

SLUŽBENI VJESNIK VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

SLUŽBENO GLASILO VARAŽDINSKE ŽUPANIJE I GRADOVA:
IVANEC, LEPOGLAVA, LUDBREG, NOVI MAROF I VARAŽDINSKE
TOPLICE TE OPĆINA: BEDNJA, BREZNICA, BREZNIČKI
HUM, CESTICA, DONJA VOĆA, KLENOVNIK, LJUBEŠĆICA,
MALI BUKOVEC, MARUŠEVEC, PETRIJANEC, SRAČINEC, SVETI
ĐURĐ, SVETI ILIJA, TRNOVEC BARTOLOVEČKI, **2025.**
VELIKI BUKOVEC, VIDOVEC, VINICA I VISOKO

BROJ: 29 — Godina XXXIII	Varaždin, 21. ožujka 2025.	List izlazi po potrebi
--------------------------	----------------------------	------------------------

SADRŽAJ

VARAŽDINSKA ŽUPANIJA AKTI ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE

1.	Odluka o javnim priznanjima Varaždinske županije u 2025. godini	1444	10.	Odluka o prihvaćanju projekta »Dogradnja školske sportske dvorane Područne škole Julijane E. Drašković Cvetlin«	1597
2.	Odluka o donošenju 4. Izmjena i dopuna Prostornog plana Varaždinske županije	1447	11.	Odluka o prihvaćanju projekta »Rekonstrukcija građevine javne namjene - dogradnja školske športske dvorane Područne škole Remetinec«	1597
3.	Odluka o prihvaćanju projekta »Rekonstrukcija i dogradnja Učeničkog doma Varaždin«	1593	12.	Odluka o izmjeni Odluke o utvrđivanju mreže programa centara izvrsnosti Varaždinske županije	1598
4.	Odluka o prihvaćanju projekta »Rekonstrukcija i opremanje Gospodarske škole Varaždin«	1593	13.	Odluka o izmjeni Odluke o osnivanju javne ustanove »EUROPSKI TALENT CENTAR HRVATSKA - CENTRI IZVRSNOSTI VARAŽDINSKE ŽUPANIJE« USTANOVA ZA OBRAZOVANJE ODRASLIH	1598
5.	Odluka o prihvaćanju projekta »Rekonstrukcija i opremanje - Graditeljska, prirodoslovna i rudarska škola Varaždin«	1594	14.	Zaključak o donošenju Strategije za unapređenje kvalitete života osoba starije životne dobi u sklopu projekta »Varaždinska županija - prijatelj zlatne dobi« za razdoblje 2024. - 2030.	1599
6.	Odluka o prihvaćanju projekta »Obnova i rekonstrukcija kompleksa dvorca Šaulovec«	1594		Strategija za unapređenje kvalitete života osoba starije životne dobi u sklopu projekta »Varaždinska županija - prijatelj zlatne dobi« za razdoblje 2024. - 2030.	1599
7.	Odluka o prihvaćanju projekta »Zamjena sportskog poda u školskoj dvorani Osnovne škole Novi Marof«	1595	15.	Zaključak o donošenju Socijalnog plana Varaždinske županije 2024. - 2026.	1628
8.	Odluka o prihvaćanju projekta »Dogradnja školsko športske dvorane Područne škole Svibovec Podravski«	1595		Socijalni plan Varaždinske županije 2024. - 2026.	1628
9.	Odluka o prihvaćanju projekta »Rekonstrukcija - dogradnja školske sportske dvorane Područne škole Črešnjevo«	1596	16.	Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o izvršavanju Proračuna Varaždinske županije za 2025. godinu	1682

17.	Zaključak o davanju suglasnosti na odluku upravnih vijeća Dom zdravlja Varaždinske županije i Ljekarne Varaždinske županije o stjecanju nekretnina i prava služnosti	1682	19.	Zaključak o davanju pozitivnog mišljenja korisniku izvlaštenja trgovačkom društvu Galdi Mineral d.o.o. radi podnošenja prijedloga za utvrđivanje interesa Republike Hrvatske	1684
18.	Zaključak o prihvaćanju Izvješća o zaključcima stručne analize zaprimljene inicijative u svrhu utvrđivanja osnovanosti pokretanja postupka za izradu i donošenje Urbanističkog plana uređaja »Hotel i sportsko-rekreacijska namjena u Trakošćanu«	1682	20.	Rješenje o razrješenju i imenovanju sudaca porotnika Županijskog suda u Varaždinu	1685
	Izvješće (1/25) o zaključcima stručne analize zaprimljene inicijative u svrhu utvrđivanja osnovanosti pokretanja postupka izrade i donošenja Urbanističkog plana uređenja »Hotel i sportsko-rekreacijska namjena u Trakošćanu«	1683	AKTI ŽUPANA		
			27.	Odluka o prijedlogu za izbor predstavnika Varaždinske županije u Nadzorni odbor »Piškornica« d.o.o.	1685
			28.	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutarnjem redu Upravnog odjela za gospodarstvo i europske poslove	1685

VARAŽDINSKA ŽUPANIJA

AKTI ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE

1.

Na temelju odredbe članka 28. Odluke o javnim priznanjima Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 6/11, 9/16, 49/18 i 65/20 - pročišćeni tekst i 86/24), članka 28. i 33. točke 30. Statuta Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 14/18, 7/20, 65/20 - pročišćeni tekst i 11/21) i članka 56. Poslovnika o radu Županijske skupštine Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 26/18, 7/20, 65/20 - pročišćeni tekst i 11/21), Županijska skupština Varaždinske županije, na sjednici održanoj 20. ožujka 2025. godine, donosi

O D L U K U

o javnim priznanjima Varaždinske županije u 2025. godini

I. OPĆA ODREDBA

Članak 1.

Ovom Odlukom Županijska skupština Varaždinske županije dodjeljuje javna priznanja Varaždinske županije u 2025. godini pravnim i fizičkim osobama zaslužnim za gospodarski i društveni razvoj Varaždinske županije te njezinu promociju u zemlji i svijetu.

II. PROGLAŠENJE POČASNIM GRAĐANINOM

Članak 2.

Počasnim građaninom Varaždinske županije proglašava se istaknuti i ugledni građanin Republike Hrvat-

ske i druge države koji je svojim radom i postupcima znatno pridonio promicanju ugleda Republike Hrvatske i Varaždinske županije u našoj i drugim državama.

Proglašenje počasnim građaninom javno je priznanje koje se iskazuje posebnom poveljom.

Povelja se izrađuje u grafičkoj opremi, stiliziranim slovima, na podlozi s utisnutim grbom Varaždinske županije.

Počasnim građaninom Varaždinske županije proglašava se prof.dr.sc. MARIN MILKOVIĆ dugogodišnji rektor Sveučilišta Sjever.

Dugogodišnji je rektor Sveučilišta Sjever i za vrijeme njegovog mandata pokrenuto je više od 20 novih studijskih programa u četiri različita znanstvena područja te dva programa u umjetničkom području. Pokrenute su i investicije na objektima novog kampusa Sveučilišta Sjever. Pod njegovim vodstvom Sveučilište se razvilo u respektabilnu visokoškolsku ustanovu usmjerenu na tržište rada. Tri četvrtine studijskih programa Sveučilišta su iz STEM područja, godišnje se upiše više od tisuću studenata, a preko sedamsto njih studira u STEM području.

Osim na Sveučilištu Sjever, prof. Milković izvoditelj je nastave na preddiplomskim, diplomskim i doktorskim studijima na nekoliko hrvatskih i inozemnih sveučilišta. Posjeduje izbore u znanstveno zvanje znanstvenog savjetnika u tri različita znanstvena područja. Redovni je član Akademije tehničkih znanosti Hrvatske, a dodijeljena mu je počasna titula »Doctor honoris causa« od strane Odeske akademije arhitekture i graditeljstva (UA).

III. NAGRADA ZA ŽIVOTNO DJELO

Članak 3.

Nagrada za životno djelo je javno priznanje koje se dodjeljuje za cjelovito djelo i rad kojeg je pojedinac ostvario tijekom svojeg radnog vijeka i života, a koje predstavlja osobito vrijedan doprinos razvoju Varaždinske županije u svim područjima gospodarskog ili društvenog života, kao i za ostala posebno vrijedna postignuća.

Nagrada za životno djelo dodjeljuje se u obliku diplome, kovanice od zlata te u obliku novčanih sredstava. Na kovanici od zlata s jedne strane otisnut je grb Varaždinske županije, a s druge strane lik Majke Božje s Djetetom.

Nagrada za životno djelo u obliku novčanih sredstava dodjeljuje se u neto iznosu od 2.000,00 EUR (dvijetisućeuura).

U slučaju iznimne dodjele dviju nagrada za životno djelo, nagrada koja se dodjeljuje posthumno, dodijelit će se u obliku diplome.

Nagrada za životno djelo dodjeljuje se **LJUBOMIRU KEREKEŠU** nacionalnom prvaku drame HNK u Varaždinu, redatelju, glumcu, tekstopiscu, umjetniku i izvršnom producentu Kerekesh Teatra.

Najpoznatiji je i najnagrađivaniji varaždinski glumac, najizvođeniji varaždinski autor dramskih tekstova i najpoznatiji varaždinski kazališni redatelj koji je proslavio 44 godine rada, svojim dugogodišnjim profesionalnim kulturnim radom obilježava i promovira kulturnu scenu Varaždinske županije. Najveći je promotor hrvatske kulture iz područja Varaždinske županije i zagovornik varaždinskog kajkavskog jezika.

Aktivno sudjeluje u organizaciji i promociji najvećeg i najposjećenijeg kazališnog festivala u Hrvatskoj - TJEDAN SMIJEHA u Varaždinskoj županiji, ljetnim manifestacijama, te brojnim manifestacijama »Dani smijeha Kerekesh Teatra« u 15 gradova diljem Hrvatske na kojim se izvode predstave upravo nastale u Varaždinskoj županiji i prema živopisnim situacijama naših sugrađana i žitelja.

Ljubomir Kerekeš svojim aktivnim radom ostavlja neizbrisiv trag u kulturnoj povijesti u Varaždinskoj županiji, Republici Hrvatskoj i inozemstvu, a svojim nesebičnim radom i djelovanjem u kulturnom i društvenom životu neposredno utječe na podizanje kvalitete kulturnog života stanovnika Varaždinske županije.

Nagrada za životno djelo (posthumno) dodjeljuje se **VLADIMIRU STOLNIKU**, koji je svojim radom doprinio razvoju i napretku Varaždinske županije.

U svojem političkom djelovanju istaknuo se kao osnivač prve podružnice Hrvatske narodne stranke - Podružnice Sračinec. Još u mladosti aktivno je sudjelovao u kreiranju i realizaciji projekata od iznimne važnosti za bolju kvalitetu života svojih sumješтана.

1993. godine postaje općinski vijećnik Općine Sračinec i član je Općinskog poglavarstva zadužen za resor gospodarskih i komunalnih djelatnosti. Dužnost načelnika obnaša nakon izbora 1997. godine gdje postiže izniman napredak u infrastrukturnom razvoju Općine.

U mandatu 2001.-2005. obnašao je dužnost zamjenika župana Varaždinske županije, kada je bio angažiran mnogobrojnim projektima, a posebno na završetak izgradnje obrambenog nasipa uz rijeku Dravu u naselju Svibovec Podravski. Nakon mandata zamjenika župana bio je predsjednik Županijske skupštine, a kasnije i vijećnik Županijske skupštine.

Devedesetih godina prošlog stoljeća aktivno se uključio u obranu domovine, a obnašao je dužnost predsjednika Kriznog stožera Sračinca. Dobitnik je priznanja Hrvatski branitelj i Spomenice Domovinskog rata.

IV. NAGRADA ZA IZNIMNA POSTIGNUĆA U PROTEKLIM JEDNOGODIŠNJE RAZDOBLJU

Članak 4.

Nagrada za iznimna postignuća u proteklom jednogodišnjem razdoblju je javno priznanje koje se dodjeljuje pravnoj i fizičkoj osobi iz zemlje ili iz inozemstva za doprinos i postignuća koja su od osobitog značenja za Varaždinsku županiju u području gospodarskog ili društvenog života, a ostvarena su tijekom godine koja prethodi godini u kojoj se nagrada dodjeljuje.

Nagrada za iznimna postignuća u proteklom jednogodišnjem razdoblju dodjeljuje se u obliku diplome i kovanice od srebra na kojoj je otisnut, s jedne strane grb Varaždinske županije, a s druge strane lik Majke Božje s Djetetom.

Nagrada za iznimna postignuća u proteklom jednogodišnjem razdoblju dodjeljuje se:

Kao pravnoj osobi dodjeljuje se **Centru za pružanje usluga u zajednici Ivanec**

Kao institucija djeluje od daleke 1925. godine, a djelovao je do 2023. godine pod nazivom Odgojni dom Ivanec. Bavio se brigom o maloljetnicima iz cijele tadašnje Kraljevine, a cijelo je vrijeme naglasak na odgoj, obrazovanje i osposobljavanje djece za samostalan život. Kroz desetljeća su se programi i tretman djece i mladih razvijali. Ova Ustanova socijalne skrbi je cijelo vrijeme otvorenoga tipa čija je osnovna funkcija bila pružanje socijalnih usluga smještaja, odgoja i obrazovanja djeci i mlađim punoljetnim osobama s problemima u ponašanju, te djeci bez odgovarajuće roditeljske skrbi.

Ulaganjem većih financijskih sredstava i zapošljavanjem novog stručnog kadra u 2024. godini ustanova se transformira i prilagođava potrebama i standardima vezanih uz kvalitetno i kvantitativno povećanje socijalnih usluga namijenjenih djeci i mladima. Ustanova je povećala svoje kapacitete i počela pružati nove vrste usluga za djecu i mlade koji pretežito žive na području Varaždinske županije, a to su: savjetovanje, psihosocijalno savjetovanje, socijalno mentorstvo, psihosocijalnu podršku, ranu razvojnu podršku, pomoć u kući, stručnu procjenu, boravak, organizirano savjetovanje i smještaj.

Kao fizičkoj osobi dodjeljuje se **IVICI KOLARIĆU**, vrhunskom mentoru i profesoru.

Učitelj Tehničke kulture na Prvoj osnovnoj školi u Varaždinu, voditelj Centra izvrsnosti za robotiku Varaž-

dinske županije te nacionalni predstavnik Hrvatske u RoboCup organizaciji. Edukacije o robotici drži diljem zemlje, a njegovi učenici postižu odlične uspjehe, osvajajući najviša postolja na europskim i svjetskim natjecanjima - od Austrije, Nizozemske i Turske, Meksika, Brazila, Kine, Japana i brojnih drugih država.

Organizirao je državno natjecanje RoboCup Zagreb 2024, zaslužan je i za organizaciju European RoboCup Junior 2023. natjecanja u Varaždinu.

Ivica Kolarić pravi je »mali svjetionik« koji djeci i mladima pokazuje da uz trud, rad i timski duh mogu ostvariti sve svoje ciljeve i snove. Upravo ostvarenje snova njegovih učenika njemu predstavlja najveće zadovoljstvo i motivira ga da predano radi svoj posao i bespoštedno vodi izvannastavne aktivnosti.

Energija profesora Kolarića, njegova posvećenost radu s mladima, stručnost i talent zaslužni su za to da danas možemo reći da smo prava robotička sila. Uz njegovo mentorstvo naši najbolji učenici prepoznati su na našim tehničkim fakultetima i time svojim znanjem doprinose ukupnom gospodarskom razvoju Hrvatske.

V. NAGRADA ZA DOPRINOS UGLEDU I PROMOCIJI VARAŽDINSKE ŽUPANIJE U ZEMLJI I SVIJETU

Članak 5.

Nagrada za doprinos ugledu i promociji Varaždinske županije u zemlji i svijetu je javno priznanje koje se dodjeljuje pravnoj i fizičkoj osobi u zemlji ili inozemstvu za izniman doprinos u razvoju i promociji ugleda i interesa Varaždinske županije u zemlji i svijetu.

Nagrada za doprinos ugledu i promociji Varaždinske županije u zemlji i svijetu dodjeljuje se u obliku Plakete Varaždinske županije izrađene od bronce, na kojoj je s jedne strane otisnut grb Varaždinske županije, a s druge strane lik Majke Božje s Djetetom.

Nagrada za doprinos ugledu i promociji Varaždinske županije u zemlji i svijetu:

Kao pravnoj osobi dodjeljuje se **Gradskom muzeju Varaždin** koji ove godine obilježava 100. obljetnicu od osnutka, koji čuva i prezentira građu s područja Varaždinske županije

Gradski muzej utemeljen je na poticaj Varaždinskoga muzealnog društva, svečano otvoren za posjetitelje u prostoru utvrde Stari grad. Prvotni postav sačinjavali su predmeti prispjeli kao donacije poznatih varaždinskih obitelji. Tijekom godina obogaćivale su se kako brojem tako i raznorodnošću, muzejske zbirke, zahvaljujući kojima je Muzej prerastao u ustanovu kompleksnog tipa, sastavljenu od šest specijaliziranih odjela: Arheološkog, Povijesnog, Kulturno-povijesnog, Etnografskog, Prirodoslovnog te Galerije umjetnina. Pored njih u muzeju je ustrojem i Odjel zajedničkih službi kao i Konzervatorsko-restauratorski i Dokumentacijski odjel.

Muzej kontinuirano surađuje s brojnim institucijama na zajedničkim projektima ugošćujući ih u Varaždinu, ali prezentirajući hrvatsku baštinu u drugim sredinama u Hrvatskoj i inozemstvu. Osobita pozornost usmjerena je i prema publici različite dobi, naobrazbe, interesa, osmišljavaju se programi širokog spektra: za djecu

vrtičke dobi, osnovnoškolce i srednjoškolce, za sve zainteresirane program Srijeda u Muzeju.

Za svoj rad Muzej je dosad primio brojna javna priznanja i pohvale stručne i šire javnosti. Gradski muzej Varaždin je mjesto čuvanoga stoljećima dugoga, kulturnog i povijesnog sjećanja zajednice u kojoj djeluje.

Kao fizičkoj osobi dodjeljuje se **izv.prof.dr.sc. MARIJANI NEUBERG**

Izv.prof.dr.sc. MARIJANA NEUBERG pročelnica je Odjela za sestrinstvo Sveučilišta Sjever. Doprinosi razvoju sestrinstva na Sveučilištu Sjever, ali i razvoju te prepoznatljivosti sestrinstva kao profesije. Obnaša funkcije u Hrvatskoj komori medicinskih sestara kao članica Povjerenstva za stručna pitanja i trajno usavršavanje te voditeljica portala E učenje za medicinske sestre i tehničare. Objavila je više od 250 stručnih i znanstvenih publikacija, šest sveučilišnih i stručnih udžbenika. Dobitnica je zlatne medalje BELMA za najbolji digitalni obrazovni sadržaj u Europi za knjigu »Zdravstvena njega - opća«. Aktivno sudjeluje u edukaciji medicinskih sestara te njihovom oblikovanju kao profesionalaca koji pružaju zdravstvenu skrb, ali kao aktivnih članova društva koji djeluju kao edukatori, promotori zdravog života te pružatelji moći za najpotrebitije. U svom radu potiče studente na profesionalno djelovanje kojim se doprinosi povećanju kvalitete zdravstvene skrbi te kvaliteti života svih članova zajednice. Predano djeluje s ciljem povećanja boljitka zajednice i kao članica Savjeta za zdravlje Varaždinske županije. Tijekom 2024. uspješno je realizirala niz projekata i aktivnosti kojima je značajno doprinijela pozitivnoj percepciji sestrinstva, Sveučilišta Sjever i Varaždinske županije u kojoj profesionalno djeluje.

U 2024. godini pokrenula je jedinstveni projekt - tečaj s područja taktičke medicine za policijske službenike Policijske uprave Varaždinske i vatrogasce Javne vatrogasne postrojbe grada Varaždina i Vatrogasne zajednice Varaždinske županije, organizacijom pokazne vježbe »Zajedno 024.«, poticanjem volonterskog rada studenata sestrinstva, podizanje kvalitete života osoba starije dobi Varaždinske županije kao članica Koordinacijskog odbora za pripremu i provedbu projekt »Varaždinska županija - prijatelj zlatne dobi«, doprinos razvoju palijativne skrbi u Varaždinskoj županiji.

VI. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 6.

Nagrade će se uručiti na svečanoj sjednici Županijske skupštine Varaždinske županije, povodom Dana Županije 8. rujna 2025. godine.

Članak 7.

Ova Odluka objavit će se u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 061-02/24-01/3
URBROJ: 2186-01/1-25-18
Varaždin, 20. ožujka 2025.

**Predsjednik Županijske skupštine
dr.sc. Josip Križanić, v.r.**

2.

Na temelju odredbi članka 109. stavka 3., članka 113. stavka 1. i članka 198. stavka 1. i 3. Zakona o prostornom uređenju (»Narodne novine«, broj 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19 i 67/23), odredbe članka 33. točke 26. Statuta Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 14/18, 7/20, 65/20 - pročišćeni tekst, 11/21) i članka 56. Poslovnika o radu Županijske skupštine (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 26/18, 7/20, 65/20 - pročišćeni tekst, 11/21) te po prethodno pribavljenoj suglasnosti Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine (KLASA: 350-02/25-14/12, URBROJ: 531-06-1-25-4 od 17.3.2025.), Županijska skupština Varaždinske županije na sjednici održanoj 20. ožujka 2025. godine, donosi

ODLUKU**o donošenju 4. Izmjena i dopuna
Prostornog plana Varaždinske županije****I. TEMELJNE ODREDBE**

Članak 1.

Donose se 4. Izmjene i dopune Prostornog plana Varaždinske županije (dalje u tekstu: 4. Izmjene i dopune PPŽ-a).

Članak 2.

Elaborat 4. Izmjena i dopuna PPŽ-a sadrži:

OPĆI DIO**I TEKSTUALNI DIO:**

ODREDBE ZA PROVOĐENJE

II GRAFIČKI DIO

Kartografske prikaze u mjerilu 1:100.000

1. KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA

- 1a. KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA
PROSTORI /POVRŠINE ZA RAZVOJ I
UREĐENJE
- 1b. KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA
PROMET

2. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE

- 2a. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE
ENERGETSKI SUSTAV
- 2b. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE
VODNOGOSPODARSKI SUSTAV I GOS-
PODARENJE OTPADOM

3. UVJETI KORIŠTENJA I ZAŠTITE PROSTORA

- 3a. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA
I ZAŠTITE PROSTORA
UVJETI KORIŠTENJA - PODRUČJA
POSEBNIH UVJETA KORIŠTENJA

- 3b. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I
ZAŠTITE PROSTORA
UVJETI KORIŠTENJA - PODRUČJA PO-
SEBNIH OGRANIČENJA U KORIŠTENJU
- 3c. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA
I ZAŠTITE PROSTORA
PODRUČJA PRIMJENE POSEBNIH MJERA
UREĐENJA I ZAŠTITE

Kartografske prikaze u mjerilu 1:5.000

**4. IZDOJENO GRAĐEVINSKO PODRUČJE IZVAN
NASELJA DRŽAVNOG I ŽUPANIJSKOG ZNA-
ČAJA**

- 4e. IZDOJENO GRAĐEVINSKO PODRUČJE
IZVAN NASELJA ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA
Javna i društvena namjena - Dvorac i park
Šaulovec - Europski talent centar (Općina
Beretinec) (Općina Beretinec)
- 4i. IZDOJENO GRAĐEVINSKO PODRUČJE
IZVAN NASELJA ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA
Sportsko-rekreacijska namjena: Centar za
vodene sportove Motičnjak (Općina Trno-
vec Bartolovečki) - mijenja se obuhvat 4.
Izmjenama i dopunama PPŽ
- 4l. IZDOJENO GRAĐEVINSKO PODRUČJE
IZVAN NASELJA ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA
Posebna namjena: Regionalni centar civilne
zaštite i rezervat posebne namjene (Općina
Gornji Kneginec)
- 4m. IZDOJENO GRAĐEVINSKO PODRUČJE
IZVAN NASELJA ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA
Javna i društvena namjena - Presentacijski
centar Gomila u Jalžabetu - Arheološki park
Gomila (Općina Jalžabet)
- 4n. POVRŠINA ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA U
DIJELU GRAĐEVINSKOG PODRUČJA
NASELJA
Javna i društvena namjena - Umjetničko
obrazovni centar sjeverne Hrvatske - Glaz-
bena škola u Varaždinu (Grad Varaždin)

Grafički prikazi - kartogrami u mjerilu 1:200.000

- 2.1. ADMINISTRATIVNA SJEDIŠTA I RAZVRSTAJ
DRŽAVNIH I ŽUPANIJSKIH CESTA
- 2.2. ADMINISTRATIVNA SJEDIŠTA I RAZVRSTAJ
DRŽAVNIH, ŽUPANIJSKIH I LOKALNIH CE-
STA, ŽELJEZNIČKIH PRUGA I ZRAČNOG
PROMETA
- 2.3. ADMINISTRATIVNA SJEDIŠTA I BICIKLISTIČKE
RUTE
- 4. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE
 - 4.1.1. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE
ENERGETSKI SUSTAV - ELEKTRO-
ENERGETIKA
 - 4.2.3. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE
VODNOGOSPODARSKI SUSTAV -
UREĐENJE VODOTOKA I VODA

- 6. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA
- 6.1. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA
KULTURNA BAŠTINA
- 6.2. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA
PRIRODNA BAŠTINA
- 6.3. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA
EKOLOŠKA MREŽA - NATURA 2000
- 6.6. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA
POPLAVNO PODRUČJE
- 7. ISKORIŠTAVANJE MINERALNIH SIROVINA

III OBRAZLOŽENJE

IV POPIS TABLICA I SLIKA

V IZVORI PODATAKA

VI POPIS SEKTORSKIH DOKUMENATA I PROPISA

Članak 3.

Stručni izrađivač 4. Izmjena i dopuna PPŽ-a je Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije, Mali plac 1a, 42000 Varaždin.

II. ODREDBE ZA PROVOĐENJE

Članak 4.

Odredbe za provođenje Prostornog plana Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 8/00, 29/06, 16/09, 96/21, 20/24, 34/24 - pročišćeni tekst), od točke 1. do 11.3.11. mijenjaju se u cijelosti i glase:

1. Uvjeti razgraničenja prostora prema obilježju, korištenju i namjeni

1.1. - 1.11. Osnovni uvjeti

1.1. Prostornim planom Varaždinske županije (u daljnjem tekstu PPŽ ili Plan) razrađuju se načela prostornog uređenja i utvrđuju ciljevi prostornog razvoja Županije.

PPŽ sadrži prostornu i gospodarsku strukturu Županije, sustav središnjih naselja područnog značenja, sustav razvojne države i područne infrastrukture, osnove za uređenje i zaštitu prostora, mjerila i smjernice za gospodarski razvoj, očuvanje i unapređenje prirodnih, kulturno-povijesnih i krajobraznih vrijednosti, mjere za unapređenje i zaštitu okoliša te druge značajke od važnosti za Županiju.

1.2. Razvoj u prostoru potrebno je provoditi na načelima racionalnog gospodarenja prostorom u cilju njegove zaštite i očuvanja.

1.3. Korištenje i namjena prostora Županije određeni su osnovnim prostornim obilježjima, te prema korištenju i namjeni prostora.

1.4. Prema pretežitom korištenju prostor Županije dijeli se na:

- građevinska područja naselja
- izdvojena građevinska područja izvan naselja
- strukture izvan građevinskih područja
- ostale površine (kultivirana i prirodna područja/ predjeli).

1.5. Građevinska područja i strukture izvan građevinskih područja su prostori gdje su izvršeni ili se planiraju zahvati koji oblikuju i/ili trajno mijenjaju stanje u prirodnom okruženju (tlo, vodotoci, vegetacija), a izvode se:

- u građevinskim područjima naselja (koja obuhvaćaju izdvojene dijelove građevinskih područja naselja)
- u izdvojenim građevinskim područjima izvan naselja
- izvan građevinskih područja u skladu s propisima s područja prostornog uređenja i drugim posebnim propisima i uvjetima iz ovog Plana.

1.6. U građevinskom području naselja (uključivo izdvojene dijelove građevinskog područja naselja) i izdvojenom građevinskom području izvan naselja koje se određuje prostornim planom uređenja općine/grada (u daljnjem tekstu: PPUOG) sukladno propisima, zadovoljavaju se funkcije stanovanja i svih drugih spojivih funkcija sukladnih važnosti i značenju naselja kao što su funkcije rada, društvene i komunalne infrastrukture.

1.7. Izvan građevinskog područja može se pod određenim uvjetima planirati izgradnja:

- infrastrukture
- građevina obrane
- građevina namijenjenih poljoprivrednoj proizvodnji
- građevina namijenjenih gospodarenju u šumarstvu i lovstvu
- građevina namijenjenih za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina (koje se nalaze u zemlji ili na njezinoj površini, na riječnom, jezerskom dnu ili ispod njega), te građevina namijenjenih za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika, istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda iz kojih se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe, skladištenje prirodnog plina i trajno zbrinjavanje ugljikova dioksida
- reciklažnih dvorišta za građevni otpad s pripadajućim postrojenjima, asfaltnih baza, betonara i drugih građevina u funkciji obrade mineralnih sirovina, sve unutar određenih eksploatacijskih polja
- golf igrališta i drugih sportsko rekreacijskih igrališta na otvorenom s pratećim zgradama

- zahvata u prostoru za robinzonski smještaj smještajnog kapaciteta do 30 gostiju izvan prostora ograničenja, strogog rezervata, posebnog rezervata i nacionalnog parka bez mogućnosti planiranja građenja građevina za čije je građenje potrebna građevinska dozvola
 - stambenih i pomoćnih građevina za vlastite (osobne) potrebe na građevnim česticama od 20 ha i više i za potrebe seoskog turizma na građevnim česticama od 2 ha i više
 - rekonstrukcija postojećih građevina,
- a sve u skladu s posebnim propisima i uvjetima iz ovog Plana.

1.8. Kultivirani predjeli/područja (ruralni, poljodjel-ski) su ona područja u kojima se ljudske aktivnosti odvijaju bez značajnijih i/ili trajnijih promjena stanja prirodnog okruženja kroz djelatnosti kao što su poljoprivreda, voćarstvo, vinogradarstvo i stočarstvo.

1.9. Prema namjenama kultivirana područja u Županiji dijele se na:

- vrijedno obradivo poljoprivredno tlo
- ostala obradiva poljoprivredna tla
- ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište.

1.10. Prirodni predjeli/područja su područja u kojima se ljudske aktivnosti odvijaju isključivo u funkciji zaštite i očuvanja relativno stabilnih ekosustava ili u funkciji ograničenog i kontroliranog gospodarskog iskorištavanja prirodnih resursa kao što je šumarstvo, vodno gospodarstvo, lovstvo, rekreacija i turizam.

1.11. Prema namjenama prirodna područja mogu biti:

- šumske površine
- vodene površine i vodotoci.

1.12. Razine dopustivosti

U odnosu na osjetljivost prostora, njegovu podobnost i prihvatnost za određene aktivnosti glede prirodnih obilježja i sustava, planiraju se tri razine dopustivosti:

- *I razina (područje zabrane svake gradnje)*
 - područja sanitarne zaštite izvorišta vode za piće: I zona (zona strogog režima zaštite)
 - prostori prirodnih inundacijskih područja, odnosno 20 m od nožice nasipa
 - zaštićeni dijelovi prirode (posebni rezervat)

Zabrana se ne odnosi na gradnju infrastrukture, ali uz izvođenje posebnih mjera zaštite, koje su propisane posebnim propisima koji propisuju zaštitu prirode, odnosno voda i poljoprivrednog zemljišta.

- *II razina (područje ograničene gradnje)*
 - područje sanitarne zaštite izvorišta vode za piće: II zona (zona strogog ograničenja) i III zona (zona ograničenja i kontrole)

- vodonosna područja
- poljoprivredno tlo: u PPŽ-u načelno označeno kao »vrijedno obradivo tlo« i »ostalo obradivo tlo«
- predjeli zaštićeni ili ovim Planom planirani za stavljanje pod zaštitu prema propisu o zaštiti prirode
- šume i pojas do 50 m od ruba šume
- područja velike i srednje vjerojatnosti poplava (povratno razdoblje 100 godina)
- *III razina (ostalo područje)* - dijelovi prostora u kojima je dopuštena gradnja sukladno prostornim planovima niže razine i ovim Planom.

1.13. Način korištenja prostora

Način korištenja prostora za određenu namjenu utvrđuje se prema vrsti i opsegu propisane zaštite i očuvanja prostora:

- zaštita prirodnih predjela, odnosno prirodnih resursa: vode, šume, biljni i životinjski svijet, krajobraz, biološka raznolikost i dr. u cilju zadržavanja prevladavajuće biofizičke strukture i daljnjeg razvoja relativno stabilnih ekosustava
- zaštita kultiviranih predjela u cilju racionalnog korištenja i zauzimanja prostora i očuvanja identiteta ruralnog krajolika
- zaštita okoliša unutar izgrađenih (urbanih) područja u cilju zaštite zdravlja i unapređenja života ljudi (tlo, voda, zrak, buka, otpad i dr.).

Planiranje infrastrukturnih, energetskih i ostalih zahvata u prostoru koji mogu imati negativan utjecaj na krajobraz ili kulturnu baštinu potrebno je usmjeravati u manje osjetljiva područja, pri čemu posebnu pažnju treba posvetiti vizurama. Zahvate koje nije moguće izmjestiti iz krajobrazno vrijednih područja treba oblikovati da se svojim vizualnim značajkama prilagode prostoru.

1.14. Osnovne namjene

Osnovna namjena, korištenje i zaštita prostora prikazani su u grafičkom dijelu PPŽ-a, a s obzirom na karakter plana i mjerilo (1:100.000) očitavaju se i tumače kao načelne planske kategorije usmjera-vajućeg značenja, izuzev za površine državnog i županijskog značaja određene ovim Planom.

Detaljnije razgraničenje pojedinih namjena i kategorija, režima korištenja i uređenja lokalnog značaja određuje se PPUO/G-om.

Na kartografskom prikazu broj 1a. *Korištenje i namjena prostora Prostori/površine za razvoj i uređenje* prikazani su:

- Prostori i površine lokalnog značaja:
 - građevinska područja naselja (uključivo izdvojeni dijelovi građevinskog područja naselja) prema PPUOG (informativni prikaz) (*pluhom* - naselja površine veće od 25,00 ha; *simbolom* - naselja površine manje od 25,00 ha)

- izdvojeno građevinsko područje izvan naselja lokalnog značaja prema PPUOG (informativni prikaz)
(*plohom* - obzirom na namjenu preuzeto iz prostornih planova uređenja gradova i općina - površine veće od 25,00 ha)
- strukture izvan građevinskog područja lokalnog značaja prema PPUOG (informativni prikaz)
(*plohom* - obzirom na namjenu preuzeto iz prostornih planova uređenja gradova i općina - površine veće od 25,00 ha).

Unutar navedenih građevinskih područja lokalnog značaja *simbolom* su prikazane građevine državnog i županijskog značaja pripadajuće namjene (informativni prikaz) - približna lokacija za koje su uvjeti provedbe određuju planovima lokalne razine.

- Prostori i površine državnog i županijskog značaja:
 - izdvojeno građevinsko područje izvan naselja državnog i županijskog značaja
 - strukture izvan građevinskog područja
(*plohom i pripadajućim simbolom* - obzirom na namjenu i planski element - postojeće/planirano; *simbolom* - obzirom na namjenu i planski element kad namjena nije primarna)
- Ostale površine.

Osnovna namjena i korištenje prostora, te prostorna razgraničenja državne i županijske razine, prikazana su u kartografskom prikazu broj 1a. *Korištenje i namjena prostora Prostori/površine za razvoj i uređenje*, kao i planske postavke razgraničenja prostora/površina lokalnog značaja koje su usmjeravajućeg značenja i koje se detaljno razgraničuju određivanjem njihovih granica u prostornim planovima uređenja gradova i općina, a temeljem kriterija iz ovog Plana.

Prema pretežitom korištenju prostor Županije dijeli se na područja namijenjena za razvoj i uređenje:

- Građevinskih područja naselja (uključivo izdvojeni dijelovi građevinskog područja naselja)
- Izdvojenih građevinska područja izvan naselja za sljedeće namjene:
 - gospodarska namjena
 - sportsko rekreacijska namjena
 - javna i društvena namjena
 - posebna namjena
 - površine infrastrukturnih sustava
- Struktura izvan građevinskog područja
 - gospodarska namjena
 - sportsko rekreacijska namjena
 - posebna namjena
 - površine infrastrukturnih sustava
- Ostale površine
 - poljoprivredne površine
 - šumske površine
 - ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište
 - vodne površine.

1.14.1. Površine građevinskih područja naselja (uključivo izdvojeni dijelovi građevinskog područja naselja) - informativni prikaz

Informativni prikaz podrazumijeva prikaz građevinskih područja naselja (uključivo izdvojeni dijelovi građevinskog područja naselja) iz važećih PPUOG-ova (stanje na dan 1.1.2024.) koji je prikazan plohom ili simbolom (prema posebnom propisu), a koji nije obvezujući u daljnjem planiranju prostora u PPUOG-ovima.

Razgraničenje površina građevinskih područja naselja obavlja se određivanjem granica građevinskih područja naselja u prostornom planu uređenja grada/općine, a prema kriterijima iz ovog Plana.

Površine građevinskih područja naselja sastoje se od građevinskog područja naselja i izdvojenog dijela građevinskog područja naselja za koja se način i uvjeti gradnje određuju prostornim planovima lokalne razine sukladno smjernicama prema poglavlju 5. Odredbi za provođenje ovog Plana.

Na tim površinama se smještavaju, osim stanovanja, sve spojive funkcije sukladne namjeni, rangi ili značenju naselja, kao što su: javna i društvena namjena, gospodarska namjena (proizvodna, poslovna, ugostiteljsko - turistička i sl.), sportsko rekreacijska namjena, javne zelene površine, zaštitne zelene površine, posebne namjene (interes obrane), površine infrastrukturnih sustava, površine za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda u ljekovite, turističke i rekreativne svrhe i druge namjene - pod određenim uvjetima, groblja i dr.

Ovim Planom, unutar građevinskih područja naselja, prikazane su *simbolom* odgovarajuće namjene (informativni prikaz - približna lokacija) sljedeće građevine državnog i županijskog značaja, a *Umjetničko obrazovni centar sjeverne Hrvatske - Glazbena škola u Varaždinu je prikazan i površinom na posebnom kartografskom prikazu i provodi se prema PPŽ-u prema točki 1.14.2.2.a:*

- Posebne građevine i površine (N) - (*državni značaj*)
 - vojne građevine (N1) - *Vojarna »7. Gardijske brigade Puma« u Varaždinu (Grad Varaždin)*
 - građevine MUP-a (N2) - *Istražni zatvor Varaždin (Grad Varaždin); Kaznionica Lepoglava (Grad Lepoglava); Odgojni dom Ivanec (Grad Ivanec)*
- Građevine javne i društvene namjene (D) - upravna, zdravstvena, kulturna, školska i visoko učilište (državni značaj)
 - *Opća bolnica Varaždin (Grad Varaždin) (D3)*
 - *Opća bolnica Varaždin - lokacija Klenovnik - za plućne bolesti (Općina Klenovnik) (D3)*
 - *Opća bolnica Varaždin - lokacija Novi Marof - za područno liječenje i palijativnu skrb (Grad Novi Marof) (D3)*
 - *Opća bolnica Varaždin - lokacija Varaždinske Toplice - Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju (Grad Varaždinske Toplice) (D3)*
- Gospodarska namjena - *Istraživanje i eksploatacija geotermalnih voda u ljekovite, turisti-*

- čke i rekreativne svrhe i druge namjene - pod određenim uvjetima (označeno na K3b - Ex) - geotermalno izvorište/vrelo - (državni značaj)
- Građevine javne i društvene namjene (D) - upravna, zdravstvena, kulturna, školska i visoko učilište (županijski značaj) s pratećim namjenama
 - Županijska palača - očuvanje i valorizacija-upravni sadržaji (Grad Varaždin) (D1)
 - Centar znanosti Varaždin (Grad Varaždin) (D5) (D6)
 - Sveučilište Sjever Varaždin (Grad Varaždin) (D6)
 - Sveučilišni kampus Varaždin (Grad Varaždin) (D6)
 - Regionalni centar kompetentnosti za poljoprivredu »Arboretum Opeka« uključivo Vrtlareva kućica s uslužnim i turističkim sadržajima - Marčan (Općina Vinica) (D6) (D7)(K1)(T4)
 - Kompleks Srednje škole »Arboretum Opeka« Marčan (Općina Vinica) (D5)
 - Regionalni centar kompetentnosti inovativnih zdravstvenih tehnologija (Grad Varaždin) (D3)
 - Zavod za javno zdravstvo (Grad Varaždin) (D3)
 - Husarski kompleks u Varaždinu - austro-ugarski vojnički konjički kompleks (jahaona) (Grad Varaždin) (D)(K1)
 - Posjetiteljski centar Gaveznic - Kameni vrh (Grad Lepoglava) (D7)
 - Umjetničko obrazovni centar sjeverne Hrvatske - Glazbena škola u Varaždinu (palača Erdödy Patačić) (Grad Varaždin) (D5)(D6) (D7)
 - Interpretacijski centar termalne vode Aquae lasae - Varaždinske Toplice (Grad Varaždinske Toplice) (D7)
 - Interpretacijski centar špilje Vindija (Donja Voća, Općina Donja Voća) (D7)
 - Dvorac Bela I - Prezentski prostor s pratećim turističkim i drugim sadržajima (Bela, Grad Novi Marof) (D7)(T4)
 - prezentacijski centri kulturnih dobara uz ili unutar građevina kulturnog dobra zaštićenih prema posebnom propisu (područje cijele Županije)
 - Građevine gospodarske namjene - proizvodna (I), poslovna (K), ugostiteljsko turistička (T) - (županijski značaj) s pratećim namjenama
 - Tehnološki park Varaždin (Grad Varaždin) (I)
 - Poslovna i istraživačka infrastruktura - područje cijele županije
 - Kamp Varaždin (Grad Varaždin - sjeverno od kanala) (T3)
 - Građevine povijesnog i kulturnog turizma: Varaždin - Lepoglava - Varaždinske Toplice (T4.5)
 - Građevine lječilišnog turizma Varaždinske Toplice (Grad Varaždinske Toplice) (T4.6)
 - Građevine vjerskog turizma Svetište predragocjene Krvi Kristove Ludbreg (Grad Ludbreg) (T4.7)

1.14.1.a Površina županijskog značaja u dijelu građevinskog područja naselja

Ovim Planom određuje se i prikazano je plohom i simbolom odgovarajuće namjene sljedeća površina županijskog značaja u dijelu građevinskog područja naselja:

1. Javna i društvena namjena (D) - (županijski značaj)
 - 1.1. Umjetničko obrazovni centar sjeverne Hrvatske - Glazbena škola u Varaždinu (palača Erdödy Patačić) (Grad Varaždin, Varaždin) (D5)(D6)(D7)

Tablica 1a. - Pregled površina županijskog značaja u dijelu građevinskog područja naselja

PREGLED POVRŠINA ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA U DIJELU GRAĐEVINSKOG PODRUČJA NASELJA							
ZNAČAJ I GRAĐEVINA / POVRŠINA		PLANSKA OZNAKA	Postojeće /izgrađeno	Planirano / neizgrađeno	Izgrađenost	UKUPNA POVRŠINA PLANIRANE NAMJENE	PROVEDBA
(ha)		(ha)	(ha)	(ha)	%	(ha)	
1.	JAVNA I DRUŠTVENA NAMJENA:	D					
1.1.	Umjetničko obrazovni centar sjeverne Hrvatske - Glazbena škola u Varaždinu (palača Erdödy Patačić) (Grad Varaždin, Varaždin)	D5 D6 D7	0,22	0,17	56,4	0,39	Neposredna provedba PPŽ-om (točka 11.1.4.2.6. Odredbi)
UKUPNO			0,22	0,17	56,4	0,39	

Izvor: Kartografski prikaz 4n. Površina županijskog značaja u dijelu građevinskog područja naselja iz ovog Plana

Provedba i realizacija navedenih građevina državnog i županijskog značaja provodi se prema navedenom u poglavlju 2. Uvjeti određivanja prostora građevina od važnosti za Državu i županiju - točka A za građevine i površine državnog značaja, točka B za zahvate u prostoru i površine državnog značaja koji se ne smatraju građenjem, odnosno točka C za građevine i površine područnog (regionalnog) odnosno županijskog značaja.

1.14.2. Izdvojena građevinska područja izvan naselja

Izdvojene namjene su specifične funkcije koje se zbog svoje veličine, strukture i načina korištenja obično smještavaju izvan naselja. One se planiraju kao izdvojena građevinska područja izvan naselja prema pojedinim namjenama i u njima se ne može planirati stambena namjena.

1.14.2.1. Izdvojena građevinska područja izvan naselja lokalnog značaja (prema PPUOG) - informativni prikaz

Informativni prikaz podrazumijeva prikaz izdvojenih građevinskih područja izvan naselja lokalnog značaja iz važećih PPUOG-ova (stanje na dan 1.01.2024.) površine veće od 25,00 ha koji je prikazan plohom, a koji nije obvezujući u daljnjem planiranju prostora u PPUOG-ovima.

Ovim Planom prikazana su sljedeća izdvojena građevinska područja izvan naselja površine veće od 25,00 ha definirana prostornim planovima uređenja gradova i općina (informativni prikaz):

- Gospodarska namjena
 - *Vinica - proizvodnja/malo i srednje poduzetništvo (Općina Vinica)*
 - *Sračinec (Općina Sračinec)*
 - *Cargovec - prerada i skladištenje poljoprivrednih proizvoda s mogućnošću poslovnih sadržaja (Općina Vidovec)*
 - *Lepoglava (Grad Lepoglava) - Tehnološki centar drvne industrije u dijelu zone je županijskog značaja (I)*
 - *Beretinec - proizvodna i uslužna (Općina Beretinec)*
 - *Gornji Kneginec - proizvodno poslovna (Općina Gornji Kneginec)*
 - *Varaždinske Toplice (Grad Varaždinske Toplice)*
 - *Škarnik (Grad Varaždinske Toplice)*
 - *Apatija (Grad Ludbreg)*
 - *Selnik, Ludbreg (Grad Ludbreg)*
- Sportsko rekreacijska namjena
 - *Prigorec - zimski sportovi; skijalište (Grad Ivanec)*
 - *Ivanec, Vuglovec, Jerovec, Lančić (Grad Ivanec)*
 - *Punikve (Grad Ivanec)*
 - *Donji Kneginec, Varaždin Breg (Općina Gornji Kneginec)*
 - *Vrh Visočki, Presečno Visočko, Đurincec - golf igralište (Općina Visoko)*

- *Hrastovljan - razni sportovi; rekreacija i sportovi na vodi nakon eksploatacije - ugostiteljsko turistički sadržaji: autokamp ili drugi smještajno turistički kapaciteti kao sekundarna namjena (Općina Martijanec)*
- *Ludbreg - Vinogradi Ludbreški, Kućan Ludbreški - ugostiteljsko turistička zona kao sekundarna namjena (Grad Ludbreg)*

Izdvojena građevinska područja izvan naselja manja od 25,00 ha određena prostornim planovima uređenja gradova i općina nisu prikazana ovim Planom.

Za izdvojena građevinska područja izvan naselja način i uvjeti gradnje određuju se prostornim planovima uređenja gradova i općina sukladno smjernicama ovog Plana.

Postojeća izdvojena građevinska područja izvan naselja mogu se proširivati i osnivati nova u skladu s Odredbama za provođenje ovog Plana iz točke 5. ovih Odredbi za provođenje i posebnih propisa.

1.14.2.2. Izdvojena građevinska područja izvan naselja državnog i županijskog značaja

Ovim Planom određuju se i prikazana su *plohom i simbolom* odgovarajuće namjene slijedeća izdvojena građevinska područja izvan naselja državnog i županijskog značaja:

1. Posebna namjena (N) - (državni značaj)
 - 1.1. *Vojno skladišni kompleks Varaždin Breg (Varaždin Breg, Općina Gornji Kneginec) (N1)*
 - 1.2. *Građevine MUP-a - poluotvoreni odjel kaznonice (Lepoglava, Grad Lepoglava) (N2)*
2. Gospodarska namjena - *Istraživanje i eksploatacija geotermalnih voda u ljekovite, turističke i rekreativne svrhe i druge namjene - pod određenim uvjetima (Ex) (označeno na K3b - Ex) - (državni značaj)*
3. Gospodarska namjena ugostiteljsko-turistička (T) - (županijski značaj)
 - 3.1. *Hotel Trakošćan (Trakošćan, Općina Bednja) (T1)*
 - 3.2. *Hotel i/ili turističko naselje (Varaždin i Hrašćica, Grad Varaždin) (T1) (T2)*
 - 3.3. *Kamp u Varaždinskim Toplicama (prioritetna namjena) i mogućnost hotela i turističkog naselja (Varaždinske Toplice, Grad Varaždinske Toplice) (T3)(T1)(T2)*
 - 3.4. *Zabavni park/centar Banjšćina (Varaždin Breg, Općina Gornji Kneginec) (T4.1) - područje uz postojeću vojnu lokaciju i građevine i područje postojeće vojne lokacije i građevine za koju je planirana prenamjena*
 - 3.5. *Zabavni vodeni park i kamp Križovljangrad (Cestica, Općina Cestica) (T4.1) (T3)*
 - 3.6. *Edukacijsko turistički centar Šemovec (Šemovec, Općina Trnovec Bartolovečki) (T4.3)*
4. Sportsko rekreacijska namjena (R) - (županijski značaj)
 - 4.1. *Centar Varaždin - mogućnost golf igrališta (Hrašćica, Grad Varaždin) (R1) (R6)*

- 4.2. Centar za vodene sportove Motičnjak (Trnovec, Općina Trnovec Bartolovečki) (R5)
- 4.3. Trakošćan (Trakošćan, Općina Bednja) (R6)
- 4.4. Centar Petrijanec za sportsko rekreacijske i pustolovne aktivnosti; edukaciju djece i mladeži sa kampom (Petrijanec, Općina Petrijanec) (R6.1) (R6.2)
5. Javna i društvena namjena (D) - (županijski značaj)
- 5.1. Prezentacijski centar Gomila u Jalžabetu - Arheološki park Gomila (Jalžabet, Općina Jalžabet) (D7)
- 5.2. Dvorac i park Šaulovec - Europski talent centar Hrvatska (Črešnjevo, Općina Beretince) (D5)(D6)(D7)
6. Ugostiteljsko turistička namjena (kampovi i općenito ili ostalo) (T) kao sekundarna namjena unutar primarne sportsko rekreacijske ili društvene namjene - (županijski značaj)
- 6.1. Kamp u Trakošćanu (T3) unutar primarne sportsko rekreacijske Trakošćan (Trakošćan, Općina Bednja)
- 6.2. Kamp Motičnjak (T3) unutar primarne sportsko rekreacijske - Centar za vodene sportove Motičnjak (Trnovec, Općina Trnovec Bartolovečki)
- 6.3. Kamp Petrijanec (T3) unutar primarne sportsko rekreacijske namjene - Centar Petrijanec (Petrijanec, Općina Petrijanec)
- 6.4. Općenito ili ostalo (T4) unutar primarne sportsko rekreacijske namjene - Centar za vodene sportove Motičnjak (Trnovec, Općina Trnovec Bartolovečki)
- 6.5. Općenito ili ostalo (T4) unutar primarne društvene namjene - Dvorac i park Šaulovec (Črešnjevo, Općina Beretince)
- 6.6. Općenito ili ostalo (T4) unutar primarne društvene namjene Prezentacijski centar Gomila u Jalžabetu (Jalžabet, Općina Jalžabet)
7. Sportsko rekreacijske namjene (R) kao sekundarna namjena unutar primarne društvene namjene - (županijski značaj)
- 7.1. Sportsko rekreacijska namjena (R6) unutar primarne društvene namjene - Dvorac i park Šaulovec (Črešnjevo, Općina Beretince)
8. Javna i društvena namjena (D) kao sekundarna namjena unutar primarne sportsko rekreacijske namjene - (županijski značaj)
- 8.1. Centar znanosti (visoko učilište) (D5)(D6) u sklopu Centra za vodene sportove Motičnjak (Trnovec, Općina Trnovec Bartolovečki)
9. Poslovna namjena (K) kao sekundarna namjena unutar primarne društvene namjene - (županijski značaj):
- 9.1. Poslovna namjena (K1) unutar primarne društvene namjene - Prezentacijski centar Gomila u Jalžabetu (Jalžabet, Općina Jalžabet)
10. Posebna namjena (N) - (županijski značaj)
- 10.1. Građevine za skladištenje eksploziva i minsko-eksplozivnih sredstava za industrijsku uporabu (Paka, Grad Novi Marof) (N4)
- 10.2. Regionalni centar civilne zaštite Varaždin (Općina Gornji Kneginec) (N3)
- 10.3. Rezervat posebne namjene (N2)(N3).

Provedba navedenih građevinskih područja državnog i županijskog značaja obrađena je detaljnije poglavljem 11. Mjere provedbe, točka 11.1. Obveza izrade dokumenata prostornog uređenja i neposredne provedbe ovog Plana.

Tablica 1b. - Pregled planiranih izdvojenih građevinskih područja izvan naselja državnog i županijskog značaja

PREGLED PLANIRANIH IZDVOJENIH GRAĐEVINSKIH PODRUČJA IZVAN NASELJA DRŽAVNOG I ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA							
ZNAČAJ I GRAĐEVINA / POVRŠINA		PLANSKA OZNAKA	Postojeće /izgrađeno	Planirano / neizgrađeno	Izgrađenost	UKUPNA POVRŠINA PLANIRANE NAMJENE	PROVEDBA
(ha)		(ha)	(ha)	(ha)	%	(ha)	
DRŽAVNI ZNAČAJ							
1.	POSEBNA NAMJENA	N					
1.1.	Vojno skladišni kompleks Varaždin Breg* (Varaždin Breg, Općina Gornji Kneginec)	N1	35,67	0,00	100,00	35,67	Određuje PPUO
1.2.	Građevine MUP-a - poluotvoreni odjel kaznionice (Lepoglava, Grad Lepoglava)	N2	6,83	9,54	41,72	16,37	Posredna provedba - UPU 1 državnog značaja (točka 11.1.3.1. Odredbi)
UKUPNO			42,50	9,54	81,67	52,04	

ZNAČAJ I GRAĐEVINA / POVRŠINA		PLANSKA OZNAKA	Postojeće /izgrađeno	Planirano / neizgrađeno	Izgrađenost	UKUPNA POVRŠINA PLANIRANE NAMJENE	PROVEDBA
(ha)		(ha)	(ha)	(ha)	%	(ha)	
2.	GOSPODARSKA NAMJENA						
2.1.	Istraživanje i eksploatacija geotermalnih voda u ljekovite, turističke i rekreativne svrhe i druge namjene - pod određenim uvjetima	Ex	-	-	-	-	Neposredna provedba PPŽ-om (11.1.4.1., točka 3.3.3. Odredbi)
ŽUPANIJSKI ZNAČAJ							
3.	GOSPODARSKA NAMJENA - UGOSTITELJSKO TURISTIČKA	T					
3.1.	Hotel Trakošćan (Trakošćan, Općina Bednja)	T1	2,34	2,33	50,11	4,67	Posredna provedba - UPU 2 županijskog značaja (zajedno sa sportsko - rekreacijskom namjenom Trakošćan) (točka 11.1.3.2. Odredbi)
3.2.	Hotel i/ili turističko naselje ** (Varaždin i Hrašćica, Grad Varaždin)	T1 T2	0,00	15,19	0,00	15,19	Posredna provedba - UPU 3 županijskog značaja (točka 11.1.3.3. Odredbi)
3.3.	Kamp u Varaždinskim Toplicama (prioritetna namjena) i mogućnost hotela i turističkog naselja (Varaždinske Toplice, Grad Varaždinske Toplice)	T3 T1 T2	0,00	8,83	0,00	8,83	Posredna provedba - UPU 4 županijskog značaja (točka 11.1.3.4. Odredbi)
3.4.	Zabavni park/centar Banjšćina* (Varaždin Breg, Općina Gornji Knežinec) - područje uz postojeću vojnu lokaciju i građevine (49,48) - područje postojeće vojne lokacije i građevine za koju je planirana prenamjena* (35,67)	T4.1	35,67	49,48	41,89	85,15	Posredna provedba - UPU 5 županijskog značaja - uvjetna izrada (točka 11.1.3.5. Odredbi)
3.5.	Zabavni vodeni park i kamp Križovljangrad (Cestica, Općina Cestica)	T4.1 T3	0,00	4,37	0,00	4,37	Određuje UPU lokalnog značaja
3.6.	Edukacijsko turistički centar Šemovec (Šemovec, Općina Trnovec Bartolovečki)	T4.3	0,23	0,35	39,66	0,58	Neposredna provedba PPŽ-om (točka 11.1.4.2.1. Odredbi)
UKUPNO			38,24	80,55	32,19	118,79	
4.	SPORTSKO-REKREACIJSKA NAMJENA	R					
4.1.	Centar Varaždin** - mogućnost golf igrališta (Hrašćica, Grad Varaždin)	R1 R6	0,00	82,23	0,00	82,23	Posredna provedba - UPU 6 županijskog značaja (točka 11.1.3.6. Odredbi)
4.2.	Centar za vodene sportove Motičnjak (Trnovec, Općina Trnovec Bartolovečki)	R5	2,94	45,83	6,03	48,77	Posredna provedba - UPU 7 županijskog značaja (točka 11.1.3.7. Odredbi)
4.3.	Trakošćan (Trakošćan, Općina Bednja)	R6	0,64	1,78	26,45	2,42	Posredna provedba - UPU 2 županijskog značaja (zajedno s hotelom u Trakošćanu) (točka 11.1.3.2. Odredbi)

ZNAČAJ I GRAĐEVINA / POVRŠINA		PLANSKA OZNAKA	Postojeće /izgrađeno	Planirano / neizgrađeno	Izgrađenost	UKUPNA POVRŠINA PLANIRANE NAMJENE	PROVEDBA
(ha)		(ha)	(ha)	(ha)	%	(ha)	
4.4.	Centar Petrijanec za sportsko rekreacijske i pustolovne aktivnosti; edukaciju djece i mladeži sa kampom (Petrijanec, Općina Petrijanec)	R6.1 R6.2	0,00	6,92	0,00	6,92	Neposredna provedba PPŽ-om (točka 11.1.4.2.2. Odredbi)
UKUPNO			3,58	136,76	2,55	140,34	
5.	JAVNA I DRUŠTVENA NAMJENA:	D					
5.1.	Prezentacijski centar Gomila u Jalžabetu - Arheološki park Gomila (Jalžabet, Općina Jalžabet)	D7	0,00	7,99	0,00	7,99	Neposredna provedba PPŽ-om (točka 11.1.4.2.3. Odredbi)
5.2.	Dvorac i park Šaulovec - Europski talent centar Hrvatska (Črešnjevo, Općina Beretince)	D5 D6 D7	1,74	3,87	31,00	5,61	Neposredna provedba PPŽ-om (točka 11.1.4.2.4. Odredbi)
UKUPNO			1,74	11,86	12,79	13,60	
6.	Ugostiteljsko turistička namjena (kampovi i općenito ili ostalo) kao SEKUNDARNA NAMJENA unutar primarne sportsko rekreacijske ili društvene namjene:	T					
6.1.	<i>Kamp u Trakošćanu unutar primarne sportsko rekreacijske namjene Trakošćan (Trakošćan, Općina Bednja)</i>	T3	-	-	-	-	u sklopu sportsko-rekreacijske namjene u Trakošćanu (Posredna provedba - UPU 2 županijskog značaja) (točka 11.1.3.2. Odredbi)
6.2.	<i>Kamp Motičnjak unutar primarne sportsko rekreacijske namjene - Centar za vodene sportove Motičnjak (Trnovec, Općina Trnovec Bartolovečki)</i>	T3	-	-	-	-	u sklopu Centra za vodene sportove Motičnjak (Posredna provedba - UPU 7 županijskog značaja) (točka 11.1.3.7. Odredbi)
6.3.	<i>Kamp Petrijanec unutar primarne sportsko rekreacijske namjene - Centar Petrijanec (Petrijanec, Općina Petrijanec)</i>	T3	-	-	-	-	u sklopu Centra Pertijanec (Neposredna provedba PPŽ-om) (točka 11.1.4.2.2. Odredbi)
6.4.	<i>Općenito ili ostalo unutar primarne sportsko rekreacijske namjene - Centar za vodene sportove Motičnjak (Trnovec, Općina Trnovec Bartolovečki)</i>	T4	-	-	-	-	u sklopu Centra za vodene sportove Motičnjak (Posredna provedba - UPU 7 županijskog značaja) (točka 11.1.3.7. Odredbi)
6.5.	<i>Općenito ili ostalo unutar primarne društvene namjene - Dvorac i park Šaulovec (Črešnjevo, Općina Beretince)</i>	T4	-	-	-	-	U sklopu dvorca i parka Šaulovec - Europski talent centar (Neposredna provedba PPŽ-om) (točka 11.1.4.2.4. Odredbi)
6.6.	<i>Općenito ili ostalo unutar primarne društvene namjene - Prezentacijski centar Gomila u Jalžabetu - Arheološki park Gomila (Jalžabet, Općina Jalžabet)</i>	T4	-	-	-	-	U sklopu Prezentacijskog centra Gomila u Jalžabetu - Arheološki park Gomila (Neposredna provedba PPŽ-om) (točka 11.1.4.2.3. Odredbi)
UKUPNO			-	-	-	-	

ZNAČAJ I GRAĐEVINA / POVRŠINA		PLANSKA OZNAKA	Postojeće /izgrađeno	Planirano / neizgrađeno	Izgrađenost	UKUPNA POVRŠINA PLANIRANE NAMJENE	PROVEDBA
(ha)		(ha)	(ha)	(ha)	%	(ha)	
7.	Sportsko-rekreacijska namjena kao SEKUNDARNA NAMJENA unutar primarne društvene namjene:	R	-	-	-	-	
7.1.	<i>Sportsko rekreacijska namjena unutar primarne društvene namjene - Dvorac i park Šaulovec (Črešnjevo, Općina Beretince)</i>	R6	-	-	-	-	U sklopu dvorca i parka Šaulovec - Europski talent centar (Neposredna provedba PPŽ-om) (točka 11.1.4.2.4. Odredbi)
UKUPNO			-	-	-	-	
8.	Javna i društvena namjena kao SEKUNDARNA unutar primarne sportsko rekreacijske namjene:	D					
8.1.	<i>Centar znanosti (visoko učilište) u sklopu Centra za vodene sportove Motičnjak (Trnovec, Općina Trnovec Bartolovečki)</i>	D5 D6	-	-	-	-	u sklopu Centra za vodene sportove Motičnjak (Posredna provedba - UPU 7 županijskog značaja) (točka 11.1.3.7. Odredbi)
UKUPNO			-	-	-	-	
9.	Poslovna namjena kao SEKUNDARNA NAMJENA unutar primarne društvene namjene	K					
9.1.	<i>Poslovna namjena - unutar primarne unutar primarne društvene namjene - Prezentacijski centar Gomila u Jalžabetu - Arheološki park Gomila (Jalžabet, Općina Jalžabet)</i>	K1	-	-	-	-	U sklopu Prezentacijskog centra Gomila u Jalžabetu - Arheološki park Gomila (Neposredna provedba PPŽ-om) (točka 11.1.4.2.3. Odredbi)
UKUPNO			-	-	-	-	
10.	POSEBNA NAMJENA	N					
10.1.	Građevine za skladištenje eksploziva i minsko-eksplozivnih sredstava za industrijsku uporabu (Paka, Grad Novi Marof)	N4	1,22	1,73	41,36	2,95	Određuje PPUOG
10.2.	Regionalni centar civilne zaštite Varaždin (Općina Gornji Knežinec)	N3	0,00	6,66	0,00	6,66	Neposredna provedba PPŽ-om (točka 11.1.4.2.5. Odredbi)
10.3.	Rezervat posebne namjene	N2 N3	0,00	3,86	0,00	3,86	Neposredna provedba PPŽ-om (točka 11.1.4.2.5. Odredbi)
UKUPNO			1,22	12,25	9,05	13,47	
SVEUKUPNO			51,61	250,96	17,05	302,57	

Izvor: Kartografski prikaz 1a. Korištenje i namjena prostora Prostori/površine za razvoj i uređenje ovog Plana

* - Napomena uz planiranje ugostiteljsko-turističke namjene - Zabavnog parka Banjšćina - uvjetno planirano s obzirom na postojeću vojnu lokaciju i građevine; Ukupna površina od 85,15 ha odnosi se na područje postojećeg vojno skladišnog kompleksa za koji je planirana prenamjena (35,67 ha) i na područje uz postojeći vojno skladišni kompleks (49,48 ha) - do preseljenja postojeće vojne namjene na drugu lokaciju, zona ugostiteljsko-turističke namjene je uvjetna.

** - Napomena uz planiranje hotela i turističkog naselja, te sportsko-rekreacijske namjene u Varaždinu - navedene namjene su uvjetne iz razloga što je njihovo korištenje gotovo u cijelosti uvjetovano obvezom primjene zaštitnih zona oko vojnih lokacija i građevina.

1.14.3. Strukture izvan građevinskog područja**1.14.3.1. Strukture izvan građevinskog područja lokalnog značaja (prema PPUOG) - informativni prikaz**

Ovim Planom informativno su prikazani *plohom i simbolom* odgovarajuće namjene prostori odgovarajuće namjene (strukture izvan građevinskog područja iz važećih PPUOG-ova - stanje na dan 1.01.2024.) veći od 25,00 ha koji su kao takvi definirani prostornim planovima uređenja gradova i općina i koji nisu obvezujući u daljnjem planiranju prostora u PPUOG-ovima:

- Površine infrastrukturnih sustava - Zračni promet
 - Aerodrom Varaždin
- Javne zelene površine
 - Perivoj Jalkovec (Grad Varaždin)
 - Značajni kompleks Arboretum Opeka (Općina Vinica)

1.14.3.2. Strukture izvan građevinskog područja državnog i županijskog značaja

Ovim Planom, kao prostori/površine izvan naselja bez određivanja građevinskog područja, prikazani su *plohom i simbolom* odgovarajuće namjene prostori (strukture izvan građevinskog područja) državnog i županijskog značaja s pripadajućom namjenom:

1. Posebna namjena (N) - (državni značaj)
 - 1.1. Vojno vježbalište »Macinka« (Varaždin, Grad Varaždin) (N1)
 - 1.2. Strelište »Veliki Prelogi« (Varaždin, Grad Varaždin) (N1)
2. Sportsko rekreacijska namjena (R) - (državni značaj)
 - 2.1. Golf igralište (Čurilovec, Pišćanovec, Grad Varaždinske Toplice) (R1)
3. Površine infrastrukturnih sustava (HE)- (državni značaj)
 - 3.1. HE Varaždin i HE Čakovec s pripadajućim građevinama (Sračinec, Općina Sračinec i Šemovec, Općina Trnovec Bartolovečki)
4. Gospodarska namjena - površine za iskorištavanje mineralnih sirovina, ugljikovodika i geotermalnih voda u energetske svrhe (eksploatacijsko polje) (E) - (državni značaj)
 - 4.1. Istraživanje i eksploatacija ugljikovodika (E1), istraživanje i eksploatacija geotermalnih voda iz kojih se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe (E2), skladištenje prirodnog plina i trajno zbrinjavanje ugljikova dioksida (E1)
 - 4.2. Geotermalne vode za ljekovite i rekreacijske svrhe - (označeno na K3b)
 - 4.3. Mineralne sirovine za proizvodnju građevnog materijala (E3) -tehničko-građevni kamen

(E3.1); građevni pijesak i šljunak (E3.2); ciglarska glina (E3.3)

- 4.4. Mineralne sirovine za industrijsku preradbu (E4) - kremen pijesak (E4.1); karbonatne mineralne sirovine za industrijsku preradbu (E4.2)
5. Površine infrastrukturnih sustava (SE, GE) - (županijski značaj)
 - 5.1. Sunčana elektrana (Sveti Petar, Općina Mali Bukovec) (SE)
 - 5.2. Geotermalna elektrana (Županec, Općina Mali Bukovec) (GE)
6. Gospodarska namjena - ugostiteljsko-turistička (T) - (županijski značaj)
 - 6.1. Robinzonski smještaj (Općina Veliki Bukovec) (T-r) sa sekundarnom sportsko-rekreacijskom namjenom (R)
7. Sportsko rekreacijska namjena (R) - (županijski značaj)
 - 7.1. Općenito ili ostalo (priobalje Drave - Općina Petrijanec, Grad Varaždin, Općina Mali Bukovec, prostor sjeverozapadno od planirane sportsko-rekreacijsku namjene - Centar za vodene sportove Motičnjak, te prostor jugozapadno od kompleksa dvorca Šaulovec) (R6)
 - 7.2. Izletništvo (na području gradova/općina Lepoglava, Ivanec, Novi Marof, Klenovnik, Donja Voća, Vinica, Ljubešćica, Visoko) (R6.3)
 - 7.3. Lovstvo (Općina Petrijanec, Općina Vinica, Općina Maruševec) (R6.4)
8. Građevine javne i društvene namjene (bez oznake) - (županijski značaj)
 - 8.1. Prezentacijski centri kulturnih dobara uz ili unutar građevina kulturnog dobra zaštićenih prema posebnom propisu bez prikaza lokacije prezentacijskog centra
 - 8.2. Građevine posjetiteljske infrastrukture u područjima prirodne baštine zaštićene prema posebnom propisu bez prikaza lokacije posjetiteljske infrastrukture.

Sportsko rekreacijska namjena navedena pod brojem 6 su *simbolom* s pripadajućom namjenom prikazane strukture izvan građevinskog područja (postojeće i planirane) županijskog značaja za koje nije prikazan konkretni prostorni obuhvat već predstavljaju šire područje (informativni prikaz - približna lokacija).

Provedba navedenih građevina/površina struktura izvan građevinskog područja državnog i županijskog značaja obrađena je detaljnije poglavljem 11. Mjere provedbe, točka 11.1. Obveza izrade dokumenata prostornog uređenja i neposredne provedbe ovog Plana.

Tablica 2. - Pregled planiranih građevina / površina struktura izvan građevinskog područja državnog i županijskog značaja

PREGLED PLANIRANIH GRAĐEVINA / POVRŠINA STRUKTURA IZVAN GRAĐEVINSKOG PODRUČJA DRŽAVNOG I ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA							
ZNAČAJ I GRAĐEVINA / POVRŠINA		PLANSKA OZNAKA	Postojeće /izgrađeno	Planirano neizgrađeno	Izgrađenost	UKUPNA POVRŠINA PLANIRANE NAMJENE	PROVEDBA
(ha)		(ha)	(ha)	(ha)	%	(ha)	
DRŽAVNI ZNAČAJ							
1.	POSEBNA NAMJENA	N					
1.1.	Vojno vježbalište »Macinka« (Varaždin, Grad Varaždin)	N1	31,28	0,00	100,00	31,28	Neposredna provedba PPŽ-om (točka 11.1.4.1., 11.2.4.3. Odredbi)
1.2.	Streljište »Veliki Prelogi« (Varaždin, Grad Varaždin)	N1	6,36	0,00	100,00	6,36	Neposredna provedba PPŽ-om (točka 11.1.4.1., 11.2.4.4 Odredbi)
UKUPNO			37,64	0,00	100,00	37,64	
2.	SPORTSKO-REKREACIJSKA NAMJENA	R					
2.1.	Golf igralište (Čurilovec i Pišćanovec, Grad Varaždinske Toplice)	R1	0,00	86,20	0,00	86,20	Posredna provedba - UPU 8 županijskog značaja (točka 11.1.3.8. Odredbi)
UKUPNO			0,00	86,20	0,00	86,20	
3.	POVRŠINE INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA						
3.1.	HE Varaždin i HE Čakovec s pripadajućim građevinama (Sračinec, Općina Sračinec, Šemovec, Općina Trnovec Bartolovečki)	HE	41,96	0,00	100,00	41,96	Neposredna provedba PPŽ-om (točka 11.1.4.1., 6.3.1.2. Odredbi)
UKUPNO			41,96	0,00	100,00	41,96	
4.	GOSPODARSKA NAMJENA	E					
4.1.	Površine za iskorištavanje mineralnih sirovina, ugljikovodika i geotermalnih voda u energetske svrhe (eksploatacijsko polje) <i>Istraživanje i eksploatacija ugljikovodika (E1), istraživanje i eksploatacija geotermalnih voda iz kojih se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe (E2), skladištenje prirodnog plina i trajno zbrinjavanje ugljikova dioksida (E1)</i>	E1 E2	-	-	-	-	Neposredna provedba PPŽ-om (11.1.4.1., točka 3.3.2. Odredbi)
4.2.	Geotermalne vode za ljekovite i rekreacijske svrhe*	-	-	-	-	-	Neposredna provedba PPŽ-om (11.1.4.1., točka 3.3.3. Odredbi)
4.3.	Mineralne sirovine za proizvodnju građevnog materijala**	E3	** 443,51	275,15	61,71	718,66	Neposredna provedba PPŽ-om (11.1.4.1., točka 3.3.4. i 3.3.5. Odredbi)

ZNAČAJ I GRAĐEVINA / POVRŠINA		PLANSKA OZNAKA	Postojeće /izgrađeno	Planirano neizgrađeno	Izgrađenost	UKUPNA POVRŠINA PLANIRANE NAMJENE	PROVEDBA
(ha)		(ha)	(ha)	(ha)	%	(ha)	
4.4.	Mineralne sirovine za industrijsku preradbu**	E4	** 21,46	0,00	100,00	21,46	Neposredna provedba PPŽ-om (11.1.4.1., točka 3.3.4. i 3.3.5. Odredbi)
UKUPNO			464,97	275,15	62,82	740,12	
ŽUPANIJSKI ZNAČAJ							
5.	POVRŠINE INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA						
5.1.	Sunčana/e elektrana/e (Sveti Petar, Općina Mali Bukovec)	SE	0,00	59,56	0,00	59,56	Neposredna provedba PPŽ-om (točka 11.1.4.2., 6.3.1.4., 6.3.3.2, 6.3.3.4., 6.3.3.5. Odredbi)
5.2.	Geotermalna elektrana (Županec, Općina Mali Bukovec)	GE	0,00	5,25	0,00	5,25	Neposredna provedba PPŽ-om (točka 11.1.4.2., 6.3.1.1, 6.3.1.4., 6.3.1.5., 6.3.3.2., 6.3.3.5. Odredbi)
UKUPNO			0,00	64,81	0,00	64,81	
6.	GOSPODARSKA NAMJENA - UGOSTITELJSKO TURISTIČKA	T					
6.1.	Robinzonski smještaj (Općina Veliki Bukovec) (T-r) sa sekundarnom sportsko-rekreacijskom namjenom (R6)	T-r	0,00	19,19	0,00	19,19	Neposredna provedba PPŽ-om (točka 11.1.4.2.7., Odredbi)
UKUPNO			0,00	19,19	0,00	19,19	
7.	SPORTSKO REKREACIJSKA NAMJENA	R					
7.1.	Općenito ili ostalo (priobalje Drave - Općina Petrijanec, Grad Varaždin, Općina Mali Bukovec, na prostoru sjeverozapadno od planirane sportsko-rekreacijsku namjene - Centar za vodene sportove Motičnjak, te prostor jugozapadno od kompleksa dvorca Šaulovec)	R6	-	-	-	-	Neposredna provedba PPŽ-om točka 11.1.4.2.8., 3.7., 3.7.1.
7.2.	Izletništvo - na području gradova/općina Lepoglava, Ivanec, Novi Marof, Klenovnik, Donja Voća, Vinica, Ljubešćica, Visoko - prikazano simbolom	R6.3	-	-	-	-	Neposredna provedba PPŽ-om točka 11.1.4.2.8., 3.7., 3.7.1. Odredbi)
7.3.	Lovstvo (Općina Petrijanec, Općina Vinica, Općina Maruševac) - prikazano simbolom	R6.4	-	-	-	-	Neposredna provedba PPŽ-om točka 11.1.4.2.8., 3.7., 3.7.1. Odredbi)
UKUPNO			-	-	-	-	
8.	JAVNA I DRUŠTVENA NAMJENA						
8.1.	Prezentacijski centri kulturnih dobara uz ili unutar građevina kulturnog dobra zaštićenih prema posebnom propisu bez prikaza lokacije prezentacijskog centra	-	-	-	-	-	Neposredna provedba PPŽ-om (točka 11.1.4.2.9. Odredbi)

ZNAČAJ I GRAĐEVINA / POVRŠINA		PLANSKA OZNAKA	Postojeće /izgrađeno	Planirano neizgrađeno	Izgrađenost	UKUPNA POVRŠINA PLANIRANE NAMJENE	PROVEDBA
(ha)		(ha)	(ha)	(ha)	%	(ha)	
8.2.	Građevine posjetiteljske infrastrukture u područjima prirodne baštine zaštićene prema posebnom propisu bez prikaza lokacije posjetiteljske infrastrukture	-	-	-	-	-	Neposredna provedba PPŽ-om (točka 11.1.4.2.9. Odredbi)
		-	-	-	-	-	

Izvor: Kartografski prikaz 1a. Korištenje i namjena prostora Prostori/površine za razvoj i uređenje ovog Plana

*- Napomena - označeno na kartografskom prikazu 3b. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora Uvjeti korištenja - Područja posebnih ograničenja u korištenju

** - Napomena - prema odobrenom eksploatacijskom polju

1.14.4. Ostale površine

Na kartografskom prikazu broj 1a. Korištenje i namjena prostora Prostori/površine za razvoj i uređenje prikazano je:

- poljoprivredno tlo isključivo osnovne namjene
 - vrijedno obradivo tlo (P2)
 - ostala obradiva tla (P3)
- šuma isključivo osnovne namjene
 - gospodarske šume (Š1) - šume i šumska zemljišta koja se uz očuvanje i unapređenje njihovih općekorisnih funkcija koriste prvenstveno za proizvodnju šumskih proizvoda
 - zaštitne šume (Š2) - šume i šumska zemljišta koja uz očuvanje i unapređenje njihovih općekorisnih funkcija, prvenstveno služe za zaštitu tla, voda, naselja, objekata i druge imovine
 - šume posebne namjene (Š3) - na području Županije obuhvaćaju uglavnom zaštićene šume tj. šume unutar područja zaštićenih temeljem propisa o zaštiti prirode
- ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište
- vodene površine i vodotoci.

Dozvoljena je prilagodba/usklađenje površina ostalih namjena koje su utvrđene na županijskoj razini i koje se preuzimaju u PPUOG bez mogućnosti planiranja na lokalnoj razini sukladno novim podlogama, te odgovarajućem mjerilu i vrsti podloge PPUOG-ova, a što se ne smatra neusklađenošću PPUOG-ova s PPŽ-om.

2. Uvjeti određivanja prostora građevina od važnosti za Državu i Županiju

2.1. Prostornim planom Županije određuju se prostori postojećih, te prostori za smještaj planiranih građevina i površina od državnog značaja i područog (regionalnog), odnosno županijskog značaja, te zahvata u prostoru i površina od državnog značaja,

ja, koji se prema posebnim propisima koji uređuju gradnju ne smatraju građenjem.

Navedene građevine i površine te zahvate u prostoru i površine koji se prema posebnim propisima koji uređuju gradnju ne smatraju građenjem obvezno je prikazati u prostornim planovima lokalne razine (prostornim planovima uređenja općina/gradova i prostornim planovima užeg područja) uz uvažavanje ažuriranih podloga za izradu prostornih planova uređenja općina/gradova u većim mjerilima i posebno ih označiti kao prostore na kojima se ne može planirati na lokalnoj razini (izuzev onih unutar građevinskog područja naselja).

Kod prijenosa elemenata iz kartografskih prikaza PPŽ-a u mjerilu 1 : 100.000 na podloge u većim mjerilima, dozvoljena je prilagodba/usklađenje elemenata odgovarajućem mjerilu i vrsti podloge (to se osobito odnosi na reinterpretaciju novih katastarskih podloga) koja se neće smatrati neusklađenošću prostornih planova uređenja općina/gradova s PPŽ-om.

Prostornim planovima lokalne razine potrebno je uvažavati utvrđene uvjete i ograničenja u korištenju prostora vezano uz građevine i površine državnog i područnog (regionalnog), odnosno županijskog značaja, te zahvate u prostoru i površine koje se ne smatraju građenjem državnog značaja, kao i uskladiti s ostalim uvjetima i smjericama definiranim ovim Planom za planiranje na lokalnoj razini. Izgradnja i rekonstrukcija građevina, odnosno površina državnog i područog (regionalnog), odnosno županijskog značaja, te izvođenje zahvata u prostoru i na površinama koje se prema posebnim propisima koji uređuju gradnju ne smatraju građenjem državnog značaja iz stavka 1. ove točke provode se u pravilu temeljem ovog PPŽ-a, odnosno prema utvrđenom u točki 11.1., a uvjeti za njihovu izgradnju i rekonstrukciju, odnosno izvođenje zahvata u prostoru, definirani su ovisno o namjeni/vrsti u odgovarajućim poglavljima ovih Odredbi za provođenje.

Građevine i površine državnog i područnog (regionalnog), odnosno županijskog značaja koje se

grade ili rekonstruiraju, odnosno uređuju unutar građevinskog područja naselja i unutar informativno prikazanog izdvojenog građevinskog područja izvan naselja lokalnog značaja, te koje se oznakom informativno prikazuju u kartografskom prikazu 1a. *Korištenje i namjena prostora Prostori/površine za razvoj i uređenje*, detaljnije se određuju PPUOG-om, te drugim prostornim planovima lokalne razine ukoliko se takvi planovi izrađuju i provode se temeljem tih prostornih planova.

2.2. Na temelju Strategije prostornog razvoja Republike Hrvatske, posebnih propisa, te interesa i potreba Županije, ovim se Planom dijelovi prostora Županije planiraju za gradnju nastavno navedenih građevina i površina, odnosno izvođenje zahvata od važnosti za Državu i Županiju:

GRAĐEVINE I POVRŠINE DRŽAVNOG ZNAČAJA, ZAHVATI U PROSTORU I POVRŠINE DRŽAVNOG ZNAČAJA KOJI SE NE SMATRAJU GRAĐENJEM I GRAĐEVINE I POVRŠINE PODRUČNOG (REGIONALNOG) odnosno ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA

A Na području Varaždinske županije GRAĐEVINE I POVRŠINE DRŽAVNOG ZNAČAJA su sljedeće:

A1. PROMETNE I KOMUNIKACIJSKE GRAĐEVINE I POVRŠINE

A1.1. Cestovne građevine s pripadajućim objektima i uređajima:

Postojeće građevine:

- Autocesta:
 - A4 Goričan (GP Goričan (granica RH/Mađarska)) - Varaždin - Zagreb (čvorište Zagreb istok, A3)
- Državne ceste:
 - DC 2 Dubrava Križovljanska (GP Dubrava Križovljanska (granica RH/Slovenija)) - Koprivnica - Virovitica (DC 5) - Sveti Đurađ (DC 5) - Našice - Osijek - Vukovar - Ilok (GP Ilok (granica RH/Srbija))
 - DC 3 Goričan (GP Goričan (granica RH/Mađarska) - A4) - Hodošan (A4) - Čakovec - Varaždin - Breznički Hum - Popovec (A1) - Karlovac (DC1) - Rijeka (DC 8)
 - DC 22 Moždeneć (DC 3/DC 24) - Križevci - Sveti Ivan Žabno (DC 28)
 - DC 24 Zlatar-Bistrica (DC 29) - Konjščina - Budinščina - Grana (DC 3/DC 22) - Moždeneć (DC 22) - Varaždinske Toplice - Ludbreg (DC 2)
 - DC 35 Varaždin (D2) - Lepoglava - Švaljkovec (DC 1/ŽC 2160)
 - DC 74 Đurmanec (DC 207/LC 22001) - Krapina - Bednja - Lepoglava (DC 35)
 - DC 526 Varaždinske Toplice (A4 - DC 24/ŽC 2250)

- DC 528 Gornji Kneginec (DC 2/DC 3) - Jakopovec (A4)
- DC 530 Šemovec (A4) - Zamlaka (DC 2)
- Državne glavne biciklističke rute:
 - DG1 Dravska ruta
Gr. Slovenije (Trnovec) - Varaždin - Koprivnica - Molve - Virovitica - Osijek - Vukovar - Ilok - gr. Srbije
 - DG6 Zagorska-Karolina ruta
Gr. Slovenije - Mursko Središće - Varaždin - Krapina - Zagreb - Karlovac - Vrbovsko - Rijeka - gr. Slovenije (Rupa)

Planirane građevine:

- Podravska brza cesta (PBC): Slovenija - Varaždin - Koprivnica - Osijek (sa spojnim cestama na postojeću ili planiranu cestovnu mrežu)
- Zagorska brza cesta (ZBC): Varaždin (autocesta: Goričan - Varaždin - Zagreb) - Ivanec - Krapina (autocesta: Zagreb - Slovenija) (sa spojnim cestama na postojeću ili planiranu cestovnu mrežu)
- održiva modernizacija DC 3 izgradnjom novog kolničkog traka i mosta zapadno od DC 3 i postojećeg mosta prema Međimurskoj županiji - Grad Varaždin
- proširenje istočne obilaznice u Varaždinu u dijelu - dio državne ceste DC 2 od rotora u Ul. M.P.Miškine do rotora u Gospodarskoj ulici (na dva kolnička traka)
- mogući ili alternativni koridor spojne ceste između Varaždinske i Međimurske županije od planirane PBC prema obilaznici Nedelišća i Puščina u Međimurskoj županiji (uz izgradnju novog mosta) kao sjeverozapadne obilaznice grada Varaždina - Općina Sračinec i Grad Varaždin
- izmještanje dijela državne ceste (DC 2) na potezu Petrijanec - Hraščica - Općina Petrijanec, Općina Sračinec i Grad Varaždin
- spojna cesta od Zagrebačkog prstena (brze ceste Popovec - Marija Bistrica - Zabok) do Autoceste Zagreb - Varaždin - Goričan na čvor u Brezničkom Humu
- mogući ili alternativni koridor ceste Ivanec - Novi Marof (većim dijelom u trasi postojeće LC 25157 i ŽC 2105)
- mogući ili alternativni koridor ceste između DC 2, planirane PBC, ŽC 2071 i prema Prelogu - Općina Sveti Đurđ i Grad Ludbreg (dijelom u trasi postojeće ŽC 2033 i ŽC 2071)
- mogući alternativni koridor (trasa) ceste na području Grada Ludbrega - izmještanje dijela državne ceste (DC 24) u dijelu koji prolazi naseljem Ludbreg na prostor između naselja Poljanec i Hrastovsko, sa spojem na DC 2
- obilaznica grada Varaždinske Toplice od DC 526 prema ŽC 2250
- modernizacija državnih cesta važnih za integrirani prijevoz putnika prema Master planu za integrirani prijevoz putnika.

A1.2. Željezničke građevine s pripadajućim objektima i uređajima:

Postojeće građevine:

- Željezničke pruge za regionalni promet s pripadajućom željezničkom infrastrukturom
 - R 201- Zaprešić - Zabok - Varaždin - Čakovec (skraćeni naziv: Zaprešić - Čakovec)
 - R 202 Varaždin - Koprivnica - Virovitica - Osijek - Dalj (skraćeni naziv: Varaždin - Dalj)

Planirane građevine:

- brza željeznička pruga (Zagreb) - Zabok - Lepoglava - Ivanec - Varaždin - Čakovec - (Mađarska) - (velike učinkovitosti i velikih brzina) - modernizacija postojeće lokalne pruge L 201 (dionica Varaždin - Lepoglava na pruzi Varaždin - Golubovec) i dijela regionalne pruge R201 (dionica Čakovec - Varaždin na pruzi Čakovec - Zaprešić) u dvokolosiječnu elektrificiranu prugu uključivo most preko rijeke Drave, te izgradnja nove pruge od Lepoglave prema Krapinsko-zagorskoj županiji - »Lepoglavske spojnice«
- modernizacija postojeće željezničke pruge R 202 Varaždin - Dalj u dvokolosiječnu elektrificiranu prugu
- modernizacija postojeće R 201 (Zaprešić - Zabok - Varaždin - Čakovec)

A1.3. Građevine i površine elektroničkih komunikacija:

Postojeće građevine:

- Međunarodni i međužupanijski elektronički i komunikacijski vodovi s pripadajućim građevinama
 - međunarodni vod Država Slovenija (Zavrč) - Varaždin (uz građevine hidroenergetskog (HE) sustava Drava)
 - međunarodni vod Krapinsko-zagorska županija - Lepoglava - Ivanec - Varaždin
 - međužupanijski (magistralni) vodovi
- Koridori elektroničke komunikacijske infrastrukture radijskih i televizijskih operatora elektroničkih komunikacija državnog značaja (radijski koridor/koridori mikrovalnih veza)
 - Brezje - Kalnik
 - Ivanščica - Čakovec, Bana Josipa Jelačića 22
 - Ivanščica - Gyekenyes (Mađarska)
 - Ivanščica - Sljeme
 - Kalnik - Sljeme
 - Varaždin, Krešimirova 6a (RTL) - Varaždin, Zagrebačka 13
 - Varaždinbreg - Varaždin, Zagrebačka 13
- Radijske postaje
 - odašiljačke lokacije OiV: Bednja, Beretinc, Bolfan, Brezje, Cvetlin, Donja Višnjica, Drenovec, Gornja Višnjica, Gornja Voća, Ivanščica, Jamno, Lepoglava, Maruševec, Podevčevo, Slanje, Varaždinske Toplice

Planirane građevine:

- Koridori elektroničke komunikacijske infrastrukture radijskih i televizijskih operatora elektroničkih komunikacija državnog značaja (radijski koridor/koridori mikrovalnih veza)
 - Kalnik - Varaždin, Zagrebačka 13
 - Ivanščica - Varaždin, Zagrebačka 13
- Radijske postaje
 - odašiljačke lokacije OiV: Ledinec, Ludbreg

A2. ENERGETSKE GRAĐEVINE

A2.1. Hidroelektrane s pripadajućim građevinama

Postojeće građevine:

- HE Varaždin - ukupne snage 94 MW - lokacija Sračinec
- HE Čakovec - ukupne snage 76 MW - lokacija Orehovića (u naselju Šemovec)
- rasklopno postrojenje uz HE Čakovec

A2.2. Dalekovodi 220 kV i više, s trafostanicom i rasklopnim postrojenjem na tom dalekovodu

Postojeće građevine:

- dalekovod Žerjavinec - Mađarska DV 2x400kV (dio u Općini Mali Bukovec)
- dalekovod Žerjavinec - Podlog DV 220 kV (dio u Općini Bednja)

Planirane građevine:

- dalekovod DV 2x400kV HE Dubrava - rasklopno postrojenje (RP) Drava (dio u Općini Mali Bukovec)

A2.3. Međunarodni i magistralni cjevovodi koji služe za transport nafte, plina ili naftnih derivata, uključivo terminal, otpremnu i mjerno-regulacijsku (redukcijsku) stanicu tehnološki povezanu s tim cjevovodom

Postojeće građevine:

- magistralni plinovod Zabok - Ludbreg DN 500/50
- magistralni plinovod Ludbreg - Koprivnica DN 500/50
- magistralni plinovod Budrovac - Varaždin I DN 300/50
- magistralni plinovod Knežinec - Varaždin II - 300/50 (dva cjevovoda)
- magistralni plinovod Varaždin II - Čakovec DN 200/50
- magistralni plinovod Varaždin II - Šenkovec DN 200/50
- magistralni plinovod Varaždin I - Cerje Tužno DN 150/50
- magistralni plinovod Cerje Tužno - Lepoglava DN 150/50
- priključni plinovod MRS Novi Marof DN 150/50

- priključni plinovod MRS Tuhovec DN 150/50)
Napomena: svi magistralni plinovodi se mogu smatrati međunarodnim magistralnim plinovodima u slučaju njihova priključenja na sustav susjednih država
- prateće nadzemne građevine:
 - MRS (mjerno redukcijska stanica): Ludbreg, Ivanec, Jalžabet, Varaždin I, Varaždin II, Lepoglava, Novi Marof, Tuhovec, Podrute, Cerje Tužno
 - BIS (blokadno instrumentacijska stanica): Topličica, Ljubeščica, Leskovac, Jalžabet, Knežinec, Cerje Tužno
 - MRČ (mjerno-regulacijski čvor) Ludbreg
 - Priključak: za MRS Novi Marof, za MRS Tuhovec, za MRS Jalžabet, Globočec Ludbreški, Križovljan

Planirane građevine:

- međunarodni magistralni plinovod ADRIA-LNG (Omišalj - Delnice - Karlovac - Zagreb - Zabok - Ludbreg - Budrovac - Donji Miholjac) - uz koridor postojećih magistralnih plinovoda Zabok - Ludbreg, Ludbreg - Koprivnica i Budrovac - Varaždin
- planirani magistralni plinovod od Lepoglave prema Krapini - trasa Lepoglava - Krapina (Đurmanec) DN 200/50
Napomena: svi magistralni plinovodi se mogu smatrati međunarodnim magistralnim plinovodima u slučaju njihova priključenja na sustav susjednih država
- prateće nadzemne građevine:
 - MRS (mjerno redukcijska stanica) Ludbreg

A3. VODNE GRAĐEVINE**A3.1. Regulacijske i zaštitne vodne građevine na vodama I. reda****Postojeće građevine:**

- građevine za obranu od poplava na rijeci Dravi:
 - nasip Virje Otok - Brezje - Općina Cestica
 - nasip Družbinac- Svibovec - Općina Petrijanec, Općina Sračinec
 - desni obalni nasip - Strmec Podravski - Općina Petrijanec
 - nasip Svibovec - Varaždin - Općina Sračinec, Grad Varaždin
 - nasip Varaždin i obalni zid Varaždin - Grad Varaždin
 - nasip Šemovec - Općina Trnovec Bartolovečki
 - usporni nasip uz odušni kanal Plitvica - Drava - Općina Trnovec Bartolovečki
 - nasip Zamlaka - Hrzenica - Općina Trnovec Bartolovečki, Općina Martijanec, Općina Sveti Đurđ
 - nasip Sveta Marija (dio) - Općina Mali Bukovec
 - nasipi uz akumulacijska jezera hidroenergetskog sustava Drava

- HE Varaždin - Općina Cestica, Općina Petrijanec
- HE Čakovec - Grad Varaždin, Općina Trnovec Bartolovečki
- HE Dubrava - Općina Sveti Đurđ, Općina Veliki Bukovec
- nasipi uz dovodne i odvodne (lijeve i desne) kanale hidroenergetskog sustava Drava - Općina Petrijanec, Općina Sračinec, Grad Varaždin, Općina Trnovec Bartolovečki, Općina Sveti Đurđ, Općina Mali Bukovec
- nasip koji štiti desni nasip dovodnog kanala HE Čakovec - Općina Trnovec Bartolovečki
- obrambeni nasip uz dovodni kanal HE Dubrava - Općina Mali Bukovec
- dovodni i odvodni kanali hidroenergetskog sustava Drava - Općina Petrijanec, Općina Sračinec, Grad Varaždin, Općina Trnovec Bartolovečki, Općina Sveti Đurđ, Općina Mali Bukovec
- drenažni kanali (desni i lijevi) uz akumulaciju HE Varaždin (Ormoško jezero) - Općina Cestica, Općina Petrijanec, HE Čakovec (Varaždinsko jezero) - Grad Varaždin, Općina Trnovec Bartolovečki i HE Dubrava (Dubravsko jezero) - Općina Sveti Đurđ i Općina Veliki Bukovec
- odušni kanali - Općina Trnovec Bartolovečki
- građevine za obranu od poplava na ostalim vodotocima I. reda - na Plitvici (na slivu)
 - kanali (oteretni, lateralni) - Općina Vinica, Općina Maruševec, Općina Vidovec, Grad Varaždin, Općina Gornji Knežinec, Općina Trnovec Bartolovečki, Općina Jalžabet, Općina Martijanec, Općina Sveti Đurđ
 - nasipi uz Plitvicu - Općina Gornji Knežinec, Općina Martijanec
- građevine za obranu od poplava na ostalim vodotocima I. reda - na pritocima Bednje (na slivu)
 - kanal (odteretni, lateralni) - Općina Maruševec, Grad Ivanec, Grad Novi Marof, Grad Varaždinske Toplice, Općina Ljubeščica, Grad Ludbreg.

Planirane građevine:

- Nasipi
 - nasip za zaštitu kupališta uz Dravu - Grad Varaždin
 - nasip uz odteretni kanal Plitvice - Općina Trnovec Bartolovečki
 - nasip uz Plitvicu (biciklističko-pješačka staza) - Općina Maruševec, Općina Vidovec, Grad Varaždin, Općina Gornji Knežinec, Općina Jalžabet, Općina Trnovec Bartolovečki
 - nasip uz Dravu Selnica - Dubovica - *dio istočno od Bednje i zapadno do akumulacije HE Dubrava (uz Dravu)*- Općina Mali Bukovec, Općina Veliki Bukovec

- nasip uz Bednju od Ludbrega do ušća u Dravu (*lijevi i desni*) - Grad Ludbreg, Općina Mali Bukovec, Općina Veliki Bukovec
- nasip uz Bednju - Očura, Lepoglava, Kamenički Vrhovec, Vulišinec - Grad Lepoglava - *uvjetni*, Stažnjevec, Koškovec - Grad Ivanec, Općina Maruševec - *uvjetni*, Ivanec - Grad Ivanec - *uvjetni*, Margečan - Grad Ivanec - *uvjetni*
- usporni nasip uz Plitvicu (lijevi i desni) - Općina Veliki Bukovec

- Kanali

Na pritocima Drave

- Novo Selo Podravsko SK1 - Općina Mali Bukovec

Na Plitvici i pritocima

- Greda (pritok Plitvice) - Općina Maruševec
- zapadni obodni kanal Trnovec Bartolovečki - Grad Varaždin, Općina Trnovec Bartolovečki
- kanal K2 - Općina Gornji Knežinec

Na pritocima Bednje

- kanal Vapnara - Grad Novi Marof

- Akumulacije

Na pritocima Lonje

- dio akumulacije planirane pretežito na području Zagrebačke i Koprivničko-križevačke županije (vodotok Vuna naselje Drašković) - *uvjetna*
- Kračevac (vodotok Kračevac) - Općina Breznica, Općina Visoko - *uvjetna*
- Presečno (vodotok Presečno) - Općina Breznica, Općina Visoko - *uvjetna*

- Retencije

Na pritocima Bednje

- Čret (vodotok Čret) - Općina Bednja
- Belščaki (vodotok Voća) - Općina Donja Voća i Općina Klenovnik
- Kamenica 1 (vodotok Kamenica) - Grad Lepoglava
- Korušćak (vodotok Korušćak) - Grad Novi Marof
- Šaša 1 - (vodotok Šaša) - Općina Bednja, granično sa Krapinsko - zagorskom županijom - *uvjetna*
- Šaša 2 (vodotok Vrbno) - Općina Bednja - *uvjetna*
- Kamenica 2 (vodotok Žarovnica) - Grad Lepoglava - *uvjetna*
- Požarnik (vodotok Vukovec) - Grad Ivanec - *uvjetna*
- Sljeme (vodotok Drenovčica) - Grad Varaždinske Toplice, Općina Martijanec - *uvjetna*

Na pritocima Drave

- Petrijanec (vodotok Butina) - Općina Petrijanec
- Jarki (vodotok Pošalitva) - Općina Cestica - *uvjetna*
- Segovina (vodotok Segovina) - Grad Ludbreg - *uvjetna*

Na Plitvici

- Grabušnica - Općina Maruševec
- Jalkovec - Grad Varaždin

Na pritocima Plitvice

- Kazinščak (na vodotoku Gaćinovec), Gomila I, Gomila, Črnec II, Kazinščak (na vodotoku Kazinščak), Križovljan - Općina Martijanec, Općina Jalžabet - *uvjetne*
- Tužno (vodotok Tužna) - Grad Ivanec - *uvjetna*

Na Lonji i pritocima

- Breznica (vodotok Breznica) - Općina Breznica - *uvjetna*
- Lonjica (vodotok Lonjica) - Općina Breznički Hum - *uvjetna*

- Retencijski prostori - ne prikazuju se grafički

A3.2. Brane s akumulacijom ili retencijskim prostorom s pripadajućim građevinama koje zadovoljavaju kriterije velikih brana

Postojeće građevine:

- betonska brana HE Varaždin u Strmcu Podravskom
- betonska brana HE Čakovec u Šemovcu
- kompleks građevina hidroenergetskog sustava na rijeci Dravi (akumulacije - Ormoško, Varaždinsko i Dubravsko jezero, brane, kanali)

A3.3. Vodne građevine za:

- Za navodnjavanje i drugo zahvaćanje voda 500l/s i više - vodoopskrba kapaciteta 500l/s i više:

Postojeće građevine:

- izvorište Bartolovec
- magistralni vodoopskrbni cjevovod s pripadajućim građevinama (vodospreme, precrpne stanice, prekidne komore i drugo) - Regionalni vodovod Varaždin

Planirane građevine:

- magistralni vodoopskrbni cjevovod s pripadajućim građevinama (vodospreme, precrpne stanice, prekidne komore i drugo) - Regionalni vodovod Varaždin
- dovodni cjevovod za navodnjavanje - iz akumulacijskih jezera HE sustava Varaždin

- Za zaštitu voda kapaciteta 100.000 ES (ekvivalent stanovnika) i više (Sustav odvodnje Varaždin):

Postojeće građevine:

- uređaj za pročišćavanje (100.000 ES) - Sustav odvodnje Varaždin - (mehanički - Grad Varaždin, biološki - Općina Trnovec Bartolovečki)
- glavni dovodni kanal (kolektor) - Sustav odvodnje Varaždin

Planirane građevine

- uređaj za pročišćavanje (127.000 ES s III stupnjem pročišćavanja) - sustav Aglomeracije Varaždin - (mehanički - Grad Varaždin, biološki - Općina Trnovec Bartolovečki) - Aglomeracija Varaždin - povećanje kapaciteta postojećeg uređaja
- glavni dovodni kanal (kolektor) - Aglomeracija Varaždin

A4. POSEBNE GRAĐEVINE I POVRŠINE

A4.1. Vojne lokacije i građevine:

Postojeće građevine:

- vojno - skladišni kompleks Varaždin Breg - Općina Gornji Knežinec
- vojno vježbalište »Macinka« - Grad Varaždin
- strelište »Veliki Prelogi« - Grad Varaždin

A4.2. Građevine MUP-a

Postojeće građevine:

- kaznionica (poluotvoreni odjel) - Grad Lepoglava

Planirane građevine:

- kaznionica (poluotvoreni odjel) - Grad Lepoglava

A4.3. Granični platoi na lokacijama graničnih prijelaza koji više nisu određeni posebnim propisom i planiranog graničnog prijelaza (Dubrava Križovljanska, Otok Virje, Gornja Voća, Cvetlin)

A4.4. Građevine za gospodarenje otpadom

Planirane građevine:

- pretovarna stanica u okviru Regionalnog centra za gospodarenje otpadom (RCGO) Piškornica (Koprivničko - križevačka županija)
 - lokacija Poljana Biškupečka, Grad Varaždin.

A5. OSTALE GRAĐEVINE

A5.1. Golf igrališta s 18 i više rupa ili površine veće od 40 ha, sa ili bez smještajnih kapaciteta

Planirane građevine:

- na području Grada Varaždinske Toplice (u naselju Čurilovec i Pišćanovec)

A5.2. POVRŠINE/GRAĐEVINE DRŽAVNOG ZNAČAJA na kojima se grade ili rekonstruiraju građevine od važnosti za Državu unutar građevinskog područja naselja i čije lokacije se informativno prikazuju u PPŽ-u, a detaljnije određuju prostornim planovima lokalne razine:

Postojeće građevine:

- Posebne građevine i površine - Vojne lokacije i građevine - postojeće:
 - vojarna »7. Gardijske brigade Puma« - Grad Varaždin (N1)
 - Posebne građevine i površine - građevine MUP-a - postojeće:
 - Istražni zatvor Varaždin (Varaždin, Grad Varaždin) (N2)
 - Kaznionica Lepoglava (Lepoglava, Grad Lepoglava) (N2)
 - Odgojni dom Ivanec (Ivanec, Grad Ivanec) (N2).
- Javna i društvena namjena - zdravstvena
 - Opća bolnica Varaždin (Grad Varaždin) (D3)
 - Opća bolnica Varaždin - lokacija Klenovnik - za plućne bolesti (Općina Klenovnik) (D3)
 - Opća bolnica Varaždin - lokacija Novi Marof - za područno liječenje i palijativnu skrb (Grad Novi Marof) (D3)
 - Opća bolnica Varaždin - lokacija Varaždinske Toplice (Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju) (Grad Varaždinske Toplice) (D3)

B Na području Varaždinske županije ZAHVATI U PROSTORU I POVRŠINE DRŽAVNOG ZNAČAJA KOJI SE NE SMATRAJU GRAĐENJEM se odnose na ISTRAŽIVANJE I EKSPLOATACIJU MINERALNIH SIROVINA S GRAĐEVINAMA ZA EKSPLOATACIJU NA EKSPLOATACIJSKOM POLJU MINERALNIH SIROVINA, TE DEPONIJU MINERALNIH SIROVINA, KAO I ISTRAŽIVANJE I EKSPLOATACIJU UGLJIKOVODIKA I GEOTERMALNIH VODA U ENERGETSKE SVRHE.

Planirane su sljedeće lokacije - površine za iskorištavanje mineralnih sirovina, eksploataciju ugljikovodika i geotermalnih voda u energetske svrhe:

B1. ISTRAŽIVANJE I EKSPLOATACIJA UGLJIKOVODIKA, ISTRAŽIVANJE I EKSPLOATACIJA GEOTERMALNIH VODA IZ KOJIH SE MOŽE KORISTITI AKUMULIRANA TOPLINA U ENERGETSKE SVRHE, SKLADIŠTENJE PRIRODNOG PLINA I TRAJNO ZBRINJAVANJE UGLJIKOVA DIOKSIDA:

B1.1. Ugljikovodici (nafta, prirodni plin) - označeno oznakom E1, I1, odnosno Ex u grafičkom dijelu Plana:

- EPU »Cvetkovec« (u istočnom dijelu Varaždinske županije - Grad Ludbreg i na području Koprivničko-križevačke županije)

- IPU Drava - 02 »Drava-02« (manjim dijelom u krajnjem istočnom dijelu Varaždinske županije - Općine Veliki Bukovec i Mali Bukovec i Grad Ludbreg, a većim dijelom na području Koprivničko-križevačke županije)
- IPU Sjeverozapadna Hrvatska - 01 »SZH-01« (dijelom u sjevernom i središnjem dijelu Varaždinske županije - područja ili dijelovi područja svih općina i gradova, osim općina: Breznički Hum, Visoko i Breznica, a dijelom u Međimurskoj županiji)
- Prijedlog IPU Sjeverozapadna Hrvatska - 05 »SZH-05« (u južnom i jugozapadnom dijelu Varaždinske županije - gradovi: Lepoglava, Ivanec, Novi Marof, i općine: Bednja, Ljubešćica, Breznički Hum, Visoko i Breznica)
- eksploatacijska polja ugljikovodika koja će se utvrditi unutar istražnih prostora

B1.2. Geotermalne vode iz kojih se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe - *označeno oznakom E2, I2, odnosno Ex u grafičkom dijelu Plana:*

- EPG »Lunjkovec-Kutnjak« (u krajnjem istočnom dijelu Varaždinske županije - Općina Mali Bukovec, Općina Veliki Bukovec i Grad Ludbreg)
- Prijedlog IPG »Ludbreg« (u istočnom dijelu Varaždinske županije)
- Osobito prepoznati istražni potencijali »Mali Bukovec« (u istočnom dijelu Varaždinske županije - Općina Mali Bukovec, Općina Veliki Bukovec, Općina Sveti Đurđ i Grad Ludbreg), »Slanje« (u istočnom dijelu Varaždinske županije - Općina Jalžabet, Općina Martijanec, Grad Ludbreg, Grad Varaždinske Toplice), »Križevci - Vratno« (u jugoistočnom dijelu Varaždinske županije - Općina Ljubešćica), Međimurje 2 (u sjevernom dijelu Varaždinske županije - Općina Veliki Bukovec, Općina Mali Bukovec) i Prelog (u sjevernom dijelu Varaždinske županije - Grad Prelog) - bez prikaza
- druga područja na prostoru Županije ukoliko se utvrde kao istražni prostori, odnosno eksploatacijska polja geotermalne vode iz kojih se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe (istraživanje i eksploatacija geotermalnih voda je moguća na području cijele Županije)

B1.3. Mineralne sirovine - geotermalna voda za ljekovite, turističke i rekreativne svrhe i druge namjene - *označeno oznakom trokuta u grafičkom dijelu Plana:*

- Geotermalno izvorište/vrelo »Varaždinske Toplice« (Grad Varaždinske Toplice) - termomineralna voda
- Geotermalno izvorište/vrelo »Topličica« (Grad Novi Marof)
- Geotermalno izvorište/vrelo »Podevčevo« (Grad Novi Marof)
- Geotermalno izvorište/vrelo »Belec« (Grad Ivanec)

B2. ISTRAŽIVANJE I EKSPLOATACIJA MINERALNIH SIROVINA ZA PROIZVODNJU GRAĐEVNOG MATERIJALA:

B2.1. Tehničko-građevni kamen - *označeno oznakom E3.1, odnosno Ex u grafičkom dijelu Plana:*

- »Očura II« (Grad Lepoglava) - obuhvaća odobreno EP »Očura II«
- »Lovno - Lovno 2« (Grad Lepoglava) - obuhvaća dio odobrenog EP »Lovno - Lovno 2« (većim dijelom na području Krapinsko-zagorske županije, a manjim dijelom na području Varaždinske županije)
- »Podevčevo« (Grad Novi Marof) - obuhvaća odobreno EP »Podevčevo«
- »Paka« (Grad Novi Marof) - nova površina - varijantna lokacija
- »Hrastovo rebro« (Grad Novi Marof) - nova površina - varijantna lokacija
- »Črlena zemlja« (Općina Breznički Hum) - obuhvaća odobreno EP »Črlena zemlja« i moguće proširenje
- »Hruškovec« (Općina Ljubešćica) - obuhvaća odobreno EP »Hruškovec«, IP »Hruškovec 1« i površinu korigiranu i usklađenu s PPUO Ljubešćica
- »Špica« (Općina Ljubešćica) - obuhvaća odobreno EP »Špica« uz manje korekcije u sjevernom dijelu (izuzeće u građevinskog područja) i u jugoistočnom dijelu (uz lokalnu cestu)
- »Jazvina - Hruškovec IV« (Općina Ljubešćica) - obuhvaća dio ranijeg EP »Jazvina - Hruškovec IV« (većim dijelom na području Varaždinske županije, a manjim dijelom na području Koprivničko-križevačke županije) - moguća reaktivacija

B2.2. Građevni pijesak i šljunak - *označen oznakom E3.2., odnosno Ex u grafičkom dijelu Plana:*

- »Peski Gornji« (Općina Cestica) - obuhvaća ranije IP »Peski Gornji«
- »Brezine« (Općina Cestica) - obuhvaća dio ranijeg EP »Brezine«
- »Molve« (Općina Petrijanec) - obuhvaća EP »Molve« i moguće proširenje
- »Turnišće« (Općina Sračinec) - obuhvaća EP »Turnišće« i moguće proširenje
- »Hrastovljan« (Općina Martijanec) - obuhvaća EP »Hrastovljan« i IP »Hrastovljan I«
- »Jamičak« (Općina Sveti Đurđ) - obuhvaća EP »Jamičak«
- »Černjak« (Općina Sveti Đurđ) - obuhvaća raniji IP »Černjak«
- »Dolenščak« (Općina Sveti Đurđ) - obuhvaća EP »Dolenščak«
- »Krtinje« (Općina Mali Bukovec) - obuhvaća EP »Krtinje« i odobreni »IP Krtinje I« uz korekcije sa zapadne strane radi osiguranja prostora za planirani 400 kV dalekovod uz postojeći
- »Prudnica« (Općina Mali Bukovec) - obuhvaća EP »Prudnica« i IP »Prudnica 2«

- »Trstika« (Općina Veliki Bukovec) - obuhvaća EP »Trstika« i moguće proširenje
- »Škareški Lug« (Općina Veliki Bukovec) - obuhvaća EP »Škareški lug

B2.3. Ciglarska glina - označeno oznakom E3.3, odnosno Ex u grafičkom dijelu Plana:

- »Cerje Tužno« (Općina Maruševec) - obuhvaća EP »Cerje Tužno« i dio IP »Cerje Tužno II« uz korekcije prema PPUO Maruševec
- »Cukavec« (Općina Gornji Kneginec) - obuhvaća EP »Cukavec II« i ranije IP »Cukavec« - moguća reaktivacija
- »Lukavec« (Grad Ivanec) - obuhvaća ranije EP »Lukavec« uz manje korekcije s obzirom na građevinsko područje

B3. ISTRAŽIVANJE I EKSPLOATACIJA MINERALNIH SIROVINA ZA INDUSTRIJSKU PRERADBU:

B3.1. Kremenij pijesak - označeno oznakom E4.1., odnosno Ex u grafičkom dijelu Plana:

- »Tiglin - Horvacka« (Grad Ivanec) - obuhvaća EP »Tiglin - Horvacka« uz manje korekcije

B3.2. Karbonatne mineralne sirovine za industrijsku preradu - označeno oznakom E4.2., odnosno Ex u grafičkom dijelu Plana:

- »Marčan« (Općina Vinica) - obuhvaća EP »Marčan«

B4. Lokacije DEPONIJ MINERALNIH SIROVINA nisu ovim PPŽ-om konkretno određene, već su definirane smjernice za njihov smještaj u poglavlju 3.3. Odredbi za provođenje.

C Na području Varaždinske županije GRAĐEVINE I POVRŠINE PODRUČNOG (REGIONALNOG) odnosno ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA su sljedeće:

C1. PROMETNE I KOMUNIKACIJSKE GRAĐEVINE I POVRŠINE

C1.1. Cestovne građevine s pripadajućim objektima i uređajima:

Postojeće građevine (prema Odluci o razvrstavanju javnih cesta - popis naveden u Obrascu PPŽ-a):

- sve županijske ceste
- sve lokalne ceste
- županijske biciklističke rute

Planirane građevine

- županijska cesta na području Grada Lepoglave
- županijske ceste na području Grada Ivanca
- županijska cesta na području Grada Novog Marofa (nastavak ŽC 2067)

- županijska cesta na području Općine Vidovec i Općine Petrijanec (sada LC 25070)
- modernizacija postojećih cesta važnijih za Županiju:

- županijske ceste ŽC 2029 uz granicu sa Slovenijom (Općina Cestica)

- županijskih cesta ŽC 2056 i ŽC 2027 (pogranično područje) uz granicu sa Slovenijom (Općina Bednja, Grad Lepoglava, Općina Donja Voća, Općina Vinica, Općina Cestica)

- županijske ceste ŽC 2258 od DC 74 prema ŽC 2056 (Općina Bednja)

- županijske ceste ŽC 2076 u istočnom dijelu Županije prema Koprivničko-križevačkoj županiji (na području Grada Ludbrega, Općine Veliki Bukovec i Općine Mali Bukovec)

- županijske ceste ŽC 2071 i ŽC 2033 od DC 24 prema Međimurskoj županiji (na području Grada Ludbrega, Općine Sveti Đurđ)

- modernizacija županijskih i lokalnih cesta važnih za integrirani prijevoz putnika prema Master planu za integriranog prijevoza putnika

- lokalna/e cesta/e na području Općine Cestica, Općine Petrijanec, Grada Lepoglave, Grada Ivanca, Općine Donja Voća, Općine Beretinec, Grada Novog Marofa, Općine Breznički Hum, Općine Visoko, Općine Trnovec Bartolovečki, Općine Sveti Đurđ

- izmještanje dijela lokalne ceste LC 25150 - Općina Ljubešćica

- mogući alternativni koridor (trasa) cesta na području Općine Trnovec Bartolovečki (uz aerodrom)

- mogući ili alternativni koridor ceste između ŽC 2088 i DC 528 (buduća PBC) - Općina Gornji Kneginec,

- ceste županijskog značaja:

- između Regionalnog centra civilne zaštite i državne ceste DC 2 - Općina Gornji Kneginec, Grad Varaždin

- između geotermalne elektrane i lokalne ceste LC 25103 - Općina Mali Bukovec

- između županijske ceste ŽC 2066 i južnog dijela kompleksa Šaulovec - Općina Beretinec

- između županijske ceste ŽC 2050 i lokacije pretovarne stanice - Općina Beretinec, Grad Varaždin

C1.2. Željezničke građevine s pripadajućim objektima i uređajima:

Postojeće građevine:

- željeznička pruga za lokalni promet s pripadajućom željezničkom infrastrukturom
- L 201 Varaždin - Ivanec - Golubovec (skraćeni naziv: Varaždin - Golubovec)

Planirane građevine:

- Industrijski matični kolosijek za potrebe Gospodarske zone Brezje u Varaždinu uz regionalnu

prugu Zaprešić-Čakovec iza potrebe Regionalnog centra civilne zaštite u sjevernom dijelu Općine Gornji Kneginec.

C1.3. Građevine zračnog prometa s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:

Planirane građevine:

- helidrom (Varaždin - bolnica, Grad Varaždin)
- helidrom (Turčin - Regionalni centar civilne zaštite, Općina Gornji Kneginec)
- helidrom (Ivanec, Grad Ivanec)
- mogući helidromi prema poglavlju 6. ovih Odredbi za provođenje

C1.4. Građevine elektroničkih komunikacija:

Postojeće građevine:

- odašiljači nepokretnih i pokretnih elektroničkih komunikacijskih mreža izvan građevinskih područja (*postojeći samostojeći antenski stupovi u pokretnoj mreži*)
- županijski elektronički komunikacijski vodovi s pripadajućim građevinama (korisnički i spojni)

Planirane građevine:

- odašiljači nepokretnih i pokretnih elektroničkih komunikacijskih mreža izvan građevinskih područja (*planirane zone postave elektroničke komunikacijske infrastrukture u pokretnoj mreži*)
- županijski elektronički komunikacijski vodovi s pripadajućim građevinama (korisnički i spojni)

C2. ENERGETSKE GRAĐEVINE

C2.1. Elektrane instalirane snage s pripadajućim građevinama

Planirane građevine:

- sunčana/e elektrana/e (Općina Mali Bukovec)
- geotermalna elektrana (Općina Mali Bukovec)

C2.2. Hidroelektrane instalirane snage do 10MW s pripadajućim građevinama

Postojeće građevine:

- MHE ABM HE Varaždin - ukupne snage 635 kW

Planirane građevine:

- male HE (Općina Bednja, Općini Sveti Ilija - 3 lokacije, Grad Varaždinske Toplice, Grad Ludbreg - 3 lokacije, Općina Veliki Bukovec)
- male HE na lokacijama nekad postojećih malih HE/mlinova/postojećim branama (mogućnost)

C2.3. Dalekovodi od 35 kV do 220 kV, s trafostanicom i rasklopnim postrojenjem na tom dalekovodu

Postojeće građevine:

- dalekovod DV 2x110 kV HE Varaždin - Nedeljanec

- dalekovod DV 110 kV Nedeljanec - Čakovec 1
- dalekovod DV 110 kV Nedeljanec - Čakovec 2
- dalekovod DV 110 kV Nedeljanec - Formin
- dalekovod DV 110 kV Nedeljanec - Ivanec
- dalekovod DV 110 kV Ivanec - Straža
- dalekovod DV 110 kV Nedeljanec - KTE Jertovec
- dalekovod DV 110 kV Nedeljanec - Varaždin
- dalekovod DV 110 kV Varaždin - Kneginec
- dalekovod DV 110 kV Kneginec - HE Čakovec
- dalekovod DV 110 kV Ludbreg - HE Čakovec
- dalekovod DV 110 kV Ludbreg - Koprivnica
- dalekovod DV 110 kV HE Dubrava - Koprivnica
- dalekovod DV 35 kV Nedeljanec - HE Varaždin
- dalekovod DV 35 kV Nedeljanec - Vinica
- kabel/dalekovod DV 35 kV Nedeljanec - Varaždin I
- dalekovod DV 35 kV Nedeljanec - Varaždin II
- kabel 35 kV Varaždin I - Varaždin II
- kabel 35 kV Varaždin I - Varaždin III
- kabel 35 kV Varaždin II - Varaždin III
- kabel 35 kV Varaždin III - Varaždin
- kabel 35 kV Varaždinske Toplice
- dalekovod DV 35 kV Vinica - Brana
- dalekovod DV 35 kV Brana - HE Varaždin
- dalekovod DV 35 kV Ludbreg /Selnik - Rasinja
- dalekovod DV 35 kV Nedeljanec - Varaždin II
- dalekovod DV 35 kV Nedeljanec - Novi Marof
- kabel/dalekovod DV 35 kV Kneginec - Varaždinske Toplice
- dalekovod DV 35 kV Varaždinske Toplice - Novi Marof
- dalekovod DV 35 kV Vinično - Zagrebačka županija (prema TS Zelina)
- trafostanica TS 110/35/20/10 kV - Varaždin (Grad Varaždin), TS 110/35/20kV Nedeljanec (Općina Vidovec), TS 110/20/10 kV Kneginec (Općina Gornji Kneginec), TS 110/20(10) kV Ivanec (Grad Ivanec), TS 110/35 kV Ludbreg (Grad Ludbreg), RP 110 kV HE Varaždin, RP 110 kV HE Čakovec
- trafostanica TS 35 kV - Varaždin I, Varaždin II, Varaždin III (Grad Varaždin), Vinica (Općina Vinica), Novi Marof I, Novi Marof II (Grad Novi Marof), Vinično (Općina Visoko), Varaždinske Toplice (Grad Varaždinske Toplice), Ludbreg - Selnik i Ludbreg (Grad Ludbreg)
- trafostanica / raskloпно postrojenje 35 kV Brana

Planirane građevine:

- dalekovod DV 2x110 kV (između TS Varaždin II do dalekovoda DV 110 kV Nedeljanec - Čakovec)
- dalekovod DV 110 kV Nedeljanec - Vinica uz/u trasi postojećeg dalekovoda DV 35 kV

- kabel KB 2x110 kV od postojećeg dalekovoda DV 110 kV (TS Nedeljanec - KTE Jertovec) u naselju Remetinec do postojeće trafostanice TS 35/10 kV Novi Marof II / planirane TS 110 kV Novi Marof II
- kabel KB 35 kV na području Grada Varaždina (*između postojećih kabela KB 35 kV*)
- kabel KB 35 kV na području Grada Varaždinske Toplice (*kao zamjenski vod za dio postojećeg dalekovoda DV 35 kV unutar građevinskog područja i novi vod na području Petkovca Topličkog*)
- trafostanica TS 110 kV Brezje u Gradu Varaždinu, TS 110 kV Kneginec 2 u Općini Gornji Kneginec i TS 110 kV u Općini Mali Bukovec
- trafostanica TS 110 kV Varaždin II u Gradu Varaždinu, TS 110 kV Novi Marof II u Novom Marofu i TS 110 kV u Vinici uz/umjesto postojećih TS 35 kV.
- trafostanica TS (RS) 35 kV u Petkovcu Topličkom.

C3. VODNE GRAĐEVINE

C3.1. Regulaijske i zaštitne vodne građevine na vodama koje nisu I. reda

- građevine za obranu od poplava na vodama koje nisu I. reda

Planirane građevine:

- kanali odteretni i lateralni (područje Općine Petrijanec, Općina Sračinec)
- male brdske retencije na ostalim vodotocima - bez grafičkog prikaza

C3.2. Brane (koje ne zadovoljavaju kriterije velikih brana) s akumulacijom ili retencijskim prostorom s pripadajućim građevinama izvan granica građevinskog područja

Postojeće građevine:

- betonska brana (na Plitvici) - Općina Trnovec Bartolovečki, Grad Varaždin, Općina Martijanec, Općina Sveti Đurđ, Općina Veliki Bukovec
- betonska brana (na Bednji) - Grad Ludbreg, Općina Veliki Bukovec

Planirane građevine:

- nasute brane (eventualno betonske) uz planirane akumulacije ili retencije

C3.3. Vodne građevine:

- Za melioracijsku odvodnju do 10.000 ha:

Postojeće građevine:

- osnovna kanalska mreža (područje Grada Varaždina, Općine Trnovec Bartolovečki, Općine Jalžabet, Općine Martijanec, Općine Veliki i Općine Mali Bukovec)

- Za navodnjavanje i drugo zahvaćanje voda do 500 l/s - vodoopskrba kapaciteta zahvata do 500 l/s:

Postojeće građevine:

- Izvorište Vinokoščak, Varaždin, Belski dol, Ravna gora (kaptaže Ravna gora i Sutinska), Ivanščica (kaptaže Bistrica, Beli zdenci, Žgano vino, Šumi)
- magistralni vodoopskrbni cjevovod s pripadajućim građevinama (vodospreme, precrpne stanice, prekidne komore i drugo) - Vodoopskrbni sustav »Ivanec«

Planirane građevine:

- vodoopskrba kapaciteta zahvata - potencijalno izvorište na području Općine Sveti Đurđ
- magistralni vodoopskrbni cjevovod s pripadajućim građevinama (vodospreme, precrpne stanice, prekidne komore i drugo) - Vodoopskrbni sustav »Ivanec«

- Za zaštitu voda kapaciteta do 100.000 ES (ekvivalent stanovnika) u dvije ili više JLS:

Postojeće građevine:

- uređaj za pročišćavanje otpadnih voda (gospodarska zona Trnovec - Općina Trnovec Bartolovečki)
- glavni dovodni kanal (kolektor)

Planirane građevine:

- uređaj za pročišćavanje otpadnih voda za sljedeće aglomeracije:
 - Aglomeracija Ivanec (11.000 ES, odnosno 17.000 ES zbog priključenja aglomeracije Lepoglava s III stupnjem pročišćavanja)
 - Aglomeracija Lepoglava (6.000 ES)
 - Aglomeracija Novi Marof (12.000 ES s III stupnjem pročišćavanja)
 - Aglomeracija Varaždinske Toplice (6.500 ES s II stupnjem pročišćavanja)
 - Aglomeracija Ludbreg (17.800 ES s III stupnjem pročišćavanja)
 - klaster Aglomeracija Veliki Bukovec i Sveti Petar Ludbreški (3.500 ES s II stupnjem pročišćavanja)
- glavni dovodni kanal (kolektor) s pripadajućim građevinama (ispusti, crpne stanice i drugo) - vezan na uređaje za pročišćavanje otpadnih voda navedenih aglomeracija

C4. POSEBNE GRAĐEVINE I POVRŠINE

C4.1. Građevine za skladištenje eksploziva i minsko-eksplozivnih sredstava za gospodarsku uporabu

Postojeće građevine:

- naselje Paka (Grad Novi Marof) (N4)

Planirane građevine:

- naselje Paka (Grad Novi Marof) (N4)
- Regionalni centar civilne zaštite Varaždin (Općina Gornji Kneginec) (N3)
- Rezervat posebne namjene (N2) (N3)

C4.2. Građevine za gospodarenje otpadom**Planirane građevine:**

- kazeta za zbrinjavanja otpada koji sadrži azbest (za područje Varaždinske županije na lokaciji izvan područja Županije) - Splitsko-dalmatinska županija - lokacija »Košer« Općina Pučišće
- skladišta opasnog otpada i ostale građevine za gospodarenje otpadom područnog (regionalnog) značaja prema Planu gospodarenja otpadom RH - ne planiraju se konkretne lokacije, već se definira mogućnost njihova smještaja u poglavlju 9. ovih Odredbi za provođenje

C4.3. Sabirališta nus proizvoda životinjskog podrijetla**Planirane građevine:**

- sabirališta nus proizvoda životinjskog podrijetla - ne planira se konkretna lokacija, već se definira mogućnost njihova smještaja u poglavlju 3. ovih Odredbi za provođenje

C5. OSTALE GRAĐEVINE**C5.1. Građevine planirane na izdvojenim građevinskim područjima područnog regionalnog značaja odnosno županijskog značaja****Postojeće građevine:**

- gospodarska namjena - ugostiteljsko-turistička
 - hotel Trakošćan (Trakošćan, Općina Bednja) (T1)

Planirane građevine:

- gospodarska namjena - ugostiteljsko - turistička
 - hotel i turističko naselje (Varaždin, Grad Varaždin) - uvjetno (T1)(T2)
 - kamp u Varaždinskim Toplicama (prioritetna namjena) i mogućnost hotela i turističkog naselja (Grad Varaždinske Toplice) (T3)(T1)(T2)
 - zabavni park Banjšćina (Varaždinbreg, Općina Gornji Kneginec) - uvjetno (T4.1.)
 - zabavni vodeni park sa sekundarnom namjenom kamp (Križovljangrad, Općina Cestica) (T4.1.)(T3)
 - edukacijsko-turistički centar s kampom (Šemovec, Općina Trnovec Bartolovečki) (T4.3.)
- sportsko-rekreacijska namjena
 - centar Varaždin s mogućom namjenom: golf (Varaždin, Grad Varaždin) - uvjetno (R1)(R6)
 - centar za vodene sportove Motičnjak (Trnovec, Općina Trnovec Bartolovečki) sa sekundarnom

namjenom: kamp, ugostiteljstvo i turizam (općenito ili ostalo) i društvena namjena (centar znanosti) (R5)(T3)(T4)(D5)(D6)

- Trakošćan sa mogućom sekundarnom namjenom - kamp (Trakošćan, Općina Bednja) (R6)(T3)
- centar Petrijanec za sportsko rekreacijske i pustolovne aktivnosti; edukaciju djece i mladeži sa kampom (Petrijanec, Općina Petrijanec) (R6.1.)(R6.2.)(T3)
- javna i društvena namjena
 - Prezentacijski centar Gomila u Jalžabetu - Arheološki park Gomila sa sekundarnom ugostiteljsko turističkom i poslovnom namjenom (Jalžabet, Općina Jalžabet) (D7)(T4)(K1)
 - Dvorac i park Šaulovec - Europski talent centar Hrvatska sa sekundarnom ugostiteljsko-turističkom i rekreacijskom namjenom (Črešnjevo, Općina Beretinec) (D5)(D6)(D7)(T4)(R6)

C5.2. Površina/građevine županijskog značaja

- Lokacija *Tehnološkog centra drvne industrije u dijelu* izdvojenog građevinskog područja izvan naselja *gospodarske, proizvodne namjene* (Lepoglava, Grad Lepoglava) je *županijskog značaja* (I), pa se prikazuje simbolom u PPŽ-u u **informativno prikazanom izdvojenom građevinskom području izvan naselja gospodarske, proizvodne namjene**, a detaljnije planira u prostornom planu lokalne razine.

C5.3. Površine/građevine županijskog značaja

izvan građevinskog područja **namijenjene za gospodarsku namjenu - ugostiteljsko-turističku**, na kojima je moguća gradnja ili rekonstrukcija građevina od važnosti za Županiju izvan naselja, a lokacija se prikazuje plohom u PPŽ-u:

- Robinzonski smještaj (Općina Veliki Bukovec, Kapela Podravska) (T-r) sa sekundarnom rekreacijskom namjenom (R6).

C5.4. Površine/građevine županijskog značaja

izvan građevinskog područja **namijenjene sportu i rekreaciji**, uključivo za izletništvo i lovstvo, na kojima je moguća gradnja ili rekonstrukcija građevina od važnosti za Županiju izvan naselja i čije lokacije se prikazuju simbolom u PPŽ-u:

- Sportsko rekreacijska namjena - općenito ili ostalo (priobalje Drave - Općina Petrijanec, Grad Varaždin, Općina Mali Bukovec, na prostoru sjeverozapadno od planirane sportsko-rekreacijsku namjene - Centar za vodene sportove Motičnjak, te prostor jugozapadno od kompleksa dvorca Šaulovec) (R6)
- Sportsko rekreacijska namjena - izletništvo (Općina Vinica, Općina Donja Voća, Općina Klenovnik, Grad Lepoglava, Grad Ivanec, Grad Novi Marof, Općina, Ljubešćica, Općina Visoko) (R6.3)
- Sportsko rekreacijska namjena - lovstvo (Općina Vinica, Općina Petrijanec i Općina Maruševec) (R6.4)

C5.5. Površine/građevine županijskog značaja izvan građevinskog područja javne i društvene namjene

- Prezentacijski centri kulturnih dobara uz ili unutar građevina kulturnog dobra zaštićenih prema posebnom propisu bez prikaza lokacije prezentacijskog centra
- Građevine posjetiteljske infrastrukture u područjima prirodne baštine zaštićene prema posebnom propisu bez prikaza lokacije posjetiteljske infrastrukture

C5.6. Površine/građevine županijskog značaja na kojima se grade ili rekonstruiraju građevine od važnosti za Županiju unutar građevinskog područja naselja i čije lokacije se informativno prikazuju u PPŽ-u, a detaljnije određuju prostornim planovima lokalne razine, izuzev Umjetničko obrazovnog centra sjeverne Hrvatske - Glazbena škola u Varaždinu, koja je prikazana i površinom na posebnom kartografskom prikazu i provodi se prema PPŽ-u:

- javna i društvena namjena - upravna; zdravstvena; kulturna; visokoučilište; školska s pratećim namjenama
 - Županijska palača - očuvanje i valorizacija-upravni sadržaji (Grad Varaždin) (D1)
 - Centar znanosti Varaždin (Grad Varaždin) (D5)(D6)
 - Sveučilište Sjever Varaždin (Grad Varaždin) (D6)
 - Sveučilišni kampus Varaždin (Grad Varaždin) (D6)
 - Regionalni centar kompetentnosti za poljoprivredu »Arboretum Opeka« uključivo Vrtlareva kućica s uslužnim i turističkim sadržajima - Marčan (Općina Vinica) (D6) (D7)(K1)(T4)
 - Kompleks Srednje škole »Arboretum Opeka« Marčan (Općina Vinica) (D5)
 - Regionalni centar kompetentnosti inovativnih zdravstvenih tehnologija (Grad Varaždin) (D3)
 - Zavod za javno zdravstvo (Grad Varaždin) (D3)
 - Husarski kompleks u Varaždinu - austro-ugarski vojnički konjički kompleks (jahaona) (Grad Varaždin) (D)(K1)
 - Posjetiteljski centar Gaveznicca - Kameni vrh (Grad Lepoglava) (D7)
 - Umjetničko obrazovni centar sjeverne Hrvatske - Glazbena škola u Varaždinu (palača Erdödy Patačić) (Grad Varaždin) (D5)(D6) (D7)
 - Interpretacijski centar termalne vode Aquae lasae (Grad Varaždinske Toplice) (D7)
 - Interpretacijski centar špilje Vindija (Donja Voća, Općina Donja Voća) (D7)
 - Dvorac Bela I - Prezentacijsko - izložbeni prostor s pratećim turističkim i drugim sadržajima (Bela, Grad Novi Marof) (D7)(T4)

- prezentacijski centri kulturnih dobara uz ili unutar građevina kulturnog dobra zaštićenih prema posebnom propisu (područje cijele Županije)
- gospodarska namjena - proizvodna
 - Tehnološki park Varaždin (Grad Varaždin) (I)
 - Poslovna i istraživačka infrastruktura - područje cijele županije
- gospodarska namjena - ugostiteljsko-turistička
 - Kamp Varaždin (Grad Varaždin - sjeverno od kanala) (T3)
 - Građevine povijesnog i kulturnog turizma: Varaždin - Lepoglava - Varaždinske Toplice (T4.5)
 - Građevine lječilišnog turizma Varaždinske Toplice (Grad Varaždinske Toplice) (T4.6)
 - Građevine vjerskog turizma Svetište predragocjene Krvi Kristove Ludbreg (Grad Ludbreg) (T4.7)

3. Uvjeti smještaja gospodarskih sadržaja u prostoru

3.1. Općenito

U okviru prostornog razmještaja gospodarskih sadržaja PPŽ utvrđuje osnovna usmjerenja za:

- gospodarske djelatnosti
- proizvodne, poslovne
- ugostiteljsko-turističke
- istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina
- istraživanje i eksploataciju ugljikovodika i geotermalnih voda u energetske svrhe
- poljoprivredu
- šumarstvo.

3.2. Gospodarske djelatnosti - proizvodne, poslovne i ugostiteljsko - turističke

3.2.1. Gospodarske djelatnosti - proizvodne i poslovne smještavaju se u građevinska područja naselja i u izdvojena građevinska područja gospodarske namjene izvan naselja.

U cilju osiguravanja što kvalitetnijih uvjeta za život unutar stambenih zona, i što kvalitetnijih uvjeta za rad i razvoj gospodarstva, bučne i potencijalno opasne gospodarske djelatnosti, kao i one koje zahtijevaju veći promet roba i usluga potrebno je smještavati unutar postojećih i planiranih gospodarskih zona.

Gospodarske zone moraju biti opremljene infrastrukturom potrebnog kapaciteta, moraju omogućiti nesmetano odvijanje prometa, a prostorni uvjeti moraju omogućiti razvoj djelatnosti.

Planiranje gospodarskih zona treba temeljiti na postojećem prostornom potencijalu, mogućim kapacitetima infrastrukturnih i energetskih objekata - raspoloživom prostoru, mogućnostima korištenja

postojećih i planiranih prometnica/komunikacijskih putova/prometnih sustava i ine infrastrukture.

Prema prevladavajućoj namjeni razlikujemo:

- proizvodne gospodarske djelatnosti - pretežito industrijska i/ili zanatska (proizvodnja, prerada)
- poslovne gospodarske djelatnosti - pretežito uslužne i/ili trgovačke i/ili komunalno servisne.

Razgraničenje gospodarskih djelatnosti na proizvodne i poslovne određuje se prostornim planovima uređenja gradova i općina vrednujući specifičnost svake pojedine gospodarske djelatnosti.

Određivanje namjene proizlazi iz procjene mogućeg utjecaja na onečišćenje okoliša, ugrožavanja krajolika, učestalosti, količine i vrste prometa, vrste i kapaciteta potrebne infrastrukture, broja radnih mjesta i sl., pri čemu se u proizvodne namjene smještaju prvenstveno djelatnosti koje mogu imati nepovoljniji utjecaj na okoliš.

U pojedinim zonama moguće je načelno smještaviti djelatnosti gospodarenja otpadom prema poglavlju 9., točka 4.) i uvjetima iz ovog poglavlja.

Prostorni razmještaj proizvodnih i poslovnih namjena treba bazirati na sadašnjem razmještaju takvih sadržaja, stvarnim prostornim mogućnostima, planiranom sustavu i mreži naselja, rasporedu stanovništva i povezanosti s osnovnom prometnom i drugom infrastrukturom.

3.2.2. Potrebno je prvenstveno težiti boljem iskorištenju i popunjavanju postojećih industrijskih i drugih zona namijenjenih ovim djelatnostima, s ciljem da se potpunije iskoristi prostor i infrastruktura u njima i spriječi neopravdano zauzimanje novih površina,

3.2.3. Poželjno je poticati disperziju djelatnosti u lokalne centre s ciljem aktiviranja neiskorištenih potencijala i jačanja policentrične strukture gradova i naselja.

U tom cilju predlaže se poticati ubrzani razvoj gospodarstva u gradskim naseljima kako bi, ojačanjem njihovih funkcija u prostoru i stvaranjem pretpostavki za postupno poprimanje obilježja gradova srednje veličine (Ivanec, Ludbreg i Novi Marof), zauzeli svoje važno mjesto i ulogu žarišta i nositelja razvitka okolnog prostora u policentričnoj mreži gradova Županije.

Potrebno je poticati razvoj malog i srednjeg gospodarstva, poduzetništva i obrtništva, posebice u općinskim središtima i naseljima s više od 1.000 stanovnika, s ciljem da ta naselja unapređuju svoja razvojna i urbana obilježja i ostvare svoje planirano mjesto i ulogu u mreži naselja i mreži žarišta i podžarišta razvitka u prostoru.

3.2.4. Načela osnovnog rasporeda gospodarskih kapaciteta i sadržaja u prostoru su:

- veće gospodarske sadržaje (proizvodne i poslovne) funkcionalno povezati s razvojem prometnog sustava i druge infrastrukture
- izvan naselja treba smjestiti veće proizvodne pogone, skladišta, robne terminale, radionice i druge poslovne građevine

- posebno sačuvati izrazito vrijedne prostore za poljoprivrednu i stočarsku djelatnost, te vrijedne prirodne prostore.

Raspored proizvodnih kapaciteta i poslovnih sadržaja u prostoru treba planirati uz sljedeće uvjete:

- planirati ih pretežito u postojećim proizvodnim ili poslovnim zonama, gdje su do sada izgrađeni dijelovi tih zona i osnovna infrastrukturna mreža
- nove površine za gospodarske proizvodne i poslovne sadržaje planirati temeljem realnih programa i analize isplativosti u odnosu na mogućnosti uređenja zemljišta
- u urbanim sredinama planirati intenzivnije korištenje poslovnog prostora i prenamjenu postojećih prostora za tercijarne i kvartarne djelatnosti, kao i proizvodne pogone koji ne umanjuju kvalitetu stanovanja
- preporuča se kapacitete za skladištenje/pakiranje/preradu poljoprivrednih i stočarskih proizvoda planirati u ruralnim sredinama s razvijenom poljoprivrednom i stočarskom proizvodnjom
- za pojedinačne proizvodne i poslovne sadržaje s posebnim lokacijskim zahtjevima, prije određivanja lokacije provesti prethodna istraživanja prema posebnim propisima
- disperziju i raspored radnih mjesta prilagoditi postojećim i planiranim područjima stanovanja
- smještaj novih građevina i daljnji rad postojećih prilagoditi zahtjevima zaštite okoliša i zaštite prirodne i kulturne baštine.

U građevinskim područjima naselja (izvan rezerviranih zona gospodarske namjene) mogu se planirati:

- manje proizvodne građevine (preporuča se pretežito zanatske)
- poslovne građevine (pretežito uslužne, trgovačke i komunalno servisne).

Izuzetno, veći proizvodni sadržaji mogu se planirati u građevinskim područjima naselja u većim urbanim područjima - gradovima, te u naseljima u kojima su zone gospodarskih proizvodnih namjena smještene u rubnim dijelovima naselja, a ovisno o namjenama u okruženju, te uz osiguranje odgovarajućih mjera zaštite u odnosu na druge namjene u naselju.

Uvjeti koje moraju zadovoljiti građevne čestice u građevinskim područjima naselja namijenjene gospodarskim djelatnostima određuju se prostornim planovima uređenja gradova i općina prema lokalnim karakteristikama područja na kojima se planiraju.

3.2.5. Ugostiteljsko turistička djelatnost kao vid gospodarske djelatnosti smještava se u građevinska područja naselja, izdvojena građevinska područja izvan naselja i izvan građevinskih područja prema uvjetima iz ovog Plana.

Mogući oblici ugostiteljsko turističke djelatnosti i njihovo smještavanje u prostoru:

- Hotel (T1)
 - unutar građevinskog područja naselja
 - unutar izdvojenog građevinskog područja izvan naselja

- Turističko naselje (T2)
 - unutar građevinskog područja naselja
 - unutar izdvojenog građevinskog područja izvan naselja
- Kamp (T3)
 - unutar građevinskog područja naselja
 - unutar izdvojenog građevinskog područja izvan naselja
- Ostalo (T4): zabavni park; edukacijsko turistički centar; povijesni i kulturni turizam; lječilišni turizam; vjerski turizam i sl.
 - unutar građevinskog područja naselja
 - unutar izdvojenog građevinskog područja izvan naselja
- Seoski turizam
 - unutar građevinskog područja naselja
 - unutar izdvojenog građevinskog područja izvan naselja
 - izvan građevinskog područja.

Ugostiteljsko turističke djelatnosti mogu se formirati kao:

- turističke zone - sadrži razne namjene u funkciji turizma, kao što su kampovi, smještajni kapaciteti; zdravstvene, lječilišne, edukativne, sportske i rekreativne djelatnosti; parkove, zelenilo, i dr.
- turistički punktovi - obuhvaćaju smještajne kapacitete, u pravilu pojedinačne građevine (hoteli, domovi i sl.) koji mogu formirati zasebne komplekse ili mogu biti u stambenim zonama
- kampovi s rekreacijskim površinama.

Turistički sadržaji namijenjeni smještaju mogu se planirati u prostornim planovima gradova/općina unutar građevinskog područja naselja i unutar izdvojenog građevinskog područja izvan naselja, uz određivanje općih uvjeta, a prema Odredbama ovog Plana.

Iznimno, izvan građevinskog područja može se planirati robinzonski turizam u skladu sa odredbama posebnog propisa o prostornom uređenju.

Robinzonski smještaj je u prostornim planovima gradova/općina moguće planirati temeljem sljedećih smjernica:

- smještavati ga izvan osobito vrijednog i vrijednog poljoprivrednog tla, koridora planiranih građevina infrastrukture i drugih zahvata u prostoru određenih ovim Planom od značaja za Državu i Županiju
- moguće ga je smještavati u šumi i kontaktnom području sa šumom uz posebne uvjete nadležnog javnopravnog tijela
- ne smije se ometati osnovna namjena prostora temeljena na prirodnim datostima, niti devastirati šume i šumsko zemljište
- potrebno je uvažavati mjere iz PPŽ-a određene poglavljem 7. *Mjere očuvanja krajobraznih vrijednosti* i 8. *Mjere zaštite prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih cjelina*
- robinzonski smještaj treba biti udaljen od građevinskog područja i izgradnje izvan građevinskog

područja (osobito istražne prostore i područja namijenjena za iskorištavanje mineralnih sirovina, postojećih i planiranih prometnih koridora), na način da nema neposrednog vizualnog i zvučnog kontakta s građevinskim područjem i izgradnjom izvan građevinskog područja

- u slučaju planiranja robinzonskog smještaja u blizini zaštićenog kulturnog dobra, unutar zaštićenog područja kulturne baštine ili u njegovoj blizini potrebno je ishoditi propisane akte (mišljenja, suglasnosti, posebne uvjete, prethodna odobrenja i dr.) od nadležnog javnopravnog tijela za zaštitu kulturne baštine
- unutar područja Regionalnog parka Mura-Drava i unutar područja Ekološke mreže -Natura 2000 ne može se planirati robinzonski smještaj, a u slučaju planiranja robinzonskog smještaja unutar druge zaštićene prirodne baštine ili u njejoj blizini, potrebno je provesti propisane postupke i ishoditi odgovarajuće akte (mišljenja, suglasnosti, posebne uvjete, prethodna odobrenja i dr.) od nadležnih javnopravnih tijela.

Sadržaji vjerskog turizam mogu se planirati i izvan građevinskog područja naselja, kao segment turističke djelatnosti koji pruža turističku i ugostiteljsku ponudu bez smještajnih kapaciteta.

Seoski turizam može se planirati u prostornim planovima gradova/općina unutar građevinskog područja naselja i unutar izdvojenog građevinskog područja izvan naselja, uz određivanje općih uvjeta, a izvan građevinskog područja naselja sukladno posebnom propisu i Odredbama za provođenje ovog Plana.

Izdvojena građevinska područja izvan naselja trebaju biti opremljena javnom prometnom površinom i osnovnom infrastrukturom u minimalnom opsegu prema posebnom propisu.

Kriteriji za određenje rasporeda, vrste, kapaciteta i veličine, ugostiteljsko-turističkih područja, određuju se u skladu s kvalitativnim značajkama prostora, i to osobito:

- izgradnju novih kapaciteta u turizmu usmjeriti u većem dijelu na izgradnju kvalitetnih dopuna postojeće turističke ponude
- prilikom investiranja u postojeće ili nove građevine stimulirati izgradnju viših i visokih kategorija
- poboljšati infrastrukturu i unaprijediti zaštitu okoliša
- pri smještavanju i gradnji građevina izbjegavati rijetka i ugrožena staništa; šume, livade, odnosno primijeniti odgovarajuće mjere zaštite
- pri projektiranju građevina potrebno je procijeniti značajnost utjecaja zahvata u prostoru sukladno posebnim propisima i uvjetima nadležnih javnopravnih tijela iz područja zaštite okoliša i prirode
- prilikom projektiranja turističko - ugostiteljskih sadržaja u blizini zaštićenih dobara ili područja prirode, izraditi krajobrazne elaborate
- pri projektiranju građevina aquaparka i bazena potrebno je odrediti izvore i kapacitet crpljenja vode, kao i procijeniti značajnost utjecaja na vodena i vlažna staništa te faunu

- gradnju novih građevina treba prostorno i oblikovno uklapati u oblike tradicionalne gradnje lokalnog ambijenta
- koristiti resurse etnološke i kulturne baštine, npr. vrijedne ruralne cjeline i dvorce,
- osigurati prostore za nove i atraktivne turističko-rekreacijske sadržaje, te za razvoj zdravstveno-rekreacijskog i selektivnog turizma (rafting, jahanje, biciklizam, zmajarenje, lov, ribolov, planinarenje i sl.).

Razvoj turizma u smislu planiranja sadržaja u prostoru usmjerava se na:

- podizanje razine ugostiteljske usluge na cijelom području,
- planiranje i opremanje smještajnih i pratećih turističkih kapaciteta u urbanim sredinama, planiranje površina turističke namjene izvan naselja i formiranje turističko-ugostiteljskih punktova na izdvojenim turistički atraktivnim lokacijama
- planiranje i opremanje zdravstveno - lječilišnih kompleksa,
- turističko-rekreativne sadržaje sa seoskim turizmom u okviru obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava ili izdvojeno uz oglednu proizvodnju zdrave hrane (agroturizam)
- planiranje kampova visoke kategorije
- sanaciju i uređenje zaštićenih povijesnih urbanih, poluurbanih i ruralnih sredina i stavljanje u funkciju turizma i ugostiteljstva
- vinski turizam vezan uz izgradnju »vinskih cesta« sa odgovarajućim sadržajima vezanim uz tradiciju vinarstva
- planiranje područja/lokacija za vodene sportove i rekreaciju na pogodnim lokacijama,
- planiranje građevina za lovni i ribolovni turizam
- planiranje lokacija za golf - igrališta
- opremanje turistički atraktivnih područja u Županiji sportskim građevinama za rekreaciju i natjecanja.

3.2.6. Razvoj turizma temeljen je na posebnom dokumentu Strategija razvoja turizma Varaždinske županije 2015. - 2025. (listopad 2015.), a s gledišta korištenja prostora i planiranja sadržaja u prostoru vezan je uz:

- prostore primarno ugostiteljsko-turističke namjene
 - kamp u Varaždinskim Toplicama (prioritetna namjena) i mogućnost hotela i turističkog naselja u Gradu Varaždinske Toplice
 - hotel i turističko naselje zapadno od Varaždina
 - šire područje Trakošćana s hotelom i kampom (moguća sekundarna namjena) u Općini Bednja
 - dvorac Šaulovec u Općini Beretinec
 - zabavni park u Banjšćini
 - zabavni vodeni park u Križovljangradu sa kampom (sekundarna namjena) u Općini Cestica

- edukacijsko-turistički centar Šemovec u Općini Trnovec Bartolovečki
- zdravstveno-lječilišni kompleks u Varaždinskim Toplicama - lječilišni turizam
- kamp i ugostiteljstvo i turizam (općenito) (sekundarna namjena) na području Motičnjak
- vjerski turizam s naglaskom na razvoj u Ludbregu (zavjetna kapela Hrvatskog državnog sabora, kapela Svetog Križa u dvorcu Bathyany, programi i hodočašća uz blagdan Svete Nedjelje i dr.)
- kulturno-povijesni lokaliteti na području cijele Županije (s centralnim sadržajima u Varaždinu - graditeljska i kulturno-povijesna baština, glazba; Varaždinske Toplice, Lepoglava)
- prostore sportsko-rekreacijske namjene u funkciji turizma - cijeli niz raznovrsnih atraktivnih šumskih, brdskih i brežuljkastih predjela, voda tekućica i akumulacija pogodnih za sport i rekreaciju:
 - golf igralište u Varaždinskim Toplicama (izgrađena struktura izvan građevinskog područja - Čurilovec, Piščanovec)
 - područje Trakošćana sa tenis igralištima i drugo
 - područje istočno od Varaždina - centar za vodene sportove Motičnjak u Općini Trnovec Bartolovečki na lokaciji šljunčare s kupalištem i rekreacijom na vodi, drugim sportsko-rekreacijskim sadržajima, ugostiteljstvom i turizmom (prioritetno kamp), te centrom znanosti/visoko učilište (sekundarna namjena)
 - područje zapadno od Varaždina - centar Varaždin s mogućnošću izgradnje golf igrališta,
 - centar Petrijanec za sportsko-rekreacijske i pustolovne aktivnosti, edukaciju djece i mladeži sa kampom (sekundarna namjena)
 - izletništvo na području gradova/općina Lepoglava, Ivanec, Novi Marof, Klenovnik, Donja Voća, Vinica, Ljubeščica i Visoko
 - lovstvo na području općina Petrijanec, Maruševec i Vinica.

3.3. Istraživanje i eksploatacija mineralnih sirovina, ugljikovodika i geotermalnih voda u energetske svrhe

3.3.1. Mineralne sirovine su neobnovljivi resurs od važnosti za Republiku Hrvatsku. Istraživanje i eksploatacija mineralnih sirovina vezana je na iskorištenje prirodnih resursa te smještaj tih djelatnosti ovisi o ležištima sirovina. Ugljikovodici, geotermalne vode, geološke strukture za podzemno skladištenje plina i trajno zbrinjavanje ugljikova dioksida su dobra od interesa za Republiku Hrvatsku. Istraživanje i eksploatacija ugljikovodika i geotermalnih voda u energetske svrhe vezana je na iskorištenje prirodnih resursa i te se djelatnosti smještavaju uz ležišta ugljikovodika i geotermalnih voda u energetske svrhe.

Temeljem strateških dokumenata i propisa iz područja rudarstva i područja istraživanja i eksploatacije ugljikovodika i geotermalnih voda te područja prostornog uređenja, te Rudarsko geološke studije Varaždinske županije (u nastavku teksta: RGS), ovim Planom se planiraju površine za iskorištavanje mineralnih sirovina, ugljikovodika i geotermalnih voda u energetske svrhe koje obuhvaćaju površine namijenjene za istraživanje i eksploataciju i pojedinačne lokacije izvorišta geotermalne vode:

- Ugljikovodika (nafta, prirodni plin i plinski kondenzat)
- Geotermalnih voda iz kojih se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe
- Mineralnih sirovina za ljekovite, turističke i rekreativne svrhe i druge namjene:
 - geotermalne vode
- Mineralnih sirovina za proizvodnju građevnog materijala
 - građevno-tehničkog kamena
 - građevnog pijeska i šljunka
 - ciglarske gline

- Mineralnih sirovina za industrijsku preradbu:
 - kremenog pijeska
 - karbonatne mineralne sirovine za industrijsku preradbu.

Planirane površine za iskorištavanje mineralnih sirovina, ugljikovodika i geotermalnih voda u energetske svrhe prikazane su na kartografskom prikazu 1a. *Korištenje i namjena prostora Prostori/površine za razvoj i uređenje* (mineralne sirovine za proizvodnju građevnog materijala - oznaka E3, mineralne sirovine za industrijsku preradbu - oznaka E4 i eksploatacijska polja ugljikovodika - oznaka E1 i geotermalnih voda u energetske svrhe - oznaka E2) i na kartografskom prikazu 3b. *Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora Uvjeti korištenja - Područja posebnih ograničenja u korištenju* (istraživanje mineralnih sirovina za proizvodnju građevnog materijala, mineralnih sirovina za industrijsku preradbu, ugljikovodika i geotermalnih voda u energetske svrhe i mineralnih sirovina za ljekovite, turističke i rekreativne svrhe i druge namjene - oznaka Ex), te na kartogramu 7. Iskorištavanje mineralnih sirovina, ugljikovodika i geotermalnih voda u energetske svrhe.

Tablica 3. - Planirane površine za iskorištavanje mineralnih sirovina, ugljikovodika i geotermalnih voda u energetske svrhe na području Varaždinske županija

PLANIRANE POVRŠINE ZA ISKORIŠTAVANJE MINERALNIH SIROVINA, UGLJIKOVODIKA I GEOTERMALNIH VODA U ENERGETSKE SVRHE NA PODRUČJU VARAŽDINSKE ŽUPANIJA					
Mineralna sirovina za proizvodnju građevnog materijala - GRAĐEVNO-TEHNIČKI KAMEN					
R.br.	Lokacija	JLS	Površina postojećeg/odobrenog eksploatacijskog polja (ha)	Ukupna površina planirane namjene (ha)	Opis obuhvata ukupne površine planirane namjene
1.	ŠPICA	Općina Ljubešćica	45,99	45,31	obuhvaća odobreno EP Špica, usklađeno s planiranim u PPUO Ljubešćica, uz izuzeće građevinskog područja u sjevernom dijelu iz ove namjene, te uz korekciju u jugoistočnom dijelu uz lokalnu cestu LC 25148
2.	HRUŠKOVEC	Općina Ljubešćica	54,29	102,59	obuhvaća odobreno EP Hruškovec i IP Hruškovec 1, te dijelom površinu korigiranu i usklađenu s PPUO Ljubešćica u zapadnom dijelu
3.	JAZVINE - HRUŠKOVEC IV	Općina Ljubešćica	0,00	10,77 (na području Vž. žup.)	obuhvaća ranije EP Jazvine - Hruškovec IV u dijelu na području Varaždinske županije, dio ranijeg EP nalazi se na području Koprivničko-križevačke županije - omogućuje se reaktivacija ranijeg EP, a ukoliko isto ne bude reaktivirano ili ne bude reaktivirano u cijelosti, obvezna je sanacija prostora, odnosno dijela prostora i provođenje mjera osiguranja u cilju sprječavanja opasnosti

4.	OČURA II	Grad Lepoglava	29,93	29,93	obuhvaća odobreno EP Očura II, koje se sastoji od dvije prostorno odvojene površine
5.	LOVNO - LOVNO 2 - dio	Grad Lepoglava	0,74 (na području Vž. žup.)	0,74 (na području Vž. žup.)	obuhvaća mali dio odobrenog EP Lovno - Lovno 2 koji se nalazi na području Varaždinske županije, pretežiti dio odobrenog EP nalazi se na području Krapinsko-zagorske županije
6.	PODEVČEVO	Grad Novi Marof	6,09	6,09	obuhvaća odobreno EP Podevčevo
7.	ČRLENA ZEMLJA	Općina Breznički Hum	1,27	5,88	obuhvaća odobreno EP Črlena zemlja i prostor mogućeg proširenja površine cca 4,61 ha,
8.	PAKA*	Grad Novi Marof	0,00	18,98	obuhvaća novu površinu za iskorištavanje mineralne sirovine predloženu zahtjevom danom za izradu 3. ID PPŽ-a, koja je nešto izmijenjena u odnosu na površinu planiranu u PPUG Novi Marof
9.	HRASTOVO REBRO*	Grad Novi Marof	0,00	15,20	obuhvaća novu površinu za iskorištavanje mineralne sirovine predloženu zahtjevom danom u izradi 3. ID PPŽ-a / u javnoj raspravi
Ukupno:			138,31	235,49	

* - Lokacije Paka i Hrastovo rebro na području Grada Novog Marofa planiraju se kao **varijantne lokacije za iskorištavanje mineralne sirovine**, uz uvjet da se kao eksploatacijsko polje može osnovati samo jedna od tih lokacija, koja se utvrdi povoljnijom s obzirom na rezerve i odgovarajuću kvalitetu mineralne sirovine. U daljnje postupke istraživanja i odabira konačne lokacije obvezno je uključiti javnopravno tijelo nadležno za zaštitu kulturne baštine, s obzirom na blizinu lokacije Hrastovo rebro i kulturnog dobra U tvrde Paka.

Mineralna sirovina za proizvodnju građevnog materijala - GRAĐEVNI PIJESAK I ŠLJUNAK

R.br.	Lokacija	JLS	Površina postojećeg/ odobrenog eksploatacijskog polja (ha)	Ukupna površina planirane namjene (ha)	Opis obuhvata ukupne površine planirane namjene
1.	PESKI GORNJI	Općina Cestica	0,00	10,40	obuhvaća raniji IP Peski Gornji na kojem su izvršeni istražni radovi
2.	BREZINE	Općina Cestica	0,00	1,5	obuhvaća dio prethodno odobrenog i brisanog eksploatacijskog polja
3.	MOLVE	Općina Petrijanec	24,00	25,70	obuhvaća odobreno EP Molve i moguće manje proširenje s istočne strane za cca 1,62 ha
4.	TURNIŠĆE	Općina Sračinec	8,61	12,69	obuhvaća odobreno EP Turnišće i prostor mogućeg proširenja s južne i zapadne strane za cca 4,08 ha
5.	HRASTOVLJAN	Općina Martijanec	47,89	70,01	obuhvaća odobreno EP Hrastovljan i odobreni IP Hrastovljan I
6.	JAMIČAK	Općina Sveti Đurđ	42,93 (42,94**)	42,93	obuhvaća odobreno EP Jamičak
7.	ŠKAREŠKI LUG	Općina Veliki Bukovec	15,88 (16,00**)	15,88	obuhvaća odobreno EP Škareški lug
8.	TRSTIKA	Općina Veliki Bukovec	32,89 (32,90**)	44,69	obuhvaća odobreno EP Trstika i prostor mogućeg proširenja s južne strane za cca 11,80 ha
9.	PRUDNICA	Općina Mali Bukovec	14,99	23,26	obuhvaća odobreno EP Prudnica i raniji IP Prudnica 2

10.	KRTINJE	Općina Mali Bukovec	9,50	21,12	obuhvaća odobreno EP Krtinje i odobreni IP Krtinje I, ali korigirano sa zapadne strane radi osiguranja prostora potrebnog za koridor planiranog 400 kV dalekovoda, uz postojeći dalekovod
11.	DOLENŠČAK	Općina Sveti Đurđ	46,88	46,88	obuhvaća odobreno EP Dolenščak
12.	ČERNJAK	Općina Sveti Đurđ	0,00	38,32	obuhvaća raniji IP Černjak na kojem su izvršeni istražni radovi
Ukupno:			243,57	353,38	

** - površina odobrenog eksploatacijskog polja navedena u rješenju kojim je eksploatacijsko polje odobreno, a koja se minimalno razlikuje u donosu na površinu prostornog prikaza dobivenog unošenjem koordinata točaka eksploatacijskog polja u koordinatni sustav (prikaz u HTRS/TM96)

Mineralna sirovina za proizvodnju građevnog materijala - CIGLARSKA GLINA

R.br.	Lokacija	JLS	Površina postojećeg/ odobrenog eksploatacijskog polja (ha)	Ukupna površina planirane namjene (ha)	Opis obuhvata ukupne površine planirane namjene
1.	CERJE TUŽNO	Općina Maruševac	41,27	78,22	obuhvaća odobreno EP Cerje Tužno i dio ranijeg IP Cerje Tužno II, korigirano prema važećem PPUO Maruševac, s obzirom na građevinsko područje naselja u okruženju
2.	CUKAVEC	Općina Gornji Knežinec	Cukavec II 7,40 Cukavec 12,96	20,35	obuhvaća odobreno EP Cukavec II i ranije EP Cukavec - omogućuje se reaktivacija ranijeg EP Cukavec u površini njegova obuhvata, a ukoliko isto ne bude reaktivirano ili ne bude reaktivirano u cijelosti, obvezna je sanacija prostora, odnosno dijela prostora i provođenje mjera osiguranja u cilju sprječavanja opasnosti
3.	LUKAVEC	Grad Ivanec	0,00	31,23	obuhvaća ranije EP Lukavec, korigirano s obzirom na postojeće i planirano građevinsko područje u PPUG Ivanca
Ukupno:			61,63	129,80	

Mineralna sirovina za industrijsku preradbu - KREMENI PIJESAK I KARBONATNA MINERALNA SIROVINA ZA INDUSTRIJSKU PRERADBU

R.br.	Lokacija	JLS	Površina postojećeg/ odobrenog eksploatacijskog polja (ha)	Ukupna površina planirane namjene (ha)	Opis obuhvata ukupne površine planirane namjene
1.	TIGLIN HORVACKA	Grad Ivanec	19,75	19,21	obuhvaća odobreno EP Tiglin - Horvacka, ali smanjeno za dio građevinskog i kontaktnog područja uz građevinsko područje, a sukladno planiranom u PPUG Ivanca (kremeni pijesak)
2.	MARČAN	Općina Vinica	(2,29**)	2,25	obuhvaća odobreno EP Marčan (karbonatna mineralna sirovina za industrijsku preradbu)
Ukupno:			21,46	21,46	

** - površina odobrenog eksploatacijskog polja navedena u rješenju kojim je eksploatacijsko polje odobreno, a koja se minimalno razlikuje u donosu na površinu prostornog prikaza dobivenog unošenjem koordinata točaka eksploatacijskog polja u koordinatni sustav (prikaz u HTRS/TM96)

UGLJIKOVODICI (nafta, prirodni plin i plinski kondenzat)			
R.br.	Lokacija	JLS	Obuhvat
1.	CVETKOVEC	Grad Ludbreg	obuhvaća odobreno EPU Cvetkovec, u dijelu koji se nalazi na području Varaždinske Županije, veći dio EPU Cvetkovec nalazi se na području Koprivničko-križevačke županije
2.	DRAVA - 02	obuhvaća dijelove područja Grada Ludbrega i općina Mali Bukovec i Veliki Bukovec	obuhvaća odobreni IPU u dijelu koji se nalazi na području Varaždinske županije
3.	SJEVEROZAPADNA HRVATSKA - 01	obuhvaća dijelove područja svih gradova i svih općina Varaždinske županije, osim općina Breznički Hum, Breznica i Visoko	obuhvaća odobreni IPU u dijelu koji se nalazi na području Varaždinske županije
4.	SJEVEROZAPADNA HRVATSKA - 05	obuhvaća dijelove područja gradova Lepoglave, Ivanca i Novog Marofa i općina Bednja, Ljubušica, Breznički Hum, Breznica i Visoko	obuhvaća prijedlog IPU u dijelu koji se nalazi na području Varaždinske županije
GEOTERMALNE VODE iz kojih se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe			
R.br.	Lokacija	JLS	Obuhvat
1.	LUNJKOVEC - KUTNJAK	dijelovi područja općina Mali Bukovec i Veliki Bukovec i Grada Ludbrega	obuhvaća prijedlog EPG na području Varaždinske županije
2.	LUDBREG	dijelovi područja Grada Ludbrega	obuhvaća Prijedlog IPG na području Varaždinske županije
GEOTERMALNE VODE za ljekovite, turističke i rekreativne svrhe i druge namjene			
R.br.	Lokacija	JLS	Obuhvat
1.	VARAŽDINSKE TOPLICE	Grad Varaždinske Toplice	-
2.	TOPLIČICA	Grad Novi Marof	-
3.	PODEVČEVO	Grad Novi Marof	-
4.	BELEC	Grad Ivanec	-

Izvor: Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije

IP - istražni prostor

EP - eksploatacijsko polje

IPU - istražni prostor ugljikovodika

EPU - eksploatacijsko polje ugljikovodika

EPG - eksploatacijsko polje geotermalne vode

IPG - istražni prostor geotermalne vode

Ovim Planom predlaže se izraditi studijsku dokumentaciju za buduće gospodarenje mineralnim resursima na području Varaždinske županije, odnosno Republike Hrvatske, kojom bi se uz geološku potencijalnost, te prostorne elemente i elemente zaštite okoliša, zaštite prirodnih, kulturnih i drugih dobara ispitala i realne potrebe Varaždinske županije, odnosno Republike Hrvatske za mineralnim sirovinama, te društveni i gospodarski značaj eksploatacije mineralnih sirovina, kao i utjecaj rudarskih tehnologija na okoliš/prostor, te pitanje tržišta i izvoza mineralnih sirovina.

Kroz takvu studijsku dokumentaciju trebalo bi dati i konkretne preporuke, smjernice, ali i mjere za kvalitetno i održivo gospodarenje mineralnim sirovinama u odnosu na navedene elemente, a temeljem iste bilo bi svrhovito izraditi odgovarajuće programe, planove ili druge provedbene dokumente, revizije rudarskih studija i sl. Takvi dokumenti bi, osim u

funkciji uspostave sustava održivog gospodarenja mineralnim sirovinama na razini Županije, odnosno Države, ujedno bili, uz rudarsko-geološke studije, podloga za buduće planiranje lokacija/područja za iskorištavanje mineralnih sirovina u novim prostornim planovima županijske i državne razine (proširenja, te zatvaranja postojećih i/ili osnivanja novih lokacija/područja).

3.3.2. Istraživanje i eksploatacija ugljikovodika i geotermalnih voda iz kojih se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe (u grafičkim prikazima, uključivo kartogram, ugljikovodici su označeni oznakama E1- eksploatacijsko polje i I1 - istražni prostor/prijedlog istražnog prostora, a geotermalne vode iz kojih se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe oznakom E2 i I2 prijedlog istražnog prostor, Ex - istražni prostor ugljikovodika i geotermalnih voda).

- Istražni radovi i aktivnosti kojima je cilj utvrditi stanje rezervi ugljikovodika (nafta, prirodni plin, plinski kondenzat) i geotermalnih voda iz kojih se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe mogu se provoditi načelno na cjelokupnom prostoru Varaždinske županije, uz uvjete propisane ovim Planom, te posebnim propisima.

3.3.2.1. Na području Varaždinske županije nalazi se dio postojećeg eksploatacijskog polja ugljikovodika »Cvetkovec«.

3.3.2.2. Ovim Planom planiraju se sljedeća područja za istraživanje ugljikovodika sukladno Okvirnom planu i programu istraživanja i eksploatacije ugljikovodika na kopnu, te pod uvjetima propisanim ovim Odredbama za provođenje i odredbama važećih posebnih propisa:

- područje odobrenog istražnog prostora Drava 02 (»Drava-02«)
- područje odobrenog istražnog prostora Sjeverozapadna Hrvatska - 01 (»SZH-01«)
- područje predloženo za istražni prostor Sjeverozapadna Hrvatska - 05 (»SZH-05«), uz prethodno provođenje svih propisanih postupaka, te utvrđivanje istražnog prostora ugljikovodika.

Istraživanje geotermalnih voda iz kojih se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe (uključivo formiranje istražnih prostora) dozvoljeno je na prostoru Varaždinske županije temeljem i u skladu s Planom razvoja geotermalnog potencijala do 2030. godine, te geotermalnim potencijalom utvrđenim Rudarsko-geološkom studijom Varaždinske županije (utvrđene zone potencijala prema strukturno-tektonskim jedinicama, no ukupni geološki potencijal hidro-geotermalnih ležišta visoke i niske entalpije utvrđen je na gotovo cijelom području Varaždinske županije i kao takav je u cijelosti interesantan za istraživanje i korištenje). Za istraživanje i iskorištavanje geotermalne vode iz kojih se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe ovim Planom se posebno ističe i predlaže prostor eksploatacijskog polja »Lunjkovec-Kutnjak«, istražni prostor geotermalne vode u pripremi »Ludbreg«, istražni potencijali geotermalne vode »Križevci Vratno«, »Slanje«, »Mali Bukovec«, »Međimurje 2« i »Prelog«.

3.3.2.3. Unutar utvrđenih istražnih prostora ugljikovodika moguće je izvođenje istražnih naftno-rudarskih radova i aktivnosti u svrhu utvrđivanja postojanja, položaja i oblika ležišta, količine i kakvoće rezervi ugljikovodika ili geotermalne vode, kao i izvođenje radova ispitivanja kojima je svrha utvrditi mogućnosti skladištenja prirodnog plina i trajnog zbrinjavanja ugljikova dioksida u geološkim strukturama, te uvjete eksploatacije ugljikovodika, odnosno geotermalnih voda, uključujući sve aktivnosti propisane važećim propisom o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika (uključivo, ali ne isključivo: geofizička i druga geološka snimanja, interpretaciju prikupljenih podataka, njihovu studijsku obradu,

bušenje, produbljivanje, skretanje, opremanje, ispitivanje, privremeno napuštanje ili likvidaciju istražnih bušotina, te sanaciju).

3.3.2.4. Aktivnosti koje se provode za potrebe istraživanja geotermalnih voda u energetske svrhe identične su aktivnostima koje se provode za istraživanje ugljikovodika, a provode se temeljem važećeg propisa.

Slijedom navedenog uvjeti provođenja rudarskih zahvata u prostoru u funkciji istraživanja i eksploatacije geotermalnih voda iz kojih se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe (lociranje bušotina za istraživanje/eksploataciju i gradnja potrebnih građevina i drugih objekata i postrojenja) istovjetni su uvjetima provođenja rudarskih radova za ugljikovodike, sukladno definiranom u točki 3.3.2.7. ovih Odredbi za provođenje.

3.3.2.5. Sukladno rezultatima istražnih radova, u slučaju komercijalnog otkrića ugljikovodika, odnosno geotermalne vode iz koje se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe, moguće je temeljem ovog Plana i u skladu s njime, te u skladu s propisanim uvjetima iz važećih posebnih propisa i uvjetima i zahtjevima nadležnih javnopravnih tijela, utvrđivanje i formiranje eksploatacijskih polja ugljikovodika, odnosno geotermalnih voda iz kojih se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe.

Eksploatacijska polja ugljikovodika, odnosno geotermalne vode iz koje se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe mogu se formirati samo unutar definiranih i odobrenih istražnih prostora, te svojom površnom mogu biti ista ili manja od istražnih prostora, a unutar jednog istražnog prostora može biti formirano više eksploatacijskih polja ugljikovodika, odnosno geotermalne vode iz koje se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe.

3.3.2.6. Unutar granica postojećih odobrenih eksploatacijskih polja ugljikovodika i geotermalne vode iz koje se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe, te budućih eksploatacijskih polja ukoliko budu utvrđena/odobrena od nadležnih javnopravnih tijela temeljem provedenih propisanih postupaka sukladno posebnim propisima i uvjeta iz ovog Plana (osobito uvjeta određenih točkom 3.3.2.7. i 3.3.2.8.), dozvoljeni su naftno-rudarski radovi u svrhu eksploatacije/pridobivanja ugljikovodika, odnosno geotermalnih voda iz kojih se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe, koji uključuju sve radove i aktivnosti koji se smatraju eksploatacijom sukladno propisanom propisom o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika, te građenje i/ili rekonstrukciju rudarskih građevina, objekata i postrojenja, odnosno zahvata u prostoru u funkciji izvođenja tih radova.

Prije početka istražnih radova i radova na eksploataciji ugljikovodika i geotermalnih voda za energetske svrhe, odnosno gradnji potrebnih građevina i postrojenja, potrebno je ishoditi propisanu dokumentaciju i akte sukladno važećim propisima iz

područja istraživanja i eksploatacije ugljikovodika, rudarstva, zaštite okoliša i zaštite prirode, prostornog uređenja, gradnje, prometa, druge infrastrukture i iz drugih područja prema potrebi, uvažavajući odredbe ovog Plana i prostornih planova općina i gradova na čijem području će se provoditi zahvati. Eksploatacija ugljikovodika, odnosno geotermalne vode iz kojih se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe mora se izvoditi uz propisane mjere cjelovite zaštite prirode i okoliša, zdravlja i sigurnosti ljudi i imovine, te mjere zaštite drugih dobara i elemenata ograničenja ukoliko iste budu utvrđene, a sukladno izdanim aktima (dozvolama, odlukama, rješenjima, ugovorima, procjenama, odobrenjima nadležnih javnopravnih tijela i dr.), naftno-rudarskim projektima i programima eksploatacije ugljikovodika, odnosno geotermalne vode iz kojih se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe i drugim dokumentima izrađenim sukladno propisima, relevantnim posebnim propisima i odredbama ovog Plana.

3.3.2.7. Naftno-rudarski zahvati u prostoru u funkciji istraživanja i eksploatacije ugljikovodika i geotermalnih voda iz kojih se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe (bušotinski radni prostori, otpremne, centralne, mjerne, sabirne i kompresorske stanice, kao i gradnja drugih potrebnih građevina, objekata i postrojenja), koji se provode unutar odobrenih istražnih prostora, odnosno eksploatacijskih polja, moraju biti locirani:

- izvan građevinskih područja naselja i izdvojenih dijelova građevinskih područja naselja definiranih prostornim planovima općina i gradova i obodnog pojasa uz navedena područja širine najmanje-200 m za ugljikovodike, a 100 m za geotermalne vode
- izvan izdvojenih građevinskih područja izvan naselja definiranih ovim Planom i planovima općina i gradova određenih za područja javne i društvene, sportsko-rekreacijske i turističko-ugostiteljske namjene i pojasa uz navedena područja širine najmanje 200 m za ugljikovodike, a 100 m za geotermalne vode
- izvan izdvojenih građevinskih područja izvan naselja definiranih ovim Planom i planovima općina i gradova određenih za područja gospodarske proizvodne i poslovne namjene i namjene gospodarenja otpadom, te groblja i pojasa uz navedena područja širine najmanje-100 m za ugljikovodike, a 70 m za geotermalne vode
- iznimno, unutar izdvojenih građevinskih područja gospodarske proizvodne namjene, u rubnim dijelovima zona navedene namjene, moguće je smjestiti bušotine za eksploataciju geotermalnih voda iz kojih se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe; moguće bušotine potrebno je smještavati na način da je bušotina smještena na udaljenosti koja iznosi najmanje visinu tornja kojim se vrši bušenje od najbližeg objekta u području zone gospodarske namjene, a u odnosu na druge namjene ne manje od određenja iz ove točke
- izvan izgrađenih i planiranih struktura izvan građevinskog područja definiranih ovim Planom i planovima općina i gradova (sportsko-rekreacijske i turističko-ugostiteljske namjene i poljoprivredne namjene) i pojasa uz navedena područja širine najmanje 200 m za ugljikovodike, a 100 m za geotermalne vode
- izvan izgrađenih i planiranih struktura izvan građevinskog područja definiranih ovim Planom i planovima općina i gradova (površina posebne namjene, a za vojne građevine i njihovih zona zabrane i ograničenja, postojećih i planiranih infrastrukturnih koridora i građevina, te njihovih zaštitnih pojaseva sukladno posebnim propisima i uvjetima nadležnih javnopravnih tijela, te područja posebnih uvjeta korištenja i posebnih ograničenja u korištenju i primjene posebnih mjera uređenja i zaštite) i pojasa uz navedena područja širine najmanje 70 m, osim iznimno, uz suglasnost i u skladu posebnim s uvjetima nadležnog javnopravnog tijela
- izvan zaštićenih kulturnih dobara (područja ili pojedinačnih spomenika kulturne baštine, zaštićenih i potencijalnih arheoloških područja prikazanih u kartografskom prikazu 3a. *Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora Uvjeti korištenja - Područja posebnih uvjeta korištenja*), te na udaljenosti od istih sukladno uvjetima nadležnog javnopravnog tijela, na način da se izbjegne oštećenje ili uništenje kulturnih dobara, kao i da se u slučaju nailaska na neevidentirane lokalitete i nalaze kulturne baštine tijekom istražnih i eksploatacijskih aktivnosti, obustave radovi i obavijesti nadležno javnopravno tijelo
- izvan zaštićenih dijelova prirode i dijelova planiranih za zaštitu prikazanih u kartografskom prikazu 3a. *Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora Uvjeti korištenja - Područja posebnih uvjeta korištenja*, te eventualno i na udaljenosti od istih ukoliko to uvjetuju nadležna javnopravna tijela
- izvan područja ekološke mreže - »Natura 2000« koja su manja od 100 km², te izvan stanišnog tipa »Špilje i jame zatvorene za javnost« i obodnog pojasa uz područja navedenog stanišnog tipa širine najmanje 500 m (područja prikazana u kartografskom prikazu 3a. *Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora Uvjeti korištenja - Područja posebnih uvjeta korištenja*)
- uz ograničenja i mjere zaštite okoliša i zaštite na utvrđenim lokalitetima stanišnih tipova i staništa značajnih za ciljne vrste unutar ekološke mreže - »Natura 2000« radi sprječavanja, smanjenja i ublažavanja potencijalnih negativnih utjecaja na okoliš i ekološku mrežu, a sukladno propisanom u točki 3.3.2.8.
- izvan rijetkih staništa od iznimne vrijednosti (»Međunarodno važna područja za šišmiše, cretovi, špilje i jame«) i obodnog pojasa uz područja navedenog stanišnog tipa, odnosno speleoloških objekata širine najmanje 500 m
- izvan osobito vrijednih prirodnih i kultiviranih krajobraza prikazanih na kartografskom prikazu 3b. *Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora*

Uvjeti korištenja - Područja posebnih ograničenja u korištenju), osim iznimno, uz odobrenje javnopravnih tijela nadležnih za poslove zaštite kulturne baštine i zaštite prirode područja

- izvan vodotoka i jezera Dunavskog sliva, te njihovih inundacijskih područja, odnosno pojasa od 250 m uz vodotoke i jezera, te pojasa od 1000 m uz velike rijeke Dunavskog sliva
- izvan planiranih retencija i akumulacija
- izvan I. zone sanitarne zaštite izvorišta pitke vode, te uz ograničenja u II. i III. zoni sanitarne zaštite izvorišta prikazanih na kartografskom prikazu 3b. *Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora Uvjeti korištenja - Područja posebnih ograničenja u korištenju* sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s međuzrnskom poroznosti, a ovisno o mikrozoniranju, kao i izvan pojasa širine 500 m od načelne lokacije potencijalnog izvorišta u Hrženici
- izvan zaštitnih šuma i šuma posebne namjene na udaljenosti najmanje 100 m, osim iznimno, ako ne utječu na razloge zbog kojih su proglašene, te u pravilu izvan gospodarskih šuma i šumskog zemljišta, te vrijednog poljoprivrednog tla, osim iznimno, uz suglasnost nadležnog javnopravnog tijela
- izvan područja za istraživanje i eksploataciju ostalih mineralnih sirovina (neenergetskih) utvrđenih ovim Planom
- izvan svih drugih prostora na kojima istraživanje i eksploatacija nisu dozvoljeni prema posebnim propisima.

U slučaju postojećih bušotina čija je udaljenost bušotinskih radnih prostora od pojedine namjene manja od navedenih, navedene udaljenosti se ne primjenjuju.

Izuzetno od navedenih uvjeta, rudarski zahvati u prostoru u funkciji istraživanja i eksploatacije geotermalnih voda iz kojih se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe mogu se iznimno odobriti i unutar infrastrukturne namjene za geotermalnu elektranu.

Do lokacija bušotina za istraživanje/eksploataciju ugljikovodika i geotermalnih voda iz kojih se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe potrebno je osigurati pristupnu prometnicu (u pravilu koristiti postojeću javnu ili nerazvrstanu cestu ukoliko postoji ili izgraditi novu prometnicu za ovu namjenu), te prema potrebi ostalu infrastrukturu (struja, voda i dr.). Za osiguranje pristupne prometnice i ostale infrastrukture primjenjuju se uvjeti definirani točkom 3.3.4.5. Odredbi za provođenje.

Lokacije bušotina potrebno je ograditi sukladno propisima.

Vežano uz istraživanje i eksploataciju ugljikovodika i geotermalnih voda iz kojih se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe mogu se graditi i potrebni vodovi i građevine za njihov transport, kao i druge potrebne i prateće građevine, te se može postavljati odgovarajuća oprema, a sukladno posebnim propisima i uvjetima nadležnih javnopravnih tijela.

3.3.2.8. Utvrđuju se sljedeće mjere za sprječavanje, smanjenje i ublažavanje potencijalnih negativnih utjecaja iskorištavanja ugljikovodika i geotermalnih voda iz kojih se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe na okoliš, odnosno na ekološku mrežu:

- Prije započinjanja aktivnosti eksploatacije geotermalne vode iz kojih se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe potrebno je izvršiti uzorkovanje vode iz ležišta kako bi se prije ispuštanja rashlađene vode u recipijent odredile vrijednosti onečišćujućih tvari.
- Temperatura rashlađene vode iz geotermalnih ležišta ne smije odstupati od temperature recipijenta.
- Prije početka eksploatacije treba definirati potencijale bušotine kako bi se korištenje uskladilo s mogućom opskrbom.
- Na istražnim prostorima Sjeverozapadna Hrvatska 01 i Drava 02, prijedlogu istražnog prostora Sjeverozapadna Hrvatska 05, te eksploatacijskom polju Lunjkovec-Kutnjak, prijedlogu istražnog prostora Ludbreg, istražnim potencijalima geotermalne vode »Križevci Vratno«, »Slanje«, »Mali Bukovec«, »Međimurje 2« i »Prelog« i Mali Bukovec, kao i budućim eksploatacijskim poljima ugljikovodika i geotermalne vode iz kojih se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe, radove (uključivo radove bušaćih postrojenja) unutar područja očuvanja značajnog za ptice (POP) HR1000008 Bilogora i kalničko gorje (područja prikazana na kartografskom prikazu 3a. *Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora Uvjeti korištenja - Područja posebnih uvjeta korištenja*) treba provoditi izvan razdoblja gniježđenja šumskih vrsta ptica i brige za mlade (od 01. kolovoza do 01. veljače), te uvažavati područja rasprostranjenosti gnijezdećih populacija.
- Prilikom iskorištavanja ugljikovodika i geotermalne vode iz kojih se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe, potrebno je poštivati ograničenja i mjere zaštite iz Strateške studije utjecaja na okoliš Okvirnog plana i programa istraživanja i eksploatacije ugljikovodika na kopnu (2015. god.) i Strateške studije utjecaja na okoliš Plana razvoja geotermalnog potencijala Republike Hrvatske do 2030. godine.

3.3.2.9. Eksploatacija geotermalnih voda iz kojih se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe podrazumijeva eksploataciju u cilju proizvodnje energije, te vezano uz to izgradnju geotermalnih elektrana za proizvodnju električne i/ili toplinske energije i mogućnost korištenja tako dobivene energije za potrebe poljoprivredne proizvodnje (plastenici, staklenici), industrijske prerade poljoprivrednih proizvoda (sušara), uzgoja riba (ribnjaci), za zagrijavanje građevina stambene i drugih namjena u građevinskim područjima okolnih naselja, kao i za druge oblike korištenja geotermalne vode (u turističke, rekreativne, zdravstvene, znanstvene i druge svrhe - toplice, lječilišta, rekreacijske zone, turistička naselja i prateći sadržaji i sl.), što je obrađeno u točki 3.3.3. ovih Odredbi za provođenje.

Prije iskorištavanja geotermalne vode iz kojih se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe u navedene svrhe potrebno je procijeniti isplativost zahvata i utjecaj na okoliš, te izraditi detaljniju razradu načina korištenja prostora, a ovisno o odabranim rješenjima prema potrebi izmijeniti i prostorne planove.

Mogućnosti izgradnje manjih geotermalnih elektrana (kapaciteta do 10 MW) i vezane oblike korištenja energije i geotermalne vode iz kojih se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe, te moguće druge namjene, planiraju se prostornim planovima općina i gradova, a sukladno smjericama iz ovog Plana (točka 6.3.3.7. Odredbi za provođenje).

3.3.2.10. Sanacija prostora nakon završenog istraživanja i eksploatacije ugljikovodika i geotermalne vode za energetske svrhe

Nakon dovršetka naftno-rudarskih radova (istraživanja, odnosno eksploatacije) investitor je dužan provesti sanaciju istražnog prostora, odnosno eksploatacijskog polja, u skladu sa propisom koji se odnosi na istraživanje i eksploataciju ugljikovodika (koji se odnosi i na istraživanje i eksploataciju geotermalne vode iz kojih se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe), te posebnim propisima iz područja zaštite okoliša i prirode, sigurnosti ljudi i imovine, zaštite zdravlja ljudi, kao i međunarodnom dobrom praksom pri naftno-rudarskim radovima.

Obvezno je ukloniti i zbrinuti sve objekte, postrojenja i instalacije s istražnog prostora/eksploatacijskog polja i prostor očistiti.

Sanaciju je potrebno izvesti sukladno propisanoj dokumentaciji (detaljnem planu sanacije).

Sanaciju prostora bušotina u pravilu je potrebno provesti vraćanjem prostora u prvobitnu namjenu, a moguće je prostor privesti i drugoj namjeni koja nije u suprotnosti s prostornim planovima lokalne razine.

3.3.2.11. Infrastrukturni objekti za zahvate koji se odnose na naftno-rudarske aktivnosti

Svi zahvati koji se odnose na naftno-rudarske aktivnosti:

- sva potrebna parkirališta moraju se riješiti unutar obuhvata zahvata i/ili na način utvrđen odlukama odnosno jedinice lokalne samouprave
- instalacije vodovoda i odvodnje otpadnih voda moraju se priključiti na javnu mrežu, a ako ista nije izvedena riješiti izgradnjom alternativnih sustava (bunara, cisterni, internih pročistača, nepropusnih septičkih jama i sl.)
- instalacije niskog napona mogu se priključiti na javnu niskonaponsku elektroenergetsku mrežu ili riješiti putem vlastitog izvora.

3.3.2.12. Udaljenosti cjevovoda vezane uz naftno-rudarske objekte i postrojenja od drugih zahvata u prostoru

Najmanja udaljenost cjevovoda (spojnih, otpremnih i magistralnih) unutar i izvan planiranih i novih

eksploatacijskih polja (osim za geotermalne vode) mora iznositi:

- najmanje 50 m od građevinskih područja naselja, izdvojenih dijelova građevinskih područja naselja, izdvojenih građevinskih područja izvan naselja, osim od izdvojenih građevinskih područja izvan naselja gospodarske namjene-proizvodne
- najmanje 50 m od sportske, sportsko rekreacijske i sl., namjene određene ovim planom izvan građevinskih područja,
- najmanje 30 m od površina posebne namjene, postojećih i planiranih infrastrukturnih koridora, te područja posebnih uvjeta korištenja i posebnih ograničenja u korištenju i primjene posebnih mjera uređenja i zaštite, osim iznimno, uz suglasnost i u skladu s posebnim uvjetima nadležnog javnopravnog tijela,
- najmanje 50 m od šuma posebne namjene, osim iznimno, ako ne utječu na razloge zbog kojih su proglašene

Izuzetak čine cjevovodi koji su u funkciji korištenja geotermalne vode jer se na njih ne primjenjuju navedene udaljenosti.

3.3.2.13. Zaštitni sigurnosni prostor

Zaštitni sigurnosni prostor oko pojedinih naftno-rudarskih objekata i postrojenja unutar eksploatacijskih polja ugljikovodika, spojnih plinovoda između plinskih stanica, priključnih plinovoda od bušotina do plinskih stanica, otpremnih kondenzatovoda i otpremnih tehnoloških plinovoda između plinskih stanica određen je posebnim propisom o osnovama sigurnosti transporta naftovodima i plinovodima, posebnim propisom o tehničkim normativima pri istraživanju i eksploataciji nafte, zemnih plinova i slojnih voda i posebnim propisom o tehničkim uvjetima i normativima za siguran transport tekućih i plinovitih ugljikovodika magistralnim naftovodima i plinovodima te naftovodima i plinovodima za međunarodni transport.

Ograničenja prema drugim zahvatima čija svrha nije iskorištavanje ugljikovodika:

- za izgradnju zahvata koji nisu u svezi s iskorištavanjem ugljikovodika, a planiraju se u pojasu 50 m lijevo i desno od izgrađenog cjevovoda potrebno je zatražiti posebne uvjete, a u cilju sigurnosti i zaštite
- nakon izgradnje cjevovoda zabranjeno je graditi građevine namijenjene stanovanju i boravku ljudi u pojasu širine od po 30 m lijevo i desno od osi cjevovoda, osim ako su primijenjene posebne mjere zaštite, tada udaljenost mora biti manja, ali ne manja od 10 m
- oko izgrađene bušotine zaštitna i požarna zona iznosi 7,5 m u polumjeru oko osi bušotine za geotermalne vode, a za bušotine vezane uz ugljikovodični potencijal 30 m. Kod trajno napuštenih bušotina (likvidirane - kanal bušotine se nalazi od 1,5 do 2 m pod zemljom), sigurnosna zaštitna zona u kojoj je zabranjeno graditi građevine za boravak i rad ljudi iznosi 3 m u polumjeru oko osi kanala trajno napuštene bušotine

- u »zelenom pojasu« (pojasu služnosti) širokom 5 m lijevo i desno od osi cjevovoda zabranjeno je saditi biljke čije korijenje raste dublje od 1 m, odnosno za koje je potrebno obrađivati zemljište dublje od 0,5 m
- međusobne udaljenosti različitih instalacija i način njihova križanja definirani su posebnim propisima i sastavni su dio posebnih uvjeta.

3.3.3. Istraživanje i eksploatacija mineralnih sirovina - geotermalne vode za ljekovite, turističke i rekreativne svrhe i druge namjene

(u grafičkim prikazima lokacije načelne označene točkasto - simbolom)

3.3.3.1. Iskorištavanje mineralnih sirovina - geotermalne vode za balneološke - ljekovite i rekreativne svrhe, i vezano uz to turističke i druge namjene vrši se na lokalitetima u Varaždinskim Toplicama (Grad Varaždinske Toplice) i na lokalitetu Topličica (Grad Novi Marof).

Temeljem RGS Varaždinske županije planira se daljnje korištenje postojećih lokacija, te se daje mogućnost istraživanja i korištenja lokacija geotermalnih izvorišta/vrela Podevčevo (Grad Novi Marof) i Belec (Grad Ivanec) za balneološke - ljekovite i rekreativne svrhe, i vezano uz to turističke i druge namjene.

Prilikom planiranja korištenja lokacije geotermalnog izvorišta/vrela Belec definirati te osigurati ekološki prihvatljiv protok potreban za očuvanje staništa pogodnih za ciljne vrste područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2000371 Vršni dio Ivančice vezane uz vodene ekosustave.

Istraživanje i eksploatacija, odnosno korištenje geotermalne vode u navedene svrhe moguće je i na drugim lokacijama u skladu s geotermalnim potencijalom utvrđenim RGS Varaždinske županije.

Istraživanje i eksploatacija/korištenje geotermalne vode u navedene svrhe i namjene u pravilu se provodi izvan građevinskog područja, a ovisno o lokaciji izvorišta može se odobriti i unutar građevinskog područja naselja ili izdvojenog građevinskog područja izvan naselja, ukoliko je takva eksploatacija/korištenje geotermalne vode u funkciji zone u kojoj se nalazi (ili se odgovarajuće zone namjene planiraju i formiraju sukladno navedenom u točki 3.3.3.2.).

3.3.3.2 Ukoliko se temeljem istraživanja utvrdi značajan potencijal navedenih, te eventualno drugih izvorišta/lokacija, potrebno je ispitati gospodarsku i društveno-socijalnu isplativost korištenja tih izvorišta/lokacija u navedene svrhe, te mogućnosti izgradnje građevina i sadržaja turističke i rekreacijske ili druge namjene, s obzirom na uvjete zaštite okoliša i prirode, te eventualno drugih ograničenja u prostoru. U skladu s provedenim ispitivanjima, te prema posebnim uvjetima koji će se utvrditi, potrebni sadržaji i građevine mogu se planirati prostornim planovima lokalne razine.

3.3.3.3. Prije započinjanja aktivnosti eksploatacije geotermalne vode potrebno je izvršiti uzorko-

vanje vode iz ležišta kako bi se prije ispuštanja rashlađene vode u recipijent odredile vrijednosti onečišćujućih tvari.

Temperatura rashlađene vode iz geotermalnih ležišta ne smije odstupati od temperature recipijenta.

Prije početka eksploatacije treba definirati potencijale bušotine kako bi se korištenje uskladilo s mogućom opskrbom.

3.3.4. Istraživanje i eksploatacija mineralnih sirovina za proizvodnju građevnog materijala i mineralnih sirovina za industrijsku preradbu (u grafičkim prikazima su označeni oznakama E3.1 - Tehničko-građevni kamen, E3.2 - Građevni pijesak i šljunak, E3.3 - Ciglarska glina, E4.1 - Kremenij pijesak i E4.2 - Karbonatna mineralna sirovina za industrijsku preradbu)

Na području Varaždinske županije iskorištavaju se i planira se iskorištavanje mineralnih sirovina za proizvodnju građevnog materijala: šljunak i pijesak, ciglarska glina, građevno-tehnički kamen, te mineralnih sirovina za industrijsku preradbu: kremenij pijesak i karbonatna mineralna sirovina za industrijsku preradbu.

3.3.4.1. Ovim Planom planirane su površine za iskorištavanje mineralnih sirovina na sljedećim lokacijama:

- **za građevno-tehnički kamen na 8 lokacija:** Špica, Hruškovec, Jazvine - Hruškovec IV - dio, Očura II, Lovno - Lovno 2 - dio, Podevčevo, Črlena zemlja i Paka ili Hrastovo Rebro
- **za građevni pijesak i šljunak na 12 lokacija:** Peski Gornji, Brezine, Molve, Turnišće, Hrastovljan, Jamičak, Škareški lug, Trstika, Prudnica, Krtinje, Dolensčak i Černjak
- **za ciglarsku glinu na 3 lokacije:** Cerje Tužno, Cukavec i Lukavec
- **za kremenij pijesak na 1 lokaciji:** Tiglin - Horvacka
- **za karbonatnu mineralnu sirovinu za industrijsku preradbu na 1 lokaciji:** Marčan.

Istraživanje i eksploatacija navedenih mineralnih sirovina moguće je samo na navedenim lokacijama unutar područja određenih ovim Planom i označenih u kartografskom prikazu 1a. *Korištenje i namjena prostora Prostori/površine za razvoj i uređenje* - kao »površine za iskorištavanje mineralnih sirovina«, odnosno površina označenih u kartografskom prikazu 3b. *Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora Uvjeti korištenja - Područja posebnih ograničenja u korištenju* prikazanih kao »istražni prostor mineralne sirovine«.

Prikazane površine za iskorištavanje mineralnih sirovina predstavljaju najveću moguću površinu unutar koje se mogu formirati istražni prostori, odnosno eksploatacijska polja.

Površine za iskorištavanje mineralnih sirovina za proizvodnju građevnog materijala i mineralnih sirovina za industrijsku preradbu obuhvaćaju, ovisno o pojedinoj lokaciji, površine postojećih odobrenih istražnih prostora i/ili eksploatacijskih polja, prostore

za moguće proširenje postojećih eksploatacijskih polja odnosno prostor za moguće formiranje novih ili reaktiviranje ranijih istražnih prostora/eksploatacijskih polja, a usklađeno s ostalim namjenama u okruženju pojedine lokacije.

Postojeća eksploatacijska polja i istražni prostori navedeni su u Obrazloženju Plana, točka 1.1.2.3. Područja pretežitih djelatnosti u odnosu na prirodne i druge resurse, g) Eksploatacija mineralnih sirovina.

Unutar Planom definiranih »površina za iskorištavanje mineralnih sirovina« prikazanih na kartografskom prikazu br. 1a. *Korištenje i namjena prostora Prostori/površine za razvoj i uređenje* moguće je, u skladu sa i pod uvjetima definiranim ovim Planom, te odredbama posebnih propisa, zahtjeva i uvjeta pojedinih nadležnih javnopravnih tijela, a ovisno o pojedinoj lokaciji, proširenje postojećih ili formiranje novih istražnih prostora, proširenje postojećih ili otvaranje novih eksploatacijskih polja, odnosno reaktiviranje ranijih istražnih prostora/eksploatacijskih polja.

Za planirane varijantne lokacije za iskorištavanje mineralne sirovine građevno-tehničkog kamena (Paka i Hrastovo Rebro) na području Grada Novog Marofa, određuje se uvjet da se kao eksploatacijsko polje može osnovati samo jedna od tih lokacija, koja se utvrdi povoljnijom s obzirom na rezerve i odgovarajuću kvalitetu mineralne sirovine. U daljnje postupke istraživanja i odabira konačne lokacije za iskorištavanje mineralnih sirovina na području Grada Novog Marofa obvezno je uključiti javnopravno tijelo nadležno za zaštitu kulturne baštine, s obzirom na blizinu lokacije Hrastovo rebro i kulturnog dobra Utrve Paka. U slučaju odabira lokacije Hrastovo rebro, nadležno javnopravno tijelo za zaštitu kulturne baštine potrebno je uključiti i u propisane postupke odobravanja eksploatacijskog polja.

3.3.4.2. Na postojećim i buduće formiranim istražnim prostorima mineralne sirovine (a unutar ovim Planom definiranih površina za iskorištavanje mineralnih sirovina), mogu se sukladno posebnim propisima provoditi istražni radovi, te ovisno o rezultatima istražnih radova i u skladu s istima (osobito ovisno o kakvoći i količini potvrđenih rezervi) pokrenuti propisani postupci za formiranje i odobravanje eksploatacijskih polja (proširenje postojećih, reaktiviranje ranijih ili otvaranje novih).

Za proširenje postojećih, reaktiviranje ranijih ili otvaranje novih eksploatacijskih polja, te izvođenje radova eksploatacije mineralnih sirovina potrebno je:

- provesti sve propisane aktivnosti/postupke te provoditi uvjete i mjere sukladno propisima s područja: rudarstva, zaštite okoliša i prirode (osobito provođenje propisanih postupaka procjena utjecaja na okoliš i prema potrebi utjecaja na ekološku mrežu), zaštite kulturne baštine, zaštite voda, šuma, vrijednog poljoprivrednog zemljišta i drugih resursa, prostornog uređenja i gradnje, zaštite i spašavanja i drugih relevantnih propisa
- poštivati usvojene nadležne dokumente na državnoj i županijskoj razini (strategije, studije

i druge relevantne dokumente, a osobito RGS Varaždinske županije, te uvjete i mjere iz provedenih studija utjecaja na okoliš, te utjecaja na ekološku mrežu)

- ishoditi i poštivati posebne uvjete nadležnih javnopravnih tijela i druge propisane akte (rješenja, odobrenja, mišljenja, potvrde, dozvole, suglasnosti, ugovore i dr.) i dokumente (rudarske projekte i krajobrazne elaborate, projekte sanacije, projekte uređenja okoliša i druge projekte koji su izrađeni ili će se izraditi za pojedina eksploatacijska polja i njihovu sanaciju).

Za površine za iskorištavanje mineralnih sirovina koje se nalaze na području III. zone zaštite izvorišta pitke vode potrebno je kroz poseban elaborat dokazati da eksploatacija mineralnih sirovina neće imati negativnih utjecaja na vodonosnik, a sukladno posebnom propisu (o uvjetima utvrđivanja zona sanitarne zaštite izvorišta) i Programu za provođenje mjera zaštite i sanacije u zonama izvorišta Varaždin, Bartolovec i Vinokošćak.

Ukoliko se na površinama namijenjenim za iskorištavanje mineralnih resursa istražnim rudarskim radovima na istražnom prostoru odobrenom sukladno propisanim postupcima ne dokaže odgovarajuće mineralne rezerve i isplativost njihove eksploatacije, nije dozvoljeno formiranje/proširenje/reaktivacija eksploatacijskog polja, odnosno eksploatacija mineralne sirovine, premda je na predmetnoj površini predviđena namjena iskorištavanja mineralnih sirovina.

U slučaju proširenja postojećih, reaktiviranja ranijih ili otvaranja novih eksploatacijskih polja na šume i šumsko zemljište u vlasništvu Republike Hrvatske mora se osigurati usklađenost površina koje se traže za osnivanje služnosti na šumama i šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske u svrhu eksploatacije mineralnih sirovina sa odredbama posebnog propisa kojim se reguliraju postupci i mjerila za osnivanje prava služnosti na šumi i/ili šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske u svrhu eksploatacije mineralnih sirovina.

Za sprečavanje onečišćenja voda važno je uspostaviti učinkovit sustav oborinske odvodnje i odvodnje otpadnih voda na eksploatacijskim poljima, kako ne bi došlo do pogoršanja postojećeg stanja voda.

Rudarski radovi se moraju izvoditi na način da se ne ugrozi stabilnost tla na područjima gdje se eksploatacijska polja nalaze u blizini građevinskih područja (na kojima su izgrađene ili planirane građevine u građevinskim područjima koja graniče s postojećim odobrenim eksploatacijskim poljima ili se nalaze na udaljenosti manjoj od 100 m od istih), kako ne bi došlo do ugroze stambenih ili drugih građevina u prostoru.

Eksploatacijska polja potrebno je ograditi sukladno posebnim propisima, u cilju njihove zaštite, kao i zaštite ljudi i životinja uslijed nekontroliranog ulaska na eksploatacijska polja.

Iskorištavanje mineralne sirovine na lokacijama Hruškovec, Očura II, Škareški lug i Trstika treba provoditi uz osobitu pažnju s obzirom na prirodnu vrijednost prostora u kojem se nalaze, a prema

uvjetima i mjerama za sprječavanje, smanjenje i ublažavanje potencijalnih negativnih utjecaja na okoliš i ekološku mrežu sukladno točki 3.3.4.8.

3.3.4.3. Eksploatacija mineralnih sirovina za proizvodnju građevnog materijala i mineralnih sirovina za industrijsku preradbu može se odvijati u fazama, koje se određuju propisanom dokumentacijom za formiranje eksploatacijskih polja, odnosno njihovog proširenja ili reaktivacije (rudarskim i drugim projektima i dokumentima), a potrebne postupke vezane uz faze eksploatacije treba provesti u skladu s važećim propisima.

Dijelove eksploatacijskih polja koje se u pojedinim fazama napuštaju potrebno je sanirati u skladu važećim propisima i odredbama ovog Plana, ukloniti sve građevine, objekte i postrojenja, te takve dijelove isključiti iz eksploatacijskih polja, radi sprječavanja nastanka opasnosti za ljude, imovinu i prirodu.

Za postojeća eksploatacijska polja koja se ne mogu proširivati potrebno je poštivati utvrđene faze eksploatacije, kao i ostale uvjete i mjere određene u dokumentaciji temeljem koje su odobrena eksploatacijska polja i sama eksploatacija, te izgradnja rudarskih građevina, objekata i postrojenja.

3.3.4.4. Potrebno je u pravilu formirati pojas zaštitnog zelenila (visoko i nisko zelenilo) prema postojećim i planiranim prometnicama, te oko eksploatacijskog polja (ukoliko isto nije okruženo postojećim zelenilom, a ukoliko uz eksploatacijsko polje postoji zelenilo koje može imati zaštitnu funkciju potrebno ga je zadržati) i to rubno unutar površina određenih za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina i/ili rubno izvan tih površina (uz obvezu rudarskog subjekta za rješavanje imovinsko-pravnih odnosa na područjima zaštitnog zelenila), a u cilju zaštite zdravlja ljudi i životinja te zaštite vizura i očuvanja vrijednosti krajobraza u mogućoj mjeri.

Formiranje pojasa zaštitnog zelenila osobito je značajno za eksploatacijska polja u nizinskim područjima Županije, te na drugim područjima Županije na kojima ova namjena ima utjecaja na krajobraz i vizure (lokacije: Cerje Tužno - *rubno uz područje proširenja eksploatacijskog polja, te prema postojećem i planiranom građevinskom području naselja u zapadnom i istočnom dijelu postojećeg eksploatacijskog polja*, Tiglin Horvacka - *prema postojećem i planiranom građevinskom području naselja u južnom i jugoistočnom dijelu postojećeg eksploatacijskog polja*). Na lokaciji Špica treba zadržati dio šumskih površina rubno prema građevinskim područjima u zapadnom i sjevernom dijelu eksploatacijskog polja, kao i sjeverozapadno uz lokaciju Hruškovec.

Način formiranja zaštitnog zelenila, te njegova veličina/širina konkretno se određuje u daljnjim postupcima za pojedini zahvat u prostoru (kroz procjenu utjecaja na okoliš i potrebne dozvole, rudarske, krajobrazne i druge projekte/elaborate te ostale dokumente), a za već postojeća eksploatacijska polja koja se kao takva zadržavaju potrebno je poštivati uvjete ozelenjavanja koji su određeni

u već provedenim postupcima, izdanim aktima i izrađenim dokumentima.

Sadnju zelenila u svrhu formiranja zaštitnog zelenog pojasa u pravilu je potrebno započeti u početnoj fazi eksploatacije na novim eksploatacijskim poljima, odnosno proširenju postojećih ili reaktivaciji ranijih eksploatacijskih polja.

3.3.4.5. Do istražnog prostora, odnosno eksploatacijskog polja potrebno je osigurati pristupnu prometnicu, u pravilu postojećom javnom ili nerazvrstanom cestom ukoliko postoji (kako bi se u što većoj mjeri zaštitili prirodni stanišni tipovi), a ukoliko ne postoji formirati novu prometnicu za pristup istražnom prostoru, odnosno eksploatacijskom polju. Postojeće prometnice koje se koriste za pristup postojećim istražnim prostorima/eksploatacijskim poljima, mogu se i nadalje koristiti ukoliko su usklađene ili se usklade s uvjetima iz ovog Plana. Postojeće pristupne prometnice, koje nisu odgovarajuće osposobljene za promet vozila za potrebe korištenja eksploatacijskog polja, potrebno je odgovarajuće osposobiti i za tu namjenu. Pristupnu prometnicu eksploatacijskom polju potrebno je u pravilu voditi izvan naselja, te izvan zaštićenih dijelova prirode i blizine kulturne baštine, osim izuzetno gdje to prostorno nije moguće, te uz uvjete nadležnih javnopravnih tijela. Ukoliko postojeće prometnice, koje ujedno služe za pristup eksploatacijskim poljima, prolaze kroz naselja, te zaštićene dijelove prirode i uz područja i lokacije kulturne baštine, potrebno je iste izmjestiti iz takvih područja svugdje gdje je to moguće.

Ovim Planom planira se izmještanje dijela trase lokalne ceste LC 25188 istočno i sjeverno od planirane lokacije za iskorištavanje mineralnih sirovina Černjak, te izmještanje dijela lokalne ceste LC 25150 u Općini Ljubešćica i to u dijelu trase navedene lokalne ceste koja prolazi uz lokaciju Špica (na način da se što je više moguće razdvoji kamionski promet vezan uz eksploataciju od javnog prometa), a predlaže se i ispitati mogućnost izmještanja u dijelu ceste koji prolazi kroz lokaciju Hruškovec (na način da se isti izmjesti izvan lokacije za iskorištavanje mineralnih sirovina).

Radi proširenja područja za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina na lokaciji Trstika potrebno je osigurati zamjenski pristupni put (južno od područja proširenja) umjesto dijela postojećeg pristupnog puta do poljoprivrednih površina koje neće biti uključene u namjenu iskorištavanja mineralnih sirovina te do naselja Veliki Bukovec.

Za potrebe istraživanja/eksploatacije treba osigurati i ostalu potrebnu infrastrukturu (struja, voda i dr. prema potrebi), a ovisno o lokaciji i potrebama može se koristiti postojeća izgrađena infrastruktura, realizirati planirana, odnosno osigurati na drugi odgovarajući način.

Postojeće prometnice, te vodove ostale infrastrukture i vodotoke koji se nalaze unutar odobrenih eksploatacijskih polja, odnosno planiranih površina za iskorištavanje mineralnih sirovina, potrebno je izmjestiti izvan eksploatacijskog polja ukoliko je

to moguće, kako bi se izbjegle nesreće i postigla sigurnost ljudi i radnika.

Ukoliko njihovo izmještanje nije moguće potrebno ih je zaštititi od eksploatacije na način da se jasno odredi njihov položaj, odnosno površina unutar eksploatacijskog polja, te da se ne vrši eksploatacija obostrano od istih na udaljenosti koju odrede nadležna javnopravna tijela sukladno posebnim propisima. Potrebno je osigurati odvijanje nesmetanog javnog prometa postojećim prometnicama (osobito javnim) unutar eksploatacijskog polja, te prema potrebi unaprijediti tehničke karakteristike prometnice. Vodovima ostale infrastrukture i vodotocima unutar eksploatacijskog polja potrebno je osigurati nesmetan pristup nadležnim javnopravnim tijelima, radi njihovog održavanja, odnosno eventualno potrebnih intervencija. Uz navedeno, potrebno je poštivati i druge uvjete koji su propisani posebnim propisima, te koje su odredila ili će odrediti nadležna javnopravna tijela.

Ukoliko će se realizirati varijantna trase Zagorske brze ceste prema Svetom Križu Začretje potrebno je posvetiti osobitu pažnju rješavanju tehničkih elemenata prolaska ceste uz postojeća eksploatacijska polja Očura II i Lovno - Lovno 2 (u Gradu Lepoglavi).

Planom se omogućuje reaktivacija ranijih eksploatacijskih polja Cukavec i Jazvine - Hruškovec IV u površini njihova obuhvata. Ukoliko predmetna područja ne budu reaktivirana ili ne budu reaktivirano u cijelosti, obvezna je sanacija prostora, odnosno dijela prostora i provođenje mjera osiguranja u cilju sprječavanja opasnosti.

Tijekom istraživanja i eksploatacije potrebno je redovno održavati pristupne prometnice do istražnog prostora/eksploatacijskog polja, kao i urediti i održavati komunikacijske puteve unutar prostora/polja, te se pridržavati i drugih posebnih uvjeta i propisanih mjera zaštite prometnica.

Rudarski radovi na istražnim prostorima i eksploatacijskim poljima moraju se izvoditi na način da ne ugroze postojeće prometnice koje prolaze uz eksploatacijsko polje (stabilnost, mogućnost oborinske odvodnje, osnovne tehničke elemente), ili drugu infrastrukturu, a u slučaju eventualnih oštećenja potrebno je prometnice i drugu infrastrukturu sanirati i osposobiti za neometano korištenje.

3.3.4.6. Unutar odobrenih istražnih prostora, odnosno eksploatacijskih polja mogu se, sukladno propisima o rudarstvu, prostornom uređenju, gradnji, zaštiti okoliša i drugim područjima, te posebnim uvjetima temeljem posebnih propisa, obavljati rudarski radovi, te graditi potrebne građevine, objekti i postrojenja za obavljanje djelatnosti vezane na iskorištavanje mineralnih sirovina (separacija, mehanizacija, kolne vage, radni platoi, nadstrešnice, kao i druge, propisom o prostornom uređenju dozvoljene građevine u eksploatacijskom polju, kao što su: reciklažna dvorišta za građevinski otpad s pripadajućim postrojenjima, betonare, asfaltne baze i druge građevine u funkciji obrade mineralnih sirovina, i to ukoliko postoje prostorni uvjeti za njihovu izgradnju, te ukoliko je to prihvatljivo za okoliš, prirodu i druga dobra i namjene u okruženju pojedine lokacije),

te druge potrebne pomoćne i prateće građevine i sadržaji (kancelarije, sanitarije i drugi prostori za potrebe zaposlenih, čuvarske kućice i sl.). Pomoćne/prateće građevine i sadržaji mogu se postavljati isključivo kao montažne građevine koje se nakon eksploatacije moraju ukloniti.

Veličina, kapacitet i smještaj građevina, objekata i postrojenja za potrebe istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina definirat će se u postupku ishoda propisane dokumentacije za njihovu izgradnju. Najveća moguća površina i visina osnovnih građevina ovisna je o funkciji, odnosno tehnološkom procesu, a pomoćnih i pratećih građevina prizemlje, bez podruma i potkrovlja.

Skladišta minsko-eksplozivnih sredstava potrebnih za miniranje na eksploatacijskim poljima na kojima se koriste takva sredstva, moraju biti smještena na sigurnoj udaljenosti od naselja i infrastrukturnih koridora.

Reciklažno dvorište za građevni otpad planirano prostornim planom lokalne razine na području lokaciji Črlena zemlja, potrebno je planirati izvan površine koja je ovim Planom planirana za iskorištavanje mineralnih sirovina.

Na vodnim površinama - jezerima nastalim eksploatacijom mineralnih sirovina, te na površinama eksploatacijskih polja čvrstih mineralnih sirovina moguće je smještavati sunčane elektrane prema propisu o prostornom uređenju, odnosno navedenom u poglavlju 6.3.3.8.

3.3.4.7. Tijekom istraživanja i eksploatacije na istražnom prostoru/eksploatacijskom polju, te izgradnje i korištenja dozvoljenih građevina, objekata i postrojenja unutar istražnog prostora/eksploatacijskog polja, potrebno je poštivati i odgovarajuće provoditi mjere zaštite od požara, kao i ostale mjere zaštite od prirodnih i drugih nesreća sukladno poglavlju 11.2.5. ovog Plana, te odgovarajućim posebnim propisima.

3.3.4.8. Uz već navedene mjere, utvrđuju se i sljedeće mjere za sprječavanje, smanjenje i ublažavanje potencijalnih negativnih utjecaja eksploatacije mineralnih sirovina za proizvodnju građevnog materijala i mineralnih sirovina za industrijsku preradbu na okoliš i ekološku mrežu:

- Zabranjeno je planiranje novih istražnih prostora na zaštićenim područjima te područjima planiranima za zaštitu kako se ne bi narušile prirodne i društvene vrijednosti zaštićenih područja prirode.
- Radove uklanjanja vegetacije za potrebe eksploatacije mineralnih sirovina unutar područja očuvanja značajnog za ptice (POP) HR1000008 Bilogora i kalničko gorje treba provoditi izvan razdoblja gniježđenja šumskih vrsta ptica i brige za mlade (od 01. kolovoza do 01. veljače)
- Izgradnju unutar eksploatacijskog polja Očura planirati izvan područja rasprostranjenosti ciljnih stanišnih tipova i pogodnih staništa ciljnih vrsta područja ekološke Natura 2000 i prema uvjetima izgradnje na toj površini propisanim točkom 3.3.4.6. ovog Plana.

3.3.5. Sanacija prostora tijekom i nakon završetka ili trajnog obustavljanja eksploatacije mineralnih sirovina za proizvodnju građevnog materijala i za industrijsku preradu u napuštenih eksploatacijskih polja i kopova

3.3.5.1. Tijekom izvođenja i/ili nakon završetka ili trajnog obustavljanja izvođenja rudarskih radova na istražnim prostorima/eksploatacijskim poljima, odnosno njihovim dijelovima, potrebno je provoditi/provesti sanaciju prostora (redovna sanacija) i provesti sve mjere osiguranja radi sprječavanja nastanka opasnosti za ljude, imovinu, prirodu i okoliš, sukladno utvrđenim rudarskim, krajobraznim i drugim projektima/elaboratima, odnosno drugim propisanim dokumentima.

Sanacija prostora obveza je ovlaštenika istražnog prostora, odnosno rudarskog gospodarskog subjekta koji je vršio eksploataciju mineralnih sirovina.

Dijelove i cjeline eksploatacijskih polja koji se napuštaju i zatvaraju potrebno je sanirati, revitalizirati ili prenamijeniti u skladu s propisanom izrađenom dokumentacijom na načelima zaštite okoliša.

Osobito se naglašava obveza sanacije prostora na kojem su bespravno vršeni rudarski radovi izvan odobrenih eksploatacijskih polja, a koji nije ovim Planom planiran za iskorištavanje mineralnih sirovina.

Sanaciju je potrebno provesti i za dijelove područja napuštenih eksploatacijskih polja i kopova za koje nije poznat ili ne postoji subjekt koji je vršio eksploataciju (izvanredna sanacija).

Takva sanacija se provodi prema postupcima propisanim posebnim propisima o rudarstvu u okviru kojih se odabire i rudarski gospodarski subjekt koji će provesti dodatna istraživanja i sanaciju prostora.

Lokacije napuštenih eksploatacijskih polja (koje uključuju i napuštene kopove) za koje je potrebno provesti redovnu ili izvanrednu sanaciju prikazane su u kartografskom prikazu 3c. *Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora Uvjeti korištenja - Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite* (označene kao »napušteno eksploatacijsko polje«).

3.3.5.2. Sanacija se može provesti kao tehnička i biološka sanacija, rekultivacija, odnosno sanacija u cilju formiranja i uređenja druge buduće planirane namjene.

Sanacija eksploatacijskih polja mora obuhvatiti osiguranje stabilnosti kosina i okolnog trena, te ozelenjavanje autohtonim biljnim vrstama ili neki drugi postupak uklapanja u krajobraz, odnosno prenamjenu površina u druge namjene ukoliko su iste određene rudarskim projektima i krajobraznim elaboratima ili drugim propisanim dokumentima, odnosno prostornim planovima općina i gradova.

Nakon završetka eksploatacije, te provedenih svih mjera osiguranja kojima se isključuje mogućnost nastanka opasnosti po ljude, imovinu, prirodu i okoliš i brisanja eksploatacijskog polja, moguće je prostor odgovarajuće uklopiti u prirodno okruženje, odnosno privesti planiranoj konačnoj namjeni.

Sanacijske radove potrebno je provoditi/provesti na način koji će omogućiti preobrazbu prostora na kojem je vršena eksploatacija u skladu s planiranim namjenama i prostornim rješenjima, kao i uvjetima i mjerama definiranim studijama utjecaja na okoliš, rudarskim, krajobraznim i drugim projektima/elaboratima i dokumentima.

Sve građevine, objekte i postrojenja vezana uz istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina na istražnom prostoru/eksploatacijskom polju potrebno je ukloniti nakon završetka rudarskih radova istraživanja/eksploatacije, odnosno sanacije prostora.

Sve građevine, objekte i postrojenja vezana uz eksploataciju potrebno je ukloniti s eksploatacijskog polja i u slučaju trajnog obustavljanja radova prije planiranog iskorištenja mineralne sirovine na eksploatacijskom polju, te je prostor obvezno sanirati unutar zatečenih kontura na način da bude neopasan za ljude, imovinu, prirodu i okoliš, te da bude primjereno uklopljen u krajobraz, odnosno u mogućoj mjeri usklađen s elaboratom uređenja krajobraza/okoliša.

Mjere zaštite i načine sanacije prostora tijekom i/ili nakon završetka rudarskih radova u svrhu eksploatacije treba planirati prije početka eksploatacije, kao sastavni dio tehnološkog procesa eksploatacije, te ih je obvezno utvrditi i razraditi projektom i drugom propisanom dokumentacijom za formiranje eksploatacijskog polja i izvođenje rudarskih radova (rudarski projekt i krajobrazni elaborat, studija utjecaja na okoliš i dr.). Utvrđene mjere i načine sanacije potrebno je dosljedno provoditi/provesti.

3.3.5.3. Buduće konačne namjene površina za iskorištavanje mineralnih sirovina nakon završene eksploatacije definiraju se prostornim planovima uređenja općina i gradova. Ovim Planom se temeljem RGS Varaždinske županije, te Strategije prostornog razvoja RH i prostornih mogućnosti predlaže planirati sljedeće konačne namjene tih prostora:

- sportsko-rekreacijska namjena (vodeni, alpinistički i drugi sportovi), ribnjaci, adrenalinski parkovi, kupališta, ugostiteljsko-turistička namjena, kombinacija navedenih namjena, javna i kulturna namjena, različiti tematski parkovi za posjećivanje, edukacijska namjena i druge namjene komplementarne navedenim namjenama
- gospodarska proizvodna i/ili poslovna namjena, gospodarenje otpadom lokalne razine (osobito formiranje reciklažnih dvorišta za građevni otpad i otpad koji sadrži azbest), proizvodnju energije iz obnovljivih izvora energije i sl.
- vraćanje ranije namjene (livade, poljoprivredno tlo, šume), gdje je to moguće i ukoliko je tako određeno projektima i planirano prostornim planovima
- prirodno rekultiviranje, pošumljavanje, formiranje parkova, močvarnih područja i slično.

Kod vodenih površina nastalih eksploatacijom šljunka i pijeska potrebno je u pravilu smanjiti dubine priobalja (ukoliko to nije izvršeno prilikom same

eksploatacije) i urediti obale i pristup jezerima, kako bi se ista mogla koristiti u sportsko-rekreativne svrhe, za vodene i druge sportove, dijelom kao kupališta, kao ribnjaci i slično.

Prilikom sanacije takvih površina potrebno je odrediti dio jezera/obale koji će se u potpunosti prepustiti prirodnoj sukcesiji i na kojem je potrebno izvršiti sadnju vegetacije, radi osiguranja bioraznolikosti vlažnih, vodnih, močvarnih biljnih (šišak, trstika, rogoz, mrijesnjak) i životinjskih staništa (beskralješnjaci, vodozemci, insekti, ptice i ribe) i u cilju funkcije biljnog pročistača u smislu proizvodnje kisika.

Na područjima zatvorenih eksploatacijskih polja pijeska i šljunka kod koji se vrši biološka rekultivacija, istu je potrebno provesti na način da se nakon rekultivacije osiguraju uvjeti za nova pogodna staništa.

Načelno je moguće i zatrpavanje jezera nastalih eksploatacijom ukoliko su manjih dubina (djelomično ili u cijelosti) u cilju vraćanja prostora u ranije stanje (korištenje za poljoprivredne svrhe ili pošumljavanje, formiranje močvarnih područja i slično).

Kod površinskih kopova i eksploatacija kojima se ne stvaraju otvorene vodene površine svrhovito je provesti biološku rekultivaciju, ozelenjavanjem završnih kosina i ravnina autohtonim biljnim vrstama, odnosno urediti prostor sukladno drugim planiranim namjenama.

Do konačne prenamjene prostora potrebno je sanirati eventualna klizišta i osigurati područja zaštitnim ogradama.

Ovim Planom se na lokaciji Motičnjak, na kojoj je završena eksploatacija te je brisano eksploatacijsko polje, kao konačna namjena prostora nakon eksploatacije planira sportsko-rekreativna namjena s ugostiteljsko-turističkom namjenom i pratećim sadržajima, kao namjenama od značaja za Županiju.

Za navedenu buduću namjenu planira se izdvojeno građevinsko područje izvan naselja koje obuhvaća prostor zatvorenog eksploatacijskog polja građevnog šljunka i pijeska Motičnjak i šire okolno područje, sukladno prikazanom u kartografskom prikazu 1a. *Korištenje i namjena prostora Prostori/površine za razvoj i uređenje*, te se za isto planira izrada urbanističkog plana uređenja kako je definirano točkom 11.1. ovih Odredbi za provođenje.

Ukoliko neće biti interesa za realizaciju prostornim planovima planiranih i određenih konačnih namjena prostora nakon završetka eksploatacije, a s obzirom na dugotrajnost postupka vršenja eksploatacije, tj. ukoliko se planirane namjene neće moći realizirati, moguće su izmjene planirane namjene sukladno novim zahtjevima načina korištenja i zaštite prostora, što je potrebno odrediti odgovarajućom studijskom i detaljnijom dokumentacijom, te planiranjem u prostornom planu lokalne razine.

Za napuštena eksploatacijska polja i kopove, koji nisu prirodno sanirani ili rekultivirani, potrebno je prostornim planovima lokalne razine planirati načine njihove sanacije, bilo prirodnom rekultivacijom i uklapanjem u okoliš/krajobraz ili uređenjem prostora za druge pogodne i odgovarajuće namjene.

3.3.6. Deponije mineralnih sirovina

Deponije mineralnih sirovina smještavaju se u sklopu ili uz postojeća eksploatacijska polja.

3.3.7. Višak iskopa koji predstavlja mineralnu sirovinu kod izvođenja građevinskih radova

Varaždinska županija nije odredila konkretne lokacije za deponiranje viška iskopa koji predstavlja mineralnu sirovinu kod izvođenja građevinskih radova, a pojedine jedinice lokalne samouprave odredile su takve lokacije na svojem području kroz akt gradskog ili općinskog vijeća ili prostorne planove, što je detaljnije obrađeno u dijelu Plana Obrazloženje.

Ovim Planom određuju se sljedeće smjernice za određivanje lokacija za navedenu namjenu:

- Lokacije za deponiranje viška iskopa koji predstavlja mineralnu sirovinu kod izvođenja građevinskih radova potrebno je u pravilu smještavati u rubnim dijelovima gospodarskih zona - proizvodnih ili rubno uz takve zone, na površinama predviđenim za gospodarenje otpadom, te uz ili u sklopu postojećih eksploatacijskih polja i deponija mineralnih sirovina.
- Lokacije ove namjene potrebno je odrediti na način da budu prometno pristupačne i ukoliko je moguće zaklonjene postojećim zelenilom, da bude omogućeno rješavanje imovinsko-pravnih odnosa na njima, te da se nalaze u blizini planiranih većih infrastrukturnih zahvata u Varaždinskoj županiji (Zagorske i Podravske brze ceste, brze željezničke pruge, obilaznice Novog Marofa i Varaždinskih Toplica, obilaznice Petrijanca i Sračinca, spojnih cesta i drugih značajnijih infrastrukturnih građevina), a iste lokacije mogle bi se koristiti i u slučaju gradnje drugih većih građevina i zgrada u okruženju.
- Prostornim planovima lokalne razine mogu se odrediti/planirati lokacije za odlaganje viška iskopa koji predstavlja mineralnu sirovinu kod izvođenja većih građevinskih zahvata od lokalnog značaja.

Lokacije za deponiranje viška iskopa određuju se u pravilu odgovarajućim aktom jedinice područne (regionalne) samouprave ili lokalne samouprave, a prema navedenim smjernicama iz ovog Plana.

3.4. Poljoprivreda i šumarstvo

3.4.1. Izgradnja ribnjaka i pratećih građevina za uzgoj ribe moguća je isključivo na poljoprivrednom zemljištu katastarskih kultura močvara, trstik, napuštenim šljunčarama, koritima i rukavcima rijeka te na neplodnom tlu.

Minimalna površina ribnjaka za uzgoj mlađi je 3 ha, za uzgoj konzumne ribe je 5 ha, a ista se može koristiti isključivo za uzgoj ribe.

Maksimalni iskop za ribnjak je na dubini do 2,5 m. Udaljenost ribnjaka od susjednih čestica mora biti takva da ne utječe na vodni režim susjednog obradivog zemljišta, a ovisno o strukturi tla.

U brdskim predjelima, na protočnim vodama ili uz njih, moguća je izgradnja ribnjaka i pratećih građevina i na manjim površinama od navedenih u stavku 2. ove točke, pod uvjetom da je njihova isplativost dokazana odgovarajućim programom o namjeravanim ulaganjima.

Materijal koji nastaje prilikom iskopa ribnjaka potrebno je, u pravilu, deponirati uz lokaciju ribnjaka, odnosno iskoristiti za uređenje okolnog prostora, kako bi se po prestanku njegovog korištenja iskopani materijal iskoristio za sanaciju iskopa.

Gradovi/općine će svojim prostornim planovima detaljnije propisati način postupanja s iskopanim materijalom prilikom formiranja ribnjaka.

Na vodnim površinama - ribnjacima i drugim uzgajalištima akvakultura na kopnu, moguće je smještavati sunčane elektrane prema propisu o prostornom uređenju, odnosno navedenom u poglavlju 6.3.3.8.

3.5. Razvoj poljoprivrede treba temeljiti na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu, tržišnim načelima proizvodnji visoko kvalitetne hrane te stvaranju održive poljoprivrede, uključujući i farmerski tip gospodarstva.

3.5.1. Prvenstveno je potrebno zaustaviti svako daljnje usitnjavanje i stimulirati povećavanje zemljišnog posjeda, a poželjno je pristupiti novom utvrđivanju vrijednosti (razreda) tla i djelotvornijoj zaštiti kvalitetnog plodnog zemljišta.

3.5.2. Uvažavajući činjenicu da je značajan dio poljoprivrednog tla u Županiji smješten na vodonosniku podzemne pitke vode, potrebno je mijenjati strukturu i uvoditi specijalizaciju poljoprivredne proizvodnje s orijentacijom na smanjenje i prestanak uporabe sredstava koja doprinose povećanju koncentracije štetnih tvari u tlu i vodi.

3.5.3. Izvan građevinskih područja može se planirati izgradnja građevina namijenjenih poljoprivrednoj proizvodnji i gospodarenju u šumarstvu i lovstvu, te stambenih i pomoćnih građevina za vlastite (osobne) potrebe i potrebe seoskog turizma, sukladno posebnom propisu, Odredbama ovog Plana i određenjima prostornih planova gradova/općina, uvažavajući težnju prema okrupnjavanju zemljišta u cilju zaštite prostora i sprječavanja neprimjerene izgradnje izvan građevinskog područja.

Izvan građevinskog područja može se planirati izgradnja građevina u funkciji poljoprivredne proizvodnje koja se odnosi na:

- građevine i sklopove građevina u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti ratarstva, stočarstva i prerade poljoprivrednih proizvoda, a koji su sastavni dio proizvodnih resursa na poljoprivrednom gospodarstvu (farme - građevine za držanje stoke, pomoćne zgrade, skladišta, hladnjače, građevine za proizvodnju u zaštićenom prostoru, građevine za gospodarenje otpadom u funkciji osnovne poljoprivredne djelatnosti - otvorena i zatvorena skladišta, nadstrešnice, kompostišta i sl., te druge osnovne i prateće građevine namijenjene poljoprivrednoj proizvod-

nji.) sa i bez stambenih građevina, te građevine za iskorištavanje/obradu nus proizvoda u cilju dobivanja energije tj. građevine s postrojenjem za preradu biomase u cilju proizvodnje električne i/ili toplinske energije, a koji su u cijelosti proizvedeni na farmi, kao i druge energetske građevine za dobivanje toplinske i električne energije iz obnovljivih izvora, a za potrebe opskrbe osnovnih građevina na farmi

- moguće je smještavati sunčane elektrane prema propisu o prostornom uređenju, odnosno navedenom u poglavlju 6.3.3.8.
- građevine za obavljanje dopunske djelatnosti koje se prema posebnom propisu mogu obavljati na poljoprivrednom gospodarstvu (prodaja, kušaonica, prezentacija poljoprivrednih proizvoda, turističke i ugostiteljske usluge, proizvodnja poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, zamrzavanje, pakiranje, sušenje, konzerviranje prehrambenih proizvoda iz sirovine vlastite proizvodnje i dr.).

Navedena izgradnja se ne može planirati na šumskom zemljištu, kao ni na područjima iz točke 8.6.3. vezano uz ekološku mrežu.

3.5.4. U funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti, moguća je izgradnja:

- montažnih i montažno - demontažnih građevina,
- polumontažnih građevina i
- čvrstih građevina.

3.5.5. Planiranje izgradnje novih građevina i sklopova građevina u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti provodi se u prostornim planovima gradova/općina, pri čemu se posebno određuju kriteriji i uvjeti za smještaj i izgradnju takvih građevina u građevinskom području, a posebno kriteriji i uvjeti za smještaj i izgradnju takvih građevina izvan građevinskih područja.

Potrebno je poštivati Nitratnu direktivu Europske unije (Direktiva Vijeća 91/676/EEZ o zaštiti voda od zagađenja nitratima iz poljoprivrednih izvora), koja se primjenjuje danom stupanja Republike Hrvatske u EU, te II. Akcijski program zaštite voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima poljoprivrednog porijekla (»Narodne novine«, broj 60/17.) koji propisuje uvjete i mjere za ranjiva područja i sva ostala gospodarstva u cilju zaštite voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima poljoprivrednog podrijetla radi postizanja dobrog stanja vodnih tijela površinskih i podzemnih voda i sprečavanja pogoršanja već dostignutog stanja vodnih tijela u pogledu onečišćenja nitratima poljoprivrednog podrijetla. U slučaju promjene propisa primjenjuju se propisi koji će biti važeći.

3.5.6. Smještaj i izgradnja novih građevina i sklopova građevina u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti u prostornim planovima lokalne razine planira se i razrađuje u odredbama za provođenje, tako da bude usklađena sa:

- razvojem naselja
- postojećom izgradnjom i namjenom prostora

- planiranom namjenom i budućom gradnjom u okruženju
- lokalnim posebnostima i potrebama
- osjetljivošću okoliša na određenom prostoru po sastavnicama okoliša (tlo, voda, zrak)
- krajobraznim vrijednostima prostora
- prirodnim dobrima
- kulturnom baštinom
- zaštitom zdravlja
- zaštitom vodnih resursa (izvorišta, vodotoka, vodnih površina, podzemnih voda, a posebice ležišta pitke vode)
- procjenom rizika od velikih nesreća (vezano uz moguće rušenje brane akumulacija HE sustava, bujičnih poplava i dr.).

3.5.7. Uvjeti i kriteriji smještaja i izgradnje novih građevina i sklopova građevina u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti u prostornom planu jedinice lokalne samouprave utvrđuju se i razrađuju za pojedine dijelove naselja, odnosno prostore izvan građevinskih područja naselja, temeljem podataka ili procjene o:

- vrsti poljoprivredne kulture (vinogradi, voćnjaci, povrtnjaci i druge vrste biljne proizvodnje kao i njihove kombinacije),
- vrsti životinja, kapacitetu i načinu uzgoja,
- veličini posjeda i veličini i broju građevina namijenjenih obavljanju poljoprivrednih djelatnosti, kao i drugih građevina koje se namjeravaju izgraditi na posjedu,
- postojećoj izgradnji takvih i sličnih sadržaja u okruženju koji bi mogli svojim ukupnim utjecajem zahtijevati primjenu posebnih mjera,
- položaju posjeda u odnosu na konfiguraciju terena, zaštićene, posebno vrijedne i ekološki osjetljive dijelove prostora i krajobraza, kao i u odnosu na izgrađene strukture, njihove vrijednosti, namjenu, funkciju i buduću razvoj,
- kapacitetima i prihvatnosti postojeće i planirane infrastrukture,
- uvjetima koje su u postupku izrade prostornog plana utvrdila nadležna i ovlaštena tijela, ustanove i institucije, sukladno posebnim propisima.

3.5.8. Jedinica lokalne samouprave u svojem prostornom planu određuje kriterije i uvjete za održavanje, rekonstrukciju i zaštitu postojećih građevina i sklopova građevina u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti, vodeći računa osobito o:

- mogućnostima osiguranja kontinuiteta obavljanja poljoprivredne djelatnosti,
- mogućem povećanju kapaciteta, proširenju i razvoju
- unapređenju tehnologije i drugih razvojnih dostignuća i mogućnosti,
- mogućoj prenamjeni djelatnosti,
- propisima i normama, te uvjetima koje su u postupku izrade prostornog plana utvrdila nadležna tijela, ustanove i institucije.

Postojeće građevine i sklopove građevina potrebno je također analizirati u odnosu na procjenu ugroženosti od prirodnih i civilizacijskih nesreća, te ukoliko se nalaze u potencijalno ugroženom području treba planirati odgovarajuće mjere ili preseljenje takvih građevina na sigurno područje.

3.5.9. Postojeće i planirane građevine i sklopovi građevina u funkciji poljoprivrede za koje se u postupku izrade dokumenata prostornog uređenja jedinice lokalne samouprave (ili njihovih izmjena i dopuna) ukaže potreba dugoročnijeg ili trajnog osiguranja posebnih mjera zaštite (primjerice: zbog uvoza životinja i dr.), trebaju se posebno proanalizirati u odnosu na postojeću i planiranu namjenu i elemente navedene u točki 3.5.8.

Građevine i sklopovi građevina za koje će se odrediti te posebne mjere moraju se na odgovarajući način označiti u prostornim planovima, te se po potrebi oko takvih građevina treba definirati propisani zaštitni pojas.

3.5.10. Jedinica lokalne samouprave u svojem prostornom planu određuje područja u kojima ne želi dopustiti izgradnju određenih vrsta građevina ili izgradnju iznad određenih kapaciteta.

3.5.11. Prostornim planovima jedinica lokalne samouprave mogu se, ukoliko se ukaže potreba, planirati građevine/prostori u funkciji privremenog držanja životinja, brizi o životinjama i sl., kao primjerice: skloništa za životinje, hoteli za životinje, privremeno hospitaliziranje, dresura, hobi uzgoj, terapijsko jahanje i drugo.

Također, ukoliko se na području pojedinih jedinica lokalne samouprave ukaže potreba, mogu se planirati i građevine/prostori u funkciji lovstva (za uzgoj divljači i sl.).

Za definiranje izgradnje/uređenja građevina/prostora iz stavka 1. i 2. ove točke potrebno je na odgovarajući način uvažavati uvjete sadržane u točkama 3.5.6. i 3.5.7.

3.5.12. Jedinica lokalne samouprave, prilikom izrade prostornog plana svojeg područja, odnosno njegove izmjene i dopune, treba voditi računa o uvjetima i kriterijima koje su utvrdile susjedne jedinice lokalne samouprave za izgradnju novih, odnosno održavanje, rekonstrukciju i zaštitu postojećih građevina i sklopova građevina u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti, te uvjete i kriterije uskladiti sa susjednim jedinicama lokalne samouprave, s time da susjedna jedinica lokalne samouprave ne može zahtijevati strože uvjete od onih koje je utvrdila za svoje područje.

3.5.13. Uz konvencionalnu poljoprivredu potrebno je predvidjeti i razvijati **ekološki uzgoj**, što je jedna od mjera Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. - 2020., za održavanje ili prijelaz na ekološku poljoprivrednu proizvodnju sukladno Uredbi Vijeća (EZ) br. 834/2007.

Ekološka poljoprivreda (organska ili biološka) podrazumijeva poljoprivrednu proizvodnju bez primjene mineralnih gnojiva, pesticida, hormona i drugih agrokemikalija, te se sukladno prostorno planskim uvjetima može planirati i na vodozaštitnim područjima.

3.5.14. Na području Varaždinske županije ne planiraju se lokacije za **sabirališta nus proizvoda životinjskog podrijetla** kao centralna mjesta sakupljanja ove vrste proizvoda.

Nus proizvodi životinjskog podrijetla (koji nisu za prehranu ljudi) prikupljaju se na lokacijama gospodarskih subjekata registriranih za djelatnosti sakupljanja te vrste nus proizvoda (sabirališta ili u okviru farmi), te u okviru veterinarskih stanica, koji posjeduju odgovarajuće uređaje s tzv. temperaturnim režimom, iz kojih se organizira transport odgovarajućim vozilima prema središnjem sabiralištu Republike Hrvatske s potpunom i propisanom obradom, odnosno odobrenim objektima za zbrinjavanje takve vrste materijala.

Lokacije takvih gospodarskih subjekata (sabirališta) treba u pravilu smještavati unutar građevinskih područja gospodarske namjene (proizvodne i poslovne) ili u okviru poljoprivrednih gospodarstava koja se mogu smještavati izvan građevinskog područja u skladu s ovim Planom.

Sabiranje i zbrinjavanje nus proizvoda životinjskog podrijetla i gradnju potrebnih građevina treba provoditi sukladno uvjetima određenim posebnim propisima iz područja veterinarstva, gradnje i Uredbama EZ i EU.

Jedinice lokalne samouprave dužne su osigurati skupljanje i propisno zbrinjavanje lešina životinja i ostalih nus proizvoda s javnih površina.

3.6. Šumarstvo kao gospodarska djelatnost u prostoru Županije ima posebno značenje radi očuvanja i pojačane zaštite šumskog fonda.

3.6.1. Razvoj šumarstva kao gospodarske djelatnosti potrebno je temeljiti na načelu održivog gospodarenja.

3.6.2. Gospodarenje šumama (naročito privatnim) s gledišta korištenja i zaštite prostora treba unaprijediti prema stručnim kriterijima i principima šumarske struke u cilju naglašavanja općekorisnih funkcija šuma i održanja ekološke ravnoteže u prostoru.

3.6.3. Nizinskim šumama potrebno je gospodariti na poseban način uvažavajući osjetljivost prostora i raznolikost zahtjeva koji se tu pojavljuju, te činjenicu da te šume u gospodarskom smislu nemaju veću važnost, ali su izuzetno bitne u svojoj zaštitnoj funkciji i očuvanju ekološke stabilnosti okoliša, pa je njihove površine poželjno povećavati.

3.6.4. Gospodarenje šumama unutar zaštićenih i posebno vrijednih područja potrebno je uskladiti

s mjerama zaštite i drugim smjernicama koje su načelno propisane u poglavljima 7. i 8. ovih Odredbi za provođenje.

3.6.5. Izgradnja građevina namijenjenih gospodarenju u šumarstvu (lugarnice, šumarske kuće i sl.) koje se grade u šumi ili na šumskom zemljištu, te građevina namijenjenih lovstvu (lovački domovi, streljane, gateri i sl.), mora biti u skladu s posebnim propisima, odnosno uvjetima nadležnih javnih tijela, te mora biti isključivo u osnovnoj funkciji korištenja prostora, tj. prirodnog resursa u kojem se nalaze.

Oblikovanje građevina i korišteni materijali moraju biti takvi da se postigne najveće moguće uklapanje građevina u prostor u kojem se grade, uz uvažavanje zaštite prostora, te prirodnih i krajobraznih vrijednosti.

Izgradnja uzgajališta divljači većeg kapaciteta (na području lovišta većeg od 100 ha) moguća je prema uvjetima definiranim nadležnim propisom.

3.7. Ovim Planom načelno su određena **značajnija područja interesantna za rekreaciju u prirodi** (specifična prirodna područja, ljepota krajolika, te prirodni resursi) županijskog značaja izvan građevinskih područja - lokacije za sportsko rekreacijsku namjenu - općenito ili ostalo, uključivo i lokacije prioritetno namijenjene izletnicima (vezano uz boravak u prirodi - planinarenje, hodanje i slične aktivnosti), te za lovstvo.

Orijentacijski su takva područja prikazana simbolom u kartografskom prikazu *1a. Korištenje i namjena prostora Prostori/površine za razvoj i uređenje* i navedena u Tablici 2. ovih Odredbi pod brojem *6.1 do 6.3.* - poglavlje 1., a odnose se na šire područje uz prikazani simbol na kojem je moguće uređivati prostor i graditi određene građevine za:

- sportsko rekreacijsku namjenu - općenito ili ostalo - priobalje Drave - na području Općine Petrijanec, Grada Varaždin i Općine Mali Bukovec, prostor jezera uz sportsko-rekreacijsku namjenu - Centar za vodene sportove Motičnjak, te prostor jugozapadno od kompleksa dvorca Šaulovec
- sportsko rekreacijsku namjenu - izletništvo na području Općine Vinica, Općine Donja Voća, Općine Klenovnik, Grada Lepoglava, Grada Ivanec, Grada Novi Marof, Općine Ljubešćica i Općine Visoko
- sportsko rekreacijsku namjenu - lovstvo na području Općine Vinica, Općine Petrijanec i Općine Maruševac.

U poglavlju 11.1. ovih Odredbi za provođenje određena je neposredna provedba temeljem ovog Plana.

Predmetna namjena može se smještavati i na drugim područjima Županije, a lokacije se ne mogu formirati na poljoprivrednom tlu isključivo osnovne namjene, koridorima planiranih građevina i drugih zahvata u prostoru određenih ovim Planom od značaja za Državu i Županiju, te se njihovim uređenjem ne smije ometati osnovna namjena prostora temelje-

na na prirodnim datostima, niti devastirati šume i šumsko zemljište.

3.7.1. U okviru **sportsko rekreacijskih sadržaja** izvan građevinskog područja, uz sportska i rekreacijska igrališta izvedena sukladno naprijed navedenim uvjetima, moguća je izgradnja/ili postava manjih pratećih građevina sa sanitarnom jedinicom, spremištem rekvizita i opreme, skloništem, manjom nadstrešnicom i sl. Za eventualne manifestacije koje se mogu povremeno organizirati na tim prostorima, mogu se postaviti montažno demontažne građevine ugostiteljske namjene za nužno osvježanje i pokretne sanitarne jedinice.

Najveća visina pratećih građevina može biti prizemlje, s visinom vijenca do 4 m, a oblikovanje, materijali i gabariti moraju biti usklađeni s prirodnim ambijentom u kojem su smješteni.

Za navedene građevine potrebno je koristiti prirodne materijale. Za lokacije sporta i rekreacije izvan građevinskog područja potrebno je predvidjeti osnovnu infrastrukturu u minimalnom opsegu, iz vlastitih izvora, a zbrinjavanje otpadnih voda treba izvesti sa nepropusnim trostrukim taložnicama, ili putem vlastitog uređaja za pročišćavanje.

Navedene građevine moguće je graditi /postavljati unutar šireg područja uz prikazani simbol na lokacijama prikazanim u kartografskom prikazu *1a. Korištenje i namjena prostora Prostor/površine za razvoj i uređenje* i navedenim u Tablici 2. ovih Odredbi za provođenje pod brojem *6.1 do 6.3.* - poglavlje 1, a za koje je u poglavlju 11.1. ovih Odredbi za provođenje određena je neposredna provedba temeljem ovog Plana.

3.7.2. U okviru korištenja prostora izvan građevinskog područja u funkciji boravka izletnika moguća je izgradnja i uređenje sportskih i rekreacijskih sadržaja kao što su: igrališta na otvorenom, trim staze, poučne staze, šetnice, sadržaji vezani uz sportski i rekreativni ribolov, te streličarske sportove, sadržaji vezani uz praćenje ekosustava i edukacije o istima, pristupi, promatračnice, vidikovci, skrovišta za životinje, tematski parkovi koji koriste prirodne datosti prostora i slično.

Igrališta i staze moraju biti izvedena u zelenilu ili od drugih prirodnih materijala (zemljana, u pijesku, šljunku, opeci, kamenu i sl.). Preporuča se što više koristiti postojeće staze i puteve.

Moguća je i postava odgovarajućeg mobilijara - primjerice: putokaza, obavijesnih ploča, rukohvata, klupica i stolova, koševa za smeće, drvenih mostova, info točaka i slično.

Ostali potrebni elementi i mobilijar također trebaju biti izvedeni od prirodnih materijala (drveta, kamena, opeke, zemlje i sl.), uz što manje zadiranje u postojeći prostor, te se moraju što više uklapati u prirodni krajobraz.

Posebnu pažnju potrebno je posvetiti oblikovanju i visini vidikovaca koje treba uskladiti s krajobrazom, uz korištenje prirodnih materijala za izgradnju.

U pravilu je potrebno zadržati stanje u statusu zatečenog ili isto poboljšati intervencijama kao što

je čišćenje korita od otpada, uklanjanje invazivnih vrsta, pošumljavanje prostora šuma primjerenim autohtonim vrstama i slično.

Provođenjem navedenih zahvata ne smiju se mijenjati prirodna obilježja prostora, treba zadržavati postojeće visoko zelenilo, te ne zadirati u vodotoke u smislu iskopavanja ili nasipavanja.

Uređenje sadržaja potrebno je predvidjeti za javnu upotrebu.

U slučaju dodatnog ozelenjavanja ne smiju se uvoditi strane biljne vrste, već treba primijeniti autohtone vrste, u pravilu biljne vrste iz okruženja.

3.7.3. Potrebne građevine u okviru korištenje prostora u funkciji lovstva smještene su i smještavaju se u pravilu izvan građevinskog područja (sukladno točki 3.6.5. ovih Odredbi za provođenje - građevine namijenjene gospodarenju u šumarstvu), te u građevinskom području.

Na lokacijama vezanim uz lovstvo mogu se prema potrebi rekonstruirati i dograđivati postojeće građevine ili graditi nove.

Za korištenje prostora izvan građevinskog područja u funkciji lovstva primjenjuju se isti uvjeti kao za korištenje prostora izvan građevinskog područja za boravak izletnika, a u građevinskim područjima u skladu s uvjetima određenim u prostornim planovima uređenja općina.

3.7.4. Prilikom realizacije namjena vezanih uz rekreaciju u prirodi obvezna je, uz navedene uvjete, primjena mjera zaštite okoliša i prirode, te sprečavanja nepovoljna utjecaja na okoliš, te po potrebi i drugih mjera prema ovom Planu i posebnim propisima (prema navedenom u poglavlju 7., 8. i 10. ovih Odredbi za provođenje - osobito za dio područja zaštićenog kao Regionalni park »Mura - Drava«, te područja utvrđena kao ekološka mreža).

3.7.5. Prostornim planovima općina i gradova mogu se izvan građevinskog područja planirati lokacije sportskih i rekreacijskih igrališta na otvorenom, uključivo i korištenje postojećih ribnjaka ili drugih postojećih vodenih površina za sportsku i rekreacijsku namjenu s pratećim zgradama prema uvjetima iz ovog Plana (točke 3.7.1. i 3.7.2.), a osobitu pažnju treba obratiti u slučaju smještaja takvih sadržaja unutar zaštićenih dijelova prirode (prema točki 8.2.4. ovog Plana) i osobito vrijednih predjela, te u neposrednoj blizini kulturnih dobara, uz uvažavanje propisa i postupaka vezanih uz zaštitu prirodne i kulturne baštine.

Mjere zaštite okoliša vezane uz prateće zgrade uz ribnjake za sport i rekreacija:

Klimatske promjene - Prilagodba klimatskim promjenama

- Prilikom projektiranja zahvata, analizirati utjecaj klimatskih promjena na predviđeno rješenje i odabrati optimalno rješenje analizirajući, između ostaloga, utjecaje klimatskih promjena na zahvat.

Bioraznolikost

- Gradnju planirati izvan područja rasprostranjenosti ugroženih i/ili rijetkih stanišnih tipova s Priloga II Pravilnika o izmjeni Pravilnika o popisu stanišnih tipova i karti staništa te na način da se spriječi fragmentacija, degradacija i gubitak ugroženih i rijetkih stanišnih tipova i staništa strogo zaštićenih vrsta i osigura njihova povezanost.

Lokacije sportskih i rekreacijskih igrališta na otvorenom ne mogu se planirati na poljoprivrednom tlu, koridorima planiranih građevina i drugih zahvata u prostoru određenim ovim Planom od značaja za Državu i Županiju, te se njihovim uređenjem ne smije ometati osnovna namjena prostora temeljena na prirodnim datostima, niti devastirati šume i šumsko zemljište, tj. lokacije treba koristiti na način da se očuva šumski ekosustav što podrazumijeva minimalnu i nužnu sječu.

Prostornim planovima uređenja općina i gradova moguće je planirati korištenje prostora izvan građevinskog područja u rekreacijske svrhe i boravak u prirodi bez posebno označenih lokacija u prostornim planovima, u okviru kojeg je moguća samo postava odgovarajućeg mobilijara (klupica i stolova, koševa za smeće, putokaza, obavijesnih ploča, rukohvata i slično), koji treba biti izveden u skladu s uvjetima iz ovog Plana.

4. Uvjeti smještaja društvenih djelatnosti u prostoru

4.1. Mrežu građevina društvenih djelatnosti čine javne djelatnosti: uprava i pravosuđe, socijalna skrb, zdravstvo, odgoj i obrazovanje i kultura.

Sustav i mreža društvenih djelatnosti vezani su na naselja, a hijerarhijsko ustrojstvo uz razvoj sustava središnjih naselja planiran PPŽ-om.

Vrsta i kapacitet građevina javnih i društvenih djelatnosti u pravilu se određuju mrežom građevina za pojedinu djelatnost, na osnovi posebnih propisa i standarda.

Postojeći sustav i mreža društvenih djelatnosti koji je uspostavljen na razini Županije u skladu je s postavkama PPŽ-a o strukturi naselja i ne planira se mijenjati, osim ukoliko nova sistematizacija pojedinih skupina društvenih djelatnosti utvrđena prema posebnim planovima razvitka i odgovarajućim standardima odredi drugačije.

Prostori za razvitak sustava društvene infrastrukture i građevine u kojima su smješteni pojedini sadržaji nalaze se unutar naselja u odgovarajućoj zoni namjene, pa je u PPUOG-ovima i drugim detaljnijim prostornim planovima potrebno te prostore analizirati i u skladu s potrebama i mogućnostima odgovarajuće dimenzionirati, odnosno osigurati prostore za smještaj onih sadržaja koji nedostaju u naseljima, uzimajući u obzir značaj i ulogu svakog pojedinog sadržaja za naselje i jedinicu lokalne samouprave.

Prostore za razvoj društvene infrastrukture, odnosno izgradnju potrebnih sadržaja prvenstveno

treba planirati u naseljima koja imaju prepoznatu i/ili planiranu ulogu u hijerarhiji naselja sa središnjim funkcijama, osim u slučajevima kada se radi o specifičnim sadržajima za koje je potrebno planirati posebne prostorne uvjete.

4.2. Ovim Planom utvrđene su građevine javne i društvene namjene županijskog značaja (navedene u poglavlju 1. i poglavlju 2. ovih Odredbi za provođenje) sukladno posebnom propisu u određivanju građevina, drugih zahvata u prostoru i površina državnog i područnog (regionalno) značaja. Postojeće i planirane građevine javne i društvene namjene županijskog značaja nalaze se uglavnom unutar građevinskog područja naselja, te su njihove lokacije prikazane simbolom odgovarajuće namjene u kartografskom prikazu *1a. Korištenje i namjena prostora Prostori/površine za razvoj i uređenje*, izuzev visokoučilišnih sadržaja koji se planiraju u okviru izdvojenog građevinskog područja izvan naselja u okviru sportsko rekreacijske namjene Motičnjak (na području Općine Trnovec Bartolovečki) - (sukladno navedenom u Tablici 1. ovih Odredbi za provođenje pod brojem 5.1. - poglavlje 1. i u točki 11.1.).

Uvjeti izgradnje i rekonstrukcije postojećih građevina društvenih djelatnosti definiraju se prostornim planovima lokalne razine ili se za pojedine lokacije planira obveza izrade urbanističkog plana uređenja (sukladno navedenom u Tablici 1. ovih Odredbi za provođenje pod brojem 5.1. - poglavlje 1. i točki 11.1.).

Za daljnje unaprjeđenje standarda društvenih djelatnosti predlaže se izraditi studijsku dokumentaciju s detaljnijim analizama, u cilju utvrđivanja potrebnih sadržaja javne i društvene namjene u pojedinim sredinama, a uvažavajući koncept policentričnog razvoja. U okviru tih analiza osobito je potrebno istražiti potrebe za razmještajem i kapacitetom građevina za skrb o starijoj populaciji i populaciji s posebnim potrebama.

4.3. Za planiranje građevina i sadržaja društvenih djelatnosti u prostornim planovima uređenja općina i gradova daju se sljedeće smjernice i preporuke:

- Sadržaji i građevine društvenih djelatnosti smještavaju se u pravilu u građevinska područja naselja, u rezervirane zone javne i društvene namjene, a mogu se smještavati i u zonama mješovite pretežito stambene namjene, sportsko rekreacijske namjene ili drugih kompatibilnih namjena, ovisno o postojećim i planiranim sadržajima u okruženju, te uz uvažavanje vrsnoće izgrađenog prostora.
- Sadržaje i građevine društvenih djelatnosti moguće je smještavati i izvan naselja u izdvojenim građevinskim područjima rezerviranim za javnu i društvenu namjenu.
- U okviru sadržaja i građevina društvenih djelatnosti mogu se graditi pomoćni sadržaji i smještavati odgovarajući prateći sadržaji kao sekundarne namjene (ugostiteljsko turistički, poslovni i slični sadržaji).

- Na građevnim česticama na kojima se smještavaju predškolske i osnovno školske ustanove, ustanove za smještaj starijih osoba, ustanove za smještaj osoba s posebnim potrebama i sl., potrebno je osigurati da najmanje 30% građevne čestice bude ozelenjeno i hortikulturno opremljeno, a u što se ne ubraja ozelenjeno parkiralište i manipulativne površine.
- Za građevine društvenih djelatnosti za koje je posebnim propisima i standardima propisano osiguranje slobodnih zelenih ili drugih površina, potrebno je primijeniti propisane uvjete i standarde.
- Gabariti građevina društvenih djelatnosti, oblikovanje pročelja i krovništa, te upotrijebljeni materijali, moraju biti usklađeni s okolnim građevinama, naseljem u cjelini i/ili krajolikom.
- Građevine društvenih djelatnosti moraju udovoljavati propisanim uvjetima i normativima za osiguranje pristupačnosti osobama s invaliditetom ili smanjene pokretljivosti.
- Građevine primarne zdravstvene zaštite svrhovito je planirati u sjedištima gradova i općina, a građevine sekundarne zdravstvene zaštite u gradu Varaždinu (veće regionalno središte) i manjim regionalnim središtima (ostali gradovi). Postojeće građevine sekundarne zdravstvene zaštite smještene su u županijskom sjedištu - gradu Varaždinu, te u Novom Marofu, Varaždinskim Toplicama i Klenovniku.
- Potrebno je sačuvati i osigurati slobodan prostor uz osnovne škole za potrebe proširenja kapaciteta i nedostatnih sadržaja postojećih ustanova.
- Srednje škole locirane su u pravilu u gradovima (urbanim sredinama), a vrsta i veličina škola određuje se mrežom srednjih škola sukladno potrebama.
- Visokoškolske i znanstvene ustanove/institucije nalaze se u Gradu Varaždinu i Općini Maruševac, a planiraju se i na području Općine Vinica.

4.A. Uvjeti smještaja sportsko rekreacijskih sadržaja u prostoru

4.A.1. Površine za sportsko-rekreacijsku namjenu određene su za odvijanje sportskih i rekreacijskih aktivnosti, a obuhvaćaju igrališta i terene, te građevine za zadovoljavanje profesionalnih i natjecateljskih potreba u sportu, osnovnih sportskih i rekreativnih potreba stanovnika gradova i naselja, te za sportsko rekreacijske centre, građevine i područja vezana uz ugostiteljsko-turističko djelatnost i dodatne potrebe stanovnika, kao i za centre od šireg značaja (Trakošćan, Križovljangrad, Petrijanec, Varaždin, Trnovec Bartolovečki, Varaždinske Toplice)

4.A.2. Ovim Planom određena su izdvojena građevinska područja izvan naselja sportsko rekreacijske namjene državnog i županijskog značaja, prikazana plohom s pripadajućom namjenom u kartografskom prikazu *1a. Korištenje i namjena prostora Prostor/*

površine za razvoj i uređenje i 4. Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja, te navedena u poglavlju 1. i 2. ovih Odredbi za provođenje.

Za pojedina područja ove namjene državnog i županijskog značaja planira se izrada urbanističkog plana uređenja, za pojedina se primjenjuju uvjeti provedbe već definirani prostornim planovima uređenja općina i gradova, a za pojedine se ovim Planom definiraju uvjeti neposredne provedbe (sukladno točki 11.1.).

Ovim Planom su prepoznata i značajnija područja pogodna za rekreaciju u prirodi (izvan građevinskog područja), prikazana simbolom u kartografskom prikazu *1a. Korištenje i namjena prostora Prostor/ površine za razvoj i uređenje*, s time da se za tu namjenu mogu koristiti i druga područja Županije. Uvjeti korištenja takvih područja definirani su točkom 3.7. ovih Odredbi za provođenje.

4.A.3. Značajnije površine sportsko rekreacijske namjene (površine veće od 25 ha) planirane važećim prostornim planovima općina i gradova prikazane su ovim Planom informativno na kartografskom prikazu *1a. Korištenje i namjena prostora Prostor/ površine za razvoj i uređenje*.

Za planiranje površina sportsko rekreacijskih namjena u prostornim planovima uređenja općina i gradova daju se sljedeće smjernice i preporuke:

- Površine sportsko rekreacijske namjene mogu se planirati unutar građevinskog područja naselja i na izdvojenim građevinskim područjima izvan naselja rezerviranim za sportsko rekreacijske namjene. Na tim područjima mogu se planirati građevine i prateći sadržaji u funkciji sporta i rekreacije.
- Za površine sportsko rekreacijske namjene na izdvojenim građevinskim područjima izvan naselja potrebno je u prostornim planovima uređenja gradova i općina odrediti osnovne podvrste sportsko rekreacijskih namjena.
- Prostornim planovima općina i gradova se iznimno izvan građevinskih područja mogu planirati sportsko rekreacijska igrališta na otvorenom s pratećim građevinama za rekreativne potrebe stanovništva u skladu s lokalnim karakteristikama područja, te odredbama iz posebnih propisa i uvjetima iz ovog Plana (točka 3.7.).
- Predlaže se planirati prostore za nove i atraktivne sadržaje sportsko rekreacijske namjene, kao primjerice sportove na vodi, zimske sportove, reprezentativne turističko-rekreacijske sadržaje (biciklizam, lovstvo, sportski ribolov, jahanje, kupanje, planinarenje, ekstremni sportovi i dr.).

5. Uvjeti određivanja građevinskih područja i korištenja izgrađena i neizgrađena dijela područja

5.1. Općenito

Površine građevinskih područja naselja sastoje se od građevinskog područja naselja i izdvojenog dijela građevinskog područja naselja.

Građevinsko područje čine:

- građevinska područja naselja,
- izdvojeni dijelovi građevinskog područja naselja
- izdvojena građevinska područja izvan naselja.

Na građevinskim područjima naselja moguće je graditi i uređivati građevine i prostore namijenjene za stanovanje, javnu i društvenu namjenu, gospodarstvo, sport i rekreaciju, javne i zaštitne zelene površine, posebnu namjenu, infrastrukturne sustave i groblja.

Izdvojena građevinska područja izvan naselja predstavljaju prostorne cjeline izvan građevinskog područja naselja planirane i namijenjene za sve namjene, osim stanovanja.

Zahvati u građevinskom području su gradnja građevina, rekonstrukcija postojećih građevina i svaka privremena i/ili trajna intervencija u prostoru kojom se oblikuje ili mijenja stanje u prostoru.

U kartografskom prikazu br. 1a. *Korištenje i namjena prostora Prostori/površine za razvoj i uređenje* prikazana su simbolom građevinska područja naselja veličine do 25 ha (krug), a poligonom/plohom sva pojedinačna građevinska područja naselja ukupne veličine preko 25 ha, izdvojena građevinska područja izvan naselja po namjenama planirane ukupne veličine preko 25 ha unutar pojedine JLS i izdvojena građevinska područja izvan naselja državnog i županijskog značaja neovisno o planiranoj ukupnoj veličini.

Prikazi građevinskih područja iz ovog Plana nisu obvezujući svojom veličinom, oblikom i pozicijom (izuzev izdvojenih građevinskih područja izvan naselja državnog i županijskog značaja), već su informativni i preuzeti iz prostornih planova uređenja JLS-a.

Uređenje građevinskog zemljišta podrazumijeva njegovo osposobljavanje za građenje, rekonstrukciju i korištenje u skladu s prostornim planovima, a provodi se sukladno propisu prostornom uređenju.

5.2. Osnovni kriteriji za određivanje i oblikovanje građevinskih područja

Ovim Planom daju se osnovni kriteriji za određivanje i oblikovanje građevinskih područja, a posebno novoplaniranih neizgrađenih dijelova, koje obvezno treba primijeniti u PPUOG, ali selektivno i u funkciji optimizacije odnosa: razvoj naselja - zaštita prostora, uz uvažavanje sljedećeg:

- kvalitetnom procjenom i provjerom na terenu utvrditi stvarne granice izgrađenog (zaposjednutog) prostora te objektivno sagledati potrebu za prostorom za svako naselje uz uvažavanje postojećih demografskih kretanja, procjenu budućih demografskih procesa, procjenu gospodarskih potencijala i potreba, te drugih obilježja ili posebnosti značajnih za svako naselje
- širenje građevinskog područja treba biti određeno tako da se održava kompaktnost naselja njegovim ravnomjernim razvojem u odnosu na njegovu jezgru koliko je to moguće s obzirom na ograničenja u prostoru (reljef ili neke druge barijere)

- valorizirati kvalitetu prostora i okoliša s ciljem očuvanja temeljnih resursa i njihove prostorne kompozicije u okruženju (u pravilu ne dopustiti pretvaranje šumskog i poljoprivrednog zemljišta najviše bonitetne klase u građevinsko, a izuzetno u skladu s posebnim propisima, ne dopustiti širenje izgradnje na vizualno istaknutim područjima, spriječiti prevladavanje pojedinačnih interesa nad javnim)
- što racionalnije koristiti postojeće izgrađeno (zaposjednuto) područje, osigurati višenamjensko i optimalno korištenje njegovog najvrjednijeg dijela i ukloniti neracionalnosti, te spriječiti svako daljnje neopravdano širenje naselja
- sprječavati svako daljnje spajanje naselja i formiranje naseljskih kontinuumu na pravcima pružanja kapitalne prometne infrastrukture (iznimno ukoliko je prostor namijenjen sportu i rekreaciji, gospodarskoj namjeni, uz uvjet zajedničkog priključka novoplanirane zone na državnu ili županijsku cestu)
- kada je nužno omogućiti razvoj proširenjem područja naselja, potrebno je primijeniti takav planski pristup kojim će se maksimalno čuvati prirodni predjeli u prostoru predviđenom za razvoj naselja, štiti javni interes, te izbjeći sukobe s planiranim infrastrukturnim koridorima
- u procesu planiranja sagledati realne troškove uređivanja građevinskog zemljišta i planski koncept temeljiti na njihovoj racionalizaciji
- novom stambenom gradnjom prvenstveno popunjavati prostor interpolacijama i nedovoljno ili neracionalno izgrađene dijelove gradova i naselja uz primjenu prevladavajuće vrste izgradnje, ukoliko za predmetno nisu izrađeni/planirani detaljniji prostorni planovi
- aktivnostima očuvanja i obnove postojećeg stambenog fonda, kao i dogradnjama ili nadogradnjama postojećih građevina davati isto značenje kao novim stambenim gradnjama, te ih razvijati kao kontinuiranu i programiranu djelatnost, uz primjenu prevladavajuće vrste izgradnje
- usmjeravati novu stambenu i drugu gradnju u prostorne cjeline gradova i naselja koje su već opremljene potrebnom infrastrukturom i građevinama društvenog standarda, uz osiguravanje prostornih preduvjeta za gradnju pretežito obiteljskih kuća s racionalnim gustoćama naseljenosti i primjerene tipovima naselja i regionalnim značajkama
- usmjeravati stambenu i drugu primjerenu gradnju u povijesne graditeljske cjeline radi njihove obnove i zaštite
- područja namjene povremenog stanovanja potrebno je planirati kao građevinsko područja naselja
- poseban kriterij za raštrkan tip naselja karakterističan za brežna područja - proširenje građevinskih područja/cjelina moguće je samo neposredno nadovezujući se na postojeću izgrađenu cjelinu.

5.2.1. Temeljna polazišta za pojedine grupe naselja u PPŽ-u su sljedeća:

- grupa gradova i naselja preko 1.000 stanovnika
 - za ta naselja procjenjuje se opravdanim planirati prostor za razvoj
 - predlaže se za gradove Varaždin, Ivanec, Ludbreg i Novi Marof objedinjavanje susjednih naselja s centralnim naseljima u svrhu planskog oblikovanja jedinstvenog urbanog područja
- grupa naselja od 500 do 1.000 stanovnika te općinska sjedišta
 - tim naseljima moguće je osigurati prostor za razvoj uz prethodnu provjeru kriterija iz točke 5.2.
- grupa naselja do 500 stanovnika
 - kod tih naselja, u pravilu, nije opravdano planirati prostore za širenje. Nužna i opravdana proširenja potrebno je posebno obrazložiti.

Uključenje naselja u pojedinu od navedenih grupa određuje se prostornim planovima uređenja općina ili gradova na način da se za svako naselje posebno sagledaju sve posebnosti koje utječu na mogućnost budućeg razvoja.

5.2.2. Građevinska područja treba dimenzionirati racionalno, uvažavajući osjetljivosti prostora/kategorije zaštite, s obrazloženjem opravdanosti povećanja njihova neizgrađena dijela.

Uvjeti za određivanje građevinskih područja prema kategorijama zaštite prostora i razinama dopustivosti:

- I kategorija zaštite je područje zabrane gradnje i zahvata u prostoru bez mogućnosti formiranja novih građevinskih područja i širenja postojećih - / *razina dopustivosti* - područja sanitarne zaštite izvorišta vode za piće: I zona (zona strogog režima zaštite), prostori prirodnih inundacijskih područja, odnosno 20 m od nožice nasipa i zaštićeni dijelovi prirode (posebni rezervat)
- II kategorija zaštite je područje ograničene gradnje i zahvata u prostoru u kojem je iznimno dopušteno širenje građevinskih područja pod određenim uvjetima - *II razina dopustivosti* - područje sanitarne zaštite izvorišta vode za piće: II zona (zona strogog ograničenja) i III zona (zona ograničenja i kontrole), vodonosna područja, poljoprivredno tlo: u PPŽ-u načelno označeno kao »vrijedno obradivo tlo« i »ostalo obradivo tlo«, predjeli zaštićeni ili ovim Planom planirani za stavljanje pod zaštitu prema propisu o zaštiti prirode, šume i pojas do 50 m od ruba šume i zone velike i srednje vjerojatnosti poplava (povratno razdoblje 100 godina).
- III kategorija je područje na kojem je moguće formirati građevinska područja bez ograničenja, sukladno prostornim planovima niže razine, ali prema kriterijima iz ovog Plana.

5.2.3. Unutar naselja, za koja PPUO/G-om nije utvrđena obveza izrade detaljnijeg dokumenta prostornog uređenja, potrebno je planirati i prikazati

osnovne funkcije - osnovne namjene prostora u onoj mjeri koja je primjerena i potrebna normalnom razvoju, oblikovanju i funkcijama naselja.

Prostornim planovima uređenja općina i gradova treba ograničiti miješanje pojedinih nekompatibilnih namjena (primjerice: stambene, javne i društvene, sportsko-rekreacijske s proizvodnom i komunalno servisnom), te osobito pažljivo treba definirati sadržaje i najveće kapacitete (veličine) proizvodne ili komunalno-servisne namjene koji se mogu graditi unutar područja koja nisu utvrđena isključivo za tu namjenu.

Unutar namjene povremenog stanovanja ne može se dio građevinskog područja točkasto prenamijeniti u drugu namjenu osim rubno, tj. u kontaktnom području dviju namjena.

5.2.4. Kod određivanja prostora namijenjenog za razvoj naselja i drugih namjena u prostoru lokalnog značaja u prostornim planovima općina i gradova obvezno je uvažavati i osigurati prostore za planirane građevine i površine državnog i županijskog značaja definirane PPŽ-om, te zabrane i ograničenja vezane uz te građevine i površine.

5.2.5. Za građevinska područja u obuhvatu ekološke mreže potrebno je primjenjivati sljedeće mjere ublažavanja negativnih utjecaja na ekološku mrežu utvrđenih u postupku Strateške procjene utjecaja na okoliš i Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Za građevinska područja (GP) koja se preklapaju s ekološkom mrežom i za koja je utvrđena **mogućnost umjerenog negativnog utjecaja** na ciljeve očuvanja ciljnih stanišnih tipova / ciljnih vrsta propisuju se sljedeća mjera:

- Izgradnju u novoformiranim građevinskim područjima, na neizgrađenim dijelovima postojećih građevinskih područja planirati izvan područja rasprostranjenosti ciljnih stanišnih tipova i pogodnih staništa ciljnih vrsta područja ekološke mreže (odnosi se na sljedeća područja ekološke mreže (odnosi se na sljedeća područja ekološke mreže: POVS HR2001307 Dravske akumulacije, POP HR1000013 Dravske akumulacije, PPOVS HR2001412 Livade uz Bednju V, PPOVS HR2001392 Ljubeščica, PPOVS HR2000369 Vršni dio Ravne gore, PPOVS HR2000371 Vršni dio Ivančice).

Građevinska područja (GP) za koja je utvrđeno da se ne može isključiti **mogućnost umjerenog negativnog utjecaja** navedena su u točki 8.6.5.4.a Odredbi za provođenje.

Za građevinska područja (GP) koja se preklapaju s ekološkom mrežom i za koja je utvrđena **mogućnost značajnog negativnog utjecaja** na ciljeve očuvanja ciljnih stanišnih tipova / ciljnih vrsta u njihovom trenutnom **opsegu** propisuju se sljedeće mjere:

- Ne formirati građevinsko područje, a već planirane, a neizgrađene dijelove građevinskog područja isključiti iz plana (odnosi se na sljedeća područja ekološke mreže: POVS HR2001307 Dravske

akumulacije, POP HR1000013 Dravske akumulacije, POVS HR5000014 Gornji tok Drave, POP HR1000014 Gornji tok Drave, PPOVS HR2000371 Vršni dio Ivančice, PPOVS HR2001408 Livade uz Bednju I, PPOVS HR2001409 Livade uz Bednju II, PPOVS HR2001410 Livade uz Bednju III, PPOVS HR2001412 Livade uz Bednju V).

Do donošenja izmjena i dopuna prostornih planova lokalne razine kojima će se planirati isključenje neizgrađenih dijelova iz građevinskog područja zabranjuje se gradnja u neizgrađenim dijelovima unutar područja očuvanja značajnih za vrste i stanišne tipove (POVS i PPOVS).

Građevinska područja (GP) za koja je utvrđeno da se ne može isključiti **mogućnost značajnog negativnog utjecaja u njihovom trenutnom opsegu** navedena su u točki 8.6.5.4.b. Odredbi za provođenje.

- Ne planirati dodatnu izgradnju za izgrađene dijelove građevinskog područja, izuzev u slučaju izgradnje dopuštene temeljem važećih akata (odnosi se na sljedeća područja ekološke mreže: POVS HR2001307 Dravske akumulacije, POP HR1000013 Dravske akumulacije, POVS HR5000014 Gornji tok Drave, POP HR1000014 Gornji tok Drave, PPOVS HR2001408 Livade uz Bednju I, PPOVS HR2001410 Livade uz Bednju III, PPOVS HR2001392 Ljubešćica).

U Obrazloženju 4. Izmjena i dopuna PPŽ-a u poglavlju 3.5. *Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora a) Uvjeti za racionalno korištenje i zaštitu prostora i okoliša* su na slikama prikazana područja za koja je ocijenjena mogućnost značajnog negativnog utjecaja u njihovom trenutnom opsegu (označena crvenom bojom), te i vjerojatnost umjerenog negativnog utjecaja (označena žutom bojom).

Za ostala građevinska područja koja se preklapaju s ekološkom mrežom, a nisu navedena u prethodnim točkama - građevinska područja s velikim koeficijentom izgrađenosti na kojima je već prisutan jak antropogeni utjecaj te za građevinska područja za koja nije utvrđena mogućnost negativnog utjecaja na ciljne stanišne tipove i ciljne vrste područja ekološke mreže, nije potrebno propisati mjere zaštite, uzimajući u obzir činjenicu da će se planirana gradnja izvoditi sukladno svim propisima vezanim uz zaštitu okoliša.

Ekološka mreža je prikazana u kartografskom prikazu 3a. *Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora Uvjeti korištenja - Područja posebnih uvjeta korištenja*, te na kartogramu: 5.3. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora Ekološka mreža- Natura 2000, a obrađena je u poglavlju 8. ovih Odredbi za provođenje pod točkom 8.6.

5.2.6. Mjere zaštite okoliša vezane uz Interpretacijski centar špilje Vindija su:

Klimatske promjene - Prilagodba klimatskim promjenama

- Prilikom projektiranja zahvata Interpretacijskog centra špilje Vindija analizirati utjecaj klimatskih promjena na predviđeno rješenje i odabrati optimalno rješenje analizirajući, između ostaloga, utjecaje klimatskih promjena na zahvat.

Bioraznolikost

- Gradnju Interpretacijskog centra špilje Vindija planirati izvan područja rasprostranjenosti ugroženih i/ili rijetkih stanišnih tipova sa Priloga II Pravilnika o izmjeni Pravilnika o popisu stanišnih tipova i karti staništa te na način da se spriječi fragmentacija, degradacija i gubitak ugroženih i rijetkih stanišnih tipova i staništa strogo zaštićenih vrsta i osigura njihova povezanost.

5.3. Kriteriji za određivanje i korištenje građevinskih područja naselja

Uz navedene kriterije u prethodnim točkama za određivanje i korištenje građevinskih područja naselja definiraju se (nastavno) sljedeći kriteriji.

Naselja koja se sastoje od više samostalnih izgrađenih dijelova mogu imati više građevinskih područja formiranih oko tih dijelova.

Ne mogu se formirati novi izdvojeni dijelovi građevinskih područja naselja na prostorima na kojima nema izgrađenih građevina.

Građevinska područja naselja ne mogu se širiti (povećavati) uz autoceste i državne ceste.

Iznimno, uz državne ceste mogu se planirati interpolacije u pretežno izgrađenim dijelovima naselja.

Također, dopušta se iznimno širenje postojećih ili formiranje novih građevinskih područja naselja uz državne ceste, uz uvjet da se za navedena građevinska područja planira interna prometna mreža s ograničenim brojem priključaka na državnu cestu.

U prostornim planovima uređenja gradova i općina može se planirati širenje građevinskih područja naselja uz županijske ceste iznimno, što se procjenjuje prostornim planovima ovisno o lokalnim karakteristikama prostora, uz uvjet da se dva ili više naselja ne povezuju u kontinuirano građevinsko područje.

5.3.1. Mjere i smjernice za izgradnju i korištenje neizgrađenih dijelova građevinskog područja naselja

U prostornim planovima lokalne razine, pri planiranju prostora za razvoj mješovite, pretežito stambene namjene, potrebno je odrediti da se najmanje 5% površine uredi i/ili koristi kao javno zelenilo (određenjem zone javnog zelenila ili opisno kroz odredbe za provođenje).

Za naselja koja su sjedišta JLS-a i koja su prepoznata kao središta razvoja potrebno je, osim mješovite, pretežito stambene namjene, planirati i područja javne i društvene namjene onih funkcija koje nedostaju naselju, odnosno gravitacijskom području naselja.

Prilikom izmjena i dopuna prostornih planova lokalne razine potrebno je procijeniti svrhovitost zadržavanja rezerviranih zona namjena za koje nije iskazan interes za realizacijom u dužem vremenskom razdoblju.

Pri formiranju i određivanju novih građevinskih čestica mješovite, pretežito stambene namjene u planiranim neizgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja, potrebno je primijeniti sljedeće kriterije za minimalne veličine građevinskih čestica i koeficijente izgrađenosti:

Tablica 4. - Kriteriji za minimalne veličine građevnih čestica i koeficijente izgrađenosti

KRITERIJI ZA MINIMALNE VELIČINE GRAĐEVNIH ČESTICA I KOEFICIJENTE IZGRAĐENOSTI					
Način izgradnje građevina	Minimalna širina	Minimalna dubina	Minimalna površina	Maksimalna bruto izgrađenost čestice	Koeficijent izgrađenosti Kig
a) slobodnostojeće građevine: - prizemne - katne	14 m 16 m	25 m 30 m	350 m ² 480 m ²	40% 40%	0,4 0,4
b) dvojne građevine: - prizemne - katne	12 m 14 m	25 m 30 m	300 m ² 420 m ²	40% 40%	0,4 0,4
c) nizovi građevina: - prizemni - katni	8 m 8 m	25 m 25 m	200 m ² 200 m ²	50% 50%	0,5 0,5

Izvor: Mjere i smjernice PPŽ-a

PPUOG-ima se izuzetno mogu dozvoliti i manje veličine građevnih čestica od navedenih u Tablici 4., a ovisno o stanju u prostoru.

Dimenzije i oblik građevnih čestica treba prilagoditi postojećem prevladavajućem načinu parcelacije.

Ne preporuča se planirati minimalne dimenzije građevnih čestica za ruralna područja, osobito minimalne dubine čestica.

Za izgradnju građevina osnovne namjene u planiranim neizgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja, preporuča se primijeniti sljedeće kriterije za visinu građevina:

- Visina izgradnje stambene i stambeno poslovne građevine u ruralnim i ruralno - urbanim strukturama može iznositi Po+P+1+Pk
- U gradovima i zonama turističke namjene visina građevina hotela i višestambenih građevina može iznositi Po+P+4
- U razvojnim središtima i sjedištima prigradskih općina visina građevina hotela i višestambenih građevina može iznositi Po+P+2
- U gradu Varaždinu visina izgradnje određuje se GUP-om ili drugim prostornim planom užeg područja (uz ograničenje visine od najviše P+8), a u zaštićenoj povijesnoj jezgri visina izgradnje uvjetovana je postojećom izgradnjom i posebnim uvjetima nadležnog tijela za očuvanje i zaštitu kulturnih dobara.

(značenje kratica: Po = podrum, P = prizemlje, 1, 2, 3, 4 = kat, Pk = potkrovlje)

Za svaku izgradnju višu od P+4 potrebno je ishoditi mišljenje/posebne uvjete tijela nadležnog za očuvanje i zaštitu kulturnih dobara vezano uz zaštitu vizura, a planovima lokalne razine ova obveza se može, prema potrebi i ovisno o lokaciji, odrediti i za nižu izgradnju.

U prostornim planovima gradova i općina za definirane rezervirane zone namjena za javnu i društvenu namjenu te gospodarsku namjenu:

- Za javnu i društvenu namjenu:
 - Preporuča se maksimalna bruto izgrađenost čestice - 30%, Kig = 0,3.

- Minimalno 30% površine građevne čestice treba biti uređena zelena površina, a za odgojno obrazovne ustanove treba osigurati slobodne površine u skladu s posebnim propisima.

- Za gospodarsku namjenu - proizvodnu i poslovnu namjenu:

- Preporuča se maksimalna bruto izgrađenost čestice - 40%, Kig = 0,4, a izuzetno za dogradnju postojećih pogona u cilju osiguranja propisanih tehničko-tehnoloških uvjeta maksimalna bruto izgrađenost može iznositi do 60%, Kig = 0,6.

- Građevna čestica u gospodarskoj zoni mora sadržavati najmanje 20% zelenih površina od ukupne površine čestice.

- Preporuča se nove zone ove namjene smještavati rubno unutar građevinskog područja naselja ili kao izdvojeno građevinsko područje izvan naselja nastavno na građevinsko područje naselja.

- Za gospodarsku namjenu - ugostiteljsko turističku:

- Preporuča se maksimalna bruto izgrađenost čestice - 30%, Kig = 0,3, odnosno ovisno o vrsti ugostiteljske/turističke djelatnosti.

- Najmanje 40% površine građevne čestice mora biti uređeno kao parkovni nasadi i prirodno zelenilo.

Kod izgradnje građevina unutar rezerviranih zona namjena potrebno je poštivati posebne uvjete glede osiguranja protupožarnih koridora, međusobne udaljenosti građevina, potrebnih površina za funkcioniranje građevina, manipulativne i prometne površine za promet u mirovanju, opskrbu i pristup.

5.3.2. Mjere i smjernice za korištenje izgrađenog dijela građevinskog područja naselja

Jedinice lokalne samouprave trebaju poticajnim mjerama stimulirati gradnju unutar izgrađenog dijela građevinskog područja naselja:

- interpolacijama - na slobodnim građevinskim zemljištima unutar naselja
- zamjenom stare građevine novom (izuzev zaštićene građevine kulturne baštine)
- dogradnjom i nadogradnjom postojećih građevina.

Što je više moguće treba koristiti/prenamijeniti/staviti u odgovarajuću funkciju izgrađena napuštena područja (brownfield područja) - npr. u prostore praznih školskih i drugih vrsta građevina na području cijele Županije omogućiti smještavanje poslovne i istraživačke infrastrukture.

U cilju racionalnog korištenja prostora potrebno je iskoristiti raspoložive mogućnosti i kapacitete izgrađene infrastrukturne mreže naselja.

Kod izgradnje nove građevine interpolacijom, kod dogradnje i nadogradnje postojeće te zamjene stare građevine novom potrebno je uvažavati:

- građevinski pravac određen postojećom izgradnjom
- visinu izgradnje susjednih građevina i građevina u okruženju
- gabariti (tlocrt, visina, volumen) novoizgrađene građevine moraju biti usklađeni sa susjednim građevinama.

U tim slučajevima se ne primjenjuje kriteriji za minimalne veličine građevnih čestica određene u tablici 4. nego se može graditi na postojećim česticama uz obvezu poštivanja minimalne udaljenosti nove građevine od susjedne građevine.

U povijesnim sredinama naselja gdje prevladava tradicionalan način izgradnje, u dijelovima gdje je uočljiv identitet dijela naselja, te identitet slike ulice, u predjelu osobito vrijednog krajobraza, nova izgradnja mora udovoljiti sljedećim uvjetima:

- skladan odnos građevine s prirodnim okruženjem
- skladan odnos veličine pročelja sa susjednim građevinama
- skladan odnos širine i visine pročelja građevina
- usklađenost upotrebe materijala, veličine i ritma otvora, te nagiba i položaja krovnih ploha sa susjednim građevinama
- očuvanje vrijednih vizura,

a sve prema posebnim uvjetima nadležnog javno-pravnog tijela za zaštitu kulturne baštine.

5.3.3. Prostori izuzeti od nove izgradnje unutar građevinskog područja naselja

Unutar građevinskog područja naselja na pojedinim dijelovima naselja nije dozvoljena izgradnja novih građevina i nadzemnih instalacija infrastrukture i to:

- na javnim zelenim površinama i trgovima
- unutar pojasa uz vodotoke sukladno posebnim propisima i uvjetima nadležnih javnopravnih tijela, ne mogu se odobravati zahvati u prostoru, niti formirati nove građevne čestice (iznimno se mogu odobravati zahvati u prostoru unutar tog

pojasa na postojećim izgrađenim građevnim česticama uz suglasnost nadležnog tijela)

- na neizgrađenim prostorima uz groblja, prema posebnim propisima.

Preporuča se zadržati neizgrađenim prostore koji okružuju crkve, škole i slične građevine javne namjene (izuzev izgradnje građevina koje s postojećima čine funkcionalnu cjelinu).

Građevine proizvodne i poslovne namjene koje su moguće unutar mješovite pretežito stambene namjene, potrebno je smještavati iza pojasa stambene izgradnje, a izuzetno kao samostalnu namjenu (ukoliko se na čestici ne gradi stambena građevina), poštujući izgrađenu strukturu naselja.

U slučaju smještavanja sadržaja u kojima se proizvodi, skladišti, prerađuje, prevozi, sakuplja ili obavlja neke druge radnje s tvarima koje su potencijalno eksplozivne, potrebno je uvažiti određenja iz točke 11.2.5.4 (Mjere zaštite od požara) ovih Odredbi za provođenje.

5.3.4. Ovim Planom se, temeljem propisa o određivanju građevina, drugih zahvata u prostoru i površina državnog i područnog (regionalnog) značaja, te strateških razvojnih dokumenata Varaždinske županije, određuju građevine i površine od značaja za Državu, odnosno Županiju unutar građevinskog područja naselja koje su navedene u točki 1.14.1. i poglavlju 2. Uvjeti određivanja prostora građevina od važnosti za Državu i Županiju.

Uvjeti provedbe za gradnju i rekonstrukciju **građevina**, odnosno uređenje **površina od značaja za Državu i Županiju** unutar građevinskog područja naselja definirani su prostornim planovima lokalne razine kojima se sukladno propisima o prostornom uređenju određuju građevinska područja naselja i detaljnije definiraju uvjeti gradnje (u PPŽ-u se simbolom informativno prikazuju lokacije tih građevina i površina).

5.4. Kriteriji za određivanje i korištenje izdvojenih građevinskih područja izvan naselja

5.4.1. Gospodarska namjena - proizvodna, poslovna

Određivanje izdvojenih građevinskih područja izvan naselja za gospodarske namjene - proizvodne i poslovne u prostornim planovima općina i gradova treba se temeljiti na izvršenoj analizi izgrađenih i neizgrađenih dijelova građevinskih područja predmetne namjene, projekciji rasta broja stanovništva i planiranom gospodarskom razvoju grada/općine.

Na osnovi izvršene analize iz prethodnog članka, povećanje postojećih i planiranje novih izdvojenih građevinskih područja gospodarske namjene izvan naselja, moguće je samo ako postojeća izdvojena građevinska područja gospodarske namjene izvan naselja svojim položajem, oblikom i veličinom ne zadovoljavaju potrebe gospodarskog i cjelokupnog prostornog razvoja, koji se temelji na programima razvoja Županije i jedinica lokalne samouprave, kao i kod gradova i općina koji na svojim područjima

nisu do sada imali ovu vrstu građevinskih područja, a postoji potreba za istim, a uvažavajući odredbe propisa o prostornom uređenju.

Povećanje postojećih i planiranje novih izdvojenih građevinskih područja gospodarske namjene izvan naselja (koje je dozvoljeno sukladno odredbama propisa o prostornom uređenju) moguće je na temelju argumentiranih razvojnih potreba (potrebe zapošljavanja, razvoja gospodarstva, zainteresiranosti gospodarstvenika, središnje funkcije, prometne povezanosti, porasta broja stanovnika), a koje trebaju pratiti programi izgradnje i uređenja zemljišta, posebno u dijelu koji se odnosi na potrebu prethodne izgradnje prometne i druge infrastrukture. Uvjeti izgradnje za izdvojeno građevinsko područje izvan naselja gospodarske namjene - proizvodne i poslovne istovjetni su uvjetima definiranim za tu namjenu unutar građevinskog područja naselja.

5.4.2. Gospodarska namjena - ugostiteljsko turistička

Prostornim planovima uređenja općina i gradova po potrebi se planira izdvojeno građevinsko područje izvan naselja za smještaj ugostiteljsko-turističke namjene lokalnog značaja za objekte iz skupine hoteli, turističko naselje, objekte iz skupine kampovi i ostalo - zabavni park/centar, edukacijsko turistički centar i slično.

Pored toga, prostornim planovima uređenja općina i gradova moguće je planirati i manje ugostiteljsko-turističke punktove kao izdvojena građevinska područja izvan naselja (moteli uz benzinske postaje, izletišta, dr.), sa ili bez smještajnih kapaciteta.

Unutar gospodarske namjene - ugostiteljsko turističke moguće je kao sekundarnu namjenu planirati sportsko-rekreacijsku namjenu (igrališta na otvorenom sa pratećim građevinama u funkciji sporta i rekreacije), ili druge kompatibilne namjene.

Uvjeti izgradnje za izdvojeno građevinsko područje izvan naselja gospodarske namjene - ugostiteljsko turističke istovjetni su uvjetima definiranim za tu namjenu unutar građevinskog područja naselja.

5.4.3. Sportsko rekreacijska namjena

Prostornim planovima uređenja općina i gradova po potrebi se planiraju izdvojena građevinska područja izvan naselja sportsko rekreacijske namjene lokalnog značaja (za razna igrališta, tenis centar, centar za zimske sportove, centar za vodene sportove i drugo).

Unutar primarne sportsko rekreacijske namjene moguće je planirati kao sekundarnu namjenu građevine druge namjene: gospodarske - ugostiteljsko turističke namjene (sa i bez smještaja), javne i društvene namjene (odgoj i obrazovanje, kultura), ili druge kompatibilne namjene.

5.4.4. Ovim Planom se definiraju **izdvojena građevinska područja izvan naselja od značaja za Državu, odnosno Županiju za izdvojene namjene** navedena u poglavlju 1., točki 1.14.2. i poglavlju 2. Uvjeti određivanja prostora građevina od važnosti za Državu i Županiju.

Za pojedina izdvojena građevinska područja izvan naselja propisuje se obveza izrade urbanističkog plana uređenja (navedeni u točki 11.1.2. i 11.1.3), za pojedine se definiraju uvjeti neposredne provede ovim Planom (u točki 11.1.4.), a za pojedina se primjenjuju uvjeti provedbe već definirani prostornim planovima uređenja općina i gradova odnosno urbanističkim planovima lokalne razine. Područja izdvojenih građevinskih područja izvan naselja određenih PPŽ-om od državnog i županijskog značaja preuzimaju se u prostorne planove lokalne razine, te se ista moraju posebno prikazati i na njima se ne može prostornim planovima općina i gradova određivati građevinsko područje niti druge namjene u prostoru lokalnog značaja.

5.4.5. Unutar građevinskih područja javne i društvene namjene, gospodarske namjene i sportsko-rekreacijske namjene moguće je sukladno posebnom propisu, uz pojedine postojeće građevine javne, proizvodne, poslovne-uslužne, te ugostiteljsko-turističke građevine i građevine sportsko-rekreacijske namjene, planirati sekundarnu namjenu - prostore/građevine za boravak osoblja/zaposlenih koji nemaju osiguran smještaj, ukoliko nema drugih mogućnosti njihova smještaja.

6. Uvjeti (funkcionalni, prostorni, ekološki) utvrđivanja prometnih i drugih infrastrukturnih sustava u prostoru

6.1. Općenito

6.1.1. Ovim Planom određuju se osnovni funkcionalni, prostorni i ekološki uvjeti za planiranje, rekonstrukciju i održavanje infrastrukturnih sustava na području Županije.

Planirani infrastrukturni koridori i lokacije građevina u funkciji pojedinog infrastrukturnog sustava usmjeravajućeg su značenja. Točan položaj koridora, trasa i lokacije/prostora pripadajućih građevina odredit će se u fazi idejnog projektiranja, pojedinačno za svaki zahvat u prostoru, pri čemu su dozvoljene odgovarajuće prostorne prilagodbe koje ne odstupaju od koncepcije rješenja (vezano uz konfiguraciju terena, arheologiju, križanja s postojećom ili planiranom infrastrukturom i slično), a ukoliko za to postoje prostorne mogućnosti i nema konflikata s obzirom na postojeća prostorno-planska rješenja.

Prilikom planiranja infrastrukturnih zahvata u prostoru koji mogu imati negativan utjecaj na krajobraz ili kulturnu baštinu uvažavati određivanja iz točke 1.13. ovih Odredbi za provođenje.

Postojeće građevine i koridori planiranih građevina, kao i pripadajuće građevine se u kartografskim prikazima prikazuju sukladno nadležnom propisu, a predstavljaju postojeće građevine i koridore za izgradnju novih građevina prema navedenom u ovom poglavlju.

Prostor u kojem se planira izgradnja infrastrukturnih sustava, ne može se razmatrati na temelju pojedinačnih sastavnica pojedinog sustava, već

kao prostorno-ekološka, gospodarska, kulturna i prirodna cjelina. Potrebno je osigurati uravnoteženost i skladnost između svih korisnika prostora, s težištem na zaštiti prostora (osobito prirode i okoliša) uz objedinjavanje koridora različitih infrastrukturnih sustava.

Unutar planiranih cestovnih i željezničkih koridora moguće je korištenje prostora za izgradnju novih infrastrukturnih sustava.

Prilikom izrade potrebne dokumentacije za gradnju planiranih cestovnih i željezničkih koridora treba predvidjeti i polaganje sve potrebne infrastrukture, te uskladiti planove s drugim nadležnim javnopravnim tijelima i posebnim propisima.

Postojeće građevine i sustave moguće je održavati, rekonstruirati, te dograđivati prema potrebi.

Pri projektiranju i izvođenju pojedinih građevina i uređaja infrastrukture potrebno je pridržavati se posebnih uvjeta, važećih propisa, kao i propisanih udaljenosti od ostalih infrastrukturnih građevina i uređaja. Kod objedinjenog vođenja infrastrukturnih građevina moguće je preklapanje njihovih koridora uz nužnost prethodnog međusobnog usuglašavanja.

Do izdavanja akta kojim se odobrava građenje građevina infrastrukturnih sustava nije moguće planiranje i izgradnja građevina drugih namjena unutar planiranih koridora, odnosno njihovih širina određenih u ovom poglavlju.

Za građevine infrastrukturnih sustava državnog značaja i područnog (regionalnog)/županijskog

značaja navedene u točki 2.2., 11.1.4.1. i 11.1.4.2. ovih odredbi za provođenje određena je neposredna provedba, a uvjeti za njihovu izgradnju i rekonstrukciju određeni su ovim poglavljem.

6.1.2. Površine infrastrukturnih sustava razgraničuju se na:

- površine prometnih sustava: cestovnog, željezničkog i zračnog prometa te pošte i elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme
- površine energetskih sustava: elektroenergetski sustavi i proizvodnja i cijevni transport plina
- površine vodnogospodarskih sustava: sustavi za korištenje voda, sustavi za odvodnju otpadnih voda, sustavi za uređenje vodotoka i voda.

6.1.3. Popis infrastrukturnih građevina i površina državnog i županijskog značaja naveden je u poglavlju 2. Građevine i površine državnog i područnog (regionalnog) značaja.

6.1.4. Infrastrukturni koridori su prostori namijenjeni za smještaj građevina infrastrukturnih sustava unutar ili izvan građevinskih područja.

Širine planiranih infrastrukturnih koridora izvan građevinskih područja i izvan područja zaštićenih dijelova prirodne i kulturne baštine, određuju se prema tablici u nastavku.

Tablica 5. - Koridori planiranih infrastrukturnih građevina

KORIDORI PLANIRANIH INFRASTRUKTURNIH GRAĐEVINA		
SUSTAV	GRAĐEVINA	KORIDOR GRAĐEVINE (u metrima)
		planirano
CESTOVNI PROMET	brza cesta	150
	ostale državne ceste	100
	županijske ceste	75
	lokalne ceste	40
	cesta županijskog značaja	12-20
ŽELJEZNIČKI PROMET	brza pruga	100-200
	regionalna pruga	45-100
ELEKTRONIČKA KOMUNIKACIJSKA INFRASTRUKTURA I POVEZANA OPREMA	županijski vod (korisnički i spojni)	5
VODOOPSKRBA I ODVODNJA	magistralni vod	5
	ostali važniji vodoopskrbni vod	5
	kolektori	10
ELEKTRO ENERGETIKA	dalekovodi DV 2x400 kV	100
	kabeli KB 2x110 kV	8
	dalekovodi DV 110 kV	50
	kabeli KB 110 kV	7
	kabeli KB 35 kV	8

KORIDORI PLANIRANIH INFRASTRUKTURNIH GRAĐEVINA		
SUSTAV	GRAĐEVINA	KORIDOR GRAĐEVINE (u metrima)
		planirano
CIJEVNI TRANSPORT PLINA	međunarodni magistralni plinovod	400
	magistralni plinovod	400

Izvor: Podaci JPT, PPUOG

Širina planiranih infrastrukturnih koridora u građevinskim područjima i na područjima zaštićenih dijelova prirode i kulturne baštine odredit će se prema posebnim propisima, odredbama ovog Plana i prema posebnim uvjetima nadležnih javnopravnih tijela, ovisno o vrsti infrastrukturnog sustava i kategoriji zaštite dijelova prirodne i kulturne baštine, te drugim prostornim elementima i namjenama u okruženju.

Cesta županijskog značaja podrazumijeva cestu koja spaja građevinu ili zonu županijskog značaja s javnom cestom.

6.1.5. U izradi prostornih planova uređenja gradova i općina potrebno je:

- preuzeti koridore za prolaz planiranih infrastrukturnih pravaca prema planskim trasama utvrđenih ovim Planom, u širini određenoj posebnim propisima i ovim Planom
- ukoliko će u međuvremenu biti izrađena detaljna dokumentacija za infrastrukturnu građevinu, ista se ugrađuje u prostorni plan grada ili općine umjesto trase planirane u PPŽ-u
- kod planiranja infrastrukture lokalne razine, u najvećoj mjeri koristiti postojeće infrastrukturne koridore
- težiti objedinjavanju infrastrukturnih koridora u cilju zaštite i očuvanja prostora i sprečavanja nepotrebnog zauzimanja novih površina.
- pri konačnom određivanju novih trasa infrastrukture lokalnog značaja potrebno je nastojati zaobići postojeća i planirana građevinska područja, šume i šumska zemljišta, te voditi računa o bonitetu poljoprivrednih površina radi mogućeg utjecaja na smanjenje poljoprivredne proizvodnje
- ostale smjernice navedene su u pojedinim dijelovima ovog poglavlja ovisno o vrsti infrastrukture.

6.2. Prometni sustav

6.2.1. U svrhu daljnjeg planiranja i usmjeravanja razvoja u PPŽ-u utvrđuje se osnovni položaj prometnih sustava u prostoru Županije, njegova uloga, položaj u odnosu u odnosu na razmještaj naselja, vrijednosti i zaštitu prostora za:

- glavne cestovne prometne pravce
- cestovne granične prijelaze
- željezničke prometne pravce

- zračni promet
- poštu i elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu.

U kartografskom prikazu *1a. Korištenje i namjena prostora Prostori/površine za razvoj i uređenje* prikazane su državne i županijske ceste, željeznički i zračni promet.

U kartografskom prikazu *1b. Korištenje i namjena prostora Promet* prikazan je cestovni promet (uključivo i granični plato), te željeznički i zračni promet, a u *1c. Korištenje i namjena prostora Pošta i elektronička komunikacija* prikazana je pošta i elektronička komunikacijska infrastruktura i druga povezana oprema.

6.2.2. Sastavni dio prometne infrastrukture čine terminali putničkog prometa - autobusni kolodvori i stajališta, željeznički putnički kolodvori i stajališta, multimodalni terminali (terminali za više različitih modova - vlak, autobus...) u sustavu integriranog prijevoza putnika, terminali robnog prometa - teretni kolodvori, robni terminali, logistički centri i intermodalni terminali te granični prijelazi.

Uz kolodvore i stajališta autobusnog i željezničkog prometa ili u njihovoj neposrednoj blizini treba osigurati prostor za promet u mirovanju za automobile i bicikle, u cilju razvoja integriranog prijevoza putnika temeljenog na Master planu integriranog prijevoza putnika (u nastavku: Master plan IPP).

6.2.3. Lokacije za robno transportno središte/robne terminale/logističke centre kao intermodalne terminale, kao i lokacija teretnog kolodvora u Varaždinu se ovim PPŽ-om ne određuju, već će se moguće lokacije na području Županije preispitati i odrediti kroz Master plan intermodalnog prijevoza tereta. Predlaže se preispitati područja gospodarskih zona u Gradu Varaždinu (lokacija zone malog i srednjeg poduzetništva u Jalkovcu - zapadni neizgrađeni dio prema jugozapadnoj obilaznici, lokacija gospodarske zone uz aerodrom - prostor između državne ceste DC 2, aerodroma i željezničke pruge R 202 Varaždin-Dalj, širi prostor »Ribnjaka« sjeverno od DC 2 te istočno uz željezničku prugu R 201 (planirana brza pruga), gospodarska zona Brezje u Varaždinu), te eventualno druge lokacije na području Županije smještene uz postojeću ili planiranu državnu cestu i željezničku prugu.

6.2.4. Cestovni promet

6.2.4.1. Glavni cestovni prometni pravci koji čine okosnicu cestovne prometne mreže u Županiji su:

- autocesta: A4 GP Goričan (granica Republike Mađarske) - Varaždin - Zagreb (čvorište Ivanja Reka, A3)
- planirana Podravska brza cesta: Slovenija - Varaždin - Koprivnica - Osijek (sa spojnim cestama na postojeću ili planiranu cestovnu mrežu)
- planirana Zagorska brza cesta: Varaždin (autocesta: Goričan - Varaždin - Zagreb) - Ivanec - Krapina (autocesta: Zagreb - Slovenija) - (sa spojnim cestama na postojeću ili planiranu cestovnu mrežu)
- planirana cestovna veza Varaždina i Međimurske županije (prema obilaznici Nedelišća i Pušćina) - kroz modernizaciju državne ceste DC 3 i proširenje istočne obilaznice Varaždina, odnosno mogući ili alternativni koridor spojne ceste od Podravske brze ceste (koji može istovremeno biti sjeverozapadna obilaznica grada Varaždina)
- mogući alternativni koridor (trasa) ceste na području Grada Ludbrega - izmještanje dijela državne ceste (DC 24) u dijelu koji prolazi naseljem Ludbreg na prostor između naselja Poljanec i Hrastovsko, sa spojem na DC 2
- planirana spojna cesta od Zagrebačkog prstena (brze ceste Popovec - Marija Bistrica - Zabok) do Autoceste Zagreb - Varaždin - Goričan na čvor u Brezničkom Humu
- postojeće i planirane obilaznice gradova i zamjenski pravci za postojeće državne ceste
- ostale postojeće i planirane državne, županijske i lokalne ceste.

6.2.4.2. Na postojećoj autocesti, te državnim, županijskim i lokalnim cestama moguće je održavanje, uređenje i rekonstrukcija svih kritičnih dionica trase postojećih cesta prema potrebi i prioritetu. Rekonstrukcija dionice ispravkom ili ublažavanjem loših tehničkih elemenata ceste ne smatra se promjenom trase.

Od većih zahvata na postojećim cestama planira se:

- održiva modernizacija državne ceste DC 3 od Varaždina prema Međimurskoj županiji kroz izgradnju novog kolničkog traka i mosta zapadno od DC 3 i postojećeg mosta, te pješačko-biciklističkih površina prema Međimurskoj županiji
- poboljšanje prometnih uvjeta na raskrižju DC 3 i Koprivničke ulice (na području Grada Varaždina)
- proširenje istočne obilaznice u Varaždinu u dijelu državne ceste DC 2 od rotora u Ul. M.P.Miškine do rotora u Gospodarskoj ulici (na dva kolnička traka)
- izgradnja zamjenske ceste za državnu cestu DC 2 područjem Grada Varaždina, Općine Sračinec i Petrijanec
- modernizacija javnih cesta važnih za integrirani prijevoz putnika (prema Master planu IPP-a) na način da se mogu koristiti za javni prijevoz i nemotorizirani promet (infrastruktura za pješački i biciklistički promet)
- modernizacija i uređenje važnijih županijskih cesta uz granicu sa Slovenijom (pogranično

područje), te cesta prema Krapinsko-zagorskoj, Međimurskoj i Koprivničko-križevačkoj županiji.

Modernizaciju dijela državne ceste DC 3 od Varaždina prema Međimurskoj županiji kroz izgradnju novog kolničkog traka te pješačko-biciklističkih površina unutar područja očuvanja značajnog za ptice (POP) HR1000013 Dravske akumulacije i područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2001307 Dravske akumulacije, planirati na način da se, što je više moguće, ograniči sječa stabala u šumskom pojasu uz državnu cestu DC 3.

Izgradnju novog mosta preko rijeke Drave u sklopu modernizacije dijela državne ceste DC 3 od Varaždina prema Međimurskoj županiji planirati na način da se izbjegava zadiranje u obale i korito vodotoka, a prometnu infrastrukturu izvesti sa zatvorenim sustavom odvodnje koji ne smije imati ispus unutar područja utjecaja na područja ekološke mreže. S ciljem zaštite ciljnih vrsta riba radove u koritu izvoditi izvan perioda mriješta, odnosno izvoditi ih u razdoblju od 15. srpnja do 1. ožujka.

Radove na modernizaciji postojećih državnih cesta i cesta važnijih za županiju unutar područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2001307 Dravske akumulacije izvoditi izvan razdoblja gniježđenja ciljnih vrsta ptica (u razdoblju od 15. kolovoza do 1. ožujka).

Mogući su i drugi zahvati koji nisu pojedinačno navedeni prema potrebi.

Moguće su promjene na cestama u funkcionalnom smislu (promjena kategorije) temeljem odluke nadležnog javnopravnog tijela bez obveze izmjene Prostornog plana Županije.

6.2.4.3. Širine koridora planiranih brzih i drugih javnih cesta su određene u točki 6.1.4. ovih Odredbi za provođenje uz moguća manja opravdana odstupanja (zaštita, klizišta i sl.), a obuhvaćaju prostorni rezervat unutar kojeg se treba smjestiti prometnica normalnog punog poprečnog presjeka i pripadajuće građevine i uređaji.

Ukoliko je izdana potrebna dozvola za izgradnju ceste, kroz prostorne planove gradova i općina potrebno je kod planiranja drugih namjena uvažiti površinu obuhvata ceste i pripadajućih građevina određenu kroz dozvolu za izgradnju.

Planirana raskrižja cesta u dvije razine i druge planirane pripadajuće građevine cestovnih koridora (određenih temeljem studija) su ucrtane, a kroz projektnu dokumentaciju za ishođenje potrebnih dozvola za izgradnju moguće ih je riješiti i drugačije ukoliko se takva rješenja procijene optimalnim/boljim, bez izmjena PPŽ-a.

Varijantna rješenja pojedinih koridora planiranih cesta, odnosno koridori u istraživanju, smatraju se planskim elementom do izdavanja akta kojim se odobrava građenje za odabranu varijantu, a potom prestaje obveza čuvanja preostalih neodabranih koridora.

Kod odabira varijantnih rješenja prednost dati varijanti koja ne prolazi, odnosno koja je planirana što dalje od:

- ugroženih i rijetkih stanišnih tipova od nacionalnog i europskog značaja
- građevinskih područja naselja.

6.2.4.4. Za Podravsku brzu cestu (u nastavku: PBC): Slovenija - Varaždin - Koprivnica - Osijek (sa spojnim cestama na postojeću ili planiranu cestovnu mrežu) planiran je koridor prema građevno-tehničkoj studiji. PBC je dijelom izgrađena kao jugozapadna obilaznica Grada Varaždina i pristupna cesta autocesti prema čvoru Varaždin u pola profila PBC, te je potrebno čuvati koridor prema određenju iz točke 6.1.4. za izgradnju drugog kolnika uključivo i denivelirana raskrižja.

Dio planiranog koridora se preklapa s postojećom autocestom (od čvora Varaždin do čvora Ludbreg), a postojeća autocesta će se u tom dijelu istovremeno koristiti i kao PBC.

Most preko rijeke Drave na Podravskoj brznoj cesti (PBC): Slovenija - Varaždin - Koprivnica - Osijek (kod naselja Otok Virje) ne planirati na dijelu starog toka rijeke Drave već nizvodno od spoja starog toka rijeke Drave i kanala HE Formin.

Potrebno je odrediti konkretan položaj spoja PBC i prometne mreže Republike Slovenije radi usklađenja spojne granične točke i razine ceste koji se planiraju u prostorno-planskim dokumentima Republike Hrvatske i Republike Slovenija, uvažavajući prirodne vrijednosti zaštićenog područja.

6.2.4.5. Za Zagorsku brzu cestu (u nastavku: ZBC): Varaždin (autocesta: Goričan - Varaždin - Zagreb) - Ivanec - Krapina (autocesta: Zagreb - Slovenija) izdana je lokacijska dozvola za dionicu od Varaždina do Lepoglave, a dionica od Lepoglave na zapad se planira prema idejnom rješenju i studiji utjecaja na okoliš sjevernim varijantnim koridorom prema Đurmancu.

6.2.4.6. Ovim Planom su određene i prikazane spojne ceste PBC i ZBC s cestovnom mrežom prema studiji, odnosno idejnom rješenju, a prema potrebi se kroz projektnu dokumentaciju za ishođenje potrebnih dozvola za izgradnju mogu odrediti i druge spojne ceste ukoliko se takva rješenja procijene optimalnim/boljim, bez izmjena PPŽ-a.

6.2.4.7. Mogući alternativni koridor cestovnog spoja od Varaždina prema Međimurskoj županiji (koji može istovremeno biti kao sjeverozapadna obilaznica grada Varaždina) predstavlja moguće dugoročno rješenje cestovnog spoja dviju županija kojim bi se tranzitni promet teretnih vozila usmjerio na jugozapadnu obilaznicu grada Varaždina, odnosno planiranu Podravsku brzu cestu. Za cestovni spoj je planiran koridor u cilju osiguranja prostora za tu infrastrukturnu namjenu. U narednom razdoblju je potrebno detaljnije studijski istražiti potrebu izgradnje ove prometnice, te sukladno određenju razraditi trasu, te optimalan broj i položaj križanja te definirati dinamiku realizacije.

Za mogući alternativni koridor cestovnog spoja od Varaždina prema Međimurskoj županiji potrebno je osigurati prostorni koridor ukupne širine 1.000 m unutar područja očuvanja značajnog za ptice (POP HR1000013 Dravske akumulacije i područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2001307 Dravske akumulacije te u duljini 1.000 m od granice ekološke mreže, a unutar koje bi se na projektnoj razini temeljem istraživanja rasprostranjenosti ciljnih vrsta i stanišnih tipova odabrala varijanta trase s najmanjim negativnim utjecajima na ciljeve očuvanja ekološke mreže.

Trasu spojne ceste planirati izvan područja rasprostranjenosti prioritetnog ciljnog stanišnog tipa 91E0* Aluvijalne šume (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2001307 Dravske akumulacije. Prilikom planiranja izgradnje spojne ceste između Varaždinske i Međimurske županije preko rijeke Drave (POP HR1000013 Dravske akumulacije, POVS HR2001307 Dravske akumulacije) mostove planirati na način da se što manje zadire u obale i korito vodotoka, a prometnu infrastrukturu izvesti sa zatvorenim sustavom odvodnje koji ne smije imati ispušt unutar područja utjecaja na ova područja ekološke mreže.

S ciljem zaštite ciljnih vrsta riba radove u koritu izvoditi izvan perioda mrijesta, odnosno izvoditi ih u razdoblju od 15. srpnja do 1. ožujka.

Potrebno je provesti detaljna ispitivanja utjecaja izgradnje sjeverozapadne obilaznice Varaždina na hidromorfološke promjene rijeke, pa se ovisno o rezultatima istraživanja daje mogućnost njenog izmještanja i izvan planiranog koridora (unutar trase u istraživanju).

Mogući alternativni koridor cestovnog spoja državne ceste DC 24 i DC 2 na području Grada Ludbrega predstavlja moguće rješenje izmještanja državne ceste DC 24 izgradnjom nove trase dijela ove državne ceste na prostoru između građevinskih područja naselja Poljanec i Hrastovsko, sa spojem na državnu cestu DC 2. Mogućnost izmještanja državne ceste DC 24 planira se u cilju izmještanja tranzitnog prometa teretnih vozila iz građevinskog područja naselja grada Ludbrega i njegovog preusmjeravanja na sjevernu obilaznicu grada Ludbrega - državnu cestu DC 2.

Za mogući alternativni koridor cestovnog spoja, odnosno izmještanja državne ceste DC 24, planiran je načelni planski koridor u cilju osiguranja prostora za smještaj ove infrastrukturne namjene koji se dijelom preklapa s lokalnom cestom LC 25094, a nastavno do spoja s državnom cestom DC 2 iznosi ukupno 550 m (200 m s južne strane i 350 m sa sjeverne strane ucrtane linije mogućeg alternativnog koridora).

U cilju odabira optimalnog rješenja ovog cestovnog spoja - izmještanja državne ceste potrebno je detaljnije studijski istražiti mogućnosti izmještanja državne ceste DC 24, a osobito moguća rješenja križanja u dvije razine planirane izmještene ceste sa željezničkom prugom R202 (za koju je već planiran dodatni kolosijek i elektrifikacija), te spoja

na državnu cestu DC 2 i eventualno na županijsku cestu ŽC 2075, kao i odnos izmještanja državne ceste i planiranih građevinskih područja u neposrednoj blizini. U postupak studijskog istraživanja i utvrđivanja optimalnog rješenja potrebno je uključiti javnopravna tijela nadležna za cestovni i željeznički promet, te po potrebi i druga tijela i dionike predmetnog prostora.

Mjere zaštite okoliša vezane uz mogući alternativni koridor cestovnog spoja državne ceste DC 24 i DC 2 na području Grada Ludbrega:

Klimatske promjene - Prilagodba klimatskim promjenama

- Prilikom projektiranja zahvata, analizirati utjecaj klimatskih promjena na predviđeno rješenje i odabrati optimalno rješenje analizirajući, između ostaloga, utjecaje klimatskih promjena na zahvat.

Tlo i poljoprivreda

- Trasiranje prometnice (u predviđenom koridoru) izvršiti što je više moguće rubom poljoprivrednih površina kako bi se smanjio utjecaj fragmentacije.

Bioraznolikost

- Nakon izgradnje ceste, područja koja su bila zahvaćena građevinskim radovima sanirati na način da se dovedu u stanje slično prvobitnom. Uključiti mjere kojima se omogućava propusnost prometnice za faunu.

Lovstvo

- Konzultirati se s nadležnim lovoovlaštenikom radi propisivanja dodatnih mjera zaštite i ublažavanja.

6.2.4.8. Za spojnu cestu od Zagrebačkog prstena (brze ceste Popovec - Marija Bistrica - Zabok) do Autoceste Zagreb - Varaždin - Goričan (spoj na čvoru u Brezničkom Humu) planira se koridor prema idejnom rješenju.

6.2.4.9. Ostale planirane javne ceste (državne, županijske i lokalne), odnosno mogući ili alternativni koridori javnih cesta navedeni u poglavlju 2. Građevine i površine državnog i područnog (regionalnog) značaja su obilazne i zamjenske ceste, spojne javne ceste s građevinama i namjenama županijskog značaja, te spojne javne ceste između postojećih javnih cesta.

Za navedene ceste i moguće ili alternativne koridore je planiran položaj/koridor u cilju osiguranja prostora za tu infrastrukturnu namjenu.

U narednom razdoblju potrebno je detaljnije razraditi trase, osigurati optimalan broj i položaj križanja, te definirati dinamiku realizacije, a za moguće ili alternativne koridore i procijeniti potrebu i mogućnost smještanja takve ceste u prostoru. Pri tome je potrebno osigurati i kvalitetnu prometnu povezanost svih postojećih sadržaja sa prometnom mrežom (omogućavanjem korištenja postojećih pristupa, osiguranjem alternativnih, novih pristupa ili primjenom drugih odgovarajućim prometnih

rješenja), te prema potrebi osigurati pristupačnosti pojedinih sadržaja na planirane nove prometnice.

Za ceste županijskog značaja određen je planski koridor od 12 m za Regionalni centar civilne zaštite (Općina Gornji Kneginec), a planski koridor od 20 m za pristup Dvorcu i parku Šaulovec - Europski talent centar s južne strane kompleksa dvorca Šaulovec (Općina Beretincec), za pristup pretovarnoj stanici (Općina Beretincec, Grad Varaždin), te pristup geotermalnoj elektrani (Općina Mali Bukovec).

Mjere zaštite okoliša vezano uz ceste županijskog značaja:

Klimatske promjene - Prilagodba klimatskim promjenama

- Prilikom projektiranja zahvata, analizirati utjecaj klimatskih promjena na predviđeno rješenje i odabrati optimalno rješenje analizirajući, između ostaloga, utjecaje klimatskih promjena na zahvat.

Vode

- Prijelaz ceste županijskog značaja do dvorca i parka Šaulovec preko vodnog tijela projektirati na način da ne uzrokuje fizičku modifikaciju korita i obalnog pojasa.
- Kotu nivelete prometnice smjestiti iznad kote poplavnih voda 100 godišnjeg povratnog razdoblja.

Bioraznolikost

- Nakon izgradnje ceste županijskog značaja prema dvorcu Šaulovec, područja koja su bila zahvaćena građevinskim radovima sanirati na način da se dovedu u stanje slično prvobitnom. Uključiti mjere kojima se omogućava propusnost prometnice za faunu.
- Nakon izgradnje pristupne ceste do pretovarne stanice i do geotermalne elektrane, područja koja su bila zahvaćena građevinskim radovima sanirati na način da se dovedu u stanje slično prvobitnom.

Šumarstvo

- Trasu planirane pristupne ceste do pretovarne stanice izmjestiti izvan šumskogospodarskog područja RH.
- Trasu pristupne ceste do geotermalne elektrane pozicionirati na način da se radni pojas u potpunosti nalazi izvan šumskog područja.

Lovstvo

- Konzultirati se s nadležnim lovoovlaštenikom radi propisivanja dodatnih mjera zaštite i ublažavanja za ceste županijskog značaja s južne strane kompleksa dvorca Šaulovec, do pretovarne stanice i do geotermalne elektrane.

Prilikom donošenja izmjena i dopuna prostornog plana lokalne razine na području Grada Ivanca (PPUG) planiranu lokalnu cestu između ŽC 2105 i LC 25112 ne može se više planirati jer je obuhvaćena područjem ekološke mreže POVS HR2001409 Livade uz Bednju II. Do donošenja izmjena i dopuna PPUG-a Grada Ivanca zabranjuje se gradnja navedene planirane ceste koja se nalazi unutar područja ekološke mreže.

6.2.4.10. Prilikom izrade potrebne dokumentacije za gradnju planiranih cesta, a unutar područja na kojima postoji mogućnost poplave uslijed rušenja velikih brana, kao i prilikom njihove gradnje, treba osigurati nesmetan prolaz evakuacijskih koridora preko tih cesta sukladno navedenom u poglavlju 11. Mjere provedbe točka 11.2.5. Mjere zaštite od prirodnih i drugih nesreća.

6.2.4.11. U cilju zaštite javnih cesta potrebno je poštivati zaštitni pojas uz javne ceste sukladno važećoj posebnim propisima. Zaštitni pojas mjeri se od vanjskog ruba zemljišnog pojasa ceste, tako da je sa svake strane ceste širok: za autoceste i brze ceste 40 m, za državne ceste 25 m, županijske ceste 15 m, lokalne ceste 10 m.

U zaštitnom pojasu javne ceste mogu se graditi građevine za potrebe održavanja ceste i pružanja usluga vozačima i putnicima prema predviđenom u projektu ceste - npr. cestarske kućice, benzinske postaje s pratećim uslužnim sadržajima (trgovački, ugostiteljski, servisni, praonice i sl.), parkirališta, odmorišta i slično. Prilikom izgradnje takvih sadržaja minimalno 30% građevne čestice mora biti ozelenjeno, te mora biti osiguran prostor za parkiranje na čestici.

U slučaju izgradnje građevina visokogradnje (poslovnih, stambenih i drugih građevina) ili niskogradnje (prometnice, pješačko i biciklističke staze, prilazi i parkirališta), te infrastrukturnih građevina na javnoj cesti ili unutar zaštitnog pojasa javne ceste potrebno je prethodno zatražiti uvjete/suglasnost nadležnog javnopravnog tijela, a u ovisnosti o kategoriji javne ceste. Unutar zaštitnog pojasa autoceste nije dozvoljeno planiranje nikakvih građevina visokogradnje (osim pratećih sadržaja u okviru autoceste), a građevine niskogradnje moguće je planirati na udaljenosti od najmanje 20 m od vanjskog ruba zemljišnog pojasa autoceste.

Građevine niskogradnje (prometnice i svjetla javne rasvjete) unutar zaštitnog pojasa autoceste moraju se projektirati na način da ne odvrću pozornost i ne ugrožavaju sigurnost prometa. U slučaju planiranja prometnih površina u blizini autoceste potrebno je predvidjeti ograde (zeleni pojas) protiv zasljepljivanja kako bi se u noćnim satima neutralizirao negativan utjecaj vozila na odvijanje prometa na autocesti.

Na autocesti i zaštitnom pojasu autoceste nije dopušteno postavljanje vizualnih efekata koji mogu ometati pažnju vozača na autocesti, a na ostalim javnim cestama i zaštitnom pojasu uz javnu cestu nije dopušteno postavljanje reklame na mjestima na kojima bi zbog svog sadržaja, položaja, te odnosa prema javnoj cesti reklama ugrožavala sigurnost prometa.

Postava reklama uz ceste, izvan područja koje je regulirano posebnim propisima (zemljišni pojas i zaštitni pojas javne ceste), moguća je na način da se ne ometa promet i vidno polje vozača. Reklamni pano i informacijski stup ne smiju biti postavljeni na razmaku manjem od 150 m u veličinama propisanim posebnim propisom. U slučaju postave takve reklame na vrijednim i eksponiranim lokacijama

potrebno je zatražiti posebne uvjete službe nadležne za zaštitu kulturne i prirodne baštine, radi zaštite vrijednih vizura.

Planiranje i izgradnja zidova za zaštitu od buke uz javne ceste obveza je investitora planiranih javnih cesta u dijelovima gdje one prolaze građevinskim područjem, uz postojeće farme i/ili zaštićenim područjem prirodne ili kulturne baštine ili u blizini takvih područja ukoliko se pokaže potreba za izvođenjem istih sukladno nadležnom propisu o zaštiti od buke.

Planiranje i izgradnja zidova za zaštitu od buke obveza je investitora budućih građevina koje se planiraju i grade uz trasu autoceste i drugih javnih cesta ukoliko se pokaže potreba za izvođenjem istih sukladno nadležnom propisu o zaštiti od buke.

Kada javna cesta prolazi kroz građevinsko područje naselja može biti u funkciji ulice uz koju se izgrađuju ili postoje stambene ili druge građevine, te na koju te građevine imaju izravan pristup.

Predviđa se korištenje javnih cesta za javni prijevoz. Na stajalištima javnog prijevoza potrebno je predvidjeti proširenja za stajališta s nadstrešnicama za putnike.

6.2.4.12. Kod gradnje nove ili obnove postojeće prometne infrastrukture u dijelovima Županije koji su ugroženi pojavom klizišta, nužno je provesti dobro dreniranje terena kako bi se smanjila razina i količina vode koja ulazi u tlo što bi posljedično povećalo čvrstoću tla i spriječilo pojavu klizišta.

Rekonstrukciju prometnica koje prolaze kroz zone sanitarne zaštite u svrhu izgradnje sustava odvodnje oborinskih voda, te općenito svu rekonstrukciju i izgradnju prometnica planirati s izvođenjem sustava odvodnje oborinskih voda s pročišćavanjem.

Ispitati utjecaje postojeće prometne infrastrukture na doprinos poplavama, te provesti rekonstrukciju radi smanjenja utjecaja oborinskih voda boljim dizajnom odvodnje i rasipanjem energije vode, te povećanjem propusnosti strukture prijelaza vodotoka, što može doprinijeti i produženju vijeka prometnice, te omogućiti kretnje slatkovodnih organizama.

Pri formiranju zelenog pojasa uz novu prometnu infrastrukturu koristiti autohtonu vegetaciju.

U cilju očuvanja vrijednog krajobraza kod projektiranja i realizacije brzih cesta voditi računa o korištenju prirodnih materijala kod stabilizacije pokosa i nasipa, o ozelenjavanju površina, te estetskom oblikovanju portala tunela i stupova vijadukata i mostova.

Provoditi recikliranje i ponovnu uporabu materijala u građevinskim radovima.

Trase novih prometnih koridora (nerazvrstanih cesta) planirati u prostornim planovima uređenja gradova i općina na način da se izbjegnu područja posebne zaštite voda i poplavnih područja. U slučaju dvojbi oko granica zone zaštite provode se dodatna hidrogeološka istraživanja.

Ukoliko se nove trase planiraju na područjima šuma i šumskih zemljišta, planirati ih u šumama s nižim bodovnim vrijednostima općekorisnih funkcija šuma.

Kao kriterij u planiranju novih cestovnih poveznica koristiti smanjenje duljine puta, a sa svrhom smanjenja potrošnje goriva, te prometnih zagušenja.

Postojeću i planiranu prometnu infrastrukturu opremiti s punionicama za punjenje vozila alternativnim gorivima i punjenje električnih bicikla.

6.2.4.13. Infrastrukturu za nemotorizirani promet (pješački i biciklistički promet) može se graditi kao:

- pješačku stazu (odvojenu od kolnika - u naselju i izvan naselja)
- biciklističku stazu (odvojenu od kolnika) u okviru nove javne ceste i rekonstrukcije postojeće, a ukoliko za to ne postoje prostorne mogućnosti kao biciklističku traku (dio kolnika namijenjen za promet biciklima)
- biciklističko-pješačku stazu (odvojenu od kolnika)
- biciklističko-pješačku stazu izvan naselja (odvojenu od kolnika) uz moguće korištenje i za poljoprivredna vozila
- biciklističku - cestu ili put (odvojeno od javne ceste) uz moguće korištenje i za poljoprivredna vozila.

Biciklistička infrastruktura planira se za svakodnevno korištenje (sukladno Master planu IPP), te za sportsko-rekreacijsku namjenu.

Kroz projektnu dokumentaciju nove ili rekonstrukciju postojeće javne ceste treba predvidjeti infrastrukturu za nemotorizirani promet (pješačku i biciklističku) sukladno prostornim mogućnostima, a širine koridora uskladiti s procijenjenim brojem pješaka i biciklista (odnosno samo pješaka i samo biciklista, ovisno o namjeni infrastrukture) koji bi pojedinu trasu koristili, a prema određenjima iz posebnog propisa.

Biciklističke parkirališne površine i odmorišta treba planirati prema određenjima iz posebnog propisa.

Tablica 6. - Broj parkirališnih mjesta za bicikle prema vrsti objekta

Vrsta objekta	Minimalni broj potrebnih parkirališnih mjesta za bicikle (pmb)
Poslovna djelatnost	1 pmb/100 m ² bruto površine (za zaposlene)
Trgovački centar	5 pmb/100 m ² bruto površine (za posjetitelje)
Obrazovna ustanova	2 pmb/5 učenika ili zaposlenih
Rekreacijski centar/ sportska dvorana	10 pmb/100 sjedala (za posjetitelje)
Kazalište i kino dvorana	10 pmb/100 sjedala (za posjetitelje)
Autobusni i željeznički kolodvor	Nosači za 10% dnevnih putnika na kolodvoru
Bolnica	10 pmb/100 kreveta (za posjetitelje)
Đački i studentski domovi	6 pmb/10 korisnik

Propisani minimalni kapaciteti parkirališnih mjesta za bicikle se umanjuju za broj mjesta koja su namodještena sustavom javnih bicikala.

Umanjeni dio kapaciteta iz prethodnog stavka ne smije biti viši od 10% propisanih mjesta.

Iznimno od navedenog, kada se očekuje manji promet biciklista, prometnim elaboratom se može planirati i manji broj parkirališnih mjesta za bicikle.

Na područjima na kojima se procijeni potreba za parkirališnim površinama i odmorišta (prvenstveno vezano uz korištenje javnog prijevoza - veza točka 6.2.2. ovog poglavlja) iste treba planirati sukladno smjericama Master plana integriranog prijevoza putnika, pošto bi se biciklistička infrastruktura koristila i u sklopu integriranog prijevoza putnika.

Infrastrukturu za nemotorizirani promet, podjednako za pješački i biciklistički, treba (kroz projektnu dokumentaciju nove ili rekonstrukciju postojeće javne ceste) predvidjeti na mjestima gdje je potrebno osigurati kvalitetnu pristupačnost (povezivanje, dostupnost) naselja i ostalih generatora potražnje do vozila javnog prijevoza (vlak, autobus...), odnosno do željezničkih i autobusnih kolodvora, stajališta i intermodalnih terminala.

Biciklističku infrastrukturu opremiti s punionicama za punjenje električnih bicikla.

Postojeće biciklističke prometnice županijskog i državnog značaja prikazane su u kartogramu 2.3. Administrativna sjedišta i biciklističke rute.

Mrežu biciklističke infrastrukture treba planirati kroz prostorne planove uređenja gradova i općina i uz nerazvrstane ceste ukoliko se na istima planira promet biciklista većeg intenziteta.

Mrežu pješačke infrastrukture treba planirati sukladno ciljevima Master plana IPP uz sve nerazvrstane ceste.

Kolodvore, stajališta i intermodalne terminale željeznice i autobusa potrebno je kvalitetno uključiti u mrežu pješačke i biciklističke infrastrukture kako bi se osigurao kvalitetan pristup vozilima javnog prijevoza (vlak, autobus...).

6.2.5. Potrebno je osigurati prostor za granični plato za potrebe nadzora granice, jer postojeći cestovni granični prijelazi, sukladno posebnom propisu, više nisu određeni, pa se ne prikazuju u PPŽ-u, kao niti planirani cestovni granični prijelazi.

U prostornim planovima lokalne razine treba osigurati neizgrađeni prostor uz državnu granicu u kojem nije moguća gradnja za lokalne potrebe, u cilju osiguranja prostora vezanih uz nadzor granice.

6.2.6. Željeznički promet

6.2.6.1. Postojeći željeznički prometni pravci zadržavaju svoj postojeći položaj u prostoru, a u dijelu od Lepoglave do zapadne granice Županije predlaže se koridor nove pruge.

6.2.6.2. Planira se brza željeznička pruga (Zagreb - Zabok- Lepoglava - Ivanec - Varaždin - Čakovec - (Mađarska) - (pruga velike učinkovitosti i velikih

brzina) kroz modernizaciju postojeće lokalne pruge L 201 (dionica Varaždin - Lepoglava na pruzi Varaždin - Golubovec) i dijela regionalne pruge R 201 (dionica Čakovec - Varaždin na pruzi Čakovec - Zaprešić) u dvokolosiječnu elektrificiranu prugu do Lepoglave uključivo most preko rijeke Drave, te izgradnja nove pruge od Lepoglave prema Krapinsko-zagorskoj županiji po novoj trasi tzv. »lepoglavske spojnice«.

Projektom rješenjima će se za drugi kolosijek odrediti način prelaska preko rijeke Drave - rekonstrukcijom i proširenjem postojećeg mosta ili izgradnjom novog mosta za jedan ili oba kolosijeka.

Prilikom izgradnje novog mosta ili rekonstrukcije postojećeg mosta preko rijeke Drave u sklopu modernizacije dijela postojeće pruge R201 (unutar područja očuvanja značajnog za ptice (POP) HR1000013 Dravske akumulacije i područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2001307 Dravske akumulacije) izgradnju planirati na način da se izbjegava zadiranje u obale i korito vodotoka, a prometnu infrastrukturu izvesti sa zatvorenim sustavom odvodnje koji ne smije imati ispušni otvor na području utjecaja na područja ekološke mreže. S ciljem zaštite ciljnih vrsta riba radove u koritu izvoditi izvan perioda mrijesta, odnosno izvoditi ih u razdoblju od 15. srpnja do 1. ožujka.

Koridor brze željezničke pruge u jugozapadnom dijelu trase potrebno je razraditi detaljnijom dokumentacijom uvažavajući opredjeljenje da se što manje zauzima novi prostor.

U dijelu planirane brze željezničke pruge koja prolazi trasom postojećih pruga L 201 i dijela R201 potrebno je štititi infrastrukturni planski koridor u ukupnoj širini od 100 m, u dijelu »lepoglavske spojnice« u ukupnoj širini od 200 m, a na mjestima gdje zbog postojeće izgrađenosti ili drugih razloga to nije moguće osigurati, planski koridor se može smanjiti na širinu 60m.

Na području gdje koridor planirane brze željezničke pruge (Zagreb) - Zabok - Lepoglava - Ivanec - Varaždin - Čakovec - (Mađarska) prolazi rubno unutar područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2001409 Livade uz Bednju II, odnosno kroz područje očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2001409 Livade uz Bednju II, planirati građevinski koridor ili odabrati drugo rješenje kojim neće doći do kumulativno značajnog gubitka površina pod ciljnim stanišnim tipom 6510 Nizinske košanice (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*) ili pogodnih staništa ciljnih vrsta leptira kiseličin vatreni plavac (*Lycaena dispar*) i veliki livadni plavac (*Phengaris teleius*).

Na području gdje trasa planirane brze željezničke pruge prelazi vodotok Bednju planirati zatvoreni sustav odvodnje.

Prelazak preko vodotoka Bednja izvesti na način da se osiguraju hidromorfološki procesi i prirodna dinamika toka, odnosno osigurati jednak profil korita kao što ima vodotok uzvodno i nizvodno od prolaza.

Unutar područja ekološke mreže PPOVS HR2000371 Vršni dio Ivančice, a prilikom izgradnje »lepoglavske

spojnice« radove izvršiti u što kraćem vremenskom roku kako bi se umanjio negativan utjecaj buke i vibracija.

Mjere zaštite okoliša vezane uz »lepoglavsku spojnicu«:

Klimatske promjene - Prilagodba klimatskim promjenama

- Prilikom projektiranja zahvata, analizirati utjecaj klimatskih promjena na predviđeno rješenje i odabrati optimalno rješenje analizirajući, između ostaloga, utjecaje klimatskih promjena na zahvat.

Vode

- Stupišta mostova projektirati na način da su smještena izvan korita vodotoka te minimalno na udaljenosti od 10 m od ruba vodotoka, odnosno sukladno uvjetima Hrvatskih voda. Pri daljnjem razvoju projektne dokumentacije kotu nivelete pruge u poplavnom području smjestiti iznad kote poplava 100 godišnjeg povratnog razdoblja

Bioraznolikost

- Gradnju planirati izvan područja rasprostranjenosti ugroženih i/ii rijetkih stanišnih tipova s Priloga II Pravilnika o izmjeni Pravilnika o popisu stanišnih tipova i karti staništa te na način da se spriječi fragmentacija, degradacija i gubitak ugroženih i rijetkih stanišnih tipova i staništa strogo zaštićenih vrsta i osigura njihova povezanost.
- Nakon izgradnje, područja koja su bila zahvaćena građevinskim radovima sanirati na način da se dovedu u stanje slično prvobitnom.

6.2.6.3. Planira se modernizacija postojeće regionalne pruge R 202 Varaždin - Dalj u smislu izgradnje dvokolosiječne elektrificirane željezničke pruge.

Potrebno je štititi infrastrukturni koridor u ukupnoj širini od 100 m, a na mjestima gdje zbog postojeće izgrađenosti to nije moguće osigurati, zaštitni koridor se može smanjiti na širinu 60 m.

6.2.6.4. Planira se modernizacija postojeće regionalne pruge R 201 (Zaprešić - Zabok - Varaždin - Čakovec) u smislu obnove i poboljšanja uvjeta, pa je potrebno štititi infrastrukturni koridor postojeće pruge u ukupnoj širini 45 m.

Daje se mogućnost smještaja Industrijskog matičnog kolosijeka za potrebe Gospodarske zone Brezje u Varaždinu uz regionalnu prugu R 201 i nastavno u sjeverni dio Općine Gornji Knežinec za potrebe Regionalnog centra civilne zaštite i prema potrebi za druge sadržaje posebne namjene na području uz Regionalni centar civilne zaštite.

Industrijski matični kolosijek moguće je smjestiti na način i prema uvjetima nadležnog javnopravnog tijela, a može se realizirati u više faza.

Industrijski matični kolosijek potrebno je razraditi detaljnijom dokumentacijom.

Mjere zaštite okoliša vezano uz industrijski matični kolosijek:

Klimatske promjene - Prilagodba klimatskim promjenama

- Prilikom projektiranja zahvata, analizirati utjecaj klimatskih promjena na predviđeno rješenje i odabrati optimalno rješenje analizirajući, između ostaloga, utjecaje klimatskih promjena na zahvat.

6.2.6.5. Kako bi se postigle tehničke karakteristike zahtijevane brzine i razine uslužnosti željezničke pruge, unutar postojećih i planiranih kolodvora i stajališta dozvoljena je izgradnja dodatnih kolosijeka i perona.

6.2.6.6. Uz sve željezničke pruge, a osobito uz planirane brze pruge, kroz projektnu dokumentaciju za modernizaciju postojećih i izgradnju novih dijelova pruga treba predvidjeti nove i modernizirane kolodvore, stajališta, pristupne ceste, te pristupnu infrastrukturu za pješački i biciklistički promet sukladno smjernicama Master plana IPP-a, pošto bi se pruge koristile i za javni prijevoz u sklopu integriranog prijevoza putnika.

Uz željezničke pruge treba planirati zaštitu od buke osobito u dijelovima gdje one prolaze građevinskim područjem, uz postojeće farme i/ili zaštićenim područjem prirodne ili kulturne baštine ili u blizini takvih područja ukoliko se pokaže potreba za izvođenjem istih sukladno nadležnom propisu o zaštiti od buke.

U slučaju gradnje unutar zaštitnog pružnog pojasa (prostor s obje strane željezničke pruge, odnosno kolosijeka širine po 100 m, mjereno vodoravno od osi krajnjeg kolosijeka, kao i pripadajući zračni prostor) potrebno je ishoditi posebne uvjete i suglasnost nadležnog javnogopravnog tijela.

6.2.6.7. Pri modernizaciji postojećih i gradnji novih željezničkih pruga, kolodvora i stajališta potrebno je predvidjeti dovoljan broj nadvožnjaka i podvožnjaka za cestovni, biciklistički i pješački promet (u slučaju križanja pruge s javnim cestama).

6.2.6.8. Prilikom izrade projekata željezničke infrastrukture uzeti u obzir lokacije poplavnih područja, osobito zona velike vjerojatnosti od pojavljivanja poplava te prilagoditi projekt izgradnje mogućim rizicima.

Osigurati odvodnju oborinskih voda uz pročišćavanje otpadnih oborinskih voda sukladno zahtjevima recipijenta.

Ispitati utjecaje postojeće prometne infrastrukture na doprinos poplavama, te provesti rekonstrukciju radi smanjenja utjecaja oborinskih voda boljim dizajnom odvodnje i rasipanjem energije vode, te povećanjem protočnosti strukture prijelaza vodotoka, što može doprinijeti i produženju vijeka prometnice, te omogućiti kretanje slatkovodnih organizama.

6.2.6.9. Kroz prostorne planove gradova i općina može se planirati:

- izmještanje dijela postojećeg željezničkog kolodvora Varaždin (teretni, tehnički, depo i druge prateće građevine) na drugu pogodniju lokaciju po određenju istog kroz Master plan intermodalnog prijevoza tereta
- izgradnja industrijskih kolosijeka sukladno potrebama
- nova stajališta u sklopu održive mobilnosti i razvoja javnog prijevoza, odnosno u sklopu integriranog prijevoza putnika
- pristupna pješačka i biciklistička infrastruktura te pristupne ceste željezničkim i autobusnim kolodvorima i stajalištima (u skladu s mjerama Master plana IPP).

6.2.7. Zračni promet

6.2.7.1. Aerodrom Varaždin ima referentni kod 3C - neinstrumentalni prilaz prema veličini uzletno-sletne staze (duljine 1720 m i širine 30 m).

Aerodrom Varaždin je većim dijelom smješten na području Grada Varaždina, a manjim dijelom na području Općine Trnovec Bartolovečki.

6.2.7.2. Uvjeti korištenja okolnog prostora uz aerodrom Varaždin uvjetovani su primjenom područja ograničenja temeljem posebnih propisa o gradnji i postavljanju zrakoplovnih prepreka prikazanih na kartografskom prikazu broj 3b. *Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora Uvjeti korištenja - Područja posebnih ograničenja u korištenju.*

U slučaju izgradnje građevina unutar područja ograničenja potrebno je zatražiti uvjete od nadležnog javnogopravnog tijela prema posebnom propisu prema navedenom u poglavlju 11. Mjere provedbe, točka 11.2.6. Područja ograničenja oko aerodroma.

Razvoj aerodroma Varaždin moguć je na prostoru koji je ovim Planom određen kao prostor za razvoj aerodroma uz moguće manje korekcije obuhvata, a točan položaj i obuhvat određuje se prostornim planovima Grada Varaždina i Općine Trnovec Bartolovečki.

Unutar prostora za razvoj aerodroma moguće je planirati sve sadržaje u funkciji odvijanja zračnog prometa, uključujući proširenje piste i izgradnju potrebnih pratećih sadržaja. Detaljniji uvjeti izgradnje određuju se prostornim planovima Grada Varaždina i Općine Trnovec Bartolovečki i posebnim uvjetima.

Kroz prostorne planove uređenja gradova i općina daje se mogućnost planiranja manjih aerodroma na prostorima na kojima postoje prostorne mogućnosti uz suglasnost javnogopravnog tijela nadležnog za civilni zračni promet.

Prilikom njihova planiranja iste smjestiti izvan područja rasprostranjenosti ciljnih stanišnih tipova i stanišnih tipova pogodnih za ciljne vrste područja ekološke mreže.

6.2.7.3. Kroz PPŽ se planira helidrom u Gradu Ivancu, unutar Opće bolnice Varaždin u Gradu Varaždinu, te na području Regionalnog centra civilne zaštite u Općini Gornji Kneginec.

Helidrom u Ivancu se ne može smjestiti na području ekološke mreže, što je potrebno uvažiti kod njegovog detaljnog pozicioniranja (unutar gospodarske zone u sklopu koje je planiran ili izvan nje) i izrade projektne dokumentacije.

Po potrebi se omogućuje gradnja helidroma na lokacijama na kojima to dopušta konfiguracija terena, pravci vjetrova, mogućnost prilaza i odleta, sukladno posebnim propisima. Helidromi se mogu izgraditi i na ravnim krovovima građevina koje zadovoljavaju posebne propise.

Prilikom odabira lokacije helidroma izbjegavati područja ekološke mreže ili područja s ugroženim stanišnim tipovima, te poplavna područja.

Prilikom planiranja helidroma iste smjestiti izvan područja rasprostranjenosti ciljnih stanišnih tipova i stanišnih tipova pogodnih za ciljne vrste područja ekološke mreže.

6.2.8. Elektronička komunikacijska infrastruktura i druga povezana oprema

6.2.8.1. Razvoj poštanskog prometa i elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme u dijelu koji se odnosi na izgradnju poslovnih građevina usmjeren je na područja unutar naselja, te se PPUOG-om i detaljnim planovima uređenja moraju planirati prostorne pretpostavke za nesmetan razvoj.

U grafičkom prikazu su orijentacijski prikazane lokacije poštanskog centra i postojećih i planiranih jedinica poštanske mreže.

6.2.8.2. Nepokretna elektronička komunikacijska mreža

Postojeću izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu s pripadajućim građevinama moguće je dograditi, odnosno rekonstruirati postojeću/izgraditi zamjensku/novu.

PPŽ-om se ne predviđa osiguranje novih koridora izgradnje kapitalnih vodova državnog značaja (međunarodni i međužupanijski), već samo manjim dijelom županijskog značaja (korisnički i spojni), a za proširenje kapaciteta prvenstveno je potrebno koristiti postojeće infrastrukturne koridore i težiti njihovom objedinjavanju u cilju zaštite i očuvanja prostora i sprječavanja nepotrebnog zauzimanja novih površina.

Proširenje elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme u nepokretnoj mreži treba planirati podzemno (polaganjem cijevi za elektroničke komunikacijske kablove), slijedeći koridore prometnica, željezničkih pruga i drugih vrsta infrastrukture, a samo iznimno, u svrhu bitnog skraćivanja trase, vremena izvedbe i zatečenog stanja na terenu može se planirati i izvan navedenih koridora, te zračnom mrežom. U slučaju planiranja koridora elektroničke komunikacijske mreže izvan koridora prometnica, željezničkih pruga i drugih vrsta infrastrukture, iste je potrebno planirati kroz prostorni plan odgovarajuće razine.

6.2.8.3. Unutar gradova i naselja gradskog obilježja kroz PPUOG-ove i druge planove lokalne razine je potrebno planirati koridore u pravilu unutar pješačkih staza ili zelenih površina, a unutar ostalih naselja podzemno i/ili nadzemno unutar pješačkih staza ili zelenih površina.

PPUOG-ovima i drugim planovima lokalne razine treba omogućiti izgradnju javnih govornica na javnim površinama (prvenstveno uz građevine društvene namjene i glavna prometna raskrižja u naseljima), te na način da najmanje jednu javnu telefonsku govornicu treba postaviti na svakih 1.500 stanovnika, a u svakom naselju većem od 1.000 stanovnika postaviti jednu javnu telefonsku govornicu prilagođenu za potrebe osoba s invaliditetom, tj. s nesmetanim pristupom (bez barijera) do govornice.

Za postavljanje i zaštitu elektroničkih komunikacijskih kabela novih kabelskih mreža treba predvidjeti izgradnju kabelaške kanalizacije. Koridori kabelaške kanalizacije trebaju se graditi u javnim prometnim površinama gdje god je to moguće, pri čemu je potrebno uskladiti planove s drugim nadležnim javnopravnim tijelima sukladno posebnim propisima.

Za sve nove zone poslovne, stambeno-poslovne i stambene namjene, te rekreacijske i ostale urbane zone treba predvidjeti izgradnju kabelaške kanalizacije do najbliže točke konekcije s postojećom kabelaškom kanalizacijom.

Za planirane mjesne/područne centrale moguća su i drugačija rješenja u PPUOG-ovima i drugim planovima lokalne razine ukoliko se novija rješenja procijene optimalnim.

U izgrađenoj kabelaškoj kanalizaciji treba planirati uporabu postojećeg slobodnog prostora primjenom tehnologije mikrocijevi namijenjenih za mikro-svjetlovodne kabele.

Kod izgradnje ili rekonstrukcije elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme treba omogućiti zajedničko korištenje iste od strane više operatora.

6.2.8.4. Pokretna elektronička komunikacijska mreža

Postojeću izgrađenu pokretnu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu, tj. samostojeće antenske stupove moguće je rekonstruirati, izgraditi zamjenske, te je moguća izgradnja novih.

U kartografskom prikazu *1c. Korištenje i namjena prostora Promet, pošta i komunikacijska infrastruktura* određena su, sukladno posebnom propisu, područja planiranih zona elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme za smještaj samostojećih antenskih stupova u radijusu od 300 m do 2.000 m unutar kojih je moguće locirati samostojeće antenske stupove, te je prikazan položaj postojećih samostojećih stupova, tj. aktivnih lokacija koje predstavljaju elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu zone radijusa 100 m.

Elektronička komunikacijska infrastruktura i druga povezana oprema prema načinu postavljanja, dijeli se na:

- elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu na samostojećim antenskim stupovima
- elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu na postojećim građevinama (antenski prihvat).

Prednost u odabiru novih lokacija uvijek mora imati pozicija izvan građevinskog područja, izvan područja zaštićenih dijelova prirode i dijelova prirode planiranih za zaštitu, izvan dijelova utvrđene ekološke mreže, kao i izvan zaštićenih područja i područja planiranih za zaštitu kulturnih dobara, a ukoliko takve pozicije nema izuzetno se može odabrati pozicija postave stupa unutar navedenih područja, s time da se u građevinskom području prvenstveno odabiru lokacije namijenjene infrastrukturi, komunalnim uređajima, gospodarskim sadržajima i slično.

Uvjeti smještaja i izgradnje samostojećih antenskih stupova su:

- samostojeći antenski stupovi smještavaju se unutar zona elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme utvrđenih posebnim propisom - u nastavku: planiranih elektroničkih komunikacijskih zona
- ukoliko se dvije ili više planiranih elektroničkih komunikacijskih zona preklapaju, tada je potrebno primijeniti takvo rješenje prema kojem će biti dovoljna postava jednog samostojećeg antenskog stupa osiguranjem pozicije u području preklapanja gdje je to moguće, a da zadovoljava potrebne tehničke uvjete
- unutar elektroničke komunikacijske zone uvjetuje se gradnja samostojećeg antenskog stupa takvih karakteristika da može prihvatiti više operatora
- iznimno, ukoliko lokacijski uvjeti ne dozvoljavaju izgradnju jednog stupa koji ima takve karakteristike da može primiti sve zainteresirane operatore (npr. u ekološkoj mreži, zaštićenim dijelovima prirodne i graditeljske baštine, na područjima sa značajnim vizurama i slično) dozvoljava se izgradnja nekoliko nižih stupova koji na zadovoljavajući način mogu pokriti planirano područje signalom
- ako je unutar planirane elektroničke komunikacijske zone već izgrađen samostojeći antenski stup, taj stup treba prihvatiti elektroničku komunikacijsku infrastrukturu novih operatora; ukoliko stup nema slobodan prostor za prihvat elektroničke komunikacijske infrastrukture drugih operatora, moguće je izgraditi zamjenski antenski stup ili rekonstruirati postojeći; Iznimno, ako izgradnja zamjenskog antenskog stupa ili rekonstrukcija postojećeg nije ostvariva, moguće je izgraditi samo jedan dodatni antenski stup za druge operatore
- ukoliko postojeći samostojeći antenski stupovi nemaju odgovarajuće odobrenje, isto je potrebno ishoditi sukladno uvjetima ovog plana; Ukoliko to nije moguće ishoditi, samostojeći antenski stup potrebno je ukloniti
- samostojeći antenski stup treba smjestiti izvan građevinskog područja na udaljenosti najmanje 200 metara od građevinskog područja mješovite pretežito stambene namjene, te od građevnih čestica građevina društvene (zdravstvene, socijalne, predškolske i školske) i turističke namjene, pri čemu se osobito moraju zadovoljiti zahtjevi zaštite ljudskog zdravlja (u cilju smanjivanja zdravstvenih rizika od elektromagnetskog zračenja kao preventivne mjere nedovoljno istraženih mogućih štetnih učinaka na zdravlje), zaštite prostora i očuvanja okoliša
- u slučaju da unutar zone postave antenskih stupova ne postoji mogućnost smještaja antenskog stupa izvan građevinskog područja na način iz prethodne alineje, moguće je umjesto antenskog stupa postaviti antenski prihvat izvan građevinskog područja ako postoji pogodna postojeća građevina za njegov smještaj ili je antenski stup/antenski prihvat moguće smjestiti unutar građevinskog područja u skladu s uvjetima smještaja određenim važećim prostornim planom uređenja grada ili općine / drugim planovima lokalne razine
- samostojeći antenski stup treba smjestiti izvan područja zaštićenih temeljem propisa o zaštiti prirode, ukoliko zaštićeno područje obuhvaća malu površinu; Ukoliko je zbog postizanja osnovne pokrivenosti područja nemoguće izbjeći planiranje i izgradnju samostojećih antenskih stupova na zaštićenom području isti se trebaju planirati rubno, odnosno na način da se izbjegniju istaknute i krajobrazno vrijedne lokacije i vrhovi uzvisina
- na prostoru velikih zaštićenih područja treba planirati minimalni broj stupova koji omogućava pokrivenost područja pokretnom mrežom
- na području ekološke mreže samostojeći antenski stup treba smjestiti uz izbjegavanje područja na kojima su prisutni ciljni stanišni tipovi te stanišni tipovi značajni za ciljne vrste ekološke mreže, a po ocjeni njihove prihvatljivosti za ekološku mrežu, odnosno na ciljeve očuvanja tog područja ekološke mreže
- samostojeći antenski stup treba smjestiti izvan područja zaštićenih temeljem propisa o zaštiti graditeljske baštine, osim iznimno u skladu s posebnim uvjetima nadležnih javnopravnih tijela, te izvan područja vrijednih vizura utvrđenih od strane nadležnog javnopravnog tijela
- na područjima zaštićenih dijelova prirode i graditeljske baštine građevine za smještaj opreme treba oblikovati u skladu s prostornim obilježjima okolnog prostora, te posebnim uvjetima nadležnih javnopravnih tijela
- samostojeći antenski stup treba smjestiti izvan vrijednog poljoprivrednog zemljišta ukoliko postoji niže vrijedno poljoprivredno zemljište
- na vojnim građevinama i u njihovim zaštitnim zonama i drugim građevinama posebne namjene samostojeći antenski stup moguće je smjestiti samo uz suglasnost nadležnog ministarstva, ovisno o namjeni građevine posebne namjene
- uz aerodrom Varaždin samostojeći antenski stup moguće je smjestiti ukoliko pozicija postave

antenskih stupova nije u koliziji s aerodromskim zonama sukladno uvjetima iz točke 6.2.7.2 ovih Odredbi za provođenje

- samostojeći antenski stup treba smjestiti izvan eksploatacijskih polja neenergetskih mineralnih sirovina.
- pristupni put do samostojećeg antenskog stupa ne smije se asfaltirati.

Smjernice za određivanje lokacija samostojećih antenskih stupova i smjernice za postavu antenskih prihvata unutar građevinskih područja određenih prostornim planovima uređenja općina i gradova, kao i drugim prostornim planovima lokalne razine:

- Samostojeći antenski stupovi
 - novi samostojeći antenski stupovi elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme koji se moraju smjestiti unutar građevinskog područja, smještavaju se u gospodarske, komunalne ili infrastrukturne zone
 - samostojeći antenski stupovi se ne mogu graditi u neposrednoj blizini područja namijenjenog za mješovitu, pretežito stambenu, društvenu (zdravstvenu, socijalnu, predškolsku i školsku) i turističku namjenu, te parkova i zaštićenih prirodnih i kulturnih dobara, a najmanja udaljenost je 200 metara od građevnih čestica građevina navedenih namjena pri čemu se osobito moraju zadovoljiti zahtjevi zaštite ljudskog zdravlja (u cilju smanjivanja zdravstvenih rizika od elektromagnetskog zračenja kao preventivne mjere nedovoljno istraženih mogućih štetnih učinaka na zdravlje), zaštite prostora i očuvanja okoliša
 - u slučaju da na lokaciji nije moguće zadovoljiti kriterij udaljenosti antenskog stupa u odnosu na navedene namjene, umjesto antenskog stupa se može postaviti antenski prihvat u skladu s uvjetima važećih prostornih planova uređenja općine i grada/ drugim prostornim planovima lokalne razine
 - u gradu Varaždinu, u sjeverozapadnom području uz Optujsku ulicu, koje je gotovo u potpunosti izgrađeno gradsko tkivo, potrebno je uređaje pokretne elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme postavljati prvenstveno na postojeće građevine infrastrukture ili na građevine koje su pogodne za prihvat tih uređaja. U slučaju da postava uređaja pokretne elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme na postojeće građevine infrastrukture, odnosno pogodne građevine ne može osigurati potrebnu funkcionalnost, moguće je planirati postavu samostojećih antenskih stupova uz nužno usuglašavanje uvjeta oblikovanja, načina izgradnje, visine i dr. u postupku izrade glavnog projekta u skladu s određenjem prostornih planova uređenja grada/drugim planovima lokalne razine.
- Antenski prihvat
 - elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu na postojećim

građevinama - antenski prihvat, u pravilu treba postavljati unutar područja gospodarskih, infrastrukturnih, komunalnih i sličnih djelatnosti, a izbjegavati područja mješovite, pretežito stambene i društvene namjene i područja posebnih uvjeta korištenja

- u gusto izgrađenim područjima moguća je postava antenskih prihvata i izvan navedenih zona, te je u tom slučaju uređaje pokretne elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme potrebno postavljati prvenstveno na postojeće građevine infrastrukture ili na građevine koje su pogodne za prihvat tih uređaja
- antenski prihvat se ne mogu postavljati na škole, dječje vrtiće, bolnice i građevine sličnih sadržaja, kao i na druge građevine koje su bliže od 100 m od tih građevina
- pri planiranju se osobito moraju zadovoljiti zahtjevi zaštite ljudskog zdravlja (u cilju smanjivanja zdravstvenih rizika od elektromagnetskog zračenja kao preventivne mjere nedovoljno istraženih mogućih štetnih učinaka na zdravlje), zaštite prostora i očuvanja okoliša
- antenski prihvat se mogu postavljati na zaštićena kulturna dobra ili u njihovoj blizini, kao i u neposrednoj blizini zaštićenih prirodnih dobara, samo u skladu s posebnim uvjetima javnopravnih tijela određenih posebnim propisima koji utvrđuju posebne uvjete prilikom izrade glavnog projekta
- lokacije antenskih prihvata koji se postavljaju na postojeće građevine ne planiraju se prostornim planovima, ali moraju biti u skladu s uvjetima određenim za njihovu postavu u prostornim planovima uređenja općina i gradova/drugim planovima lokalne razine

Smjernice za određivanje lokacija samostojećih antenskih stupova i smjernice za postavu antenskih prihvata unutar građevinskih područja smatraju se uvjetima za smještavanje i izgradnju navedenih građevina unutar:

- površina i građevina državnog i županijskog značaja
- građevinskih područja određenih prostornim planovima uređenja općina i gradova, kao i drugih prostornih planova lokalne razine, ukoliko isti tim planovima nisu određeni ili nisu određeni u skladu s ovim PPŽ-om (do njihova određenja/ usklađenja).

Osim navedenih uvjeta i smjernica, pri lociranju samostojećih antenskih stupova i antenskih prihvata, odnosno izradi glavnog projekta, potrebno je poštitivati posebne propise i posebne uvjete nadležnih javnopravnih tijela, a vezano na zaštitu zdravlja ljudi i ograničavanja razine zračenja, kulturnu i prirodnu baštinu, građenje (prijavu građenja i dr.), zaštitu i spašavanje i drugo.

Smještaj samostojećeg antenskog stupa ili antenskog prihvata u prostoru treba u glavnom projektu prikazati na način iz kojeg će biti jasno da je smje-

štaj usklađen s mišljenjem i uvjetima nadležnih javnopravnih tijela, uvjetima i smjernicama važećeg prostornog plana, te s posebnim propisima, a osobito propisom koji se odnosi na zaštitu od elektromagnetskog polja.

Za postavljanje samostojećeg antenskog stupa i antenskog prihvata u prostoru potrebno je uz prijavu početka građenja/postavljanja izvora elektromagnetskog polja priložiti suglasnost javnopravnog tijela nadležnog za provođenje mjera zaštite od neionizirajućeg zračenja, a u skladu s propisima kojima je uređena zaštita od neionizirajućeg zračenja i zaštita od elektromagnetskih polja.

Za izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu treba osigurati redovno mjerenje radiofrekvencijskih polja, te provedbu potrebnih mjera ukoliko izmjerene vrijednosti ne zadovoljavaju prema posebnom propisu.

Nakon prestanka korištenja samostojećih antenskih stupova i antenskih prihvata operateri trebaju o svom trošku ukloniti sve građevine koje su služile toj namjeni i dovesti prostor u prvobitno stanje.

6.2.8.5. Širokopojasni pristupi internetu

Razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa internetu, odnosno elektronička komunikacijska mreža velike brzine se planira na području cijele Županije na način da se omogući širokopojasni pristup Internetu svim građanima s brzinama od minimalno 30 Mb/s te pristup 50% građana Internetu brzine većim od 100 Mb/s.

Potrebnu infrastrukturu treba osigurati prvenstveno koristeći postojeće infrastrukturne građevine nepokretne i pokretne mreže koji su adekvatni za zadovoljavanje potreba, a ovisno o odabranoj tehnologiji (postojeću kabelsku kanalizaciju i/ili mrežu nadzemnih stupova u nepokretnoj mreži, postojeće antenske stupove za postavljanje novih baznih stanica kod implementacije bežičnih tehnologija, zatvorene prostore za smještaj lokalnih čvorova i dr.).

U slučaju potrebe izgradnje nove infrastrukture širokopojasnog pristupa, uvjeti smještavanja su istovjetni uvjetima određenim u točkama 6.2.8.2. Nepokretna elektronička komunikacijska mreža, 6.2.8.3., te 6.2.8.4. Pokretna elektronička komunikacijska mreža.

6.2.8.6. Radio i TV sustav veza

U kartografskom prikazu 1c. *Korištenje i namjena prostora Promet, pošta i komunikacijska infrastruktura* određena su područja planiranih zona elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme za smještaj samostojećih antenskih stupova u promjeru 500 m unutar kojih je moguće locirati samostojeće antenske stupove za potrebe radio i TV sustava veza, te položaj takvih postojećih samostojećih stupova i radijskih koridora (koridora mikrovalnih veza).

Uvjeti smještavanja antenskih stupova za potrebe radio i TV sustava su istovjetni uvjetima za smještaj i gradnju stupova pokretne mreže određenim u točki.

6.3. Energetski sustav

6.3.1. Elektroenergetika

6.3.1.1. Sustav opskrbe električnom energijom na razini PPŽ-a obuhvaća proizvodna postrojenja od 10 MW i više uključivo sve hidroelektrane, te prijenosna i transformatorska postrojenja od 35 kV i više. U sklopu područja planiranih za proizvodnju električne energije mogu se smještavati energetske proizvodne građevine sa svim pripadajućim građevinama/postrojenjima, uključivo i građevine za pohranu električne energije.

U kartografskom prikazu 2a. *Infrastrukturni sustavi i mreže Energetski sustav*, prikazana su područja planirana za smještavanje građevina za proizvodnju energije, položaj postojećih, te orijentacijski položaj planiranih elektroenergetskih vodova i pripadajućih građevina. Na kartografskom prikazu 1a. *Korištenje i namjena površina Prostor i površine za razvoj i uređenje* prikazana je površina infrastrukturnog sustava postojećih hidroelektrana, planirane geotermalne elektrane i planirane sunčane elektrane.

Planirane vodove i pripadajuće građevine potrebno je smjestiti unutar koridora propisanih širina iz tablice navedene u točki 6.1.4. ovih Odredbi za provođenje, a u odnosu na prikazani orijentacijski položaj.

Energetske građevine lokalne razine (elektrane i distribucija električne energije niže naponske razine) planiraju se prostornim planovima lokalne razine.

6.3.1.2. Kapitalna proizvodna postrojenja (HE Varaždin i HE Čakovec) su izgrađena i u PPŽ-u se ne predviđaju nove potrebe za prostorom. Moguća je njihova revitalizacija/rekonstrukcija i povećanje instalirane snage.

Prilikom revitalizacije/rekonstrukcije i povećanja instalirane snage postojećih proizvodnih postrojenja HE sustava na rijeci Dravi potrebno je planirati prilagodbu postojećih ribljih staza ili izgradnju novih ribljih prolaza na brani akumulacije, izgradnju ribljih prolaza/staza na proizvodnom postrojenju u cilju osiguranja određene propusnosti na dovodnim i odvodnim kanalima, izmjenu načina rada HE u cilju smanjenja dnevnih oscilacija, osiguravanje biološkog minimuma u starim koritima sukladno ekološkim zahtjevima ciljnih vrsta područja ekološke mreže i tehničkim obilježjima HE sustava te uspostavu sustava praćenja funkcionalnosti ribljih prolaza/staza, oscilacije vodostaja i protoka u starim koritima.

Na kartografskom prikazu 2a. *Infrastrukturni sustavi i mreže Energetski sustav* prikazano je područje HE sustava (akumulacijska jezera, dovodni i odvodni kanali, brane, strojarne) koje se koristi za potrebe tog sustava, a iznimno i za druge namjene uz suglasnost nadležnog javnopravnog tijela, te lokacije postojećih HE Varaždin, HE Čakovec te male HE uz branu HE Varaždin (prikazano simbolom).

6.3.1.3. Mogućnost izgradnje malih hidroenergetskih građevina (male hidroelektrane (u nastavku: HE) -

do 10MW - male, mini, mikro, piko), se predlaže na nekoliko lokacija na rijeci Bednji (simbolom su na kartografskom prikazu prikazane orijentacijske lokacije), te na lokaciji nekad postojećih elektrana - uz Trakošćansko jezero. U slučaju predloženih varijantnih lokacija malih HE, iste se smatraju planskim elementom do izdavanja akta kojim se odobrava građenje za odabranu lokaciju male hidroelektrane, a potom prestaje obveza čuvanja preostalih neodabranih varijantnih lokacija.

Osim ovim Planom predloženih lokacija malih hidroelektrana, iste je moguće graditi i na lokacijama nekadašnjih malih HE/mlinova i postojećih brana na Bednji i pritocima, te eventualno drugim vodotocima i kanalima ukoliko se njihovo smještanje ocijeni mogućim u odnosu na postojeće ili planirane male HE, tj. ukoliko se dokaže da njihov kumulativni učinak isključuje značajan negativan utjecaj na okoliš tih zahvata.

Za rijeku Bednju se predlaže izraditi dokument (prema točki 6.4.1.9. ovih Odredbi za provođenje) kojim bi se uz održivo gospodarenje rijekom procijenila i mogućnost njenog energetskog korištenja vodnih snaga i na lokacijama koje nisu planirane u ovoj točki. Ukoliko će se kroz predmetni dokument utvrditi mogućnost dodatnog energetskog korištenja vodnih snaga te ukoliko kumulativni učinak planiranih malih HE iz ovog PPŽ-a i eventualno mogućih novoplaniranih malih HE iz tog dokumenta isključuje značajan negativan utjecaj na okoliš, te lokacije bit će potrebno ugraditi u PPŽ.

Mogućnost energetskog korištenja vodnih snaga može se procijeniti i za druge vodotoke i kanale.

Uvjeti za smještaj i gradnju malih hidroelektrana određeni su u točki 6.3.3. Mogućnosti korištenja obnovljivih izvora energije - točkama 6.3.3.2. i 6.3.3.3. ovih Odredbi za provođenje.

6.3.1.4. Planira se geotermalna i sunčana elektrana županijskog značaja (jedna ili više) u Općini Mali Bukovec.

Površina planirana i prikazana u kartografskom prikazu je okvir (najveća moguća površina) za smještanje postrojenja geotermalne i sunčane/ih elektrane/a izvan kojeg nije dozvoljeno širenje, a moguće je korištenje i manje površine od prikazane.

Uvjeti za gradnju navedene sunčane/ih elektrane/a određeni su u točki 6.3.3. Mogućnosti korištenja obnovljivih izvora energije - točkama 6.3.3.2. i 6.3.3.4. ovih Odredbi za provođenje.

Uvjeti za gradnju navedene geotermalne elektrane određene su u točki 6.3.3. Mogućnosti korištenja obnovljivih izvora energije - točkama 6.3.3.2. i 6.3.3.5. ovih Odredbi za provođenje.

6.3.1.5. Konačne lokacije hidroelektrana i obuhvat geotermalne i sunčane elektrane odredit će se na temelju prethodnih istraživanja, studija podobnosti, odgovarajućih postupaka vezanih uz zaštitu okoliša i prirode, te ekonomske isplativosti.

6.3.1.6. Način priključenja postrojenja i uređaja planiranih elektrana na elektroenergetsku mrežu

određen je točkom 6.3.3. Mogućnosti korištenja obnovljivih izvora energije.

6.3.1.7. Unapređenje i razvoj prijenosnih kapaciteta i transformatorskih postrojenja predviđa se u okviru postojećih i planiranih koridora i prostora (uz minimalna potrebna proširenja) radi zaštite i racionalnog korištenja prostora.

6.3.1.8. Postojeći dalekovodi i kabeli 10 kV, 20 kV, 35 kV i 110 kV mogu se rekonstrukcijom preoblikovati u dalekovode ili kabele više naponske razine i povećane prijenosne moći po njihovim postojećim trasama i pripadnim koridorima, ukoliko postoje tehničke pretpostavke izvedivosti. Njihove trase na pojedinim dijelovima se mogu prilagoditi novom stanju u prostoru i rekonstruirati/izgraditi sukladno tehničkim propisima koji reguliraju način i uvjete izgradnje elektroenergetskih građevina.

Za postojeće dalekovode/kabele potrebno je štititi prostor najmanje širine (podrazumijeva ukupni prostor lijevo i desno od uzdužne osi prijenosnog voda):

- dalekovodi DV 2x400 kV - 80 m (2x40 m)
- dalekovodi DV 220 kV - 50 m (2x25 m)
- dalekovodi DV 2x110 kV- 50 m (2x25 m)
- kabeli KB 2x110 kV - 6 m (2x3 m)
- dalekovodi DV 110 kV - 40 m (2x20 m)
- kabeli KB 110 kV - 5 m (2x2,5 m)
- dalekovodi DV 35 kV - 10 m (2x5 m)
- kabeli KB 35 kV - 3 m (2x1,5 m).

Za bilo koji zahvat unutar zaštitnog prostora dalekovoda potrebno je ishoditi posebne uvjete nadležnog javnopravnog tijela.

6.3.1.9. PPŽ-om se predviđa mogućnost izgradnje prijenosnih i transformatorskih postrojenja:

- dalekovod DV 2x400 kV HE Dubrava - rasklopno postrojenje RP Drava - *uz trasu postojećeg dalekovoda Žerjavinec - Mađarska DV 2x400 kV i postojećeg dalekovoda DV 110 kV HE Dubrava - TS Koprivnica*
- dalekovod DV 110 kV od TS Varaždin II do dalekovoda DV 110 kV Nedeljanec - Čakovec 1
- dalekovod DV 2x110 kV Nedeljanec - Vinica (*uz/u trasi postojećeg dalekovoda DV 35 kV*)
- kabel KB 2x110 kV od postojećeg dalekovoda DV 110 kV (TS Nedeljanec - KTE Jertovec) u naselju Remetinec do postojeće trafostanice TS 35/10 kV Novi Marof II / planirane TS 110 kV Novi Marof II
- kabel KB 35 kV na području Grada Varaždina (*između postojećih kabela KB 35 kV*) i Grada Varaždinske Toplice (*kao zamjenski vod za dio postojećeg dalekovoda DV 35 kV unutar građevinskog područja i novi vod na području Petkovca Topličkog*)
- trafostanica TS 110 kV Varaždin II u Gradu Varaždinu, trafostanica TS 110 kV Novi Marof II u Novom Marofu i trafostanica TS 110 kV u Vinici

(uz/umjesto postojećih TS 35 kV), te trafostanica TS 110 kV Brezje u Gradu Varaždinu, TS 110 kV Knežinec 2 u Općini Gornji Knežinec i trafostanica TS 110 kV u Općini Mali Bukovec

- trafostanica TS (RS) 35 kV u Petkovcu Topličkom.

Prostor unutar koridora (propisanih širina iz točke 6.1.4. ovih Odredbi za provođenje) rezerviran je isključivo za potrebe izgradnje, redovnog pogona i održavanja dalekovoda.

Unutar koridora dalekovoda u pravilu nije dozvoljena gradnja i rekonstrukcija stambenih, poslovnih i industrijskih građevina. Taj prostor može se koristiti za vođenje prometne i druge infrastrukture u skladu sa posebnim propisima i standardima. Za bilo koji zahvat u unutar koridora dalekovoda/kabela, osobito za križanja infrastrukture elektroprijenosa i elektroopskrbe s drugom infrastrukturom (osobito u slučaju kabela), potrebno je ishoditi posebne uvjete nadležnog javnopravnog tijela.

Za smještaj i izgradnju planiranih transformatorskih stanica potreban je prostor okvirne veličine od 100x100 m za TS 110 kV otvorene izvedbe, odnosno 60x60 m za TS 110 kV zatvorene izvedbe na lokaciji prikazanoj simbolom uz moguća odstupanja u kartografskom prikazu.

Konačna veličina i oblik površina za smještaj trafostanica treba se prilagoditi opsegu izgradnje postrojenja, tehnološkim zahtjevima i zatečenim uvjetima u okruženju (osobito u izgrađenim područjima), kao i zahtjevima ostalih sudionika u prostoru u postupku izdavanja akata za građenje.

Unutar prostora planirane trafostanice TS 110 kV Novi Marof II u Novom Marofu treba predvidjeti prostor za smještaj dva energetska transformatora 110/20(10) kV snage po 20 MVA, prostor za postrojenje uzemljenja neutralne točke i u budućnosti izgradnju objekta za smještaj SN postrojenja, pomoćnih postrojenja i sekundarne opreme za potrebe nadležnog javnopravnog tijela - operatora distribucijskog sustava.

Mjere zaštite okoliša:

Klimatske promjene - Prilagodba klimatskim promjenama

- Prilikom projektiranja zahvata - izmicanje i/ili kabliranje pojedinih trasa, analizirati utjecaj klimatskih promjena na predviđeno rješenje i odabrati optimalno rješenje analizirajući, između ostaloga, utjecaje klimatskih promjena na zahvat.

Bioraznolikost

- Nakon izgradnje planiranih elektroenergetskih rješenja, područja koja su bila zahvaćena građevinskim radovima sanirati na način da se dovedu u stanje slično prvobitnom.

6.3.1.10. Trase dalekovoda smještati na način da se u što većoj mjeri polažu u koridore već postojećih linijskih struktura kako bi se izbjegla fragmentacija šuma i staništa.

Trase dalekovoda smještati na način da se najviše što je moguće izbjegava vrijedno obradivo zemljište,

po mogućnosti planirati na niže vrijednim kategorijama poljoprivrednog zemljišta.

Uskladiti elektroenergetske sustave prijenosa s tehničkim rješenjima o smanjivanju negativnih utjecaja nadzemnih vodova na ptice analiziranim u Preporuci stalnog odbora Bernske te uputama Bonnske konvencije o izbjegavanju ili ublažavanju utjecaja električnih vodova na migratorne vrste ptica, osobito pri utvrđivanju prikladnog tehničkog rješenja izvedbe elektroenergetskih građevina unutar područja očuvanja značajnog za ptice (POP) HR1000014 Gornji tok Drave i područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove (POVS) HR5000014 Gornji tok Drave.

6.3.1.11. U prostornim planovima uređenja gradova i općina potrebno je prikazivati koridore dalekovoda i kabela iz tablice prikazane u točki 6.1.4. ovih Odredbi za provođenje, te rezervirati površine za smještaj transformatorskih stanica okvirnih veličina navedenih u točki 6.3.1.9.

Prilikom planiranja smještaja novih elektroenergetskih građevina i njihove daljnje razrade potrebno je uvažiti navedeno u točki 6.3.1.10.

6.3.2. Cijevni transport plina

6.3.2.1. Sustav cijevnog transporta plina na razini PPŽ-a obuhvaća postojeće i planirane plinovode - međunarodni magistralni plinovod i magistralne plinovode s pripadajućim građevinama (mjerno-redukcijske stanice, blokadno instrumentacijske stanice, mjerno-regulacijski čvor i priključci).

U kartografskom prikazu *2a. Infrastrukturni sustavi i mreže Energetski sustav*, prikazan je položaj postojećih i orijentacijski položaj planiranih vodova cijevnog transporta plina i pripadajućih građevina, te informativno prikaz važnijih lokalnih plinovoda prema prostornim planovima općina i gradova.

Moguća je rekonstrukcije plinskog sustava s ciljem povećanja sigurnosti opskrbe i smanjenja gubitaka plina na dionicama na kojima se ukaže potreba.

Planirane vodove i pripadajuće građevine potrebno je smjestiti unutar koridora propisanih širina iz tablice navedene u točki 6.1.4. ovih Odredbi za provođenje, a u odnosu na prikazani orijentacijski položaj.

Distribucija i opskrba plinom planira se prostornim planovima lokalne razine.

6.3.2.2. Unapređenje sustava opskrbe plinom u smislu izgradnje kapitalnih građevina sustava transporta plina na razini Države i Županije predviđa se ostvariti izgradnjom sljedećih građevina:

- međunarodnog magistralnog plinovoda ADRIA - LNG (Omišalj - Delnice - Karlovac - Zagreb - Zabok - Ludbreg - Budrovac - Donji Miholjac) planiran je uz koridor postojećih magistralnih plinovoda Zabok - Ludbreg, Ludbreg - Koprivnica i Budrovac - Varaždin
- magistralnog plinovoda Lepoglava - Đurmanec DN 200/50 bara

- prateće nadzemne građevine - MRS (mjerno redukcijska stanica) Ludbreg.

6.3.2.3. Međunarodni magistralni plinovod ADRIA - LNG (Omišalj - Delnice - Karlovac - Zagreb - Zabok - Ludbreg - Budrovac - Donji Miholjac) planiran je područjem uz već postojeće magistralne plinovode Zabok - Ludbreg, Ludbreg - Koprivnica i Budrovac - Varaždin I.

Na trasi se planira izgradnja nove mjerno-redukcijske stanice za koju treba osigurati potreban prostor sukladno posebnim propisima i uvjetima, a uvažavajući građevinsko područje naselja u neposrednoj blizini.

Prilikom određivanja konačne trase izbjegavati planiranje trase kroz područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2001412 Livade uz Bednju V i područje očuvanja značajno za ptice (POP) HR1000008 Bilogora i Kalničko gorje.

U slučaju izgradnje trase magistralnog plinovoda unutar područja ekološke mreže POP HR1000008 Bilogora i Kalničko gorje radove uklanjanja vegetacije provoditi izvan razdoblja gniježđenja šumskih vrsta ptica i brige za mlade (od 01. kolovoza do 01. veljače).

Prilikom projektiranja magistralnog plinovoda ADRIA-LNG, unutar područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2001410 Livade uz Bednju III, trasu planirati unutar zaštitnog pojasa postojećeg međunarodnog magistralnog plinovoda.

6.3.2.4. Konačnu trasu planiranog magistralnog plinovoda Lepoglava - Đurmanec DN 200/50 potrebno je (u smislu rješavanja tehničkih elemenata) uskladiti s trasom planirane Zagorske brze ceste i brze željezničke pruge (Zagreb) - Zabok - Lepoglava - Ivanec - Varaždin -Čakovec (Mađarska) s obzirom na njihovo međusobno presijecanje planiranih trasa.

6.3.2.5. Trase i lokacije planiranih magistralnih plinovoda i pratećih nadzemnih građevina ucrtane u PPŽ-u su usmjeravajuće. Moguća odstupanja u pogledu rješenja njihovih trasa i lokacija utvrđenih ovim PPŽ-om, radi usklađenja s prostornim planovima i postojećom infrastrukturom, preciznijim geodetskim izmjerama, tehnološkim inovacijama i dostignućima, prirodnim, krajobraznim i kulturnim vrijednostima (osobito arheologija), sigurnosnih i drugih razloga, neće se smatrati izmjenama PPŽ-a.

6.3.2.6. Za izgrađene magistralne plinovode određen je zaštitni pojas sukladno posebnim propisima (30 m lijevo i desno od osi plinovoda).

Unutar zaštitnog pojasa je zabranjeno graditi zgrade namijenjene stanovanju ili boravku ljudi.

Iznimno, zgrade namijenjene stanovanju ili boravku ljudi mogu se graditi u pojasu užem od 30 m ako je gradnja već bila predviđena prostornim planom prije projektiranja plinovoda i ako se primijene posebne zaštitne mjere, s tim da najmanja udaljenost naseljene zgrade od plinovoda mora biti:

- za promjer plinovoda do 125 mm - 10 m
- za promjer plinovoda od 125 mm do 300 mm - 15 m
- za promjer plinovoda od 300 mm do 500 mm - 20 m
- za promjer plinovoda veći od 500 mm - 30 m.

U pojasu širine 5 m s obje strane osi magistralnih plinovoda zabranjena je sadnja biljaka čije korijenje raste dublje od 1 m, odnosno za koje je potrebno obrađivati zemljište dublje od 0,5 m.

U dijelovima trase planiranih magistralnih plinovoda koji prolaze u blizini postojećih građevina (uključivo i na manjoj udaljenosti od 15 m), plinovod je potrebno projektirati i graditi na način da se osigura odgovarajuća/propisana zaštita postojećih građevina, dok eventualno nezakonito izgrađene građevine, za koje nije proveden postupak ozakonjenja, nije moguće zadržati u prostoru.

Svaka eventualna gradnja ili zahvati u rubnom području zaštitnog pojasa ili unutar istog, odnosno njegovo presijecanje drugom infrastrukturom mora se regulirati primjenom posebnih tehničkih propisa (koji određuju odnos plinovoda i ostalih građevina u prostoru), te izvoditi uz suglasnost nadležnog javnopravnog tijela.

6.3.2.7. Za sve zahvate u koridoru planiranih magistralnih plinovoda potrebno je ishoditi suglasnost nadležnog javnopravnog tijela.

Prilikom daljnje razrade planiranih magistralnih plinovoda potrebno je uzeti u obzir postojeću i planiranu infrastrukturu, vodotoke, te druge prostorno-planske elemente (poplavno područje, inženjersko-geološki nestabilno područje i slično), te u najvećoj mogućoj mjeri izbjegavati ugrožene stanišne tipove i provoditi eventualno potrebne mjere.

6.3.2.8. Magistralni plinovod može se smatrati »međunarodnim magistralnim plinovodom« sukladno razvojnim planovima plinskog transportnog sustava u slučaju njegova priključenja na transportni sustav susjednih država.

6.3.2.9. Plinifikacija naselja na području općina i gradova razvijat će se temeljem »Studije opskrbe prirodnim plinom Županije varaždinske« i programa razvoja nadležnog javnopravnog tijela, a razrađivat će se PPUOG-ovima, te odgovarajućom stručnom dokumentacijom.

Lokalnu plinsku mrežu potrebno je razvijati i održavati na siguran, pouzdan i učinkovit način. Prilikom planiranja smještaja novih lokalnih plinovoda i njihove daljnje razrade potrebno je uvažiti navedeno u točki 6.3.2.7.

U prostornim planovima uređenja gradova i općina potrebno je prikazivati koridore međunarodnog magistralnog i magistralnih plinovoda iz tablice prikazane u točki 6.1.4. ovih Odredbi za provođenje, te rezervirati površine za smještaj mjerno-redukcijskih stanica i ostalih pripadajućih građevina.

6.3.3. Mogućnosti korištenja obnovljivih izvora energije

6.3.3.1. Planom se predviđa racionalno korištenje energije korištenjem obnovljivih izvora energije i kogeneracije, ovisno o energetske i gospodarske potencijalima pojedinih područja Županije.

Obnovljivi izvori energije na području Županije obuhvaćaju: Sunčevu energiju, hidroenergiju, geotermalnu energiju, energiju iz biomase/bioplina, energiju vjetra, te nespacificirane i ostale obnovljive izvore energije.

Za prostor Varaždinske županije predlaže se izrada studije kojom bi se procijenila područja na kojima je moguć smještaj elektrana na biomasu i geotermalnih elektrana koje se prema zaključcima publikacije o potencijalima obnovljivih izvora energije ističu kao potencijali, ali i elektrana koje koriste druge obnovljive izvore energije.

Građevine za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora državnog značaja su građevine HE sustava na rijeci Dravi za koje je moguća revitalizacija/rekonstrukcija i povećanje instalirane snage prema točki 6.3.1.2.

6.3.3.2. Uvjeti za izgradnju građevina županijske razine

Površine planirane za izgradnju elektrana na obnovljive izvore energije su okvir za njihov mogući razvoj, a unutar te površine je potrebno formirati odgovarajuću građevnu česticu i/ili čestice uz poštivanje uvjeta iz ovih Odredbi za provođenje, te posebnih propisa i uvjeta nadležnih javnopravnih tijela.

Do elektrana treba planirati kolni pristup, a na građevnoj čestici je potrebno urediti prostor za promet u mirovanju.

Prostor koji se neće izgraditi ili nije namijenjen za promet i komunikacije, potrebno je ozeleniti visokim i niskim zelenilom autohtonih vrsta.

Elektrana s pratećim građevinama mora se svojim oblikovanjem uklopiti u postojeći krajolik. U fazi izrade projektne dokumentacije potrebno je izraditi elaborat krajobraznog uređenja kako bi se postigla bolja vizualna uklopljenost elektrana u okolni prostor (moguće je predvidjeti formiranje zelenog pojasa kao vizualne barijere ili očuvanje postojeće šumske vegetacije u tu svrhu i sl.). Za uređenje područja obuhvata treba koristiti isključivo autohtonu vegetaciju.

Prema potrebi se elektrana ograđuje, ograda može biti metalna, ili iz drugog materijala, te djelomično zidana, a prednost se daje zelenim ogradama u kojima će se koristiti autohtona vegetacija. Ograde mogu biti visoke najviše 3 m, ukoliko su providne, odnosno 2 m, ukoliko su neprovidne.

Rasvjetu je potrebno instalirati na način da se svjetlosno onečišćenje svede na najmanju moguću mjeru.

Ostali detaljniji uvjeti za pojedinu vrstu elektrane određeni su u točkama 6.3.3.3. do 6.3.3.6.

6.3.3.3. Uvjeti smještaja i gradnje malih hidroelektrana iz točke 6.3.1.3.:

Koeficijent izgrađenosti (kig) građevne čestice male hidroelektrane, te katnost i visina je uvjetovana tehnološkim procesom.

Građevine i uređaje u sklopu male hidroelektrane potrebno je projektirati i graditi sukladno posebnom propisu o vodama tako da:

- omogućavaju vraćanje voda u vodotok i druga vodna tijela
- ne smanjuju postojeći opseg korištenja voda za vodoopskrbu, navodnjavanje i druge namjene ili ne sprječavaju korištenje voda za druge namjene u skladu s posebnim propisom i planom utvrđene namjene površina
- ne smanjuju stupanj zaštite od štetnog djelovanja voda i ne otežavaju provedbu mjera takve zaštite
- ne pogoršavaju zdravstvene prilike i ne utječu negativno na stanje voda
- ne ugrožavaju život i zdravlje ljudi, ne uzrokuju štetu na vodama i vodnom okolišu, na drugim sastavnicama okoliša, na okolišu u cjelini, na imovini i na propisu utemeljenim interesima drugih osoba
- ne otežavaju pješački, cestovni i željeznički promet.

Potrebno je koristiti takvo tehničko rješenje koje se uklapa u postojeće stanje s minimalnim učinkom u pogledu utjecaja na navedene elemente u prethodnom stavku, te za isto pribaviti posebne uvjete nadležnog javnopravnog tijela koje upravlja vodotokom na koji se postavlja, kao i uvjete tijela koje upravlja elektroenergetskim sustavom.

Prednost treba dati tehničkim rješenjima malih hidroelektrana sa što manje građevinskih radova ili bez građevinskih radova, ugradnji montažnih objekata malih hidroelektrane, korištenju tehnologije malih hidroelektrana bez kanaliziranja/usmjeravanja vode/akumulacije, tj. prirodni bliskim rješenjima sa što manje utjecaja na okoliš.

Iznimno je moguće formiranje manje akumulacije (unutar koridora vodotoka), koja će se definirati na osnovi tehničko-ekonomske analize ovisno o izboru lokacije HE postrojenja, uz uvažavanje elemenata zaštite okoliša i prirode propisane ovim Planom i posebnim propisima, te posebnim uvjetima nadležnih javnopravnih tijela.

Ne dozvoljava se formiranje akumulacije za potrebe male hidroelektrane (MHE) unutar vodotoka na području Općine Sveti Ilija.

U okviru postrojenja male hidroelektrane mogu se graditi odgovarajuće građevine i objekti (HE postrojenje), elektrostrojarska oprema, rasklopno postrojenje i druge potrebne prateće građevine i objekti (brana, derivacijski kanal, trafostanica i drugo), te su mogući zahvati radi osiguranja spajanja male hidroelektrane na postojeći elektroenergetski sustav i uređenja pratećih površina (uređenje područja uz vodotok, formiranje prolaza za riblje vrste i dr.).

Za potrebe rada MHE treba osigurati ekološki optimalan protok te omogućiti uzdužnu povezanost rijeke (riblje staze).

Prilikom izrade projektne i studijske dokumentacije za izgradnju MHE potrebno je uzeti u obzir sve postojeće i planirane objekte na predmetnom vodotoku i procijeniti utjecaje na hidromorfološko stanje rijeke.

Točne lokacije i potencijale za izgradnju malih hidroelektrana potrebno je temeljiti na istraživanjima vodotoka. U najvećoj mogućoj mjeri treba koristiti lokacije na kojima već postoje vodne stepenice te poticati rekonstrukciju/prenamjenu napuštenih mlinica, postojećih brana na vodotocima i kanalima a pri planiranju hidroelektrana osigurati kontinuiranost vodnoga toka (riblje staze i sl.).

6.3.3.4. Uvjeti smještaja i gradnje sunčane elektrane/a županijskog značaja s pripadajućim građevinama unutar lokacije iz točke 6.3.1.4. (sunčana/e elektrana/e u Općini Mali Bukovec):

- Smještaj i gradnja sunčane elektrane planira se unutar zone infrastrukturne namjene.
- Sunčana/e elektrana/e se treba smjestiti i graditi na dvije plohe, istočno i zapadno od lokalne ceste.
- Građevine sunčane elektrana moraju biti udaljene najmanje 20 m od građevinskog područja naselja.
- Za elektranu je potrebno koristiti panele koje treba postaviti na konstrukciju visine koja će se odrediti poštujući morfologiju terena i zahtjeve uklopanja u okoliš.
- Veličinu i oblik elektrane, odnosno postavu sklopova fotonaponskih modula treba u što većoj mjeri prilagoditi prirodnoj morfologiji terena.
- Unutar obuhvata sunčane elektrane građevne čestice treba podijeliti na više polja s panelima tako da se između njih osiguraju koridori za prolaz mehanizacije za održavanje sunčane elektrane i životinja, a mogu se koristiti i za ispašu.
- Potrebno je osigurati zamjenske puteve za pristup do poljoprivrednih čestica ukoliko će se isti ukinuti radi formiranja čestice/a sunčane elektrane.
- Koeficijent izgrađenosti (kig) građevne čestice, odnosno pokrivenost panelima može iznositi najviše 0,7.
- Prema potrebi i mogućnostima, izgradnja sunčane elektrane može se odvijati u fazama
- Koristiti fotonaponske module sa što nižim stupnjem odbljeska.
- Osigurati razmak između redova panela kako bi se smanjio međusobni utjecaj zasjenjenja panela na proizvodnju električne energije iz sunčeve energije.
- Ukoliko je ograđivanje sunčane elektrane nužno, prednost treba dati zelenim ogradama u kojima će se koristiti autohtona vegetacija, a ukoliko se ne izvodi zelena ograda, ogradu treba

postavljati izdignutu iznad terena na način da se ostavi prostor između ograde i tla kako bi se osigurala povezanost ograđenog prostora i staništa za male životinje. Ograđivanje područja elektrane kao i tip ograde određuje se zavisno od vrsta koje tu prebivaju.

- Potrebno je obratiti pažnju na ranjivost područja za klimatske uvjete, te sunčanu elektranu projektirati na način da se otpornost na sadašnje i buduće klimatske uvjete ugradi u sam projekt.
- Na području sunčane elektrane moguće je i obavljanje poljoprivredne djelatnosti kao sekundarne djelatnosti, odnosno uzgajati pogodne povrtlarske i druge moguće kulture ili prostor koristiti kao pašnjak.
- Površine ispod sunčanih panela je potrebno održavati kroz ispašu ili kasnu košnju, a u kojem slučaju je potrebno odgovarajuće zaštititi sve vodove i kablove.
- U slučaju korištenja površine sunčane/ih elektrane/a i u poljoprivredne svrhe za uzgoj povrtlarskih i drugih mogućih kultura zabranjuje se korištenje herbicidnih sredstava i tretiranje površine ispod panela pesticidima.
- Potrebno je izraditi analizu vizualnog utjecaja sunčane elektrane te posebnu pozornost obratiti na očuvanje karakterističnog ruralnog krajobraza te na što veće smanjenje vizualnog kontrasta planirane elektrane u odnosu na okolni prostor
- Sunčanu elektranu treba odijeliti zelenim pojasom najmanje širine 10,0 m ili javnom prometnom površinom, ozelenjenim zaštitnim infrastrukturnim koridorom i slično, a na dijelu sunčane elektrane koja je smještena neposredno uz zonu mješovite, pretežito stambene namjene prema važećem prostornom planu uređenja općine potrebno je zasaditi visoko i nisko zelenilo u širini od najmanje 10 m.
- Sunčane panele se ne smije tretirati agresivnim kemikalijama koje mogu dospjeti u tlo/vode (uključivo i podzemne vode).
- Nakon prestanka korištenja sunčane elektrane, potrebno je ukloniti panele i instalacije/konstrukcije, kao i sve ostale sadržaje elektrane, te lokaciju privesti prijašnjoj namjeni.
- Ukoliko se sunčana elektrana ne bi formirala na cijeloj površini planiranoj za ovu namjenu, dio površine planiranog područja za tu namjenu koji neće biti u obuhvatu elektrane, može se smatrati rezervatom za ovu namjenu, te koristiti u postojećoj namjeni (poljoprivredno tlo).

Mjere zaštite okoliša:

Bioraznolikost

- Nakon izgradnje, područja koja su bila zahvaćena građevinskim radovima sanirati na način da se dovedu u stanje slično prvobitnom.
- Sunčanu/e elektranu/e smještati izvan područja rasprostranjenosti rijetkih i/ili ugroženih stanišnih tipova i staništa strogo zaštićenih vrsta, osim ako je moguće dokazati da nema značajni negativni utjecaj primjenom rješenja prihvatljivih za prirodu (rješenja temeljena na

prirodi). Travnjake unutar obuhvata sunčane elektrane održavati isključivo mehanički bez upotrebe herbicida.

6.3.3.5. Uvjeti smještaja i gradnje geotermalne elektrane županijskog značaja unutar lokacije iz točke 6.3.1.4. (geotermalna elektrana u Općini Mali Bukovec):

- Smještaj i gradnja geotermalne elektrane planira se unutar zone infrastrukturne namjene koja se nalazi na istočnom dijelu obuhvata Poduzetničke zone »Mali Bukovec III« određene Prostornim planom uređenja Općine Mali Bukovec kao poduzetnička zona lokalnog značaja. Preostali dio Poduzetničke zone lokalnog značaja koji nije obuhvaćen infrastrukturnom namjenom je informativno prikazan u kartografskom prikazom K1a.
- Navedeno područje infrastrukturne namjene predstavlja okvir, odnosno najveću moguću površinu unutar koje se može smjestiti geotermalna elektrana.
- Nakon utvrđivanja konkretnog obuhvata geotermalne elektrane koji ovisi o tehnologiji elektrane, moguće je formirati građevne čestice za potrebe geotermalne elektrane te odgovarajuću pristupnu prometnicu prema uvjetima neposredne provedbe iz ove točke, a prije izrade urbanističkog plana uređenja lokalne razine propisanog za Poduzetničku zonu lokalnog značaja unutar čijeg obuhvata je prema prostornom planu lokane razine planirana i geotermalna elektrana.
- Ukoliko geotermalna elektrana neće obuhvatiti cijelo područje određeno ovim Planom za infrastrukturnu namjenu, po gradnji potrebnih elektroenergetskih i naftno-rudarskih objekata, preostali dio infrastrukturne namjene moguće je koristiti kao dio Poduzetničke zone lokalne razine, odnosno za lokalne potrebe prema određenjima Prostornog plana lokalnog značaja.
- Za potrebe izgradnje geotermalne elektrane potrebno je formirati česticu za smještaj elektroenergetskih i strojarskih objekata i pratećih zgrada i za smještaj naftno-rudarskih objekata i zahvata, česticu za pristupnu prometnicu, te česticu za susretno postrojenje sa zasebnim prilazom.
- Pristupna prometnica do geotermalne elektrane planirana je s lokalne ceste LC 25103, a planirana je kao cesta županijskog značaja. Unutar čestice prometnice moguće je prema potrebi i mogućnostima osigurati i prostor za drugu linijsku infrastrukturu (cjevovode) vezanu uz geotermalnu elektranu.

Mjera zaštite okoliša:

Klimatske promjene - Prilagodba klimatskim promjenama

- Prilikom projektiranja pristupne ceste, analizirati utjecaj klimatskih promjena na predviđeno rješenje i odabrati optimalno rješenje analizirajući, između ostaloga, utjecaje klimatskih promjena na zahvat.

Šumarstvo

- Trasu pristupne ceste do geotermalne elektrane pozicionirati na način da se radni pojas u potpunosti nalazi izvan šumskog područja.

Lovstvo

- Konzultirati se s nadležnim lovoovlaštenikom radi propisivanja dodatnih mjera zaštite i ublažavanja.
- U okviru infrastrukturne namjene za geotermalnu elektranu moguća je gradnja svih potrebnih energetskih i naftnih te pratećih građevina/objekata/postrojenja, u skladu s odabranim tehnološkim procesom, odnosno izgradnju potrebnih elektroenergetskih i strojarskih objekata.
- Za potrebe geotermalne elektrane moguća je i izgradnja potrebnih naftno-rudarskih objekata kao što su ušća budućih proizvodnih bušotina, te vrelovod do izmjenjivača topline za proizvodnju električne energije i drugo prema potrebi.
- Geotermalni fluid za proizvodnju električne energije planira se dovoditi vrelovodima iz proizvodne bušotine Kt-1 (na prostoru istočno od geotermalne elektrane, na području Koprivničko-Križevačke županije), a ohlađeni fluid transportirati utisnim cijevovodom u ležište postojeće utisne bušotine Lunjkovec 1. (na prostoru južno od geotermalne elektrane).
- Nakon procesa proizvodnje električne energije, višak topline može se koristiti u toplinarske i agrotermalne svrhe za potrebe Poduzetničke zone Mali Bukovec III kada ista bude formirana i/ili za potrebe grijanja građevina (javnih i privatnih zgrada i objekata) na području Općine Mali Bukovec (transport putem vrelovoda do centralne toplinske stanice te razvod javnim površinama (cestama) do građevina).
- Proizvedenu električnu energiju moguće je isporučivati u elektroenergetski sustav i/ili koristiti za potrebe Poduzetničke zone Mali Bukovec III.
- Ukoliko će se električna energija isporučivati u elektroenergetski sustav, ista se, ovisno o izlaznoj snazi može prihvaćati u distribucijski ili prijenosni elektroenergetski sustav.
- Najmanja udaljenost nadzemnih građevina i postrojenja:
 - od granice građevne čestice geotermalne elektrane utvrđuje se s 10,0 m
 - od ruba šume »Križančija« utvrđuje se posebnim uvjetima Hrvatskih šuma.
- Sva postrojenja koja proizvode buku preporuča se smjestiti što je više moguće udaljeno od građevinskog područja naselja, odnosno na način da razina buke u vanjskom prostoru na granici građevinskog područja naselja Županec odgovara uvjetima za odgovarajuću funkcionalnu zonu u naselju.
- Najveći koeficijent izgrađenosti građevne čestice elektrane utvrđuje se s $k_{ig}=0,7$.
- Visina i međusobni odnos građevina i uređaja unutar građevne čestice geotermalne elektrane uvjetovani su odabranom tehnologijom te mjerama

zaštite od požara, potresa i drugih incidentnih situacija i utvrđuju se temeljem posebnih propisa prema posebnim uvjetima pojedinih nadležnih javnopravnih tijela.

- Utjecaj na okoliš, prirodu, kulturna dobra i krajobraz, za sve zahvate u okviru geotermalne elektrane ispituje se primjenom odredbi za provođenje iz poglavlja 7. Mjere očuvanja krajobraznih vrijednosti i poglavlja 10. Mjere sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš, u postupku izdavanja akata za građenje/zahvat.
- U rubnim dijelovima čestice geotermalne elektrane uz Poduzetničku zonu Mali Bukovec III potrebno je formirati pojas zaštitnog zelenila (visoko i nisko zelenilo) u širini od najmanje 5 m.
- Potrebno je omogućiti pristup kanalu detaljne kanalske mreže melioracijske odvodnje smještenom južno i sjeveroistočno od područja infrastrukturne namjene za geotermalnu elektranu.
- U slučaju potrebe bušenja novih bušotina u području infrastrukturne namjene za geotermalnu elektranu iste se ne mogu izvesti na udaljenosti koja iznosi najmanje visinu tornja kojim se vrši bušenje od najbližeg objekta, a u odnosu na druge namjene ne manje od određenja iz točke 3.3.2.7.

6.3.3.6. Priključak postrojenja i uređaja za korištenje obnovljivih izvora energije i kogeneracije na elektroenergetsku mrežu, sastoji se od:

- pripadajuće trafostanice/rasklopišta smještene u granicama obuhvata proizvodnog objekta iz obnovljivog izvora ili drugog korisnika mreže
- priključnog dalekovoda/kabela na postojeći ili planirani dalekovod/kabel ili trafostanicu u javnoj elektroenergetskoj mreži.

Ako Planom nije drugačije određeno, priključak je sastavni dio elektrane iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije ili je dio građevine elektroenergetske mreže.

Detaljno utvrđivanje trase, te priključenje postrojenja na elektroenergetsku mrežu treba odrediti aktom za građenje prema uvjetima i uz suglasnost nadležnog javnopravnog tijela za područje prijenosnog i distribucijskog elektroenergetskog sustava, a prema Elaboratu optimalnog tehničkog rješenja priključenja.

Građevne čestice za potrebnu nadzemnu infrastrukturu kao što je trafostanica, rasklopno postrojenje i slično, moraju imati neposredni pristup s odgovarajuće pristupne ceste ili puta, ili imati utvrđenu služnost pristupa kroz građevnu česticu druge osnovne namjene.

6.3.3.7. Mala postrojenja i uređaji koji koriste obnovljive izvore za proizvodnju energije prvenstveno za vlastite potrebe mogu se graditi kao pomoćne građevine uz građevinu osnovne namjene državnog/županijskog značaja ili na građevini osnovne i sekundarne namjene i pomoćnoj građevini.

Postava sunčanih kolektora i/ili fotonaponskih ćelija je moguća na krovove i pročelja zgrada državnog/županijskog značaja, te na teren okućnica građevnih čestica kao pomoćne građevine na građevnoj čestici postojeće zgrade za potrebe te zgrade, te svojom površinom ulaze u obračun koeficijentata izgrađenosti građevne čestice.

Mala postrojenja i uređaji koja koriste obnovljive izvore za proizvodnju energije treba smjestiti na način da se ne pojavljuju štetni utjecaji buke, širenje neugodnih mirisa, onečišćenja zraka, vode, tla i sl. u odnosu na okolne namjene u prostoru.

U slučaju viška proizvedene energije, ista se može isporučiti u javni energetska sustav.

6.3.3.8. Uvjeti i smjernice za planiranje građevina lokalne razine

Prostornim planovima uređenja gradova i općina moguće je planirati postrojenja koja koriste obnovljive izvore za proizvodnju energije i kogeneracijska postrojenja i to:

- postrojenja koja su priključena na javni energetska sustav
- postrojenja koja nisu priključena na javni energetska sustav (individualna postrojenja).

Lokacije postrojenja za proizvodnju energije korištenjem obnovljivih izvora energije i kogeneracije lokalne razine (osim hidroelektrana), određuju se prostornim planovima uređenja općina i gradova.

Sunčane elektrane koje se smještavaju na tlu koje je u funkciji poljoprivredne proizvodnje - ostalo obradivo tlo (P3) i poljoprivredno zemljište unutar površina ostalog poljoprivrednog tla, šuma i šumskog zemljišta (PŠ), mogu se smjestiti/planirati na površini od najviše 2 ha. Izuzetak su agrosunčane elektrane, koje je moguće smještavati i na većim površinama, ovisno o veličini poljoprivrednog posjeda/zemljišta pod trajnim nasadima upisnog u evidenciju ARKOD, te u skladu sa zakonskim mogućnostima i uvjetima.

Potencijalne lokacije takvih postrojenja/elektrana treba procjenjivati prema uvjetima navedenima u nastavku, prije ugradnje u prostorni plan lokalne razine.

Postrojenja za proizvodnju energije korištenjem obnovljivih izvora energije i kogeneracije koja zauzimaju određenu površinu moguće je planirati, odnosno omogućiti njihovo smještavanje:

- izvan građevinskog područja na površinama određenim kao infrastrukturne (energetske) površine
- u građevinskom području gospodarske proizvodne i poslovne namjene i to u rubnim dijelovima zone udaljenije od ostalih dijelova naselja, osobito stambene i turističke namjene; navedeno ograničenje se ne odnosi na sunčanu elektranu planiranu na saniranom odlagalištu otpada u sklopu planirane gospodarske namjene
- na površinama odlagališta otpada /saniranih odlagališta otpada (elektrane na bioplin i sl.)
- u okviru uređaja za pročišćavanje otpadnih voda (elektrane na bioplin i sl.)

- unutar sklopa gospodarskih građevina u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti (elektrane na biomasu, bioplin i sl.)
- smještavanje sunčanih elektrana i vjetroelektrana unutar sklopa gospodarskih građevina u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti moguće je isključivo za potrebe tog sklopa
- sunčane elektrane i vjetroelektrane moguće je planirati/postaviti/izgraditi na najviše 20% površine pojedine gospodarske proizvodne i poslovne namjene, a najviše do 5 ha.
- sunčane elektrane moguće je planirati/postaviti/izgraditi na površinama koje su prostornim planom određene kao poljoprivredno tlo oznake P3, a u neposrednom su kontaktu s izdvojenim građevinskim područjima izvan naselja gospodarskih proizvodnih i poslovnih namjena na kojima se nalaze postojeće gospodarske ili poslovne građevine, uz uvjet da ista površina ne može biti veća od 50% površine te zone gospodarske - proizvodne ili poslovne namjene, te da se dobivena električna energija koristi za potrebe tih građevina.

Sunčane elektrane je uz navedene lokacije iz prethodnog stavka **moguće smještavati i na:**

- vodnim površinama - jezerima nastalim eksploatacijom mineralnih sirovina, kao i ribnjacima i drugim uzgajalištima akvakultura na kopnu, uz suglasnost davatelja koncesije, odnosno davatelja zakupa ako je riječ o području pod koncesijom, odnosno zakupom
- površinama eksploatacijskih polja čvrstih mineralnih sirovina uz suglasnost tijela nadležnog za rudarstvo
- površinama koje se nalaze unutar građevnih čestica postojećih infrastrukturnih i vodnih građevina uz suglasnost tijela koje upravlja predmetnim infrastrukturnim sustavom i građevinom.

Agrosunčane elektrane je moguće planirati/graditi na površinama koje su prostornim planom određene kao poljoprivredne površine, a na kojima se uspostavom poljoprivrednih trajnih nasada upisanih u evidenciju uporabe poljoprivrednog zemljišta (ARKOD) ili na kojima se uz postojeći prostor obuhvata farme, staklenika ili plastenika postavljanjem agrosunčanih elektrana postižu ciljevi razvoja poljoprivredne djelatnosti, uz zadržavanje namjene poljoprivrednog zemljišta, osim u nacionalnom parku i parku prirode.

Prilikom određivanja površina za smještaj sunčanih elektrana i definiranja uvjeta njihove izgradnje i korištenja potrebno je **odabrati područje/lokaciju** i propisati uvjete u skladu sa sljedećim **mjerama sprečavanja, smanjenja ili ublažavanja potencijalnih negativnih utjecaja na okoliš/mjerama zaštite okoliša i mjerama ublažavanja potencijalnih negativnih utjecaja na ekološku mrežu:**

- sunčane elektrane treba smještavati prvenstveno na brownfield područjima, onečišćenom tlu (osobito ukoliko na istom dulje vremensko

razdoblje nije moguća uspostava poljoprivredne proizvodnje), područjima napuštenih/neaktivnih/zatvorenih eksploatacijskih polja, zapuštenih poljoprivrednih površina (ukoliko poljoprivredno zemljište nije klasificirano kao osobito vrijedno (P1) i vrijedno (P2)) i na neplodnom tlu

- izvan osobito vrijednog obradivog zemljišta (označeno kao P1) i vrijednog obradivog zemljišta (označenog kao P2)
- sunčane elektrane ne smještati unutar i u neposrednoj blizini zaštićenih područja prirode
- izvan zaštićenih područja kulturne baštine i izvan kontaktnog područja od 100 m od područja registrirane kulturne baštine, odnosno 500 m u slučaju arheoloških nalazišta, a eventualno i manje ukoliko se to omogući prema posebnim uvjetima nadležnog javnopravnog tijela za zaštitu kulturne baštine
- izvan područja rasprostranjenosti ciljnih stanišnih tipova i pogodnih staništa ciljnih vrsta područja ekološke mreže Natura 2000
- ne planirati sunčanu elektranu unutar PPOVS HR2001409 Livade uz rijeku Bednju II
- izvan krajobrazno vrijednih predjela (osobito vrijednih predjela) i vizura - izbjegavati istaknute reljefne uzvisine (vrhove) koji dominiraju vizurom
- izvan šumskih površina, a prilikom planiranja sunčanih elektrana u blizini šumskih površina treba uzeti u obzir da ne dolazi do smanjenja općekorisnih funkcija šuma, odnosno planirati prema posebnim uvjetima nadležnog javnopravnog tijela koje upravlja šumama
- na način da se izbjegnju poplavna područja, a ukoliko se ipak odabere takva lokacija, istu je potrebno graditi na način da neće biti ugrožena od poplavnih voda (postavljanjem sunčanih panela barem 0,5 metara iznad najviše razine vode za povratno razdoblje od 100 godina)
- izvan područja ugroženih i rijetkih stanišnih tipova sukladno Prilogu II i Prilogu III Pravilnika o popisu stanišnih tipova, karti staništa te ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima-ili drugog važećeg posebnog propisa, kao i područjima velike bioraznolikosti
- Sunčane elektrane smještati izvan područja rasprostranjenosti rijetkih i/ili ugroženih stanišnih tipova i staništa strogo zaštićenih vrsta, osim ako je moguće dokazati da nema značajni negativni utjecaj primjenom rješenja prihvatljivih za prirodu (rješenja temeljena na prirodi); travnjake unutar obuhvata sunčane elektrane održavati isključivo mehanički bez upotrebe herbicida
- preporuča se izvan područja stanišnih tipova A.4.1. (Trščaci, rogozici, visoki šiljevi i šaševi), C.2.2.2. Trajno vlažne livade Srednje Europe, C.2.3.2. Mezofilne livade košanice Srednje Europe, C.3.3. subatlantski mezofilni travnjaci i brdske livade na karbonatnim tlima, C.5.4. nizinske zajednice visokih zeleni
- izvan I i II zone sanitarne zaštite izvorišta
- sunčane elektrane mogu se smještavati na vodenim površinama - jezerima nastalim nastalih eksploatacijom mineralnih sirovina, kao i na

- ribnjacima i drugim uzgajalištima akvakultura na kopnu prema stavku 5. ove točke
- na način da se uvažavaju razvojne potrebe najbližih naselja za širenjem
 - izvan koridora i površina planiranih infrastrukturnih građevina
 - duž postojećih infrastrukturnih i vodnih građevina uz uvažavanje njihovih zaštitnih pojaseva i uvjeta prema stavku 5. ove točke, u blizini industrijskih i poslovnih sadržaja, te na područjima gdje već postoji određena komunalna infrastruktura i infrastruktura prijenosa energije, odnosno gdje nema zahtjeva ili su minimalni zahtjevi za gradnjom novih građevina
 - potrebno je izraditi analizu vizualnog utjecaja sunčane elektrane te posebnu pozornost obratiti na očuvanje karakterističnog ruralnog krajobraza i na što veće smanjenje vizualnog kontrasta planirane elektrane u odnosu na okolni prostor
 - ukoliko je ograđivanje sunčane elektrane nužno, prednost treba dati zelenim ogradama u kojima će se koristiti autohtona vegetacija, a ukoliko se ne izvodi zelena ograda, ogradu treba postavljati izdignutu iznad terena na način da se ostavi prostor između ograde i tla kako bi se osigurala povezanost ograđenog prostora i staništa za male životinje; ograđivanje područja elektrane kao i tip ograde određuje se zavisno od vrsta koje tu prebivaju
 - rasvjetu je potrebno instalirati na način da se svjetlosno onečišćenje svede na najmanju moguću mjeru
 - instalacije/konstrukcije koje se postavljaju na poljoprivrednom zemljištu moraju biti instalirane na način da se nakon završetka životnog vijeka elektrane može vratiti prvotna namjena zemljišta te da ne dođe do nepovratne izmjene krajobraznih vrijednosti - preporuča se korištenje instalacija na čepovima ili prefabriciranim betonskim blokovima, kako bi se instalacija/konstrukcija nakon eksploatacije mogla ukloniti uz što manje utjecaje na okoliš
 - Uspostaviti primjenu poljoprivredne djelatnosti (kao sekundarne djelatnosti) u sklopu sunčanih elektrana na poljoprivrednom zemljištu klasificiranom kao poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište (PŠ) i ostala obradiva tla (P3). Agrosunčane elektrane pozicionirati izvan osobito vrijednog obradivog zemljišta (označeno kao P1) i vrijednog obradivog zemljišta (označenog kao P2).
 - ispod sunčanih panela potrebno je zadržati prirodnu (autohtonu) nisku vegetaciju ili je zasaditi, te je površine ispod sunčanih panela potrebno održavati kroz ispašu ili kasnu košnju, a u kojem slučaju je potrebno odgovarajuće zaštititi sve vodove i kablove
 - u slučaju korištenja površine sunčane/ih elektrane/a i u poljoprivredne svrhe za uzgoj povrtlarskih i drugih mogućih kultura zabranjuje se korištenje herbicidnih sredstava i tretiranje površine ispod panela pesticidima
 - sunčane panele se ne smije tretirati agresivnim kemikalijama koje mogu dospjeti u tlo/vode (uključivo i podzemne vode)
 - nakon prestanka korištenja sunčane elektrane, potrebno je iste ukloniti, te lokaciju privesti prijašnjoj namjeni.
- Uz mjere zaštite okoliša i prirode određuju se i sljedeći uvjeti i smjernice za određivanje površine/lokacije, te smještavanje i gradnju sunčanih elektrana:**
- vezano uz očuvanje krajobraznih vrijednosti prostora, nove površine namijenjene za izgradnju sunčanih elektrana ne mogu se planirati neposredno uz već postojeće ili planirane površine ove namjene veličine 2 ha, već se nove površine mogu planirati ovisno o stanju u prostoru i namjenama u okruženju, na odgovarajućoj međusobnoj udaljenosti temeljem analize vizualnog utjecaja iz prethodnog stavka, a obavezno na udaljenosti koja osigurava slobodan prolaz životinjama, put/pristup do poljoprivrednih čestica, te na način da budu smještene što dalje od građevinskog područja osobito stambene i turističke namjene
 - sunčanu elektranu planirati na način da se postrojenje smjesti što je moguće bliže potencijalnom spoju na elektroenergetsku mrežu
 - sunčanu elektranu planirati izvan površina za iskorištavanje mineralnih sirovina kamena i na udaljenosti najmanje 500 m od takvih površina, kako bi se spriječilo širenje čestica prašine koje smanjuju učinkovitost proizvodnje,
 - sunčanu elektranu preporuča se planirati na lokacijama na kojima se planira energetska postrojenja za iskorištavanje snage vjetra, ukoliko se i takvo planira
 - građevine sunčane elektrane moraju biti udaljene najmanje 20 m od građevinskog područja naselja ili izdvojenog građevinskog područja izvan naselja turističko-ugostiteljske i sportsko-rekreacijske namjene, te odijeljene zelenim pojasom najmanje širine 10,0 m ili javnom prometnom površinom, ozelenjenim zaštitnim infrastrukturnim koridorom i slično; na dijelu sunčane elektrane koja je smještena neposredno uz zonu mješovite, pretežito stambene namjene prema važećem prostornom planu uređenja općine ili grada potrebno je zasaditi visoko i nisko zelenilo u širini od najmanje 10 m
 - treba osigurati potreban razmak između redova sunčanih panela kako bi se smanjio međusobni utjecaj zasjenjenja panela na proizvodnju električne energije iz sunčeve energije
 - unutar obuhvata sunčane elektrane građevne čestice treba podijeliti na više polja s panelima tako da se između njih osiguraju koridori za prolaz mehanizacije za održavanje sunčane elektrane i životinja (tzv. »zeleni mostovi«), a mogu se koristiti i za ispašu
 - veličinu i oblik elektrane odnosno sklopova fotonaponskih modula treba u što većoj mjeri prilagoditi prirodnoj morfologiji terena

- potrebno je osigurati zamjenske puteve za pristup do poljoprivrednih čestica ukoliko će se isti ukinuti radi formiranja čestice/a sunčane elektrane
- koeficijent izgrađenosti (kig) građevne čestice, odnosno pokrivenosti panelima može iznositi najviše 0,7
- potrebno je koristiti fotonaponske module sa što nižim stupnjem odblijeska.

Kod odabira **lokacije ostalih vrsta elektrana** i njihovog korištenja, uz odgovarajuće uvjete određene za sunčane elektrane potrebno je uvažiti i sljedeće uvjete, te mjere sprečavanja, smanjenja ili ublažavanja potencijalnih negativnih utjecaja na okoliš:

- energetska postrojenja za iskorištavanje geotermalnih izvora mogu se planirati na lokacijama na kojima se istražnim radovima potvrdi postojanje rezervi, odnosno da je komercijalno isplativo
- građevine geotermalne elektrane moraju biti udaljene najmanje 150 m od građevinskog područja naselja
- uvjeti smještaja i gradnje geotermalne elektrane lokalnog značaja određuju se na isti način kao i za geotermalnu elektranu županijskog značaja iz točke 6.3.3.5. ovih Odredbi za provođenje
- energetska postrojenja na biomasu (na građevnoj čestici koja je u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti ili u sklopu gospodarske zone), te energetska postrojenja za korištenje deponijskog bioplina (u sklopu postojećeg odlagališta otpada ili u neposrednoj blizini postojećeg ili napuštenog odlagališta) treba planirati i na način da se ne pojavljuju štetni utjecaji buke, onečišćenja zraka, vode, tla i sl. u odnosu na okolna naselja, a potrebno je uzeti u obzir smjer prevladavajućih vjetrova (kako bi se izbjeglo širenje neugodnih mirisa do naseljenih područja)
- postrojenja za sagorijevanje biomase moraju imati sustave za filtriranje plinovitih i krutih tvari koje nastaju prilikom sagorijevanja te njihovo sigurno zbrinjavanje
- lokacija postrojenja na biomasu treba biti blizu mjesta proizvodnje poljoprivredne sirovine (stajski gnoj, gnojnica, energetski usjevi i sl.), odnosno u blizini ostalih sirovina (veliki šumski kompleksi i velike šumske površine), a potrebno je izbjegavati da izvor biomase bude s područja ekološke mreže, odnosno s nekog od ključnih staništa za ciljnu vrstu ili ciljnu stanišni tip, kako se ne bi ugrozila rijetka i ugrožena staništa te utjecalo na dovoljnu količinu »mrtvog drva« u ekosustavu
- kao izvor sirovine za biomasu ne mogu se upotrebljavati stara i srušena stabla kako bi se osiguralo stanište za saprofilne kornjaše, saprotrofne gljive i druge skupine organizama
- za dobivanje energije potrebno je izbjegavati sadnju monokultura na poljoprivrednim površinama, a prednost u sadnji potrebno je dati višegodišnjim usjevima te vrstama koje vežu više ugljika; u slučaju sadnje biomase za krmivo poticati sijanje međuusjeva i odabir sorti koje

imaju veći udio stabljike u nadzemnom dijelu žitarice

- uz energetska postrojenja na biomasu potrebno je osigurati i površine za privremeno skladištenje dobavljene količine biomase
- energetska postrojenja za iskorištavanje snage vjetra planirati na način (na potrebnoj udaljenosti) da razina buke uzrokovana radom vjetroelektrane za najbliže građevine za boravak i rad ljudi ne prelazi 40 dB(A), a potrebno je voditi računa i o položaju najbližih telekomunikacijskih uređaja (radio i TV - odašiljači, navigacijski uređaji) radi izbjegavanja elektromagnetskih smetnji
- na lokacijama na kojima se planira energetska postrojenja za iskorištavanje snage vjetra moguće je istovremeno smjestiti i sunčane elektrane
- prije unošenja potencijalnih lokacija za iskorištavanje snage vjetra potrebno je izraditi i analizu okolišnih uvjeta na lokaciji kao podlogu za izmjenu i dopunu prostornog plana
- za izgradnju vjetroelektrane obavezna je izrada programa/elaborata krajobraznog uređenja prostora.

Izgradnja malih postrojenja i uređaja koji koriste obnovljive izvore za proizvodnju energije prvenstveno za vlastite potrebe može se planirati u građevinskim područjima naselja i izdvojenim građevinskim područjima izvan naselja svih namjena, kao i u okviru dozvoljene izgradnje izvan naselja i to kao pomoćne građevine uz građevinu/e osnovne namjene ili na građevini osnovne i sekundarne namjene i pomoćnoj građevini.

Isto tako, može se planirati postava sunčanih kolektora i/ili fotonaponskih ćelija na krovove i pročelja zgrada, te na teren okućnica građevnih čestica kao pomoćne građevine na građevnoj čestici postojeće zgrade za potrebe te zgrade, koje svojom površinom ulaze u obračun koeficijenata izgrađenosti građevne čestice.

Kod planiranja malih postrojenja i uređaja koja koriste obnovljive izvore za proizvodnju energije treba voditi računa da se ne pojavljuju štetni utjecaji buke, širenje neugodnih mirisa, onečišćenja zraka, vode, tla i sl. u odnosu na okolne namjene u prostoru.

6.3.3.9. Na pojedinačno zaštićenim građevinama upisanim u registar kulturnih dobara RH i iznimno vrijednim građevinama unutar zaštićenih povijesnih cjelina, nije moguće postavljanje sunčanih kolektora i/ili fotonaponskih ćelija, kao niti na arheološkim nalazištima.

S nadležnim javnopravnim tijelom potrebno je usuglasiti postavljanje sunčanih kolektora i/ili fotonaponskih ćelija na građevine koje se nalaze:

- unutar zaštićenih povijesnih cjelina (a građevine nisu zaštićene i osobito vrijedne), kao i unutar kontaktnog područja od 100 m od područja registrirane kulturne baštine
- unutar zaštićenih područja prirodne baštine i kontaktnog područja od 300 m od zaštićenih područja
- unutar šumskih površina.

6.4. Vodnogospodarski sustav

6.4.1. Korištenje voda

6.4.1.1. Vodonosna područja i prostor sanitarne zaštite crpilišta

Na području Županije utvrđeno je vodonosno područje u širem području rijeke Drave, te manjim dijelom i u ostalim dijelovima Županije (područje Ivančice, Ravne gore, Kalnika i šireg područja rijeke Bednje), te su utvrđena sljedeća izvorišta: *Bartolovec, Vinokovščak i Varaždin, Belski dol, Ivanščica* (»*Bistrica*«, »*Beli zdenci*«, »*Žgano vino*« i »*Šumi*«) i *Ravna gora* (»*Ravna gora*« i »*Sutinska*«) s odgovarajućim zonama sanitarne zaštite. Na područje Županije prostiru se i zone sanitarne zaštite izvorišta iz susjednih županija i to izvorišta: *Lobor* (Krapinsko-zagorska županija), *Nedelišće, Prelog i Sveta Marija* (Međimurska županija) i *Vratno* (Koprivničko-križevačka županija).

Postojeća izvorišta potrebno je štititi u skladu s važećim odlukama o zaštiti izvorišta i donesenim Programima mjera zaštite i sanacije u zonama izvorišta.

6.4.1.2. U cilju osiguranja rezervi pitke vode i osiguranje funkcije vodoopskrbnog sustava Županije, uz postojeća izvorišta (navedena u poglavlju 2. ovih Odredbi za provođenje, planira se preispitati područje istočno od naselja Hrzenica (u pravcu naselja Struga) kao potencijalno novo izvorište.

6.4.1.3. Kod utvrđivanja uvjeta korištenja prostora i građenja građevina na područjima unutar zona sanitarne zaštite izvorišta, u prostornim planovima uređenja gradova i općina treba poštivati ograničenja i zabrane određene Odlukama o zaštiti izvorišta, te mjera utvrđenim Programima za provođenje mjera zaštite i sanacije u zonama izvorišta.

6.4.1.4. Vodoopskrba

Izgradnja i proširenje vodoopskrbnog sustava u osnovi je utvrđena temeljem Vodoopskrbnog plana Županije kroz dva vodoopskrbna sustava - regionalni vodovod Varaždin i vodoopskrbni sustav Ivanec.

6.4.1.5. Sustav postojećih i planiranog izvorišta, magistralnih i ostalih važnijih vodoopskrbnih cjevovoda, vodosprema i precrpnih stanica je označen uz moguća odstupanja u kartografskim prikazima *3b. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora Uvjeti korištenja - Područja posebnih ograničenja u korištenju* i *2b. Infrastrukturni sustavi i mreže Vodnogospodarski sustav i gospodarenje otpadom*.

6.4.1.6. Postojeće vodoopskrbne cjevovode i pripadajuće građevine može se rekonstruirati. Uz postojeće kapitalne građevine za distribuciju planiraju se nove vodoopskrbne građevine, većinom u zapadnom dijelu Županije.

Mrežu magistralnih i ostalih važnijih vodoopskrbnih cjevovoda vodoopskrbnog sustava u pravilu je po-

trebno polagati u postojeće infrastrukturne koridore uvažavajući načela racionalnog korištenja prostora. U smislu smanjenja gubitaka vode u vodoopskrbnim sustavima planira se na istim izgradnja komora za regulaciju tlakova u mreži.

6.4.1.7. Ostale vodoopskrbne cjevovode i pripadajuće građevine potrebno je planirati prostornim planovima uređenja gradova i općina također primjenjujući načelo racionalnog korištenja prostora (polagati ih u postojeće infrastrukturne koridore svugdje gdje je to moguće).

6.4.1.8. Energetsko korištenje voda

Za proizvodnju električne energije koriste se vode rijeke Drave, na HE Varaždin, HE Čakovec i HE Dubrava. Građevine HE sustava Drava (akumulacijska jezera, dovodni i odvodni kanali) prikazan je u kartografskim prikazima *2b. Infrastrukturni sustavi i mreže Vodnogospodarski sustav i gospodarenje otpadom*.

6.4.1.9. Za rijeku Bednju se predlaže izraditi dokument kojim bi se procijenile mogućnosti održivog gospodarenja rijekom između ostalog i mogućnost energetskog iskorištenja vodnih snaga, a s ciljem određenja mogućih lokacija za gradnju malih hidroelektrana koje bi bile prihvatljive uz ovim Planom planirane potencijalne lokacije.

6.4.1.10. Korištenje geotermalnih voda moguće je u svrhu zagrijavanja građevina/objekata (uključivo onih u svrhu poljoprivredne proizvodnje), proizvodnje električne energije i druge gospodarske svrhe, te za zdravstvene, turističke i sportsko-rekreacijske namjene. Mogućnosti korištenja geotermalnih voda određene su poglavljem 3. Gospodarske djelatnosti, točka 3.3.2 ovih Odredbi za provođenje.

6.4.1.11. Potencijalne lokacije malih hidroelektrana prikazane su kartografskom prikazu *2a. Infrastrukturni sustavi i mreže Energetski sustav*, a smjernice za gradnju, odnosno planiranje u točki 6.3.1. Energetski sustav ovih Odredbi za provođenje.

Lokacije geotermalnih izvora prikazane su kartografskom prikazu *3.b Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora Uvjeti korištenja - Područja posebnih ograničenja u korištenju*.

6.4.1.12. Gospodarsko korištenje voda - Ribnjaci

Mogućnost formiranja i smještavanja ribnjaka određena je točkom 3.4 *Uvjeti smještaja gospodarskih djelatnosti* ovih Odredbi za provođenje.

6.4.1.13. Navodnjavanje

Područja pogodna za navodnjavanje (kao okvirne najveće površine na kojima je moguće navodnjavanje) utvrđena su Planom navodnjavanja Varaždinske županije, a zahvat vode je predviđen iz akumulacijskih jezera HE sustava Drava. Ovim Planom naznačeni su koridori glavnih dovodnih cjevovoda

i lokacije zahvata vode uz moguća odstupanja u kartografskom prikazu 2b. *Infrastrukturni sustavi i mreže Vodnogospodarski sustav i gospodarenje otpadom*.

Detaljnijom dokumentacijom moguće je primijeniti i drugačija rješenja smještavanja glavnih dovodnih cjevovoda u odnosu na planirana ovim Planom, ukoliko isti nisu u sukobu s drugim postojećim ili planiranim rješenjima iz ovog Plana i važećih prostornih planova lokalne razine.

Unutar područja pogodnih za navodnjavanje utvrđenih Planom navodnjavanja može se graditi mreža vodova za navodnjavanje i druga potrebna infrastruktura, ovisno o stvarnim potrebama i interesu, za što je potrebno izraditi detaljniju dokumentaciju. Unutar pojedinog sustava predviđenog Planom navodnjavanja moguća je podjela sustava navodnjavanja na više podsustava.

U izradi potrebne dokumentacije, te u izgradnji cjevovoda za navodnjavanje potrebno je uvažavati mjere predložene Strateškom studijom utjecaja na okoliš Plana navodnjavanja Varaždinske županije.

6.4.1.14. Navodnjavanje poljoprivrednih površina je i nadalje moguće korištenjem podzemne vode sukladno posebnim propisima, za manje površine i buduće projekte navodnjavanja (osobito za područja koja nisu obuhvaćena Planom navodnjavanja), ukoliko je takvo rješenje ekonomski opravdano, a kvaliteta i raspoloživa količina vode dokazana.

U okviru realizacije sustava navodnjavanja, svrhovito je prethodno provesti određene postupke uređenja zemljišnog posjeda u cilju grupiranja i okrupnjavanja zemljišta.

6.4.2. Odvodnja otpadnih voda

6.4.2.1. Zaštita voda na području Županije planira se putem izgradnje sustava javne odvodnje temeljenom na Studiji zaštite voda Varaždinske županije.

Prioritet je rješavanje odvodnje u zaštićenim i osjetljivim područjima (zonama sanitarne zaštite izvorišta pitke vode, prostoru dravskog vodonosnika, područjima uz rijeku Bednju i drugim osjetljivim područjima), te gradovima i sjedištima općina.

Uz urbane sredine i veće zone različitih namjena izvan naselja u narednom razdoblju planirati područja za implementaciju održivih sustava oborinske odvodnje, kojima bi se imitirao prirodni hidrološki režim kakav je bio na slivu prije urbanizacije, tj. promjene namjene zemljišta, a što je naročito praktično za prihvaćanje oborinske vode uslijed ekstremnih oborina, koju sustav javne odvodnje ne može prihvatiti.

6.4.2.2. Za veće urbane aglomeracije (Varaždin, Ivanec, Lepoglava, Novi Marof, Varaždinske Toplice, Ludbreg, Veliki Bukovec/Sveti Petar Ludbreški) predviđena je organizirana javna odvodnja (uglavnom razdjelnog sustava) koja uključuje uređaje za pročišćavanje odgovarajućeg kapaciteta s mehaničkim i biološkim dijelom, te ostale potrebne građevine.

Građevine za zaštitu voda državnog i županijskog značaja sukladno posebnom propisu, prikazane su na kartografskom prikazu 2b. *Infrastrukturni sustavi i mreže Vodnogospodarski sustav i gospodarenje otpadom*. Na navedenom kartografskom prikazu prikazana su informativno i područja obuhvaćena navedenim većim aglomeracijama.

U PPŽ-u su prikazani uređaji za pročišćavanje otpadnih voda, glavni dovodni kanali (kolektori) javne odvodnje prema studijama za navedene aglomeracije, te pripadajuće crpne stanice i ispusti. Ostali dovodni kanali se ne prikazuju, a trebaju biti sadržani u projektima za dobivanje potrebnih dozvola, sukladno navedenim studijama, uz moguće manje korekcije.

Planiran je III. stupanj pročišćavanja otpadnih voda za aglomeracije Varaždin, Ivanec, Lepoglava, Novi Marof, Ludbreg, a II. stupanj pročišćavanja otpadnih voda za aglomeracije Varaždinske Toplice i Veliki Bukovec/Sveti Petar Ludbreški.

Pročišćavanje septičkih otpadnih voda za naselja manja od 2.000 ES (ekvivalent stanovnika) koja nisu unutar aglomeracija (odnosi se na one jedinice lokalne samouprave koje su većim dijelom unutar aglomeracije) predviđa se na uređaju za pročišćavanje otpadnih voda tih aglomeracija.

Zbrinjavanje mulja planira se u sklopu uređaja za pročišćavanje otpadnih voda Varaždin (na području Općine Trnovec Bartolovečki).

6.4.2.3. Za ostala naselja planira se odvodnja otpadnih voda sukladno Studiji zaštite voda za sustave veće od 500 ES, a za sustave manje od 500 ES ostavlja se mogućnost uspostave sustava odvodnje u narednom razdoblju, odnosno sukladno važećim odlukama o odvodnji otpadnih voda.

6.4.2.4. Do izgradnje sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda planiranih Aglomeracijama ili Studijom zaštite voda, kao i za naselja ili dijelove naselja (uključivo i izgradnju izvan naselja) koja neće biti uključena u sustave odvodnje otpadnih voda, odvodnju otpadnih voda potrebno je rješavati putem vodonepropusnih (atestiranih) sabirnih jama zatvorenog tipa (bez preljeva i ispusta) i njihovom urednom održavanju i pražnjenju po za to ovlaštenom poduzeću/registriranim osobama sukladno posebnim propisima, putem manjih zasebnih uređaja za pročišćavanje ili na neki drugi kvalitetan način ili pročišćavanjem na individualnim biološkim uređajima s ispuštanjem pročišćene otpadne vode u površinske vode.

Ukoliko se otpadne vode ispuštaju u vodonepropusne sabirne jame, sastav istih, prije upuštanja u sabirne jame mora biti u skladu s određenjima posebnog propisa o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda. U slučaju da se otpadne vode pročišćavaju na individualnim biološkim uređajima, sastav ispuštenih otpadnih voda prije ispusta u površinske vode mora biti u skladu s određenjima posebnog propisa za ispuštanje površinske vode.

6.4.2.5. Nakon izgradnje sustava javne odvodnje i priključenja na uređaj za pročišćavanje otpadnih voda, obavezno je priključenje korisnika na sustav odvodnje, a septičke i sabirne jame potrebno je ukinuti i sanirati teren sukladno odlukama o odvodnji otpadnih voda.

6.4.2.6. Za sve planirane prometnice treba projektirati sustav za odvodnju oborinskih onečišćenih voda s pročišćavanjem.

Rekonstrukciju prometnica koje prolaze kroz zone sanitarne zaštite u svrhu izgradnje sustava odvodnje oborinskih voda, te općenito svu rekonstrukciju prometnica planirati s izvođenjem sustava odvodnje oborinskih voda s pročišćavanjem.

Prije upuštanja u prijemnik, sastav pročišćenih otpadnih voda mora biti u skladu s posebnim propisom o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda za ispuštanje u površinske vode.

Oborinske vode s površina na kojima postoji mogućnost onečišćenja uljima i mastima (parkirališta s više od 10 parkirališnih mjesta za osobne automobile ili za više od 6 mjesta za kamione i autobuse i slično) prije ispuštanja u sustav javne odvodnje potrebno je prikupiti i odgovarajuće pročititi (taložnica, separator ulja i masti).

Ispuštanje oborinskih voda u kanale ili prijemnike treba uskladiti s javnopravnim tijelom koji ga ima u nadležnosti.

6.4.2.7 Manje sustave odvodnje za ostala naselja koja nisu uključena u aglomeracije treba sukladno Studiji zaštite voda planirati prostornim planovima gradova i općina, kao i određenja za naselja /dijelove naselja koja neće biti uključena u sustave odvodnje otpadnih voda, sukladno odlukama o odvodnji otpadnih voda.

Kao prioritetni, planirati izgradnju sustava javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda za naselja Pleš, Purga Bednjanska i Bednja u cilju zaštite temeljnog fenomena planiranog posebnog rezervata - zoološkog na Bednji. (prikazan je u kartografskom prikazu 3a. *Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora Uvjeti korištenja - Područja posebnih uvjeta korištenja*), naveden u Tablici 7. ovih Odredbi za provođenje - poglavlja 8. pod brojem 1.4.).

Uređaje za pročišćavanje otpadnih voda planirati izvan inundacijskog pojasa i poplavnih područja.

Prostornim planovima gradova i općina može biti predviđena izvedba i manjih podsustava odvodnje koji moraju obavezno uključivati pročišćavanje otpadnih voda.

Novoplanirane cjevovode otpadnih voda treba u pravilu polagati u koridore postojećih i planiranih prometnica.

Prikupljanje mulja (nastalog kao ostatak nakon primarnog pročišćavanja voda) potrebno je organizirati radi njegove obrade i dorade na jednom mjestu.

Građevine gospodarske namjene obvezne su se priključiti na sustav javne odvodnje kada se isti izgradi uz potreban predtretman otpadnih voda. Do

izgradnje sustava odvodnje, kao i slučaju dozvoljene izgradnje izvan naselja na područjima na kojima se neće graditi sustav javne odvodnje otpadne vode, odvodnju otpadnih voda treba rješavati putem vlastitih sustava i uređaja za pročišćavanje ili na neki drugi kvalitetan način.

Oborinske vode s površina na kojima postoji mogućnost onečišćenja uljima i mastima (autoservisi, parkirališta s više od 10 parkirališnih mjesta za osobne automobile ili za više od 6 mjesta za kamione i autobuse i slično) prije ispuštanja u sustav javne odvodnje potrebno je prikupiti i odgovarajuće pročititi (taložnica, separator ulja i masti).

6.4.3. Uređenje vodotoka i voda (regulacijske i zaštitne vodne građevine)

6.4.3.1. Sustav zaštite od štetnog djelovanja voda na području Varaždinske županije obuhvaća postojeće i planirane građevine **retencija, akumulacija, kanala i nasipa** na vodama I. reda i na ostalim vodama koje nisu I. reda.

6.4.3.2. Građevine za zaštitu od štetnog djelovanja voda prikazane su na kartografskom prikazu *2b. Infrastrukturni sustavi i mreže Vodnogospodarski sustav i gospodarenje otpadom*.

6.4.3.3. Zaštita od štetnog djelovanja rijeke Drave je većim dijelom osigurana putem zaštitnih nasipa (izgrađenih i planiranog), odnosno putem HE sustava Drava.

6.4.3.4. Moguća je rekonstrukcija postojećih izvedenih građevina za obranu od štetnog djelovanja voda, a prilagodba trase nasipa ili kanala aktualnom stanju na terenu ne smatra se promjenom trase. Rekonstrukcijom građevina ne smije se negativno utjecati na namjene prostora u okruženju.

6.4.3.5. Planirane građevine za zaštitu od štetnog djelovanja voda temelje se na postojećoj/usvojenoj studijskoj dokumentaciji, idejnim rješenjima ili idejnim projektima.

Tehničkom dokumentacijom treba se uz planirane retencije/akumulacije odrediti vrsta brane. U pravilu se planiraju nasute brane, a izuzetno, ukoliko se to kroz tehničku dokumentaciju procijeni opravdanim moguća je i primjena betonske brane.

U slučaju potrebe moguće je uz planirane retencije/akumulacije ili kanale graditi nasip.

Moguća je izgradnja/rekonstrukcija ostalih regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina (regulacijske i zaštitne vodne građevine - obaloutvrde, umjetna korita vodotoka, odteretni kanali, lateralni kanali, odvodni tuneli, ustave, pripadajuće građevine retencija, crpne stanice za obranu od poplava, vodne stepenice, slapišta, građevine za zaštitu od erozija i bujica i druge građevine pripadajuće ovim građevinama) koje se, sukladno posebnom propisu, ne prikazuju u kartografskim prikazima ovog PPŽ-a.

6.4.3.6. Na područjima djelovanja erozijskih procesa i bujica se, osim planirane izgradnje vodnih građevina, trebaju provoditi aktivnosti za sprečavanje i sanaciju tih procesa i kroz biološke radove za zaštitu od bujica i erozija (pošumljivanje, resekcijsku sječu, melioracije pašnjaka i sl.).

Na korištenim poljoprivrednim površinama tlo se od poplavnih utjecaja štiti sadnjom drveća, promjenom vrsta usjeva ili obnavljanjem obalne vegetacije, te sadnjom kultura otpornih na plavljenje u zoni velike vjerojatnosti pojavljivanja poplava (za što je potrebno osigurati ekonomske poticaje).

Ispitati tehničke i ekonomske potencijale uzgoja biljaka otpornih na plavljenje, tj. mogućnosti razvoja drugih vidova poljoprivrede u poplavnim zonama (npr. uzgoj energijskih i drugih neprehrambenih usjeva).

6.4.3.7. Rekonstrukciju regulacijskih nasipa uz vodotok Plitvica, od ušća u Dravu do završetka naselja Dubovica, unutar područja očuvanja značajnog za ptice (POP) HR1000014 Gornji tok Drave (od Donje Dubrave do Terezinog polja) i područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove (POVS) HR5000014 Gornji tok Drave (od Donje Dubrave do Terezinog polja) planirati na način da se ne zadire u obalnu zonu rijeke te na način da se očuva postojeća obalna vegetacija i zasjenjenost rijeke i ostavi dovoljno prostora za obnovu obalne vegetacije na lokacijama gdje ona nedostaje. (Ekološka mreža je prikazana u kartografskom prikazu *3a. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora Uvjeti korištenja - Područja posebnih uvjeta korištenja*, obrađena je u poglavlju 8. ovih Odredbi za provođenje pod točkom 8.6.)

Zabranjuje se korištenje materijala s područja očuvanja značajnog za ptice (POP) HR1000014 Gornji tok Drave (od Donje Dubrave do Terezinog polja) i područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove (POVS) HR5000014 Gornji tok Drave (od Donje Dubrave do Terezinog polja) za izgradnju nasipa uz vodotok Plitvica.

Tijekom rekonstrukcije regulacijskih nasipa uz vodotok Plitvica unutar područja očuvanja značajnog za ptice (POP) HR1000014 Gornji tok Drave (od Donje Dubrave do Terezinog polja) i područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove (POVS) HR5000014 Gornji tok Drave (od Donje Dubrave do Terezinog polja) primjenjivati mjere uklanjanja invazivnih stranih vrsta u slučaju njihove pojave.

Izgradnju nasipa Šemovec uz Dravu u Općini Trnovec Bartolovečki planirati izvan područja rasprostranjenosti ciljnih stanišnih tipova područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2001307 Dravske akumulacije - 3150 Prirodne eutrofne vode s vegetacijom *Hydrocharition* ili *Magnopotamion*.

Nasipe planirane ovim Planom potrebno je kroz projektnu dokumentaciju i izgradnju prilagoditi koliko je najviše moguće mjerama primjene modernog pristupa upravljanja poplavama iz točke 10.2.12. ovih Odredbi za provođenje.

Projektnim rješenjima osigurati komunikaciju glavnog, reguliranog, toka rijeke s pritocima, radi pronosa sedimenta, očuvanja povezanosti staništa, tj. ekoloških koridora i boljeg hidromorfološkog stanja vodnog tijela.

U slučaju potrebe zaštite od poplava (u narednom razdoblju) na području Općina Vidovec i Maruševac, obranu od poplava rijeke Plitvice ne izvoditi regulacijskim nasipima, već integracijom u sustav poplavnih dolina, izvođenjem paralelnih retencija i/ili obrambenih nasipa za građevinsko područje.

Područje uvjetno planiranih nasipa, koji se neće graditi temeljem konačne procjene učinka sustava za zaštitu od štetnog djelovanja voda, može se prostornim planovima uređenja općina i gradova planirati za druge namjene.

Mjere zaštite okoliša vezano uz gradnju nasipa:

Bioraznolikost

- Gradnju nasipa planirati izvan područja rasprostranjenosti ugroženih i/ili rijetkih stanišnih tipova sa Priloga II Pravilnika o izmjeni Pravilnika o popisu stanišnih tipova i karti staništa te na način da se spriječi fragmentacija, degradacija i gubitak ugroženih i rijetkih stanišnih tipova i staništa strogo zaštićenih vrsta i osigura njihova povezanost.

6.4.3.8. Akumulacija i retencije koje su u poglavlju 2. *Građevine od važnosti za Državu i Županiju* navedene kao »uvjetne« nisu prioritetne za izgradnju, ali se prostor »uvjetno« planiranih retencija čuva od izgradnje (prioritetno) planiranih retencija i procjene njihova učinka zaštite od štetnog djelovanja voda. Slijedom te procjene zauzet će se stav o potrebi zadržavanja uvjetno planiranih retencija. U slučaju da se neka od prioritetno planiranih retencija ne izgradi, umjesto nje se može izabrati neka od uvjetno planiranih, ukoliko se procijeni pogodnijom/odgovarajućom.

Područje uvjetno planiranih retencija, koje se neće graditi temeljem konačne procjene učinka sustava za zaštitu od štetnog djelovanja voda, može se prostornim planovima uređenja općina i gradova planirati za druge namjene.

Ukoliko se planira prioritetna izgradnja neke od retencija iz popisa uvjetnih, potrebno je procijeniti kumulativni utjecaj na ciljna staništa ekološke mreže s provedenim i planiranim zahvatima izgradnje svih tipova regulacijskih i zaštitnih građevina.

U slučaju izgradnje uvjetno planiranih retencija Sljeme i Segovina, prilikom projektiranja retencija potrebno je voditi računa da se predloženim rješenjem u što većoj mjeri očuvaju šumska staništa koja koriste ciljne vrste ptica područja očuvanja značajnog za ptice (POP) HR1000008 Bilogora i Kalničko gorje. (Ekološka mreža je prikazana u kartografskom prikazu *3a. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora Uvjeti korištenja - Područja posebnih uvjeta korištenja*, obrađena je u poglavlju 8. ovih Odredbi za provođenje pod točkom 8.6.)

Potrebno je izraditi novu studiju uređenja sliva Lonje, kojom bi se uvažile promjene postojećeg stanja okoliša u odnosu na godinu izrade te Studije (1985.

godina), te primijenile nove spoznaje o upravljanju rijekama i predviđanja utjecaja klimatskih promjena.

Retencije Breznica i Lonjica, te akumulacije Kračevac, Presečno i akumulacija na vodotoku Vuna se označavaju uvjetnima do izrade nove studije hidrotehničkog uređenja sliva Lonje. Studijom je potrebno utvrditi opravdanost izgradnje retencije Lonjica s obzirom na njene značajne utjecaje na osobito vrijedan predio - prirodni krajobraz (prikazan je u kartografskom prikazu 3b. *Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora Uvjeti korištenja - Područja posebnih ograničenja u korištenju*), te da akumulacija Kračevac i Presečno neće imati pojedinačan ni kumulativan utjecaj na izmjenu stanišnih uvjeta na širem području, uslijed promjene hidrologije voda, osobito na rijetka i ugrožena staništa u dolini Lonje.

Prilikom planiranja i izgradnje akumulacija potrebno je:

- osigurati optimalni ekološki protok u pregrađenim vodotocima, tj. obrazac ispusta koji zadovoljavaju minimalne zahtjeve ekosustava uz odgovarajući razmjer, trajanje, učestalost i vrijeme visokih voda, kako bi se ostvarili najpogodniji održivi stanišni uvjeti za organizme i zajednice oponašanjem prirodnih promjena
- uspostaviti ekološki protok za vodena staništa
- osigurati periodične velike protoke za obnavljanje staništa
- dizajnom omogućiti ispuštanje vode s različitih visina rezervoara za postizanje prikladne temperatura vode
- osigurati infrastrukturu za prolazak ribe, ukoliko se pokaže značajnim
- potrebno je omogućiti prijenos uzvodnog sedimenta kroz akumulaciju ili oko nje u vrijeme puštanja velikih protoka.

6.4.3.9. Prilikom izgradnje planiranih retencija i akumulacija treba u pravilu izbjeći konflikte s građevinskim područjima, te građevinama prometne i druge infrastrukture, uz uvažavanje odredbi poglavlja 7. Mjere očuvanja krajobraznih vrijednosti, poglavlja 8. Mjere zaštite prirodnih vrijednosti i posebnosti kulturno-povijesnih cjelina i poglavlja 10. Mjere sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš ovog Plana, te poštivanje svih propisanih mjera i uvjeta zaštite okoliša, prirodne i kulturne baštine i dr. sukladno posebnim propisima, dokumentima i zahtjevima nadležnih javnopravnih tijela.

Ukoliko konflikte nije moguće izbjeći potrebno je tehničkom dokumentacijom za dobivanje propisanih dozvola odgovarajuće riješiti funkcionalno korištenje svih elemenata s kojima je prostor retencija/akumulacija u konfliktu (primjerice podizanje nivelete prometnica, izmicanje vodova ili slično, odnosno sukladno posebnim uvjetima nadležnih javnopravnih tijela).

Mjere zaštite okoliša:

Tlo i poljoprivreda

- Prilikom izgradnje brane za retenciju Belščaki na vodotoku Voća (Općina Donja Voća /Općina Klenovnik) lokaciju iskopa materijala (zemljanog

materijala) locirati na planiranom retencijskom području.

Bioraznolikost

- Nakon izgradnje retencije Belščaki, područja koja su bila zahvaćena građevinskim radovima sanirati na način da se dovedu u stanje slično prvobitnom.

Šumarstvo

- Formiranje retencijskog prostora - retencije Belščaki (vodotok Voća) - Općina Donja Voća i Općina Klenovnik planirati na način da ne ugrožava okolne šumske ekosustave, odnosno da razina zadržane vode ne prelazi rub okolnih šumskih sastojina.

Retencija Gomila I u Martijancu planira se kao uvjetna do izrade detaljnije dokumentacije, s obzirom da dijelom obuhvaća planirano građevinsko područje. Detaljnijom dokumentacijom potrebno je procijeniti mogućnost smještavanja retencije i građevina unutar građevinskog područja, kao i eventualno njeno preoblikovanje, te koje neće negativno utjecati na namjene prostora na koje bi se retencija proširila prilikom preoblikovanja.

Retenciju Jalkovec u Gradu Varaždinu projektirati na način da se trajanjem zadržavanja vode negativno ne utječe na šumsku sastojinu i pripadajuću bioraznolikost u njenom obuhvatu.

Mjere zaštite okoliša:

Bioraznolikost

- Gradnju retencije Jalkovec planirati izvan područja rasprostranjenosti ugroženih i/ili rijetkih stanišnih tipova sa Priloga II Pravilnika o izmjeni Pravilnika o popisu stanišnih tipova i karti staništa te na način da se spriječi fragmentacija, degradacija i gubitak ugroženih i rijetkih stanišnih tipova i staništa strogo zaštićenih vrsta i osigura njihova povezanost.

Retencije Grabušnica i Segovine projektirati na način da se zadrži što više šumske vegetacije te propisati čišćenje nanosa s prostora retencije nakon svakog korištenja, tj. zatvaranja ulaza u temeljni ispuštanje.

Prilikom projektiranja retencija na pritokama Bednje u obzir uzeti utjecaje na nastanak i pronos sedimenta koji su bitni za razmnožavanje ugroženih i rijetkih vrsta riba, te omogućiti njihovu nesmetanu migraciju.

Potrebno je u pojedinačnim postupcima zaštite prirode i okoliša za pojedinačne zahvate ispitati utjecaj retencija Presečno i Grabušnica na stanišni tip A.4.1. Trščaci, rogozici, visoki šiljevi i visoki šaševi. Ukoliko postoji vjerojatnost negativnog utjecaja kretanja vodenih masa unutar retencije za vrijeme punjenja, zadržavanja i pražnjenja visokih voda, tehničkim rješenjima spriječiti negativne utjecaje.

6.4.3.10. Ukoliko se daljnjim istraživanjima i izradom projektne dokumentacije pokaže da je na pojedinoj lokaciji umjesto akumulacije za obranu od poplava povoljnija retencija moguća je izgradnja iste bez izmjena ovoga Plana.

6.4.3.11. Prirodne retencijske doline koje predstavljaju zemljište ugroženo poplavama potrebno je koristiti ograničeno s obzirom na rizik od mogućih poplava. Osiguravanjem retencijskog prostora za dinamiku i prihvaćanje vodnog vala provodi se pasivna zaštita od poplava.

Prirodni retencijski prostori (kontrolirani poplavni prostori) se ne prikazuju u PPŽ-u. To su prostori koji obuhvaćaju vlažne livade, travnjake, pašnjake i šume na kojima nije moguće planiranje druge namjene, već se prostor štiti od izgradnje te koristiti kao poljoprivredno tlo, šume ili kombinaciju tih dviju namjena. Prirodne retencijske prostore na područjima pojedinih JLS-a potrebno je odrediti prilikom izmjena i dopuna, odnosno izrade PPUOG-ova, u suradnji s tijelima nadležnim za zaštitu od štetnog djelovanja voda, zaštitu prirode, te prema potrebi i drugih javnopravnim tijelima.

U brežnim predjelima je na takvim područjima moguće formirati mini/male brdske retencije u vidu stvaranja prepreka s nekoliko drvenih trupaca, koje bi u slučaju velikih kiša prihvatile bujične vode i formirale retenciju, a voda bi polako prolazila između trupaca. Navedene mini/male retencije se ne prikazuju u Planu, a moguće ih je formirati uz suglasnost nadležnog javnopravnog tijela.

Na pojedinim bujičnim vodotocima moguće je formiranje retencijskog prostora s eventualno mogućom branom i to isključivo unutar vodnog dobra/javnog vodnog dobra/inundacijskog područja vodotoka određenog propisanim aktom/odlukom ili utvrđenog od strane nadležnog javnopravnog tijela koje upravlja vodama sukladno posebnom propisu o vodama. Takvi retencijski prostori se ne prikazuju u PPŽ-u, a moguće ih je formirati isključivo na sljedećim vodotocima (u navedenim naseljima): Gačinovec (u naselju Vrbanovec), Piškornica (u naselju Ledinec), Tužno (u naselju Radovan), Drenovčica (u naselju Slanje i Leskovec Toplički), Drenovec (u naselju Drenovec), Ljuba voda (u naselju Ljubeščica), Mala Bednja (u naselju Podevčevo), Ivanečka Željeznica (u naselju Ivanečka Željeznica), Klenovnik (u naselju Klenovnik), Žarovica (u naselju Žarovica), Šaša (u naselju Šaša), Slivarsko (u naselju Slivarsko) i Rakovnik (u naselju Križanče, Gornja Voća i Donja Voća).

Za formiranje navedenih retencijskih prostora potrebno je koristiti prihvatljiva tehnička rješenja, koja ujedno moraju onemogućiti izlivanje vode izvan vodnog dobra/javnog vodnog dobra/inundacijskog područja vodotoka. Konkretno lokacije ovih retencijskih prostora potrebno je odrediti sukladno nadležnim prostornim planovima, relevantnim posebnim propisima (osobito vezano uz zaštitu okoliša), te u suradnji s pojedinim javnopravnim tijelima nadležnim za područja i resurse na koje takvi retencijski prostori mogu imati utjecaja. U slučaju da se retencijski prostor planira smjestiti unutar područja ekološke mreže ili u njenoj blizini potrebno je provesti propisane postupke i ishoditi posebne uvjete javnopravnih tijela nadležnih za zaštitu prirode.

6.4.3.12. Dozvoljena je rekonstrukcija/revitalizacija vodotoka s ciljem povećanja propusnosti korita

sukladno planiranom postojećom usvojenom studijskom dokumentacijom, odnosno temeljem suradnje/određenja nadležnog javnopravnog tijela, kao i korištenje vodotoka, obala, rukavaca i mrtvica za rekreacijsku namjenu (ribolov) i boravak u prirodi (biciklističke staze, trim staze, poučne staze, šetnice, igrališta u zelenilu i slično), a uz uvažavanje poglavlja 7. Mjere očuvanja krajobraznih vrijednosti, poglavlja 8. Mjere zaštite prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih cjelina i poglavlja 10. Mjere sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš ovog Plana.

Zabranjuje se podizanje ograda i potpornih zidova, odnosno izvođenje drugih radova i radnji (odlaganje bio i drugog otpada) koji bi mogli smanjiti propusnu moć korita vodotoka, onemogućiti čišćenje i održavanje vodotoka ili ga ugroziti na neki drugi način.

6.4.3.13. U uređenom i neuređenom **inundacijskom pojasu** zabranjeno je graditi, odnosno vršiti zahvate osim iznimno u skladu s posebnim propisom.

Inundacijski pojas za vodotoke i dijelove vodotoka I. reda za koje je isti utvrđen posebnim odlukama nadležnih tijela prikazan je na kartografskom prikazu *2b. Infrastrukturni sustavi i mreže Vodnogospodarski sustav i gospodarenje otpadom* u stvarnom obuhvatu.

Uz ostale vodotoke na području Županije, za koje nije odlukama definiran inundacijski pojas, treba osigurati potreban prostor za pristup vodotoku radi eventualno potrebnih zahvata održavanja i sl., a u cilju sprječavanja pogoršanja vodnog režima.

Za određivanje granica vodnog dobra za takve vodotoke za koje nisu donesene odluke o definiranju inundacijskih pojaseva primjenjuju se smjernice za određivanje granica vodnog dobra utvrđene od nadležnog javnopravnog tijela.

Eventualnu zatečenu izgradnju unutar inundacijskih pojaseva moguće je zadržati samo uz suglasnost javnopravnog tijela koje upravlja vodama, te suglasnosti drugih nadležnih javnopravnih tijela sukladno posebnim propisima, a koje je potrebno pribaviti u okviru postupka ozakonjenja nezakonito izgrađenih zgrada.

6.4.4. Melioracijska odvodnja

6.4.4.1. Na području Županije izgrađeni su **sustavi melioracijske odvodnje** (kanalska mreža) na području općina: Jalžabet, Trnovec Bartolovečki i Mali Bukovec.

Moguća je dogradnja i održavanje postojećih sustava melioracijske odvodnje.

Prema potrebi mogu se graditi novi sustavi melioracijske odvodnje na području Županije, uz prethodno sagledavanje svih utjecaja na ekološki sustav i eliminiranje onih koji mogu negativno utjecati na taj sustav.

Radi zaštite melioracijskih vodnih građevina zabranjeno je:

- podizati zgrade i druge objekte na udaljenosti manjoj od 10 m od ruba vodotoka ili kanala

- orati i kopati zemlju, te obavljati druge radnje kojima se mogu oštetiti melioracijske vodne građevine ili poremetiti njihovo namjensko funkcioniranje na građevinama za melioracijsku odvodnju na udaljenosti od 3 m od ruba tih građevina.

7. Mjere očuvanja krajobraznih vrijednosti

7.1. Za područje Varaždinske županije predlaže se u cilju očuvanja i zaštite krajobraznih vrijednosti izraditi **krajobraznu osnovu** koja će objediniti odgovarajuće podatke o prirodnim, ekološkim, kulturnim, povijesnim, estetskim i gospodarstvenim vrijednostima prostora i trajno ga dopunjavati sukladno novim znanstvenim i stručnim spoznajama. Takva podloga omogućila bi određivanje područja zajedničkih obilježja i njihovo vrednovanje koje će pružiti uvid u pogodnost, osjetljivost ili ugroženost određenih cjelina/krajobraza s obzirom na moguće zahvate u prostoru te oblikovanje, preporuke, smjernice i mjere za integralnu zaštitu krajobraza kroz režime uređenja i korištenja prostora koji bi se koristili u izradi budućih dokumenata prostornog uređenja. Do izrade krajobrazne osnove za područje Županije nastavno se daju mjere očuvanja krajobraznih vrijednosti.

Mezofilne livade na tromeđi naselja Greda, Jurketinec (Maruševac) i Cerje Tužno (Ivanec), zatim dolina vodotoka Voća (općine Donja Voća, Klenovnik i Ivanec), te u dolini Lonje u Općini Breznica vrednovati u sklopu krajobrazne osnove, te ih zaštititi na planskoj razini, kao osobito vrijedne predjele, u kojima se ograničava širenje građevinskih područja i provode druge mjere potrebne za očuvanje takvih staništa, npr. košnja.

7.2. U najvećoj mogućoj mjeri potrebno je očuvati postojeće šumske površine i vodotoke kao najvažnije sastavnice krajobraza Varaždinske županije.

7.2.1. Vodotoci s pripadajućim vegetacijskim pojasom i dolinom/kanjonom u kojoj se nalaze/kroz koji protječu, u krajobraznom vrednovanju smatraju se jednom prostornom i strukturnom cjelinom, te je u takvim prostorima potrebno namjeravane zahvate usklađivati i provoditi uz uvažavanje krajobraznih vrijednosti i obilježja.

U prirodnim inundacijama ne preporuča se planirati izgradnju, radi zaštite ljudi i imovine. U slučaju planirane izgradnje potrebno je razraditi mjere zaštite ljudi i imovine i mjere za očuvanje sklada i cjelovitosti prirodnog vodnog krajobraza.

Prije izvođenja hidrotehničkih radova i prenamjene zemljišta (isušivanje vlažnih livada, pretvaranje u oranice) potrebno je provjeriti svrhovitost zahvata u odnosu na narušavanje ili umanjivanje krajobraznih vrijednosti i ekonomsku isplativost, a opravdane zahvate izvoditi uz najveće moguće očuvanje izvornih obilježja prostora.

Prirodne vodne krajobraze i vodne ekosustave potrebno je sačuvati u najvećoj mogućoj mjeri kao

izuzetno vrijedne i kao nositelje prepoznatljivosti i identiteta Županije.

7.2.2. Šume su kao visoka vegetacija od posebnog značaja i vrijednosti za krajobraz, te ih je potrebno sačuvati kao jedan od najbitnijih i vizualno dominantnih dijelova krajobraza.

Brdske šume predstavljaju prirodni krajobraz, pa se u cilju očuvanja izvorne slike krajobraza ne preporuča krčenje velikih šumskih površina.

Postojeće nizinske šume treba, što je moguće više, zaštititi i očuvati pa se ne može planirati njihova prenamjena i krčenje.

Šumarke i živice u nizinskim (posebice uz vodotoke) i brežnim predjelima (voćarsko-vinogradarska područja) potrebno je sačuvati u najvećoj mogućoj mjeri kao nositelje bogatstva i raznolikosti kulturnog krajobraza.

Poželjno je pošumljavati nekvalitetno poljoprivredno zemljište i područja unutar zaštitnih zona vodocrpilišta.

7.2.3. Pojedinačne panoramske točke i poteze značajne za panoramske vrijednosti krajobraza potrebno je očuvati od izgradnje koja od postojeće odstupa volumenom i visinom (npr. vjetroelektrane, antenski stupovi i slično), oblikovanjem i materijalima kako bi se zadržala postojeća fizionomija krajobraza i vizualno vrijedne i eksponirane lokacije.

7.2.4. Sve nadzemne infrastrukturne koridore potrebno je racionalizirati i sektorski usuglašeno objedinjavati, a posebice prometne koridore koji za sobom nužno povlače izgradnju građevina odnosno širenje naselja. Između kapitalnih građevina infrastrukture i naselja posaditi zaštitno zelenilo.

Preporučuje se u oblikovanju građevina koristiti elemente regionalne arhitekture.

Eksploatacijska polja moraju u rudarskim projektima sadržavati i projekat sanacije kojim se definira daljnja namjena napuštenih eksploatacijskih polja (biološka rekultivacija ili prenamjena u svrhu rekreacije, ribolova i sl.).

7.2.5. U prostornim planovima gradova i općina potrebno je uvažavati, vrednovati i sačuvati strukturne značajke prostora (unutrašnja raščlanjenost, raznolikost, komplementarnost, fizionomija, identitet, ambijentalne značajke, tradicijski elementi) na način da se za svaku konkretnu općinu/grad primjene oni modeli prostornih struktura koji neće narušiti, već naglasiti temeljne vrijednosti i osobitosti područja.

Kod širenja građevinskih područja naselja treba respektirati povijesnu urbanističku strukturu naselja i krajobraznog okruženja.

U svim naseljima se pri izgradnji novih stambenih i poslovnih građevina treba poštivati mjerilo okruženja kako bi se izbjegla izgradnja objekata koji nisu usklađeni sa okolnom izgradnjom. Preporuča se planirati područja za vikend izgradnju i utvrditi mjere za zaustavljanje i sprječavanje daljnje takve nekontrolirane izgradnje.

Identitet ruralnog krajobraza potrebno je očuvati na način da se zadrži prepoznatljiva slika sela i zaselaka koji se prepliću i stapaju s prirodnom pozadinom.

Potrebno je izbjegavati planiranje izgradnje na vizualno vrijednim, značajnim ili eksponiranim lokacijama i na kontaktu sa šumom i vodom (osobito u ruralnim predjelima).

Novo intervencije u prostoru moraju biti odmjerene i ne smiju odudarati od ambijentalnih obilježja u kojima nastaju. U tom je smislu potrebno oblikovati naselja i građevine tako da se lokacijom i arhitekturom usklade s tradicionalnim graditeljstvom, te koriste elemente regionalne arhitekture.

Stimulirati ozelenjavanje naselja (osobito gradskih), te zaštitnog zelenila oko kapitalnih građevina infrastrukture.

U cilju očuvanja slike naseljenih predjela Županije i postojećeg sklada unutar naselja i u širem prostoru, potrebno je poštivati preporuke sadržane u točki 5.3. koje se odnose na katnost izgradnje.

7.3. Planom su utvrđena područja i lokaliteti osobite vrijednosti, osjetljivosti i ljepote krajobraza, kojima treba posvetiti posebnu pažnju, i to:

- osobito vrijednog predjela - prirodnog krajobraza (uključivo i lokacije s manjom izgradnjom)
- osobito vrijednog predjela - kultiviranog krajobraza.

7.3.1. Krajobrazne vrijednosti - osobito vrijedni predjeli, te točke značajne za panoramske vrijednosti krajobraza prikazani su na kartografskom prikazu br. 3b. *Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora Uvjeti korištenja - Područja posebnih ograničenja u korištenju ovog Plana, te na kartogramu 6.4. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora Krajobraz.*

7.3.2. Područja prirodnih krajobraza

Osobito vrijedni predjeli, prirodni krajobrazi su prostori koji pripadaju prirodnoj baštini, pa zahvate u tim predjelima treba izvoditi na način da se očuva biološka i krajobrazna raznolikost, ekološki potencijal i postojeće stanje eko sustava.

Uz mjere očuvanja krajobraznih vrijednosti iz točke 7.2. daju se dodatne mjere zaštite osobito vrijednih predjela-prirodnih krajobraza:

- sačuvati od prenamjene te unapređivati njihove prirodne vrijednosti i posebnosti (poticati prirodnu regeneraciju šuma, pošumljavanje, rekultivaciju) u skladu s okolnim prirodnim uvjetima i osobitostima kako se ne bi narušila prirodna krajobrazna slika
- moguća nova izgradnja, rekonstrukcija ili dogradnja izvan građevinskog područja kao i izgradnja u okviru građevinskog područja (unutar manjih poteza građevinskog područja) mora uvažavati lokalne tipološke, oblikovne, ambijentalne i tradicijske značajke prostora, te tradicijska iskustva u korištenju, organizaciji i oblikovanju prostora kako se arhitektonskim oblikovanjem, veličinom i upotrijebljenim materijalima ne bi

narušio ambijentalni sklad izvorne izgrađene strukture i prirodnog okruženja

- planirane koridore infrastrukture (ceste, željeznice, elektrovodovi i sl.) treba izvoditi duž prirodne reljefne morfologije na način da se izbjegavaju zahvati u terenu kojima se mijenja izgled krajobraza, kao što su nadvožnjaci, usjeci i zasjeci
- dalekovode i ostalu infrastrukturu izbjegavati voditi koridorima na kojima bi došlo do većih prosjeka šuma
- izbjegavati čistu sječū šuma
- hidromelioracijske zahvate ne izvoditi na velikim površinama, kao ni regulaciju vodotoka
- ne planirati otvaranje novih eksploatacijskih polja na području i u neposrednoj blizini osobito vrijednih predjela - prirodnih krajobraza, osim iznimno, uz odobrenje nadležnih upravnih tijela i pravnih osoba s javnim ovlastima nadležnih za poslove zaštite kulturnih dobara i zaštite prirode.

7.3.3. Područja kultiviranih krajobraza

U cilju očuvanja lokalnih posebnosti krajobraza i zaštite njegovog identiteta zahvatima u prostoru ne smiju se bitno mijenjati njegova svojstva.

U prostoru kultiviranog krajobraza u naseljima i njihovim okolnim prostorima, treba očuvati vrijedne krajobrazne karakteristike prostora s očuvanim naseljima, predvidjeti potrebne intervencije kojima će se uspostaviti prostorno i oblikovno kvalitetniji razvoj.

Uz mjere očuvanja krajobraznih vrijednosti iz točke 7.2. daju se smjernice za planiranje i korištenje:

- ne narušavati postojeći sklad uz pažljivo buduće planiranje prostora u cilju očuvanja izvornih elemenata i obilježja krajobraza
- očuvati prepoznate kulturne i prirodne vrijednosti u krajobrazu
- osigurati kontinuitet društvenih i kulturnih događanja, povijesnih djelatnosti, korištenja, tehnika i praksi gradnje
- planirati gospodarske aktivnosti koje su u skladu s kulturnim i prirodnim vrijednostima, a ne planirati one koje nisu prihvatljive u pogledu očuvanja karaktera kultiviranog krajobraza
- očuvati i održavati prostornu organizaciju i odnose naselja i obradivih površina, bez uvođenja novih građevnih područja; održavati i obnavljati oblike naselja i posjeda, parcelaciju, smještaj i položaj zgrada te prirodne značajke koji su važni elementi koji oblikuju uzorke ruralnog krajobraza
- širenje građevinskih područja nije prihvatljivo na padine i vizualno eksponirane predjele, kao i povezivanje naselja u zajedničko građevinsko zemljište
- širenje ruralnog naselja prihvatljivo je na način da nova izgradnja (uključujući krovove, terase, krajobrazna uređenja) vizualno ne odstupa od

tradicionalne slike naselja i nije vidljiva iz važnih vizurnih točaka unutar i izvan naselja, te da urbanističko rješenje poštuje mjerilo prostora, nastavlja ruralnu matricu i ruralni značaj naselja i krajobrazne karakteristike okruženja, kao i da čuva okolna područja u poljoprivrednoj funkciji, posebice onih djelatnosti koje podržavaju karakteristične tradicionalne kulturno-krajobrazne uzorke

- pri oblikovanju građevina (posebice onih izvan naselja) koristiti materijale i boje prilagođene prirodnim obilježjima okolnog prostora i tradicionalne arhitekture
- izbjegavati smještaj energana i ostalih velikih infrastrukturnih građevina, a programe/projekte čiji kapaciteti izlaze izvan postojećih okvira gradnje, koji unose nove uzorke, mjerilo i tipologije planirati u suradnji sa nadležnim Konzervatorskim odjelom kako bi se propitao kapacitet prostora, odnosno prostorne mogućnosti lokacije
- planirane koridore infrastrukture (ceste, željeznice, elektrovodovi i sl.) izvoditi duž prirodne reljefne morfologije na način da se izbjegavaju zahvati u terenu kojima se mijenja izgled krajobraza, kao što su nadvožnjaci, usjeci i zasjeci
- dalekovode i ostalu infrastrukturu izbjegavati voditi koridorima na kojima bi došlo do većih prosjeka šuma
- izbjegavati čistu sječu šuma
- hidromelioracijske zahvate ne izvoditi na velikim površinama, kao ni regulaciju vodotoka.

8. Mjere zaštite prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno - povijesnih cjelina

8.1. Prirodna baština

8.1.1. Zaštićeni dijelovi prirode, kao i dijelovi prirode koji se planiraju za zaštitu prema propisima o zaštiti prirode i područja ekološke mreže Republike Hrvatske - Natura 2000, prikazani su na kartografskom prikazu br. 3a. *Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora Uvjeti korištenja - Područja posebnih uvjeta korištenja* ovog Plana. Na kartogramu 6.2. *Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora Prirodna baština* prikazan je i prekogranični Rezervat biosfere Mura-Drava-Dunav, a na kartogramu 6.3. *Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora Ekološka mreža - Natura 2000* prikazana su područja ekološke mreže Republike Hrvatske - Natura 2000 razvrstana na područja očuvanja značajna za ptice (POP) i područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS).

8.2. Zaštićeni dijelovi prirode

8.2.1. Na području Varaždinske županije nalazi se 26 dijelova prirode lokalnog značaja zaštićenih u kategorijama regionalni park (1 lokalitet), spomenik prirode (5 lokaliteta), značajni krajobraz (1 lokalitet), park šuma (2 lokaliteta) i spomenik parkovne arhitekture (17 lokaliteta) prema propisima o zaštiti prirode.

Tablica 7. - Zaštićeni dijelovi prirode

ZAŠTIĆENI DIJELOVI PRIRODE			
R.br.	Kategorija zaštite	NAZIV PODRUČJA/ naziv prema aktu i godina proglašenja	Registarski broj u Upisniku zaštićenih područja
1.	REGIONALNI PARK - lokalni značaj		
	Regionalni park	MURA - DRAVA / Mura-Drava (2011.)	466
2.	SPOMENIK PRIRODE - lokalni značaj		
	Rijetki primjerak drveća	BELINA LIPA / Lipa »Belina« u Visokom (1966.)	167
	Botanički	TOPOLE U DRAVSKOJ ŠUMI / Skupina stabala bijelih topola (70) u Dravskoj šumi u Varaždinu (2001.)	441
	Paleontološki	VINDIJA / Pećina Vindija kod Donje Voće (1964.)	130
		MAČKOVA PEĆINA / Mačkova (Velika) pećina (1966.)	166
	Geološki	GAVEZNICA - KAMENI VRH / Područje Gaveznica - Kameni vrh u Lepoglavi (1998.)	407
3.	ZNAČAJNI KRAJOBRAZ - lokalni značaj		
	Značajni krajobraz	KALNIK / Planina Kalnik (1985.)	352
4.	PARK-ŠUMA - lokalni značaj		
	Park-šuma	TRAKOŠČAN / Dvor u Trakošćanu (1955.)	38
		DRAVSKA ŠUMA / Dravska šuma u Varaždinu (2001.)	440

ZAŠTIĆENI DIJELOVI PRIRODE			
R.br.	Kategorija zaštite	NAZIV PODRUČJA/ naziv prema aktu i godina proglašenja	Registarski broj u Upisniku zaštićenih područja
5.	SPOMENIK PARKOVNE ARHITEKTURE - lokalni značaj		
	Arboretum	ARBORETUM OPEKA / Park kraj Vinice (1947.)	1
	Park	VARAŽDINSKO GROBLJE / Varaždinsko groblje u Varaždinu (1966.)	176
		BANSKI DVORI - PARK / Park u Banskim Dvorima (1968.)	198
		JALKOVEC - PARK KRAJ DVORCA / Park kraj dvorca u Jalkovcu (1972.)	279
		KLENOVNIK - PARK OKO DVORCA / Park u Klenovniku kod Ivanca (1963.)	74
		KRIŽOVLJANGRAD - PARK UZ DVORAC / Park uz dvorac Križovljangrad (1952.)	28
		MARTIJANEC - PARK OKO DVORCA / Park u Martijancu (1969.)	229
		NOVI MAROF - BOLNIČKI PARK / Park bolnice za TBC pluća u Novom Marofu (1962.)	65
		ŠAULOVEC - PARK OKO DVORCA / Park Šaulovec (1970.)	263
		VELIKI BUKOVEC - PARK UZ DVORAC / Park u Velikom Bukovcu kod Ludbrega (1963.)	69
		VIDOVEC - PARK OKO DVORCA / Park oko dvorca u Vidovcu (1972.)	280
		VARAŽDINSKE TOPLICE - LJEČILIŠNI PARK / Park u Varaždinskim Toplicama (1963.)	73
		Pojedinačno stablo	JALŽABET - PLATANA / Platana u Jalžabetu (1963.)
	VARAŽDIN - PLATANA / Platana javorolisna (<i>Platanus acerifolia</i> Wild.) u Varaždinu, u stambenom naselju »Banfica« (1975.)		319
	ČALINEC - TISA / Tisa u Maruševcu (1963.)		80
	Skupina stabala	VARAŽDIN - PLATANA / Platana javorolisna (<i>Platanus acerifolia</i> Wild.) u Varaždinu, u stambenom naselju »Banfica« (1975.)	233
		VARAŽDINSKE TOPLICE - LIPE / Skupina lipa u Varaždinskim Toplicama (1963.)	96

Izvor: Biportal (<http://www.biportal.hr/gis/>)

8.2.2. Mjere zaštite u cilju očuvanja temeljnih vrijednosti **zaštićenih dijelova prirode**:

- izgradnju mogućih građevina treba prilagoditi okolnim prirodnim uvjetima i osobitostima krajobrazne slike, odnosno ne narušiti karakteristične prirodne značajke regionalnog parka i značajnog krajobraza
- pri izgradnji objekata turističko-rekreacijske i druge namjene ponajprije vezane uz korištenje područja regionalnog parka i značajnog krajobraza, u što većoj mjeri poštivati odrednice tradicionalnog zavičajnog načina gradnje
- na području regionalnog parka i značajnog krajobraza izbjegavati raspršenu izgradnju po istaknutim reljefnim uzvisinama, obrisima i uzvišenjima, ne zaklanjati značajnije vizure većom izgradnjom, te ne planirati izgradnju uz posebno

vrijedne krajobrazne pojedinačne elemente (istaknuta stabla na otvorenim prostorima, prirodne živice, vodene površine, pojasevi vegetacije uz vodotoke, istaknuta uzvišenja i vrhovi, izraženi vertikalni profili terena i dr.)

- infrastrukturne koridore (prometna, komunalna i dr.) u što većoj mjeri planirati duž prirodne reljefne morfologije
- na području i u neposrednoj blizini spomenika prirode ne planirati površine za iskorištavanje mineralnih sirovina, hidrotehničke zahvate i drugo
- redovito održavati parkove i po potrebi ih obnavljati sukladnoj povijesnoj matrici ukoliko postoji, odnosno prema smjernicama usklađenosti očuvanja bioloških komponenti i prostornog rasporeda elementa parkovne arhitekture

- uzgojno-sanitarnim zahvatima održavati zaštićenu dendrofloru (pojedinačna stabla, skupine stabala, park-šume, parkovi, arboretumi) u povoljnom stanju vitaliteta
- očuvati izvorne livadne prostore te vrijedne i važne pojedinačne elemente dendroflora (pojedinačnih stabala na livadama, živice)
- onemogućiti prenamjenu i isušivanje preostalih močvarnih staništa, te postupno (ovisno o uvjetima staništa) planirati pojedine faze zahvata u cilju uspostave nekadašnjih vodenih površina kao vrlo značajnih elemenata vrijednosti parkova i obnavljanja njegovih funkcija
- komunikacijske koridore izvoditi uporabom što većeg udjela prirodnih materijala, poštujući stilske smjernice i gabarite prikladne prostoru
- pri izgradnji objekata turističko - rekreativne i edukacijske namjene (nadstrešnice, rekreativni objekti, informativne table i dr.) koristiti autohtone materijale (ponajprije drvo i kamen) i pri tome poštivati stilske smjernice i gabarite prikladne prostoru
- pri postavljanju objekata turističko-rekreativne i edukacijske namjene te parkovne opreme ne koristiti prisutnu drvenastu vegetaciju kao oslonac/podlogu.

8.2.3. Osim gore navedenih osnovnih mjera zaštite u cilju očuvanja temeljnih vrijednosti zaštićenih područja daju se dodatne mjere zaštite:

- gospodarske i druge zone, proširenja postojećih građevinskih područja i planiranje zahvata izvan građevinskih područja ne smiju se planirati na način da njihova izgradnja ima za posljedicu gubitak prirodnih vrijednosti zaštićenih područja
- infrastrukturne koridore (prometne, komunalne i dr.) planirati u što većoj mjeri na način da ne presijecaju šumske površine
- u planiranju vodnogospodarskih zahvata treba voditi računa o krajobrazu i vodama kao krajobraznom elementu, osigurati očuvanje postojećih neutvrđenih obala bez vodnih građevina i regulacijskih zahvata te ukoliko je moguće povećati njihov udio, te zaustaviti i sanirati divlju gradnju, naročito u obalnom pojasu rijeka
- prilikom zahvata na uređenju i regulaciji vodotoka sa ciljem sprječavanja štetnog djelovanja voda (nastanak bujica, poplava i erozije) treba zahvat planirati na način da se zadrži što prirodnije stanje vodotoka, izbjegavati betoniranje korita vodotoka, a ukoliko je takav zahvat neophodan planirati oblaganje korita grubo obrađenim kamenom
- nasipe u svrhu obrane od poplave potrebno je planirati na način da se smanji zauzeće i negativan utjecaj fragmentacije prirodnih, livadnih i šumskih staništa
- za područje Regionalnog parka voditi posebnu brigu o očuvanju sprudova, strmih obala i mrtvica kao značajnih staništa na koja mogu utjecati vodnogospodarske aktivnosti. Očuvati postojeću šumsku vegetaciju kao krajobrazne naglaske

u izrazito poljodjelskom nizinskom prostoru. U intenzivno obrađenim prostorima vratiti živicu duž međa u funkciji biološke i krajobrazne raznolikosti. Korištenje (poljoprivreda, šumarstvo) prilagoditi prirodnim datostima: poticati prirodno, tradicionalno gospodarenje u sadašnjem (recentnom) i nekadašnjem poplavnom području rijeke (pašnjaci, košnja, prebirno gospodarenje šumama, upotreba autohtonih vrsta). Poboljšati funkciju riječnog krajolika renaturacijom šumskog pojasa uz rijeku, očuvanjem i obnovom neobranjenih poplavnih površina, te ponovnim uspostavljanjem veze s površinama odijeljenim od rijeke. Uskladiti rad hidroenergetskih građevina s planom upravljanja i režimom zaštite u regionalnom parku (osigurati prirodni biološki minimum starog toka Drave protokom potrebnog biološkog minimuma tokom cijele godine, ne dopustiti velike oscilacije razine vode u koritu i dr.).

8.2.4. Unutar Regionalnog parka moguća je izgradnja i korištenje prostora prema planiranom u ovom Planu, a u skladu s mjerama zaštite određenim u ovom poglavlju (osobito točke 8.2.2. i 8.2.3. i 8.6. s obzirom da se predmetno područje ujedno nalazi u ekološkoj mreži).

Prostornim planovima uređenja gradova i općina na prostoru unutar Regionalnog parka Mura - Drava ne može se planirati građevinsko područje niti drugi zahvati lokalnog značaja, osim sportsko-rekreativne namjene izvan građevinskog područja naselja. Rekreativnu namjenu izvan građevinskog područja moguće je planirati u skladu s odredbama ovog Plana i Planom upravljanja Regionalnim parkom Mura - Drava i pridruženim zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže, te temeljem postupaka određenih propisima iz područja zaštite prirode i uvjetima nadležnih javnopravnih tijela.

U svrhu određivanja organizacije, korištenja i namjene prostora Regionalnog parka, kao i zaštite prostora kroz poglavlje 11.1. ovih Odredbi za provođenje daje se mogućnost izrade Prostornog plana područja posebnih obilježja za područje uz rijeku Dravu, odnosno za Regionalni park Mura - Drava, a koja ovisi o Državnom planu prostornog razvoja s obzirom da se područje ovog Regionalnog parka proteže kroz više županija.

8.2.5. Područje rijeke Drave, osim zaštite u kategoriji Regionalnog parka Mura - Drava i ekološke mreže - Natura 2000, zaštićeno je i na međunarodnoj razini u sklopu hrvatsko-mađarskog prekograničnog UNESCO MAB TBR rezervata biosfere Mura - Drava - Dunav, koji je proglašen 2012. godine u sklopu UNESCO programa »Čovjek i biosfera«.

8.2.6. Na području zaštićenih dijelova prirode u postupku izdavanja akata kojima se dozvoljava gradnja potrebno je, sukladno posebnom propisu iz područja zaštite prirode, ishoditi uvjete zaštite prirode nadležnog tijela. Za sve ostale zahvate i radnje u zaštićenim dijelovima prirode potrebno je ishoditi dopuštenje nadležnog tijela.

8.2.7. Za spomenik prirode Vindija / Pećina Vindija kod Donje Voće planira se dodatna zaštita ulaza i uređenje dijela unutrašnjosti u skladu s uvjetima nadležnih javnopravnih tijela.

Mjera ublažavanja negativnih utjecaja na ekološku mrežu PPOVS HR2000369 Vršni dio Ravne gore: Prilikom provedbe aktivnosti, veličinu radnog pojasa svesti na što manji obuhvat te radove završiti u što kraćem vremenskom roku kako bi se ometanje ciljne vrste svelo na najmanju moguću mjeru.

8.2.8. Mogućnost smještavanja građevina posjetiteljske infrastrukture u područjima prirodne baštine zaštićene prema posebnom propisu određena je točkom 11.1.4.2.9.

8.3. Dijelovi prirode na području obuhvata Plana planirani za zaštitu

8.3.1. Kroz 3. ID PPŽ-a predlažu se zaštititi dijelovi prirode (prema propisima o zaštiti prirode) u navedenim kategorijama:

Tablica 8. - Dijelovi prirode planirani za zaštitu

DIJELOVI PRIRODE PLANIRANI ZA ZAŠTITU			
R.br	Kategorija zaštite - prijedlog	Općina /grad	Napomena
1. POSEBNI REZERVAT (državni značaj)			
1.1.	Šumske vegetacije (ŠV)	Općina Ljubešćica (Kalnik)	- unutar ZK Kalnik
1.2.	Ornitološki rezervat (O)	Općina Cestica/Općina Petrijanec	- unutar područja RP Mura-Drava
		Općina Veliki Bukovec/Mali Bukovec	- unutar područja RP Mura-Drava
1.3.	Botanički rezervat (B)	Stričec - Grad Ivanec	- unutar područja planiranog kao PP/RP Hrvatsko zagorje
		Općina Bednja	
1.4.	Zoološki rezervat (Z)	Općina Bednja (2 lokacije)	- unutar područja planiranog kao PP/RP Hrvatsko zagorje
		Seljački dol - Grad Ivanec	
2. PARK PRIRODE / REGIONALNI PARK (PP/RP) - (državni/lokalni značaj)			
2.1.	Park prirode / Regionalni park »Hrvatsko zagorje«	Općina Donja Voća/ Općina Klenovnik/ Grad Lepoglava/ Općina Bednja/ Građa Ivanec /Grad Novi Marofi/ Općina Sveti Ilija	
3. SPOMENIK PRIRODE (SP) - (lokalni značaj)			
3.1.		Geomorfološke formacije Velike pećine, Hrib i Zupci - Općina Bednja (dvije lokacije)	- unutar područja planiranog kao PP/RP Hrvatsko zagorje
3.2.		geološki stup Drenovac, geološko-paleontološki lokalitet Višnjica - Grad Lepoglava (dvije lokacije)	- unutar područja planiranog kao PP/RP Hrvatsko zagorje
3.3.		Špilja Zdenec i špilja Repnjak, livade uz kapelu Sv. Vuka, stanište Crnkaste sase u Vukovoju - Općina Klenovnik (tri lokacije)	- unutar područja planiranog kao PP/RP Hrvatsko zagorje
3.4.		Popov hrast, pojedinačna stabla hrasta - Općina Visoko (tri lokacije)	
3.5.		Općina Ljubešćica (dvije lokacije) - botanička lokacija greben Kalnika, geomorfološki - stijene i pećina Kamenac	- južna lokacija unutar područja planiranog kao ZK Kalnik
3.6.		Livade - stanište kockavica - Općina TrnovecBartolovečki	
3.7.		Lipa u Hrastovljanu - Općina Martijanec	
4. ZNAČAJNI KRAJOBRAZ (ZK) - (lokalni značaj)			
4.1.		Općina Bednja	- unutar područja planiranog kao PP/RP Hrvatsko zagorje
4.2.		Goruševnjak - Općina Vinica	
4.3.		Općina Maruševac	

DIJELOVI PRIRODE PLANIRANI ZA ZAŠTITU			
R.br	Kategorija zaštite - prijedlog	Općina /grad	Napomena
4.4.	Ivančica	Grad Ivanec	- unutar područja planiranog kao PP/RP Hrvatsko zagorje
4.5.		Grad Novi Marof	- unutar područja planiranog kao PP/RP Hrvatsko zagorje
4.6.		Grad Varaždin/ Općina Trnovec Bartolovečki	
4.7.		Općina Martijanec	
4.8.	Kalnik	Grad Novi Marof/ Općina Ljubešćica/ Grad Varaždinske Toplice/ Općina Martijanec/ Grad Ludbreg	
5. PARK-ŠUMA (PŠ) - (lokalni značaj)			
5.1.		Zelendvor - Općina Petrijanec	
5.2.		Šuma oko kapelice Svetog Duha u Prigrincu i šuma oko jezera Bis u Ivancu - Grad Ivanec (dviije lokacije)	- lokacija Sveti Duh unutar područja planiranog kao PP/RP Hrvatsko zagorje
5.3.		Grad Varaždinske Toplice	
6. SPOMENIK PARKOVNE ARHITEKTURE (PA) - (lokalni značaj)			
6.1.	Arboretum	Općina Vinica	- proširenje/smanjenje obuhvata postojećeg Arboretuma Opeka / Parka kraj Vinice
6.2.	Pojedinačno stablo	Stablo lipe - Općina Petrijanec	
6.3.		Stablo lipe - Općina Gornji Kneginec	
6.4.	VARAŽDINSKE TOPLICE - LJEČILIŠNI PARK / Park u Varaždinskim Toplicama	Grad Varaždinske Toplice	- smanjenje obuhvata postojećeg lječilišnog parka

Izvor: Zavod za prostorno uređenje

8.3.2. Temeljem provedbe daljnjih istraživanja i vrednovanja navedenih područja s potencijalom za zaštitu iz točke 8.3.1. procijenit će se njihova vrijednost i sukladno rezultatima istih provesti zaštita prema propisima o zaštiti prirode ili se zaštita neće realizirati. Izrada krajobrazne osnove za područja Varaždinske županije, koja se predlaže u poglavlju 7. Mjere očuvanja krajobraznih vrijednosti može pridonijeti vrednovanju navedenih područja.

Do proglašenja zaštite dijelovi prirode predloženi za zaštitu koriste se na način određen za osobito vrijedne predjele u poglavlju 7. Mjere očuvanja krajobraznih vrijednosti.

8.3.3. Za *područje Hrvatskog zagorja*, koje je smješteno na području Varaždinske županije i Krapinsko-zagorske županije, izrađena je stručna podloga kojom je određen obuhvat i predložena zaštita u kategoriji regionalnog parka. Valorizacija sadržana u stručnoj podlozi nedvojbeno ukazuje na geološke, prirodne, kulturne, povijesne i krajobrazne vrijednosti analiziranog područja, pa se predlaže razmotriti i mogućnost zaštite tog prostora u kategoriji parka prirode jer bi ona mogla pridonijeti kvalitetnijoj zaštiti i očuvanju prirodnih vrijednosti, ali i održivom razvoju tog područja.

Predloženi obuhvat preuzet je iz stručne podloge, a isti je moguće korigirati (smanjiti ili povećati) u pojedinim rubnim dijelovima kroz dodatna istraživanja i reviziju stručne podloge.

Varaždinska i Krapinsko-zagorska županija trebaju zajednički razmotriti i zauzeti stav o zaštiti predmetnog prostora u smislu *obuhvata i kategorije zaštite (park prirode ili regionalni park)*.

Na području planiranog parka prirode/regionalnog parka Hrvatskog zagorja potencira se održivi razvoj na području turizma, ugostiteljstva, starih zanata, sporta i rekreacije, te tradicionalne poljoprivrede, ekološke poljoprivrede i stočarstva.

Unutar obuhvata planiranog parka prirode/regionalnog parka Hrvatskog zagorja planira se i zaštita područja manjeg obuhvata u drugim kategorijama zaštićenih dijelova prirode (viša kategorija državnog značaja - posebni rezervat; niža kategorija lokalnog značaja - značajni krajobraz, park šuma, spomenik prirode). Proglašenjem parka prirode ili regionalnog parka Hrvatsko zagorje svi dijelovi prirode unutar tog parka koji su planirani za zaštitu u nižoj kategoriji (značajni krajobraz, park šuma, spomenik prirode - navedeno u Tablici 7. ovih Odredbi za provođenje - poglavlja 8. pod brojem 3., 4. i 5.) više se ne bi smatrali planskom kategorijama, jer bi bili obuhvaćeni parkom prirode /regionalnim parkom.

Za područje oko kapelice Svetog Duha u Prigorcu u Gradu Ivanec, predloženo za zaštitu u kategoriji *park šuma*, izvršiti analizu vrednovanja boniteta i pri uređenju groblja zadržati stabala prvog boniteta.

Za prostor Hrvatskog zagorja ne određuje se *obvezna izrada prostornog plana područja posebnih obilježja* (u nastavku *PPPPO*), ali se daje mogućnost izrade tog plana u slučaju zaštite prostora Hrvatskog zagorja u kategoriju parka prirode.

8.3.4. Za Arboretum Opeka predlaže se izmjena postojećeg rješenja o zaštiti / donošenje novog rješenja kako bi se iz zaštićenog dijela prirode izuzela površina na kojoj se nalazi Poljoprivredna i veterinarska škola, a vrijedan južni dio samog Arboretuma uključio u zaštićeno područje. Planirana namjena Arboretuma može biti isključivo odmor, rekreacija, edukacija, znanstveno istraživanje i turističko posjećivanje u smislu mirnog boravka u prirodi.

Za *spomenik parkovne arhitekture Varaždinske Toplice - lječilišni park / park u Varaždinskim Toplicama* predlaže se izmjena postojećeg rješenja o zaštiti / donošenje novog rješenja kako bi se iz zaštićenog dijela prirode izuzela površina u istočnom dijelu parka na kojoj se nalazi zona stanovanja (individualno stanovanje i vikend zona) koja je u cijelosti izgrađena, pa park u tom dijelu nema više obilježja zbog kojeg je zaštićen. Prilikom izmjene postojećeg rješenja o zaštiti / donošenja novog rješenja trebalo bi ostale granice parka uskladiti s važećom katastarskom podlogom, a osobito u dijelu gdje je građevinsko područje namijenjeno za stanovanje određeno neposredno uz park.

8.3.5. Na razini prostornih planova uređenja gradova i općina moguće je predložiti za zaštitu dodatna vrijedna područja lokalnog značenja.

8.3.6. Prekogranični Rezervat biosfere Mura-Drava-Dunav (proglasio UNESCO 2012. godine) planira se proširiti na područje sliva rijeka Mure-Drave i Dunava, koji bi uz Hrvatsku i Mađarsku uključio Austriju, Sloveniju i Srbiju (za područje Varaždinske županije obuhvat područja ostaje u okviru postojećih granica biosfere).

8.4. Ugrožene i strogo zaštićene vrste na području Varaždinske županije

8.4.1. Iako ne postoji cjelovita inventarizacija područja Varaždinske županije, prema dostupnim podacima iz Crvenih knjiga ugroženih vrsta Hrvatske te postojećih znanstvenih i stručnih studija, na ovom području stalno ili povremeno živi niz ugroženih i strogo zaštićenih vrsta. Osim navedenih vrsta u točki 8.4.4., važne vrste ostale faune kao i flore iskazane su u smislu ciljnih vrsta područja ekološke mreže RH (ekološke mreže Europske unije Natura 2000).

8.4.2. Zaštićene biljne i životinjske vrste, kao i vrste kojima opada brojnost, nestaju staništa i prijeti

odumiranje treba štititi unutar zaštićenih predjela i odgovarajućim mjerama koja će definirati nadležna javnopravna tijela sukladno posebnim propisima. Na području Županije nalazi se **223** strogo zaštićenih i ugroženih vrsta temeljem podataka nadležnog javnopravnog tijela.

8.4.3. Strogo zaštićenim vrstama se, sukladno posebnom propisu o zaštiti prirode, proglašavaju zavičajne divlje vrste koje su ugrožene ili su usko rasprostranjeni endemi ili divlje vrste za koje je takav način zaštite propisan propisima Europske unije kojima se uređuje očuvanje divljih biljnih i životinjskih vrsta ili međunarodnim ugovorima kojima je Republika Hrvatska stranka.

8.4.4. Temeljem propisa o zaštiti prirode, zabranjeno je namjerno branje, rezanje, sječa, iskopavanje, sakupljanje ili uništavanje jedinki strogo zaštićenih biljaka, gljiva, lišajeva i algi te njihovo držanje, prijevoz, prodaja i razmjena iz prirode u njihovu prirodnom području rasprostranjenosti. Sve razvojne oblike strogo zaštićenih životinja zabranjeno je: namjerno hvatati ili ubijati; namjerno uništavati, oštećivati, uništavati ili uklanjati njihove razvojne oblike, gnijezda ili legla; oštećivati ili uništavati područja njihova razmnožavanja ili odmaranja; namjerno uznemiravati, naročito u vrijeme razmnožavanja, podizanja mladih, migracije i hibernacije; namjerno uništavati ili uzimati jaja čak i ako su prazna; držati, prevoziti, prodavati i razmjenjivati.

Tablica 9. - Strogo zaštićene vrste

STROGO ZAŠTIĆENE VRSTE	
Vrsta	Broj
Sisavci	16
Ptice	94
Gmazovi	6
Vodozemci	8
Ribe	14
Kornjaši	2
Leptiri	6
Vretenca	9
Obalčari	3
Rakovi	1
Školjkaši	1
Biljke	62
Papratnjače	1
Ukupno	223

Izvor: Ministarstvo zaštite okoliša i energetike (HAOP)

8.4.5. Sukladno propisu o zaštiti prirode slučajno uhvaćene i/ili usmrćene strogo zaštićene životinje obvezno je prijaviti nadležnom javnopravnom tijelu koje vodi sustav dojava, praćenja i evidencije o uhvaćenim, usmrćenim, ozlijeđenim i bolesnim

strogo zaštićenim životinjama te utvrđuje mjere zaštite u cilju sprječavanja negativnog utjecaja na pojedine vrste.

8.4.6. Pod uvjetom da ne postoje druge pogodne mogućnosti te da odstupanje neće štetiti održavanju populacija strogo zaštićenih vrsta u povoljnom stanju očuvanja u njihovu prirodnom području rasprostranjenosti, nadležno javnopravno tijelo može dopustiti odstupanje od odredbi koje definiraju zabranjene radnje u odnosu na strogo zaštićene vrste sukladno posebnom propisu o zaštiti prirode.

8.4.7. U cilju zaštite i očuvanja strogo zaštićenih vrsta propisuju se sljedeće mjere zaštite:

- Građevine planirati na način koji ne uzrokuje svjetlosno onečišćenje i ne djeluje štetno na faunu područja.
- U područjima ekološke mreže, odnosno u područjima posebno značajnim za obitavanje strogo zaštićenih vrsta faune (ponajprije ptica i sisavaca) ne planirati građevine čije korištenje proizvodi izraženu buku (objekti zatvorenog i otvorenog tipa s razglasnim sustavima).
- U područjima ekološke mreže (područjima očuvanja značajnim za ptice) odnosno u područjima posebno značajnim za obitavanje strogo zaštićenih vrsta ptica, radove izgradnje novih građevina, te rekonstrukciju ili rušenje postojećih građevina provoditi u razdoblju od rujna do ožujka kako bi se omogućilo neometano gniježđenje ptica, a eventualno nužno krčenje drvenaste vegetacije svesti na najmanju moguću mjeru.
- Prije radova rekonstrukcije ili rušenja građevina na kojima je evidentirano prisustvo strogo zaštićenih vrsta (naročito onih koje se nekoliko ili više godina nisu koristile) nužno je kontaktirati nadležnu Javnu ustanovu zaštite prirode radi utvrđivanja prisustva strogo zaštićene i/ili ugrožene faune, ponajprije šišmiša, te provoditi utvrđene dodatne mjere zaštite u smislu pogodnih razdoblja za obavljanje radova i omogućavanja nesmetanog ulaza i izlaza za šišmiše.
- Onemogućiti prenamjenu i isušivanje močvara, vodotoka, prirodnih stajačica (bare, lokve, blatine, jezera, rukavci i dr.) i antropogeno formiranih ujezerenih površina.
- U što većoj mjeri očuvati prirodnost obale i cjelovitost priobalne vegetacije rijeka.
- Očuvati povoljan vodni režim i povezanost vodnog toka rijeka i potoka.
- Elektroenergetske objekte planirati i tehnički izvoditi na način da se ptice (posebice ptice velikog raspona krila) zaštite od stradanja uzrokovanog strujnim udarom.
- Elektroenergetske vodove planirati i u što većoj mjeri izvoditi kao podzemne, a njihove koridore u što većoj mjeri planirati uz postojeću (prometnu) infrastrukturu.

8.5. Ugrožena i rijetka staništa

8.5.1. Prema propisu o popisu stanišnih tipova, karti staništa, te ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima te o mjerama za očuvanje stanišnih tipova i EU Direktivi o staništima na području Varaždinske županije prisutna su ugrožena i rijetka staništa temeljem podataka nadležnog javnopravnog tijela:

Tablica 10. - Ugrožena i rijetka staništa

UGROŽENA I RIJETKA STANIŠTA	
*NKS kod	Naziv
A.2.7.	Neobrasle i slabo obrasle obale tekućica
A.3.2.	Slobodno plivajući flotantni i submerzni hidrofiti (Razred <i>LEMNETEA</i> O. de Bolos et Masclans 1955, red <i>LEMNETALIA MINOR/S</i> O. de Bolos et Masclans 1955)
A.3.3.	Zakorijenjena vodenjarska vegetacija (Razred <i>POTAMOGETONETEA</i> Klika in Klika et Novak 1941, Red <i>POTAMOGETONETALIA</i> Koch 1926)
A.3.3.2.	Zakorijenjene submerzne zajednice voda tekućica (Sveza <i>Ranuncu/ion f/uitantis</i> Neuhausel 1959, syn. ' <i>Batrachion f/uitantis</i> Neuhausl 1959)
A.4.1.	Trščaci, rogozici, visoki šiljevi i visoki šaševi (Razred <i>PHRAGM/TO-MAGNOCARICETEA</i> Klika in Klika et Novak 1941)
A.4.2.1.	Niski šiljevi (Sveza <i>Nanocyperion</i> Koch 1926)
B.1.3.	Alpsko-karpataska-balkanske vapnenačke stijene (Razred <i>ASPLENIETEA TRICHOMANIS</i> (Br.-Bl. in Meier et Br.-81. 1934) Oberd. 1977, red <i>POTENTILLETALIA CAULESCENTIS</i> Br.-Bl. 1926)
C.2.2.2.	Trajno vlažne livade Srednje Europe (Sveza <i>Mo/inion caeruleae</i> Koch 1926)
C.2.2.3.	Zajednice higrofilnih zeleni (Sveza <i>Calthion pa/ustris</i> Tx. 1937)
C.2.2.4.	Periodički vlažne livade (Sveza <i>Deschampsion caespitosae</i> Horvatić 1930)
C.2.3.2.	Mezofil ne livade košanice Srednje Europe (Sveza <i>Arrhenatherion e/atioris</i> Br.-Bl. 1926. syn. ' <i>Arrhenatherion e/atioris</i> Luquet 1926)
C.2.3.2.1.	Srednjoeuropske livade rane pahovke (As. <i>Arrhenatheretum elatioris</i> Br.-Bl. ex Scherrer 1925)

UGROŽENA I RIJETKA STANIŠTA	
*NKS kod	Naziv
C.2.3.2.2.	Livade zečjeg trna i rane pahovke (<i>As. Ononido-Arrhenatheretum</i> (Horvatić) Ilijanić et Šeguija 1983)
C.2.3.2.4.	Livade gomoljaste končare i rane pahovke (<i>As. Filipendulo vu/garis-Arrhenatheretum</i> Hundt et HGbl 1983)
C.2.3.2.7.	Nizinske košarice sa ljekovitom krvarom (<i>Sanguisorba officinalis</i>)
C.2.4.1.	Nitrofilni pašnjaci nizinskog vegetacijskog pojasa (<i>Sveza Agropyro-Rumicion crlspi</i> Nordhagen 1940)
C.2.6.1.	Gažene površine šumskih puteva (<i>Sveza Plantagini-Prunellion</i> Eliaš 1980, syn. 'Alchemillo-Ranuncu/ion repentis' Passarge 1979)
C.3.3.1.	Brdske livade uspravnog ovsika na karbonatnoj podlozi (<i>Sveza Bromion erecti</i> Koch 1926)
C.3.4.3.4.	Bujadnice (<i>Pteridium aquilinum</i>)
C.5.2.1.	Šumske čistine velebilja i uskolisnog kipreja (<i>Sveza Atropion</i> Br.-81. 1950, em. R. Tx. 1950, syn. 'Epilobion angustifo/ii' Oberd. 1957)
C.5.4.1.1.	Visoke zeleni s pravom končarom (<i>Filipendula u/mario</i>)
C.5.4.1.2.	Sjenovite zajednice lopuha (<i>Sveza Petasition officinalis</i> Silinger 1933)
D.1.1.	Vrbici i šikare (Razred <i>SALICETEA PURPUREAE</i> Moor 1958, red <i>SALICETALIA PURPUREAE</i> Moor 1958)
D.1.1.1.	Vrbici šljunkovitih i pjeskovitih riječnih sprudova (<i>Sveza Solidan eleagno-daphnoidis</i> (Moor 1958) Grass 1993)
D.1.1.1.1.	Predalpski vrbici s kebračem (<i>As. Sa/ici-Myricorietum</i> Moor 1958)
D.1.1.2.	Vrbici pepeljaste i uškaste vrbe (<i>Sa/ix cinerea</i> , <i>S. ourito</i>)
E.1.1.	Poplavne šume vrba (<i>Sveza Salicion a/boe</i> So6 1951)
E.1.2.	Poplavne šume topola (<i>Sveza Popu/ion a/boe</i> Br.-Bl. ex Tchou 1949, sveza <i>Salicion a/boe</i> So6 1951)
E.3.1.	Mješovite hrastovo-gra bove i čiste grabove šume (<i>Sveza Erythronio-Carpinion</i> (Horvat 1958) Marinček in Mucina et al. 1993 i sveza <i>Carpinion betuli</i> Isler 1931)
E.3.2.	Srednjoeuropske acidofilne šume hrasta kitnjaka te obične breze (<i>Sveze Quercion robori-petraeae</i> Br.-Bl. 1932)
E.3.4.	Srednjoeuropske termofilne hrastove šume (<i>Sveza Quercion pubescenti-petraeae</i> Br.-Bl. 1932)
E.4.1.	Srednjoeuropske neutrofilne do slaboo acidofilne, mezofilne bukove šume (<i>Sveza Fagion sylvaticae</i> Luquet 1926)
E.4.2.	Srednjoeuropske, acidofilne bukove šume (<i>Sveza Luzulo-Fagion</i> Lohm. et R. Tx. in R. Tx. 1954)
E.4.5.	Mezofilne i neutrofilne čiste bukove šume (Podsveza <i>Lomio orvalae-Fagenion</i> (Borhidi 1963) Marinček et al. 1993)
E.5.1.	Panonske bukovo-jelove šume (Podsveza <i>Lomio orvalae-Fagenion</i> (Borhidi 1963) Marinček et al. 1993)

* NKS - Nacionalna klasifikacija staništa (Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (2018): Stručno obrazloženje za izmjene i dopune Pravilnika o popisu stanišnih tipova, karti staništa te ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima)

Izvor: Ministarstvo zaštite okoliša i energetike (HAOP)

8.5.2. Mjere zaštite u cilju očuvanja ugroženih i rijetkih stanišnih tipova:

- Ugrožene i rijetke stanišne tipove očuvati na što većoj površini i u što prirodnijem stanju, ne planirati zahvate kojima se unose strane (alohtone) vrste
- Na prostorima ugroženih i rijetkih močvarnih i vlažnih staništa ne planirati građevinska područja, definiranje namjena površina za proizvodne, poslovne, sportske i turističke djelatnosti koje podrazumijevaju gradnju građevina i prateće infrastrukture, planiranje elektrana, antenskih stupova te prometne i komunalne infrastrukture.

8.5.3. Posebne mjere zaštite ugroženih i rijetkih staništa pri planiranju zona ugostiteljsko turističke i sportsko-reakcijske namjene:

- U zoni obale rijeka i potoka ne planirati čvrstu gradnju, formiranje prometnih površina i smještajnih jedinica te izgradnju objekata u funkciji pratećih sadržaja
- Na prostorima ugroženih i rijetkih vodnih i vlažnih staništa izbjegavati definiranje namjena površina za turističke i sportske djelatnosti koje podrazumijevaju gradnju građevina i prateću komunalnu infrastrukturu

- Sadržaje/građevine što intenzivnije uklopiti u prostore uz postojeće ceste te uz postojeće i planirane putove/staze
- Eventualno hortikulturno uređenje provoditi na manjim površinama (mikrozonama), primjenom zavičajnih (autohtonih) vrsta.

8.6. Područja ekološke mreže na području Varaždinske županije

8.6.1. Prema posebnom propisu o zaštiti prirode, Ekološka mreža Natura 2000 je koherentna europska ekološka mreža sastavljena od područja u kojima se nalaze prirodni stanišni tipovi i staništa divljih

vrsta od interesa za Europsku uniju, a omogućuje očuvanje ili, kad je to potrebno, povrat u povoljno stanje očuvanja određenih prirodnih stanišnih tipova i stanišnih vrsta u njihovu prirodnom području rasprostranjenosti. Ekološku mrežu čine područja očuvanja značajna za ptice (POP), područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS), vjerojatna područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (vPOVS) i posebna područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (PPOVS), o čemu Europska komisija donosi zaključke, a vPOVS postaje POVS danom objave u Službenom listu Europske unije.

Na području Varaždinske županije utvrđena su sljedeća područja ekološke mreže:

Tablica 11. - Područja ekološke mreže - Natura 2000

PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE - NATURA 2000		
Kod područja	Naziv područja	Tip područja*
HR1000008	Bilogora i Kalničko gorje	POP
HR1000013	Dravske akumulacije	POP
HR1000014	Gornji tok Drave (od Drave do Terezinog polja)	POP
HR2000369	Vršni dio Ravne gore	PPOVS
HR2000371	Vršni dio Ivančice	PPOVS
HR2001191	Cerjanska špilja	POVS
HR2001192	Zdenec pri Ciglaru	POVS
HR2001195	Špilja pod Špicom	POVS
HR2001307	Dravske akumulacije	POVS
HR2001318	Kalnik - Vranilac	POVS
HR2001378	Livade kod Hudinčeca	PPOVS
HR2001392	Ljubešćica	PPOVS
HR2001405	Lonja	POVS
HR2001408	Livade uz Bednju I	PPOVS
HR2001409	Livade uz Bednju II	PPOVS
HR2001410	Livade uz Bednju III	PPOVS
HR2001411	Livade uz Bednju IV	PPOVS
HR2001412	Livade uz Bednju V	PPOVS
HR5000014	Gornji tok Drave (od Donje Dubrave do Terezinog polja)	POVS

* POP - Područje očuvanja značajno za ptice; POVS - Područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove; PPOVS - Posebno područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove

Izvor: Ministarstvo zaštite okoliša i energetike (HAOP), Uredba o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže

Korištenje i planiranje prostora u obuhvatu ekološke mreže treba provoditi u skladu s donesenim planovima upravljanja ekološke mreže:

- Plan upravljanja Regionalnim parkom Mura-Drava i pridruženim zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže (PU 007)
- Plan upravljanja područjem ekološke mreže Vršni dio Ravne gore i spomenicima prirode Mačkova pećina i Vindija (PU 051)
- Plan upravljanja područjem ekološke mreže Livade kod Hudinčeca i Ljubešćica (PU 053)

- Plan upravljanja područjem ekološke mreže Strahinjčica i Vršni dio Ivančice (PU 075)
- Plan upravljanja područjem ekološke mreže Livade uz Bednju I-V i Park-šumom Trakošćan (PU 055).

8.6.2. Osnovne mjere za očuvanje ciljnih vrsta ptica (i način provedbe mjera) u Područjima očuvanja značajnim za ptice (POP) propisane su posebnim propisom o ciljevima očuvanja i osnovnim mjerama za očuvanje ptica u području ekološke mreže.

8.6.3. Osim propisanih osnovnih mjera zaštite u cilju očuvanja temeljnih vrijednosti ekološke mreže - Natura 2000 daju se dodatne generalne mjere zaštite:

- na utvrđenim staništima zaštićenih vrsta i na utvrđenom prostoru stanišnih tipova unutar područja ekološke mreže - Natura 2000 ili u njihovoj neposrednoj blizini ne mogu se odobravati niti planirati zahvati u prostoru izvan građevinskih područja naselja kao što su građevine u funkciji poljoprivredne proizvodnje (farme, skladišta, spremišta), a prenamjena zemljišta u građevinsko područje je moguća isključivo prema mjerama iz točke 8.6.5.
- izgradnja građevina i uređaja prometnih i drugih infrastrukturnih sustava moguća je sukladno odredbama propisa iz područja zaštite prirode
- smještaj lokacija za korištenje obnovljivih izvora energije planirati na način da se izbjegne značajan negativan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže Nature 2000
- na utvrđenim staništima zaštićenih vrsta i na utvrđenom prostoru stanišnih tipova unutar područja ekološke mreže - Natura 2000 ne smiju se vršiti iskopi, nasipavanja, prekopi zemljišta koji nisu vezani uz zahvate moguće u ekološkoj mreži
- ne mogu se vršiti regulacije vodotoka
- ne može se provoditi intenzivniji zahvat sječe
- ne mogu se planirati nova područja za iskorištavanje mineralnih sirovina, novi hidrotehnički zahvati i melioracija zemljišta
- ne može se planirati i izvoditi golf igralište
- ne smiju se unositi strane vrste.

Prilikom planiranja namjene prostora (gospodarskih i drugih zona, građevinskih područja naselja i planiranja zahvata izvan građevinskih područja, kao i infrastrukturnih koridora i dr.) iste se ne smije planirati na način da njihova izgradnja ima za posljedicu gubitak rijetkih i ugroženih stanišnih tipova, te gubitak staništa strogo zaštićenih biljnih i životinjskih vrsta te ciljanih vrsta i njihovih staništa i ciljanih stanišnih tipova područja ekološke mreže Natura 2000.

8.6.4. Mjere za sprječavanje, smanjenje i ublažavanje potencijalnih negativnih utjecaja provedbe 3. Izmjena i dopuna PPŽ-a na ekološku mrežu utvrđene u postupku izrade PPŽ-a kroz postupak Strateške procjene utjecaja na okoliš, koje se i nadalje primjenjuju u provođenju PPŽ-a, navedene su u sljedećim poglavljima i točkama odredbi za provođenje:

- *Podravska brza cesta* - Poglavlje 6., točka 6.2.4.4.
- *Alternativni koridor spojne ceste između Varaždinske i Međimurske od planirane Podravske brze ceste* - Poglavlje 6., točka 6.2.4.7.
- *Modernizacija postojećih državnih cesta i cesta važnih za županiju i održiva modernizacija državne ceste D3* - Poglavlje 6., točka 6.2.4.2.

- *Modernizacija dijela postojeće pruge, brza željeznička pruga* - Poglavlje 6., točka 6.2.6.2.
- *Aerodromi* - Poglavlje 6., točka 6.2.7.2.
- *Helidromi* - Poglavlje 6., točka 6.2.7.3.
- *Elektronička komunikacijska infrastruktura* - Poglavlje 6., točka 6.2.8.4.
- *Geotermalne vode za ljekovite i rekreativne svrhe* - Poglavlje 3., točka 3.3.3.1.
- *Istražni prostor IP Sjeverozapadna Hrvatska - 01 SZH-01, IP Mali Bukovec, IP Drava -02* - Poglavlje 3., točka 3.3.2.8..
- *Površine za iskorištavanje mineralnih sirovina* - Poglavlje 3., točka 3.3.4.8.
- *Obnovljivi izvori energije* - Poglavlje 6., točka 6.3.3.7.
- *Postojeći HE sustav na Dravi* - Poglavlje 6., točka 6.3.1.2.
- *Magistralni plinovod ADRIA LNG* - Poglavlje 6., točka 6.3.2.3.
- *Dalekovod DV 2x400* - Poglavlje 6., točka 6.3.1.10.
- *Planirani nasipi i kanali* - Poglavlje 6., točka 6.4.3.7.
- *Retencije* - Poglavlje 6., točka 6.4.3.8., točka 10.2.12.
- *Građevine za gospodarenje otpadom* - Poglavlje 9., točka 9.7.

8.6.5. Mjere ublažavanje negativnih utjecaja provedbe 4. Izmjena i dopuna PPŽ-a na ekološku mrežu utvrđene u postupku izrade PPŽ-a kroz postupak Strateške procjene utjecaja na okoliš, navode se nastavno u točkama 8.6.5.1. do 8.6.5.4.

8.6.5.1. Špilja Vindija - planiranje dodatne zaštite ulaza i uređenje dijela unutrašnjosti (područje PPOVS HR2000369 Vršni dio Ravne gore)

- Prilikom provedbe aktivnosti, veličinu radnog pojasa svesti na što manji obuhvat te radove završiti u što kraćem vremenskom roku kako bi se ometanje ciljane vrste svelo na najmanju moguću mjeru.

Mjera se navodi i u sljedećem poglavlju i točki:

- *Zaštićeni dijelovi prirode* - Poglavlje 8., nova Točka 8.2.7. (planiranje dodatne zaštite ulaza i uređenje dijela unutrašnjosti za špilju Vindija)

8.6.5.2. Robinzonski turizam (područje POVS HR2001307 Dravske akumulacije i POP HR1000013 Dravske akumulacije)

- Sve aktivnosti planirane na stanišnom tipu 6430 Hidrofilni rubovi visokih zeleni uz rijeke i šume (*Convolvulion sepilii*, *Filipendulion*, *Senecion fluviatilis*) potrebno je odraditi unutar što manjeg radnog pojasa.
- Sve aktivnosti koje uključuju izgradnju i promjene stanišnih uvjeta, potrebno je planirati u potpunosti izvan područja rasprostranjenosti prioritetnog ciljnog stanišnog tipa 91E0* Aluvijalne šume

(*Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albale*) te na način da ne dođe do njegovog gubitka ili degradacije

- Pravilno zbrinjavati otpad.
- Za otpadne vode proizašle realizacijom i korištenjem planiranog zahvata, osigurati najveći mogući stupanj pročišćavanja.
- U slučaju nalaza invazivnih vrsti, potrebno je o tome obavijestiti nadležnu javnu ustanovu iz sektora zaštite prirode, a uklanjanje invazivnih vrsta provoditi u suradnji s nadležnom javnom ustanovom iz sektora zaštite prirode.
- Građevinske radove izvršiti u što kraćem roku kako bi se smanjilo vremensko trajanje ometanja vrsti *Cucujus cinnaberinus*, *Castor fiber* - dabar i *Lutra lutra* - vidra.
- Radove izgradnje ne izvoditi u zoni nastambe ciljne vrste i u pojasu obalne vegetacije rukavca starog toka rijeke Drave (*Castor fiber* - dabar i *Lutra lutra* - vidra).
- Ne nasipavati obalu i same vodotoke.
- Zonu radnog pojasa smanjiti na najmanju moguću mjeru. -Radove izgradnje provoditi izvan razdoblja gniježđenja ciljnih vrsta ptica.
- Radove izgradnje provoditi izvan razdoblja gniježđenja ciljnih vrsta ptica.

Mjere se navode i u sljedećem poglavlju i točki:

- Mjere provedbe - Poglavlje 11.1., Točka 11.1.4.2.7. (*robinzonski turizam*)

8.6.5.3. Lepoglavska spojnica planirane brze pruge (područje PPOVS HR2000371 Vršni dio Ivančice)

- Radove izvršiti u što kraćem vremenskom roku kako bi se umanjio negativan utjecaj buke i vibracija.

Mjera se navodi i u sljedećem poglavlju i točki:

- *Željeznički promet - Poglavlje 6., točke 6.2.6.2. (Lepoglavska spojnica)*

8.6.5.4. Ekološka mreža na području Varaždinske županije - mogućnosti gradnje

- Izgradnju u novoformiranim građevinskim područjima, na neizgrađenim dijelovima postojećih građevinskih područja te izgradnju unutar struktura izvan građevinskog područja planirati izvan područja rasprostranjenosti ciljnih stanišnih tipova i pogodnih staništa ciljnih vrsta područja ekološke mreže (odnosi se na sljedeća područja ekološke mreže: POVS HR2001307 Dravske akumulacije, POP HR1000013 Dravske akumulacije, PPOVS HR2001412 Livade uz Bednju V, PPOVS HR2001392 Ljubeščica, PPOVS HR2000369 Vršni dio Ravne gore, PPOVS HR2000371 Vršni dio Ivančice) - *za područja za koja je utvrđena mogućnost umjerenog negativnog utjecaja*
- Ne formirati građevinsko područje i strukture izvan građevinskog područja, a već planirane, a neizgrađene dijelove građevinskog područja i struktura izvan građevinskog područja isključiti iz plana (odnosi se na sljedeća područja ekološke

mreže: POVS HR2001307 Dravske akumulacije, POP HR1000013 Dravske akumulacije, POVS HR5000014 Gornji tok Drave, POP HR1000014 Gornji tok Drave, PPOVS HR2000371 Vršni dio Ivančice, PPOVS HR2001408 Livade uz Bednju I, PPOVS HR2001409 Livade uz Bednju II, PPOVS HR2001410 Livade uz Bednju III, PPOVS HR2001412 Livade uz Bednju V) - *za područja za koja je utvrđena mogućnost značajnog negativnog utjecaja*

- Ne planirati dodatnu izgradnju za izgrađene dijelove građevinskog područja i strukture izvan građevinskog područja, izuzev u slučaju izgradnje dopuštene temeljem važećih akata (odnosi se na sljedeća područja ekološke mreže: POVS HR2001307 Dravske akumulacije, POP HR1000013 Dravske akumulacije, POVS HR5000014 Gornji tok Drave, POP HR1000014 Gornji tok Drave, PPOVS HR2001408 Livade uz Bednju I, PPOVS HR2001410 Livade uz Bednju III, PPOVS HR2001392 Ljubeščica) - *za područja za koja je utvrđena mogućnost značajnog negativnog utjecaja*

Analiza kumulativnih utjecaja za područja ekološke mreže POVS HR5000014 Gornji tok Drave, POP HR1000014 Gornji tok Drave, PPOVS HR2001408 Livade uz Bednju I, PPOVS HR2001409 Livade uz Bednju II i PPOVS HR2001410 Livade uz Bednju III pokazala je mogućnost značajnog negativnog utjecaja na pojedine ciljne stanišne tipove, ciljne vrste, pogodna staništa za ciljne vrste ptica i cjelovitost područja ekološke mreže te se za građevinska područja i strukture izvan naselja unutar ovih područja ekološke mreže izriču mjere:

»Ne formirati građevinsko područje i strukture izvan građevinskog područja, a već planirane, a neizgrađene dijelove građevinskog područja i struktura izvan građevinskog područja isključiti iz plana.«

»Ne planirati dodatnu izgradnju za izgrađene dijelove građevinskog područja i strukture izvan građevinskog područja, izuzev u slučaju izgradnje dopuštene temeljem važećih akata.«

8.6.5.4.a Za građevinska područja (GP) i strukture izvan GP koja se preklapaju s ekološkom mrežom i za koja je utvrđena **mogućnost umjerenog negativnog utjecaja** na ciljeve očuvanja ciljnih stanišnih tipova / ciljnih vrsta propisuje se sljedeća mjera:

- Izgradnju u novoformiranim građevinskim područjima, na neizgrađenim dijelovima postojećih građevinskih područja te izgradnju unutar struktura izvan građevinskog područja planirati izvan područja rasprostranjenosti ciljnih stanišnih tipova i pogodnih staništa ciljnih vrsta područja ekološke mreže (odnosi se na sljedeća područja ekološke mreže: POVS HR2001307 Dravske akumulacije, POP HR1000013 Dravske akumulacije, PPOVS HR2001412 Livade uz Bednju V, PPOVS HR2001392 Ljubeščica, PPOVS HR2000369 Vršni dio Ravne gore, PPOVS HR2000371 Vršni dio Ivančice).

Građevinska područja (GP) i strukture izvan GP za koja je utvrđena **mogućnost umjerenog negativ-**

nog utjecaja na ciljeve očuvanja ciljnih stanišnih tipova / ciljnih vrsta su sljedeća:

(navode se po ekološkoj mreži; za ona područja za koja je mjera određena temeljem analize kumulativnih utjecaja navodi se »kumulativni utjecaji«)

- unutar POVS HR2001307 Dravske akumulacije i POP HR1000013 Dravske akumulacije
 - područje Općine Cestica - Dubrava Križovljanska, Veliki Lovrečan - planirano GP naselja (kumulativni utjecaji)
 - područje Općine Cestica - Veliki Lovrečan - jug i sjever, Brezje Dravsko 1, 2, 3, Otok Virje - izgrađeno GP naselja (kumulativni utjecaji)
 - područje Općine Petrijanec - Petrijanec - planirano izdvojeno GP izvan naselja sportsko-rekreacijske namjene sa sekundarnom namjenom županijskog značaja - ugostiteljsko-turistička (kumulativni utjecaji)
 - područje Grada Varaždin - Varaždin 3 - izgrađeni dio GP naselja - komunalno-servisna zona (kumulativni utjecaji)
 - područje Općine Trnovec Bartolovečki - Šemovec - izgrađeni dio GP naselja (kumulativni utjecaji)
- unutar POVS HR2001307 Dravske akumulacije
 - područje Grada Varaždin - Varaždin 4 - struktura izvan GP - infrastrukturni koridor državnog značaja
 - područje Općine Trnovec Bartolovečki istočno od pročistača otpadnih voda - Trnovec - struktura izvan GP (kumulativni utjecaji)
 - područje Općine Sveti Đurđ - Struga - planirano izdvojeno GP izvan naselja sportsko-rekreacijske namjene (kumulativni utjecaji)
 - područje Općine Sveti Đurđ - Hrženica - izgrađeno GP naselja (kumulativni utjecaji)
 - područje Općine Veliki Bukovec - Dubovica - izdvojeno GP izvan naselja poslovne namjene (kumulativni utjecaji)
- unutar POP HR1000013 Dravske akumulacije
 - područje Grada Varaždina - Varaždin 1- izgrađeni dio GP naselja sportsko-rekreacijske namjene i zaštićena park šuma
 - područje Općine Trnovec Bartolovečki - Trnovec - planirano izdvojeno GP izvan naselja (i izgrađeni dio) proizvodne namjene - proizvodna namjena - pročistač otpadnih voda državnog značaja
- unutar PPOVS HR2000369 Vršni dio Ivančice
 - područje Grada Lepoglave - Očura - struktura izvan GP državnog značaja - eksploatacijsko polje (kumulativni utjecaji)
- unutar PPOVS HR2001392 Ljubešćica
 - područje Općine Ljubešćica - Ljubešćica 2, 3 - izgrađeni dio GP naselja - mješovita, pretežito stambena namjena (kumulativni utjecaji)
- unutar PPOVS HR2001412 Livade uz rijeku Bednju V

- područje Općine Martijanec - Slanje - izgrađeni dio GP naselja ugostiteljsko-turističke namjene (kumulativni utjecaji)
- unutar HR2000369 PPOVS Vršni dio Ravne gore
 - područje Grada Lepoglava - Gornja Višnjica (četiri lokacije), Zlogonje, Žarovnica - izgrađeni dio GP naselja (kumulativni utjecaji)
 - područje Općine Klenovnik - Goranec, Vukovoj (dvije lokacije) - izgrađeni dio GP naselja (kumulativni utjecaji)
 - Općina Donja Voća - Rijeka Voćanska (osam lokacije) i Donja Voća - izgrađeni dio GP naselja (kumulativni utjecaji- lokacije 10-14).

Navedena građevinska područja i strukture izvan građevinskog područja s vjerojatnosti umjerenog negativnog utjecaja prikazane su na slikama u Obrazloženju 4. Izmjena i dopuna PPŽ-a u poglavlju 3.5. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora a) Uvjeti za racionalno korištenje i zaštitu prostora i okoliša i označene žutom bojom.

Mjera se navodi i u sljedećim poglavljima i točkama:

- određivanje građevinskog područja i korištenja izgrađena i neizgrađena dijela - Poglavlje 5., točka 5.2.5.
- sportsko-rekreacijska namjena sa sekundarnom namjenom županijskog značaja - ugostiteljsko-turistička) u Općini Petrijanec - Poglavlje 11., točka 11.1.4.2.2.
- istraživanje i eksploatacija mineralnih sirovina za proizvodnju građevnog materijala i mineralnih sirovina za industrijsku preradbu Poglavlje 3., točka 3.3.4.8. - Eksploatacijsko polje Očura.

8.6.5.4.b Za građevinska područja (GP) i strukture izvan GP koja se preklapaju s ekološkom mrežom i za koja je utvrđena **moгуćnost značajnog negativnog** utjecaja na ciljeve očuvanja ciljnih stanišnih tipova / ciljnih vrsta u njihovom trenutnom **opsegu** propisuju se sljedeća mjere:

- Ne formirati građevinsko područje i strukture izvan građevinskog područja, a već planirane, a neizgrađene dijelove građevinskog područja i struktura izvan građevinskog područja isključiti iz plana (odnosi se na sljedeća područja ekološke mreže: POVS HR2001307 Dravske akumulacije, POP HR1000013 Dravske akumulacije, POVS HR5000014 Gornji tok Drave, POP HR1000014 Gornji tok Drave, PPOVS HR2000371 Vršni dio Ivančice, PPOVS HR2001408 Livade uz Bednju I, PPOVS HR2001409 Livade uz Bednju II, PPOVS HR2001410 Livade uz Bednju III, PPOVS HR2001412 Livade uz Bednju V).

Građevinska područja (GP) i strukture izvan GP za koja je utvrđeno da se ne može isključiti **moгуćnost značajnog negativnog utjecaja u njihovom trenutnom opsegu** su sljedeća:

(navode se po ekološkoj mreži; za ona područja za koja je mjera određena temeljem analize kumulativnih utjecaja navodi se »kumulativni utjecaji«)

- unutar POVS HR2001307 Dravske akumulacije i POP HR1000013 Dravske akumulacije
 - područje Općine Trnovec Bartolovečki - Trnovec jug - planirano izdvojeno GP izvan naselja sportsko-rekreacijske namjene sa sekundarnim namjenama županijskog značaja - ugostiteljsko-turistička, društvena namjena (kumulativni utjecaji)
- unutar POVS HR5000014 Gornji tok Drave i POP HR1000014 Gornji tok Drave
 - područje Općine Veliki Bukovec - naselje Veliki Bukovec - planirano izdvojeno GP izvan naselja područje sportsko-rekreacijske namjene
 - područje Općine Mali Bukovec - naselje Mali Bukovec - planirano izdvojeno GP izvan naselja ugostiteljsko-turističke namjene - botanički park
- unutar PPOVS HR2000371 Vršni dio Ivančice
 - područje Grada Ivanca - Prigorec - planirano izdvojeno GP izvan naselja sportsko-rekreacijske namjene - skijalište (kumulativni utjecaji)
- unutar PPOVS HR2001409 Livade uz rijeku Bednju II
 - područje Grada Ivanca - Jerovec, Ivanec, Vuglovec - planirano GP naselja rekreacijske namjene na prostoru sjeverno od pruge (kumulativni utjecaji)
 - područje Grada Ivanca - Ivanec - planirano GP naselja gospodarsko proizvodne namjene (kumulativni utjecaji)
 - područje Grada Ivanca - Ribić Breg - struktura izvan GP - sunčana elektrana (kumulativni utjecaji)
 - područje Grada Lepoglave - Lepoglava - struktura izvan naselja - infrastrukturna namjena - uređaj za pročišćavanje otpadnih voda (kumulativni utjecaji)
- unutar PPOVS HR2001412 Livade uz rijeku Bednju V
 - područje Grada Ludbrega - Hrastovsko - planirano izdvojeno GP izvan naselja ugostiteljsko-turističke namjene (kumulativni utjecaji)
- unutar PPOVS HR2001408 Livade uz rijeku Bednju I
 - područje Općine Bednja - Cvetlin - planirano izdvojeno GP izvan naselja sportsko-rekreacijske namjene (kumulativni utjecaji)
 - područje Općine Bednja - Vrhovec Bednjanski - planirano GP naselja sportsko - rekreacijske namjene (kumulativni utjecaji)
- unutar PPOVS HR2001410 Livade uz rijeku Bednju III
 - područje Grada Novog Marofa - Ključ - planirano izdvojeno GP izvan naselja gospodarske proizvodne namjene (kumulativni utjecaji)

Navedena građevinska područja (GP) i strukture izvan GP s vjerojatnosti značajnog negativnog utjecaja prikazane su na slikama u Obrazloženju 4. Izmjena i dopuna PPŽ-a u poglavlju 3.5. *Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora a) Uvjeti za racionalno korištenje i zaštitu prostora i okoliša i označene crvenom bojom.*

Mjera se navodi i u sljedećim poglavljima i točkama:.

- određivanje građevinskog područja i korištenja izgrađena i neizgrađena dijela - Poglavlje 5., točka 5.2.5.
- planiranje sunčane elektrana na području Grada Ivanca - Ribić Breg - Poglavlje 6. točka 6.3.3.8.
- sportsko-rekreacijska namjena sa sekundarnim namjena županijskog značaja - ugostiteljsko-turistička, društvena namjena) - Centar za vodene sportove Motičnjak (Trnovec, Općina Trnovec Bartolovečki - brisanje dijela planiranog građevinskog područja iz grafičkog dijela PPŽ-a)

8.6.5.4.c Izgrađena građevinska područja (GP) i strukture izvan GP za koja je utvrđena vjerojatnost značajnog negativnog utjecaja prikazani su na slikama u Obrazloženju 4. Izmjena i dopuna PPŽ-a u poglavlju 3.5. *Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora a) Uvjeti za racionalno korištenje i zaštitu prostora i okoliša i označene crvenom bojom.*

Mjera se navodi i u sljedećem poglavlju i točki:.

- određivanje građevinskog područja i korištenja izgrađena i neizgrađena dijela - Poglavlje 5., točka 5.2.5.
- sportsko-rekreacijska namjena sa sekundarnim namjena županijskog značaja - ugostiteljsko-turistička, društvena namjena) - Centar za vodene sportove Motičnjak (Trnovec, Općina Trnovec Bartolovečki - izgrađeni dio planiranog građevinskog područja (Poglavlje 11., točka 11.1.3.7.).

8.6.5.4.d Za ostala građevinska područja koja se preklapaju s ekološkom mrežom a nisu navedena u prethodnim točkama - građevinska područja i strukture izvan naselja s velikim koeficijentom izgrađenosti na kojima je već prisutan jak antropogeni utjecaj te za građevinska područja za koja nije utvrđena mogućnost negativnog utjecaja na ciljne stanišne tipove i ciljne vrste područja ekološke mreže, nije potrebno propisivati mjere zaštite, uzimajući u obzir činjenicu da će se planirana gradnja izvoditi sukladno svim propisima vezanim uz zaštitu okoliša.

8.6.6. Za sve planirane zahvate u prirodi koji sami ili s drugim zahvatima mogu imati bitan utjecaj na posebno zaštićena područja proglašena sukladno propisu o zaštiti prirode ili područja koja su sastavni dio ekološke mreže - Natura 2000, potrebno je sukladno posebnom propisu o zaštiti prirode ishoditi dopuštenje i uvjete zaštite prirode, a za područja koja su sastavni dio ekološke mreže - Natura 2000 provesti i postupak ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu u skladu s odredbama istog propisa.

8.7. Kulturna baština

8.7.1. Na području Varaždinske županije, prema Registru kulturnih dobara Republike Hrvatske, nalazi se nepokretna kulturna baština koja obuhvaća sljedeće komplekse i građevine (nacionalnog značaja - N/ zaštićena - Z/ preventivno zaštićena - P/ od lokalnog značaja - L):

- **Arheološka baština**
 - arheološko područje
 - arheološki pojedinačni lokalitet - kopneni
- **Povijesna graditeljska cjelina**
 - gradska naselja
- **Povijesni sklop i građevina**
 - graditeljski sklop
 - civilna građevina
 - sakralna građevina
- **Memorijalna baština**
 - memorijalno i povijesno područje
 - spomen (memorijalni) objekt
- **Kulturni krajolik/krajobraz**
 - kultivirani krajolik.

Navedena kulturna baština prikazana je na *kartografskom prikazu 3a. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora Uvjeti korištenja - Područja posebnih uvjeta korištenja* (u slučaju većeg broja istovrsnih nepokretnih kulturnih dobara u naselju uz simbol predmetnog kulturnog dobra naveden je ukupan broj istovrsnih kulturnih dobara).

Na *kartogramu 6.1. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora Uvjeti korištenja uređenja i zaštite prostora - kulturna baština* kulturna baština je prikazana simbolom i obuhvatom kulturnog dobra, a u legendi je dan popis registriranih kulturnih dobara s podacima o jedinici lokalne samouprave u kojoj se kulturno dobro nalazi, načinu zaštite (zaštićeno kulturno dobro / preventivno zaštićeno kulturno dobro / kulturno dobro nacionalnog značaja), te registracijski broj kulturnog dobra.

Cjelovit popis kulturne baštine na području Varaždinske županije iz Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske naveden je i u *Obrazloženju - 1. Polazišta* - točka 1.1.2.6. Zaštićena graditeljska i prirodna baština, a) Graditeljska baština.

Zaštititi se mogu i druge građevine i lokaliteti za koje se provedu odgovarajuća istraživanja sukladno posebnom propisu temeljem kojih će se ocijeniti mogućnost njihove zaštite.

U cilju učinkovite zaštite i potrebno je kontinuirano vrednovanje kulturne baštine u kontekstu prisutnih društvenih, kulturnih i gospodarskih promjena, te uključivanje lokalnih vlasti i lokalnog stanovništva u procese zaštite, uz provođenje revitalizacije zapuštene ili zanemarene baštine, ispitivanje mogućih izmijenjenih ili novih namjena pojedinačnih građevina ili povijesnih cjelina, te afirmacija ambijentalnih vrijednosti, vrijednih vizura i odnosa kulturne i prirodne baštine.

Revitalizacija kulturne baštine prioritetno se odnosi na utvrde i stare gradove i njihovu prezentaciju.

Mogućnost smještavanja, gradnje i uređivanja prezentacijskih centara kulturnih dobara uz ili unutar građevina kulturnog dobra zaštićenih prema posebnom propisu određena je točkom 11.1.4.2.9.

8.7.2. Mjere zaštite nepokretnih kulturnih dobara propisane su posebnim propisom, drugim pravnim propisima i ovim Planom.

Na **zaštićena dobra nacionalnog značaja (N)** i **zaštićena kulturna dobra (Z)** primjenjuju se odredbe propisa o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara kao i svi propisi koji se odnose na kulturno dobro. Za sve zahvate (revitalizacije - obnove, rekonstrukcije, dogradnje, sanacije, prenamjene i drugih radova, kao i zahvate na zaštićenim i evidentiranim arheološkim lokalitetima i u njihovoj neposrednoj okolini) na ovim kulturnim dobrima potrebno je ishoditi propisom propisane akte (mišljenja, suglasnosti, posebne uvjete, prethodna odobrenja i dr.) od nadležnog Konzervatorskog odjela u Varaždinu. Posebnom konzervatorskom postupku podliježu i zahvati koji bi mogli prouzročiti promjene na kulturnom dobru, odnosno koji bi mogli narušiti cjelovitost kulturnog dobra.

Do proglašenja zaštite za zahvate na kulturnim dobrima koja su **preventivno zaštićena (P)**, kao i za zahvate u njihovom neposrednom okolišu koji bi mogli prouzročiti promjene na kulturnom dobru, potrebno je ishoditi mišljenje (odobrenje) nadležnog Konzervatorskog odjela.

Konzervatorskim uvjetima nadležnog Konzervatorskog odjela mogu se odrediti drugačiji uvjeti od općih i posebnih lokacijskih uvjeta za smještaj građevina i uređenje prostora iz ovog Plana.

Ukoliko se pri izvođenju zahvata naiđe na predmete ili **nalaze arheološkog i povijesnog značaja**, potrebno je radove odmah obustaviti i obavijestiti o tome nadležni Konzervatorski odjel, kako bi se (sukladno odredbama propisa o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara) izvršio pregled, dokumentiranje te ocjena vrijednosti nalaza.

8.7.3. Zaštita arheološke baštine

Građevinskim intervencijama na području arheoloških lokaliteta treba prethoditi rekognosciranje i pokusno istraživanje kojim bi se odredila uža zona lokaliteta. U slučaju građevinskog zahvata u užoj zoni lokaliteta potrebno je provesti zaštitna istraživanja. Rezultati tih istraživanja mogu utjecati na promjenu samog građevinskog zahvata.

U okviru postupka procjene utjecaja na okoliš za zahvate budućih infrastrukturnih koridora, potrebno je obraditi aspekt zaštite postojećih i mogućih arheoloških nalaza.

Prije izvedbe budućih infrastrukturnih prometnih koridora (bez obzira da li trasa prolazi lokalitetom ili ne, obzirom da kod iskopa uvijek postoji mogućnost arheoloških nalaza), sukladno prethodnom mišljenju Konzervatorskog odjela, potrebno je osigurati

trajni ili povremeni arheološki nadzor temeljem sklopljenog ugovora između investitora i arheologa.

Kod slučajnih nalaza na do sada neevidentiranim ili evidentiranim lokalitetima, potrebno je obavijestiti Konzervatorski odjel, kako bi se dogovorno s arheologom oni pravodobno dokumentirali, radi kompletiranja arheološke karte.

8.7.4. Zaštita povijesnih graditeljskih cjelina

Za očuvanje kulturnog identiteta nekog područja značajno je održavanje postojećih povijesnih oblika naseljenosti, planske matrice naselja, te obnova i očuvanje značajnih povijesnih graditeljskih sklopova i građevina.

Za posebno vrijedne ili osjetljive gradske i seoske cjeline koje odredi nadležni Konzervatorski odjel potrebno je izraditi konzervatorske podloge, radi određivanja potrebnih mjera zaštite i očuvanja dobra i njenog neposrednog okoliša.

Postupak izrade konzervatorske podloge valja provesti na razini PPUOG-ova, a utvrđene zone zaštite treba prikazati na kartografskim prikazima građevinskih područja. Unutar zona zaštite obavezno je sve zahvate provoditi uz posebne uvjete, odnosno prethodno odobrenje ili drugi propisani akt nadležnog Konzervatorskog odjela.

Smjernice za zaštitu dijelova naselja određuju se s obzirom na smještaj u pojedinoj zoni zaštite i potrebno ih je ugraditi u PPUOG.

8.7.5. Zaštita povijesnih sklopova i građevina

Potrebno je sustavno održavanje, konzerviranje, restauriranje, te dodatna istraživanja za povijesne sklopove i građevine, ako ista nisu provedena.

Građevne intervencije u neposrednoj blizini građevina ne smiju ugrožavati njezino izvorno stanje. Zaštićeni i u Registar upisani povijesni sklopovi i građevine sa svojom neposrednom okolinom valorizirani su Rješenjem o utvrđivanju svojstva kulturnog dobra od strane Ministarstva kulture, koje sadrži smjernice i sustav mjera zaštite.

Smjernice za zaštitu pojedinih povijesnih sklopova i građevina određuju se s obzirom na smještaj u pojedinoj zoni zaštite i potrebno ih je ugraditi u PPUOG.

8.7.6. Zaštita memorijalne baštine

Zaštita memorijalnih područja i spomenika podrazumijeva njihovo održavanje i nužne popravke.

Održavanje i nužne popravke potrebno je provoditi i na objektima javne plastike.

8.7.7. Kulturni krajolik/krajobraz

Mjere zaštite kulturnog krajolika (kultivirani prirodni i agrarni krajolik na širem području oko zaštićenih kulturnih dobara dvoraca Bela I i Bela II u naselju Bela) usmjerene su na ograničavanje intervencija

unutar navedenog područja, te daljnjeg provođenja postupka valorizacije, temeljem čega bi se utvrdile mjere očuvanja i rekultivacije.

8.7.8. Sukladno propisu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, moguće je pokrenuti inicijativu za utvrđivanje vrijednosti i značaja te zaštitu kulturnih dobara na lokalnoj razini.

8.7.9. Zaštita tradicijskog graditeljstva

Ukoliko se na lokalnoj razini prepoznaju ambijentalno vrijedna područja, odnosno područja tradicijske gradnje, ovim Planom daju se sljedeće smjernice za planiranje očuvanja i korištenje takvih područja, odnosno građevina u PPUOG-ima:

- Postojeću tradicijsku gradnju stambenih i gospodarskih građevina obnavljati i održavati koristeći tradicijske građevne materijale i elemente.
- Postojeće tradicijske građevine rekonstruirati u postojećim gabaritima (zadržavajući ulični dio građevine u postojećim gabaritima i obliku, dok je u dvorišnom dijelu, prema potrebi, moguća dogradnja pomoćnih i sanitarnih prostorija). Pri rekonstrukciji koristiti tradicijske građevinske materijale i elemente, a namjene mogu biti prilagođene samoj građevini (osuvremenjivanje postojeće namjene ili pronalaženje primjerene nove - stambeno, poslovno, a osobito se preferiraju turistički, kulturni, odgojno-obrazovni i slični sadržaji).
- Potaknuti gradnju građevina stambene namjene tipološki usklađenih s tradicijskim načinom gradnje i oblicima karakterističnim za ovo područje.
- Ukoliko ima uvjeta za novu izgradnju, istu koncipirati po uzoru na vlastitu tradicijsku gradnju tj. maksimalno moguće prilagoditi zatečenom tradicijskom ambijentu i arhitekturi (gabaritima, oblikovanjem, materijalima, položajem na čestici - zadržati postojeći građevinski pravac).
- Nova gradnja na neizgrađenim prostorima, posebice u brežuljkastom ruralnom krajoliku ne smije svojim volumenom i oblicima dominirati krajolikom jer bi to umanjilo njegove estetske i kulturno - povijesne vrijednosti.
- Ne mijenjati zatečenu povijesnu parcelaciju tj. spajati dvije ili više čestice u jednu, niti dijeliti zatečene čestice u nekoliko manjih čestica.
- Ne mijenjati povijesni građevinski pravac.
- Za sve zahvate na vanjštini postojeće tradicijske gradnje stambenih i gospodarskih građevina za koje nije potrebno ishođenje građevinske dozvole (obnova stolarije, pokrova, žbuke, sanacija od vlage i dr.) zatražiti stručno mišljenje nadležnog Konzervatorskog odjela.

8.7.10. Potrebno je sačuvati vrijedne vizure na istaknuta kulturna dobra i panoramske slike naselja sprječavanjem novogradnje na osjetljivim mjestima, odnosno gradnjom u skladu s uvjetima nadležnog Konzervatorskog odjela.

9. Gospodarenje otpadom

9.1. - 9.4. Osnovna određenja

9.1. Varaždinska županija treba uspostaviti cjeloviti sustav gospodarenja otpadom, primjenom Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. - 2022. godine i propisa o održivom gospodarenju otpadom, te odgovarajućih podzakonskih propisa.

9.2. Sustav gospodarenja otpadom u Varaždinskoj županiji zasniva se na uspostavi Regionalnog centra za gospodarenje otpadom sjeverozapadne Hrvatske »Piškornica« d.o.o. (dalje u tekstu: RCGO), na području Koprivničko-križevačke županije (koji je proglašen strateškim projektom RH i u koji je Varaždinska županija uključena sukladno donesenim odlukama i potpisanim ugovorima) s pretovarnom stanicom, te mrežom reciklažnih dvorišta i zelenih otoka u cilju prihvata sortiranog i nedovoljno sortirano komunalnog otpada, organiziranog odvoza otpada, dodatnog sortiranja i razdvajanja prema potrebi, mehaničke i biološke obrade, recikliranja, kompostiranja i odlaganja ostatnog otpada, obrade tekućih i plinovitih ostataka, monitoringa, obrade glomaznog otpada, sanaciji prostora onečišćenog otpadom, do konačnog zbrinjavanja opasnog otpada od strane Države.

Ocjenjuje se potrebnim da sve općine i gradovi Varaždinske županije trebaju biti uključeni u navedeni sustav RCGO, kako bi se osigurale mjere cjelovitog održivog gospodarenja otpadom.

Uspostavom cjelovitog sustava stvorit će se preduvjeti za provođenje mjera sprječavanja nastanka otpada, odvajanju otpada na mjestu nastanka i uspostavi učinkovitog sustava odvojenog prikupljanja otpada, te uporabi i propisanom zbrinjavanju otpada, kao i sanaciji prostora onečišćenog otpadom. Sukladno propisa o održivom gospodarenju otpadom, više jedinica lokalne samouprave/jedinica područne (regionalne) samouprave mogu sporazumno osigurati zajedničku provedbu propisanih mjera gospodarenja otpadom.

9.3. Ovim Planom osiguravaju se prostorno-planski uvjeti za izgradnju potrebnih građevina za gospodarenje otpadom državnog značaja - pretovarna stanica i područnog (regionalnog) značaja, te se definiraju načelne smjernice za izgradnju građevina za gospodarenje otpadom lokalnog značaja

Na kartografskom prikazu *2.b Infrastrukturni sustavi i mreže, Vodnogospodarski sustav i gospodarenje otpadom* i *Kartogramu 5. Gospodarenje otpadom* prikazana je planirana lokacija građevine za gospodarenje otpadom od državnog značaja - pretovarna stanica u sklopu RCGO.

9.4. Građevine za gospodarenje otpadom se smještavaju izvan naselja na izdvojenom građevinskom području gospodarske namjene - proizvodne i poslovne - komunalno-servisne, unutar naselja na

površinama gospodarske namjene - proizvodne, pretežito industrijske i na površinama poslovne namjene - komunalno servisne, ili na području određenom za gospodarenje otpadom. Prilikom određivanja smještaja građevina za gospodarenje otpadom potrebno je voditi računa o njihovom odnosu prema naseljima i drugim namjenama unutar naselja, te detaljnijim namjenama u pojedinim zonama gospodarske namjene i djelatnostima u okruženju, prirodnoj i kulturno-povijesnoj baštini, krajobrazu i vizurama, poplavnim područjima i zonama zaštite izvorišta pitke vode, područjima klizišta, odrona i bujica, te mogućeg slijeganja tla. Prioritet treba dati lokacijama u izgrađenim prostorima i postojećim lokacijama odlagališta i drugih građevina gospodarenja otpadom (kroz prenamjenu, rekonstrukciju).

U sklopu građevina za gospodarenje otpadom mogu se graditi građevine i postrojenja u skladu s propisima koji uređuju gradnju i propisima o gospodarenju otpadom koji uređuju osnovne i tehnološke uvjete za gospodarenje otpadom (podzakonski propis o gospodarenju otpadom, te pravilnici koji uređuju gospodarenje posebnim kategorijama otpada, termičku obradu otpada i odlaganje otpada), te prema uvjetima i kriterijima određenim tim propisima.

Za gradnju građevina za gospodarenje otpadom potrebno je formirati građevnu česticu kojoj treba osigurati pristup na javnu prometnu površinu, osigurati odgovarajući broj parkirališnih mjesta, te mogućnost opremanja ostalom potrebnom infrastrukturom ovisno o vrsti građevine za gospodarenje otpadom.

Najmanje 20% površine građevne čestice potrebno je urediti kao zelenu površinu i to osobito na dijelu građevne čestice na kojem se procjenjuje da ista može imati ulogu zaštitnog zelenila u odnosu na okolne namjene.

Kod projektiranja građevina za gospodarenje otpadom treba uzeti u obzir primjere najbolje prakse te stanje tehničke spoznaje u tom trenutku. Opći tehnički zahtjevi za građevine, postrojenja i opremu (vozila, spremnici i sl.) moraju biti usmjereni i usklađeni s uvjetima za postizanje ciljeva u gospodarenju otpadom definirani Planom gospodarenja otpadom RH.

Gospodarenje otpadom i izgradnja građevina mora se odvijati na način da se primjenom mjera propisanih posebnim propisima spriječe negativni utjecaji na zdravlje ljudi i sastavnice okoliša: vodu, tlo, zrak, biološku raznolikost, kulturno-povijesne, prirodne i krajobrazne vrijednosti i sl., te negativne pojave i rizici (neugodne buke i mirisa, nastajanje eksplozije, požara i sl.).

9.5. Građevine za gospodarenje otpadom od državnog značaja

9.5.1. Regionalni centar za gospodarenje otpadom sjeverozapadne Hrvatske »Piškornica« d.o.o. planiran je na prostoru izvan Varaždinske županije, na području Koprivničko-križevačke županije (Općina Koprivnički Ivanec). U okviru Regionalnog centra, na području Varaždinske županije planira se lokacija građevine za gospodarenje otpadom

državnog značaja - **pretovarne stanice** u Varaždinu (Poljana Biškupečka).

Pretovarna stanica na lokaciji Poljana Biškupečka u Gradu Varaždinu može se smjestiti unutar izdvojenog građevinskog područja izvan naselja namijenjenog za gospodarsku namjenu - gospodarenje otpadom.

Pretovarna stanica služi za prihvat otpada na mjestu nastanka i u gravitirajućim naseljima, te za skladištenje, pripremu i pretovar u kamione, te prijevoz prema mjestu njegove uporabe ili zbrinjavanja (Regionalni centar). U pretovarnoj stanici se ne može odlagati otpad.

Za formiranje pretovarne stanice i izgradnju građevina potrebno je formirati građevnu česticu s pristupom na javnu prometnu površinu, osigurati odgovarajući broj parkirališnih mjesta i potrebnu infrastrukturu, te izraditi detaljnu idejnu / projektnu dokumentaciju. U rubnim dijelovima čestice pretovarne stanice potrebno je formirati zaštitni pojas visokog i niskog zelenila prema okolnom prostoru koji nije namijenjen gospodarenju otpadom, osim u slučaju da zelenilo već postoji rubno uz lokaciju pretovarne stanice.

9.5.2. Ostale građevine za gospodarenje otpadom koje su određene kao građevine od državnog značaja prema propisima o gospodarenju otpadom, Planu gospodarenja otpadom RH, odnosno propisu koji određuje građevine od državnog značaja u smislu planiranja u prostornim planovima, (centar za gospodarenje otpadom, spalionice, odlagalište opasnog otpada, građevine za obradu, skladištenje i odlaganje radioaktivnog otpada) se ne planiraju na području Varaždinske županije.

9.6. Građevine za gospodarenje otpadom od regionalnog značaja

9.6.1. Kazeta za zbrinjavanje azbesta (građevnog otpada koji sadrži azbest)

Azbest kao kategorija posebnog otpada mora se zbrinjavati u posebnim građevinama - kazetama za zbrinjavanje azbesta, na plohama unutar odlagališta i neusklađenih odlagališta.

Ovim Planom se omogućava, sukladno mogućnostima posebnih propisa, otpad koji sadrži azbest zbrinuti zajednički, sporazumno s drugim županijama, na lokacijama izvan područja Varaždinske županije, na kojima su izgrađene kazete za odlaganje otpada koji sadrži azbest ili su planirane prostornim planovima.

Temeljem navedenog, otpad koji sadrži azbest s područja Varaždinske županije planira se zbrinjavati u Splitsko-dalmatinskoj županiji na lokaciji »Košer« u Općini Pučišće, za što je dana suglasnost poduzeća/koncesionara koji upravlja odlagalištem otpada na predmetnoj lokaciji, a u okviru kojeg je izgrađena kazeta za otpad koji sadrži azbest.

Prema potrebi, zbrinjavanje otpada koji sadrži azbest Varaždinska županija može, osim na navedenoj lokaciji, rješavati i na drugim lokacijama izvan Varaždinske županije, sporazumno sa dru-

gim županijama, jedinicama lokalne samouprave, odnosno koncesionarima.

Skladišta opasnog otpada kao centralna mjesta sakupljanja opasnog otpada se ne planiraju na području Varaždinske županije.

Opasni otpad od proizvođača prikupljaju tvrtke ovlaštene za njegovo sakupljanje i skladištenje. Opasni otpad proizvođača privremeno se skladišti na mjestu nastajanja, uz provedbu propisima propisanih mjera zaštite.

Mrežu sabirnih mjesta za opasni otpad treba organizirati u okviru prostora skladišta za opasni otpad koje posjeduju ovlaštene tvrtke za skladištenje opasnog otpada, kao i u reciklažnim dvorištima u gradovima/općinama za opasni otpad iz domaćinstava. Odvojeni i skupljeni opasni otpad iz reciklažnih dvorišta i skladišta ovlaštenih skupljača, preko ovlaštenih skupljača/ovlaštenih prijevoznika, odvozi se do ovlaštenih obrađivača na obradu, u građevinama ovlaštenih tvrtki, sukladno rješenjima na razini Države ili će se izvoziti. Građevine za privremeno skladištenje i obradu opasnog otpada mogu se graditi u zonama gospodarske namjene (proizvodne - industrijskim, te komunalno-servisne te zonama određenim za gospodarenje otpadom) ukoliko je to u skladu s djelatnostima i prostorno-planskim osobitostima pojedine zone.

Za gospodarenje opasnim otpadom i za spaljivanje otpada nadležna je Država.

Lokacija/lokacije za gospodarenje opasnim otpadom na području Republike Hrvatske utvrdit će se na razini Države, nakon provedenih stručnih analiza o količinama, vrsti i načinima gospodarenja opasnim otpadom.

9.6.2. Ostale građevine za gospodarenje otpadom regionalnog značaja

Ostale građevine za gospodarenje otpadom regionalnog značaja koje su bile određene propisima o gospodarenju otpadom i Planom gospodarenja otpadom RH su: reciklažni centri, sortirnice, postrojenja za biološku (aerobnu i anaerobnu) obradu otpada, građevine za obradu opasnog i neopasnog otpada osim onih od državnog značaja, odlagalište neopasnog otpada i odlagalište inertnog otpada.

Reciklažni centri, sortirnice, postrojenja za biološku (aerobnu i anaerobnu) obradu otpada, s energetskim iskorištavanjem tog otpada, građevine za obradu opasnog i neopasnog otpada mogu se smještavati u građevinskom području, na površinama gospodarskih namjena ili površinama za gospodarenje otpadom (prioritetno na izdvojenim građevinskim područjima izvan naselja), osobito u gradovima, ali i općinama koje iskažu interes, te na postojećim saniranim odlagalištima. Za smještaj i izgradnju navedenih građevina za gospodarenje otpadom primjenjuju se uvjeti iz točke 9.4. ovih Odredbi za provođenje. Prilikom smještavanja navedenih građevine za gospodarenje otpadom u zone gospodarskih namjena potrebno je uvažavati ostale postojeće i planirane namjene i sadržaje u tim zonama, te namjenu gospodarenja otpadom ne smještavati u zone u kojima bi ta namjena

negativno utjecala na ostale djelatnostima u zoni i prostorno-planske osobitosti zone.

U okviru reciklažnih centara mogu se graditi građevine i uređaji (primjerice: postrojenje za sortiranje odvojeno prikupljenog otpada - sortirnica, centar za ponovnu uporabu, postrojenja za biološku obradu odvojeno prikupljenog biootpada - kompostane, prostori za obradu građevnog otpada, reciklažna dvorišta i sl.), te odvijati aktivnosti i postupci vezano uz sakupljanje i obradu otpada sukladno posebnim propisima,

Za izgradnju građevina za gospodarenje otpadom regionalnog značaja potrebno je formirati građevnu česticu s pristupom na javnu prometnu površinu i osigurati potrebne parkirališne površine i ostalu infrastrukturu, a ovisno o lokaciji česticu ozeleniti, te izraditi detaljniju idejnu / projektnu dokumentaciju.

U Varaždinskoj županiji postoji jedno odlagalište otpada (neopasnog), usklađeno s važećim propisima, na lokaciji Jerovec, u Gradu Ivancu. Planira se da ovo odlagalište otpada bude u funkciji do uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom s Regionalnim centrom gospodarenja otpadom Piškornica, u Koprivničko-križevačkoj županiji, a nakon zatvaranja i završne sanacije odlagališta prostor se planira prenamijeniti u reciklažno dvorište za odvojeno prikupljanje otpada, te reciklažno dvorište za građevni otpad i otpad koji sadrži azbest.

Nova odlagališta neopasnog otpada i odlagališta inertnog otpada se ne planiraju na području Varaždinske županije.

9.7. Građevine za gospodarenje otpadom od lokalnog značaja

Ovim planom definiraju se smjernice za planiranje građevina za gospodarenje otpadom od lokalnog značaja, a koje su dio cjelovitog sustava gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj, utvrđenog propisima o gospodarenju otpadom i Planom gospodarenja otpadom RH. To su: centri za ponovnu uporabu, reciklažna dvorišta i ostale građevine za sakupljanje i obradu otpada koje nisu od državnog i regionalnog značaja.

Lokacije građevina za gospodarenje otpadom od lokalnog značaja planiraju se u prostornim planovima gradova i općina.

Gradovi i općine Varaždinske županije moraju osigurati provedbu mjera gospodarenja otpadom, sukladno propisima o gospodarenju otpadom i utvrđenih njihovim planovima gospodarenja otpadom, te mogu ovisno o uvjetima i mogućnostima na terenu samostalno ili međusobno (sporazumno) planirati građevine za gospodarenje otpadom sukladno nadležnosti.

Lokacije građevina za gospodarenje otpadom lokalnog značaja treba planirati na izdvojenim građevinskim područjima izvan naselja gospodarske namjene, u građevinskim područjima naselja gospodarske namjene u skladu s djelatnostima u okruženju i prostorno-planskim osobitostima gospodarskih zona, ili na posebno određenim zonama

za gospodarenje otpadom, te sukladno ostalim uvjetima iz točke 9.4. Odredbi za provođenje ovog Plana. Kompostane i ostala postrojenja za biološku (aerobnu i anaerobnu) obradu otpada u pravilu treba smještavati na izdvojenim građevinskim područjima izvan naselja.

Lokacije reciklažnih dvorišta za građevni otpad uključivo i građevni otpad koji sadrži azbest s pripadajućim građevinama mogu se planirati i izvan građevinskog područja, te se u tom slučaju moraju planirati na neplodnom ili manje vrijednom poljoprivrednom zemljištu, povoljnih pejzažnih karakteristika (šumarci, pošumljeno područje i sl. u okruženju), unutar odobrenih eksploatacijskih polja mineralnih sirovina za proizvodnju građevnog materijala i materijala za industrijsku preradbu, te izvan zaštićenih dijelova prirode i kulturne baštine.

Prilikom planiranja lokacija novih građevina i postrojenja koje se odnose na gospodarenje otpadom potrebno je uvažiti kriterije za određivanje lokacija i građevina te potrebnih kapaciteta novih građevina i postrojenja iz Plana gospodarenja otpadom RH, a planiranu provedbu uskladiti s odredbama propisa o održivom gospodarenju otpadom i njegovim provedbenim propisima, kako bi se smanjili mogući negativni utjecaji.

Reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada.

Na reciklažnom dvorištu za odvojeno prikupljanje iskoristivih komponenti otpada moguće je prikupljanje, razvrstavanje i privremeno skladištenje posebnih vrsta otpada tj. korisnih tvari iz otpada kao što su papir, karton, staklo, metali, plastika, tekstil i sl. problematičnog otpada, krupnog (glomaznog) otpada, kao i odvojeno skupljanje biološki razgradivog otpada. Privremeno skladištenje posebnih vrsta otpada moguće je samo do trenutka njegovog transporta radi obrade i/ili uporabe, a najdulje do propisanog roka.

Jedinice lokalne samouprave dužne su osigurati funkcioniranje reciklažnih dvorišta, ovisno o broju stanovnika na svojem području, a sukladno propisima o gospodarenju otpadom (planirati najmanje jednu lokaciju za izgradnju reciklažnog dvorišta, odnosno osigurati posredovanje mobilne jedinice).

Posebne kategorije otpada na području jedinica lokane samouprave privremeno se sakupljaju i skladište unutar reciklažnih dvorišta, osim onih za koje posebni propisi određuju poseban, izdvojen način obrade.

Ostale mjere za planiranje reciklažnih dvorišta u prostornim planovima lokalne razine, u cilju sprječavanja, smanjenja ili ublažavanja potencijalnih negativnih utjecaja na okoliš:

- Pri izboru lokacije građevina reciklažnog dvorišta preferirati brownfield lokacije.
- Reciklažna dvorišta planirati na što većoj udaljenosti od stambene i društvene namjene (najmanje 100 m), te 100 m od turističke i rekreativne namjene, kao i građevina i lokacija zaštićene graditeljske baštine. Ukoliko se ne može postići navedena minimalna udaljenost, svi procesi koji

se obavljaju u svrhu predobrade i obrade otpada moraju se obavljati u zatvorenom prostoru koji će smanjiti utjecaje buke.

- Reciklažna dvorišta planirati izvan šumskih staništa, osobito vrijednog poljoprivrednog zemljišta (P1) ukoliko takvo bude utvrđeno prostornim planom lokalne razine, te na najmanjoj udaljenosti od 100 m od II zone zaštite izvorišta pitke vode, kako bi se smanjio rizik za okoliš u slučaju velikih nesreća.
- Reciklažna dvorišta ne planirati u područjima velike vjerojatnosti pojavljivanja poplava, a izbjegavati i planiranje u područjima srednje vjerojatnosti pojavljivanja poplava.
- Preferira se planirati reciklažna dvorišta uz javne prometnice višeg reda (državne i županijske ceste) radi potrebe transporta težim vozilima, te uz cestovna čvorišta, odnosno u njihovoj blizini, radi bolje povezanosti naselja s reciklažnim dvorištem i jednostavnije mogućnosti odvoza prikupljenih komponenti otpada s reciklažnog dvorišta.

Reciklažno dvorište za građevni otpad i otpad koji sadrži azbest je građevina namijenjena razvrstavanju, mehaničkoj obradi i privremenom skladištenju građevnog otpada, ali i otpada koji sadrži azbest.

Građevni otpad koji sadrži azbest treba u okviru reciklažnih dvorišta za građevni otpad skladištiti u odgovarajućoj ambalaži (spremniku ili odgovarajućoj nepropusnoj ambalaži) u zatvorenom ili natkrivenom prostoru, na nepropusnoj i obrubljenoj podlozi, otpornoj na agresivnost i habanje te izvedenoj u padu prema nepropusnom sabirnom oknu bez spoja na sustav interne odvodnje, odnosno na način da ne postoji mogućnost onečišćenja površinskih i/ili podzemnih voda.

Prijevoz građevnog otpada koji sadrži azbest treba provoditi putem ovlaštene tvrtke za obavljanje navedene djelatnosti.

Ostale mjere za planiranje reciklažnih dvorišta za građevni otpad u prostornim planovima lokalne razine, u cilju sprječavanja, smanjenja ili ublažavanja potencijalnih negativnih utjecaja na okoliš:

- Pri izboru lokacije građevina reciklažnog dvorišta za građevni otpad preferirati brownfield lokacije.
- Reciklažna dvorišta za građevni otpad prioriteto planirati kao izdvojena građevinska područja izvan naselja, a unutar naselja samo ukoliko se smještavaju uz reciklažna dvorišta u zonama gospodarskih namjena, odnosno zonama gospodarenja otpadom.
- Omogućiti korištenje mobilnih uređaja za obradu otpada na svim lokacijama/površinama određenim prostornim planom kao reciklažna dvorišta za građevni otpad.
- Moguće je planirati reciklažna dvorišta građevnog otpada na eksploatacijskim poljima, kao dio sanacije tih polja.
- Pri planiranju reciklažnih dvorišta građevnog otpada osigurati udaljenost istih od zona stambene, mješovite, društvene, turističke i rekreacijske namjene, te zaštićene prirodne i graditeljske

baštine od 300 m, a ukoliko kapacitet postrojenja za obradu otpada neće prelaziti 20 t/dan, udaljenost reciklažnog dvorišta za građevni otpad od navedenih osjetljivih namjena može biti i manja od 300 m, ali ne manja od 100 m.

- Građevine i površine unutar čestice reciklažnog dvorišta na kojima se odvijaju aktivnosti razvrstavanja, mehaničke obrade i privremenog skladištenja građevnog otpada, te interni transportni putevi trebaju se graditi/uređivati na udaljenosti od 50 m od ostalih susjednih namjena.
- Reciklažna dvorišta građevnog otpada planirati na udaljenosti od najmanje 150 metara od koridora važnijih prometnih pravaca (autoceste, brze ceste, ostale državne ceste), radi sprječavanja utjecaja prašine na jako prometne javne ceste.
- Ukoliko nije moguće osigurati propisane udaljenosti reciklažnog dvorišta za građevni otpad navedene u prethodne tri alineje, potrebno je za takve slučajeve provesti procjenu utjecaja emisije buke i prašine na okoliš, uz određivanje posebnih uvjeta njihova umanjenja (npr. obrada otpada u zatvorenom prostoru i sl.).
- Oko postrojenja ili reciklažnog dvorišta za građevni otpad mora se formirati zaštitna vegetativna zona širine 15 m, gustog visokog zelenila, radi pojačane zaštite od negativnih utjecaja, osobito prašine.
- Reciklažna dvorišta za građevni otpad i otpad koji sadrži azbest planirati na lokacijama s kojih je omogućena što kraća moguća povezanost s prometnicama najviših kategorija.

Kompostanu i druge građevine za zbrinjavanje biorazgradivog komunalnog otpada moguće je graditi unutar centra za gospodarenje otpadom, zona gospodarskih namjena, osobito zona namijenjenih poljoprivredi, odnosno zona namijenjenih gospodarenju otpadom, te u okviru reciklažnih centara, a sukladno uvjetima posebnih propisa. Preporuča se takve građevine graditi na izdvojenom građevinskom području izvan naselja ili u okviru poljoprivredne proizvodnje koja se sukladno propisima i ovom Planu mogu smještavati izvan građevinskog područja.

Lokacije za izgradnju postrojenja za biološku (aerobnu i anaerobnu) obradu odvojeno prikupljenog biootpada planiraju se prostornim planovima lokalne razine (PPUOG, GUP, UPU).

U sklopu kompostane moguće je prikupljanje, obrada i skladištenje biorazgradivog otpada, te ovisno o lokaciji i raspoloživom prostoru eventualno proširenje sustava na proizvodnju električne i/ili toplinske energije koje kao resurs koriste alternativne, obnovljive izvore energije (bioplina i biomasa), uz obavezno pribavljanje propisanih dozvola.

Biorazgradivi komunalni otpad moguće je individualno kompostirati u dvorištima u zonama stambene i mješovite, pretežito stambene namjene, na način da kompostište bude smješteno u zoni gradnje pomoćnih građevina s izvorom zagađenja.

U cilju sprječavanja, smanjenja ili ublažavanja potencijalnih negativnih utjecaja na okoliš utvrđuju

se sljedeće mjere za planiranje ostalih građevina za gospodarenje otpadom lokalne razine, koje se planiraju u prostornim planovima lokalne razine:

- Pri izboru lokacije za ostale građevine gospodarenja otpadom lokalne razine preferirati brownfield lokacije.
- Ostale građevine gospodarenja otpadom ne planirati u gospodarskim zonama u kojima je omogućeno istovremeno smještanje poslovnih (uz izuzetak komunalno-servisnih sadržaja) i turističkih sadržaja.
- Ostale građevine gospodarenja otpadom u svrhu izbjegavanja utjecaja na prirodu i zdravlje ljudi planirati što dalje od osjetljivih područja (bolnica, škola i sličnih građevina, te od zaštićene prirodne i graditeljske baštine i drugih osjetljivih područja - najmanje 100 m). U slučaju nemogućnosti osiguranja propisane zone odmaka ostalih građevina od osjetljivih područja, potrebno je izraditi analizu kojom će se za potrebe prostornog planiranja na lokalnoj razini odrediti najmanja prihvatljiva udaljenost od konkretnih osjetljivih područja.
- Ukoliko se ostale građevine za gospodarenje otpadom smještavaju unutar zona gospodarske namjene, za iste je ovisno o vrsti građevine za gospodarenje otpadom, kao i ovisno o vrsti sadržaja u gospodarskoj zoni, potrebno osigurati cestovni pristup zasebno od ostalih sadržaja.

Mjere ublažavanja potencijalnih negativnih utjecaja na ekološku mrežu kod planiranja građevina za gospodarenje otpadom lokalne razine:

- Ukoliko je moguće, lokacije reciklažnih dvorišta za građevni otpad, uključivo i građevni otpad koji sadrži azbest s pripadajućim građevinama, planirati u građevinskim područjima gospodarske namjene smještanim izvan područja ekološke mreže.
- Ukoliko se lokacije reciklažnih dvorišta za građevni otpad, uključivo i građevni otpad koji sadrži azbest s pripadajućim građevinama, planira izvan građevinskog područja, te unutar područja ekološke mreže, izgradnju planirati na način da se izbjegnu područja rasprostranjenosti ciljnih stanišnih tipova i stanišnih tipova značajnih za ciljne vrste područja ekološke mreže.
- Ukoliko se izgradnja građevina za gospodarenje otpadom od lokalnog značaja (centri za ponovnu uporabu, reciklažna dvorišta, reciklažna dvorišta za građevni otpad, ostale građevine za sakupljanje i obradu otpada koje nisu državnog i regionalnog značaja) planira unutar područja očuvanja značajnog za ptice (POP), radove izvoditi izvan sezone gniježđenja ciljnih vrsta ptica ovisno o potencijalno prisutnim ciljnim vrstama na pojedinom području ekološke mreže.

9.8. Do uspostave RCGO, gospodarenje otpadom treba provoditi sukladno važećim ugovornim, sporazumnim ili drugim obvezujućim dokumentima, uz korištenje postojećih građevina za gospodarenje otpadom, koje su usklađene s važećim propisima o gospodarenju otpadom i izgrađene sukladno posebnim propisima o gradnji.

Nakon uspostave RCGO, namjenu postojećih, kao i saniranih građevina (odlagališta) treba prilagoditi potrebama sustava uz mogućnost smještaja i drugih sadržaja vezanih za zbrinjavanje otpada RCGO (primjerice: reciklažni centri, sortirnice, kompostne i sl.), odnosno uspostaviti namjene sukladno prostornim planovima.

9.9. Sanacija lokacija odlagališta i otpadom onečišćenih površina

Nakon prestanka odlaganja otpada na lokaciji postojećeg odlagališta otpada u Jerovcu, isto je potrebno zatvoriti i završno sanirati sukladno propisima, te prostor rekultivirati, odnosno prenamijeniti u namjene sukladno prostornim planovima Grada Ivanca. Etapna sanacija odlagališta preferira se i tijekom vremena njegova korištenja.

Prostor lokacije zatvorenog odlagališta Čret u Gradu Novom Marofu potrebno je u potpunosti sanirati i rekultivirati (ozeleniti).

Nakon izvršene sanacije, na saniranim lokacijama bivših odlagališta potrebno je pratiti stanje okoliša.

Potrebno je sanirati i sve lokacije odbačenog otpada i lokacije onečišćene otpadom, a osobitu pažnju treba posvetiti zatvaranju i završnoj sanaciji lokacije privremeno skladištenog baliranog komunalnog otpada »Brezje« u Gradu Varaždinu.

Kod biološke sanacije/rekultivacije odlagališta i prostora onečišćenih otpadom treba koristiti autohtone biljne vrste.

Sanaciju i zatvaranje i odlagališta i prostora onečišćenih otpadom potrebno je provoditi prema odgovarajućoj dokumentaciji sukladno posebnim propisima.

10. Mjere sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš

10.1. Dokumenti zaštite okoliša

10.1.1. Izvješće o stanju okoliša Varaždinske županije, uz sadržaj propisan posebnim propisom praćen kroz četverogodišnje razdoblje, treba obraditi sve sastavnice okoliša (vode, zrak, tlo, prirodna baština i biološka raznolikost) te utjecaje pojedinih zahvata na okoliš.

Izvješćem je potrebno naglasiti i stupanj ugroženosti pojedinih vrijednih resursa te obuhvatiti sve onečišćivače koji vrše pritisak na pojedine segmente okoliša, koristeći podatke prikupljene iz Registra onečišćenja okoliša.

10.1.2. Programom zaštite okoliša potrebno je za područje Županije detaljnije i konkretnije utvrditi ciljeve, uvjete, smjernice i mjere zaštite okoliša u cjelini, a osobit naglasak treba posvetiti pregledu sanacijskih mjera za konkretna ugrožena područja, kao i preventivnim mjerama zaštite okoliša u cjelini i po pojedinačnim prostornim cjelinama.

10.1.3. Mjere sprečavanja nepovoljna utjecaja na okoliš provode se primjenom mjera utvrđenih kroz postupke procjene utjecaja na okoliš za pojedinačne zahvate koji se provode po posebnom propisu.

10.1.4. Mjere zaštite i smjernice za poboljšanje stanja okoliša - mjere za sprečavanje, smanjenje i ublažavanje potencijalnih negativnih utjecaja provedbe 3. Izmjena i dopuna PPŽ-a utvrđene u postupku izrade PPŽ-a kroz postupak Strateške procjene utjecaja na okoliš navedene su u sljedećim poglavljima i točkama odredbi za provođenje:

- *Istraživanje i eksploatacija mineralnih sirovina za proizvodnju građevnog materijala (pijeska i šljunka, tehničko-građevnog kamena, ciglarske gline - Poglavlje 3., točke 3.3.4.2., 3.3.4.3., 3.3.4.4., 3.3.4.5., 3.3.4.8., 3.3.5.3.*
- *Istraživanje i eksploatacija geotermalnih voda iz kojih se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe - Poglavlje 3., točka 3.3.2.8.*
- *Istraživanje i eksploatacija geotermalnih voda za ljekovite i rekreativne svrhe - Poglavlje 3., točka 3.3.3.3.*
- *Istraživanje i eksploatacija ugljikovodika i nafte - Poglavlje 3., točka 3.3.2.8.*
- *Cestovni promet - Poglavlje 6., točke 6.2.4.7., 6.2.4.12.*
- *Željeznički promet - Poglavlje 6., točka 6.2.6.8., Poglavlje 10., točka 10.2.2.*
- *Zračni promet - Poglavlje 6., točka 6.2.7.3.*
- *EKI, radio i TV - Poglavlje 6., točka 6.2.8.4.*
- *Cijevni transport plina - Poglavlje 6., točke 6.3.2.3., 6.3.2.6., 6.3.2.7.*
- *Elektroenergetske građevine - Poglavlje 6., točka 6.3.1.10.*
- *Hidroelektrane - Poglavlje 6., točka 6.3.3.3.*
- *Sunčana energija, biomasa i deponijski plin, energija vjetra - Poglavlje 6., točka 6.3.3.7.*
- *Regulacijski i zaštitni vodni sustavi - nasipi - Poglavlje 6., točke 6.4.3.6., 6.4.3.7., 6.4.3.9., Poglavlje 10. točka 10.2.12.*
- *Regulacijski i zaštitni vodni sustavi - retencije - Poglavlje 6., točke 6.4.2.1., 6.4.3.7., 6.4.3.8., 6.4.3.9., 6.4.3.11.,*
- *Regulacijski i zaštitni vodni sustavi - akumulacije - Poglavlje 6., točka 6.4.3.8.*
- *Regulacijski i zaštitni vodni sustavi - odvodni kanali - Poglavlje 6., točka 6.4.3.7.*
- *Odvodnja i pročišćavanje - Poglavlje 6., točke 6.4.2.2., 6.2.4.7.*
- *Navodnjavanje i melioracija - Poglavlje 6., točka 6.4.1.3.*
- *Otpad - mjere za planiranje reciklažnih dvorišta - Poglavlje 9., točka 9.7.*
- *Sport i rekreacija, te ugostiteljsko-turistička namjena - Poglavlje 3., točka 3.2.5., Poglavlje 5., točka 5.2.5. Poglavlje 11., točka 11.1.3.8.*
- *Zaštita i spašavanje - Poglavlje 11., 11.2.5.2., 11.2.5.3.*

- *Ostalo - planiranje infrastrukturnih i ostalih zahvata u prostoru - Poglavlje 1., točka 1.13.*
- *Ostalo - niskouglični promet - Poglavlje 10., točka 10.5.2.*
- *Ostalo - mezofilne livade, krajobrazna osnova - Poglavlje 7., točka 7.1.*
- *Ostalo - planirana park šuma u Prigorcu - Poglavlje 8., točka 8.3.3.*

10.1.5. Mjere zaštite okoliša koje su za pojedine zahvate iz 4. Izmjena i dopuna PPŽ-a utvrđene u postupku izrade PPŽ-a kroz postupak Strateške procjene utjecaja na okoliš za pojedine sastavnice okoliša navode se nastavno, kao i poglavlja i točke odredbi za provođenje na koje se pojedina mjera odnosi i u kojima se ista također navodi:

Klimatske promjene - Prilagodba klimatskim promjenama

- Prilikom projektiranja zahvata, analizirati utjecaj klimatskih promjena na predviđeno rješenje i odabrati optimalno rješenje analizirajući, između ostaloga, utjecaje klimatskih promjena na zahvat.

Mjera se navodi i u sljedećim poglavljima i točkama:

- *Uvjeti smještaja gospodarskih sadržaja u prostoru (sportsko rekreacijski sadržaji izvan građevinskog područja) - Poglavlje 3., točka 3.7.5. (prateće zgrade uz ribnjake za sport i rekreacija)*
- *Cestovni promet - Poglavlje 6., točke 6.2.4.7., 6.2.4.9. (izmještanje DC 24 u Ludbregu, ceste županijskog značaja)*
- *Željeznički promet - Poglavlje 6., točke 6.2.6.2., 6.2.6.4. (Lepoglavska spojnica, industrijski matični kolosijek u Varaždinu)*
- *Elektroenergetske građevine - Poglavlje 6., točka 6.3.1.9., 6.3.3.5. (dalekovod/kabel u Varaždinskim Toplicama, ostala elektroenergetska rješenja, cesta županijskog značaja)*
- *Mjere sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš Poglavlje 5., točke 5.2.6. (Interpretacijski centar špilje Vindija)*
- *Mjere provedbe - Poglavlje 11.1., Točka 11.1.4.2.5., 11.1.4.2.4., 11.1.4.2.7. (Regionalni centar civilne zaštite Varaždin, cesta županijskog značaja do dvorca i parka Šaulovec, robinzonski smještaj)*

Tlo i poljoprivreda

- Trasiranje prometnice (u predviđenom koridoru) izvršiti što je više moguće rubom poljoprivrednih površina kako bi se smanjio utjecaj fragmentacije.

Mjera se navodi i u sljedećem poglavlju i točki:

- *Cestovni promet - Poglavlje 6., točke 6.2.4.7. (izmještanje DC 24 u Ludbregu)*
- Lokaciju iskopa materijala (zemljanog materijala) za izgradnju brane locirati na planiranom retencijskom području.

Mjera se navodi i u sljedećem poglavlju i točki:

- *Vodnogospodarske građevine - Poglavlje 6., točka 6.4.3.9. (retencija na području Općine Donja Voća).*
- Uspostaviti primjenu poljoprivredne djelatnosti (kao sekundarne djelatnosti) u sklopu sunčanih elektrana na poljoprivrednom zemljištu klasificiranom kao poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište (PŠ) i ostala obradiva tla (P3). Agrosunčane elektrane pozicionirati izvan osobito vrijednog obradivog zemljišta (označeno kao P1) i vrijednog obradivog zemljišta (označenog kao P2).

Mjera se navodi i u sljedećem poglavlju i točki:

- *Elektroenergetske građevine - Poglavlje 6., točka 6.3.3.8. (smjernice za planiranje SE lokalnog značaja)*

Vode

- Sve zahvate unutar Regionalnog centra civilne zaštite planirati na način da budu minimalno udaljene 10 m od korita vodotoka.

Mjera se navodi i u sljedećem poglavlju i točki:

- *Mjere provedbe - Poglavlje 11.1., točka 11.1.4.2.5. (Regionalni centar civilne zaštite)*
- Stupišta mostova projektirati na način da su smještena izvan korita vodotoka te minimalno na udaljenosti od 10 m od ruba vodotoka, odnosno sukladno uvjetima Hrvatskih voda. Pri daljnjem razvoju projektne dokumentacije kotu nivelete pruge u poplavnom području smjestiti iznad kote poplava 100 godišnjeg povratnog razdoblja.

Mjera se navodi i u sljedećem poglavlju i točki:

- *Željeznički promet - Poglavlje 6., točke 6.2.6.2. (Lepoglavska spojnica planirane brze pruge)*
- Prijelaz preko vodnog tijela projektirati na način da ne uzrokuje fizičku modifikaciju korita i obalnog pojasa.

Mjera se navodi i u sljedećim poglavljima i točkama:

- *Cestovni promet - Poglavlje 6., točke 6.2.4.9. (cesta županijskog značaja do dvorca i parka Šaulovec)*
- *Mjere provedbe - Poglavlje 11.1., Točka 11.1.4.2.4. (cesta županijskog značaja do dvorca i parka Šaulovec)*
- Kotu nivelete prometnice smjestiti iznad kote poplavnih voda 100 godišnjeg povratnog razdoblja.

Mjera se navodi i u sljedećem poglavlju i točki:

- *Cestovni promet - Poglavlje 6., točke 6.2.4.9. (pristupna cesta do pretovarne stanice)*

Bioraznolikost

- Gradnju planirati izvan travnjačkog stanišnog tipa C.2.3.2. Mezofilne livade košanice Srednje Europe.

Mjera se navodi i u sljedećem poglavlju i točki:

- *Mjere provedbe - Poglavlje 11.1., Točka 11.1.4.2.5. (Regionalni centar civilne zaštite Varaždin)*

- Gradnju planirati izvan područja rasprostranjenosti ugroženih i/ili rijetkih stanišnih tipova sa Priloga II Pravilnika o izmjeni Pravilnika o popisu stanišnih tipova i karti staništa te na način da se spriječi fragmentacija, degradacija i gubitak ugroženih i rijetkih stanišnih tipova i staništa strogo zaštićenih vrsta i osigura njihova povezanost.

Mjera se navodi i u sljedećim poglavljima i točkama:

- *Mjere zaštite prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno - povijesnih cjelina- Poglavlje 5., točke 5.2.6. (Interpretacijski centar špilje Vindija)*
- *Uvjeti smještaja gospodarskih sadržaja u prostoru (sportsko rekreacijski sadržaji izvan građevinskog područja) - Poglavlje 3., točka 3.7.5. (prateće zgrade uz ribnjake za sport i rekreacija)*
- *Željeznički promet - Poglavlje 6., točke 6.2.6.2. (Lepoglavska spojnica)*
- *Vodnogospodarski sustav - Poglavlje 6., točke 6.4.3.7. i 6.4.3.9. (planirani nasipi i retencija Varaždin)*

- Lokacije pojedinih sadržaja planirati na način da se u najvećoj mogućoj mjeri izbjegnu vrijedna rijetka i/ili ugrožena staništa, odnosno na način da se spriječi fragmentacija, degradacija i gubitak ugroženih i rijetkih stanišnih tipova i staništa strogo zaštićenih vrsta te osigura njihova povezanost.

Mjera se navodi i u sljedećem poglavlju i točki:

- *Mjere provedbe - Poglavlje 11.1., Točka 11.1.4.2.7. (robinzonski smještaj županijskog značaja)*
- Nakon izgradnje, područja koja su bila zahvaćena građevinskim radovima sanirati na način da se dovedu u stanje slično prvobitnom. Uključiti mjere kojima se omogućava propusnost prometnice za faunu.

Mjera se navodi i u sljedećim poglavljima i točkama:

- *Cestovni promet - Poglavlje 6., točke 6.2.4.7., 6.2.4.9. (izmještanje DC u Ludbregu, cesta županijskog značaja-Dvorac Šaulovec)*
- *Mjere provedbe - Poglavlje 11.1., točka 11.1.4.2.4. (cesta županijskog značaja-Dvorac Šaulovec)*

- Nakon izgradnje, područja koja su bila zahvaćena građevinskim radovima sanirati na način da se dovedu u stanje slično prvobitnom.

Mjera se navodi i u sljedećim poglavljima i točkama:

- *Cestovni promet - Poglavlje 6., točke 6.2.4.9. (ceste županijskog značaja)*
- *Željeznički promet - Poglavlje 6., točke 6.2.6.2. (Lepoglavska spojnica planirane brze pruge)*
- *Elektroenergetske građevine - Poglavlje 6., točka 6.3.1.9., 6.3.3.4. (dalekovod/kabel u Varaždinskim Toplicama, ostala elektroenergetska rješenja, SE županijskog značaja)*

- *Vodnogospodarski sustav - Poglavlje 6., točka 6.4.3.9. (retencija na području Općine Donja Voća)*
- Sunčane elektrane smještati izvan područja rasprostranjenosti rijetkih i/ili ugroženih stanišnih tipova i staništa strogo zaštićenih vrsta, osim ako je moguće dokazati da nema značajni negativni utjecaj primjenom rješenja prihvatljivih za prirodu (rješenja temeljena na prirodi). Travnjake unutar obuhvata sunčane elektrane održavati isključivo mehanički bez upotrebe herbicida.

Mjera se navodi i u sljedećem poglavlju i točki:

- *Elektroenergetske građevine - Poglavlje 6., točka 6.3.3.4., 6.3.3.8. (SE županijskog značaja, smjernice za planiranje SE lokalnog značaja)*

Zaštićena područja

- Sunčane elektrane ne smještati unutar i u neposrednoj blizini zaštićenih područja prirode.
Mjera se navodi i u sljedećem poglavlju i točki:
- *Elektroenergetske građevine - Poglavlje 6., točka 6.3.3.8. (smjernice za planiranje SE lokalnog značaja)*

Šumarstvo

- Izbjeći krčenje šuma radi postavljanja objekata ugostiteljsko-turističke namjene robinzonskog turizma.

Mjera se navodi i u sljedećem poglavlju i točki:

- *Mjere provedbe - Poglavlje 11.1., Točka 11.1.4.2.7. (robinzonski turizam)*

- Trasu planirane pristupne ceste do pretovarne stanice izmjestiti izvan šumskogospodarskog područja RH.

Mjera se navodi i u sljedećem poglavlju i točki:

- *Cestovni promet - Poglavlje 6., točke 6.2.4.9. (cesta županijskog značaja)*

- Trasu pristupne ceste do geotermalne elektrane pozicionirati na način da se radni pojas u potpunosti nalazi izvan šumskog područja.

Mjera se navodi i u sljedećem poglavlju i točki:

- *Cestovni promet - Poglavlje 6., točke 6.2.4.9., 6.3.3.5. (cesta županijskog značaja)*

- Formiranje retencijskih prostora planirati na način da ne ugrožavaju okolne šumske ekosustave, odnosno da razina zadržane vode ne prelazi rub okolnih šumskih sastojina.

Mjera se navodi i u sljedećem poglavlju i točki:

- *Vodnogospodarski sustav - Poglavlje 6., točke 6.4.3.9. (retencija)*

Lovstvo

- Konzultirati se s nadležnim lovoovlaštenikom radi propisivanja dodatnih mjera zaštite i ublažavanja

Mjera se navodi i u sljedećim poglavljima i točkama:

- *Cestovni promet - Poglavlje 6., točke 6.2.4.7., 6.2.4.9. (izmještanje DC 24 u Ludbregu, ceste županijskog značaja)*
- *Elektroenergetske građevine - Poglavlje 6., točka 6.3.3.5. (cesta županijskog značaja do GE)*
- *Mjere provedbe - Poglavlje 11.1., Točka 11.1.4.2.4., 11.1.4.2.7. (cesta županijskog značaja do dvorca i parka Šaulovec, robinzonski turizam)*

Krajobraz

- Za planirani Regionalni centar u projektnoj fazi izgradnje izraditi krajobrazni elaborat od strane ovlaštene osobe, u svrhu izbjegavanja negativnih vizualnih utjecaja i oplemenjivanja prostora.

Mjera se navodi i u sljedećem poglavlju i točki:

- *Mjere provedbe - Poglavlje 11.1., Točka 11.1.4.2.5. (Regionalni centar civilne zaštite).*

10.1.6. Mjere sprečavanja nepovoljna utjecaja na okoliš provode se primjenom mjera utvrđenih kroz postupke procjene utjecaja na okoliš za pojedinačne zahvate koji se provode po posebnom propisu.

10.1.7. U cilju sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš moguća je izgradnja motriteljskih i drugih postaja (meteoroloških, praćenje kvalitete zraka, seizmoloških i dr.) u skladu s posebnim propisima, te aktom kojim je utvrđen položaj takvih postaja državne i županijske važnosti koji mora biti usklađen s ostalim elementima planiranim u ovom Planu i prostornim planovima lokalne razine.

10.2. Vode

10.2.1. Zaštita voda od onečišćenja provodi se radi očuvanja života i zdravlja ljudi, zaštite vodnih ekosustava i drugih o vodi ovisnih ekosustava, zaštite prirode, smanjenja onečišćenja i sprječavanja daljnjeg pogoršanja stanja voda, zaštite i unapređenja stanja površinskih i podzemnih voda, kao i uspostave prijašnjeg stanja gdje je ono bilo povoljnije od sadašnjeg te omogućavanja neškodljivog i nesmetanog korištenja voda u različite namjene.

10.2.2. Na razini Županije, jedinica lokalne samouprave i pojedinačnih subjekata koji se nalaze na vodonosniku, potrebno je riješiti zaštitu ležišta podzemne pitke vode izgradnjom sustava za odvodnju, zabranom odlaganja otpada i sprječavanjem prekomjerne upotrebe zaštitnih sredstava u poljoprivredi.

Prilikom održavanja željezničke infrastrukture, apliciranje herbicida potrebno je ograničiti na pojas pruge i ne ih primjenjivati u zonama vodozaštite.

10.2.3. Na vodonosnom području Županije, u cilju zaštite izvorišta pitke vode, primjenjuju se mjere zaštite utvrđene sljedećim Odlukama i Programima:

- Odluka o zaštiti izvorišta Varaždin, Bartolovec i Vinokošćak (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 6/14)
- Odluka o zaštiti izvorišta Belski dol (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 42/16, 60/16)
- Odluka o sanitarnim zonama zaštite izvorišta »Bistrica«, »Beli zdenci«, »Žgano vino« i »Šumi« (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 4/98)
- Odluka o zaštiti izvorišta »Ravna gora« i »Sutinska« (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 9/98).

Odluke o zaštiti izvorišta na području susjednih Županija čije se zone manjim dijelom protežu i na područje Varaždinske županije su:

- Odluka o zaštiti izvorišta Vratno (»Službeni vjesnik Koprivničko-Križevačke županije«, broj 2/10 i »Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 6/10)
- Odluka o zaštiti izvorišta Lobor (»Službeni vjesnik Krapinsko-zagorske županije«, broj 15/14 i »Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 42/14)
- Odluka o zaštiti izvorišta Nedelišće, Prelog i Sveta Marija (»Službeni glasnik Međimurske županije«, broj 8/14).

Za izvorišta »Ravna Gora« i »Sutinska«, te »Bistrica«, »Beli zdenci«, »Žgano vino« i »Šumi« potrebno je donijeti novu odluku o zaštiti izvorišta prema posebnim propisima.

Temeljem Odluka o zonama zaštite izvorišta donesen je Program za provođenje mjera zaštite i sanacije u zonama izvorišta (*Program za provođenje mjera zaštite i sanacije u zonama izvorišta Varaždin, Bartolovec i Vinokošćak i Program za provođenje mjera zaštite i sanacije u zonama izvorišta Belski dol*). Mjere zaštite i sanacije u zonama izvorišta propisuju se radi sprečavanja nepovoljnog djelovanja na njihovu izdašnost i zdravstvenu ispravnost vode za piće.

10.2.4. Cijeli se vodonosnik, dugoročno i strateški gledano, smatra područjem potencijalnih rezervi podzemnih voda za širu regiju, pa je nove namjene i sadržaje na tom području potrebno uvoditi s posebnom pozornošću i uz mjere zaštite okoliša, a osobito na području sjevernih obronaka Ivančice jer se te podzemne pitke vode izdvajaju kao posebno vrijedan resurs na razini Županije.

10.2.5. U cilju zaštite izvorišta pitke vode na razini Županije, u naseljima na zaštitnim zonama izvorišta i na vodonosnom području prioritetna je zadaća izgradnja sustava odvodnje otpadnih voda, uključivo i odvodnju oborinskih voda s kolnika cesta.

Puštanje u rad planiranih sustava odvodnje otpadnih voda moguće je uz uvjet da je sustav realiziran u cijelosti, uključivo i izgrađen uređaj za pročišćavanje otpadnih voda.

Potrebno je riješiti odvodnju i zbrinjavanje otpadnih voda iz gospodarskih subjekata unutar i izvan naselja, a posebice farmi na području vodonosnika.

Za naselja odnosno građevine koji neće moći biti uključeni u sustav odvodnje ili do njihovog uključivanja u sustav obvezna je izgradnja sabirnih jama.

Ne dozvoljava se direktno upuštanje otpadnih voda u vodotoke (kanale, potoke, rijeke) bez pročišćavanja do razine dopuštenih graničnih vrijednosti otpadnih voda propisanih posebnim propisima.

10.2.6. Pravne i fizičke osobe mogu ispuštati otpadne vode u skladu s propisanim graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda. Granične vrijednosti emisija određene posebnim propisom propisuju se za:

- industrijske otpadne vode prije njihova ispuštanja u građevine javne odvodnje odnosno u sabirne jame
- pročišćene ili nepročišćene otpadne vode koje se ispuštaju u vode
- otpadne vode koje nisu industrijske, a ispuštaju se u građevine javne odvodnje odnosno sabirne jame.

Za prihvrat oborinskih i otpadnih voda nije dozvoljena izgradnja upojnih zdenaca.

Planom upravljanja vodnim područjima obuhvaća se za svako vodno područje, između ostalog, i stanje voda, a posebnim propisom o standardu kakvoće voda propisuje se standard kakvoće voda, između navedenih, za površinske i podzemne vode.

10.2.7. Potrebno je inventarizirati sve značajnije zagađivače na vodotocima. Svaka nova namjena u prostoru ne smije utjecati na postojeće stanje kvalitete voda na vodotocima I kategorije (brdski pritoci Bednje na području Ivančice i Kalnika, Lonja) ili smanjiti kvalitetu voda na Plitvici i Bednji.

10.2.8. Na područjima ranjivim na nitrate, određenim posebnim propisom, potrebno je provesti pojačane mjere zaštite površinskih i podzemnih voda od onečišćenja nitratima poljoprivrednog porijekla.

Ukoliko se registriraju negativni utjecaji na kvalitetu pitke vode postojećih i potencijalnih vodocrpilišta uzrokovani intenzivnom poljoprivrednom proizvodnjom (umjetna gnojiva, herbicidi, pesticidi), u zoni prihranjivanja crpilišta hitno treba ustanoviti posebni režim obrade tla (ukoliko već nije ustanovljen) jer je sanacija onečišćenog podzemlja dugotrajna, a često i nemoguća.

10.2.9. Pri planiranju ribogojilišta respektirati uvjete osiguravanja ekološki prihvatljivog protoka i smanjivanje organskog opterećenja mjerama pročišćavanja izlazne vode iz ribogojilišta.

10.2.10. U svrhu zaštite vodnih ekosustava (vodni krajolik - širi vegetacijski pojas uz rijeke i potoke, koji uključuje inundacijski pojas) potrebno je posebno preispitati svaki namjeravani zahvat odnosno prenamjenu zemljišta unutar inundacijskog pojasa. Ne preporučuje se pretvaranje vlažnih livada u njive i oranice i izvođenje novih regulacija.

10.2.11. Zbog očuvanja prirodne ravnoteže vodnih ekosustava na područjima na kojima se planira izgradnja retencija poželjno je preispitati mogućnost izgradnje istih u smislu kišnih preljeva.

10.2.12. U provođenju vodnogospodarskih radova treba što više koristiti primjenu modernog pristupa upravljanja poplavama u budućnosti, odnosno preventivne mjere:

- restriktivno korištenje zemljišta na područjima rizika od poplavlivanja u smislu zabrane nove gradnje kako bi se smanjio rizik od mogućih šteta
- hidrotehničke radove zaštite od poplava ubuduće je potrebno planirati i provoditi integracijom sustava poplavnih dolina
- izgradnju (budućih, novih) nasipa planirati na način da im se osigura širi prirodni inundacijski pojas vodotoka, na način da prime što više poplavne vode, kako bi se sačuvala riparijska vegetacija i vrijedna staništa vezana uz obalnu zonu vodotoka, te smanjile opasnosti od izvanrednih događaja uzvodno i nizvodno od zahvata.
- korištenje inundacijskih površina u skladu s postojećim uvjetima (poplavne površine koristiti kao livade, travnjake i pašnjake / osigurati prostor koji se sastoji se od uređenja poplavnih ravnica kao zelenih pojaseva, koje osim umanjavanja plavljenja, ujedno osiguravaju stanište brojnim životinjama i biljkama)
- korištenje retencijskih površina kao mjeru zaštite od poplava (prirodno zadržavanje vode na tlu ima prednost u odnosu na brzo otjecanje)
- očuvanje šireg vegetacijskog pojasa vodotoka u cilju održavanja ekološke ravnoteže, krajobrazne i biološke raznolikosti
- sagledavanje krajnjih učinaka korištenja prostora na način da se svi mjerljivi i nemjerljivi međutjecaji i troškovi sagledaju međusobno i na duže vremensko razdoblje.

U cilju održivog razvoja i racionalnog korištenja prirodnih dobara potrebno je uvesti nove modele upravljanja vodnim tijelima, tj. regulacije i zaštite od poplava, kojima bi se troškovi zaštite od poplava podijelili među svim korisnicima prostora, budući da se konvencionalnim načinima dobrobit očuvanja poljoprivrednog zemljišta i građevinskih područja ostvaruje u potpunosti na račun bioraznolikosti i ambijentalnih vrijednosti.

Prilikom planiranja rješenja za ublažavanje rizika od poplava koristiti prirodni bliska rješenja (eng. nature based solutions). Obranu od poplava planirati kroz investicije u ekosustave tj. jačanje zelene infrastrukture te tako doprinositi očuvanju obalnih ekosustava i ekosustava poplavnih ravnica i ublažavati utjecaje klimatskih promjena očuvanjem i povećanjem zaliha ugljika ili smanjenjem emisija nastalih degradacijom riječnih i močvarnih ekosustava.

10.2.13. Pri zahvatima u prostoru se primjenjuju zabrane i ograničenja prava vlasnika i posjednika zemljišta te posebne mjere radi održavanja vodnog režima, u skladu s posebnim propisom o vodama.

10.3. Šume

10.3.1. Šume i šumska zemljišta mogu mijenjati namjenu samo prema posebnom propisu o šumama.

U cilju zadržavanja površina pod šumom potrebno je spriječiti širenje poljoprivrednih i drugih površina na štetu nizinskih šuma. U opravdanom slučaju (gradnja infrastrukture i sl.) kada je potrebno iskrčiti nizinsku šumu, bilo bi svrhovito osigurati zamjensku površinu i pošumiti je.

10.3.2. U svrhu očuvanja i unapređenja šumskog fonda u privatnim šumama poželjno je korištenje postojećih osnova gospodarenja državnim šumama za okolne privatne šume.

10.3.3. U šumama zaštićenim prema posebnom propisu (park šume, značajni krajobrazi, šume unutar regionalnog parka i/ili parka prirode i drugo - prema navedenom u Tablici 7 ovih Odredbi za provođenje poglavlju 8. pod brojem 1., 2., 4. i 5. i prikazanom u kartografskom prikazu 3a. *Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora Uvjeti korištenja - Područja posebnih uvjeta korištenja*) potrebno je stručno gospodarenje šumama. Stupanj zaštite može utjecati na način i intenzitet gospodarenja, ali osnovna šumarska načela (njega i obnova) ostaju isti.

Proglašenje pojedinih šuma šumama posebne namjene u smislu propisa o šumama provodi se ovisno o vrsti šume posebne namjene (za zaštićene šume sukladno posebnom propisu o zaštiti prirode).

10.3.4. U prostornim planovima uređenja gradova i općina propisati konkretnije mjere zaštite, u smislu zabrane krčenja i zadržavanja šumaraka i živica koji se sporadično prepliću s površinama druge namjene.

10.3.5. Poželjno je pošumljavati, odnosno izvršiti prenamjenu zemljišta u šumska na sljedećim površinama: najuže zaštitne zone izvorišta (I i II), područja uz koridore brzih cesta i autoceste, nekvalitetno poljoprivredno zemljište niske bonitetne klase, predjeli uz vodotoke i sl. U postupku pošumljavanja nije dozvoljeno unošenje stranih biljnih vrsta već je potrebno primijeniti isključivo autohtone vrste.

Mjere za zaštitu šuma i šumskih površina:

- održavanje postojeće šume putem očuvanja i pravilnog gospodarenja
- zaštita šuma od onečišćivača, požara, nametnika i bolesti te drugih negativnih utjecaja na njih
- djelovanje na očuvanju šuma kao važnog činioca u krajobrazima
- razvoj i jačanje šuma zasađenih u neeksploatacijske svrhe radi održavanja ekološko prihvatljivih programa pošumljavanja novih i već pošumljenih područja
- sprečavanje prenamjene šuma i šumskog zemljišta

- održavanje biološke raznolikosti, sposobnosti obnavljanja, vitalnosti i potencijala u svrhu što kvalitetnijeg ispunjavanja gospodarske, ekološke i socijalne vrijednosti šuma
- sprječavanje ispuštanja štetnih tvari u okoliš, zaštiti vode, zraka i šumskog tla od zagađenja, spriječiti stvaranje nezakonitih odlagališta otpada na površinama pod šumama i u njihovoj neposrednoj blizini, a postojeća nezakonita odlagališta sanirati.

10.4. Tlo

10.4.1. Ne može se planirati prenamjena vrijednog obradivog zemljišta u nepoljoprivredne, a posebice u građevinske svrhe osim ako nema niže vrijednoga poljoprivrednog zemljišta u neposrednoj blizini, kao i u slučajevima određenim posebnim propisom. Vrijedna i ostala obradiva poljoprivredna tla koja nisu obrađena potrebno je privesti poljoprivrednoj namjeni ili ih pošumiti, odnosno u svrhu zaštite vodnih ekosustava zadržati kao vlažne livade.

Kod određivanja trasa infrastrukturnih zahvata u prostoru, poljoprivredno tlo, a osobito poljoprivredne površine pod trajnim nasadima, moraju se u najvećoj mogućoj mjeri štiti.

10.4.2. Potrebno je uspostaviti sustav trajnog motrenja tala (posebno u vodonosnom pojasu) kako bi se prikupile podobne informacije o stanju tala i utjecaju prirodnih čimbenika i ljudskih aktivnosti na tlo kao i o procesima oštećenja i onečišćenja.

10.4.3. Potrebno je dugoročno kvalitativno i kvantitativno osigurati i održavati funkcije tla uz primjenu integrirane proizvodnje poljoprivrednih proizvoda definirane posebnim propisom.

10.4.4. U cilju sprečavanja nepovoljnog utjecaja na tlo, u skladu s posebnim propisima, u gospodarskim djelatnostima prednost treba dati tehnologijama koje će spriječiti onečišćenje okolnog tla.

10.4.5. Zbog onečišćenja tla, a prvenstveno zbog mogućnosti onečišćenja vodonosnog sloja, obaveza je jedinica lokalne samouprave sanacija lokacija odbačenog otpada, a prioritarno onih koji se nalaze unutar zona zaštite izvorišta.

10.4.6. U cilju sprečavanja nepovoljnih utjecaja na tlo i podzemne vode, a prema posebnom propisu, uzgajivači stoke u farmama (peradarnici, svinjogojske farme i dr.) moraju voditi očevidnik o odvozu gnoja na poljoprivredne površine, da bi nadležne službe mogle vršiti kontrolu zbrinjavanja gnoja i kontrolu njegove primjene na poljoprivrednim površinama.

10.4.7. Na prostorima gdje su utvrđena klizišta i na prostorima za koja se pretpostavlja pojava mogućih klizišta u pravilu je zabranjena gradnja građevina, odnosno primjenjuju se mjere propisane u poglavlju 11. Mjere provedbe.

10.4.8. Ukoliko se u zoni zahvata prostornog plana uređenja gradova i općina nalaze klizišta ili mjesta velikih erozija, treba ih označiti u kartografskom prikazu. Za zone klizanja i erozije potrebno je predvidjeti urbanističke mjere zaštite.

10.5. Zrak

10.5.1. Radi poboljšanja kakvoće zraka, određuju se sljedeće mjere i aktivnosti za postojeća postrojenja:

- kontinuirano mjerenje i kontrola emisije dimnih plinova
- treba preferirati upotrebu plina i biomase te drugih obnovljivih izvora energije kao energenta za velike i srednje potrošače, te naročito u širokoj potrošnji
- kotlovnice na kruta goriva treba po mogućnosti rekonstruirati za korištenje plina ili biomase kao goriva.

10.5.2. Prioritetne mjere za sprečavanje i smanjivanje onečišćavanja zraka su:

- primjena mjera energetske učinkovitosti, razvoj niskougličnog prometa i poticanje alternativnih goriva u prometu i izgradnja zelene infrastrukture
- na temelju ocjene razine onečišćenosti uspostaviti mrežu za trajno praćenje kakvoće zraka na svom području (lokalna mreža) ako su razine onečišćenosti više od graničnih vrijednosti
- moguće izvore onečišćavanja zraka locirati u prostoru u odnosu na stambene i slične zone osobito uzimajući u obzir smjer i intenzitet dominantnih vjetrova te udaljenost od naseljenih područja
- u postojećim neodgovarajuće lociranim industrijskim zonama treba izbjegavati sadržaje koji onečišćuju zrak, a ako to nije moguće, poduzimati zaštitne mjere ugradnjom uređaja za pročišćavanje zraka
- izvršiti istraživanja o osobinama, smjeru i intenzitetu vjetrova na području Županije
- oko postojećih i planiranih izvora onečišćavanja zraka podizati odnosno planirati podizanje nasada zaštitnog zelenila
- potrebno je osnažiti udjel ulaganja u kvalitativnu transformaciju postojećih gospodarskih sustava tj. uklanjanje nečistih i zastarjelih tehnologija.

10.5.3. Potrebno je izraditi posebnim propisom određene dokumente zaštite i poboljšanja kakvoće zraka (Program zaštite zraka, ozonskog sloja ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama Varaždinske županije te Izvješće o provedbi navedenog Programa), kako bi se pravodobno i na utemeljen način mogao usmjeriti i kontrolirati razvoj u pojedinim područjima i izgradnja u prostoru.

10.5.4. U prostornim planovima JLS-a potrebno je za industrijske, poduzetničke, gospodarske, poslovne i razvojne zone definirati ujedno i njihovu namjenu/korištenje na način da se ograniči ulazak

»nečistih« djelatnosti odnosno potrebno je privlačiti i poticati one investitore čija tehnologija ne vrši onečišćenje zraka.

10.6. Zaštita od buke

10.6.1. Građevine i postrojenja koja mogu biti izvor prekomjerne buke potrebno je planirati na odgovarajućoj udaljenosti od stambenih i rekreacijskih zona i drugih tihih djelatnosti, a u izuzetnim slučajevima i izvan naselja.

10.6.2. Za urbana područja i prometne koridore, unutar ili uz područja gdje ljudi borave, potrebno je odgovarajućom dokumentacijom sukladno posebnim propisima utvrditi razine buke koji se ne smiju prijeći.

10.6.3. Za građevine kao što su auto cesta, karting staza, aerodrom ili ostale građevine koje bi mogle ugroziti okoliš bukom, pravna osoba koja je to dužna po propisu ili korisnik građevine, dužni su vršiti mjerenja razine buke i postupati prema propisima o zaštiti od buke.

Ukoliko se ustanovi da je prekoračena dozvoljena buka u naselju, potrebno je izvesti objekte za zaštitu.

10.6.4. Prostornim planovima uređenja velikih gradova, gradova i općina treba propisati mjere zaštite od buke za građevinska područja i pojedine građevine.

Za građevinska područja posebnim mjerama se određuje najviša dopuštena razina buke na rubu građevinskog područja naselja.

Građevinska područja naselja u pravilu ne treba širiti u područja ugrožena bukom.

10.7. Zaštita od svjetlosnog onečišćenja

U zaštićenim područjima, radi očuvanja ekosustava i bioraznolikosti zabranjeno je postavljati svjetiljke korelirane temperature boje svjetlosti iznad 2200 K.

10.8. Krajobraz

10.8.1. Mjere zaštite krajobraznih vrijednosti obrađene su i definirane u poglavlju 7. Mjere očuvanja krajobraznih vrijednosti ovih Odredbi za provođenje.

10.9. Biljne i životinjske vrste

10.9.1. Mjere zaštite biljnih i životinjskih vrsta obrađene su i definirane u poglavlju 8. Mjere zaštite prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih cjelina ovih Odredbi za provođenje.

10.9.2. Ukoliko se ustanovi da brojnost rijetkih i zaštićenih biljnih i životinjskih vrsta opada, staništa nestaju ili im prijete izumiranje, za iste je potrebno propisati i primijeniti mjere zaštite okoliša na nivou Županije.

10.9.3. U cilju zaštite rijetkih i ugroženih biljnih i životinjskih vrsta i zaštite vodnih ekosustava unutar inundacijskog sustava, nisu dozvoljeni zahvati kao što je prenamjena zemljišta, regulacije, te pretvaranje vlažnih livada u oranice.

10.10. Oblikovanje naselja i kulturne vrijednosti

10.10.1. Za buduće oblikovanje naselja potrebno je planiranje nove izgradnje uravnotežiti s postojećom izgradnjom zadržavajući i njegujući izvorna obilježja naselja i šireg područja, uvažavajući mjere sadržane u poglavlju 5. Uvjeti određivanja građevinskih područja i korištenja izgrađena i neizgrađena dijela područja i poglavlju 7. Mjere očuvanja krajobraznih vrijednosti ovih Odredbi za provođenje.

10.10.2. Mjere zaštite kulturno-povijesnih cjelina obrađene su i definirane u poglavlju 8. Mjere zaštite prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih cjelina ovih Odredbi za provođenje.

10.11. Zaštićeni dijelovi prirode

10.11.1. Mjere zaštite prirodnih vrijednosti i posebnosti obrađene su i definirane u poglavlju 8. Mjere zaštite prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih cjelina ovih Odredbi za provođenje.

10.12. Gospodarenje otpadom

10.12.1. Mjere gospodarenja otpadom obrađene su i definirane u poglavlju 9. Gospodarenje otpadom ovih Odredbi za provođenje.

10.13. Procjena utjecaja na okoliš i glavna ocjena

10.13.1. Zahvati za koje je potrebno provesti procjenu utjecaja na okoliš i ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš utvrđeni su posebnim propisima iz područja zaštite okoliša i prirode.

10.13.2. Za sve zahvate koji mogu imati značajan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže - Nature 2000, potrebno je provesti ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu, sukladno posebnim propisima iz područja zaštite prirode.

10.14. Ekonomski poticaji

10.14.1. Uz posebnim propisima određene moguće i poželjne ekonomske poticaje u cilju unapređenja zaštite okoliša preporuča se na razini Županije razraditi posebni program poticajnih, ali i ograničavajućih mjera koje će doprinijeti unapređenju zaštite okoliša (uvažavajući namjenu i zaštitu prostora utvrđenu u PPŽ-u i drugim prostornim planovima).

11. Mjere provedbe

11.1. Obveza izrade dokumenata prostornog uređenja i neposredna provedba

OBVEZA IZRADE DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA

11.1.1. Na temelju propisa o prostornom uređenju i drugih posebnih propisa, strateških dokumenata Republike Hrvatske, ovim Planom, uz propisane obveze, utvrđuje se obveza izrade sljedećih prostornih planova:

- Prostornog plana područja posebnih obilježja (PPPPO) - uvjetno za:
 - područje Hrvatskog zagorja - obveza izrade PPPPO-a ovisi o tome u kojoj kategoriji će biti proglašena zaštita područja Hrvatskog zagorja (potencijalno područje za zaštitu obuhvaća prostor Varaždinske i Krapinsko-zagorske županije) - ukoliko bude proglašena zaštita područja u kategoriji parka prirode, za područje koje će biti proglašeno zaštićenim obvezna je izrada PPPPO-a. (obuhvat PPPPO (uz moguća odstupanja jer ovisi o području koje bi se proglasilo Parkom prirode) je prikazan na kartografskom prikazu 3c. *Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite*).

Ovim Planom se ne određuje obveza već se ostavlja mogućnost izrade prostornih planova za sljedeća područja:

- područje rijeke Drave, odnosno Regionalnog parka Mura - Drava - mogućnost izrade PPPPO-a - područje uz rijeku Dravu dio je proglašenog Regionalnog parka Mura - Drava koji se proteže područjem više županija (područje je prikazano na kartografskom prikazu 3a. *Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora Uvjeti korištenja - Područja posebnih uvjeta korištenja*, te navedeno u poglavlju 8. ovih Odredbi za provođenje)
- područje Značajnog krajobraza Kalnik - mogućnost izrade PPPPO-a - područje Značajnog krajobraza Kalnik se dijelom nalazi na području Varaždinske županije, a dijelom na području Koprivničko-križevačke županije (područje je prikazano u kartografskom prikazu 3a. *Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora Uvjeti korištenja - Područja posebnih uvjeta korištenja*, te navedeno u Tablici 7. poglavlja 8. pod brojem 4.8.).

S obzirom da prema posebnom propisu ne postoji obveza izrade PPPPO-a za regionalni park, niti značajni krajobraz, eventualna izrada PPPPO-a za predmetno područje uz rijeku Dravu, odnosno područje Kalnika, može se odrediti Državnim planom prostornog razvoja za cjelokupan obuhvat Regionalnog parka, odnosno Značajnog krajobraza, odnosno sporazumom županija na čijem se prostoru prostiru.

Postojeće Urbanističke planove uređenja (UPU) za sjedišta gradova: Ivanec, Lepoglavu, Ludbreg,

Novi Marof i Varaždinske Toplice zadržati kao jedan UPU. Ukoliko JLS procijeni optimalnim, prostor sjedišta naselja se može razraditi i kroz više UPU-a za funkcionalne cjeline.

11.1.2. Na temelju propisa o prostornom uređenju i drugih posebnih propisa, te planskih usmjerenja i određenja u PPŽ-u određuje se **obveza izrade urbanističkih planova uređenja za područja državnog i područnog (regionalnog) / županijskog značaja** za sljedeće površine:

- **izdvojeno građevinskog područja izvan naselja državnog značaja**
 - **UPU 1 - posebna namjena:** Građevine MUP-a - poluotvoreni odjel kaznonice (Lepoglava, Grad Lepoglava) - (Prema točki 11.1.3.- opći uvjeti i podtočki 11.1.3.1.)
- **izdvojeno građevinskog područja izvan naselja županijskog značaja**
 - **UPU 2 - gospodarska namjena - ugostiteljsko-turistička:** Hotel Trakošćan (Trakošćan, Općina Bednja) uključivo sportsko-rekreativna namjena Trakošćan sa sekundarnom ugostiteljsko-turističkom namjenom kamp (Trakošćan, Općina Bednja) - (Prema točki 11.1.3.- opći uvjeti i podtočki 11.1.3.2.)
 - **UPU 3 - gospodarska namjena - ugostiteljsko-turistička:** Hotel i/ili turističko naselje (Varaždin i Hrašćica, Grad Varaždin) - (Prema točki 11.1.3.- opći uvjeti i podtočki 11.1.3.3.)
 - **UPU 4 - gospodarska namjena - ugostiteljsko-turistička:** Kamp u Varaždinskim Toplicama (prioritetna namjena) i mogućnost hotela i turističkog naselja (Varaždinske Toplice, Grad Varaždinske Toplice) - (Prema točki 11.1.3.- opći uvjeti i podtočki 11.1.3.4.)
 - **UPU 5 - gospodarska namjena - ugostiteljsko-turistička:** Zabavni park/centar Banjščina (Varaždin Breg, Općina Gornji Knežinec) - *uvjetna izrada* (Prema točki 11.1.3.- opći uvjeti i podtočki 11.1.3.5.)
 - **UPU 6 - sportsko-rekreativna namjena:** Centar Varaždin s mogućom namjenom: golf (Hrašćica, Grad Varaždin) - (Prema točki 11.1.3.- opći uvjeti i podtočki 11.1.3.6.)
 - **UPU 7 - sportsko-rekreativna namjena:** Centar za vodene sportove Motičnjak (Trnovec, Općina Trnovec Bartolovečki) sa sekundarnom ugostiteljsko-turističkom namjenom (kamp), ugostiteljstvo i turizam (općenito) i društvenom namjenom (centar znanosti) - (Prema točki 11.1.3.- opći uvjeti i podtočki 11.1.3.7.)
- **strukture izvan građevinskog područja državnog značaja**
 - **UPU 8 - sportsko-rekreativna namjena:** Golf igralište (Čurilovec i Piščanovec, Grad Varaždinske Toplice) - (Prema točki 11.1.3.- opći uvjeti i podtočki 11.1.3.8.)

11.1.3. Obuhvat UPU-a državnog i područnog (regionalnog) / županijskog značaja iz točke 11.1.2. prikazan je u kartografskom prikazu 3c. *Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite*, te na kartografskim prikazima 4. *Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja.*

Smjernice za izradu urbanističkih planova uređenja državnog i županijskog značaja - Opći uvjeti

Ukoliko je granica planiranog provedbenog dokumenta prostornog uređenja definirana prometnicom, granicom se smatra os ili vanjski rub te prometnice, uključujući prometnicu.

Prilikom izrade provedbenih dokumenata prostornog uređenja potrebno je sagledati stanje u kontaktnom prostoru, naročito radi uklapanja, odnosno usuglašavanja rješenja pristupa s prometnih površina, odvodnje otpadnih voda, broja parkirališnih mjesta, kao i drugih infrastrukturnih i oblikovnih elemenata bitnih za predmetni prostor, te elementa zaštite okoliša. Infrastrukturno opremanje područja/zona pojedine namjene treba predvidjeti u pravilu spajanjem na postojeću infrastrukturu, a osim klasičnih izvora energije moguće je za vlastite potrebe planirati i korištenje i primjenu obnovljivih izvora, te razmotriti mogućnost pasivne, odnosno 0 energetske izgradnje.

Urbanističkim planovima uređenja potrebno je, uz osnovnu organizaciju - namjenu prostora i druge elemente utvrđene propisom o prostornom uređenju i propisom o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova, razraditi i sljedeće:

- definirati mogućnost etapne realizacije ukoliko se prostori za koje se izrađuje UPU neće moći odjednom realizirati, te vezano uz to dinamiku aktiviranja pojedinih dijelova prostora unutar obuhvata UPU-a
- odrediti minimalni standard infrastrukturnog opremanja i imovinsko pravnog sređenja prije izgradnje.

Urbanističkim planom uređenja mogu se propisati stroži kvantitativni i kvalitativni uvjeti i mjere za provedbu zahvata u prostoru, odnosno viši prostorni standardi od onih propisanih ovim Planom.

Uvjete izgradnje treba planirati i u skladu s posebnim propisima i odredbama ovog Plana (mjere zaštite okoliša, mjere sprječavanja stvaranja arhitektonsko-urbanističkih barijera, zaštite od požara i od prirodnih i drugih nesreća i dr.).

Kod prijenosa elemenata iz kartografskih prikaza Plana u mjerilu 1 : 100.000 i 1:5000 na podloge u većim i istim mjerilima, dozvoljena je prilagodba/usklađenje elemenata odgovarajućem mjerilu i vrsti podloge (to se osobito odnosi na reinterpretaciju novih katastarskih podloga i homogenizaciju postojećih.)

Izdvojena građevinska područja izvan naselja određena PPŽ-om od državnog i županijskog značaja, za koja je propisana provedba prema planu lokalne razine (točka 1.14.2.2. Tablica 1. Pregled planiranih izdvojenih građevinskih područja izvan

naselja državnog i županijskog značaja), ne mogu se mijenjati planom lokalne razine.

11.1.3.1. Za izdvojeno građevinsko područje izvan naselja **posebne namjene - Građevine MUP-a - poluotvoreni odjel kaznionice** (Grad Lepoglava) - (prikazano na kartografskom prikazu 1a. *Korištenje i namjena prostora Prostori/površine za razvoj i uređenje i 4a. Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja*, te navedeno u Tablici 1. - poglavlje 1. ovih Odredbi za provođenje pod brojem 1.2.) određuju se sljedeće smjernice za izradu **urbanističkog plana uređenja - UPU 1** (u nastavku: UPU):

- Ukupna površina planirane *posebne namjene - Građevine MUP-a - poluotvorenog odjela kaznionice* je 16,37 ha.
- Pristup postojećim i novim sadržajima planirati s postojećeg pristupa - državne ceste DC 35, odnosno s postojećeg pristupnog puta do zone *posebne namjene - Građevine MUP-a - poluotvorenog odjela kaznionice*.
- U razradi UPU-a osigurati prostor za moguće preseljenje dijela postojeće Kaznionice iz centralnog područja naselja Lepoglava na ovu lokaciju, te za izgradnju novih građevina u toj zoni.
- Do preseljenja dijela Kaznionice na lokaciju u Čretu, navedeno područje može se i nadalje koristiti sukladno postojećoj namjeni (gospodarskoj - ekonomija, farme i dr.).
- Zgrada ekonomije u Čretu građena je za potrebe Kaznionice, tipološki je srodna industrijskoj gradnji opekrom krajem 19. i 20. st. Zgradu je potrebno dokumentirati, istražiti i utvrditi svojstva kulturnog dobra. U cilju očuvanja elemenata povijesnih struktura, za glavnu zgradu ekonomije Čret je nužno održavanje zatečenog stanja, uz mogućnost adaptacija, preoblikovanja volumena postojećih pomoćnih građevina, te dogradnja, uz nužno očuvanje svih njegovih vanjskih oblikovnih karakteristika, a nadležni Konzervatorski odjel propisuje konzervatorske uvjete i izdaje odobrenja. Navedeno je kroz UPU potrebno uvažiti.
- Novu izgradnju, u smislu katnosti, planirati sukladno potrebama, ali ne više od prizemlje i 2 kata (s mogućnošću izgradnje podruma/suterena i potkrovlja) uvažavajući navedenu postojeću izgradnju, tj. usklađeno s postojećom zgradom ekonomije i okolnim prostorom zone koji je okružuje.
- Iznimno je moguće planirati i veću visinu za pojedine građevine/dijelove građevina ukoliko se to smatra potrebnim. U slučaju takve potrebe, pojedini dijelovi građevina mogu biti viši od najveće visine sljemena (za prizemlje i 2 kata s mogućnošću izgradnje podruma/suterena i potkrovlja), s time da najveća dopuštena bruto površina višeg dijela građevine iznosi 10% od bruto izgrađene površine građevine. U slučajevima iznimno većih visina potrebno je kroz UPU obvezati ishodačenje mišljenja službe nadležne za zaštitu kulturne baštine, vezano na zaštitu

- vizura u postupku ishođenja akta za lociranje/gradnju građevina.
- Najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti (kig) iznosi 0,4.
 - Najveći dopušteni koeficijent iskoristivosti (kis) iznosi 1,6.
 - Potrebna garažno-parkirališna mjesta planirati unutar planirane zone posebne namjene uvažavajući planirani broj zaposlenika i posjetitelja, a najmanje 0,4 garažno-parkirališnih mjesta po zaposleniku, te dodatna garažno-parkirališna mjesta za procijenjeni prosječni broj posjetitelja.
 - U slučaju da je postojeće stanje u izgrađenom dijelu građevinskog područja, koji je ušao u obuhvat UPU-a, zadovoljavajuće, te su ispunjeni minimalni uvjeti o uređenosti i opremljenosti postojećih građevinskih čestica, tada je izdavanje propisanog dokumenta za lociranje/gradnju, odnosno rekonstrukciju moguće i prije donošenja UPU-a.
- 11.1.3.2.** Za izdvojeno građevinsko područje izvan naselja **gospodarske namjene - ugostiteljsko-turističke - Hotel Trakošćan** (Trakošćan, Općina Bednja) **uključivo sportsko-rekreacijsku namjenu Trakošćan** sa sekundarnom ugostiteljsko-turističkom namjenom kamp (prikazano na kartografskom prikazu 1a. Korištenje i namjena prostora Prostor/ površine za razvoj i uređenje i 4b. Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja, te navedeno u Tablici 1. - poglavlje 1. ovih Odredbi za provođenje pod brojem 2.1., 3.3. i 4.1.) određuju se sljedeće smjernice za izradu **urbanističkog plana uređenja - UPU 2** (u nastavku: UPU):
- Ukupna površina planirane **gospodarske namjene - ugostiteljsko-turističke - Hotel Trakošćan uključivo sportsko-rekreacijska namjena Trakošćan sa sekundarnom namjenom kamp** je 7,09 ha (**gospodarska namjena - ugostiteljsko-turistička ukupne površine 4,67 ha i sportsko-rekreacijska namjena ukupne površine 2,42 ha**).
 - Pristup postojećim i novim sadržajima planirati sa županijske ceste ŽC 2056, odnosno postojećeg pristupa unutar zone.
 - Za navedene građevine odrediti oblik i veličinu građevne čestice namijenjene gradnji pojedinih sadržaja.
 - Ugostiteljsko-turistička namjena:
 - planirati mogućnost rekonstrukcije hotela Trakošćan u seminarsko-kongresni hotel
 - planirati zamjensko apartmansko naselje na mjestu današnjih bungalova
 - na području postojećih bungalova, istočno od hotela, dopuštena je gradnja do najviše 15 novih apartmanskih jedinica i pratećih sadržaja, tlocrtne površine do 80 m², najvećeg dopuštenog broja etaža P+Pk
 - na području južno od hotela, dopuštena je gradnja do najviše 30 novih apartmanskih jedinica s po 2 apartmana i pratećih sadržaja, tlocrtne površine do 150 m², najvećeg dopuštenog broja etaža P+1.
 - Najmanje 30% ugostiteljsko-turističke namjene površine treba biti uređeno kao parkovni nasadi i/ili prirodno zelenilo uz poštivanje zatečene vegetacije.
 - Sportsko-rekreacijska namjena:
 - moguće je planiranje otvorenih i poluotvorenih igrališta i ostalih pomoćnih građevina (svlačionice, spremište opreme, nadstrešnice, klupski prostori i sl.) te smještaj rekreacijskih, pratećih, zabavnih i uslužnih (ugostiteljsko - trgovačkih) djelatnosti
 - kao sekundarna namjena, u istočnom dijelu zone moguće je planirati manji kamp
 - najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti (kig) građevne čestice kampa iznosi 0,1, a smještajne jedinice ne mogu biti povezane s tlom na čvrsti način
 - najmanja dopuštena površina građevne čestice za građevine sportsko-rekreacijske namjene iznosi 400 m²
 - najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti (kig) iznosi 0,5
 - najveći dopušteni koeficijent iskoristivosti (kis) iznosi 1,0
 - najveća dopuštena ukupna visina građevina iznosi 10 m
 - otvorena igrališta mogu se sezonski natkriti
 - može se planirati gradnja pratećih sadržaja istodobno ili nakon uređenja otvorenih sportsko - rekreacijskih igrališta
 - Najmanje 30% površine sportsko-rekreacijske namjene treba biti uređeno kao parkovni nasadi i/ili prirodno zelenilo uz poštivanje zatečene vegetacije, a u slučaju izgradnje kampa, najmanje 40% površine kampa treba biti uređeno kao parkovni nasadi i/ili prirodno zelenilo uz poštivanje zatečene vegetacije.
 - Uz pojedine postojeće građevine moguće je planirati sekundarnu namjenu - prostore/građevine za boravak osoblja/zaposlenih koji nemaju osiguran smještaj (ukoliko nema drugih mogućnosti njihova smještaja).
 - Parkirališna mjesta:
 - potrebno je planirati parkirališna mjesta za potrebe hotela i apartmanskog naselja
 - potreban broj parkirališta i garažnih mjesta uređuje se na građevnoj čestici građevine na kojoj će se ostvariti namjeravani zahvat u prostoru
 - minimalna dimenzija parkirališnih mjesta je 5,0 x 2,5 m, a mogu biti izvedena od asfalta, travnih ploča ili granitnih kocki - max. uzdužni i poprečni nagib parkirališta je 5%
 - za ugostiteljsko - turističku namjenu je potrebno osigurati 30 parkirališno - garažnih mjesta na 1000 m² bruto površine građevine
 - za sportsko rekreacijsku namjenu je potrebno osigurati 0,2 parkirališno - garažnih mjesta na 1 posjetitelja

- može se predvidjeti isto parkiralište za ugostiteljsko-turističku i sportsko-rekreacijsku namjenu, ako se koriste u različito vrijeme
- smještaj potrebnog broja parkirališnih mjesta moguće je planirati na javnim površinama u koridoru prometnica, uz suglasnost nadležnog javnopravnog tijela.

11.1.3.3. Za izdvojeno građevinsko područje izvan naselja **gospodarske namjene - ugostiteljsko-turističke - Hotel i/ili turističko naselje** (Varaždin, Grad Varaždin) - (prikazano na kartografskom prikazu 1a. *Korištenje i namjena prostora Prostor/površine za razvoj i uređenje* i 4c. *Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja*, te navedeno u Tablici 1. - poglavlje 1. ovih Odredbi za provođenje pod brojem 2.2.) određuju se sljedeće smjernice za izradu **urbanističkog plana uređenja - UPU 3** (u nastavku: UPU):

- Ukupna površina planirane *gospodarske namjene - ugostiteljsko-turističke - Hotel i/ili turističko naselje* je 15,19 ha.
- Pristup planiranim sadržajima *gospodarske namjene - ugostiteljsko-turističke - Hotel i/ili turističko naselje* je planiranom nerazvrstanom cestom od Optujske ulice (nerazvrstana cesta županijskog značaja) na sjever do zone u dvije varijante - rubno uz posebnu vojnu namjenu - vojarnu »7.gardijske brigade Puma« ili kroz građevinsko područje naselja do *planirane ugostiteljsko-turističke namjene* i nastavno uz njen jugoistočni dio prema *sportsko-rekreacijskoj* i posebnoj, vojnoj namjeni.
- Mogućnost korištenja zone *gospodarske namjene - ugostiteljsko-turističke - Hotel i/ili turističko naselje* je uvjetna zbog blizine posebne namjene - vojnih lokacija, tj. uvjetovano je obvezom primjene zaštitnih zona oko vojnih lokacija i građevina.
 - Oko pola površine istočnog dijela *gospodarske namjene - ugostiteljsko-turističke - Hotel i/ili turističko naselje* je unutar zone zabrane gradnje vezano uz vojno vježbalište Macinka.
 - Manji istočni dio *gospodarske namjene - ugostiteljsko-turističke - Hotel i/ili turističko naselje* je unutar zone ograničene gradnje I vezano uz vojarnu 7. Gardijske brigade Puma, a preostali dio je unutar zone ograničene gradnje II vezano uz vojarnu.
 - Konkretna područja moguće izgradnje treba planirati s i prema uvjetima nadležnog javnopravnog tijela.
- Najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti (kig) iznosi 0,3.
- Najveći dopušteni koeficijent iskoristivosti (kis) iznosi 0,9.
- Najveća dopuštena ukupna visina je do 3 nadzemne etaže, bez podruma.
- Minimalna površina građevne čestice mora biti 1000 m².
- Sve potrebe za parkiranjem treba zadovoljiti na građevnoj čestici, a potreban broj parkira-

lišno-garažnih mjesta će se odrediti u skladu s kategorijom hotela. U bruto izgrađenu površinu za izračun parkirališno-garažnih mjesta ne uračunavaju se garaže.

- Minimalno 30% površine građevne čestice mora biti ozelenjeno.
- Za izgradnju i uređenje prostora u okviru *gospodarske namjene - ugostiteljsko-turističke - Hotel i/ili turističko naselje* treba poštivati mjere zaštite od prirodnih i drugih nesreća, u skladu s posebnim propisima i odredbama ovog Plana, a s obzirom na mogućnost plavljenja prostora uslijed eventualne havarije na HE sustavu Drava/pucanja velikih brana).
- Uz pojedine postojeće građevine moguće je planirati sekundarnu namjenu - prostore/građevine za boravak osoblja/zaposlenih koji nemaju osiguran smještaj (ukoliko nema drugih mogućnosti njihova smještaja).

11.1.3.4. Za izdvojeno građevinsko područje izvan naselja **gospodarske namjene - ugostiteljsko-turističke - Kamp s mogućim namjenama hotel i turističko naselje** (u Gradu Varaždinske Toplice) - (prikazano na kartografskom prikazu 1a. *Korištenje i namjena prostora Prostor/površine za razvoj i uređenje* i 4d. *Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja*, te navedeno u Tablici 1. - poglavlje 1. ovih Odredbi za provođenje pod brojem 2.3.) određuju se sljedeće smjernice za izradu **urbanističkog plana uređenja - UPU 4** (u nastavku: UPU):

- Ukupna površina planirane *gospodarske namjene - ugostiteljsko-turističke Kamp s mogućim namjenama hotel i turističko naselje* je 8,83 ha.
- Kao prioritetnu namjenu potrebno je planirati kamp.
- Pristup sadržajima kampa, te hotelu i turističkom naselju moguće je planirati s lokalne ceste LC 25145 (lokalna cesta se spaja na državnu cestu DC 526) i/ili s nerazvrstane ceste južno od zone (nerazvrstana cesta se spaja na lokalnu cestu LC 25145).
- Za kamp se može planirati do 100 smještajnih jedinica (šator, kamp prikolica/kamp kućica, autodom/kamper, mobilna kućica), za hotel do 50 soba, a za turističko naselje (bungalovi) do 15 smještajnih jedinica.
- Mobilne kućice unutar kampa moguće je planirati na najviše 30% osnovnih smještajnih jedinica, dok se na ostalim osnovnim smještajnim jedinicama postavljaju šatori, kamperi i prikolice, tj. kao smještajne jedinice koje ne mogu biti povezane s tlom na čvrsti način.
- Uz navedene osnovne sadržaje treba planirati odgovarajuće prateće sadržaje - kao što su polivalentna dvorana za konferencijski turizam i/ili slične namjene, restoran, vanjske sportsko-rekreacijske površine (igrališta, bazeni, adrenalinski park) i slični sadržaji, a koji se mogu planirati kao pojedinačne ili složene građevine (više međusobno funkcionalno povezanih sadržaja) ili u sklopu osnovnih namjena

- Najveći koeficijent izgrađenosti (kig) građevne čestice kampa iznosi 0,1
- Najveći koeficijent izgrađenosti (kig) hotela i turističko naselja iznosi 0,3 (u što se ne uračunavaju igrališta na otvorenom)
- Visinu pratećih građevina kampa treba ograničiti na najviše 10 m, visinu hotela na 12 m, a visinu bungalova na 7,5 m do vijenca građevine
- Najmanje 40% površine predmetne/ih namjene/a (odnosno građevne čestice ukoliko će se formirati više građevnih čestica navedenih namjena) mora biti planirano kao parkovni nasadi i prirodno zelenilo, uz poštivanje zatečene prirodne vegetacije
- Oblikovanje građevina kampa, hotela i turističkog naselja s popratnim sadržajima, te korištenje materijala i uređenje prostora treba planirati/uvjetovati na način usklađen s krajobrazom
- Građevine i površine treba planirati na način koji omogućuje pristup, kretanje, boravak i rad osobama smanjene pokretljivosti, sukladno posebnim propisima, te da budu prilagođeni i djeci
- Za rubne površine zone navedenih turističkih namjena uz građevinsko područje naselja Boričevac Toplički, potrebno je planirati ozelenjavanje visokim zelenilom u širini dostatnoj za osiguranje zaštite građevinskog područja naselja od nepoželjnih utjecaja turističkih namjena (buka, svjetlost i dr.)
- Potrebna garažno-parkirališna mjesta planirati unutar zone uvažavajući planirani broj smještajnih jedinica i soba, odnosno 40 garažno-parkirališna mjesta na 1000 m² korisnog prostora.
- Uz pojedine postojeće građevine moguće je planirati sekundarnu namjenu - prostore/građevine za boravak osoblja/zaposlenih koji nemaju osiguran smještaj (ukoliko nema drugih mogućnosti njihova smještaja).

11.1.3.5. Za izdvojeno građevinsko područje izvan naselja **gospodarske namjene - ugostiteljsko-turističke - Zabavni park Banjščina** (Varaždin Breg, Općina Gornji Kneginec) - (prikazano na kartografskom prikazu 1a. *Korištenje i namjena prostora Prostori/površine za razvoj i uređenje i 4f. Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja*, te navedeno u Tablici 1. - poglavlje 1. ovih Odredbi za provođenje pod brojem 2.5.) obvezna je izrada cjelovitog idejnog arhitektonsko-urbanističkog rješenja, kao ishodišta za prostorno pozicioniranje svih sadržaja i provedbu potrebnih postupaka vezanih uz okoliš i prirodu, te informiranje javnosti. U slučaju da se prostornim rješenjem iz idejnog rješenja predvidi podjela područja na više građevnih čestica zasebnog korištenja i s pristupom na zajedničku prometnu i komunalnu infrastrukturu javnog korištenja, uređenje područja treba provoditi temeljem provedbenog prostornog plana, tj. **urbanističkog plana uređenja - UPU 5** (u nastavku: **UPU**) prema smjernicama koje se navode u nastavku:

- Ukupna površina planirane *gospodarske namjene - ugostiteljsko-turističke - Zabavni park/*

centar Banjščina namjene je 85,15 ha (*područje uz postojeću vojnu lokaciju i građevine ukupna površina 49,48 ha i područje postojeće vojne lokacije i građevine za koju je planirana prenamjena 35,67 ha*).

- Pristup planiranim sadržajima ugostiteljsko-turističke zone je s planirane spojne ceste (za koju je utvrđen mogući planirani koridor), s izlazom na državnu cestu DC 528 i spojem na ŽC 2088.
- Ugostiteljsko-turistička zona planirana je na lokaciji »Banjščina«, lociranoj između županijskih cesta ŽC 2088, ŽC 2050 i autoceste A3, i to s ciljem razvoja projekta tematskog zabavnog parka i pratećih sadržaja.
- Mogućnost korištenja zone *gospodarske namjene - ugostiteljsko-turističke - Zabavni park/centar Banjščina* je uvjetna zbog postojeće posebne namjene - vojne lokacije i primjene zaštitnih zona, tj. uvjetovana preseljenjem postojećeg kompleksa posebne namjene s predmetne lokacije.
 - Veći dio *gospodarske namjene - ugostiteljsko-turističke - Zabavni park/centar Banjščina* je unutar zone zabrane gradnje vezano uz vojno-skladišni kompleks Varaždin Breg.
 - Preostali manji dio *gospodarske namjene - ugostiteljsko-turističke Zabavni park/centar Banjščina* je unutar zone ograničene gradnje vezano uz vojno-skladišni kompleks Varaždin Breg.
 - Konkretna područja moguće izgradnje treba planirati s i prema uvjetima nadležnog javnopravnog tijela.
- Površinu ugostiteljsko - turističke zone treba planirati u dvije cjeline, od kojih:
 - jednu kao ugostiteljsko - turističku namjenu zabavnog parka (oznaka T4.1)
 - drugu za istu namjenu, ali kao varijantno rješenje u odnosu na zatečenu namjenu/posebna namjena (oznaka N1) - područje označeno ljubičastom crtkanom linijom na kartografskom prikazu 1. *Korištenje i namjena prostora Prostori/površine za razvoj i uređenje i 4f. Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja*.
- Namjenu ugostiteljsko-turističke zone planirati za:
 - zabavni park predviđene površine od oko 77% od ukupne površine zone i aproksimativno dimenzioniran na 4.500.000 posjetitelja godišnje, odnosno 12.400 dnevno
 - parkirališni prostor, predviđene površine od oko 13% od ukupne površine zone od ukupne površine i aproksimativno dimenzioniran na 4.200 vozila dnevno
 - smještajne turističke sadržaje, aproksimativno dimenzioniran na površinu od oko 10% od ukupne površine zone
 - prateće ugostiteljske sadržaje i druge uslužne sadržaje u turističkoj funkciji (u sklopu navedenih osnovnih namjena)

- prateće prometne površine i druge sadržaje komunalne infrastrukture (u sklopu navedenih osnovnih namjena)
 - uz pojedine postojeće građevine moguće je planirati sekundarnu namjenu - prostore/građevine za boravak osoblja/zaposlenih koji nemaju osiguran smještaj (ukoliko nema drugih mogućnosti njihova smještaja).
 - Rubne površine zone uzduž postojećih županijskih prometnica, potrebno je predvidjeti kao pejzažno uređen prostor s visokim raslinjem, u širini najmanje 20,0 m (u sklopu navedenih osnovnih namjena).
 - Odgovarajućom unutarnjom organizacijom prostora zone i primjenom pejzažnih i arhitektonskih elemenata potrebno je osigurati zaštitu okolnih područja naselja i smještajnih turističkih sadržaja od buke i negativnih svjetlosnih utjecaja zabavnog parka.
 - Zabavni park se kao specifična vrsta adrenalinskog prostora treba sadržajno definirati i oblikovati prema posebnim tehničkim normama.
 - Radi poveznice s lokacijom preporuča se da dio zabavnih sadržaja bude inspiriran lokalnim prostorom i kulturom.
 - Etažnost građevina unutar zabavnog parka planirati na najviše 4 etaže - podrum, prizemlje i dva kata (Po+P+2K), a visina (vijenca) građevina na 12,0 m.
 - Izuzetno, za specifične građevine poput »roller coaster«-a, vidikovaca i sličnih građevina, visina gradnje se ne treba ograničavati.
 - Izgrađenost zabavnog parka, kao ni opločenost površina terena, obzirom na specifičnost sadržaja ne treba ograničavati ili se može ograničiti kroz utvrđenu obvezu uređenja pejzažnog prostora u prirodnom terenu.
 - Unutar zabavnog parka obavezna je primjena pejzažnih elemenata u prirodnom terenu (parkova, drvoreda i drugo) kao elemenata oblikovanja, a udio takvih površina u ukupnoj površini zabavnog parka ne može iznositi manje od 20% ukupne površine zemljišta zabavnog parka. U slučaju smještavanja kampa unutar zabavnog parka najmanje 40% površine građevne čestice kampa treba biti uređeno kao parkovni nasadi i/ili prirodno zelenilo uz poštivanje zatečene vegetacije.
 - Smještajne turističke sadržaje se preporuča koncipirati kao hotele kapacitirane na najmanje 120 soba i prilagođene za boravak obitelji s djecom.
 - Moguće je planirati i drugi tip turističkog smještaja (pansion, hostel, kamp, kamp odmorište).
 - Sve prateće prostore građevina turističkog smještaja potrebno je koncipirati da budu prilagođeni djeci.
 - Smještajne turističke sadržaje obavezno je:
 - planirati unutar zone na način da se za što je više zasebnih sadržaja (hotela, pansiona i drugih) iskoristi prednost lokacije s vizurama prema varaždinskoj kotlini i drugom okolnom vizualno vrijednom pejzažu
 - funkcionalno koncipirati na način da se za vlastite potrebe osigura ukupan parkirališni prostor na vlastitoj čestici
 - dimenzionirati na način da koeficijent izgrađenosti pojedine čestice ne prelazi $kig=0,4$, a koeficijent iskoristivosti čestice ne prelazi $kis=1,5$
 - u slučaju izgradnje kampa najveći koeficijent izgrađenosti (kig) građevne čestice kampa iznosi 0,1, a smještajne jedinice ne mogu biti povezane s tlom na čvrsti način
 - oblikovati na način da etažnost ne prelazi 2 podzemne etaže i 6 nadzemnih etaža (2Po+P+5)
 - oblikovati u stilu suvremenog arhitektonskog izričaja
 - u oblikovanju primijeniti arhitektonske metode kojima se osigurava vizualna integracija gradnje u krajolik i krajolika u unutarnji prostor turističkog sadržaja i lokalne tradicijske materijale u suvremenom oblikovno - arhitektonskom kontekstu.
- 11.1.3.6.** Za izdvojeno građevinsko područje izvan naselja **sportsko-rekreacijske namjene - Centar Varaždin** s mogućom namjenom: golf (Varaždin, Grad Varaždin) - (prikazano na kartografskom prikazu 1a. *Korištenje i namjena prostora Prostor/površine za razvoj i uređenje i 4c. Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja*, te navedeno u Tablici 1. - poglavlje 1. ovih Odredbi za provođenje pod brojem 3.1.) određuju se sljedeće smjernice za izradu **urbanističkog plana uređenja - UPU 6 (u nastavku: UPU)**:
- Ukupna površina planirane *sportsko-rekreacijske namjene - Centar Varaždin* je 82,23 ha.
 - Pristup planiranim sadržajima *sportsko-rekreacijske namjene - Centar Varaždin* je planiranom nerazvrstanom cestom od Optujske ulice (nerazvrstana cesta županijskog značaja) na sjever do zone u dvije varijante - rubno uz posebnu vojnu namjenu - vojarnu »7.gardijske brigade Puma« ili kroz građevinsko područje naselja do *planirane ugostiteljsko-turističke namjene* (uz njen jugoistočni dio) prema *sportsko-rekreacijskoj* i posebnoj, vojnoj namjeni.
 - Mogućnost korištenja zone *sportsko-rekreacijske namjene - Centar Varaždin* je uvjetna zbog blizine posebne namjene - vojnih lokacija, tj. uvjetovano je obvezom primjene zaštitnih zona oko vojnih lokacija i građevina.
 - Oko pola površine istočnog dijela *sportsko-rekreacijske namjene - Centar Varaždin* je unutar zone zabrane gradnje vezano uz vojno vježbalište Macinka
 - Vrlo mali jugoistočni dio *sportsko-rekreacijske namjene - Centar Varaždin* je unutar zone ograničene gradnje I vezano uz vojarnu 7. Gardijske brigade Puma, a skoro cijeli preostali dio je unutar zone ograničene gradnje II vezano uz vojarnu (samo mali krajnji sjeverozapadni dio je izvan zona zabrane/ograničenja).

- Konkretna područja moguće izgradnje treba planirati s i prema uvjetima nadležnog javnopravnog tijela.
 - U sklopu *sportsko-rekreacijske zone* može se planirati gradnja građevina i uređenje u funkciji sporta na otvorenom - otvorena i natkrivena i zatvorena sportska igrališta i drugi prostori za sport, a kao prateći sadržaji mogu se graditi svlačionice, sanitarni čvor, uprava, manji ugostiteljski i smještajni prostor, dječja igrališta i sl.
 - Unutar zone se mora planirati uređenje pristupnih putova, pješačkih staza, nadstrešnica, slobodnih zelenih površina.
 - Mogućnost smještaja golfa na toj lokaciji potrebno je analizirati prilikom ili prije izrade UPU-a *sportsko-rekreacijske namjene - Centar Varaždin* kako bi se procijenila mogućnost smještaja golfa kao jedne od namjena, jedine namjene ili bez namjene golfa na toj lokaciji, uvažavajući da je površina zone bitno smanjena (u odnosu na zonu iz važećeg PPUG-a Grada Varaždina), te da je na toj izuzetnoj površini planiranoj za golf sada smještena posebna, vojna namjena.
 - Ukoliko će se na lokaciji planirati golf u dijelu ili na cijeloj površini, u izradi UPU-a za golf igralište je potrebno ugraditi sljedeće smjernice i mjere zaštite okoliša:
 - najveća dopuštena izgrađenost pratećim sadržajima u obuhvatu zahvata u prostoru golf igrališta odrediti na način da je koeficijent najveće izgrađenosti 0,02, a najveći koeficijent iskoristivosti 0,05
 - obuhvat zahvata je planiran, a u provedbi se formiraju građevne čestice za zgrade
 - visina građevina uz golf igralište ne može biti viša od prizemlja i kata, uz mogućnost uređenja podruma/suterena i potkrovlja, odnosno najviše 9 m do vijenca građevine
 - za održavanje golf terena potrebno je u što većoj mjeri koristiti vodu izvan sustava javne vodoopskrbe poput npr. kišnice, pročišćene otpadne vode i dr.
 - prilikom projektiranja, potrebno je u što većoj mjeri sačuvati i ukomponirati prirodna staništa u golf teren
 - u održavanju travnjaka golf igrališta potrebno je u što većoj mjeri koristiti biološka i biotehnička sredstva uz izbjegavanje korištenja kemijskih sredstava
 - u svrhu smanjenja onečišćenja voda, potrebno je koristiti zatvorene sustave navodnjavanja i odvodnje
 - omogućiti korištenje sakupljene i pokošene trave i ostalog biomaterijala kao potencijalu sirovinu za proizvodnju energije iz biomase.
 - U slučaju gradnje golf igrališta UPU-om treba propisati obvezu da se u postupku procjene utjecaja na okoliš treba voditi računa o zadovoljenju strogih mjera zaštite podzemnih i površinskih voda, vodeći računa o osiguranju dostatnih količina s obzirom na postojeća ograničenja.
 - Ukoliko će se planirati gradnja građevina u funkciji sporta na otvorenom izgrađenost može biti najviše do 10% površine zemljišta.
 - Visinu takvih građevina može se planirati do dvije nadzemne etaže s mogućom izgradnjom podruma (Po+P+2).
 - Ukoliko će se planirati gradnja građevina u funkciji sporta sa zatvorenim sportskim terenima, može se planirati gradnja dvorana i zatvorenih bazena.
 - Površina građevnih čestica će se odrediti u skladu s potrebama i vrstom sportsko-rekreacijske aktivnosti.
 - Najveća tlocrtna izgrađenost građevne čestice u slučaju izgradnje zatvorenih sportskih sadržajima može biti:
 - za aktivnosti koje zahtijevaju pretežno neizgrađene površine: do 20%
 - za dvorane, zatvorene bazene, stadione i slično: do 60%.
 - Minimalno 30% čestice mora biti planirano kao krajobrazno uređen ozelenjen prostor.
 - Sve potrebe za parkiranjem treba zadovoljiti na vlastitoj građevnoj čestici, a potreban broj parkirališno-garažnih mjesta planirati na način da se osigura najmanje 1 parkirališno mjesto na 20 gledalaca i najmanje jedno parkirališno mjesto za autobus na 500 sjedala (u gledalištu sportskog sadržaja).
 - Uz pojedine postojeće građevine moguće je planirati sekundarnu namjenu - prostore/građevine za boravak osoblja/zaposlenih koji nemaju osiguran smještaj (ukoliko nema drugih mogućnosti njihova smještaja).
 - Za izgradnju i uređenje prostora u okviru *sportsko-rekreacijske namjene - Centar Varaždin* treba poštivati mjere zaštite od prirodnih i drugih nesreća, u skladu s posebnim propisima i odredbama ovog Plana, a s obzirom na mogućnost plavljenja prostora uslijed eventualne havarije na HE sustavu Drava/pucanja velikih brana).
- 11.1.3.7.** Za izdvojeno građevinsko područje izvan naselja *sportsko-rekreacijske namjene - Centar za vodene sportove Motičnjak (Trnovec, Općina Trnovec Bartolovečki) sa sekundarnom ugostiteljsko-turističkom namjenom (kamp), ugostiteljstvo i turizam (općenito) i društvenom namjenom (centar znanosti)* - (prikazano na kartografskom prikazu 1a. *Korištenje i namjena prostora Prostori/površine za razvoj i uređenje i 4i. Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja*, te navedeno u Tablici 1. - poglavlje 1. ovih Odredbi za provođenje pod brojem 3.2., 4.2., 4.4. i 5.1.) određuju se sljedeće smjernice za izradu **urbaništčkog plana uređenja - UPU 7** (u nastavku: UPU):
- Ukupna površina planirane *sportsko-rekreacijske namjene - Centar za vodene sportove Motičnjak* je 48,77 ha.
 - Pristup planiranim sadržajima *sportsko-rekreacijske namjene - Centar za vodene sportove Motičnjak* je moguće planirati s nerazvrstane

- ceste od DC 2 (s južne strane) ili sa županijske ceste ŽC 2053 (sa sjeverne strane)
- U okviru zone uz osnovnu *sportsko-rekreacijsku namjenu*, moguće je planiranje sekundarne namjene: kamp, ugostiteljstvo i turizam (općenito) i društvena namjena (centar znanosti) i drugi prateći sadržaji. Kroz prethodnu analizu prije izrade *urbanističkog plana uređenja* treba procijeniti potrebe za navedenim sadržajima u smislu kapaciteta i površina.
 - Uz pojedine postojeće građevine moguće je planirati sekundarnu namjenu - prostore/građevine za boravak osoblja/zaposlenih koji nemaju osiguran smještaj (ukoliko nema drugih mogućnosti njihova smještaja).
 - Od sportsko-rekreacijskih sadržaja mogu se planirati prvenstveno sadržaji za boravak uz vodu (npr. kupalište, otvoreni i zatvoreni bazeni, vodeni tobogani, ribolov i sl.), a moguće je planirati i sportske dvorane i igrališta, svlačionice, tribine za gledaoce, servisi za održavanje sportske opreme, trgovine sportskom opremom, manji prateći ugostiteljski sadržaji, stan domara i sl.).
 - Kao ugostiteljsko-turističke sadržaje treba planirati prvenstveno kamp/autokamp, a moguće je i planiranje manjih hotela, pansiona, apartmanskih naselja, ugostiteljsko-zabavnih sadržaja (restorana, kafića, noćnih klubova, zabavnih parkova i sličnih sadržaja), kao i zelenih površina (urbano zelenilo, zaštitno zelenilo, drvoredi parkovi, dječja igrališta i sl.) i drugih pratećih sadržaja (montažni objekti (kiosci) maksimalne veličine 6 x 4 m, križevi i kapelice, objekti i uređaji komunalne infrastrukture i sl.).
 - Unutar dijela ugostiteljsko-turističke namjene mogu se planirati i manje građevine sa zdravstvenom namjenom kao što su specijalizirane ambulante, manji odjeli za oporavak (fizikalna terapija, psihoterapija i sl.) i specijalizirani domovi.
 - Kao društveni sadržaj moguće je planirati centar znanosti koji bi trebalo planirati u blizini jezera i ispitati mogućnost planiranja/uređenja muzeja na otvorenom (open air).
 - Sportsko-rekreacijska namjena:
 - najveća izgrađenost čestica sportsko-rekreacijske namjene, tj. ukupna tlocrtna bruto površina zatvorenih i natkrivenih građevina može iznositi najviše 10% površine sportskih terena i sadržaja
 - najmanje 60% površine tog građevinskog područja treba planirati kao parkovne nasade i prirodno zelenilo uključivo igrališta na otvorenom i zaštitno zelenilo
 - visina građevina ne može biti viša od Po/S+P+2+Pk (podrum /suten+prizemlje+2 kata+potkrovlje), odnosno 12 metara do vijenca građevine. Iznimno je moguća i veća visina za pojedine građevine/dijelove građevina ukoliko se to smatra potrebnim. U slučaju takve potrebe, pojedini dijelovi građevina mogu biti viši od najveće visine sljemena, s time da najveća dopuštena bruto površina višeg dijela građevine iznosi 10% od bruto izgrađene površine građevine. U slučajevima iznimno većih visina potrebno je kroz urbanistički plan uređenja obvezati ishodenje mišljenja službe nadležne za zaštitu kulturne baštine, vezano na zaštitu vizura u postupku ishodenja akta za lociranje/gradnju građevina
 - najveći dopušteni koeficijent iskoristivosti (kis) iznosi 1,6.
 - Ugostiteljsko-turistička namjena:
 - najveća izgrađenost pojedinačne građevne čestice u toj zoni može iznositi najviše 30%, a najveći koeficijent iskoristivosti 0,8
 - u slučaju izgradnje kampa najveći koeficijent izgrađenosti (kig) građevne čestice kampa iznosi 0,1, a smještajne jedinice ne mogu biti povezane s tlom na čvrsti način
 - najmanje 40% građevinske čestice treba planirati kao parkovne nasade i prirodno zelenilo uz poštivanje zatečene vegetacije.
 - Društvena namjena:
 - izgrađenost pojedinačne građevne čestice, koeficijent iskoristivosti i zelenilo planirati kao za ugostiteljsko-turističku namjenu.
 - Unutar zone je potrebno osigurati dovoljan broj parkirališno-garažnih mjesta na otvorenim parkiralištima ili u garažama - 0,1 parkirališno-garažnih mjesta (PGM) po gledatelju za više-namjenske dvorane; 0,2 PGM po gledatelju za sportsko-rekreacijske građevine; za ugostiteljsko-turističku namjenu 4 PGM na 100 m², za društvenu namjenu (školstvo) 4 PGM na 1 zaposlenika.
 - Za izgradnju i uređenje prostora u okviru *sportsko-rekreacijske namjene - Centar za vodene sportove Motičnjak* treba poštivati mjere zaštite od prirodnih i drugih nesreća, u skladu s posebnim propisima i odredbama ovog Plana, a s obzirom na mogućnost plavljenja prostora uslijed eventualne havarije na HE sustavu Drava/pucanja velikih brana).
 - Izdavanje propisanog dokumenta za lociranje/gradnju unutar područja za koja je propisana obvezna izrada urbanističkog plana uređenja moguće je do izrade i donošenja tog plana samo u dijelu obuhvata urbanističkog plana uređenja označenog kao izgrađeni dio građevinskog područja naselja, te u slučaju da je postojeće stanje u tom dijelu zadovoljavajuće i da su ispunjeni minimalni uvjeti o uređenosti i opremljenosti postojećih građevinskih čestica.
 - U slučaju da je postojeće stanje u izgrađenom dijelu građevinskog područja koji je ušao u obuhvat UPU-a zadovoljavajuće, te su ispunjeni minimalni uvjeti o uređenosti i opremljenosti postojećih građevinskih čestica, tada je izdavanje propisanog dokumenta za rekonstrukciju i adaptaciju moguće i prije donošenja UPU-a.
 - S obzirom da je izgrađeni dio zone planiran unutar područja ekološke mreže, na isti se primjenjuju mjere ublažavanja negativnih utjecaja

na ekološku mrežu POVS HR2001307 Dravske akumulacije i POP HR1000013 Dravske akumulacije:

- Ne planirati dodatnu izgradnju za izgrađene dijelove građevinskog područja, izuzev u slučaju izgradnje dopuštene temeljem važećih akata.

Na prostoru sjeverozapadno od planirane sportsko-rekreacijske namjene - Centar za vodene sportove Motičnjak daje se mogućnost uređenja sportsko-rekreacijskih sadržaja izvan građevinskog područja županijskog značaja (označeno oznakom R6 u grafičkom prikazu 1a. *Korištenje i namjena prostora Prostori/površine za razvoj i uređenje i 4i. Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja županijskog značaja*), a bez određivanja konkretne površine.

Uređenje ovih sportsko-rekreacijskih sadržaja moguće je i prije izrade urbanističkog plana uređenja Centra za vodene sportove Motičnjak, a prema uvjetima određenim točkama od 3.7.2. do 3.7.5. ovih odredbi za provođenje, te uvjeta i mjera javnopravnih tijela nadležnih za zaštitu prirodne baštine i potrebnih postupka vezanih uz ekološku mrežu, s obzirom na smještaj jezera unutar područja ekološke mreže i zaštićenog Regionalnog parka Mura - Drava.

11.1.3.8. Za strukturu izvan građevinskog područja sportsko-rekreacijske namjene - Golf igralište (Čirilovec i Piščanovec, Grad Varaždinske Toplice) - (prikazano na kartografskom prikazu 1a. *Korištenje i namjena prostora Prostori/površine za razvoj i uređenje*, te navedeno u Tablici 2. - poglavlje 1. ovih Odredbi za provođenje pod brojem 2.1.) određuju se sljedeće smjernice za izradu **urbanističkog plana uređenja - UPU 8 (u nastavku: **UPU**):**

- Ukupna površina planirane sportsko-rekreacijske namjene - Golf igralište je 86,20 ha.
- Pristup planiranim sadržajima sportsko-rekreacijske namjene - Golf igralište je moguć s lokalne ceste LC 25143.
- Igralište za golf se sastoji od terena za igranje s pripadajućom infrastrukturom i akumulacijskim jezerima, te područja unutar kojeg je moguća gradnja građevina osnovnih i pratećih sadržaja vezanih uz golf (*golf - klupska kuća, parkirališta, servisne zgrade, ugostiteljsko turističke građevine namijenjene smještaju, te ostali prateći sadržaji*).
- Uz pojedine postojeće građevine moguće je planirati sekundarnu namjenu - prostore/građevine za boravak osoblja/zaposlenih koji nemaju osiguran smještaj (ukoliko nema drugih mogućnosti njihova smještaja).
- najveća dopuštena izgrađenost pratećim sadržajima u obuhvatu zahvata u prostoru golf igrališta odrediti na način da je koeficijent najveće izgrađenosti 0,02, a najveći koeficijent iskoristivosti 0,05
- obuhvat zahvata je planiran, a u provedbi se formiraju građevne čestice za zgrade
- Prateće sadržaje vezane uz golf moguće je smještavati i u građevinsko područje kontaktnih

zona: u zonu rezidencijalnog stanovanja i u građevinsko područje naselja Piščanovec, tj. izvan obuhvata UPU-a.

- Visina građevina uz golf igralište ne može biti viša od prizemlja i kat, uz mogućnost uređenja podruma/suterena i potkrovlja, odnosno najviše 9 m do vijenca građevine.
- orizontalni i vertikalni gabariti građevina, oblikovanje pročelja i krovništa, te upotrijebljeni građevinski materijali, moraju biti usklađeni s tradicijskim vrijednostima sredine.
- Uređenje i izgradnja građevina mora biti u skladu s kriterijima zaštite prostora, vrednovanja krajobraznih vrijednosti tj. u najvećoj mogućoj mjeri očuvati izvornu vrijednost prirodnog ili kulturno-povijesnog okruženja.
- Građevine na građevnim česticama treba smještavati na način da funkcioniraju na principu neposredne pasivne uporabe sunčane energije.
- Treba planirati ograđivanje čestice igrališta za golf.
- Sve potrebe za parkiranjem treba zadovoljiti na građevnoj čestici, a potreban broj parkirališno-garažnih mjesta planirati na način da se osigura najmanje 0,1 parkirališno mjesto na 1 gledatelja /korisnika.
- U izradi UPU-a za golf igralište potrebno je ugraditi sljedeće mjere zaštite okoliša:
 - za održavanje golf terena potrebno je u što većoj mjeri koristiti vodu izvan sustava javne vodoopskrbe poput npr. kišnice, pročišćene otpadne vode i dr.
 - prilikom projektiranja, potrebno je u što većoj mjeri sačuvati i ukomponirati prirodna staništa u golf teren
 - u održavanju travnjaka golf igrališta potrebno je u što većoj mjeri koristiti biološka i biotehnička sredstva uz izbjegavanje korištenja kemijskih sredstava
 - u svrhu smanjenja onečišćenja voda, potrebno je koristiti zatvorene sustave navodnjavanja i odvodnje
 - omogućiti korištenje sakupljene i pokošene trave i ostalog biomaterijala kao potencijalu sirovinu za proizvodnju energije iz biomase.

NEPOSREDNA PROVEDBA TEMELJEM OVOG PLANA

11.1.4. UVJETI PROVEDBE ZAHVATA U PROSTORU DRŽAVNOG I PODRUČNOG (REGIONALNOG) / ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA PREMA OVOM PLANU

11.1.4.1. UVJETI PROVEDBE ZAHVATA U PROSTORU DRŽAVNOG ZNAČAJA PREMA OVOM PLANU određuju se za sljedeće građevine:

- Infrastrukturne građevine i uređaji - prema poglavlju 6. Uvjeti (funkcionalni, prostorni, ekološki)

utvrđivanja prometnih i drugih infrastrukturnih sustava u prostoru

- planirane brze i državne ceste, mogući alternativni koridor/trasa, planirana brza pruga, planirane radijske postaje, te rekonstrukcija i modernizacija postojećih prometnih i komunikacijskih građevina i uređaja prema kartografskom prikazu *1a. Korištenje i namjena prostora Prostori/površine za razvoj i uređenje, 1b Korištenje i namjena prostora Promet i 1c Korištenje i namjena prostora Pošta i elektronička komunikacija*
- planirani dalekovod 2 x 400kV, planirani magistralni plinovodi i prateće nadzemne građevine, te rekonstrukcija i modernizacija postojećih energetskih građevina prema kartografskom prikazu *2a. Infrastrukturni sustavi Energetski sustav i 1a. Korištenje i namjena površina Prostori/površine za razvoj i uređenje*; za postojeće HE s pripadajućim građevinama i prema navedenom u Tablici 2. - poglavlje 1. ovih Odredbi za provođenje pod brojem 3.1.
- planirane regulacijske i zaštitne građevine na vodama I. reda (nasipi, kanali, akumulacije i retencije), planirani magistralni vodoopskrbni cjevovod s pripadajućim građevinama (Regionalni vodovod Varaždin), dovodni cjevovod za navodnjavanje, planirani uređaj za pročišćavanje otpadnih voda kapaciteta 100.000 ES i više (Aglomeracija Varaždin), glavni dovodni kanal - kolektor (Aglomeracija Varaždin) s pripadajućim građevinama, te rekonstrukcija i modernizacija postojećih građevina prema kartografskom prikazu *2b. Infrastrukturni sustavi Vodnogospodarski sustav i gospodarenje otpadom*
- Posebne građevine i površine
 - Vojno vježbalište »Macinka« i Streljište »Veliki Prelogi« Varaždin - prema navedenom u Tablici 2. - poglavlje 1. ovih Odredbi za provođenje pod brojem *1.1. i 1.2.* i prikazanom na kartografskom prikazu *1a. Korištenje i namjena površina Prostori/površine za razvoj i uređenje* i temeljem posebnih propisa iz nadležnosti Ministarstva obrane i uvjeta iz ovog Plana - U okviru ove namjene moguća je rekonstrukcija i dogradnja postojećih, te izgradnja novih građevina i uređenje odgovarajućih sadržaja za potrebe obrane, u skladu s posebnim propisima.
 - Zahvati u prostoru i površine državnog značaja koji se ne smatraju građenjem - prema navedenom u Tablici 2. - poglavlje 1. ovih Odredbi za provođenje pod brojem 4.1. do 4.4., poglavlju 3.3. Istraživanje i eksploatacija mineralnih sirovina i prema kartografskom prikazu *1a. Korištenje i namjena prostora Prostori/površine za razvoj i uređenje, 3b. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora Uvjeti korištenja - Područja posebnih ograničenja*, te kartogramu 7. Iskorištavanje mineralnih sirovina.

11.1.4.2. UVJETI PROVEDBE ZAHVATA U PROSTORU PODRUČNOG (REGIONALNOG)/ ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA PREMA OVOM PLANU određuju se za sljedeće građevine:

- Infrastrukturne građevine i uređaji - prema poglavlju 6. Uvjeti (funkcionalni, prostorni, ekološki) utvrđivanja prometnih i drugih infrastrukturnih sustava u prostoru
 - planirane županijske i lokalne ceste, mogući alternativni koridor/trasa, ceste županijskog značaja, planirani industrijski matični kolosijek za potrebe Gospodarske zone Brezje u Varaždinu uz regionalnu prugu Zaprešić-Čakovec, planirani i mogući helidromi, planirani odašiljači nepokretnih i pokretnih elektroničkih komunikacijskih mreža izvan građevinskih područja, planirani županijski elektronički komunikacijski vodovi s pripadajućim građevinama, te rekonstrukcija i modernizacija postojećih prometnih i komunikacijskih građevina i uređaja prema kartografskom prikazu *1a. Korištenje i namjena prostora Prostori/površine za razvoj i uređenje 1b. Korištenje i namjena prostora Promet i 1c. Korištenje i namjena prostora Pošta i elektronička komunikacija*
 - planirana sunčana/e elektrana/e, planirana geotermalna elektrana, planirane male HE, planirani dalekovodi 110 kV, planirani kabeli 110 kV i 35 kV, planirane trafostanice 110 kV, te rekonstrukcija i modernizacija postojećih energetskih građevina prema kartografskom prikazu *2a. Infrastrukturni sustavi Energetski sustav i 1a. Korištenje i namjena prostora Prostori/površine za razvoj i uređenje*; za planiranu sunčanu elektranu i prema navedenom u Tablici 2. - poglavlje 1. ovih Odredbi za provođenje pod brojem 5.1., a za geotermalnu elektranu i prema navedenom u Tablici 2. - poglavlje 1. ovih Odredbi za provođenje pod brojem 5.2.
 - planirane regulacijske i zaštitne građevine na vodama koje nisu I. reda (kanali), planirane brane, planirano potencijalno izvorište, planirani magistralni vodoopskrbni cjevovod s pripadajućim građevinama (Vodoopskrbni sustav Ivanec), planirani uređaj za pročišćavanje otpadnih voda kapaciteta do 100.000 ES (Aglomeracija Ivanec, Aglomeracija Lepoglava, Aglomeracija Novi Marof, Aglomeracija Varaždinske Toplice, Aglomeracija Ludbreg, klaster Aglomeracija Veliki Bukovec i Sveti Petar Ludbreški), glavni dovodni kanal - kolektor (Aglomeracija Varaždin) s pripadajućim građevinama, te rekonstrukcija i modernizacija postojećih građevina prema kartografskom prikazu *2b. Infrastrukturni sustavi Vodnogospodarski sustavi i gospodarenje otpadom*.
- Posebne građevine i površine - prema kartografskom prikazu 1a. Korištenje i namjena prostora Prostori/površine za razvoj i uređenje kartografskom prikazu 4. Građevinsko područje naselja

- i prema navedenom u Tablici 2. - poglavlje 1. ovih Odredbi za provođenje pod brojem 10.12. i 10.3.:
- izdvojeno građevinsko područje izvan naselja posebne namjene - građevine za zaštitu i spašavanje - Regionalni centar civilne zaštite Varaždin (Turčin, Općina Gornji Kneginec) i rezervat posebne namjene županijskog značaja - Uvjeti provedbe zahvata propisuju se ovim Planom podtočki 11.1.4.2.5.
 - **Ostale građevine i površine** - prema kartografskom prikazu 1a. Korištenje i namjena prostora Prostori/površine za razvoj i uređenje, a za izdvojeno građevinsko područje izvan naselja i prema prikazu na kartografskom prikazu 4. Građevinsko područje naselja:
 - izdvojeno građevinsko područje izvan naselja gospodarske namjene - ugostiteljsko-turističke - Edukacijsko-turistički centar (Šemovec, Općina Trnovec Bartolovečki) - Uvjeti provedbe zahvata propisuju se ovim Planom podtočki 11.1.4.2.1.
 - izdvojeno građevinsko područje izvan naselja sportsko-rekreacijske namjene - Centar Petrijanec za sportsko-rekreacijske i pustolovne aktivnosti i edukaciju djece i mladeži s kampom (Petrijanec, Općina Petrijanec) - Uvjeti provedbe zahvata propisuju se ovim Planom u podtočki 11.1.4.2.2.
 - izdvojeno građevinsko područje izvan naselja javne i društvene namjene - Prezentacijski centar Gomila u Jalžabetu - Arheološki park Gomila sa sekundarnom ugostiteljsko-turističkom i poslovnom namjenom (Jalžabet, Općina Jalžabet) - Uvjeti provedbe zahvata propisuju se ovim Planom u podtočki 11.1.4.2.3.
 - izdvojeno građevinsko područje izvan naselja javne i društvene namjene Dvorac i park Šaulovec - Europski talent centar Hrvatska (Črešnjevo, Općina Beretince) sa sekundarnom ugostiteljsko-turističkom i rekreacijskom namjenom - Uvjeti provedbe zahvata propisuju se ovim Planom u podtočki 11.1.4.2.4.
 - površina/građevine izvan građevinskog područja gospodarske namjene - ugostiteljsko-turističke - Robinzonski smještaj (Općina Veliki Bukovec, Kapela Podravska) (T-r) sa sekundarnom rekreacijskom namjenom (R) - Uvjeti provedbe zahvata propisuju se ovim Planom u podtočki 11.1.4.2.7.
 - površina županijskog značaja u dijelu građevinskog područja naselja javne i društvene namjene Umjetničko obrazovni centar sjeverne Hrvatske - Glazbena škola u Varaždinu (Grad Varaždin, Varaždin) - Uvjeti provedbe zahvata propisuju se ovim Planom u podtočki 11.1.4.2.6.
 - površine/građevine izvan građevinskog područja sportsko-rekreacijske namjene namijenjene sportu i rekreaciji (općenito ili ostalo), te za izletništvo i lovstvo (lokacije se prikazuju simbolom) - Uvjeti provedbe zahvata propisuju se ovim Planom u podtočki 11.1.4.2.8.
 - **Ostale građevine i površine** - bez prikaza lokacije
 - Prezentacijski centri kulturnih dobara uz ili unutar građevina kulturnog dobra zaštićenih prema posebnom propisu bez prikaza lokacije prezentacijskog centra - Uvjeti provedbe zahvata propisuju se ovim Planom u podtočki 11.1.4.2.9.
 - Građevine posjetiteljske infrastrukture u područjima prirodne baštine zaštićene prema posebnom propisu bez prikaza lokacije posjetiteljske infrastrukture - Uvjeti provedbe zahvata propisuju se ovim Planom u podtočki 11.1.4.2.9.
- 11.1.4.2.1. Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja gospodarske namjene - ugostiteljsko turističke - Edukacijsko turistički centar Šemovec** (Općina Trnovec Bartolovečki) - (prikazano na kartografskom prikazu 1a. *Korištenje i namjena prostora Prostori/površine za razvoj i uređenje* i 4h. *Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja*, te navedeno u Tablici 1. - poglavlje 1. ovih Odredbi za provođenje pod brojem 2.7.)
- Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja ugostiteljsko-turističke namjene - Edukacijsko turistički centar planiran je kao edukacijski centar za održavanje škole u prirodi sa svim potrebnim pratećim sadržajima.
- Primarna funkcija kompleksa je edukacijski centar (kampus) za organiziranje škole u prirodi za djecu školske dobi, a moguća sekundarna funkcija je pružanje usluga noćenja vanjskim korisnicima u sklopu kampirališta i u sobama za iznajmljivanje (za potrebe izletnika, biciklista - s obzirom na blizinu biciklističke rute R1 »Mura - Drava bike« (cikloturizam) i vikend turizam).
- Edukacijsko turistički centar planira se na području dviju županija, većim dijelom na području Varaždinske županije, a manjim dijelom na području Međimurske županije. Dio Edukacijsko turističkog centra, koji se nalazi na području Varaždinske županije planira se na prostoru naselja Šemovec (Općina Trnovec Bartolovečki), sjeverozapadno od postrojenja HE Čakovec.
- Predmetni prostor nalazi se u prirodnom okruženju rijeke Drave, uz vodotok Jezerčica, u rubnom području Regionalnog parka »Mura - Drava«.
- Pristup centru planira se s područja Međimurske županije, iz naselja Vularija (Općina Orehovica), a na području Varaždinske županije pristup je moguć s nerazvrstanih cesta iz smjera naselja Šemovec, te nerazvrstanim cestama sa županijske ceste ŽC 2022. Pristupne prometnice moraju biti osposobljene za promet vatrogasnih vozila.
- U sklopu edukacijsko turističkog centra moguće je:
- rekonstrukcija i dogradnja, te prenamjena postojećih zgrada (stambenih, pratećih i pomoćnih)

- i izgradnja novih, kao i uređenje kampirališta, a sve u funkciji edukacijsko - turističkog centra
- osiguranje sljedećih sadržaja: centralne zgrade edukacijsko turističkog centra, smještaja za voditelja kampusa, polivalentne dvorane za blagovanje i provedbu aktivnosti u grupama, priručne kuhinje i servisne prostore, sanitarnog bloka i kampirališta
- uređenje dvorišta u seoskom stilu kao centralnog mjesta boravka korisnika
- uređenje dječjeg igrališta
- uređenje vanjskih edukacijskih površina - primjerice: tradicijskog cvjetnjaka, povrtnjaka, voćnjaka, pokaznog polja sa žitnim kulturama i slično (moguć smještaj unutar ili izvan izdvojenog građevinskog područja),
- uređenje kolno pješačkih površina, pješačkih staza i parkirališta
- uređene zelenih površina i očuvanje postojećeg prirodnog zelenila
- gradnja građevina i uređenje prostora infrastrukturnih sustava (elektroopskrbni sustav, vodoopskrbni sustav, sustav odvodnje otpadnih i oborinskih voda, prostori za prikupljanje otpada i drugo prema potrebi) i sustava zaštite.

U širem okruženju edukacijsko turističkog centra (izvan izdvojenog građevinskog područja) moguće je uređenje područja za istraživanje, odnosno provedbu eksperimenata »in situ« uz vodotok i lokaciju starog mlina, te izgradnja vidikovca (a u funkciji centra). Uvjeti za izgradnju vidikovca određeni su u točki 3.7.

Za potrebe edukacijsko turističkog centra treba formirati građevnu česticu koja obuhvaća izdvojeno građevinsko područje izvan naselja, a može se formirati kao jedinstvena čestica za sve sadržaje centra ili kao zasebne čestice za pojedinačne sadržaje, te istu/iste ograditi ogradom od prirodnih materijala.

- Uvjeti izgradnje građevina:

- Koeficijent izgrađenosti (kig) iznosi najviše 0,3, osim za kamp za koji najveći koeficijent izgrađenosti (kig) građevne čestice kampa iznosi 0,1, a smještajne jedinice kampa ne mogu biti povezane s tlom na čvrsti način.
- Koeficijent iskoristivosti (kis) iznosi najviše 0,9.
- Najveći dopušteni broj etaža građevine je Po+P+1 (podrum + prizemlje + kat).
- Visinu gradnje treba prilagoditi navedenoj etažnosti, uvažavajući visine postojeće izgradnje).
- Prostor za kampiralište može obuhvaćati najviše 25% površine ukupnog izdvojenog građevinskog područja.
- Najveći smještajni kapacitet kampirališta je 24 smještajnih jedinica.
- Potrebno je osigurati propisanu međusobnu udaljenost između pojedinih samostojećih građevina, u cilju zaštite od požara i rušenja uslijed prirodnih i drugih nesreća.

- Uvjeti za oblikovanje građevina i prostora:

- Edukacijski centar potrebno je planirati u tradicijskom stilu starog seoskog dvorišta.
- Rekonstrukciju postojećih zgrada potrebno je izvesti u izvornom stilu u kojem su izgrađene.
- Oblikovanje novih zgrada i kampirališta potrebno je uskladiti prema postojećim zgradama i tradicijskom uređenju prostora.

- Uvjeti za uređenje građevne čestice, te zelenih i parkirališnih površina:

- Najmanje 40% površine građevne čestice mora biti uređeno kao parkovni nasadi i/ili prirodna zelena površina, uz poštivanje zatečene prirodne vegetacije.
 - Sve površine moraju biti uređene, a građevine projektirane i izgrađene na način koji omogućuje pristup, kretanje, boravak i rad osobama smanjene pokretljivosti, sukladno posebnim propisima. Sve prostore i građevine centra potrebno je koncipirati da budu prilagođeni djeci.
 - Vanjske prostore izdvojenog građevinskog područja treba planirati u tradicijskom stilu.
 - Širi kompleks gospodarstva uz stari mlin predlaže se planirati konzerviranjem ostataka brane i ruševine mlina, te s minimalnim intervencijama.
 - Potrebno je osigurati vizualnu integraciju izgradnje u krajobraz, te krajobraza u unutarstani prostoru zone.
 - Parkirališni prostor u funkciji zone (za korisnike i osoblje) preporuča se smjestiti u rubnom dijelu zone nastavno na pristupne prometnice, te uz formiranje zaštitnog zelenila između parkirališta i ostalog dijela zone. Potrebno je osigurati mogućnost parkiranja za osobna vozila, autobusa, te bicikla.
 - Parkirna mjesta unutar zone potrebno je izvoditi od prirodnih materijala, zatravnjenih betonskih ploča, ili u makadamu.
 - Pješačke staze mogu se izvoditi kao zemljane, u makadamu, te popločavanjem prirodnim materijalima (kamen, drvo, stara opeka i sl.).
- Način i uvjeti priključenja čestice na infrastrukturu:*
- Infrastrukturno opremanje građevina/sadržaja zone treba riješiti samostalno (s obzirom na njenu udaljenost od građevinskog područja naselja)
 - Građevine moraju imati vlastitu vodoopskrbu (cisterna, bunar, izvor s kontroliranom kvalitetom vode ili dr.)
 - Sanitarno-fekalne otpadne vode treba sakupljati u (atestiranim) vodonepropusnim septičkim jamama zatvorenog tipa (bez preljeva i ispusta) i njihovom urednom održavanju i pražnjenju po za to ovlaštenom poduzeću ili preko manjih zasebnih uređaja za pročišćavanje, odnosno na neki drugi kvalitetan način.

- Opskrbu električnom energijom treba rješavati korištenjem električnog agregata, odnosno na neki drugi kvalitetan način, a osim klasičnih izvora energije moguće je korištenje i primjena obnovljivih izvora. Postrojenja koja pri proizvodnji energije proizvode buku ili neugodne mirise, neprimjerene uvjetima zone ne mogu se locirati unutar ove zone.
- Javnu rasvjetu za potrebe centra treba uskladiti u odnosu na prirodno okruženje.
- Gospodarenje otpadom na području zone treba provoditi u skladu sa sustavom gospodarenja otpadom Općine Trnovec Bartolovečki. Otpad nastao na području zone treba prikupljati na čestici do preuzimanja istog od strane odabranog ovlaštenog sakupljača otpada.
- *Ostali uvjeti:*
 - Potrebno je izraditi idejno arhitektonsko urbanističko rješenje cjelokupnog prostora definiranog izdvojenog građevinskog područja izvan naselja, u svrhu pozicioniranja sadržaja centra i provođenja postupaka ispitivanja utjecaja na okoliš i prirodu temeljem posebnih propisa.
 - Obvezna je primjena mjera zaštite okoliša i prirode sukladno posebnim propisima i dokumentima, te uvjetima nadležnih javnopravnih tijela s obzirom na prirodnu vrijednost prostora zone (Regionalni park »Mura - Drava«, ekološka mreža NATURA 2000).
 - Za izgradnju i uređenje prostora u okviru centra treba poštivati mjere zaštite od požara i mjere zaštite od prirodnih i drugih nesreća, u skladu s posebnim propisima i odredbama ovog Plana, a s obzirom na mogućnost nastanka požara i plavljenja prostora uslijed eventualne havarije na HE sustavu Drava/pucanja velikih brana).

11.1.4.2.2. Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja **Sportsko rekreacijska namjena - Centar Petrijanec - za sportsko rekreacijske i pustolovne aktivnosti; edukaciju djece i mladeži sa kampom kao sekundarnom ugostiteljsko turističkom namjenom unutar primarne sportsko rekreacijske namjene** (prikazano na kartografskom prikazu 1a. *Korištenje i namjena prostora Prostori/površine za razvoj i uređenje* i 4j. *Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja*, te navedeno u Tablici 1. - poglavlje 1. ovih Odredbi za provođenje pod brojem 3.4. i 4.3) Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja sportsko rekreacijske namjene planirano je za organiziranje sportsko-rekreacijskih aktivnosti, pustolovnih aktivnosti u okolnom prostoru, za ugostiteljsko turističke sadržaje (prvenstveno kampa), ali i kao edukativni centar škole u prirodi u zapadnom dijelu Županije.

Centar Petrijanec planira se na prostoru naselja Petrijanec, na području između kanala HE sustava Varaždin i nasipa. Prostor je okružen šumom (prirodnim okruženjem) i kultiviranim ruralnim područjem (obrađeno poljoprivredno zemljište), a u neposrednoj blizini toka rijeke Drave.

Pristup centru predviđen je s nerazvrstanih cesta u okruženju, iz pravca naselja Petrijanec i Družbinac s južne strane i iz pravca naselja Svibovec Podravski s istočne strane. Pristupne ceste moraju biti osposobljene za promet vatrogasnih vozila.

U sklopu centra moguća je izgradnja potrebne sportsko-rekreacijske i turističke infrastrukture vezano uz boravak na otvorenom, te rekreaciji na vodi i uz vodu.

U sklopu centra moguća je gradnja i uređenje sljedećih sadržaja:

- sportsko-rekreacijskih građevina vezanih uz ribolov i sadržaje na vodi i uz vodu (vožnja kanuima i sličnim plovilima, splavarenje, rafting, jedrenje, ronjenje i drugo)
- sportsko-rekreacijskih građevina vezanih uz boravak na otvorenom i pustolovne aktivnosti (paintball, airsoft, streličarstvo, vožnja biciklom - biciklistička ruta Mura-Drava bike / off road staze, jahanje i drugi sadržaji tipa: adrenalinski park, zip line, penjanje na (umjetnu/izgrađenu) stijenu, streličarstvo, quad safari i drugo)
- od sportsko-rekreacijskih građevina moguće je graditi: svlačionice, tribine za gledaoce, servis za održavanje sportske opreme, spremišta za sportsku opremu (npr. kanue, quadove, opremu za paintball, airsoft i slično) i druge sadržaje vezane na namjenu centra
- sportska i rekreacijska igrališta na otvorenom i tereni s pratećim sadržajima, te dječja igrališta
- eventualno stan domara
- ugostiteljsko-turističke sadržaje (restoran, zagajnica, kafić, kamp sa mobilnim smještajnim jedinicama i šatorima)
- ostalih građevina sukladno planiranoj namjeni (prostor za okupljanje i informiranje, građevine vezane uz školu u prirodi i slično)
- građevina i uređaja komunalne infrastrukture i sl.
- uređenje zelenih površina i prirodnog zelenila.

Za izgradnju u zoni potrebno je formirati građevne čestice prema pojedinim namjenama ili formirati jedinstvenu građevnu česticu za cijelo područje centra. Građevnu česticu/čestice potrebno je ograditi ogradom od prirodnih materijala.

- *Uvjeti izgradnje građevina:*

- Najveći koeficijent izgrađenosti (kig) iznosi 0,3 (otvorena igrališta i tereni ne uračunavaju se u izgrađenost), osim za kamp za koji najveći koeficijent izgrađenosti (kig) građevne čestice iznosi 0,1.
- Koeficijent iskoristivosti (kis) iznosi najviše 0,6.
- Najveći dopušteni broj etaža osnovnih građevina je P+Pk (prizemlje + potkrovlje), a građevina pratećih namjena P (prizemlje).
- Najveća dopuštena visina osnovnih građevina iznosi 7 m do vijenca, a građevina pratećih namjena 3,5 m.
- Potrebno je osigurati propisanu međusobnu udaljenost između pojedinih samostojećih

- građevina, u cilju zaštite od požara i rušenja uslijed prirodnih i drugih nesreća.
- Najveći smještajni kapacitet kampa je 30 smještajnih jedinica, a smještajne jedinice ne mogu biti povezane s tlom na čvrsti način.
 - *Uvjeti za oblikovanje građevina i prostora:*
 - Građevine unutar zone moraju činiti urbanističko - arhitektonsku cjelinu. To se osobito odnosi na visinu građevina, nagib krova i na pročelja. Izgradnja ne smije narušiti identitet i prepoznatljivost prirodnog i ruralnog kraja.
 - Oblikovanje zgrada i primijenjeni materijali trebaju biti prilagođeni okolišu, a preporuča se gradnja u drvetu i opeci, te korištenje boja koje se uklapaju u okoliš.
 - *Uvjeti za uređenje građevne čestice, te zelenih i parkirališnih površina:*
 - Prostor za okupljanje i informiranje, te građevine vezane uz školu u prirodi potrebno je smjestiti u središnjem dijelu prostora centra, a kamp se preporuča smjestiti unutar postojećeg visokog zelenila.
 - Ukupna tlocrtna bruto površina natkrivenih građevina može iznositi najviše 10% površine sportskih terena i sadržaja
 - Najmanje 40% površine centra treba biti uređeno kao kao parkovni nasadi i/ili prirodna zelena površina, uz poštivanje zatečene prirodne vegetacije, te igrališta u zelenilu.
 - Prostor za kamp može obuhvaćati najviše 20% površine ukupnog izdvojenog građevinskog područja centra.
 - Sve površine moraju biti uređene, a građevine projektirane i izgrađene na način koji omogućuje pristup, kretanje, boravak i rad osobama smanjene pokretljivosti, sukladno posebnim propisima. Sve prostore i građevine centra potrebno je koncipirati tako da budu prilagođeni i djeci.
 - Potrebno je osigurati vizualno integraciju izgradnje u krajobraz, te krajobraza u unutarnji prostor centra.
 - Javna parkirališta za potrebe korisnika zone moguće je smjestiti uz pristupnu cestu i eventualno unutar zone; ukoliko bi se parkiralište realiziralo uz cestu, profil priključne prometnice treba adekvatno proširiti, a ukoliko bi se parkiralište realiziralo unutar zone treba ga smjestiti u rubnom dijelu zone nastavno na pristupnu prometnicu, te ga odvojiti zaštitnim zelenilom od ostalih sadržaja centra. Potrebno je osigurati mogućnost parkiranja za osobna vozila, autobusa, te bicikla.
 - Parkirna mjesta potrebno je izvoditi od prirodnih materijala, zatravnjenih betonskih ploča, ili u makadamu.
 - Pješačke staze mogu se izvoditi u kao zemljane, u makadamu, te popločavanjem prirodnim materijalima (kamen, drvo, stara opeka i sl.).
 - Vanjske parterne površine unutar centra nije dozvoljeno betonirati, niti asfaltirati, a staze i eventualno potrebni kolni pristupi pojedinim sadržajima centra potrebno je uređivati kao zemljane, pošljunčane, opločene površine prirodnim materijalima.
 - *Način i uvjeti priključenja čestice na infrastrukturu:*
 - Infrastrukturno opremanje građevina/sadržaja zone treba riješiti samostalno (s obzirom na njenu udaljenost od građevinskog područja naselja)
 - Građevine moraju imati vlastitu vodoopskrbu (cisterna, bunar, izvor s kontroliranom kvalitetom vode ili dr.).
 - Sanitarno-fekalne otpadne vode treba sakupljati u (atestiranim) vodonepropusnim septičkim jamama zatvorenog tipa (bez preljeva i ispusta) i njihovom urednom održavanju i pražnjenju po za to ovlaštenom poduzeću ili preko manjih zasebnih uređaja za pročišćavanje odnosno na neki drugi kvalitetan način.
 - Opskrbu električnom energijom treba rješavati korištenjem električnog agregata, odnosno na neki drugi kvalitetan način, a osim klasičnih izvora energije moguće je korištenje i primjena obnovljivih izvora. Postrojenja koja pri proizvodnji energije proizvode buku ili neugodne mirise, neprimjerene uvjetima zone, ne mogu se locirati unutar ove zone.
 - Javnu rasvjetu za potrebe centra treba uskladiti u odnosu na prirodno okruženje.
 - Gospodarenje otpadom na području zone treba provoditi u skladu sa sustavom gospodarenja otpadom Općine Petrijanec. Otpad nastao na području zone treba prikupljati na čestici do preuzimanja istog od strane odabranog ovlaštenog sakupljača otpada.
 - *Ostali uvjeti:*
 - Potrebno je izraditi idejno arhitektonsko urbanističko rješenje cjelokupnog prostora definiranog izdvojenog građevinskog područja izvan naselja, u svrhu pozicioniranja sadržaja centra i provođenja postupaka ispitivanja utjecaja na okoliš i prirodu temeljem posebnih propisa.
 - Za izgradnju i uređenje prostora u okviru Centra treba osobito poštivati mjere zaštite okoliša, prirode i kulturne baštine, kao i mjere zaštite od požara i mjere zaštite od prirodnih i drugih nesreća, u skladu s posebnim propisima i dokumentima, te odredbama ovog Plana, a s obzirom na prirodnu vrijednost prostora Centra (Regionalni park »Mura - Drava«), te mogućnost nastanka požara i plavljenja prostora (uključivo potencijalnog plavljenja prostora uslijed eventualne havarije na HE sustavu Drava/pucanja velikih brana).
- Mjere ublažavanja negativnih utjecaja na ekološku mrežu POVS HR2001307 Dravske akumulacije, POP HR100013 Dravske akumulacije:

- Izgradnju na neizgrađenim dijelovima postojećih građevinskih područja planirati izvan područja rasprostranjenosti ciljnih stanišnih tipova i pogodnih staništa ciljnih vrsta područja ekološke mreže.

11.1.4.2.3. Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja županijskog značaja **javne i društvene namjene (kulturne)** sa sekundarnom poslovnom (pretežito uslužnom i manjom trgovačkom) i ugostiteljsko-turističkom namjenom - **Prezentacijski centar Gomila u Jalžabetu - Arheološki park Gomila** (Jalžabet, Općina Jalžabet) - prikazano na kartografskom prikazu *1a. Korištenje i namjena prostora Prostori/površine za razvoj i uređenje i 4 m. Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja*, te navedeno u Tablici 1. - poglavlje 1. ovih Odredbi za provođenje pod brojem 5.1.

Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja javne i društvene namjene - **Prezentacijski centar Gomila u Jalžabetu - Arheološki park Gomila** je gotovo u cijelosti (izuzev krajnjeg zapadnog dijela) unutar kulturnog dobra - Arheološka zona »Bistričak« (Pri Gomili).

Osnovna namjena Prezentacijskog centra Gomila u Jalžabetu - Arheološki park Gomila je prezentacija zaštićenog kulturnog dobra - Arheološke zone »Bistričak«, osobito tumula Gomile, s mogućnošću uređenja turističkih galerijsko - edukacijskih sadržaja temeljenih na prezentaciji predmetnog kulturnog dobra.

U sklopu Prezentacijskog centra Gomila moguća je gradnja/rekonstrukcija/smještavanje /uređenje sljedećih sadržaja:

- centar za posjetitelje (uključivo prateći sadržaji) s parkiralištem
- tumul
- rekonstrukcija povijesnog naselja
- edukativno-adrenalinski park
- informativna šetnica
- zelene površine bez izgradnje.

Navedeni sadržaji mogu se realizirati fazno.

Pristup Prezentacijskom centru Gomila planiran je sa županijske ceste ŽC 2088 u naselju Jalžabet (sa sjeverne strane Prezentacijskog centra), a pojedinim sadržajima i fazama realizacije putem pristupne prometnice unutar obuhvata Prezentacijskog centra (uključivo mostova preko potoka Bistričak), koja mora biti osposobljena za promet vatrogasnih i drugih interventnih vozila.

Za potrebe Prezentacijskog centra Gomila moguće je formiranje više građevnih čestica za jedan ili više planiranih sadržaja ili pojedinih faza realizacije. Preporuča se formirati zasebnu građevnu česticu za samo arheološko nalazište - tumul.

- *Uvjeti izgradnje građevina i oblikovanje građevina i prostora:*

- Sadržaje Prezentacijskog centra treba locirati što je moguće više rubno (sjeverozapadno i zapadno), dalje od tumula, te ih smjestiti u zelenilo (nisko i visoko).

- Centralna građevina je tumul Gomila koji se planira rekonstruirati. Temeljne elemente arheološkog nalazišta - tumula potrebno je prezentirati »in situ«, primjenom odredbi nadležnog propisa o zaštiti i očuvanju kulturne baštine i posebnih uvjeta nadležnog javnopravnog tijela.

- Unutar rekonstruiranog tumula moguća je izgradnja zatvorenog izložbenog prostora (muzeja) s prezentacijom dijelova tumula i grobne komore i drugo prema potrebi. Vanjski dio tumula te grobnu komoru treba rekonstruirati prema uputama arheologa s ciljem prezentacije izvornog oblikovanja, a ulaz u tumul i izložbeni prostor se mogu suvremeno oblikovati.

- Ulazni prostor i centar za posjetitelje treba smjestiti u sjeverozapadnom dijelu obuhvata Prezentacijskog centra. U centru za posjetitelje treba smjestiti sve potrebne sadržaje kao što su: info punkt, prodaja karata, suvenirnica, ugostiteljski sadržaj, višefunkcionalna dvorana - predavaonica, sanitarije za zaposlene i posjetitelje, te spremišta i pomoćne prostorije i drugi prema potrebi. Uz ulaz, odnosno centar za posjetitelje je potrebno smjestiti prostor za parkiranje, uz mogućnost njegovog proširenja ovisno o daljnjim fazama realizacije.

- Najveći dopušteni broj etaža centra za posjetitelje je Po+P+1 (podrum+prizemlje+kat), visine vijenca do 8,0 m.

- Prostor rekonstrukcije povijesnog naselja preporuča se smjestiti u zapadnom dijelu Prezentacijskog centra, zapadno od potoka Bistričak, te prezentirati kao izložba na otvorenom s rekonstrukcijama izvornih nastambi stanovnika ovog lokaliteta, s ciljem prezentacije ambijenta i načina života.

- Na prostoru zapadno od potoka Bistričak moguće je smjestiti i edukativno - adrenalinski park. Edukativno - adrenalinski park i informativnu šetnicu treba urediti kao prostor za učenje i odmor kroz igru i boravak u prirodi (predvidjeti postavu sprava za igru i odmor, urbanu opremu, informativne i edukativne ploče, te druge elemente vezane uz nalazište i slično, a sve u skladu s uvjetima nadležnog tijela za zaštitu i očuvanje kulturne baštine).

- *Uvjeti za uređenje građevne/ih čestice/a, te zelenih i parkirališnih površina:*

- Veći dio obuhvata Prezentacijskog centra trebaju biti zelene površine na kojima nije dozvoljena izgradnja, niti sadnja visokog zelenila ili poljoprivrednih kultura radi očuvanja neizgrađenog krajolika i izvorne vizure na zaštićeno kulturno dobro - tumul i njegove dominacije unutar Prezentacijskog centra. Osobito je potrebno osigurati kontinuiranu vizuru na tumul sa županijske ceste na potezu od naselja Jalžabet do naselja Novakovec.
- Na mjestima zadržavanja i komunikacije posjetitelja moguće je parterno uređenje.

- Potrebno je sačuvati postojeću autohtonu vegetaciju ukoliko je to moguće (što se ne odnosi na poljoprivredne kulture), te zasaditi novu vegetaciju primjerenim autohtonim vrstama, a u skladu s uvjetima i mišljenjem nadležnog javnopravnog tijela.
- Pješačke staze i igrališta mogu se izvoditi kao zemljane, u makadamu, te popločavanjem prirodnim materijalima (kamen, drvo, stara opeka i sl.).
- Moguća je i postava odgovarajućeg mobilijara - primjerice: putokaza, obavijesnih ploča, rukohvata, klupica i stolova, koševa za smeće, drvenih mostova, info točaka i slično, koji mogu biti izvedeni od prirodnih materijala (drveta, kamena, opeke, zemlje i sl.) ili suvremenih materijala, uz uvjet da je mobilijar kvalitetno dizajniran, u skladu s uvjetima nadležnog tijela za zaštitu i očuvanje kulturne baštine.
- Sve površine moraju biti uređene, a građevine projektirane i izgrađene na način koji omogućuje pristup, kretanje, boravak i rad osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti, sukladno posebnim propisima.
- Otvoreni vodotok - potok Bistričak, koji protječe rubnim zapadnim dijelom arheološkog nalazišta potrebno je integrirati u prostorno rješenje Prezentacijskog centra Gomila, na način da se, što je moguće u većoj mjeri, zadrže njegove prirodne osobine meandrirajućeg potoka, s autohtonom florom i faunom, te uz posebne uvjete nadležnog javnopravnog tijela koje upravlja vodotokom.
- Parkirališni prostor u funkciji Prezentacijskog centra (za korisnike i osoblje) treba smjestiti u sjeverozapadnom dijelu Prezentacijskog centra, uz ulaz, te isti mora biti ozelenjen. Prema potrebi moguće je urediti dodatni parkirališni prostor u daljnjim fazama realizacije. Potrebno je osigurati mogućnost parkiranja za osobna vozila i autobuse, te bicikle.
- Parkirna mjesta unutar zone potrebno je izvoditi od prirodnih materijala, zatravnjenih betonskih ploča, ili u makadamu.
- *Način i uvjeti priključenja na infrastrukturu:*
 - Infrastrukturno opremanje građevina/sadržaja Prosvjetiteljskog centra Gomila potrebno je riješiti priključenjem na javnu infrastrukturnu mrežu, a ako priključenje nije u cijelosti moguće (ukoliko pojedina infrastruktura nije izgrađena), infrastrukturno opremanje građevina/sadržaja zone moguće je riješiti samostalno ili izgradnjom potrebne infrastrukture.
 - Opskrba električnom energijom, osim klasičnih izvora energije, moguća je i korištenjem i primjenom obnovljivih izvora ukoliko je to u skladu s uvjetima i mišljenjem javnopravnih tijela nadležnih za zaštitu kulturne baštine i krajbraza.
 - Javnu rasvjetu za potrebe centra treba uskladiti u odnosu na okruženje i potrebe.
- Otpad nastao na području zone treba prikupljati na čestici do preuzimanja istog od strane odabranog ovlaštenog sakupljača otpada.
- *Ostali uvjeti:*
 - Za cjeloviti prostor (zahvate izgradnje i uređenja) Prezentacijskog centra Gomila potrebno je izraditi idejno urbanističko-arhitektonsko rješenje/projekt u skladu s posebnim uvjetima nadležnog javnopravnog tijela za zaštitu i očuvanje kulturne baštine, a koje uključuje i uređenje zelenih površina, te kojim se mogu predvidjeti i odrediti odgovarajuće faze daljnjeg projektiranja, izgradnje i uređenja.
 - U odgovarajućoj fazi realizacije Prezentacijskog centra, potrebno je postojeći put (čkb. 2170 k.o. Jalžabet) prema poljoprivrednim površinama izmjestiti ili ukinuti, odnosno osigurati novi zamjenski put za pristup do poljoprivrednih površina. Novi zamjenski put za pristup do poljoprivrednih površina potrebno je osigurati s južne ili istočne strane Prezentacijskog centra.
 Nakon izgradnje novog pristupnog puta, sadašnji pristup poljoprivrednim česticama, koji prolazi područjem Prezentacijskog centra, koristio bi se isključivo za potrebe Prezentacijskog centra, kao interna prometnica, informativna šetnica i slično
 - Za sve zahvate u Prezentacijskom centru Gomila obvezna je primjena mjera zaštite kulturne baštine s obzirom na smještaj sadržaja unutar kulturnog dobra Arheološke zone »Bistričak«, mjera zaštite okoliša (vode, tla, zraka), mjera zaštite od požara te od prirodnih i drugih nesreća, a prema posebnim propisima, ovom Planu i uvjetima nadležnih javnopravnih tijela.

11.1.4.2.4. Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja javne i društvene namjene - **Dvorac i park Šaulovec - Europski talent centar Hrvatska** (Črešnjevo, Općina Beretinec) sa sekundarnom ugostiteljsko-turističkom i sportsko-rekreacijskom namjenom - prikazano na kartografskom prikazu 1a. *Korištenje i namjena prostora Prostori/površine za razvoj i uređenje i 4n. Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja*, te navedeno u Tablici 1. - poglavlje 1. ovih Odredbi za provođenje pod brojem 5.2.

Prostor planiranog izdvojenog građevinskog područja izvan naselja (za koje se u daljnjem tekstu koristi pojam: kompleks dvorca Šaulovec), koji uključuje dvorac, prateće i pomoćne zgrade (zgradu upravitelja i gospodarske zgrade: spremište, kotlovnicu, vinariju i garažu) i perivoj, te ostale zelene površine, planira se obnoviti i revitalizirati, te prenamijeniti za javne i društvene namjene (školske, visoko učilišne i kulturne) i urediti kao - **Europski talent centar Hrvatska** sa sekundarnom ugostiteljsko-turističkom i sportsko-rekreacijskom namjenom, te manjim dijelom i novom gradnjom.

Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja javne i društvene namjene - kompleks dvorca Šaulovec (Europski talent centar Hrvatska), je u cijelosti u obuhvatu kulturnog dobra Dvorac Šaulovec, a njegov sjeverozapadni dio je i u obuhvatu područja zaštićenog kao prirodna baština - spomenik parkovne arhitekture, park - Šaulovec - Park oko dvorca/Park Šaulovec.

Pristup kompleksu dvorca Šaulovec planiran je s istočne strane, sa županijske ceste ŽC 2086 preko nerazvrstane ceste.

Moguće je formirati/izgraditi pristup kompleksu dvorca Šaulovec i s južne strane kompleksa dvorca Šaulovec, sa županijske ceste ŽC 2066 preko planirane ceste županijskog značaja, ukoliko se to procijeni boljim rješenjem. Ovaj pristup može se izgraditi i kao dodatni pristup.

Mjere zaštite okoliša:

Klimatske promjene - Prilagodba klimatskim promjenama

- Prilikom projektiranja zahvata, analizirati utjecaj klimatskih promjena na predviđeno rješenje i odabrati optimalno rješenje analizirajući, između ostaloga, utjecaje klimatskih promjena na zahvat.

Vode

- Prijelaz preko vodnog tijela projektirati na način da ne uzrokuje fizičku modifikaciju korita i obalnog pojasa.

Bioraznolikost

- U slučaju izgradnje pristupa s južne strane, nakon izgradnje, područja koja su bila zahvaćena građevinskim radovima sanirati na način da se dovedu u stanje slično prvobitnom. Uključiti mjere kojima se omogućava propusnost prometnice za faunu.

Pristupne prometnice moraju biti osposobljene za promet vatrogasnih i drugih interventnih vozila.

Mjere zaštite okoliša:

Lovstvo

- Konzultirati se s nadležnim lovoovlaštenikom radi propisivanja dodatnih mjera zaštite i ublažavanja.

U sklopu kompleksa dvorca Šaulovec moguća je:

- energetska obnova i rekonstrukcija (sanacija, adaptacija) i prenamjena postojeće građevine - dvorca i pratećih i pomoćnih zgrada za sadržaje javne i društvene namjene (školske, visoko učilišne i kulturne), te sekundarnu ugostiteljsko-turističku i sportsko-rekreacijsku namjenu
- obnova i rekonstrukcija (sanacija, adaptacija) i prenamjena pratećih i pomoćnih zgrada unutar kompleksa i za sljedeće sadržaje: ured turističke zajednice, suvenirnicu, urede/kancelarije vezane uz sadržaj kompleksa dvorca, radionice za umjetnike, restoran uključivo kuhinja i caffe bar, polivalentnu dvoranu, smještajne kapacitete i druge slične sadržaje prema potrebi
- obnova (sanacija i uređenje) hortikulturnih parkovnih površina sa rekonstrukcijom (sanacijom,

restitucijom) parkovnih i parternih građevina u sklopu postojećih parkovnih i parternih površina kompleksa dvorca Šaulovec - obnova zaštićenog perivoja prema posebnim popisima i uvjetima nadležnih javnopravnih tijela iz područja zaštite prirode i kulturne baštine

- prezentacija kulturnog dobra dvorca Šaulovec
- uređenje okoliša izvan zaštićenog perivoja za sport, rekreaciju, edukaciju i boravak koje množe uključivati šetnice, manje jezero, amfiteatar i druge slične sadržaje
- nova izgradnja dodatnih smještajnih kapaciteta (uz smještajne kapacitete u okviru postojećih građevina) i drugih prostora za sadržaje javne i društvene namjene za potrebe održavanja konferencija, radionica, višednevnih programa, škole u prirodi, seminara, kampova u vidu konferencijskog centra, turističkih apartmana, spa i wellness sadržaja i sličnih turističkih sadržaja za boravak i odmor sudionika i posjetitelja kompleksa dvorca Šaulovec, odnosno Europskog talent centra Hrvatska
- uređenje površina za parkiranje i internu komunikaciju
- gradnja građevina i uređenje prostora infrastrukturnih sustava.

Sve zahvate u ovom izdvojenom građevinskom području izvan naselja, kao i unutar obuhvata zaštićenog kulturnog dobra, obvezno je izvoditi u skladu s propisima i dokumentima o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, odredbama ovog Plana i posebnim uvjetima javnopravnih tijela nadležnih za zaštitu kulturne baštine, a zahvate na području koje je ujedno zaštićena prirodna baština i u skladu s propisima o zaštiti prirode, odredbama ovog Plana i posebnih uvjeta javnopravnih tijela nadležnih za zaštitu prirode.

Za potrebe Europskog talent centra s navedenom sekundarnom namjenom treba formirati građevnu česticu/e koja/e obuhvaća/ju izdvojeno građevinsko područje izvan naselja, a može se formirati kao jedinstvena čestica za sve sadržaje centra ili kao zasebne čestice za pojedinačne ili vezane sadržaje s pristupom na javnu prometnu površinu. Kompleks dvorca Šaulovec se preporuča ograditi ogradom od prirodnih ili suvremenih materijala ili kombinirano, uz uvjet da je kvalitetno dizajnirana i u skladu s uvjetima nadležnog tijela za zaštitu i očuvanje kulturne baštine.

- *Uvjeti izgradnje građevina:*

- Postojeće građevine kompleksa dvorca Šaulovec se mogu rekonstruirati (sanirati, adaptirati) u skladu s uvjetima nadležnog javnopravnog tijela.
- Nove građevine za društvene i javne sadržaje i smještajne kapacitete moguće je graditi u južnom dijelu kompleksa dvorca Šaulovec, a konkretne lokacije smještaja novih građevina, te drugi uvjeti izgradnje (moguća površina, katnost, visina) utvrdit će se sukladno uvjetima nadležnog javnopravnog tijela

- Potrebno je osigurati propisanu međusobnu udaljenost između pojedinih samostojećih građevina, u cilju zaštite od požara i rušenja uslijed prirodnih i drugih nesreća.
 - *Uvjeti za oblikovanje građevina i prostora:*
 - Uvjete oblikovanja za rekonstrukciju (sanaciju i adaptaciju) postojećih građevina kompleksa dvorca Šaulovec određuje isključivo nadležno javnoopravno tijelo.
 - Nova izgradnja može biti oblikovana na način usklađen s vrijednostima kompleksa dvorca Šaulovec, te da svojim volumenom i oblikovanjem ne ugrožava vrijedne vizure, a sve prema uvjetima i smjernicama nadležnog javnoopravnog tijela za zaštitu kulturne baštine.
 - *Uvjeti za uređenje građevne čestice, te zelenih i parkirališnih površina:*
 - Pretežiti dio površine kompleksa dvorca Šaulovec čine neizgrađene zelene površine, te ih je potrebno zadržati, izuzevši površine za planiranu moguću izgradnju i uređenje površina navedenih namjena.
 - Postojeći perivoj koji je zaštićeni spomenik parkovne arhitekture - Park - Šaulovec potrebno je obnoviti u skladu s uvjetima i mišljenjem nadležnog javnoopravnog tijela za zaštićene prirodne vrijednosti.
 - Sve ostale površine treba krajobrazno urediti, sačuvati postojeću autohtonu vegetaciju ukoliko je to moguće, te prema potrebi zasaditi novu vegetaciju primjerenim autohtonim vrstama (uz preporuku izrade krajobraznog elaborata), a sve u skladu s uvjetima i mišljenjem javnoopravnog tijela nadležnog za zaštitu kulturne baštine.
 - Moguće je uređenje pješačkih staza, šetnica/poučnih staza, igrališta na otvorenom, dječjih igrališta i slično. Pješačke staze, šetnice i igrališta mogu se izvoditi kao zemljane, u makadamu, te popločavanjem prirodnim materijalima (kamen, drvo, stara opeka i sl.), a preporuča se što više koristiti postojeće staze i puteve.
 - Moguća je i postava odgovarajućeg mobilijara - primjerice: putokaza, obavijesnih ploča, rukohvata, klupica i stolova, koševa za smeće, drvenih mostova, info točaka i slično, koji mogu biti izvedeni od prirodnih materijala (drveta, kamena, opeke, zemlje i sl.) ili suvremenih materijala, uz uvjet da je mobilijar kvalitetno dizajniran, u skladu s uvjetima nadležnog tijela za zaštitu i očuvanje kulturne baštine.
 - Postojeće jezero se po čišćenju može koristiti za sadržaje koji uključuju boravak uz jezero, sportsko-rekreacijske namjene te za ribolov.
 - Sve površine moraju biti uređene, a nove građevine projektirane i izgrađene na način koji omogućuje pristup, kretanje, boravak i rad osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti, sukladno posebnim propisima.
 - Parkirališni prostor u funkciji kompleksa dvorca Šaulovec (za korisnike i osoblje) treba smjestiti u sjeveroistočnom dijelu, ispred ulaza u kompleks, te uklopiti u zelenilo. Potrebno je osigurati mogućnost parkiranja za osobna vozila i autobuse, te bicikle.
 - Dodatni ili pomoćni parkirališni prostor može se po potrebi urediti u južnom dijelu zone ukoliko se izgradi planirana cesta županijskog značaja.
 - Parkirna mjesta unutar zone potrebno je izvoditi od prirodnih materijala, zatravnjenih betonskih ploča, ili u makadamu.
 - *Način i uvjeti priključenja čestice na infrastrukturu:*
 - Infrastrukturno opremanje građevina/sadržaja zone potrebno je riješiti priključenjem na javnu infrastrukturnu mrežu, a ako priključenje nije u cijelosti moguće (ukoliko pojedina infrastruktura nije izgrađena), infrastrukturno opremanje građevina/sadržaja zone treba riješiti samostalno.
 - Opskrba električnom energijom, osim klasičnih izvora energije, moguća je i korištenjem i primjenom obnovljivih izvora ukoliko je to u skladu s uvjetima i mišljenjem javnoopravnih tijela nadležnih za zaštitu kulturne baštine i zaštitu prirode.
 - Javnu rasvjetu za potrebe centra treba uskladiti u odnosu na okruženje i potrebe.
 - Otpad nastao na području zone treba prikupljati na čestici do preuzimanja istog od strane odabranog ovlaštenog sakupljača otpada i provoditi u skladu sa sustavom gospodarenja otpadom općine Beretince.
 - *Ostali uvjeti:*
 - Potrebno je izraditi idejno arhitektonsko-urbanističko rješenje cjelokupnog prostora izdvojenog građevinskog područja izvan naselja kompleksa dvorca Šaulovec (koje uključuje i uređenje zelenih površina) u skladu s posebnim uvjetima javnoopravnih tijela nadležnih za zaštitu i očuvanje kulturne baštine i zaštitu prirode.
 - Za sve zahvate unutar izdvojenog građevinskog područja izvan naselja kompleksa dvorca Šaulovec obvezna je primjena mjera zaštite kulturne baštine s obzirom na smještaj sadržaja unutar kulturnog dobra Dvorac Šaulovec, te primjena mjera zaštite prirode s obzirom na zaštićenu prirodnu vrijednost dijela prostora kompleksa - područje zaštićenog spomenika parkovne arhitekture - Šaulovec - Park oko dvorca/Park Šaulovec.
 - Obvezna je primjena mjera zaštite okoliša (vode, tla, zraka), mjere zaštite od požara te prirodnih i drugih nesreća sukladno posebnim propisima, ovom Planu i uvjetima nadležnih javnoopravnih tijela.
- Za preostalo područje zaštićeno kao kulturna i prirodna baština, a koje nije u obuhvatu izdvojenog građevinskog područja izvan naselja - kompleksa

dvorca Šaulovec, potrebno je izraditi idejno rješenje korištenja i uređenja zaštićenog područja, uz poštivanje posebnih propisa te uvjeta i mjera javnopravnih tijela nadležnih za zaštitu kulturne baštine i zaštitu prirode.

Ovim planom je u jugozapadnom dijelu zaštićenog područja kulturne baštine planirana mogućnost uređenja sportsko-rekreacijskih sadržaja izvan građevinskog područja županijskog značaja (označeno oznakom R6 u grafičkom prikazu 1a. *Korištenje i namjena prostora Prostori/površine za razvoj i uređenje*), a bez određivanja konkretne površine, te u funkciji osnovne ili pratećih namjena kompleksa dvorca Šaulovec.

Uređenje ovih sportsko-rekreacijskih sadržaja moguće je i prije izrade idejnog rješenja iz prethodnog stavka, a prema uvjetima određenim točkama od 3.7.2. do 3.7.5. ovih odredbi za provođenje, te uvjeta i mjera javnopravnih tijela nadležnih za zaštitu kulturne baštine.

11.1.4.2.5. Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja posebne namjene - građevine za zaštitu i spašavanje - **Regionalni centar civilne zaštite Varaždin** (Turčin, Općina Gornji Kneginec) i **Rezervat posebne namjene** županijskog značaja - prikazano na kartografskom prikazu 1a. *Korištenje i namjena prostora Prostori/površine za razvoj i uređenje* i 4l. *Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja*, te navedeno u Tablici 1. - poglavlje 1. ovih Odredbi za provođenje pod brojem 8.2. Regionalni centar civilne zaštite i brojem 8.3. Rezervat posebne namjene.

Osnovna namjena izdvojenog građevinskog područja izvan naselja posebne namjene je zaštita i spašavanje - **Regionalni centar civilne zaštite** s potrebnim pratećim sadržajima koji se planira smjestiti u sjeverozapadnom dijelu područja, dok je preostali jugoistočni dio područja - Rezervat posebne namjene planiran za možebitno proširenje Regionalnog centra civilne zaštite ili za smještaj drugih sadržaja posebne namjene s pratećim sadržajima (za potrebe MUP-a i druge potrebe zaštite i spašavanja i slično).

U okviru Regionalnog centra civilne zaštite moguća je izgradnja osnovne/ih zgrade/a za potrebe Regionalnog centra (svi potrebni osnovni i prateći sadržaji u funkciji civilne zaštite), te izgradnja helidroma, vježbališta (terena i građevina) i atletske staze, kao i drugih potrebnih pratećih sadržaja civilne zaštite.

U slučaju ugroženosti stanovništva koja bi zahtijevala evakuaciju, u okviru Regionalnog centra civilne zaštite potrebno je predvidjeti prostor za zbrinjavanje stanovništva na koji se mogu postaviti šatori za privremeni boravak ljudi.

U okviru Rezervata posebne namjene mogu se graditi potrebne građevine i uređivati prostori ovisno o konkretnim posebnim namjenama koje će u Rezervatu ove namjene biti smještene.

Cestovni pristup području posebne namjene - građevinama za zaštitu i spašavanje planiran je s državne ceste DC 2 (takozvane istočne obilaznice Varaždina) na dva načina:

- spojem na državnu cestu DC 2 s istočne strane izdvojenog građevinskog područja posebne namjene, kojim je moguće osigurati izlaz iz predmetnog područja na državnu cestu i ulaz u područje posebne namjene samo iz smjera Varaždina u dvije varijante; unutar samog područja posebne namjene planira se interna prometnica (kao javna prometna površina) do Regionalnog centra civilne zaštite u dvije varijante, uz mogućnost i obvezu priključenja na istu i ostalih sadržaja koji će se graditi unutar Rezervata posebne namjene; po odabiru jedne od varijantnih prometnica, prestaje obveza čuvanja koridora varijante koja nije odabrana.
- spojem sa sjeverne strane područja, mostom preko rijeke Plitvice te planiranom prometnicom u gospodarskoj zoni sjeverno od rijeke Plitvice, na području Grada Varaždina, koja se spaja na semaforizirano raskrižje s državnom cestom DC 2 u Varaždinu. Nastavno, južno na navedeni spoj planira se i interna prometnica unutar područja posebne namjene s koje je isto tako moguć pristup ostalim sadržajima područja posebne namjene.

Navedene pristupe nije obvezno graditi istovremeno.

Interne prometnice unutar područja posebne namjene i pristupna prometnica na području Grada Varaždina određuju se kao prometnice županijskog značaja s obzirom da osiguravaju pristup sadržaju županijskog značaja. Sve navedene prometnice moraju biti osposobljene za promet vatrogasnih i drugih interventnih vozila, te trebaju biti izgrađene kao ceste s posebnim režimom korištenja, odnosno poseban režim korištenja mora biti omogućen na tim prometnicama, kao i na spoju s istočne strane na državnu cestu DC 2 te na semaforiziranom raskršću na državnoj cesti DC 2, a radi osiguranja prolaza vozila zaštite i spašavanja i drugih posebnih namjena u vrijeme interventnih situacija.

Pristup području posebne namjene na državnu cestu DC 2 s istočne strane i interne prometnice unutar tog područja mogu se koristiti samo za potrebe sadržaja smještenih unutar područja posebne namjene (Regionalnog centra civilne zaštite i Rezervata posebne namjene).

Prometnica kojom se području posebne namjene pristupa sa sjeverne strane, osim što treba biti izgrađena kao cesta pod posebnim režimom zbog prolaza vozila zaštite i spašavanja i drugih posebnih namjena, ujedno će se koristiti i kao pristupna cesta za buduće gospodarske sadržaje u gospodarskoj zoni Grada Varaždina. Ova cesta u svom koridoru treba imati odvojene pješačke i biciklističke staze.

S obzirom da je jugozapadna obilaznica grada Varaždina planirana kao dio Podravske brze ceste s raskrižjem sa državnom cestom - istočnom obilaznicom u dvije razine, potrebno je prilikom projektiranja i izgradnje tog raskrižja osigurati/zadržati ovim Planom planirani pristup području posebne namjene.

Za potrebe Regionalnog centra civilne zaštite planira se mogućnost korištenja matičnog željezničkog kolosijeka koji se planira za potrebe Gospodarske

zone Brezje u Varaždinu, uz regionalnu prugu R 201, a sukladno određenjima iz točke 6.2.6.4. ovih odredbi za provođenje i uvjetima nadležnog javnopravnog tijela. Prema potrebama, moguće je osigurati vezu planiranog matičnog željezničkog kolosijeka sa sadržajima posebne namjene.

Za potrebe smještaja sadržaja posebne namjene moguće je formiranje više građevnih čestica (za jedan ili više planiranih/mogućih sadržaja) sa priključkom na interne javne prometnice.

- *Uvjeti izgradnje i oblikovanja građevina i uređenja prostora posebne namjene:*

- Najveći koeficijent izgrađenosti građevne čestice (kig) iznosi 0,4
- Najveći dopušteni broj etaža osnovnih građevina se ne određuje, kao niti koeficijent iskoristivosti (kis).
- Najveća dopuštena visina osnovnih građevina iznosi 15 m do vijenca, a građevina pratećih namjena 5 m.
- Izuzetno, ukoliko je posebnim propisima (zaštite, spašavanja, kontrole prostora i slično) uvjetovana veća visina pojedinih građevina, za takve građevine visina se ne ograničava, uz obvezu poštivanja uvjeta iz točke 11.2.6.2. s obzirom na ograničenja vezana uz Aerodrom Varaždin.
- Potrebno je osigurati propisanu međusobnu udaljenost između pojedinih samostojećih građevina, u cilju zaštite od požara i rušenja uslijed prirodnih i drugih nesreća.
- Oblikovanje građevina usklađuje se s obzirom na potrebe posebnih namjena.

- *Uvjeti za uređenje građevne čestice, te zelenih i parkirališnih površina:*

- Ulaz u Regionalni centar civilne zaštite planira se u sjeveroistočnom dijelu građevne čestice.
- Zgradu Regionalnog centra civilne zaštite potrebno je smjestiti u dijelu prostora centra, a heliodrom, vježbališta i atletske staze, te prateće sadržaje potrebno je smjestiti u zapadnom dijelu prostora centra.
- U okviru Regionalnog centra civilne zaštite potrebno je smjestiti i prostor za parkiranje vozila na ulaznom dijelu.
- Za formiranje ulaza na građevne čestice sadržaja posebne namjene unutar Rezervata ove namjene primjenjuju se odredbe navedene u dijelu ovog poglavlja, pod *Ostali uvjeti*.
- Sve površine moraju biti uređene, a građevine projektirane i izgrađene na način koji omogućuje pristup, kretanje, boravak i rad osobama smanjene pokretljivosti, sukladno posebnim propisima.
- Izgradnja sadržaja posebne namjene na predmetnom području koje je poplavno područje rijeke Plitvice moguća je uz osiguranje

odgovarajućih mjera zaštite od poplava (izgradnja na visini iznad najveće visine vode u slučaju poplave prema podacima nadležnog javnopravnog tijela, izgradnjom građevina za obranu od poplava ili na drugi odgovarajući način u skladu s uvjetima nadležnog javnopravnog tijela).

- Najmanje 20% od ukupne površine građevne čestice trebaju činiti zelene površine izvedene na tlu, pri čemu se u obračun ne mogu uzeti zatravnjena parkirališta.

- *Način i uvjeti priključenja čestice na infrastrukturu:*

- Infrastrukturno opremanje građevina/sadržaja ovog područja posebne namjene potrebno je riješiti priključenjem na javnu infrastrukturnu mrežu, prema uvjetima nadležnih javnopravnih tijela.
- Ako priključenje na postojeću infrastrukturu nije u cijelosti moguće (ili ukoliko pojedina infrastruktura nije izgrađena), infrastrukturno opremanje građevina/sadržaja posebne namjene treba rješavati samostalno ili izgraditi potrebnu infrastrukturu.
- Odgovarajuće vodove infrastrukture moguće je prema potrebi graditi u prometnom koridoru planiranih internih prometnica.
- Opskrba električnom energijom, osim klasičnih izvora energije, moguća je i korištenjem i primjenom obnovljivih izvora u skladu s uvjetima nadležnih javnopravnih tijela.
- Javnu rasvjetu za potrebe Regionalnog centra civilne zaštite i drugih sadržaja posebne namjene treba uskladiti u odnosu na okruženje i potrebe.
- Otpad nastao na području posebne namjene treba prikupljati na pojedinoj čestici do preuzimanja istog od strane odabranog ovlaštenog sakupljača otpada.

- *Ostali uvjeti:*

- Potrebno je izraditi idejno arhitektonsko urbanističko rješenje/razradu prostora Regionalnog centra civilne zaštite i idejno arhitektonsko urbanističko rješenje Rezervata posebne namjene, u svrhu pozicioniranja sadržaja u prostoru i njihova priključenja na interne javne prometnice, te postojećih i planiranih infrastrukturnih građevina. Idejnim arhitektonsko urbanističkim rješenjima/razradama prostora mogu se prema potrebi predvidjeti i druge interne prometnice osim planiranih ovim Planom.

Izuzetno, idejno arhitektonsko urbanističko rješenje/razradu prostora nije obvezno izraditi za Rezervat posebne namjene ukoliko isti bude namijenjen za jednog korisnika ili nekoliko korisnika pod uvjetom da se za svaku pojedinu novoformiranu česticu može osigurati pristup na jednu od planiranih internih prometnica kao javnih prometnih površina, te priključenje na potrebnu infrastrukturu.

- Prilikom uređenja pojedinih sadržaja posebne namjene u izdvojenom građevinskom području izvan naselja posebne namjene potrebno je štiti inundacijski pojas rijeke Plitvice i ostalih vodotoka/kanala koji prolaze tim područjem, a sukladno posebnim propisima i uvjetima nadležnih javnopravnih tijela.
- Potrebno je štiti prostor postojećih infrastrukturnih građevina (uključujući i njihove zaštitne pojaseve) koje prolaze izdvojenim građevinskim područjem izvan naselja posebne namjene ili neposredno uz to područje, a prema uvjetima iz ovog Plana i posebnim uvjetima nadležnih javnopravnih tijela. Navedeno se osobito odnosi na sljedeće infrastrukturne građevine: državna cesta DC 2, regionalna pruga R201, korisnički i spojni vod elektroničke komunikacijske infrastrukture, magistralni vodovod, magistralni plinovod.
- Potrebno je štiti planske koridore infrastrukturnih građevina planiranih ovim Planom na području ili neposredno uz područje izdvojenog građevinskog područja izvan naselja posebne namjene za: Podravsku brzu cestu u koridoru današnje obilaznice Grada Varaždina (s južne strane), čvor na Podravsku brzu cestu (s istočne strane), te odgovarajući prostor za planirani matični kolosijek (sa zapadne strane). Navedene planske koridore potrebno je štiti do izdavanja akta kojim se odobrava izgradnja pojedinih infrastrukturnih građevina.
- Prilikom izgradnje i uređenja područja posebne namjene obvezna je primjena mjera zaštite okoliša (vode, tla, zraka), mjera zaštite od požara te prirodnih i drugih nesreća sukladno posebnim propisima, ovom Planu i uvjetima nadležnih javnopravnih tijela.

Mjere zaštite okoliša:

Klimatske promjene - Prilagodba klimatskim promjenama

- Prilikom projektiranja zahvata, analizirati utjecaj klimatskih promjena na predviđeno rješenje i odabrati optimalno rješenje analizirajući, između ostaloga, utjecaje klimatskih promjena na zahvat.

Vode

- Sve zahvate unutar Regionalnog centra civilne zaštite planirati na način da budu minimalno udaljeni 10 m od korita vodotoka.

Bioraznolikost

- Gradnju planirati izvan travnjačkog stanišnog tipa C.2.3.2. Mezofilne livade košanice Srednje Europe.

Krajobraz

- U projektnoj fazi izgradnje izraditi krajobrazni elaborat od strane ovlaštene osobe, u svrhu izbjegavanja negativnih vizualnih utjecaja i oplemenjivanja prostora u projektnoj fazi izgradnje Regionalnog centra.

11.1.4.2.6. Površina županijskog značaja u dijelu građevinskog područja naselja **javne i društvene namjene (školske, visoko učilišne i kulturne) - Umjetničko obrazovni centar sjeverne Hrvatske - Glazbena škola u Varaždinu** (Varaždin, Grad Varaždin) - prikazano simbolom na kartografskom prikazu 1a. *Korištenje i namjena prostora Prostori/površine za razvoj i uređenje* i površinom na kartografskom prikazu 4n. *Građevinsko područje naselja*, te navedeno u Tablici 1a. - poglavlje 1. ovih Odredbi za provođenje pod brojem 1.1.

Površina županijskog značaja u dijelu građevinskog područja naselja namijenjen za javne i društvene namjene (školske, visoko učilišne i kulturne) - Umjetničko obrazovni centar sjeverne Hrvatske - Glazbena škola u Varaždinu uključuje palaču Patačić - Erdödy, jugozapadnu dvorišnu zgradu (zapadno krilo i južno krilo) i sjevernu zgradu, te unutarnje dvorište, koje čine zaštićeno kulturno dobro (civilna građevina). Na predmetnom prostoru danas djeluje Glazbena škola u Varaždinu.

Površina županijskog značaja u dijelu građevinskog područja naselja javne i društvene namjene - Umjetničko obrazovni centar sjeverne Hrvatske - Glazbena škola u Varaždinu obuhvaća katastarsku česticu 2096 k.o. Varaždin i nalazi se unutar obuhvata povijesne jezgre grada Varaždina (u Bloku 25, te određeno kao kulturno-povijesna cjelina - zona B prema Urbanističkom planu uređenja povijesne jezgre grada Varaždina).

U sklopu Umjetničko obrazovnog centra sjeverne Hrvatske - Glazbena škola u Varaždinu moguće je, uz energetska obnovu, urediti/formirati/izgraditi sadržaje za potrebe obrazovanja u glazbenoj kulturi i srodnim umjetničkim granama (učionice, vježbaonice, dvorane i sl.) i za potrebe održavanja kulturnih događanja, te potrebne prateće i pomoćne sadržaje.

Za Umjetničko obrazovni centar sjeverne Hrvatske - Glazbena škola u Varaždinu zadržava se postojeći pristup (kolni i pješački) na javnu prometnu površinu s južne strane, s glavne prometnice (Milkovićeve ulica) i pješački ulaz u palaču s istočne strane (Kapucinski trg), s postojeće pješačke površine.

U cilju bolje organizacije i osiguranja optimalnih uvjeta za rad Umjetničko obrazovnog centra sjeverne Hrvatske - Glazbena škola u Varaždinu određuju se sljedeći *uvjeti mogućih zahvata, izgradnje, uređenja i oblikovanja građevina i površine unutarnjeg dvorišta*:

1. Zgrada palače Patačić - Erdödy (na kartografskom prikazu 4n. označeno brojem 1. - Palača Patačić Erdödy).

Za plaču je planirana stroga zaštita, moguća sanacija te eventualno potrebna restitucija. Palaču je potrebno očuvati u postojećem obliku uz moguće preinake u unutrašnjosti, prateći i prezentirajući njeno izvorno stanje, sukladno nalazima i izrađenom konzervatorskom elaboratu.

Krila palače moguće je restituirati prema detaljnim konzervatorskim smjernicama i uvjetima, a potkrovlje rekonstruirati u postojećim gabaritima.

2. Jugozapadna dvorišna zgrada (južno i zapadno krilo) (na kartografskom prikazu 4n. označeno brojem 2. - Jugozapadna dvorišna zgrada)

Jugozapadnu dvorišnu zgradu je moguće sanirati, restituirati, rekonstruirati i adaptirati u postojećim tlocrtnim gabaritima u skladu s povijesnim oblikovanjem.

Nadsvodeni dio zapadnog krila (bivša konjušnica) potrebno je očuvati, rekonstruirati i restituirati, a sve prema detaljnim konzervatorskim smjernicama i uvjetima.

Naknadne unutarnje nadogradnje zapadnog i južnog krila mogu se ukloniti.

Moguća katnost rekonstruirane jugozapadne dvorišne zgrade je: podrum, prizemlje i potkrovlje s povišenjem, odnosno nadozidom od najviše 120 cm radi bolje iskoristivosti prostora potkrovlja ukoliko je to potrebno i odgovarajućim povišenjem sljemena zgrade, te izvedbom dvostrešnog krova pokrivenog biber crijepom. Moguća je izvedba krovnih prozora.

3. Sjeverna zgrada (sjeverno krilo) (na kartografskom prikazu 4n. označeno brojem 3. - Sjeverna zgrada)

Postojeću sjevernu zgradu je moguće ukloniti i zamijeniti novom građevinom najveće tlocrtno površine prema označenom u kartografskom prikazu 4n.

Nova sjeverna zgrada može biti suvremeno oblikovana na način usklađen s vrijednostima povijesnog sklopa, te da svojim volumenom i oblikovanjem ne ugrožava prostorne odnose očuvanih dijelova ovog zaštićenog sklopa u kojem je dominantna palača, kao i vrijedne vizure te afirmaciju i mogućnost uređenja dvorišnog prostora, a sve prema uvjetima i smjernicama nadležnog javnopravnog tijela za zaštitu i očuvanje kulturne baštine.

Moguća katnost nove sjeverne zgrade je: podrum/suteren, prizemlje, kat i potkrovlje. Osnovni, veći volumen zgrade treba obuhvatiti podrum/suteren, prizemlje i kat, a potkrovlje manji volumen, uvučen u odnosu na osnovni volumen zgrade.

Visina većeg volumena nove sjeverne zgrade može biti najviše do visine vijenca palače. Dubina nove zgrade može iznositi najviše 16 m od sjeverne međe građevinske čestice.

Krov nove zgrade može biti ravan, a potkrovlje nove zgrade treba oblikovati kao uvučenu etažu s južne strane, s mogućom terasom, te s ravnim krovom. Dubina potkrovlja može iznositi do 10 m od sjeverne međe građevinske čestice, a konstruktivna visina potkrovlja do 3,6 m.

U suterenu nove zgrade moguće je smjestiti koncertnu dvoranu (koja bi trebala biti dijelom ukopana s obzirom na njezin pretpostavljeni veći volumen). Moguće je izvršiti perforacije zida prema sjevernim susjednim česticama na način da se iste obrade

neprovidnim fiksnim staklom koje zadovoljava uvjere zaštite od požara.

Istočni, spojni dio palače, na udaljenosti do 6 m od zapadnog pročelja palače, zadržava postojeći tlocrtni i visinski gabarit, a unutrašnji dio je moguće sanirati, restituirati, rekonstruirati i adaptirati.

4. Dvorište (na kartografskom prikazu 4n. označeno brojem 4. - Dvorište)

Dvorište je potrebno primjereno paraterno i hortikulturno urediti i prilagoditi potrebama korisnika planirane namjene (oblikovati za odvijanje aktivnosti na otvorenom).

Prostor dvorišta je moguće urediti na način da se ispod postojeće kote dvorišta smjeste korisni programi/prostori škole s nastavnom i/ili kulturnom namjenom (pretežito ili dijelom ukopani - primjerice poput amfiteatra u sjevernom dijelu čestice ili sl.).

Moguća je postava i odgovarajućeg mobilijara - primjerice: rukohvata, klupica i stolova, koševa za smeće i slično, koji mogu biti izvedeni od prirodnih materijala (drвета, kamena, opeke, zemlje i sl.) ili suvremenih materijala, uz uvjet da je mobilijar kvalitetno dizajniran koristeći materijale u skladu s uvjetima nadležnog tijela za zaštitu i očuvanje kulturne baštine.

Način i uvjeti priključenja čestice na infrastrukturu:

Postojeće građevine u sklopu Umjetničko obrazovnog centra sjeverne Hrvatske - Glazbena škola u Varaždinu su priključene na postojeću prometnu, komunalnu i energetska infrastrukturu koja se nalazi u okruženju predmetne lokacije (Milkovićeve ulica i Kapucinski trg), te na koje je moguće i priključenje nove i rekonstruirane zgrade prema posebnim uvjetima nadležnih javnopravnih tijela koja upravljaju pojedinom infrastrukturom, uz usklađenje s uvjetima zaštite i očuvanja kulturne baštine.

Otpad nastao na području Umjetničko obrazovnog centra treba prikupljati na čestici do preuzimanja istog od strane odabranog ovlaštenog sakupljača otpada, odnosno na način utvrđen posebnim propisima Grada Varaždina.

Za promet u mirovanju za potrebe Umjetničko obrazovnog centra mogu se koristiti zone duž glavnih gradskih i gradskih ulica u okruženju i javna garaža na Kapucinskom trgu.

Ostali uvjeti koji se odnose na sve građevine i površine Umjetničko obrazovnog centra sjeverne Hrvatske - Glazbena škola u Varaždinu, te uvjeti koji su propisani Urbanističkim planom povijesne jezgre grada Varaždina, a koji se mogu na odgovarajući način, u skladu s uvjetima i smjernicama javnopravnog tijela nadležnog za zaštitu i očuvanje kulturne baštine, primijeniti na Umjetničko obrazovni centar:

Sve zahvate unutar Umjetničko obrazovnog centra sjeverne Hrvatske - Glazbena škola u Varaždinu potrebno je izvoditi u skladu s posebnim uvjetima javnopravnog tijela nadležnog za zaštitu i očuvanje kulturne baštine.

Uz zahtjev za dobivanje propisanih dozvola za izgradnju i uređenje potrebno je priložiti arhitektonski snimak postojećeg stanja građevina i prijedlog idejnih rješenja zahvata za koje su prethodno pribavljeni konzervatorski uvjeti nadležnog javnopravnog tijela.

Sve površine moraju biti uređene, a nove ili rekonstruirane građevine projektirane i izgrađene na način koji omogućuje pristup, kretanje, boravak i rad osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti, sukladno posebnim propisima.

Prilikom zemljanih radova (iskopa) obavezan je kontinuirani nadzor arheologa o trošku investitora. Ako se kod izvođenja građevinskih ili drugih radova naiđe na arheološko nalazište ili predmete od arheološkog značaja, izvođač radova dužan je odmah o tome obavijestiti nadležno tijelo za zaštitu i očuvanje kulturnih dobara.

Ne mogu se koristiti građevinski materijali čijom bi razgradnjom nastala šteta na kulturnoj baštini. Vrsta materijala za izgradnju odredit će se konzervatorskim uvjetima javnopravnog tijela nadležnog za zaštitu i očuvanje kulturne baštine.

Nije dopuštena ugradnja plastične stolarije.

Zaštitu pojedinih prostora u građevinama kao i otvorenih prostora od sunca potrebno je rješavati na način koji će odrediti javnopravno tijelo nadležno za zaštitu i očuvanje kulturne baštine.

Radi očuvanja urbano-arhitektonskih silueta na krovovima se mogu izvoditi samo otvori oblikovno prilagođeni povijesnim karakteristikama građevina, dimnjaci ili zajedničke antene (osim satelitskih), ventilacijski otvori, te gromobrani i snjegobrani, i to na onim građevinama koje odobri javnopravno tijelo nadležno za zaštitu i očuvanje kulturnih dobara.

Na krovovima postojećih građevina nije dopušteno postavljanje, solarnih i fotonaponskih kolektora i ćelija, osim iznimno uz suglasnost nadležnog javnopravnog tijela.

Ne mogu se izvoditi dimnjaci kotlovnica centralnog grijanja, antene te druge instalacije koje nadvisuju sljeme krova zaštićenih zgrada više od 2,0 m, te time narušavaju njihove spomeničke vrijednosti.

Nije dozvoljeno postavljanje bilo kakvih instalacija (plinskih, klima uređaja, ventilacionih kanala i sl.) na pročeljima građevina i u ulazima (haustorima), osim iznimno, uz suglasnost nadležnog javnopravnog tijela.

Kod obnove postojećih i gradnje novih građevina treba u mogućoj mjeri poštivati principe zelene gradnje i koristiti obnovljive izvore energije projektirane tako da maksimalno štede energiju, a oborinsku vodu koriste za zalijevanje i sl., te na način da ne mogu imati negativni utjecaj na povijesne građevine, njihovo trajno očuvanje i ona svojstva koja ih određuju kao kulturno dobro, i slijedom toga utjecaj na cjelokupnu urbanističku strukturu grada.

Obvezna je primjena mjera zaštite okoliša (tla, zraka, buke), mjere zaštite od požara te prirodnih i drugih nesreća sukladno posebnim propisima, ovom Planu i uvjetima nadležnih javnopravnih tijela.

Najviša dozvoljena razina buke na vanjskim prostorima povijesne jezgre grada Varaždina za dan iznosi 65 dB, a za noć 50 dB.

11.1.4.2.7. Struktura izvan građevinskog područja županijskog značaja - površina namijenjena za **gospodarsku namjenu - ugostiteljsko-turističku - robinzonski smještaj** (Kapela Podravska, Općina Veliki Bukovec) (oznaka T-r) sa sekundarnom sportsko-rekreacijskom namjenom unutar primarne namjene (oznaka R6) - prikazano na kartografskom prikazu 1a. *Korištenje i namjena prostora Prostori/površine za razvoj i uređenje* te navedeno, navedeno u Tablici 2. - poglavlje 1. ovih Odredbi za provođenje pod brojem 6.1.

Površina izvan građevinskog područja namijenjena za gospodarsku namjenu - ugostiteljsko-turističku - robinzonski smještaj sa sekundarnom sportsko-rekreacijskom namjenom planira se u cijelosti unutar područja zaštićene prirodne baštine - Regionalnog parka »Mura - Drava« i ekološke mreže NATURA 2000.

Površina izvan građevinskog područja **gospodarske namjene - ugostiteljske turističke - robinzonski smještaj** planirana je prioritetno za sadržaje robinzonskog smještaja s mogućim pratećim sportsko-rekreacijskim sadržajima kao sekundarnom namjenom. Robinzonski smještaj moguće je formirati unutar planirane površine u istočnom i u zapadnom dijelu planirane površine, uz stari rukavac rijeke Drave i okolnog obalnog i šumskog područja uz zadržavanje postojeće autohtone vegetacije. Preostali dio planirane površine, koji se neće koristiti za sadržaje robinzonskog smještaja moguće je koristiti za prateće sportsko-rekreacijske sadržaje u vidu izletništva, odnosno boravka u prirodi uz minimalne zahvate u prostor ili ostati neizgrađen. Obavezno je zadržavanje postojeće autohtone vegetacije, a sadnja alohtonih nezavičajnih biljnih vrsta nije dozvoljena.

Pristup površini namijenjenoj za gospodarsku namjenu - ugostiteljsko-turističku - robinzonski smještaj moguć je s postojećih nerazvrstanih cesta: s jugoistočne, južne i jugozapadne strane ili sa sjeverne strane s postojeće prometnice uz akumulacijsko jezero HE sustava Drava.

Pojedinu konkretnu površinu i razmještaj pojedinih sadržaja robinzonskog smještaja i sportsko-rekreacijskih sadržaja potrebno je utvrditi na način koji omogućuje u najvećoj mogućoj mjeri zadržavanje postojeće autohtone vegetacije i prirodne vrijednosti područja za predmetno zaštićeno područje, odnosno za pojedine prisutne vrste i staništa.

U svrhu određivanja konkretnih površina i razmještaja sadržaja navedenih namjena potrebno je kroz idejno rješenje predložiti položaj i obuhvat područja za navedene namjene, opis predviđenih zahvata, kao i način formiranja pristupa i osiguranja nužne infrastrukture.

Ukupni smještajni kapacitet robinzonskog smještaja unutar planirane površine za gospodarsku namje-

nu - ugostiteljsko-turističku - robinzonski smještaj je do 30 gostiju.

Unutar robinzonskog smještaja nije moguće graditi građevine za čije je građenje potrebna građevinska dozvola.

Za pojedinu površinu robinzonskog smještaja te pratećih sportsko-rekreacijskih sadržaja potrebno je formirati česticu s pristupom na javnu prometnu površinu.

- *Uvjeti izgradnje i oblikovanja robinzonskog smještaja:*

- Za utvrđenu površinu robinzonskog smještaja prema idejnom rješenju potrebno je izraditi odgovarajuću dokumentaciju za ishođenje propisanog akta za lociranje/gradnju/uređenje sadržaja robinzonskog smještaja, te akte i postupke vezane uz propise s područja zaštite prirode.
- Navedenu dokumentaciju treba izraditi u skladu s uvjetima propisanim ovim Planom za predmetnu planiranu namjenu, kao i temeljem posebnih uvjeta i mjera nadležnih javnopravnih tijela.
- U okviru robinzonskog smještaja moguće je postavljanje/građenje:
 - šatora od platna i drugih laganih savitljivih materijala tlocrtne površine do 20 m²
 - zgrada od drveta ili drugog lakog prirodnog materijala tlocrtne površine do 20 m² koje se mogu smjestiti na tlu ili na stupovima na tlu.
- Navedene zgrade/šatori moraju biti oblikovane i izvedene od materijala u skladu s karakterom i vrijednošću prirodnog prostora, odnosno prema posebnim uvjetima javnopravnih tijela nadležnih za zaštitu prirode.
- Najveći dopušteni broj etaža je P (prizemlje), a iznimno i potkrovlje ukoliko je isto tehnički izvedivo.
- Potrebno je osigurati propisanu međusobnu udaljenost između pojedinih zgrada/šatora, u cilju zaštite od požara i rušenja uslijed prirodnih i drugih nesreća.
- Kod izgradnje zgrada/šatora robinzonskog smještaja potrebno je poštivati uvjete smještaja - infrastrukture i prostorija/prostora ili opreme za pružanje usluge smještaja, propisane važećim propisima.
- Realizacija pojedine površine robinzonskog smještaja može se odvijati fazno, s time da se idejno rješenje/razrada za cijelu česticu mora izraditi prije ishođenja akata postavljanje/građenje.
- *Uvjeti za uređenje građevne čestice i parkirališnih površina robinzonskog smještaja:*
 - Parkirališni prostor potrebno je smjestiti u rubnom dijelu građevne čestice nastavno na pristupne prometnice. Potrebno je osigurati

mogućnost parkiranja za osobna vozila, te motora i bicikla. Parkirna mjesta potrebno je urediti kao zemljana ili u makadamu.

- Čestica se u pravilu ne ograđuje, a u slučaju potrebe ograđivanja, ograda mora biti izvedena od prirodnih materijala, bez temeljenja.
- Potrebno je u najvećoj mogućoj mjeri koristiti postojeće staze, a potrebne dodatne pješačke staze trebaju se svesti na najmanju moguću mjeru, te se izvoditi kao zemljane, u makadamu, te popločavanjem prirodnim materijalima (kamen, drvo, stara opeka i sl.).
- Za zonu predvidjeti osnovnu infrastrukturu u minimalnom opsegu - potrebe za energijom osigurati uglavnom iz obnovljivih izvora, a zbrinjavanje otpadnih voda treba rješavati putem vlastitog uređaja za pročišćavanje (biološki), odnosno prema uvjetima nadležnih javnopravnih tijela.
- Potrebno je zadržati prirodno autohtono zelenilo u najvećoj mogućoj mjeri, a planiranu postavu/gradnju/uređenje površina uklopiti u prirodni krajobraz.
- Moguća je postava odgovarajućeg mobilijara - primjerice: putokaza, obavijesnih ploča, rukohvata, klupica i stolova, koševa za smeće, drvenih mostova, info točaka i slično.
- Ostali potrebni elementi i mobilijar trebaju biti izvedeni od prirodnih materijala (drveta, kamena, opeke, zemlje i sl.), uz što manje zadiranje u postojeći prostor, te se moraju što više uklapati u prirodni krajobraz.
- *Ostali uvjeti:*
 - Za sve zahvate u okviru planirane površine za gospodarsku namjenu - ugostiteljsko-turističku - robinzonski smještaj sa sekundarnom sportsko-rekreacijskom namjenom obvezna je primjena mjera zaštite okoliša i prirode sukladno posebnim propisima i dokumentima, te uvjetima nadležnih javnopravnih tijela s obzirom na prirodnu vrijednost prostora (Regionalni park »Mura - Drava«, ekološka mreža NATURA 2000), te je potrebno provesti propisane postupke i ishoditi odgovarajuće akte (mišljenja, suglasnosti, posebne uvjete, prethodna odobrenja i dr.) od nadležnih javnopravnih tijela.
- *Uvjeti za sportsko-rekreacijsku namjenu:*
 - Pod sportsko-rekreacijskom namjenom podrazumijevaju se sportska i rekreacijska igrališta i slični sadržaji na otvorenom prostoru bez izgradnje građevina (trim staze, poučne staze, šetnice, sadržaji vezani uz sportski i rekreativni ribolov, mol za čamce, sadržaji vezani uz praćenje ekosustava i edukacije o istima, pristupi, promatračnice, manji vidikovci, skrovišta za životinje, tematski parkovi koji koriste prirodne datosti prostora i slično), izvedeni na način da se njihovim uređenjem ne ometa osnovna namjena pro-

stora temeljena na prirodnim datostima, niti devastirati šume i šumsko zemljište, vode i vodeni eko sustav, te isušivati močvarne površine i slično.

- Igrališta i staze moraju biti izvedena u zelenilu ili od drugih prirodnih materijala (zemljana, u pijesku, šljunku, opeci, kamenu i sl.). Potrebno je što više koristiti postojeće staze i puteve.
- Moguća je i postava odgovarajućeg mobilijara - primjerice: putokaza, obavijesnih ploča, rukohvata, klupica i stolova, koševa za smeće, drvenih mostova, info točaka i slično.
- Ostali potrebni elementi i mobilijar također trebaju biti izvedeni od prirodnih materijala (drveta, kamena, opeke, zemlje i sl.), uz što manje zadiranje u postojeći prostor, te se moraju što više uklapati u prirodni krajobraz.

U okviru površine za **gospodarsku namjenu - ugoditeljsko-turističku - robinzonski smještaj** sa sekundarnom sportsko-rekreacijskom namjenom moguće je koristiti dio postojećeg rukavca starog toka rijeke Drave za uzgoj ribe ukoliko će to biti omogućeno prema uvjetima javnopravnih tijela nadležnih za zaštitu prirode i upravljanje vodama. Vezano uz uzgoj ribe moguća je priprema i konzumacija ribe za posjetitelje/izletnike putem objekata jednostavnih usluga prema posebnom propisu o razvrstavanju ugoditeljskih objekata, kao i mogućnost prodaje ribe i ulova.

Za navedene potrebe moguća je izgradnja građevine u površini do 20 m² na način određen kao za robinzonski smještaj.

Nužno održavanje zelenih površina (izuzevši šume) moguće je provoditi košnjom ili/i ispašom primjerice: ovaca ili koza ukoliko je isto prihvatljivo za predmetni prostor, vrste i staništa temeljem mišljenja nadležnih javnopravnih tijela za zaštitu prirode. Životinjama treba osigurati smještaj u zasebnom dijelu, odvojeno od područja koje će koristiti izletnici i gosti.

Mjere zaštite okoliša:

Klimatske promjene - Prilagodba klimatskim promjenama

- Prilikom projektiranja zahvata, analizirati utjecaj klimatskih promjena na predviđeno rješenje i odabrati optimalno rješenje analizirajući, između ostaloga, utjecaje klimatskih promjena na zahvat.

Bioraznolikost

- Lokacije pojedinih sadržaja planirati na način da se u najvećoj mogućoj mjeri izbjegnu vrijedna rijetka i/ili ugrožena staništa, odnosno na način da se spriječi fragmentacija, degradacija i gubitak ugroženih i rijetkih stanišnih tipova i staništa strogo zaštićenih vrsta te osigura njihova povezanost.

Šumarstvo

- Izbjeći krčenje šuma radi postavljanja objekata ugoditeljsko-turističke namjene robinzonskog turizma.

Lovstvo

- Konzultirati se s nadležnim lovoovlaštenikom radi propisivanja dodatnih mjera zaštite i ublažavanja.

Mjere ublažavanja negativnih utjecaja na ekološku mrežu POVS HR2001307 Dravske akumulacije i POP HR1000013 Dravske akumulacije:

- Sve aktivnosti planirane na stanišnom tipu 6430 Hidrofilni rubovi visokih zeleni uz rijeke i šume (*Convolvulion sepium*, *Filipendulion*, *Senecion fluviatilis*) potrebno je odraditi unutar što manjeg radnog pojasa.
- Sve aktivnosti koje uključuju izgradnju i promjene stanišnih uvjeta, potrebno je planirati u potpunosti izvan područja rasprostranjenosti prioritetnog ciljnog stanišnog tipa 91E0* Aluvijalne šume (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albale*) te na način da ne dođe do njegovog gubitka ili degradacije
- Pravilno zbrinjavati otpad.
- Za otpadne vode proizašle realizacijom i korištenjem planiranog zahvata, osigurati najveći mogući stupanj pročišćavanja.
- U slučaju nalaza invazivnih vrsti, potrebno je o tome obavijestiti nadležnu javnu ustanovu iz sektora zaštite prirode, a uklanjanje invazivnih vrsta provoditi u suradnji s nadležnom javnom ustanovom iz sektora zaštite prirode.
- Građevinske radove izvršiti u što kraćem roku kako bi se smanjilo vremensko trajanje ometanja vrsti *Cucujus cinnaberinus*, *Castor fiber* - dabar i *Lutra lutra* - vidra.
- Radove izgradnje ne izvoditi u zoni nastambe ciljne vrste i u pojasu obalne vegetacije rukavca starog toka rijeke Drave (*Castor fiber* - dabar i *Lutra lutra* - vidra).
- Ne nasipavati obalu i same vodotoke.
- Zonu radnog pojasa smanjiti na najmanju moguću mjeru. -Radove izgradnje provoditi izvan razdoblja gniježđenja ciljnih vrsta ptica.
- Radove izgradnje provoditi izvan razdoblja gniježđenja ciljnih vrsta ptica.

11.1.4.2.8. Površine/građevine izvan građevinskog područja namijenjene **sportu i rekreaciji** (općenito i ostalo), uključivo za izletništvo i lovstvo čije lokacije se prikazuju simbolom na kartografskom prikazu 1a. *Korištenje i namjena prostora Prostorii/površine za razvoj i uređenje*, te su navedene u Tablici 2. - poglavlje 1. ovih Odredbi za provođenje pod brojem 7.1., 7.2. i 7.3., provode se prema točki 3.7. ovog Plana

- Sportsko rekreacijska namjena (priobalje Drave - Općina Petrijanec, Grad Varaždin, Općina Mali Bukovec, na prostoru sjeverozapadno od planirane sportsko-rekreacijsku namjene - Cen-

tar za vodene sportove Motičnjak, te prostor jugozapadno od kompleksa dvorca Šaulovec) - Tablica 2. - poglavlje 1. pod brojem 7.1.

- Sportsko rekreacijska namjena - izletništvo (Općina Vinica, Općina Donja Voća, Općina Klenovnik, Grad Lepoglava, Grad Ivanec, Grad Novi Marof, Općina Ljubešćica, Općina Visoko) - Tablica 2. - poglavlje 1. pod brojem 7.2.
- Sportsko rekreacijska namjena - lovstvo (Općina Vinica, Općina Petrijanec i Općina Maruševec) - Tablica 2. - poglavlje 1. pod brojem 7.3.

11.1.4.2.9. Građevine javne i društvene namjena čije lokacije se ne prikazuju na kartografskom prikazu 1a. *Korištenje i namjena prostora Prostor/površine za razvoj i uređenje - Prezentacijski centri kulturnih dobara* uz ili unutar građevina kulturnog dobra zaštićenih prema posebnom propisu bez prikaza lokacije prezentacijskog centra (navedene u Tablici 2. - poglavlje 1. pod brojem 8.1.) i **građevine posjetiteljske infrastrukture u područjima prirodne baštine** zaštićene prema posebnom propisu bez prikaza lokacije posjetiteljske infrastrukture smještene izvan građevinskog područja (navedene u Tablici 2. - poglavlje 1. pod brojem 8.2.), moguće je smještavati, graditi i uređivati na sljedeći način:

- **unutar građevine kulturnog dobra** - u skladu s posebnim uvjetima nadležnog javnopravnog tijela u okviru revitalizacije i prezentacije te građevine
- **unutar obuhvata kulturnog dobra, a izvan građevine kulturnog dobra** - prema sljedećim načelnim uvjetima: moguća je izgradnja prizemne građevina prezentacijskog centra s uključenim potrebnim pratećim i pomoćnim sadržajima, visine do 4 m i površine do 40 m²; oblikovanje, materijali i gabariti moraju biti usklađeni s građevinom koja se prezentira; predvidjeti osnovnu infrastrukturu u minimalnom opsegu; do prezentacijskog centra potrebno je osigurati pristup, a potrebna parkirališna mjesta smjestiti izvan obuhvata kulturnog dobra; pješačke i kolne puteve urediti kao zemljane, šljunčane, kamene i drugim prirodnim materijalima, a u skladu s posebnim uvjetima nadležnog javnopravnog tijela
- **unutar zaštićene prirodne baštine** - u skladu s određenjima ovog PPŽ-a iz poglavlja 8.1. do 8.6. i posebnim uvjetima nadležnog javnopravnog tijela.

Izgradnja posjetiteljske infrastrukture moguća je prema uvjetima propisanim za građevine namijenjene za rekreaciju u prirodi (točka 3.7. ovih odredbi za provođenje).

11.2. Područja primjene posebnih razvojnih i drugih mjera

11.2.1. Pogranično područje

Pogranično područje obuhvaća Grad Lepoglava (osim grada Lepoglave, te naselja Muričevac, Očura

i Vulišinec) i Općine Bednja, Cestica, Donja Voća, Klenovnik, Petrijanec, Sračinec i Vinica.

Za ovo područje, predviđaju se poticajne mjere, usmjerena ulaganja, gospodarski programi i programi razvoja infrastrukture na razini nacionalnog programa obnove i razvoja uz razrađenu osnovnu plansku koncepciju razvitka na županijskoj i lokalnoj razini, a u cilju postupnog smanjivanja nesrazmjera i zaostajanja u odnosu na druga područja i daljnjeg ravnomjernijeg razvitka (revitalizacija naselja i gospodarstva, a osobito poljodjelstva), te stvaranje pretpostavki za standard življenja primjeren vremenu.

Stimuliranje ostanka domicilnog stanovništva i naseļjavanje moguće je putem: poticanja poljoprivrednih djelatnosti i OPG-ova i razvoja malog i srednjeg gospodarstva, ulaganjem u komunalnu infrastrukturu i stvaranjem mogućnosti njenog korištenja za sva domaćinstava, uspostavljanjem mreže javnog prijevoza iz slabije razvijenih i udaljenih područja prema naseljima središtima razvoja, širenjem mreže društvene infrastrukture i dr.

Razvoj predmetnog područja potrebno je poticati i putem programa i projekata međudržavne suradnje, te financirati i iz fondova Europske unije.

Ukoliko bude proglašen Park prirode Hrvatsko zagorje (navedeno u Tablici 7. ovih Odredbi za provođenje - poglavlja 8. pod brojem 2.1. i 11.1.), za dio područja koje će ući u sustav budućeg Parka prirode Hrvatsko zagorje razvoj će se dodatno planirati i kroz PPPPO koji je za zaštićeno područje potrebno izraditi, a kojim treba razraditi uvjete zaštite i prihvatljive mogućnosti korištenja prostora s ciljem stvaranja pretpostavki za učinkovitiju zaštitu, ali i razvoj predmetnog područja.

11.2.2. Rubna i manje razvijena područja

Rubna i manje razvijena područja prema posebnom propisu obuhvaćaju Općine Donja Voća, Martijanec, Bednja, Cestica, Mali Bukovec, Sveti Đurđ, Visoko, Breznica, Breznički Hum, Jalžabet, Klenovnik, Maruševec, Vinica i Grad Lepoglavu.

U ovim prostorima potrebna je:

- revitalizacija naselja, gospodarstva i poljodjelstva na realnim osnovama s ciljem postupnog smanjivanja razlika u razvoju u odnosu na druga područja,
- provedba stimulativnih mjera (sufinanciranje, kreditiranje, porezne olakšice i slično) za ostanak stanovništva u područjima u kojima je moguće stvoriti realne perspektive za razvoj i poticanje onih djelatnosti koje će osigurati primjerene uvjete za život. Mogući načini stimuliranja ostanka stanovništva i naseļjavanja navedeni su u točki 11.2.1.

Pogranična i nerazvijena područja - pratiti stanje u prostoru, pojave i procese (posebno demografske) u cilju pravodobnog interveniranja u sprečavanju njihovih nepovoljnih učinaka.

11.2.3. Mreža gradskih naselja

Mreža gradskih naselja s Varaždinom, kao sjedištem Županije i važnijim nacionalnim središtem, te Ivancem, Ludbregom, Novim Marofom, Lepoglavom i Varaždinskim Toplicama kao planiranim srednjim i manjim gradovima, predstavljaju okosnicu policentrične razvojne strukture Županije.

U PPŽ-u se daje mogućnost formiranja gradskih urbanih zona objedinjavanjem svih kontaktnih prostora u zajedničko područje za razvoj naselja koja su se međusobno spojila (koncept se predlaže prvenstveno primijeniti za Varaždin, Ivanec, Ludbreg i Novi Marof). Također se potiče razvoj urbanih aglomeracija u okviru regionalnog razvoja sukladno posebnim propisima, te se daje mogućnost formiranja urbane aglomeracije Varaždina i Čakovca s ciljem zajedničkog korištenja pojedinih funkcija predmetnog područja.

Potrebne su poticajne i razvojne mjere s državne razine prvenstveno za jačanje srednjih i manjih gradova kako bi dosegli onu razinu na kojoj postaju stvarna žarišta vlastitog razvitka i razvitka okolnog područja.

11.2.4. Vojne lokacije i građevine

11.2.4.1. Korištenje okolnog prostora uz vojne lokacije i građevine, uključujući i utvrđivanje odgovarajuće namjene pojedinih zahvata gradnje, uvjetovani su obvezom primjene zaštitnih zona temeljem posebnih propisa o zaštitnim i sigurnosnim zonama oko vojnih lokacija i građevina prikazanih na kartografskom prikazu broj 3b. *Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora Uvjeti korištenja - Područja posebnih ograničenja u korištenju.*

11.2.4.2. Režimi građenja u odnosu na vojarnu »7. Gardijske brigade Puma« u Gradu Varaždinu:

- zona zabrane gradnje
 - za građenje bilo kakvih građevina u ovoj zoni obavezna je potvrda Ministarstva obrane
- zona ograničene gradnje I
 - zabrana građenja građevina koje svojom visinom nadvisuju vojnu građevinu i time predstavljaju fizičku prepreku koja ometa rad vojnih uređaja
 - zabrana građenja industrijskih i energetske građevine, dalekovoda, antena, raznih građevina metalnih konstrukcija, elektronskih uređaja i drugih građevina koje emitiranjem elektromagnetnih valova ili na neki drugi način ometaju rad vojnih uređaja, ugrožavaju sigurnost i tajnost vojne građevine ili predstavljaju »unosan cilj« napada
 - postojeća naselja i građevine ranije izgrađeni u ovoj zoni, mogu se proširivati i dograđivati, ovisno o konkretnim uvjetima u skladu s važećim prostornim planom, ali tako da se širenje usmjerava izvan ove zone
 - pojedinačno, individualno građenje manjih građevina moguće je ovisno o konkretnim

uvjetima (konfiguraciji terena, karakteru građevine, njegovoj lokaciji, mogućim posljedicama na rad vojnih uređaja, sigurnost i zaštitu tajnosti)

- za građenje bilo kakvih građevina u ovoj zoni obavezna je potvrda Ministarstva obrane
- zona ograničene gradnje II
 - zabrana građenja građevina koje svojom visinom nadvisuju vojnu građevinu i time predstavljaju fizičku zapreku koja ometa rad vojnih uređaja na smjerovima od posebnog interesa* za Oružane snage Republike Hrvatske. (*smjerovi od posebnog interesa - za svaki konkretni prostorni plan za određenu vojnu građevinu definirat će smjerove koji su od interesa za ostvarivanje usmjerenih radijskih veza - nisu određeni za ovaj Plan)
 - zabrana građenja građevina koje emitiranjem elektromagnetnih valova ili drugim zračenjima ometaju rad vojnih uređaja na smjerovima od posebnih interesa za Oružane snage Republike Hrvatske.

11.2.4.3. Režimi građenja u odnosu na vojno vježbalište »Macinka« u Gradu Varaždinu:

- zona zabrane gradnje:
 - zabrana građenja, osim za potrebe obrane
 - za gradnju građevina niskogradnje i uređenje okoliša potrebno je ishoditi potvrdu Ministarstva obrane.

11.2.4.4. Režimi građenja u odnosu na streljište »Veliki Prelogi« u Gradu Varaždinu:

- zona zabrane gradnje
 - zabrana građenja, osim za potrebe obrane
 - za gradnju građevina niskogradnje i uređenje okoliša potrebno je ishoditi potvrdu Ministarstva obrane.
- zona ograničene gradnje I
 - zabrana građenja industrijskih građevina, stambenih zgrada, bolnica, škola, dječjih vrtića, odmarališta i drugih građevina s većim skupovima ljudi
 - dozvoljeno građenje prometnica, dalekovoda i skladišta (vidjeti vrstu i drugo)
 - za građenje bilo kakvih građevina u ovoj zoni obavezna je potvrda Ministarstva obrane.

11.2.4.5. Režimi građenja u odnosu na vojno-skladišni kompleks Varaždin Breg u Općini Gornji Knežinec:

- zona zabrane gradnje
 - zabranjeno je svako građenje osim za potrebe obrane
 - za gradnju građevina niskogradnje i uređenje okoliša potrebno je ishoditi potvrdu Ministarstva obrane.
- zona ograničene gradnje
 - zabrana građenja industrijskih građevina, stambenih zgrada, bolnica, škola, dječjih

vrtića, odmarališta, drugih javnih građevina (u kojima se okuplja veći broj ljudi), magistralnih prometnica i dalekovoda iznad 110 kV

- dozvoljeno je građenje ostalih prometnica, dalekovoda (ispod 110 kV) i pogonskih skladišta. Za svako građenje koje je dozvoljeno u zoni ograničenog građenja izvođač i/ili vlasnik građevine dužni su potpisati privolu za nenaknadu štete nastale na građevinama u slučaju akcidenata u vojnom kompleksu
- zona kontrolirane gradnje
 - zabrana građenja novih urbaniziranih naselja, bolnica, škola, dječjih vrtića, odmarališta, drugih javnih građevina (u kojima se okuplja veći broj ljudi)
 - dozvoljeno je građenje ostalih prometnica, dalekovoda (ispod 110 kV) i pogonskih skladišta. Za svako građenje koje je dozvoljeno u zoni ograničenog građenja izvođač i/ili vlasnik građevine dužni su potpisati privolu za nenaknadu štete nastale na građevinama u slučaju akcidenata u vojnom kompleksu.

11.2.4.6. Suglasnošću se smatra potvrda glavnog projekta prema posebnom propisu o gradnji.

Moguća odstupanja od zabrana gradnje navedenih pod »režimima gradnje« utvrđuje Ministarstvo obrane u posebnim uvjetima koji se izdaju u svrhu izrade pojedinog glavnog projekta, temeljem posebnog propisa o zaštitnim i sigurnosnim zonama oko vojnih lokacija i građevina (u slučaju dugoročno neperspektivne lokacije za potrebe obrane, u slučaju kad zaštitna zona obuhvaća naselje ili građevine u skladu s Planom, te u slučajevima izgradnje kapitalnih prometnica, elektroenergetskih građevina i slično kada bi njihova izgradnja izvan zaštitne i sigurnosne zone značajno poskupjela gradnju, a zaštitni interesi obrane dozvoljavaju smanjenje vrste i veličine zona).

Na zahvate koji nisu specificirani u stavku pod »režimi građenja« ne primjenjuju se navedena ograničenja.

Iznimno od navedenog pod »režimi građenja«, bez suglasnosti Ministarstva obrane moguće je vršiti rekonstrukciju postojećih građevina svih namjena u svim zonama, radi osiguranja bitnih zahtjeva za građevinu sukladno posebnim propisima o gradnji ili radi poboljšanja uvjeta života i/ili rada.

11.2.5. Mjere zaštite od prirodnih i drugih nesreća

11.2.5.1. Za područje Varaždinske županije donesena je **Procjena rizika od velikih nesreća za područje Varaždinske županije** 2019. godine, te **Izmjene i dopune Procjene rizika od velikih nesreća za područje Varaždinske županije** 2020. godine. Navedeni dokumenti sadrže, uz propisane elemente, grafičke priloge pojedinih rizika te zahtjeve sustava civilne zaštite u području prostornog planiranja.

Zahtjevi sustava civilne zaštite određeni u navedenoj Procjeni rizika predstavljaju preventivne aktivnosti

i mjere koje moraju sadržavati prostorni planovi jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a čijom će se implementacijom umanjiti posljedice i učinci djelovanja prirodnih i tehničko - tehnoloških katastrofa i velikih nesreća, te povećati stupanj sigurnosti stanovništva, materijalnih dobara i okoliša. Zahtjevi sustava civilne zaštite u području prostornog planiranja odnose se na ugroze koje predstavljaju potencijalne ugroze za život i zdravlje ljudi, gospodarstvo te društvenu stabilnost i politiku na području Varaždinske županije te koje se odnose na prostor ili su vezane uz njega. Temeljem utvrđenih ugroza i zahtjeva sustava civilne zaštite, ovim Planom se nastavno definiraju mjere zaštite od prirodnih i drugih nesreća.

Jedinice lokalne samouprave donose Procjene rizika za svoje područje, kojima se utvrđuju detaljnije/konkretne mjere zaštite od procijenjenih ugroza.

Do donošenja novih propisa o mjerama civilne zaštite u prostornom planiranju potrebno je u provedbi ovog Plana i kod izrade prostornih planova lokalne razine, u suradnji s nadležnim državnim javnopravnim tijelom, primjenjivati posebni propis o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora, u dijelu koji nije u suprotnosti s odredbama važećih propisa o civilnoj zaštiti.

11.2.5.2. PRIRODNE KATASTROFE I VELIKE NESREĆE

Poplave

U inundacijama rijeka/vodotoka (prostor između nasipa i rijeke, odnosno prostor utvrđen sukladno nadležnom posebnom propisu), ne može se planirati izgradnja i graditi, osim iznimno sukladno nadležnom posebnom propisu.

Područja ugrožena poplavama prikazana su u kartografskom prikazu 3b. *Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora Uvjeti korištenja - Područja posebnih ograničenja u korištenju*, a obuhvaćaju sljedeće scenarije poplavlivanja (temeljem karata rizika od poplava i karata opasnosti od poplava): poplave velike vjerojatnosti pojavljivanja, poplave srednje vjerojatnosti pojavljivanja, poplave male vjerojatnosti pojavljivanja koje uključuju i poplave mogućih rušenja nasipa na većim vodotocima te rušenja visokih brana (umjetne poplave).

U slučaju promjene poplavnih područja temeljem službenih podataka nadležnog javnopravnog tijela potrebno je koristiti podatke koji će biti važeći.

U područjima ugroženim poplavama treba ograničiti izgradnju s obzirom na vjerojatnost poplavlivanja (velika, srednja i mala). U zoni srednje i velike vjerojatnosti poplavlivanja potrebno je analizirati ranjivost zahvata na poplave. Visoko ranjivi zahvati (građevine stambene namjene te društvene namjene - vrtići, škole, domovi za starije i nemoćne, zdravstvene građevine) ne izvode se u zonama velike vjerojatnosti poplavlivanja.

U područjima gdje je prisutna opasnost od poplava, a prostornim planovima je dozvoljena gradnja, građevine se moraju graditi od čvrstog materijala

na način da dio objekta ostane nepoplavljen i za najveće vode.

Površine iznad natkrivenih vodotoka ne smiju se izgrađivati, već ih je potrebno uređivati kao ulice, trgove, zelene i druge slobodne površine, na način da u iznimnim uvjetima voda može proteći i površinski bez značajnijih posljedica.

U suradnji s Hrvatskim vodama potrebno je planirati daljnje uređenje brežuljkastih dijelova vodotoka i bolju odvodnju s terena, te izgradnju potrebitih retencija ili vodenih stepenica (mreža retencija i akumulacija planirana je ovim Planom, temeljem zahtjeva i uvjeta Hrvatskih voda).

Uz gradnju navedenih građevina, obvezno je tehničko i gospodarsko održavanje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i vodnih građevina za melioracijsku odvodnju, tehničko i gospodarsko održavanje vodotoka i vodnog dobra, te vršiti druge radove kojima se omogućuju kontrolirani i neškodljivi protoci voda i njihovo namjensko korištenje.

Potrebno je zaštititi postojeće lokalne izvore vode, bunare, cisterne, koji se moraju održavati i ne smiju se zatrpavati ili uništavati na drugi način.

Poplave izazvane pucanjem brana

U područjima gdje je prisutna opasnost od umjetnih poplava (izazvanih pucanjem brana hidroakumulacijskih sustava), a prostornim planovima je dozvoljena gradnja, građevine se moraju graditi od čvrstog materijala i na način da dio građevine ostane nepoplavljen i za najveće vode.

U poplavnom području ne preporučuje se izgradnja i razvoj građevina u kojima se proizvode ili koje u svojem procesu koriste opasne tvari.

U slučaju gradnje u zoni plavljenja, prostornim planovima treba predvidjeti izgradnju prometnice (ukoliko ista ne postoji) prema neplavljenom dijelu Županije, uz upotrebu vertikalne signalizacije kojom se može zatvoriti sav ostali promet te izvršiti brzo izvlačenje ljudi sa spomenutog područja.

Potres

Prema Karti potresnih područja Republike Hrvatske za povratni period od 475 godina (prikazana u Procjeni rizika za područje Varaždinske županije, te u dijelu Plana Obrazloženje, točka 3.8. Sprječavanje nepovoljna utjecaja na okoliš, Mjere zaštite od prirodnih i drugih nesreća), područje Varaždinske županije nalazi se u području s vršnim ubrzanjem od 0,14-0,22 g, što odgovara potresima VII° - VIII° MCS ljestvice (Mercalli-Cancani-Siebergova / Mercallijeva ljestvica).

Za pretežiti dio područja Županije određen je najveći intenzitet potresa VII° MCS ljestvice, a dijelom VIII° MCS ljestvice, kako je orijentacijski prikazano u kartografskom prikazu 3b. *Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora Uvjeti korištenja - Područja posebnih ograničenja u korištenju.*

U svrhu efikasne zaštite od potresa, potrebno je konstrukcije svih građevina planiranih za izgradnju na području Županije uskladiti s propisima i

podpropisima za predmetnu seizmičku zonu, te odgovarajućim tehničkim propisima i hrvatskim/europskim normama.

Za područja u kojima se planira intenzivnija izgradnja (veće građevine s više etaža), potrebno je izvršiti pravovremeno detaljnije specifično ispitivanje terena kako bi se postigla maksimalna sigurnost konstrukcija na predviđene potrebe i racionalnost građenja.

Svrhovito je izvršiti novo seizmotektonsko zoniranje cijelog područja Županije u mjerilu 1:100 000 koje mora biti usklađeno sa seizmičkim zoniranjem Republike Hrvatske.

Potrebno je osigurati dovoljno široke i sigurne evakuacijske putove, omogućiti nesmetan pristup svih vrsti pomoći u skladu s važećim propisima o zaštiti od požara, prirodnih nepogoda i ratnih opasnosti. U građevinama društvene infrastrukture, sportsko-rekreacijske, zdravstvene i slične namjene koje koristi veći broj različitih korisnika, osigurati prijem priopćenja nadležnog Centra 112 o vrsti opasnosti i mjerama koje je potrebno poduzeti.

Prometnice unutar novih/neizgrađenih dijelova naselja moraju se projektirati na način da razmak građevina od prometnice omogućuje da eventualne ruševine građevina ne zaprječuju prometnicu radi omogućavanja evakuacije ljudi i pristupa interventnim vozilima. Kod projektiranja većih raskrižja i čvorišta s prometnicama projektiranim u dvije ili više razina, mora se osigurati cijeli lokalitet čvorišta na način da se isti režim prometa može, unaprijed projektiranim načinom, odvijati na jednoj (prizemnoj) razini.

Kod projektiranja građevina mora se koristiti tzv. projektna seizmičnost (ili protupotresno inženjerstvo) sukladno utvrđenom stupnju potresa po MCS ljestvici za područje Županije, odnosno akceleraciji sukladno utvrđenim vrijednostima na Karti potresnih područja RH.

Prilikom rekonstrukcija starih građevina koje nisu izgrađene po protupotresnim propisima, potrebno je statičkim proračunom analizirati i dokazati otpornost tih građevina na rušenje uslijed potresa ili drugih uzroka, te predvidjeti detaljnije mjere zaštite ljudi od rušenja.

Ekstremne temperature

Kod razvoja javne vodovodne mreže (vodovodnih ogranaka) u svim ruralnim sredinama potrebno je izgraditi hidrantsku mrežu.

Suša

U svrhu efikasne zaštite od suše i smanjenju eventualnih šteta potrebno je sagledati mogućnost korištenja raspoloživih kapaciteta vode u rijekama Bednji, Plitvici, Dravi te iz akumulacijskih jezera HE sustava, za navodnjavanje okolnih poljoprivrednih površina, izgradnjom sustava navodnjavanja. Svrhovito je realizirati izgradnju sustava navodnjavanja sukladno planiranom ovim Planom i Planom navodnjavanja Varaždinske županije.

Tuča i olujno i orkansko nevrijeme

Prilikom projektiranja građevina treba voditi računa da iste izdrže opterećenja koje podrazumijevaju olujni i orkanski vjetar.

Uz prometnice koje prolaze kroz šumsko područje treba održavati svijetle pruge bez vegetacije i sastojina kako uslijed olujnog i orkanskog nevremena ne bi došlo do ugrožavanja prometa i njegovih sudionika.

Izbor građevnog materijala, a posebno za izgradnju krovništa i nadstrešnica, treba prilagoditi jačini vjetra.

Kod planiranja i gradnje prometnica potrebno je voditi računa o vjetru i pojavi ekstremnih zračnih turbulencija. Na prometnicama se, na mjestima gdje postoji opasnost od udara vjetra olujne jačine, trebaju postavljati posebni zaštitni vjetrobrani (kameni i/ili betonski zidovi te perforirane stijene i/ili segmentni vjetrobrani) i posebni znakovi upozorenja.

Klizišta

Potrebno je definirati klizišta i nestabilne ili potencijalno opasne površine u prostornim planovima jedinica lokalne samouprave.

U svrhu efikasne zaštite od pojave klizišta u pravilu je potrebno zabraniti izgradnju stambenih, poslovnih i drugih građevina na područjima bilo potencijalnih ili postojećih klizišta.

Osobito je potrebno ograničiti individualnu stambenu izgradnju na kosinama brda, odnosno područjima potencijalnih klizišta.

U slučaju da je na području potencijalnih klizišta moguća neka vrsta izgradnje potrebno je propisati obavezu geološkog ispitivanja tla, te utvrditi stabilnost tla i mogućnost za eventualnu izgradnju.

Lokacije klizišta na županijskim i lokalnim cestama Varaždinske županije utvrđene su Procjenom rizika od velikih nesreća za područje Varaždinske županije, uključivo Izmjenama i dopunama te Procjene, te su prikazane u grafičkom dijelu ovog Plana, Katogramu br. 8. Lokacije klizišta koja ugrožavaju stambene, gospodarske i druge građevine, te klizišta na lokalnim cestama (detaljnije) i nerazvrstanim cestama utvrđene su Procjenama rizika JLS-a, te prostornim planovima JLS-a. Potrebno je izvršiti sanaciju klizišta.

Svrhovito je izraditi geološku studiju upravljanja klizištima na području Varaždinske županije, kartiranje klizišta u georeferencijalnom sustavu, te utjecaj na kritičnu infrastrukturu.

Preventivne mjere zaštite od pojave klizišta su: provođenje odvodnje oborinskih i otpadnih voda, pošumljavanje, građenje zaštitnih odnosno betonskih zidova, smanjenje nagiba terena putem sanacije terena, prekrivanje terena vodonepropusnim ceradama te pravilna obrada poljoprivrednog zemljišta.

Na područjima i u okruženju evidentiranih i potencijalnih klizišta utvrđuju se sljedeća ograničenja i obveze:

- šumsko zemljište se ne smije pretvarati u voćnjake, vinograde, povrtnjake, oranice, livade i sl.

- ne smije se nekontrolirano (bez prisustvovanja nadležnih i stručnih tijela i osoba) kopati jame, zdenci, jarci, usjeci za putove.

Snježne oborine

U projektiranju i izgradnji infrastrukture i definiranju njezinih svojstava treba uvažavati pojavnost i intenzitet snijega i statističke pokazatelje. Krovne konstrukcije trebaju biti projektirane prema normama za opterećenje snijegom karakteristično za različita konkretna/predmetna područja, a određeno na temelju meteoroloških podataka iz višegodišnjeg razdoblja motrenja. Uz kritične dijelove prometnica izloženih nanosima snijega treba planirati i izgraditi snjegobrane ili zaštitne pojaseve od drveća i grmlja.

Kišne oborine

Potrebno je održavanje oborinske kanalizacije, jaraka, te postavljanje adekvatno dimenzioniranih proticajnih profila cijevi.

11.2.5.3. TEHNIČKO TEHNOLOŠKE KATASTROFE I VELIKE NESREĆE

Industrijske nesreće

U blizini lokacija gdje se proizvode, skladište, prerađuju, prevoze, sakupljaju ili obavljaju druge radnje s opasnim tvarima ne preporuča se gradnja objekata u kojima boravi veći broj osoba (dječji vrtići, škole, sportske dvorane i objekti, trgovački centri, više stambene građevine i sl.).

Nove građevine koje se planiraju graditi, a u kojima se proizvode, skladište, prerađuju, prevoze, sakupljaju ili obavljaju druge radnje s opasnim tvarima potrebno je locirati na način da u slučaju nesreće ne ugrožavaju stanovništvo (rubni dijelovi poslovnih i proizvodnih zona), te je potrebno obavezivati na uspostavu sustava za uzbunjivanje i povezivanje na 112.

Potrebno je primjenjivati građevinske mjere zaštite, graditi sustave ranog upozoravanja, sustave za uzbunjivanje i povezivanje na 112, uspostaviti aktivne i pasivne sustave zaštite od požara te provoditi ostale mjere zaštite.

Nesreće u prometu s opasnim tvarima (cestovnom, željezničkom)

Potrebno je definirati prometnice kojima se i u koje vrijeme, mogu prevoziti opasne tvari, uz maksimalno izbjegavanje naseljenih mjesta i zona zaštite voda. Sukladno propisu o određivanju parkirališnih mjesta i ograničenjima za prijevoz opasnih tvari javnim cestama, vozila kojima se prevoze opasne tvari, smiju se kretati sljedećim javnim cestama na području Županije:

- DC 2: G.P. Dubrava Križovljanska (gr. R. Slovenije) - Varaždin - Virovitica - Našice - Osijek - Vukovar - G.P. Ilok (gr. R. Srbije),
- DC 528: Varaždin (DC 2) - čvorište Varaždin, A4.

Radi zaštite stanovništva koje živi uz prometnice potrebno je ograničiti razvoj naselja uz državne i županijske ceste po kojima se prevoze opasne tvari, a napose izgradnju građevina u kojima se okuplja veći broj ljudi (domova, škola, vrtića, sportskih objekata i sl.). Prostornim planovima JLS-a potrebno je planirati razvoj naselja na način da se predvide zelene zone između istih radi očuvanja evakuacijskih puteva i/ili protuepidemijskih koridora.

Mjere zaštite vezane uz **prolome hidroakumulacijskih brana**, odnosno **poplave izazvane pucanjem brane** definirane su u dijelu prirodnih nesreća - poplava, u točki 11.2.5.1.

Nuklearne i radiološke nesreće

Područje cijele Varaždinske županije nalazi se u zoni EPD za NE Krško i zoni ICDP za NE Paks.

Mjere zaštite od nuklearnih i radioloških nesreća obuhvaćaju zaklanjanje i preseljenje stanovništva, te jodnu profilaksu.

Epidemije i pandemije

Obzirom na mogućnost pojave zaraznih bolesti životinja i ptica na području Županije, a u cilju sprječavanja njihovog daljnjeg širenja na ostale životinje i ljude, prostornim planovima jedinica lokalne samouprave potrebno je zabraniti ili ograničiti spajanje građevinskih područja naselja. Isto tako potrebno je oko objekata farmi ostaviti dovoljno prostora za stvaranje dezinfekcijskih barijera u slučaju potrebe. Također je potrebno provoditi i dodatne mjere zaštite (npr. vodeni dezinfekcijski bazeni za vozila i slično).

Nesreće na odlagalištima otpada

Na odlagalištu otpada potrebna je stalna kontrola odlaganog sadržaja, te stručno i savjesno slojevito raspoređivanje dovoženog otpada uz stalni nadzor područja.

Otpadom onečišćene površine potrebno je sanirati i privesti namjeni.

Ostale mjere zaštite

Osim navedenih mjera zaštite za identificirane prijetnje/ugroze, na području Županije potrebno je provoditi i druge mjere zaštite, koje se ne definiraju prostornim planovima (primjerice: štetni organizmi bilja). Te mjere provode se sukladno Procjeni rizika od velikih nesreća za područje Varaždinske županije i planovima zaštite u području prirodnih nepogoda i planovima djelovanja civilne zaštite te sukladno posebnim propisima i uvjetima pojedinih nadležnih javnopravnih tijela.

U slučaju ugroženosti ljudi i dobara, koja bi zahtijevala evakuaciju, zbrinjavanje stanovništva moguće je provesti u pojedinim javnim i društvenim građevinama koje se nalaze izvan zone ugroženosti (školama, domovima, sportskim dvoranama, ugostiteljsko-turističkim građevinama, te vikendicama i sl.,

u kojima je moguća i priprema hrane). Planovima djelovanja civilne zaštite definiraju se možebitne lokacije zbrinjavanja stanovništva.

U slučaju potrebe za smještajem većeg broja ljudi, te za podizanje šatorskih i drugih privremenih objekata, mogu se koristiti slobodne, neizgrađene površine (zone zelenila, sporta i rekreacije i javne zelene površine), kao i druge neizgrađene i zelene površine unutar i izvan građevinskog područja. Svrhovito je odabirati lokacije u blizini mogućih priključaka na infrastrukturu.

Evakuacijske putove, osiguranje njihove prohodnosti te regulaciju prometa prilikom evakuacije odredit će i provoditi odgovarajuća nadležna tijela ovisno o mjestu i vrsti ugroze tj. konkretnoj situaciji, a sukladno dokumentima civilne zaštite.

Značajnije prometnice koje bi se mogle rezervirati za evakuaciju potrebno je, na križanjima s drugim značajnijim prometnicama, urediti s posebno opremljenim uređajima za korištenje samo u iznimnim uvjetima.

Mjere sprječavanja arhitektonsko-urbanističkih barijera

Građevine javne i društvene infrastrukture, koje koristi veći broj različitih korisnika, kao i javne prometne površine, moraju biti građene ili uređene na način da se spriječi stvaranje arhitektonsko-urbanističkih barijera tj. da bude osigurana pristupačnost za osobe s invaliditetom ili smanjene pokretljivosti, a sukladno posebnom propisu.

11.2.5.4. MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Za područje Varaždinske županije izrađena je **Procjena ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije - Varaždinska županija** (siječanj 2018. godine).

Mjere zaštite od požara i eksplozija provode se temeljem odredbi posebnih propisa o zaštiti od požara i posebnim uvjetima nadležnih javnopravnih tijela, te sukladno Procjeni ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije i Planu zaštite od požara Varaždinske županije.

Prilikom primjene ovog Plana i u izradi prostornih planova lokalne razine potrebno je ispuniti zahtjeve iz područja zaštite od požara i eksplozija koji se odnose na:

- sigurnosne udaljenosti između građevina ili njihovom požarnom odjeljivanju,
- osiguranje dostatnih izvora vode za gašenje,
- osiguranje pristupa i operativnih površina za vatrogasna vozila,
- mogućnost evakuacije i spašavanja,

sukladno posebnim propisima koji reguliraju otpornost na požar i druge zahtjeve koje građevine moraju zadovoljavati u slučaju požara, izgradnju hidrantske mreže za gašenje požara te vatrogasne pristupe.

Prilikom planiranja smještanja sadržaja u kojima se proizvode, skladište, prerađuju, prevoze, sakupljaju

ili obavljaju neke druge radnje s tvarima koje su potencijalno eksplozivne, u prostornim planovima lokalne razine, potrebno je prije unošenja takvih sadržaja u prostorni plan izraditi analizu rizika koja će uključivati i transportne putove.

Pristup u brdskim područjima s pretežitom izgrađenošću objekata povremenog boravka

Prostornim planovima lokalne razine potrebno je utvrditi zone povremenog stanovanja, te shodno tome osigurati i odgovarajuću prometnu infrastrukturu koja će udovoljavati minimalnim zahtjevima za vatrogasne pristupe.

Evakuacija iz javnih i društvenih građevina u kojima se okuplja veći broj ljudi

U građevinama javne namjene potrebno je projektirati i izvoditi pomoćna požarna stubišta odgovarajuće požarno sektorirana, a izvedena stubišta koja ne odgovaraju odredbama propisa privesti svrsi/uskладiti s istim.

Požari u šumskim i poljoprivrednim područjima

U svrhu smanjenja opasnosti i mogućih šteta od požara u šumama posebnu pozornost treba pridavati mjerama čišćenja i proredima sastojina, izradi i održavanju protupožarnih prosjeka i šumskih putova, održavanju koridora elektroenergetskih vodova koji prolaze šumskim područjem, te organizaciji motrilačko - dojavne službe.

Opasnosti na instalacijama za distribuciju plina i električne energije

Potrebno je redovito održavati zaštitne uređaje na dalekovodima kao i trase dalekovoda, tj. održavati raslinje ispod trasa - redovito čistiti zaštitni pojas ispod dalekovoda i »kruga« trafostanica od suhe trave i korova.

Vežano uz transport i distribuciju plina, kao mjere zaštite od eksplozija potrebno je poštivati propisane sigurnosne udaljenosti uz plinske vodove sukladno posebnim propisima iz tog područja i prema uvjetima nadležnih javnopravnih tijela.

Opasnost koja proizlazi iz dotrajalosti građevina, tehnologija ili instalacija za razvod energenata

Gradnju potencijalno opasnih tehnoloških procesa mora se predvidjeti unutar posebnih gospodarskih zona naselja, tj. izvan područja stambene gradnje, uz primjenu svih onih mjera kojima se opasnosti od požara na takvim tehnologijama smanjuju na minimum.

11.2.5.5. SKLANJANJE

Problematika sklanjanja stanovništva i materijalnih dobara u Republici Hrvatskoj nije propisima regulirana. Poslovi upravljanja i održavanja javnih skloništa u nadležnosti su jedinica lokalne samouprave.

11.2.5.6. Strateški projekt Varaždinske županije je uspostava Regionalnog centra za civilnu zaštitu i spašavanje, koje se planira unutar građevinskog područja naselja grada Varaždina, te će se uvjeti provedbe detaljnije definirati prostornim planovima Grada Varaždina. Lokacija Regionalnog centra prikazana je ovim Planu simbolom u kartografskom prikazu 1a. *Korištenje i namjena prostora Prostori/ površine za razvoj i uređenje.*

11.2.6. Područja ograničenja oko aerodroma i planiranih helidroma

11.2.6.1. Za područje oko Aerodroma Varaždin utvrđena su ograničenja prema posebnom propisu vezanom uz aerodrome, koje je potrebno poštivati prilikom provedbe zahvata u prostoru u područjima ograničenja. Područja ograničenja prikazana su u grafičkom dijelu Plana, na kartografskom prikazu 3b. *Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora Uvjeti korištenja - Područja posebnih ograničenja u korištenju.*

Za područja oko planiranih helidroma utvrđena su ograničenja prema posebnom propisu vezanom uz helidrome koje je potrebno poštivati prilikom provedbe zahvata u prostoru u područjima ograničenja kada se helidromi izgrade. Po izgradnji pojedinog helidroma područja ograničenja će se prikazati u grafičkom dijelu PPŽ-a.

11.2.6.2. Ovisno o planiranoj lokaciji provedbe zahvata u prostoru, bilo unutar ili izvan građevinskog područja, obvezno je utvrđivanje posebnih uvjeta nadležnog javnopravnog tijela i to za provedbu zahvata u prostoru na sljedećim područjima:

- unutar pravokutne površine koja počinje 3.000 m ispred početka uzletno-sletne staze (USS) i 500 m od osi USS, odnosno unutar kružne površine polumjera 1500 m oko središta helidroma za zahvate a čija je planirana nadmorska visina iznad nadmorske visine nižeg praga aerodroma ili najniže točke helidroma
- unutar pravokutne površine koja počinje 6.000 m ispred početka USS i 6.000 m od osi USS, odnosno unutar kružne površine polumjera 2500 m oko središta helidroma za zahvate čija je planirana nadmorska visina 30 m iznad nadmorske visine nižeg praga aerodroma ili najniže točke helidroma
- na preostalom području Županije koje ne obuhvaća površine navedene u prethodnim alinejama, zahvate čija je planirana nadmorska visina 60 m iznad nadmorske visine nižeg praga aerodroma ili najniže točke helidroma koji se nalazi u radijusu 20 km
- na cijelom području Županije za zahvate čija je planirana visina 60 m iznad okolnog terena
- u brdsko-planinskim područjima za sve građevine, uređaje i opremu, te za sve nadzemne vodove, žice i kablove koji prelaze korita rijeke, doline ili autoceste, visine jednake ili više od 30 m iznad tla ili vode (nije grafički prikazano).

11.2.7. Mjere za urbanu sanaciju - smjernice za prostorne planove uređenja gradova i općina

11.2.7.1. Prostornim planovima lokalne razine potrebno je sagledati mogućnosti urbane sanacije za građevine izvan građevinskog područja izgrađene na temelju građevinske dozvole, posebnog rješenja ili prije 15.02.1968., a čija namjena je u suprotnosti sa planiranom namjenom, kao i za nezakonito izgrađene građevine ozakonjene prema posebnom propisu. Za iste se prioriteto preporuča osigurati prometnicu/pristupni put, ukoliko takav ne postoji.

11.2.7.2. Ovisno o konkretnim situacijama, te usklađenosti nezakonito izgrađenih građevina ozakonjenih prema posebnom propisu (i izgrađenih unutar građevinskog područja) u odnosu na namjene, uvjete i druga određenjima propisana pojedinim prostornim planom lokalne razine preporuča se sagledati mogućnost održavanja, obnove, rekonstrukcije i prenamjene postojećih građevina, te dogradnje i izgradnje novih/zamjenskih građevina, te isto odgovarajuće propisati prostornim planom.

Za ozakonjene građevine, temeljem posebnog propisa, posebnog rješenja ili izgrađene prije 15.02.1968. koje se nalaze unutar građevinskog područja i koje nisu usklađene sa smjericama prostornog plana u odnosu na namjenu, udaljenost uličnog građevinskog pravca, udaljenost od međa susjednih čestica, visinu/katnost i veličinu građevne čestice, te za ozakonjene građevine, ili građevine izgrađene na temelju građevinske dozvole, posebnog rješenja ili prije 15.02.1968. izgrađene izvan građevinskog područja, čija namjena je u suprotnosti sa planiranom namjenom, preporuča se omogućiti neophodni obim rekonstrukcije (dogradnje i nadogradnje) za nužno poboljšanje uvjeta rada i života građana.

Za postojeće građevine izvan građevinskog područja koje se smatraju zakonito izgrađenim (temeljem građevinske dozvole, posebnog rješenja ili prije 15.02.1968., te ozakonjene prema posebnom propisu) preporuča se omogućiti prenamjena i funkcionalna preinaka, odnosno daljnji razvoj u skladu s mogućnostima propisanim Zakonom o prostornom uređenju

11.2.7.3. Nezakonito izgrađene građevine koje nisu ozakonjene prema posebnom propisu smatraju se građevinama suprotnim prostornom planu, pa se na njih ne primjenjuju mjere za urbanu sanaciju.

11.2.8. Zaštita vodonosnika

Zaštita vodonosnika kao najvažnijeg prirodnog resursa na području Županije zahtijeva primjenu sljedećih mjera:

- osmišljavanje i usmjeravanje poljoprivredne proizvodnje na način primjeren zaštiti vodonosnika i tla (ograničena i kontrolirana upotreba zaštitnih sredstava, poticanje i subvencioniranje proizvodnje zdrave hrane i organskog gospodarenja poljoprivrednim zemljištem), uz

obavezno unapređenje stočarske i peradarske proizvodnje rješavanjem zbrinjavanja otpada i otpadnih voda na farmama,

- sustavno rješavanje problema zbrinjavanja otpada i odvodnje otpadnih voda prioriteto za naselja i infrastrukturu koja se nalazi na vodonosniku.
- dosljedno provođenje Programa mjera zaštite i sanacije u zonama izvorišta.

11.2.9. Ovim Planom se osim zahvata utvrđenih posebnim propisom ne utvrđuju drugi zahvati za koje je potrebno provesti **procjenu utjecaja na okoliš** (PUO).

11.3. Područja i lokaliteti za istraživanje i praćenje pojava i procesa u prostoru

11.3.1. Vodonosna područja (vodonosnik) - potrebno je praćenje kvalitete, stanja zaštite, potencijalnog ugrožavanja i onečišćenja.

11.3.2. Nalazišta (ležišta) geotermalne vode - potrebno je provođenje daljnjih istraživanja i mogućnosti korištenja.

11.3.3. Područja značajne prirodne vrijednosti:

- područje kompleksa Trakošćan i šire okolice s brdskim predjelom Ravne gore,
- područje uz rijeku Dravu,
- šire područje Kalničkog gorja,
- šire područje Ivančice koje obuhvaća gornji tok rijeke Bednje od Stažnjevca do Krušljevca,
- izvorišni dio Plitvice te vodni ekosustavi rijeka Plitvice, Bednje, Lonje sa svim pritocima te ekosustavi ostalih manjih vodotoka,
- šumski predjeli na području cijele Županije.

Za ova područja potrebno je pratiti stanje, način korištenja te potencijalno ugrožavanje i onečišćenje.

11.3.4. Eksploatacijska polja (planirana, postojeća, napuštena) - treba pratiti korištenje postojećih i sanaciju napuštenih polja s ciljem pravodobnog interveniranja u slučaju narušavanja vrijednosti prostora.

11.3.5. Poplavna područja - treba pratiti promjene s ciljem zaštite prostora u slučaju potencijalnog ugrožavanja ljudi i okoliša.

11.3.6. Demografska kretanja - potrebno je pratiti trendove radi možebitne neravnoteže i predlaganja mjera za uspostavu ravnoteže.

11.3.7. Pogranična, rubna i manje razvijena područja - treba pratiti stanje, pojave i procese u cilju praćenja učinaka provedenih mjera.

11.3.8. Područja planirana za gradnju - treba pratiti korištenje i predlagati eventualne promjene, a u cilju racionalnog dimenzioniranja i korištenja tih područja.

11.3.9. Kapitalna infrastruktura i građevine od važnosti za Državu i Županiju - potrebno je pratiti realizaciju njihove izgradnje radi ravnomjernijeg povezivanja i razvoja područja.

11.3.10. Područja i lokaliteti prirodnih i kulturno-povijesnih obilježja i vrijednosti - potrebno je pratiti stanje, pojave i procese radi pravodobnog interveniranja u slučaju narušavanja tih vrijednosti, a u cilju njihove zaštite i očuvanja.

Prioritetna područja za istraživanja su područja potencijalna za zaštitu u odgovarajućoj kategoriji - područje dijela Hrvatskog zagorja (zapadni i jugozapadni dio Varaždinske županije), s ciljem pokretanja postupka za odgovarajuću kategoriju zaštite.

Područja i lokacije građevina/zahvata za koje su provedeni postupci procjene utjecaja na okoliš - potrebno je praćenje stanja u okolišu na području njihova utjecaja sukladno propisanim mjerama.

11.3.11. Izvješćima o stanju u prostoru obuhvatiti stanje i praćenje pojava, a preporukama mjera za unapređenje stanja u prostoru i prostornog razvoja treba predlagati izradu stručnih i znanstvenih podloga te programa, studija, projekata i drugih elaboracija.

III. GRAFIČKI DIO

Članak 5.

Kartografski prikazi i kartogrami 4. Izmjena i dopuna PPŽ-a navedeni u članku 2. ove Odluke sastavni su dio ove Odluke i zamjenjuju i dopunjuju navedene kartografske prikaze i kartograme Prostornog plana Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 8/00, 29/06, 16/09, 96/21, 20/24, 34/24 - pročišćeni tekst), te se ne objavljuju u službenom glasilu.

IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 6.

4. Izmjene i dopune PPŽ-a izrađene su kao 7 izvornika ovjerenih pečatom Županijske skupštine Varaždinske županije i potpisanih od predsjednika Županijske skupštine Varaždinske županije.

Izvornici iz prethodnog stavka ovog članka čuvaju se u:

1. Pismohrani Županijske skupštine Varaždinske županije - 1 primjerak
2. Zavodu za prostorno uređenje Varaždinske županije - 1 primjerak

3. Upravnom odjelu za prostorno uređenje i graditeljstvo Varaždinske županije u Varaždinu - 1 primjerak
4. Ispostavama Upravnog odjela za prostorno uređenje i graditeljstvo u Ivancu, Novom Marofu i Ludbregu - 3 primjerka
5. Ministarstvu prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine - 1 primjerak.

Članak 7.

Stupanjem na snagu ove Odluke, Odredbe za provođenje Prostornog plana Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 8/00, 29/06, 16/09, 96/21, 20/24, 34/24 - pročišćeni tekst) zamjenjuju se u cijelosti Odredbama za provođenje 4. Izmjena i dopuna PPŽ-a iz članka 2. i 4. ove Odluke.

Dio kartografskih prikaza i kartograma Prostornog plana Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 8/00, 29/06, 16/09, 96/21 i 20/24) zamjenjuje se i dopunjuje kartografskim prikazima i kartogramima 4. Izmjena i dopuna PPŽ-a iz članka 2. ove Odluke.

Obrazloženje Prostornog plana Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 8/00, 29/06, 16/09, 96/21, 20/24, 34/24 - pročišćeni tekst) ne primjenjuje se u dijelovima koji nisu sukladni s Obrazloženjem 4. Izmjena i dopuna PPŽ-a iz članka 2. ove Odluke.

Članak 8.

Analogni oblik 4. Izmjena i dopuna PPŽ-a dostupan je na uvid javnosti u prostorijama nositelja izrade, Upravnog odjela za prostorno uređenje i graditeljstvo Varaždinske županije, Vrazova 4, 42000 Varaždin, te u prostorijama njegovih Ispostava:

- Ispostava Ivanec, Đure Arnolda 9, 42240 Ivanec
- Ispostava Ludbreg, Trg Svetog Trojstva 14, 42230 Ludbreg
- Ispostava Novi Marof, Trg hrvatske državnosti 1, 42220 Novi Marof.

Digitalni oblik 4. Izmjena i dopuna PPŽ-a dostupan je na uvid javnosti u Informacijskom sustavu prostornog uređenja, na mrežnim stranicama Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine <https://ispu.mgipu.hr/>, te na mrežnim stranicama Varaždinske županije <https://www.varazdinska-zupanija.hr/dokumenti/prostorni-planovi/>.

Članak 9.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 350-02/22-01/16
URBROJ: 2186-01/1-25-191
Varaždin, 20. ožujka 2025.

**Predsjednik Županijske skupštine
dr.sc. Josip Križanić, v.r.**

3.

Na temelju članka 48. st. 3 Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (»Narodne novine«, broj 33/01., 60/01., 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 150/11., 144/12., 119/13., 137/15., 123/17., 98/19. i 144/20), članka 33. točke 8. Statuta Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 14/18., 07/20., 65/20. - pročišćeni tekst i 11/21.) i članka 56. Poslovnika o radu Županijske skupštine Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 26/18., 07/20., 65/20. - pročišćeni tekst i 11/21.), Županijska skupština Varaždinske županije, na sjednici održanoj 20. ožujka 2025. godine, donosi

ODLUKU**o prihvatanju projekta »Rekonstrukcija i dogradnja Učeničkog doma Varaždin«****Članak 1.**

Prihvaća se projekt »Rekonstrukcija i dogradnja Učeničkog doma Varaždin« na adresi Hallerova aleja 2, 42000 Varaždin.

Članak 2.

Korisnik, investitor, naručitelj radova, opreme i usluga je Učenički dom Varaždin.

Članak 3.

Ukupna procijenjena vrijednost projekta iznosi 3.500.000,00 eura, a sredstva su osigurana u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2025. godinu i projekciji za 2026. godinu, razdjel 080 Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih, Glava 08005, Aktivnost K792023 Učenički dom u Varaždinu, Funkcijsko područje 0922.

Članak 4.

Varaždinska županija će, nakon provedenih postupaka nabave i zaključivanja ugovora s odabranim ponuditeljima, utvrditi stvarnu vrijednost projekta, prilagoditi dinamiku financiranja po godinama s dinamičkim planom izvođenja radova do visine osiguranih sredstava.

Ovlašćuje se župan za poduzimanje odgovarajućih pravnih radnji potrebnih za realizaciju ove Odluke.

Članak 5.

Ova Odluka objavit će se u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 024-05/25-01/3
URBROJ: 2186-01/1-25-2
Varaždin, 20. ožujka 2025.

**Predsjednik Županijske skupštine
dr. sc. Josip Križanić, v.r.**

4.

Na temelju članka 48. stavka 3. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (»Narodne novine«,

broj 33/01., 60/01., 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 150/11., 144/12., 119/13., 137/15., 123/17., 98/19. i 144/20), članka 14. Odluke o izvršavanju Proračuna Varaždinske županije za 2025. godinu (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 104/24.), članka 33. točke 8. Statuta Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 14/18., 7/20., 65/20. - pročišćeni tekst i 11/21.) i članka 56. Poslovnika o radu Županijske skupštine Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 26/18., 7/20., 65/20. - pročišćeni tekst i 11/21.), Županijska skupština Varaždinske županije, na sjednici održanoj 20. ožujka 2025. godine, donosi

ODLUKU**o prihvatanju projekta »Rekonstrukcija i opremanje Gospodarske škole Varaždin«****Članak 1.**

Prihvaća se projekt »Rekonstrukcija i opremanje Gospodarske škole Varaždin«, čiji je prijavitelj i korisnik Varaždinska županija, a partneri Gospodarska škola Varaždin, Ulica Božene Plazzeriano 4, Varaždin, OIB: 78424884380 i Srednja strukovna škola, Ulica Božene Plazzeriano 4, Varaždin, OIB: 58748387962.

Članak 2.

Ukupna procijenjena vrijednost projekta iznosi 3.110.316,00 EUR s PDV-om, od čega je odobreni iznos bespovratnih sredstava 3.110.316,00 EUR s PDV-om, uz stopu vlastitog sufinanciranja 0%, a temeljem Odluke o financiranju KLASA: 910-06/24-01/00501, URBROJ:533-06-24-0024, od 28. studenog 2024. godine, koju je donijelo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih.

Članak 3.

Investitor, naručitelj radova, opreme i usluga je Gospodarska škola Varaždin, a temeljem Sporazuma o partnerstvu u provedbi projekta kojeg partneri na projektu sklapaju sa Varaždinskom županijom kao prijaviteljem projekta i korisnikom bespovratnih sredstava.

Članak 4.

Varaždinska županija će, nakon provedenih postupaka nabave i zaključivanja ugovora s odabranim ponuditeljima, utvrditi stvarnu vrijednost projekta.

Ovlašćuje se župan za poduzimanje odgovarajućih pravnih radnji potrebnih za realizaciju ove Odluke.

Članak 5.

Utvrđuje se da su sredstva za provedbu projekta iz članka 2. ove Odluke osigurana u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2025. godinu i projekcijama za 2026. i 2027. godinu, razdjel 080 Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih, Glava 08005, Aktivnost K578068, Funkcijsko područje 0922.

Članak 6.

Ova Odluka objavit će se u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 024-05/25-01/1
URBROJ: 2186-01/1-25-2
Varaždin, 20. ožujka 2025.

**Predsjednik Županijske skupštine
dr. sc. Josip Križanić, v.r.**

5.

Na temelju članka 48. stavka 3. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (»Narodne novine«, broj 33/01., 60/01., 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 150/11., 144/12., 119/13., 137/15., 123/17., 98/19. i 144/20.), članka 14. Odluke o izvršavanju Proračuna Varaždinske županije za 2025. godinu (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 104/24.), članka 33. točke 8. Statuta Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 14/18., 7/20., 65/20. - pročišćeni tekst i 11/21.) i članka 56. Poslovnika o radu Županijske skupštine Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 26/18., 7/20., 65/20. - pročišćeni tekst i 11/21.), Županijska skupština Varaždinske županije, na sjednici održanoj 20. ožujka 2025. godine, donosi

ODLUKU

o prihvaćanju projekta »Rekonstrukcija i opremanje - Graditeljska, prirodoslovna i rudarska škola Varaždin«

Članak 1.

Prihvaća se projekt »Rekonstrukcija i opremanje - Graditeljska, prirodoslovna i rudarska škola Varaždin«, čiji je prijavitelj i korisnik Varaždinska županija, a partner Graditeljska, prirodoslovna i rudarska škola, Hallerova aleja 3, Varaždin, OIB: 12547919272.

Članak 2.

Ukupna procijenjena vrijednost projekta iznosi 2.352.125,00 EUR s PDV-om, od čega je odobreni iznos bespovratnih sredstava 2.352.125,00 EUR s PDV-om, uz stopu vlastitog sufinanciranja 0%, a temeljem Odluke o financiranju KLASA: 910-06/24-01/00501, URBROJ: 533-06-24-0024, od 28. studenog 2024. godine, koju je donijelo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih.

Članak 3.

Investitor, naručitelj radova, opreme i usluga je Graditeljska, prirodoslovna i rudarska škola, a temeljem Sporazuma o partnerstvu u provedbi projekta koje partner na projektu sklapa s Varaždinskom županijom kao prijaviteljem projekta i korisnikom bespovratnih sredstava.

Članak 4.

Varaždinska županija će, nakon provedenih postupaka nabave i zaključivanja ugovora s odabranim ponuditeljima, utvrditi stvarnu vrijednost projekta.

Ovlašćuje se župan za poduzimanje odgovarajućih pravnih radnji potrebnih za realizaciju ove Odluke.

Članak 5.

Utvrđuje se da su sredstva za provedbu projekta iz članka 2. ove Odluke osigurana u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2025. godinu i projekcijama za 2026. i 2027. godinu, razdjel 080 Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih, Glava 08005, Aktivnost K578068, Funkcijsko područje 0922.

Članak 6.

Ova Odluka objavit će se u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 024-05/25-01/2
URBROJ: 2186-01/1-25-2
Varaždin, 20. ožujka 2025.

**Predsjednik Županijske skupštine
dr. sc. Josip Križanić, v.r.**

6.

Na temelju članka 48. stavka 3. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (»Narodne novine«, broj 33/01., 60/01., 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 150/11., 144/12., 119/13., 137/15., 123/17., 98/19. i 144/20), članka 14. Odluke o izvršavanju Proračuna Varaždinske županije za 2025. godinu (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 104/24.), članka 33. točke 8. Statuta Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 14/18., 7/20., 65/20. - pročišćeni tekst i 11/21.) i članka 56. Poslovnika o radu Županijske skupštine Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 26/18., 7/20., 65/20. - pročišćeni tekst i 11/21.), Županijska skupština Varaždinske županije, na sjednici održanoj 20. ožujka 2025. godine, donosi

ODLUKU

o prihvaćanju projekta »Obnova i rekonstrukcija kompleksa dvorca Šaulovec«

Članak 1.

Prihvaća se projekt »Obnova i rekonstrukcija kompleksa dvorca Šaulovec«, Varaždinska ul. 36, 42201 Črešnjevo, koji obuhvaća Dvorac Šaulovec registriran kao nepokretno kulturno dobro Z-582 na k.č.br. 463, k. o. Črešnjevo, spomenik parkovne arhitekture - perivoj uz dvorac na k.č.br. 462/1, k. o. Črešnjevo i gospodarsku zgradu na č.k.br. 462/3, k. o. Črešnjevo.

Članak 2.

Ukupna procijenjena vrijednost projekta iznosi 8.500.000,00 EUR s PDV-om, od čega je odobreni iznos bespovratnih sredstava 8.000.000,00 EUR s PDV-om osiguran u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2025. godinu i projekcijama za 2026. i 2027. godinu (»Narodne novine«, broj 149/24).

Članak 3.

Utvrđuje se da su sredstva u iznosu od 8.000.000,00 EUR za provedbu programa iz članka 2. ove Odluke osigurana u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2025. godinu i projekcijama za 2026. i 2027. godinu, razdjel 080 Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih, Glava 08005, Aktivnost K792022 Kompleks dvorca Šaulovec - Europski talent centar, te 500.000,00 EUR u Proračunu Varaždinske županije za 2025. godinu i projekcijama za 2026. i 2027., Razdjel 015, Glava 1501, Aktivnost K121001 Dvorac Šaulovec (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 104/24).

Članak 4.

Ova Odluka objavit će se u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 024-05/25-01/4
URBROJ: 2186-01/1-25-2
Varaždin, 20. ožujka 2025.

**Predsjednik Županijske skupštine
dr. sc. Josip Križanić, v.r.**

7.

Na temelju članka 48. stavka 3. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (»Narodne novine«, broj 33/01., 60/01., 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 150/11., 144/12., 119/13., 137/15., 123/17., 98/19. i 144/20), članka 14. Odluke o izvršavanju Proračuna Varaždinske županije za 2025. godinu (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 104/24.), članka 33. točke 8. Statuta Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 14/18., 7/20., 65/20. - pročišćeni tekst i 11/21.) i članka 56. Poslovnika o radu Županijske skupštine Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 26/18., 7/20., 65/20. - pročišćeni tekst i 11/21.), Županijska skupština Varaždinske županije, na sjednici održanoj 20. ožujka 2025. godine, donosi

ODLUKU

**o prihvatanju projekta »Zamjena sportskog
poda u školskoj dvorani Osnovne škole
Novi Marof«**

Članak 1.

Prihvaća se projekt »Zamjena sportskog poda u školskoj dvorani Osnovne škole Novi Marof«, čiji je prijavitelj i korisnik Varaždinska županija.

Članak 2.

Ukupna procijenjena vrijednost projekta iznosi 285.547,50 EUR s PDV-om, od čega je odobreni iznos bespovratnih sredstava 224.610,00 EUR s PDV-om, a temeljem Odluke o odabiru projektnih prijedloga za sufinanciranje izgradnje, obnove, održavanja, opremanja i rekonstrukcije sportskih građevina za 2025. godinu

(KLASA: 402-05-24-08/1, URBROJ: 529-07-01/1-25-1, od 31. siječnja 2025. godine), koju je donijelo Ministarstvo turizma i sporta.

Članak 3.

Partner u projektu je Osnovna škola Novi Marof temeljem Sporazuma o partnerstvu (KLASA: 620-02/24-01/2, URBROJ: 2186-02/1-24-3, od 11. lipnja 2024. godine) u provođenju projekta »Zamjena sportskog poda u školskoj dvorani Osnovne škole Novi Marof« između Varaždinske županije i Osnovne škole Novi Marof. Partner preuzima obvezu da provodi aktivnosti projekta, da priprema svu potrebnu dokumentaciju, da pribavi elaborat, da provede javnu nabavu, da informira o provođenju projekta te da obavlja sve druge poslove proizašle iz potrebe provođenja Sporazuma i projekta.

Članak 4.

Utvrđuje se da su sredstva za provedbu programa iz članka 2. ove Odluke osigurana su u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2025. godinu i projekcijama za 2026. godinu, razdjel 090 Ministarstvo turizma i sporta, Glava 09005 - Ministarstvo turizma i sporta, Program 3920 - Razvoj športa, Aktivnost - K916023 - Sufinanciranja izgradnje i građevinskih zahvata na sportskoj infrastrukturi, konto -3632 - Kapitalne pomoći unutar općeg proračuna.

Članak 5.

Varaždinska županija će, nakon provedenih postupaka nabave i zaključivanja ugovora s odabranim ponuditeljima, utvrditi stvarnu vrijednost projekta, prilagoditi dinamiku financiranja po godinama s dinamičkim planom izvođenja radova do visine osiguranih sredstava. Prema procijenjenom iznosu projekta, ostatak od 60.935,50 eura osigurano je u Proračunu Varaždinske županije za 2025. godinu i projekcijama proračuna za 2026. godinu.

Članak 6.

Ova Odluka objavit će se u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 620-02/24-01/2
URBROJ: 2186-01/1-25-10
Varaždin, 20. ožujka 2025.

**Predsjednik Županijske skupštine
dr. sc. Josip Križanić, v.r.**

8.

Na temelju članka 48. st. 3 Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (»Narodne novine«, broj 33/01., 60/01., 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 150/11., 144/12., 119/13., 137/15., 123/17., 98/19. i 144/20), članka 33. točke 8. Statuta Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 14/18., 07 /20., 65/20. - pročišćeni tekst i 11/21)

i članka 56. Poslovnika o radu Županijske skupštine Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 26/18, 07/20, 65/20 - pročišćeni tekst i 11/21), Županijska skupština Varaždinske županije, na sjednici održanoj 20. ožujka 2025. godine, donosi

ODLUKU

o prihvaćanju projekta »Dogradnja školsko sportske dvorane Područne škole Svibovec Podravski«

Članak 1.

Prihvaća se projekt »Dogradnja školsko sportske dvorane Područne škole Svibovec Podravski« kojim se planira izgradnja jedne građevine školske sportske dvorane Područne škole Svibovec Podravski koja pripada Osnovnoj školi Sračinec, opremanje školske sportske dvorane i uređenje vanjskog prostora.

Članak 2.

Ukupna procijenjena vrijednost projekta iznosi 546.951,46 eura s PDV-om od čega je ukupan iznos bespovratnih sredstava 505.088,96 eura s PDV-om, dok je učešće Varaždinske županije 41.862,50 eura s PDV-om.

Članak 3.

Investitor, naručitelj radova, opreme i usluga je Osnovna škola Sračinec, a Varaždinska županija je Partner na projektu kao prijavitelj projekta i korisnik bespovratnih sredstava.

Članak 4.

Varaždinska županija će, nakon provedenih postupaka nabave i zaključivanja ugovora s odabranim ponuditeljima, utvrditi stvarnu vrijednost projekta, prilagoditi dinamiku financiranja po godinama s dinamičkim planom izvođenja radova do visine osiguranih sredstava.

Ovlašćuje se župan za poduzimanje odgovarajućih pravnih radnji potrebnih za realizaciju ove Odluke.

Članak 5.

Utvrđuje se da su sredstva za provedbu projekta iz članka 2. ove Odluke osigurana u Državnom proračunu Republike Hrvatske te Proračunu Varaždinske županije za 2025. godinu i projekcijama za 2026. i 2027. godinu.

Članak 6.

Ova Odluka objavit će se u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 404-03/24-01/6
URBROJ: 2186-01/1-25-5
Varaždin, 20. ožujka 2025.

**Predsjednik Županijske skupštine
dr. sc. Josip Križanić, v.r.**

9.

Na temelju članka 48. st. 3 Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (»Narodne novine«, broj 33/01., 60/01., 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 150/11., 144/12., 119/13., 137/15., 123/17., 98/19. i 144/20), članka 33. točke 8. Statuta Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 14/18., 07/20., 65/20. - pročišćeni tekst i 11/21) i članka 56. Poslovnika o radu Županijske skupštine Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 26/18, 07/20, 65/20 - pročišćeni tekst i 11/21), Županijska skupština Varaždinske županije, na sjednici održanoj 20. ožujka 2025. godine, donosi

ODLUKU

o prihvaćanju projekta »Rekonstrukcija - dogradnja školske sportske dvorane Područne škole Črešnjevo«

Članak 1.

Prihvaća se projekt »Rekonstrukcija - dogradnja školske sportske dvorane područne škole Črešnjevo« kojim se planira rekonstrukcija - dogradnja školske sportske dvorane Područne škole Črešnjevo koja pripada Osnovnoj školi Tužno, opremanje školske sportske dvorane i uređenje vanjskog prostora.

Članak 2.

Ukupna procijenjena vrijednost projekta iznosi 909.324,57 s PDV- od čega je ukupan iznos bespovratnih sredstava 891.139,11 eura s PDV-om, dok je učešće Varaždinske županije 18.185,46 eura.

Članak 3.

Investitor, naručitelj radova, opreme i usluga je Osnovna škola Tužno, a Varaždinska županija je Partner na projektu kao prijavitelj projekta i korisnik bespovratnih sredstava.

Članak 4.

Varaždinska županija će, nakon provedenih postupaka nabave i zaključivanja ugovora s odabranim ponuditeljima, utvrditi stvarnu vrijednost projekta, prilagoditi dinamiku financiranja po godinama s dinamičkim planom izvođenja radova do visine osiguranih sredstava.

Ovlašćuje se župan za poduzimanje odgovarajućih pravnih radnji potrebnih za realizaciju ove Odluke.

Članak 5.

Utvrđuje se da su sredstva za provedbu projekta iz članka 2. ove Odluke osigurana u Državnom proračunu Republike Hrvatske te Proračunu Varaždinske županije za 2025. godinu i projekcijama za 2026. i 2027. godinu.

Članak 6.

Ova Odluka objavit će se u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 970-01/24-01/28
URBROJ: 2186-01/1-25-5
Varaždin, 20. ožujka 2025.

**Predsjednik Županijske skupštine
dr. sc. Josip Križanić, v.r.**

10.

Na temelju članka 48. st. 3 Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (»Narodne novine«, broj 33/01., 60/01., 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 150/11., 144/12., 119/13., 137/15., 123/17., 98/19. i 144/20), članka 33. točke 8. Statuta Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 14/18., 07/20., 65/20. - pročišćeni tekst i 11/21) i članka 56. Poslovnika o radu Županijske skupštine Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 26/18, 07/20, 65/20 - pročišćeni tekst i 11/21), Županijska skupština Varaždinske županije, na sjednici održanoj 20. ožujka 2025. godine, donosi

ODLUKU

o prihvatanju projekta »Dogradnja školske sportske dvorane Područne škole Julijane E. Drašković Cvetlin«

Članak 1.

Prihvaća se projekt »Dogradnja školske sportske dvorane Područne škole Julijane E. Drašković Cvetlin« kojim se planira dogradnja školske sportske dvorane Područne škole Julijane E. Drašković Cvetlin koja pripada Osnovnoj školi Izidora Poljaka Višnjica, opremanje školske sportske dvorane i uređenje vanjskog prostora.

Članak 2.

Ukupna procijenjena vrijednost projekta iznosi 538.942,82 eura s PDV-om od čega je ukupan iznos bespovratnih sredstava 514.408,14 eura s PDV-om, dok je učešće Varaždinske županije 24.534,68 eura.

Članak 3.

Investitor, naručitelj radova, opreme i usluga je Osnovna škola Izidora Poljaka Višnjica, a Varaždinska županija je Partner na projektu kao prijavitelj projekta i korisnik bespovratnih sredstava.

Članak 4.

Varaždinska županija će, nakon provedenih postupaka nabave i zaključivanja ugovora s odabranim ponuditeljima, utvrditi stvarnu vrijednost projekta, prilagoditi dinamiku financiranja po godinama s dinamičkim planom izvođenja radova do visine osiguranih sredstava.

Ovlašćuje se župan za poduzimanje odgovarajućih pravnih radnji potrebnih za realizaciju ove Odluke.

Članak 5.

Utvrđuje se da su sredstva za provedbu projekta iz članka 2. ove Odluke osigurana u Državnom proračunu

Republike Hrvatske te Proračunu Varaždinske županije za 2025. godinu i projekcijama za 2026. i 2027. godinu.

Članak 6.

Ova Odluka objavit će se u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 404-03/24-01/7
URBROJ: 2186-01/1-25-6
Varaždin, 20. ožujka 2025.

**Predsjednik Županijske skupštine
dr. sc. Josip Križanić, v.r.**

11.

Na temelju članka 48. st. 3 Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (»Narodne novine«, broj 33/01., 60/01., 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 150/11., 144/12., 119/13., 137/15., 123/17., 98/19. i 144/20), članka 33. točke 8. Statuta Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 14/18., 07/20., 65/20. - pročišćeni tekst i 11/21) i članka 56. Poslovnika o radu Županijske skupštine Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 26/18, 07/20, 65/20 - pročišćeni tekst i 11/21), Županijska skupština Varaždinske županije, na sjednici održanoj 20. ožujka 2025. godine, donosi

ODLUKU

o prihvatanju projekta »Rekonstrukcija građevine javne namjene - dogradnja školske sportske dvorane Područne škole Remetinec«

Članak 1.

Prihvaća se projekt »Rekonstrukcija građevine javne namjene - dogradnja školske sportske dvorane Područne škole Remetinec« kojim se planira dogradnja školske sportske dvorane Područne škole Remetinec koja pripada Osnovnoj školi Novi Marof, opremanje školske sportske dvorane i uređenje vanjskog prostora.

Članak 2.

Ukupna procijenjena vrijednost projekta iznosi 858.981,92 eura s PDV-om od čega je ukupan iznos bespovratnih sredstava 806.276,18 eura s PDV-om, dok je učešće Varaždinske županije 52.705,74 eura.

Članak 3.

Investitor, naručitelj radova, opreme i usluga je Osnovna škola Novi Marof, a Varaždinska županija je Partner na projektu kao prijavitelj projekta i korisnik bespovratnih sredstava.

Članak 4.

Varaždinska županija će, nakon provedenih postupaka nabave i zaključivanja ugovora s odabranim

ponuditeljima, utvrditi stvarnu vrijednost projekta, prilagoditi dinamiku financiranja po godinama s dinamičkim planom izvođenja radova do visine osiguranih sredstava.

Ovlašćuje se župan za poduzimanje odgovarajućih pravnih radnji potrebnih za realizaciju ove Odluke.

Članak 5.

Utvrđuje se da su sredstva za provedbu projekta iz članka 2. ove Odluke osigurana u Državnom proračunu Republike Hrvatske te Proračunu Varaždinske županije za 2025. godinu i projekcijama za 2026. i 2027. godinu.

Članak 6.

Ova Odluka objavit će se u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 970-01/24-01/27
URBROJ: 2186-01/1-25-5
Varaždin, 20. ožujka 2025.

**Predsjednik Županijske skupštine
dr. sc. Josip Križanić, v.r.**

12.

Na temelju članka 48. stavka 3. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (»Narodne novine«, broj 33/01., 60/01., 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 150/11., 144/12., 119/13., 137/15., 123/17., 98/19. i 144/20.), članka 33. točke 8. Statuta Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 14/18., 7/20., 65/20. - pročišćeni tekst i 11/21.) i članka 56. Poslovnika o radu Županijske skupštine Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 26/18., 7/20., 65/20. - pročišćeni tekst i 11/21.), Županijska skupština Varaždinske županije, na sjednici održanoj 20. ožujka 2025. godine, donosi

ODLUKU

o izmjeni Odluke o utvrđivanju mreže programa centara izvrsnosti Varaždinske županije

Članak 1.

U Odluci o utvrđivanju mreže programa centara izvrsnosti Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 77/21. i 85/22.), u daljnjem tekstu: Odluka, u članku 2. stavak 1. iza točke 14. dodaju se nove točke koje glase:

»15. CENTAR IZVRSNOSTI IZ ODBOJKE ZA DJEVOJKE

sjedište: Ženski odbojkaški klub Ivanec
Vladimira Nazora 17, Ivanec

16. CENTAR IZVRSNOSTI ZA ATLETIKU

Sjedište: Atletski klub Sloboda
Ulica Ognjena Price 34, Varaždin«.

Članak 2.

Sve ostale odredbe Odluke ostaju nepromijenjene.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 024-05/25-01/5
URBROJ: 2186-01/1-25-2
Varaždin, 20. ožujka 2025.

**Predsjednik Županijske skupštine
dr. sc. Josip Križanić, v.r.**

13.

Na temelju članka 27. Zakona o ustanovama (»Narodne novine«, broj 76/93., 29/97., 47/99., 35/08., 127/19. i 151/22.), članka 4. Zakona o obrazovanju odraslih (»Narodne novine«, broj 144/21.), članka 33. točke 10. Statuta Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 14/18., 7/20., 65/20. - pročišćeni tekst i 11/21.) i članka 56. Poslovnika o radu Županijske skupštine Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 26/18., 7/20., 65/20. - pročišćeni tekst i 11/21.), Županijska skupština Varaždinske županije na sjednici, održanoj 20. ožujka 2025. godine, donosi

ODLUKU

o izmjeni Odluke o osnivanju javne ustanove »EUROPSKI TALENT CENTAR HRVATSKA - CENTRI IZVRSNOSTI VARAŽDINSKE ŽUPANIJE« USTANOVA ZA OBRAZOVANJE ODRASLIH

Članak 1.

U Odluci o osnivanju javne ustanove »EUROPSKI TALENT CENTAR HRVATSKA - CENTRI IZVRSNOSTI VARAŽDINSKE ŽUPANIJE« USTANOVA ZA OBRAZOVANJE ODRASLIH, (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 11/21.; u daljnjem tekstu: Odluka), članak 3. mijenja se i glasi:

»Ustanova se upisuje u sudski registar ustanova Trgovačkog suda u Varaždinu.

Naziv Ustanove glasi: »EUROPSKI TALENT CENTAR HRVATSKA - CENTRI IZVRSNOSTI VARAŽDINSKE ŽUPANIJE« USTANOVA ZA OBRAZOVANJE ODRASLIH (u daljnjem tekstu Ustanova).

Skraćeni naziv Ustanove je: **EUROPSKI TALENT CENTAR HRVATSKA.**

Sjedište Ustanove je: Črešnjevo, Varaždinska 36.«

Članak 2.

Ostale odredbe Odluke ostaju neizmijenjene.

Članak 3.

Ova Odluka objavit će se u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«, a stupa na snagu osmog dana od dana objave.

KLASA: 024-05/25-01/6
URBROJ: 2186/1-01/1-25-2
Varaždin, 20. ožujka 2025.

**Predsjednik Županijske skupštine
dr. sc. Josip Križanić, v.r.**

14.

Na temelju članka 33. točke 34. Statuta Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 14/18., 7/20., 65/20. - pročišćeni tekst i 11/21.), članka 56. Poslovnika o radu Županijske skupštine Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 26/18., 7/20., 65/20. - pročišćeni tekst i 11/21.), Županijska skupština Varaždinske županije na sjednici održanoj 20. ožujka 2025. godine donosi

ZAKLJUČAK

o donošenju Strategije za unapređenje kvalitete života osoba starije životne dobi u sklopu projekta »Varaždinska županija - prijatelj zlatne dobi« za razdoblje 2024. - 2030.

Županijska skupština donosi Strategiju za unapređenje kvalitete života osoba starije životne dobi u sklopu projekta »Varaždinska županija - prijatelj zlatne dobi« za razdoblje 2024. - 2030.

KLASA: 550-08/24-01/5
URBROJ: 2186-01/1-25-24
Varaždin, 20. ožujka 2025.

**Predsjednik Županijske skupštine
dr. sc. Josip Križanić, v.r.**

Varaždinska županija

STRATEGIJA ZA UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA OSOBA STARIJE ŽIVOTNE DOBI U SKLOPU PROJEKTA »VARAŽDINSKA ŽUPANIJA - PRIJATELJ ZLATNE DOBI« ZA RAZDOBLJE 2024. - 2030.

veljača 2025.

Sadržaj

1. Uvod	1600
2. Demografska slika Varaždinske županije.....	1600
3. Struktura dionika u skrbi za osobe starije životne dobi	1602
4. Analiza stanja po područjima.....	1603
4.1. Zdravstvena zaštita	1603
4.2. Socijalna skrb	1606
4.3. Cjeloživotno učenje	1615
4.4. Društveni život, kvaliteta života i civilno društvo	1615
4.5. Ljudska prava i sigurnost.....	1617
4.6. Infrastruktura i prijevoz.....	1618
4.7. Digitalna pismenost i informiranost	1619
5. Razvojni ciljevi i mjere za provedbu Strategije.....	1620
5.1. Pregled ciljeva, mjera, pokazatelja i aktivnosti.....	1620
6. Praćenje i evaluacija Strategije.....	1625

1. Uvod

Strategija za unapređenje kvalitete života osoba starije životne dobi u sklopu projekta »Varaždinska županija - prijatelj zlatne dobi« za razdoblje 2024. - 2030. (u daljnjem tekstu: Strategija) izrađuje se ciljem unapređenja provedbe javnih politika na području skrbi za osobe starije životne dobi u Varaždinskoj županiji.

U izradi strategije su osim javno dostupnih statističkih podataka te relevantnih nacionalnih i županijskih strategija, planova i publikacija, korišteni i rezultati provedene Preliminarne analize istraživanja kvalitete života stanovnika starije dobi Varaždinske županije (autori: izv.prof.dr.sc. Marijana Neuberg, izv.prof.dr.sc. Tomislav Meštrović, Odjel za sestrinstvo, Sveučilište Sjever) iz 2024. godine koja je obuhvatila 1127 osoba starije životne dobi s prebivalištem na području Varaždinske županije te Analize istraživanja kvalitete života slabije pokretnih stanovnika starije dobi Varaždinske županije koja je obuhvatila 220 osoba starije životne dobi ograničene pokretljivosti.

Strategijom su definirane mjere vezane za poboljšanje zdravstvene i socijalne skrbi, promicanje aktivnog starenja i društvene uključenosti, unapređenje infrastrukture i pristupačnosti, promicanja ljudskih prava i sigurnosti te povećanja digitalne pismenosti i informiranosti osoba starije životne dobi.

Mjere definirane ovom Strategijom financirat će se iz županijskog, državnog i proračuna, sredstava jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, sredstava fondova Europske unije, donacija i redovnih sredstava ustanova i organizacija uključenih u provedbu.

Za koordinativnu ulogu u provedbi Strategije na razini Varaždinske županije zadužena je Varaždinska županija u suradnji s Koordinacijskim odborom »Varaždinska županija - prijatelj zlatne dobi«. Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu skrb i hrvatske branitelje Varaždinske županije u suradnji s Koordinacijskim odborom »Varaždinska županija - prijatelj zlatne dobi« povezuje sve nositelje koji su uključeni u pružanje skrbi za osobe starije životne dobi te prati provedbu Strategije.

Strategiju na prijedlog Koordinacijskog odbora »Varaždinska županija - prijatelj zlatne dobi«, donosi Županijska skupština Varaždinske županije.

Ukoliko se pojedine mjere i/ili aktivnosti planirane ovom Strategijom, uslijed promijenjenih okolnosti koje bi nastupile u tijeku provedbe Strategije, ne bi mogle provesti ili se ukaže potreba da je iste potrebno prilagoditi novonastalim okolnostima, isto će se usuglašavati zajedničkim konzultacijama između predstavnika resornih tijela i organizacija uključenih u rad Koordinacijskog odbora »Varaždinska županija - prijatelj zlatne dobi«.

Strategija je usklađena s ključnim razvojnim dokumentima na europskoj, nacionalnoj i regionalnoj razini:

- Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030.
- Nacionalni plan razvoja socijalnih usluga za razdoblje 2021.-2027.
- Plan razvoja Varaždinske županije 2021.-2027.
- Nacionalni plan borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti 2021.-2027.
- Nacionalni plan za razvoj sustava socijalne zaštite 2021.-2027.
- Nacionalni plan za starije osobe 2023.-2027.
- Nacionalni plan oporavka i otpornosti (NPOO).
- Strategija obrazovanja odraslih 2021.-2027.

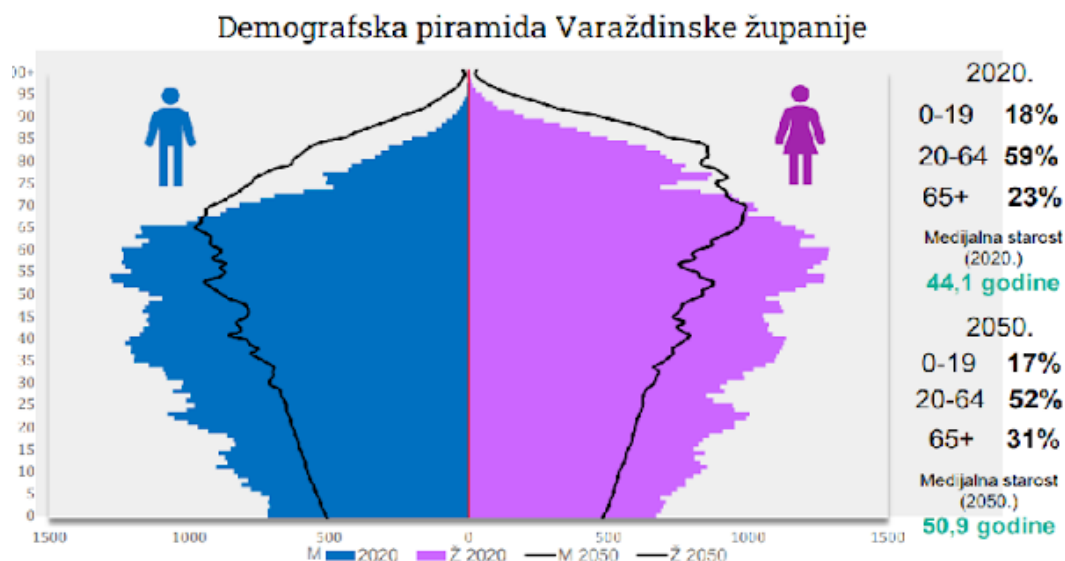
2. Demografska slika Varaždinske županije

Prema popisu stanovništva iz 2021. godine Varaždinska županija ima 159.487 stanovnika, što čini 4,12% ukupnog stanovništva Hrvatske. Gustoća naseljenosti iznosi 126,37 stanovnika po km², što je znatno iznad prosjeka gustoće naseljenosti Republike Hrvatske (68,41 st/km²) i svrstava je na drugo mjesto najgušće naseljenih županija u Hrvatskoj, iza Međimurske županije. Razlika između najgušće je naseljenog grada, Grada Varaždina (736,45 st/km²), i najrjeđe naseljene općine, Općine Breznički Hum (43,36 st/km²) pokazuje vrlo disperzivnu naseljenost. Varaždinska županija ima izrazito velik broj malih naselja, prevladavaju naselja do 1.000 stanovnika, u kojima živi gotovo polovica ukupnog stanovništva, a koja su pretežito ruralnih obilježja.

Prema popisu stanovništva iz 2011. godine, Varaždinska županija broji 55.483 kućanstava, što je u odnosu na Popis stanovništva iz 2001. godine smanjenje za 612 kućanstava. Pretežno su to kućanstva s 2 člana (22,36%), samačka kućanstva (20,42%), kućanstva s 4 člana (18,41%) te 3 člana (18,30%). Broj samačkih kućanstava se povećao u odnosu na 2001. godinu, kada su činila 17,92%.

Demografsku sliku Varaždinske županije u proteklih dvadeset godina karakterizira kontinuirani pad broja stanovnika. U razdoblju od 2001. do 2021. godine broj stanovnika smanjio se za 25.282 osobe, odnosno 13,68%.

Prema podacima DZS-a u razdoblju od 2011. do 2021. godine broj stanovnika mlađih od 20 godina (30.413) smanjio se za 6.934 stanovnika, dok se broj stanovnika od 60 i više godina (44.984) povećao za 4.901 stanovnika. Prema istim podacima, udio osoba starijih od 65 godina u Varaždinskoj županiji iznosi 20,79%, što je nešto niže od državnog prosjeka od 22,9%. Prosječna starost stanovništva na razini županije kontinuirano raste.

Izvor: https://dzs.gov.hr/UserDocsImages/Popis%202021/PDF/POPIS%202021.%20prezentacija_Prvi%20rezultati.pdf

Tablica 1. Popis stanovništva po gradovima i općinama dobne skupine 65 i više godina

GRAD/OPĆINA	65 i više godina	75 i više godina	Udio 65 i više godina (%)	Udio 75 i više godina (%)
Ivanec	2.572	1.039	20,22	8,17
Lepoglava	1.292	482	18,60	6,94
Ludbreg	1.792	660	21,14	7,79
Novi Marof	2.232	902	18,92	7,65
Varaždin	10.177	4.613	23,24	10,54
Varaždinske Toplice	1.167	420	21,08	7,59
Bednja	750	335	22,13	9,88
Beretinec	367	140	17,91	6,83
Breznica	371	138	18,83	7,01
Breznički Hum	254	104	22,44	9,19
Cestica	1.140	506	21,01	9,33
Donja Voća	357	152	17,59	7,49
Gornji Kneginec	1.020	409	20,82	8,35
Jalžabet	685	255	21,52	8,01
Klenovnik	298	129	16,62	7,19
Ljubešćica	330	120	19,54	7,10
Mali Bukovec	368	167	20,34	9,23
Martijanec	590	247	22,37	9,36
Maruševac	1.174	445	20,66	7,83
Petrijanec	745	316	16,36	6,94
Sračinec	824	332	17,61	7,10
Sveti Đurđ	700	281	21,05	8,45
Sveti Ilija	642	256	19,80	7,90
Trnovec Bartolovečki	1.221	492	19,87	8,01
Veliki Bukovec	293	126	22,11	9,51
Vidovec	922	416	18,76	8,46
Vinica	582	183	19,27	6,06
Visoko	286	110	21,42	8,24
Ukupno	33.151	13.775	20,79	8,64

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva, kućanstva i stanova 2021.

Prema podacima Socijalnog plana Varaždinske županije 2024.-2026. manje općine, poput Velikog Bukovca i Beretinca, suočavaju se s izraženim demografskim izazovima, uključujući veći udio starijeg stanovništva i visok postotak socijalnih korisnika (preko 10%). Od gradova, izdvojeni su Grad Varaždin (43.782 stanovnika) koji bilježi udio osoba starijih od 65 godina od 23%, dok socijalni korisnici čine 8% stanovništva (više od 3.500 korisnika sustava socijalne skrbi) te Grad Novi Marof (11.872 stanovnika) koji bilježi pad stanovništva od 10,4%, uz visok postotak starijih osoba te udio socijalnih korisnika od 8%. Porast udjela starijeg stanovništva u Varaždinskoj županiji dodatno povećava potražnju za socijalnim i zdravstvenim uslugama, poput dugotrajne skrbi, kućne njege i mobilnih timova. Trenutačni kapaciteti ne odgovaraju potrebama, osobito u ruralnim područjima, što potvrđuje istraživanje provedeno u sklopu izrade Socijalnog plana Varaždinske županije 2024.-2026. Potrebe korisnika postaju sve izraženije, dok dostupnost usluga u tim zajednicama ostaje ograničena.

Prema istraživanjima u sklopu izrade Socijalnog plana Varaždinske županije 2024.-2026. predstavnici lokalnih socijalnih usluga ukazuju na povećanu potrebu za proširenjem kapaciteta centara za dnevnu skrb, domova za osobe starije životne dobi i programa kućne njege. Osim toga, iako Pravilnik o minimalnim uvjetima za pružanje socijalnih usluga obvezuje lokalne zajednice na pružanje osnovnih i specijaliziranih usluga za osobe starije životne dobi, financijski i infrastrukturni kapaciteti u mnogim dijelovima županije, osobito ruralnim, još uvijek nisu dovoljni za odgovaranje na rastuće potrebe. (Socijalni plan Varaždinske županije 2024.-2026.).

Pravilnik o socijalnim uslugama i Nacionalni plan za razvoj socijalnih usluga prepoznaju važnost decentralizacije i prilagodbe usluga specifičnim potrebama lokalnih zajednica. Međutim, primjena tih mjera često nailazi na poteškoće zbog financijskih ograničenja, što otežava usklađivanje kapaciteta s rastućim potrebama starijeg stanovništva.¹

Preporuke za djelovanje Socijalnog plana Varaždinske županije 2024.-2026. namijenjene osobama starije životne dobi u području ublažavanja negativnih demografskih trendova obuhvaćaju:

- Jačanje socijalnih usluga i infrastrukture, osobito u ruralnim sredinama, kroz dodatna ulaganja u centre za dnevnu skrb, mobilne timove i kućnu njegu.
- Razvoj politika aktivnog starenja kroz povećanje dostupnosti programa za osobe starije životne dobi i modernizaciju usluga sukladno Pravilniku o minimalnim uvjetima za pružanje socijalnih usluga.

3. Struktura dionika u skrbi za osobe starije životne dobi

¹ Nacrt Socijalnog plana Varaždinske županije 2024.-2026.

Na području Varaždinske županije djeluju četiri Područna ureda Hrvatskog zavoda za socijalni rad (Područni uredi županijske službe Varaždin):

- Područni ured Ivanec obuhvaća područje gradova Ivanec i Lepoglava te općina Bednja, Donja Voća, Klenovnik i Maruševac
- Područni ured Novi Marof obuhvaća područje gradova Novi Marof i Varaždinske Toplice te općina Ljubušica, Hum Breznički, Breznica i Visoko
- Područni ured Ludbreg područje grada Ludbrega te općina: Donji Martijanec, Mali Bukovec, Veliki Bukovec i Sveti Đurđ
- Područni ured Varaždin, kao sjedište županijske službe, obuhvaća grad Varaždin i djeluje kao centralni ured za koordinaciju i nadzor svih aktivnosti socijalnih službi u županiji.

Područni uredi provode sljedeće usluge:

- Osnovne usluge socijalne pomoći, uključujući financijsku podršku,
- Smještaj u socijalnim ustanovama,
- Psihološku i pravnu pomoć,
- Programe zapošljavanja i obrazovanja za povećanje socijalne uključenosti

Ostali dionici na području Varaždinske županije:

- Domovi za starije i nemoćne osobe (1 županijski, 7 privatnih domova), obiteljski domovi za starije i nemoćne osobe, udomiteljske obitelji
- Zdravstvo
 - Dom zdravlja, Opća bolnica Varaždin, - Služba za produženo liječenje i palijativnu skrb Novi Marof, Služba za plućne bolesti i TBC Klenovnik
 - Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Varaždinske Toplice
 - Ljekarne
- Civilno društvo
 - Udruge koje pružaju izvaninstitucionalnu skrb starijim i nemoćnim osobama
 - Savez udruga umirovljenika i osoba starije životne dobi Varaždinske županije
 - Udruge umirovljenika (32 udruge na području Varaždinske županije)
 - Crveni križ
- Varaždinska županija, gradovi i općine

Unatoč značajnom broju institucija koje djeluju na području Varaždinske županije, u sklopu provedenog istraživanja kvalitete života stanovnika starije dobi Varaždinske županije, je na pitanje »Za koje službe znadete da postoje u Vašem mjestu stanovanja za pomoć osobama starije životne dobi?«, više od polovice ispitanika odgovorilo 'Udruga umirovljenika', a poznate su im i druge službe (kao što je Hrvatski zavod za socijalni rad za savjet o pravnim i socijalnim pitanjima). Ipak čak 9,6% ispitanika navodi kako nema nikakvih službi za pomoć osobama starije životne dobi, a 7,2% ispitanika navodi kako ne zna postoje li ikakve službe.²

Što se tiče uloge obitelji u skrbi za osobe starije životne dobi, prilikom izrade Socijalnog plana Varaždinske županije 2024.-2026. prepoznata je važnost podrške obiteljima i neformalnim njegovateljima. Obitelji koje brinu o starijim članovima suočavaju se s velikim emocionalnim i fizičkim pritiskom stoga je potrebno je osigurati resurse i programe za savjetovanje i podršku njegovateljima kako bi se kvalitetnije skrbili o starijim članovima obitelji, prepoznali promjene u njihovom mentalnom stanju i potražili stručnu pomoć kada im ista zatreba.

Međusektorska suradnja navedenih dionika na području Varaždinske županije izuzetno je važna za poboljšanje kvalitete skrbi za osobe starije životne dobi. Potrebno je stoga poticati suradnju svih dionika (javne institucije, organizacije civilnog društva, privatni sektor) kako bi se dugoročno osigurala integrirana i učinkovita skrb o osobama starije životne dobi.

4. Analiza stanja po područjima

4.1. Zdravstvena zaštita

Zakonom o zdravstvenoj zaštiti (»Narodne novine«, broj 100/18 i 125/19) predviđene su mjere zdravstvene zaštite među kojima su istaknute posebne mjere zdravstvene zaštite stanovništva starijeg od 65 godina života. Nadalje, Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju (»Narodne novine«, broj 80/13, 137/13 i 98/19) osiguranim osobama u ostvarenju prava na zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje osigurava plaćanje zdravstvenih usluga u cijelosti za Preventivnu zdravstvenu zaštitu osoba starijih od 65 godina života.

² Preliminarna analiza istraživanja kvalitete života stanovnika starije dobi Varaždinske županije (autori: izv.prof.dr.sc. Marijana Neuberger, izv.prof.dr.sc. Tomislav Meštrović, Odjel za sestrinstvo, Sveučilište Sjever)

Primarna zdravstvena zaštita ostvaruje se kroz tri ustanove, Dom zdravlja Varaždinske županije, Zavod za javno zdravstvo Varaždinske županije i Zavod za hitnu medicinu Varaždinske županije, kojima je osnivač Varaždinska županija te privatnu praksu iz obiteljske medicine, pedijatrijske i ginekološke djelatnosti, Ljekarnu Varaždinske županije te ljekarne u privatnom vlasništvu.³

Unutar sustava zdravstvene zaštite, na primarnoj razini, djeluju stručni medicinski timovi čiji se broj u većini slučajeva razlikuje, odnosno manji je od potrebnog broja timova, utvrđenog Mrežom javne zdravstvene službe. Na područjima na kojima se ne može osigurati minimalan broj osiguranika za koje se može organizirati tim obiteljske medicine, Varaždinska županija sufinancira rad sektorskih ambulanata (Kamenica, Vrbno, Cvetlin, Završje Podbelsko, Gornja Voća) u cilju osiguranja dostupnosti zdravstvene zaštite na području cijele županije.

Zdravstvena djelatnost na sekundarnoj razini obuhvaća specijalističko - konzilijarnu zdravstvenu zaštitu i bolničku zdravstvenu zaštitu.⁴ Sekundarna razina zdravstvene zaštite ostvaruje se kroz Opću bolnicu Varaždin, Specijalnu bolnicu za medicinsku rehabilitaciju Varaždinske Toplice i zdravstvene ustanove - jedinice privatne prakse. Opća bolnica Varaždin raspolaže s 934 kreveta za potrebe bolničkog liječenja bolesnika, dok je kapacitet Specijalne bolnice Varaždinske Toplice 677 kreveta.⁵

S obzirom na starenje populacije i prikaz vodećih uzroka smrti u Varaždinskoj županiji, u prijedlogu Plana zdravstvene zaštite Varaždinske županije za razdoblje 2021. - 2023. godine predložena su sljedeća prioritetna područja u zaštiti zdravlja:

1. Prevencija kardiovaskularnih bolesti
2. Zaštita duševnog zdravlja djece i mladih uz prevenciju ovisnosti
3. Prevencija i rano otkrivanje karcinoma dojke
4. Prevencija i rano otkrivanje raka debelog crijeva
5. Dugotrajna skrb i razvoj palijativne skrbi
6. Prevencija šećerne bolesti i debljine

Gerijatrijska skrb na razini RH pa tako ni Varaždinske županije nije adekvatno riješena. Specijalizacija iz gerijatrije se rijetko raspisuje a i u tom slučaju je vrlo slab odaziv. Također, ne postoje oformljeni gerijatrijski odjeli. Jedini službeni gerijatar u Hrvatskoj radi u Specijalnoj bolnici za produženo liječenje Duga Resa. Gerijatrijski odjel bi trebao biti oformljen kao akutni odjel i/ili u sklopu Odjela za produljeno liječenje. Bolesnici starije životne dobi se uglavnom zbrinjavaju na Odjelima interne medicine, a prema indikaciji i na odjelima Neurologije i kirurgije i/ili traumatologije. Kod osoba iznad 65 godina povećava se učestalost padova te udio prijeloma, čemu doprinosi staračka krhkost, pridružene i kronične bolesti. Potrebno je razmotriti formiranje Odjela gerijatrije u OB Varaždin, te poticati raspisivanje specijalizacije gerijatrije. Potrebno je razmotriti formiranje Odjela gerijatrije u OB Varaždin, te poticati raspisivanje specijalizacije gerijatrije.

Prevencija bolesti se provodi kroz sustav primarne zdravstvene zaštite i kontinuiranih javnozdravstvenih kampanja u suradnji s lokalnom zajednicom i obrazovnim institucijama, a u skladu s nacionalnim preventivnim programima. Odaziv na preventivne programe malignih bolesti je ispod željenog, stoga prostora za unaprjeđenje preventivnih programa i inicijativa usmjerenih na najčešće uzroke smrti još uvijek ima.

U sklopu Nacionalnog programa ranog otkrivanja raka dojke svake se dvije godine na mamografski pregled pozivaju žene u dobi 50-69 godina. Za osobe starije iznad 65 provodi se probir za rak debelog crijeva i rektuma korištenjem testa Hemoccult (Hemokult).

Najčešći karcinomi u Hrvatskoj od kojih boluju žene su karcinom dojke, debelog crijeva i pluća. Kod muškaraca su to karcinom prostate, kolona i pluća. Važno je putem javnozdravstvenih kampanja naglašavati poticanje prestanka pušenja još u mladoj životnoj dobi, te uvoditi preventivne programe za karcinom pluća koji uključuje jednom godišnje rendgensku sliku srca i pluća, kompletnu krvnu sliku i te određivanje tumorskih markera. Primjerice, u praksi se često kod (vidljivo) anemičnih pacijenata nakon određenih pregleda otkrije maligna bolest.

U Hrvatskoj je 2021. godine rak bio dijagnosticiran kod 13.207 muškaraca, a od raka je umrlo njih 5.907. Incidencija raka za muškarce je bila najviša u Varaždinskoj županiji. Važno je naglasiti da se 1/3 malignih bolesti može prevenirati kontrolom faktora rizika i redovitim pregledima.

Praćenje kroničnih bolesti kod populacije osoba starije dobi je izuzetno važno. Svakako je potrebna bolja kontrola faktora rizika kroničnih bolesti, koje su ujedno i glavni uzroci smrti u Hrvatskoj: a to su 1. kardiovaskularne bolesti (infarkt srca, zatajenje srca), 2. cerebrovaskularne bolesti (moždani udar), 3. šećerna bolest (ujedno je glavni uzrok smrti kod šećerne bolesti kardiovaskularni), te 4. periferna arterijska bolest, direktno povezana sa šećernom bolesti i pušenjem.

Kontrola faktora rizika je najvažnija, a obuhvaća aktivnosti koje se odnose na prestanak pušenja, smanjenje unosa masne hrane, povećanja fizičke aktivnosti, smanjenja unosa soli, smanjenja tjelesne mase te bolje regulacije krvnog tlaka i masnoća u krvi.

3 Prijedlog Plana zdravstvene zaštite Varaždinske županije za razdoblje 2021. - 2023. godine

4 <https://www.hzzo.hr/zdravstveni-sustav-rh/zdravstvena-zastita-pokrivena-obveznim-zdravstvenim-osiguranjem/ugovoreni-sadrzaji-zdravstvene-zastite-u-rh/>

5 http://www.zjzjzv.hr/articlefiles/zjzjzv_ljetopis_2020.pdf

Obiteljski liječnici su iznimno važni u prevenciji i ranom otkrivanju malignih bolesti, no poradi nedostatka istih u primarnoj zdravstvenoj zaštiti i velikog broja kroničnih bolesnika predlaže se dio edukacije usmjeriti na liječnike drugih specijalnosti te druge zdravstvene djelatnike.

Predlaže se poticati organizaciju informativnih događanja poput javnih tribina s ciljem okupljanja stručnjaka (specijalisti interne medicine, kardiolozi, endokrinolozi) koji će pružiti detaljne i konkretne informacije ili predavanja u manjim grupama u manjim mjestima s ciljem edukacije ciljane skupine o načinima prehrane i ostalim faktorima rizika. Posebnu pozornost potrebno je obratiti na osobe s niskim primanjima koje vrlo često teško mogu primijeniti preporuke stručnjaka zbog nedostatka financijskih sredstava.

Mentalno zdravlje starijih je direktno povezano sa usamljenošću. Smatra se da se pružanjem bolje socijalne podrške može smanjiti i incidencija anksiozno-depresivnog sindroma kod osoba starije životne dobi. Za osobe s oboljele od demencije predlaže se organizacija dnevnih boravaka uz osiguranje prijevoza osoba od mjesta boravka. Za mentalno zdravlje svakako su bitni psiholozi koji bi trebali biti dio bolničkog palijativnog tima, kao i mobilnih palijativnih timova te neizostavni članovi timova Domova zdravlja.

Na području Varaždinske županije velika je važnost posvećena **palijativnoj skrbi** te ulaganju u razvoj sustava palijativne skrbi. U Općoj bolnici Varaždin, Službi za produženo liječenje i palijativnu skrb Novi Marof te Domu zdravlja Varaždinske županije pruža se specijalistička palijativna skrb dok ostale službe pružaju opću palijativnu skrb. Županija osigurava sredstva za rad Projektnog tima za palijativnu skrb, nabavu opreme za posudionicu pomagala te održavanje računalnog programa koji omogućava funkcionalni sustav palijativne skrbi u Varaždinskoj županiji. Također, Skupština Varaždinske županije, 29.11.2018. godine usvojila je Strategiju razvoja palijativne skrbi u Varaždinskoj županiji za razdoblje 2018. - 2021.

Odjel palijativne skrbi u Novom Marofu, smješten je u novom centralnom spojnom objektu s ukupno 89 bolesničkih postelja.⁶ Osim bolničkih kreveta ugovoreni s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje, postoji i Bolnički odsjek za zbrinjavanje osoba starije životne dobi uz osobno plaćanje s ukupno 20 mjesta.⁷ U sklopu djelatnosti za palijativnu skrb Doma zdravlja Varaždinske županije ugovorena su 2 koordinatora za palijativnu skrb u Centru za koordinaciju palijativne skrbi te 1 mobilni palijativni tim koji čine 1 liječnik i 1 medicinska sestra.

U Varaždinskoj županiji postoji kontinuirana edukacija profesionalaca vezana uz palijativnu skrb, no u daljnjem razvoju palijativne skrbi Varaždinske županije potrebo je edukaciju profesionalaca usmjeriti na ključne točke kao što su: rano prepoznavanje osoba s potrebom za palijativnom skrbi, način uključivanja u specijalističku palijativnu skrb, razumijevanje funkcioniranja i djelokruga rada specijalističkih službi (odjel palijativne skrbi, posudionice pomagala, volonteri, mobilni palijativni tim, koordinator za palijativnu skrb).

Potreban je razvoj smjernica za rano prepoznavanje osoba s potrebom za palijativnom skrbi i upućivanje istih u specijalističku palijativnu skrb. Potrebno je nastaviti sa javno zdravstvenim prosvjećivanjem populacije sa svrhom destigmatizacije palijativne skrbi te senzibilizirati javnost o palijativi.

S ciljem daljnjeg razvoja palijativne skrbi u Varaždinskoj županiji važno je nastaviti raditi na razvoju Nacionalnog centra palijativne skrbi, ulagati u zapošljavanje adekvatnog kadra, te poticati otvaranje Dnevnih bolnica za palijativne bolesnike (u suradnji s HZZO). Potrebno je povezivati skrb koju pružaju mobilni palijativni timovi i koordinator za palijativnu skrb sa Nacionalnim centrom kako bi korisnici imali kontinuiranu i kvalitetnu skrb bez obzira na mjesto pružanja skrbi.

Tablica 2: Skupine/grupe bolesti za procjenu minimalne potrebe za pružanje palijativne skrbi

Skupine/grupe bolesti za procjenu minimalne potrebe za pružanje palijativne skrbi	Godina			
	2017.	2018.	2019.	ukupno
Novotvorine (C 00-D 48)	588	545	562	1.695
Insuficijencija srca (I 11, I 13, I 50)	144	129	185	458
Bubrežna insuficijencija (N 10, N 11, N 12, N 13, N 18)	26	21	35	82
Zatajenje jetre (K 70, K 71, K 72)	51	75	61	187
Kronična opstrukt. plućna bolest (J 40- J 44)	59	67	65	191
Spinalna mišićna atrofija i sindr. u vezi s njom (G 12)	1	1	0	2
Parkinsonova bolest (G 20)	17	14	13	44
Alzheimerova bolest (G 30)	16	15	15	46
Sveukupno:	902	867	936	2.705

6 <https://zdravlje.gov.hr/UserDocImages/2018%20Programi%20i%20projekti/NP%20RAZVOJA%20PALIJATIVNE%20SKRBI%20RH%202017-2020-%20usvojen%2018.10.2017..pdf>

7 <https://obv.hr/organizacijska-struktura/služba-produzeno-lijecenje-i-palijativnu-skrb-novi-marof-18/>

Broj umrlih upisanih u Županijski registar palijativnih bolesnika	212	199	213	624
UKUPNO UMRILI OD SVIH BOLESTI	2.254	2.179	2.230	6.663
Udio umrlih od bolesti koje zahtijevaju palijativnu skrb	26,09	25,01	25,20	25,44

Izvor: Plan zdravstvene zaštite Varaždinske županije za razdoblje 2021. - 2023. godine

Rezultati istraživanja o kvaliteti života osoba starije životne dobi, vezano uz zdravstveni pristup i podršku (dob/mirovinu) su sljedeći⁸:

- **Obiteljski liječnik:**
 - o **p-vrijednost:** 0,0014
 - o **Tvrđnja:** »*Obiteljski liječnik mi je blizu mjesta stanovanja.*«
 - o Stariji ispitanici prijavljuju udaljeniju lokaciju obiteljskog liječnika u usporedbi s mlađima.
- **Ljekarna:**
 - o **p-vrijednost:** 0,041
 - o **Tvrđnja:** »*Ljekarna mi je blizu mjesta stanovanja.*«
 - o Starije dobne skupine osjećaju poteškoće u pristupu ljekarnama i navode udaljeniju lokaciju iste.
- **Dostupnost zdravstvene podrške:**
 - o **p-vrijednost:** 0,0025
 - o **Kontekst tvrdnje:** utjecaj dostupnosti zdravstvenih usluga (liječnika, ljekarne) na kvalitetu života
 - o Stariji ispitanici prijavljuju veći utjecaj dostupnosti navedenih zdravstvenih usluga na kvalitetu života.
- **Obiteljski liječnik:**
 - o **p-vrijednost:** 0,017
 - o **Tvrđnja:** »*Obiteljski liječnik mi je blizu mjesta stanovanja.*«
 - o Ispitanici s nižim mirovinama prijavljuju dalju lokaciju obiteljskog liječnika u usporedbi s onima s višim mirovinama: mogući utjecaj financijskog statusa na dostupnost zdravstvene skrbi
- **Poznavanje stručnjaka:**
 - o **p-vrijednost:** 0,032
 - o **Tvrđnja:** »*Ako sam usamljen/a, poznajem stručnjake u mjestu stanovanja kojima se mogu javiti.*«
 - o Ispitanici s nižim primanjima manje su upoznati s dostupnim stručnjacima za podršku - utjecaj na socijalnu podršku i mentalno zdravlje

Kada govorimo o osiguranju adekvatne zdravstvene skrbi za osobe starije dobi važno je naglasiti problematiku korištenja lijekova koji se nadoplaćuju (posebice skuplji lijekovi na B listi). Uglavnom se radi o dijabetičarima i srčanim bolesnicima koji koriste lijekove za bolju kontrolu šećerne bolesti, srčanog zatajenja, terapiju protiv zgrušavanja krvi prvenstveno kod srčanih aritmija i dubokih venskih tromboza. Kako neki od tih lijekova smanjuju smrtnost za više od 25% svakako su neophodni za bolesnike no u praksi se često ne koriste od strane osoba starije životne dobi zbog niskih primanja.

Dodatno, važno je spomenuti i ovisnosti, primarno ovisnost o alkoholu, kao važan faktor kvalitete života ne samo mladih već i starijih. Ovisnost se veže uz veći mortalitet, smanjenu kvalitetu života, nasilje u obitelji i slične probleme. Predlaže se poticanje što većeg broja preventivnih aktivnosti.

4.2. Socijalna skrb

Varaždinska županija ima razvijen sustav socijalne skrbi, koji se temelji na nacionalnom okviru definiranom u Zakonu o socijalnoj skrbi (»Narodne novine«, broj 150/24) i Nacionalnom planu razvoja socijalnih usluga 2021. - 2027. Ovi dokumenti naglašavaju važnost osiguravanja socijalnih usluga za ranjive skupine, uključujući osobe starije životne dobi.

U Varaždinskoj županiji djeluju četiri područna ureda Hrvatskog zavoda za socijalni rad - područni uredi Varaždin, Ivanec, Novi Marof i Ludbreg koji pružaju usluge kao što su zajamčena minimalna naknada, pomoć za uzdržavanje, doplatak za njegu te pravo na osobnu invalidninu. Prema podacima Upravnog odjela za zdravstvo i socijalnu skrb, na području Županije djeluje osam velikih domova socijalne skrbi za starije i nemoćne osobe, od čega jedan županijski dom te sedam domova kojima su osnivači privatne osobe, ukupnog smještajnog kapaciteta za 963 korisnika. U Varaždinskoj županiji razvijena je mreža malih obiteljskih domova, smještajnog kapaciteta do 20 kreveta za starije i nemoćne te odrasle osobe s mentalnim oštećenjima. Trenutno u evidenciji postoji 28

⁸ Kvaliteta života osoba starije životne dobi u Varaždinskoj županiji - preliminarni rezultati istraživanja, izv.prof.dr.sc. Marijana Neuberg, izv.prof.dr.sc. Tomislav Meštrović, Odjel za sestrinstvo, Sveučilište Sjever

obiteljskih domova što znači da je unatrag 8 godina porastao broj takvih domova za 5, a njihov ukupni smještajni kapacitet iznosi 502. Izvaninstitucionalnu skrb, starijim i nemoćnim osobama pružaju tri udruge s 198 korisnika. Pomoć u kući osobama starije životne dobi i osobama s invaliditetom pruža jedna udruga koja ima 17 korisnika. Zbog otežane funkcionalne sposobnosti i narušenog zdravstvenog stanja starijih i ostalih osoba kojima je potrebna pomoć neophodno je osigurati primjerene usluge dugotrajne intenzivne skrbi u vlastitom domu kao i dostatne smještajne kapacitete. Varaždinska županija nema velik smještajni kapacitet u ustanovama za rehabilitaciju i dugotrajnu skrb, a nedostaje i bolja organizacija resursa i integracija sustava dugotrajne skrbi na razini zajednice i skrbi u kući, čime bi se znatno unaprijedila kvaliteta skrbi i života pacijenata, ali i išlo u korak s europskim trendovima deinstitucionalizacije.⁹

S obzirom na visok udio osoba treće životne dobi, Županija od 2002. godine financira program pomoći u kući koji provodi Društvo Crvenog križa Varaždinske županije. U program je 2020. godine bilo uključeno 158 korisnika starije dobi s područja Varaždinske županije. Od 2011. godine program uključuje i zapošljavanje teže zapošljivih osoba, uglavnom žena srednje životne dobi, tzv. gerontodomačica, kroz javne radove koje sufinancira Hrvatski Zavod za zapošljavanje. Trenutno su na programu zaposlene 4 osobe i to jedna medicinska sestra i 3 gerontodomačice.¹⁰ Prema podacima Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike u periodu od 2011. do 2018. godine broj korisnika institucionalnog smještaja u Varaždinskoj županiji povećao se za 15,5%, a broj zahtjeva za smještajem je u stalnom porastu, što prati postojeći trend rasta starije populacije na području županije. Na inicijativu Varaždinske županije u svrhu razvijanja izvaninstitucionalne skrbi osoba treće životne dobi djeluje Dnevni centar pri Domu za starije i nemoćne osobe Varaždin, kapaciteta 12 korisnika. Tijekom 2019. godine uslugu poludnevnog boravka koristilo je 17 korisnika, a 2020. godine, do kraja studenog, 15 korisnika.¹¹ Obzirom na povećane potrebe nužno je raditi na povećanju kapaciteta za institucionalni i izvaninstitucionalni smještaj osoba treće životne dobi posebice za nepokretne osobe starije životne dobi i osobe s invaliditetom kojima je često ova usluga u domovima u javnom vlasništvu nedostupna zbog popunjenosti kapaciteta.¹²

Na području Varaždinske županije djeluju četiri Područna ureda Zavoda za socijalni rad, koji pružaju:

- Osnovne usluge socijalne pomoći, uključujući financijsku podršku,
- Smještaj u socijalnim ustanovama,
- Psihološku i pravnu pomoć,
- Programe zapošljavanja i obrazovanja za povećanje socijalne uključenosti.

Ova mreža usluga omogućuje holistički pristup potrebama korisnika, čime se doprinosi smanjenju socijalne isključenosti, što je prioritet i Nacionalnog plana borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti 2021.-2027.¹³

Osobe u riziku od siromaštva

Jedan od relevantnih pokazatelja rizika od siromaštva odnosi se na udio primatelja socijalnih pomoći u ukupnom broju stanovnika županije. Prema Nacionalnom izvješću o siromaštvu za 2023. godinu (DZS), 1,27% stanovništva Varaždinske županije koristilo je socijalnu pomoć, što je ispod nacionalnog prosjeka od 1,4%. Međutim, ranjive skupine poput djece, osoba starije životne dobi, beskućnika i osoba s invaliditetom i dalje su u znatnom riziku od siromaštva. Nacionalni plan razvoja sustava socijalne zaštite 2021.-2027. predlaže mjere za suzbijanje siromaštva, uključujući povećanje dostupnosti socijalnih usluga u ruralnim područjima i razvoj integriranih usluga za osobe starije životne dobi, poput kućne njege i mobilnih timova. U Varaždinskoj županiji osobe starije životne dobi, koje čine značajan dio populacije, ovise o socijalnim transferima, a njihova ograničena mobilnost i niži prihodi dodatno povećavaju rizik od siromaštva.¹⁴

Najviše stope rizika od siromaštva u 2019. zabilježene su u jednočlanim kućanstvima i to u onima koje čine osobe u dobi od 65 ili više godina, 50,3% te u onima koje čine žene (48,7%).¹⁵

Među staračkim domaćinstvima, osobe koje ne primaju mirovinu predstavljaju posebno ranjivu skupinu, izloženu peterostruko većem riziku od siromaštva od državnog prosjeka. Čak su i osobe koje primaju mirovinu izložene gotovo dvostruko većem riziku od siromaštva od nacionalnog prosjeka. Umirovljene osobe podložnije su siromaštvu u ruralnim područjima od umirovljenih osoba u urbanim područjima. Rangiranjem regija po razini incidencije siromaštva Varaždinska županija pripada središnjoj regiji, odnosno području umjerenog do visokog rizika od siromaštva, ovisno radi li se o urbanim ili ruralnim dijelovima.¹⁶

U sklopu izrade Socijalnog plana Varaždinske županije 2024.-2026. provedena je analiza potreba i kapaciteta pružatelja usluga u skladu s Pravilnikom o jedinstvenoj metodologiji za procjenu potreba (»Narodne novine«, broj 90/23). Podaci su prikupljeni iz različitih izvora, uključujući područne urede Hrvatskog zavoda za socijalni rad policiju, Zavod za javno zdravstvo te pružatelje socijalnih usluga. Podaci o dostupnosti socijalnih usluga za osobe starije životne dobi navode se u nastavku:

9 Plan razvoja Varaždinske županije za razdoblje od 2021.-2027. godine

10 Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb Varaždinske županije, 2020. godina

11 Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb Varaždinske županije; 2020. godina

12 Plan razvoja Varaždinske županije za razdoblje od 2021.-2027. godine

13 Nacrt Socijalnog plana Varaždinske županije 2024.-2026.

14 Nacrt Socijalnog plana Varaždinske županije 2024.-2026.

15 www.dzs.hr; Pr 14.1.1.; Pokazatelji siromaštva i socijalne isključenosti u 2019.

16 Socijalni plan Varaždinske županije za razdoblje 2014.-2020.

OSOBE STARIJE ŽIVOTNE DOBI SNIŽENIH FUNKCIONALNIH SPOSOBNOSTI¹⁷

Socijalne usluge predviđene Zakonom o socijalnoj skrbi

U Varaždinskoj županiji živi 2122 osobe starije životne dobi sniženih funkcionalnih sposobnosti, za koje su predviđene određene socijalne usluge temeljem Zakona o socijalnoj skrbi. Usluga pomoći u kući, koja uključuje organiziranje prehrane, predviđena je za 615 osoba, ali je trenutno koristi samo 93 korisnik, što ukazuje na veliku potrebu. Uslugu pomoći u kući bez organiziranja prehrane, koja je također predviđena za 615 osoba, koristi 325 korisnika.

Istovremeno, usluge smještaja ili organiziranog stanovanja pokazuju značajan porast broja korisnika u odnosu na očekivanja. Predviđeni broj korisnika iznosi 785, dok uslugu smještaja koristi 1,438 korisnika; smještaj u domu za 1. 289 korisnika; smještaj kod fizičke osobe ili udomiteljske obitelji 149 korisnika. Varaždinska županija ima jako dobru mrežu socijalnih usluga za osobe starije životne dobi, ali i dalje zbog socio demografskih potreba liste čekanja za domove su velike te je potreba sve veća.

Druge inovativne i projektne financirane usluge iz sustava socijalne skrbi

U Varaždinskoj županiji usluga organiziranog prijevoza i pratnje predviđena je za 615 osoba starije životne dobi sniženih funkcionalnih sposobnosti, dok je trenutno 181 korisnik. Alarmni dojavni sustav, poput SOS narukvica, predviđen je za 870 osoba, no trenutno ga nitko ne koristi, što predstavlja ozbiljan manjak u implementaciji ove usluge. Stanovanje u vlastitom domu uz intenzivnu i kontinuiranu podršku predviđeno je za 170 osoba, dok ga koristi 548 korisnika, što ukazuje na veću potražnju od procijenjene.

Druge inovativne i projektne financirane usluge iz sustava socijalne skrbi druge usluge iz sektora zdravstva

Usluga njege u kući¹⁸ predviđena je za 29% ukupnog broja osoba starije životne dobi sniženih funkcionalnih sposobnosti. Očekivani broj korisnika usluge iznosi 615. Broj korisnika koji trenutno koriste uslugu je 48.

OSOBE STARIJE ŽIVOTNE DOBI NARUŠENA MENTALNOG ZDRAVLJA¹⁹

Socijalne usluge predviđene Zakonom o socijalnoj skrbi

U Varaždinskoj županiji živi 19.263 osoba starije životne dobi narušenog mentalnog zdravlja. Razlika između očekivanog broja korisnika usluge boravka (5779) i trenutnog broja korisnika (79) iznosi 5700 osoba, što ukazuje na značajnu neusklađenost između predviđenih potreba i trenutne dostupnosti usluge. Kod usluge savjetovanja ili psihosocijalne podrške, razlika između očekivanih 3853 korisnika i trenutnih 318 korisnika (savjetovanje: 9 korisnika, psihosocijalno savjetovanje: 46 korisnika; psihosocijalna podrška za odraslu osobu starije dobi: 263 korisnika) iznosi 3770 osoba, što dodatno potvrđuje ozbiljan nedostatak pristupa ovim ključnim uslugama za starije osobe s narušenim mentalnim zdravljem.

Druge inovativne i projektne financirane usluge iz sustava socijalne skrbi ili kroz sektor civilnog društva

U Varaždinskoj županiji usluga kluba ili centra za druženje osoba starije životne dobi, predviđena za 50% osoba s teškoćama mentalnog zdravlja koje su motivirane za sudjelovanje, ima očekivani broj korisnika od 9632. Trenutno, međutim, nitko ne koristi ovu uslugu. Ovi podaci pokazuju potrebu za dodatno jačanje i osnaživanje pružatelja socijalnih usluga kako bi se ova usluga implementirala.

OSOBE STARIJE ŽIVOTNE DOBI OBOLJELE OD DEMENCIJE

Druge usluge iz sektora zdravstva

U Varaždinskoj županiji živi 670 osoba starije životne dobi oboljelih od demencije. Kontinuirana njega u kući predviđena je za 30% ukupnog broja oboljelih, odnosno za 201 osobu. Trenutno ovu uslugu ne koristi niti jedna osoba. Preporučuje se uspostava usluge kontinuirane njege u kući za osobe oboljele od demencije kako bi se osigurala primjerena podrška ovoj skupini i njihovim obiteljima te unaprijedila kvaliteta skrbi.

¹⁷ Osobe starije životne dobi ovisne o tuđoj pomoći i njezi, sukladno Pravilniku o jedinstvenoj metodologiji za procjenu potreba (»Narodne novine«, broj 90/23) https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2023_08_90_1398.html

¹⁸ Sukladno Pravilniku o jedinstvenoj metodologiji za procjenu potreba (»Narodne novine«, broj 90/2023) https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2023_08_90_1398.html

¹⁹ Osobe starije životne dobi s neurozama i drugim duševnim poremećajima (N=204 049), sukladno Pravilniku o jedinstvenoj metodologiji za procjenu potreba (»Narodne novine«, broj 90/2023) https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2023_08_90_1398.html

OSOBE STARIJE ŽIVOTNE DOBI KOJE IMAJU NJEGOVATELJE KOJIMA JE POTREBNA PODRŠKA

Socijalne usluge predviđene Zakonom o socijalnoj skrbi

Procjenjuje se da u Varaždinskoj županiji žive 424 osobe koje imaju negovatelje kojima je potrebna podrška. Usluga savjetovanja obitelji, psihosocijalnog savjetovanja i psihosocijalne podrške predviđena je za 110% ovoga broja, odnosno za 424 korisnika. Trenutno uslugu koristi 3 korisnika. Preporučuje se razvoj i provedba usluge kako bi se osigurala potrebna podrška negovateljima, čime bi se unaprijedila njihova kvaliteta života i olakšala skrb za osobe starije životne dobi.

Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi

U Varaždinskoj županiji usluga privremenog ili povremenog smještaja radi predaha od skrbi predviđena je za 30% osoba starije životne dobi s negovateljima što iznosi 127 korisnika. Trenutačno ovu uslugu ne koristi niti jedna osoba. Usluga privremene njege u kući radi predaha od skrbi predviđena je za isti postotak, što odgovara 297 korisnika no niti jedna osoba ne koristi ovu uslugu. Ove razlike ukazuju na potpunu neprovedbu predviđenih usluga koje su ključne za olakšanje tereta negovatelja i pružanje prijeko potrebnog predaha od njihove zahtjevne uloge. Ovi podaci ukazuju na potpunu odsutnost predviđenih usluga koje su ključne za podršku negovateljima i njihovo rasterećenje. Preporučuje se edukacija neformalnih negovatelja o mogućnostima sustava te uspostava i prilagodba ovih usluga kako bi se odgovorilo na potrebe negovatelja i unaprijedila kvaliteta skrbi za osobe starije životne dobi.

OSOBE KOJE IMAJU POTREBU ZA PALIJATIVNOM SKRBI²⁰

Socijalne usluge predviđene Zakonom o socijalnoj skrbi i druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi

Od formalnog uspostavljanja palijativne skrbi 2016. godine, u Varaždinskoj županiji pomoć je pružena za oko 4.500 korisnika i njihovih obitelji, dok godišnje prosječno skrbi za 450 korisnika. Dana 31. kolovoza 2023., u Županijski registar palijativne skrbi bilo je upisano 455 korisnika koji su primali skrb kod kuće, uz 10-15 hospitaliziranih. Procjenjuje se da godišnje palijativnu skrb treba 940 korisnika, što ukazuje na potrebu za ranim prepoznavanjem i uključivanjem u palijativnu skrb te uključivanje službi iz zdravstvenog i socijalnog sustava koje su dostupne na području stanovanja korisnika. S obzirom na starenje stanovništva i sve većih komorbiditeta te produljenja životnog vijeka za razvoj gerijatrijske palijativne skrbi potreban je razvoj usluga iz domene socijalnih potreba.

Kao ključni izazovi razvoja palijativne skrbi Socijalnim planom Varaždinske županije za razdoblje 2024.-2026. istaknuto je sljedeće: omogućavanje korisnicima prioritetno ostvarivanje socijalnih prava kako bi se izbjegla kašnjenja uzrokovana administrativnim procedurama; koordinacija usluga (svaka služba treba imati zaduženu osobu za kontakt radi brze organizacije usluga poput psihosocijalne podrške, pomoći u kući, posudionice pomagala i specifičnih usluga za djecu); financiranje (istražiti različite izvore financiranja kako bi se osigurala besplatne usluge iz domene socijalne skrbi za korisnike koji su uključeni u palijativnu skrb i njihove obitelji te podrška obitelji u pružanju neformalne skrbi u njihovom domu kroz usluge socijalne skrbi (dostava obroka, dostave lijekova, čišćenja, pripreme obroka i ostalih kućanskih poslova).

Socijalnim Varaždinske županije za razdoblje 2024.-2026. također je predložena vizija za budućnost razvoja palijativne skrbi u Varaždinskoj županiji koja obuhvaća osnivanje Nacionalnog centra palijativne skrbi, zatim proširenje specijaliziranih usluga koje uključuju Nacionalni centar za respiratorne bolesti i proširenje kapaciteta Nacionalnog rehabilitacijskog centra za osobe s bolestima i oštećenjima kralježnične moždine Specijalne bolnice Varaždinske Toplice te uspostava fonda za dodatnu podršku palijativnim korisnicima i njihovim obiteljima.

Kao primjer dobre prakse može se navesti djelovanje Centara za koordinaciju palijativne skrbi/Koordinator za palijativnu skrb te mobilnog palijativnog tima koji od 2016. godine osiguravaju kontinuitet zdravstvene skrbi osobama s potrebom za palijativnom skrbi gdje god se one nalaze na području Varaždinske županije. Važno je istaknuti iznimnu suradnju istih s Općom bolnicom Varaždin, Odjelom za palijativnu skrb Novi Marof. Vidljiva je povezanost zdravstvenih i socijalnih službi za poboljšanje skrbi u kući, suradnja s lokalnom i regionalnom samoupravom vezano uz pružanje podrške korisnicima u potrebi, suradnja sa znanstvenom zajednicom u edukaciji, s nadležnim komorama i ministarstvima u izradi smjernica i dokumenata u unapređenju skrbi.

Jedinstveni primjer stacionarne palijativne skrbi je i Odjel palijativne skrbi Novi Marof koji je otvoren 2018. u sklopu projekta »Izgradnje spojnog objekta između Odjela II i Odjela III sa servisnom internom prometnicom i opremanje Službe za produženo liječenje i palijativnu skrb Novi Marof«, a sredstva za isto bila su osigurana iz Europskog fonda za regionalni razvoj, Operativnog programa »Konkurentnost i kohezija 2014. - 2020.«

Centar za koordinaciju palijativne skrbi Dom zdravlja Varaždinske županije dobio je »Posebno priznanje za najbolju međunarodnu praksu« 2023. godine u Portorožu, Slovenija. Za poboljšanje kvalitete skrbi važan je i priručnik »Dostojanstvo do samoga kraja života« izdan pri Domu zdravlja Varaždinske županije koji je namijenjen svima

²⁰ Terminalno bolesne osobe, sukladno Pravilniku o jedinstvenoj metodologiji za procjenu potreba (»Narodne novine«, broj 90/2023) https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2023_08_90_1398.html

koji pružaju palijativnu skrb kao pomoć u radu te brošura »Kroz odškrinuta vrata: upoznajmo volontiranje« izdan od strane Udruge za palijativnu pomoć »Srce« Novi Marof koja prikazuje važnost volontiranja u palijativnoj skrbi.

U sklopu izrade Socijalnog plana Varaždinske županije za razdoblje 2024.-2026. izrađena je procjena potreba za socijalnim uslugama za osobe starije životne dobi (Tablica 4.)

Tablica 3. Procjena potreba za socijalnim uslugama za osobe starije životne dobi

BROJ OSOBA STARIJE ŽIVOTNE DOBI U RIZIKU U ŽUPANIJI	% OSOBA STARIJE ŽIVOTNE DOBI U RIZIKU U POTREBI ZA SOCIJALNIM USLUGAMA	Broj osoba starije životne dobi u riziku u potrebi za socijalnom uslugom (očekivani broj korisnika)	Postojeći broj osoba starije životne dobi u riziku koji koriste navedenu uslugu	Razlika između broja osoba starije životne dobi u potrebi te broja osoba starije životne dobi koji sada koriste uslugu
OSOBE STARIJE ŽIVOTNE DOBI SNIŽENIH FUNKCIONALNIH SPOSOBNOSTI	SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI			
	Pomoć u kući koja uključuje organiziranje prehrane 29% osoba starije životne dobi sniženih funkcionalnih sposobnosti	615	73	542
	Pomoć u kući koja ne uključuje organiziranje prehrane 29% osoba starije životne dobi sniženih funkcionalnih sposobnosti	615	325	290
	Smještaj (krizni ili u drugim okolnostima) ili organizirano stanovanje za osobe starije životne dobi 37% osoba starije životne dobi sniženih funkcionalnih sposobnosti	785	Smještaj u domu 1289 Smještaj koji organizira vjerska zajednica/udruga Smještaj kod fizičke osobe ili udomiteljske obitelji 149 Organizirano stanovanje	423
	DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI			
	Organizirani prijevoz i pratnja za starije i nemoćne osobe 29% osoba starije životne dobi sniženih funkcionalnih sposobnosti	615	181	434
	Alarmni dojavni sustav za osobe starije životne dobi (npr. SOS narukvice) 41% osoba starije životne dobi sniženih funkcionalnih sposobnosti	870	0	870
	Stanovanje u vlastitom domu uz intenzivnu i kontinuiranu podršku 8% osoba starije životne dobi sniženih funkcionalnih sposobnosti	170	548	378
	DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI			
	DRUGE USLUGE IZ SEKTORA ZDRAVSTVA			
Njega u kući 29% starijih osoba sniženih funkcionalnih sposobnosti	615	48	567	

BROJ OSOBA STARIJE ŽIVOTNE DOBI U RIZIKU U ŽUPANIJI	% OSOBA STARIJE ŽIVOTNE DOBI U RIZIKU U POTREBI ZA SOCIJALNIM USLUGAMA	Broj osoba starije životne dobi u riziku u potrebi za socijalnom uslugom (očekivani broj korisnika)	Postojeći broj osoba starije životne dobi u riziku koji koriste navedenu uslugu	Razlika između broja osoba starije životne dobi u potrebi te broja osoba starije životne dobi koji sada koriste uslugu
STARIJE OSOBE NARUŠENA MENTALNOG ZDRAVLJA	SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI			
	Boravak 30% starijih osoba sa teškoćama mentalnog zdravlja motiviranih za uslugu	5779	94	5685
	Savjetovanje ili psihosocijalno savjetovanje ili psihosocijalna podrška za odraslu osobu starije dobi 20% starijih osoba s teškoćama mentalnog zdravlja motiviranih za uslugu	3853	Savjetovanje 9 Psihosocijalno savjetovanje 46 Psihosocijalna podrška za odraslu osobu starije dobi 263	3535
	DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI ILI KROZ SEKTOR CIVILNOG DRUŠTVA			
Klub/centar za druženje starijih osoba 50% starijih osoba s teškoćama mentalnog zdravlja motiviranih za uslugu	9632	0	9632	
STARIJE OSOBE OBOLJELE OD DEMENCIJE	DRUGE USLUGE IZ SEKTORA ZDRAVSTVA			
	Kontinuirana njega u kući za oboljele od demencije 30% starijih oboljelih od demencije	201	0	201
BROJ STARIJIH OSOBA KOJI IMAJU NJEGOVATELJA KOJIMA JE POTREBNA PODRŠKA	SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI			
	Savjetovanje obitelji ili psihosocijalno savjetovanje obitelji ili psihosocijalna podrška članovima obitelji starije osobe 100% starijih osoba koji imaju negovatelja/skrbnika kojima je potrebna podrška	424	Savjetovanje 3 Psihosocijalno savjetovanje Psihosocijalna podrška	421
	DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI			
	Privremeni/povremeni smještaj radi predaha od skrbi 30% starijih osoba koji imaju negovatelja/skrbnika kojima je potrebna podrška	127	0	127
Usluga privremene njege u kući radi predaha od skrbi 70% starijih osoba koji imaju negovatelja/skrbnika kojima je potrebna podrška	297	0	297	
TERMINALNO BOLESNE OSOBE	DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI			
	DRUGE USLUGE IZ SEKTORA ZDRAVSTVA			
	Palijativna skrb u kući 80% korisnika u potrebi za palijativnom skrbi			
Stacionarna palijativna skrb 20% korisnika u potrebi za palijativnom skrbi				

Izvor: Socijalni plan Varaždinske županije 2024.-2026.

Iz analize dostupnih podataka vidljivo je da Varaždinska županija pokazuje značajan potencijal za daljnje unaprjeđenje socijalnih usluga, temeljen na postojećim primjerima dobre prakse i osnaženom pristupu potrebama svih korisnika. Sustavnim razvojem i boljom koordinacijom mogu se osigurati održivi modeli podrške i unaprijediti kvaliteta života svih ranjivih skupina.²¹

Na temelju analiza su stoga proizašle preporuke za unaprjeđenje sustava socijalnih usluga s ciljem smanjenja razlika između potreba i dostupnih usluga te povećanje kvalitete života građana Varaždinske županije:

1. Unaprjeđenje postojećih usluga: Daljnje jačanje dobro razvijenih programa, poput mentalnog zdravlja djece, pomoći u kući i palijativne skrbi, kako bi se omogućila veća obuhvatnost korisnika.
2. Razvoj novih usluga: Uspostava dodatnih programa socijalnog mentorstva, privremenog smještaja i podrške njegovateljima te inovativnih programa za izbjeglice i pripadnike romske zajednice.
3. Suradnja među sektorima: Jačanje koordinacije između socijalnog, zdravstvenog i obrazovnog sektora kako bi se osigurala sveobuhvatna podrška korisnicima.
4. Edukacija i informiranje: Povećanje ulaganja u edukaciju stručnog kadra te informiranje korisnika o postojećim uslugama.
5. Razvoj infrastrukture: Usmeravanje sredstava na širenje kapaciteta za usluge pomoći u kući, privremene njege i specijalizirane programe za starije osobe i osobe s invaliditetom.

Plan razvoja socijalnih usluga Varaždinske županije za razdoblje 2024. - 2026. usmjeren je na poboljšanje kvalitete života korisnika socijalne skrbi, povećanje dostupnosti usluga te jačanje kapaciteta pružatelja. Ključni prioriteti uključuju povećanje smještajnih kapaciteta za najranjivije skupine, razvoj inovativnih usluga poput mobilnih timova i savjetova, te proširenje dostupnosti usluga u ruralnim područjima. Fokus je i na jačanju prevencije, osnaživanju korisnika i boljoj koordinaciji dionika u sustavu socijalne skrbi.

Tablica 4. Popis pružatelja socijalnih usluga na području Varaždinske županije

NAZIV USTANOVE	USLUGA	BROJ KORISNIKA USLUGE
Ben d.o.o. - Dom Benko	Boravak - osobe starije životne dobi	30
Caritas Varaždinske biskupije	Pučka kuhinja i/ili dostava pripremljenih gotovih obroka (koji nisu obuhvaćeni uslugom pomoć u kući)	220
Caritasov dom za starije i nemoćne osobe »Sv. Ivan Krstitelj« Ivanec	Smještaj ili organizirano stanovanje - osobe starije životne dobi	Smještaj u domu 120
Centar za pružanje usluga u zajednici Varaždin	Boravak - osobe s invaliditetom	13
	Specijalizirani prijevoz i pratnja - osobe s invaliditetom	9
Centar za rehabilitaciju Varaždin	Smještaj ili organizirano stanovanje - osobe s invaliditetom	Organizirano stanovanje 33 Dom socijalne skrbi 91
Dom greda d.o.o.	Smještaj - starije i teško bolne odrasle osobe	14
Obiteljski dom za starije i nemoćne Levanić	Smještaj ili organizirano stanovanje - osobe starije životne dobi	Smještaj u domu 20
Dom za starije i teško bolesne osobe Ljuba voda	Smještaj ili organizirano stanovanje - osobe starije životne dobi	Smještaj u domu 60
Dom Mraz d.o.o.	Smještaj ili organizirano stanovanje - odrasle osobe s mentalnim oštećenjem i ovisnici	49
Dom Novi život	Smještaj ili organizirano stanovanje - osobe starije životne dobi	Smještaj u domu 69
Dom socijalne skrbi za starije i nemoćne osobe Varaždin	Smještaj ili organizirano stanovanje - osobe starije životne dobi	Smještaj u domu 138
Dom za starije i nemoćne osobe »Sv. Josip«	Smještaj ili organizirano stanovanje - osobe starije životne dobi	Smještaj u domu 18
Dom sv. Terezije	Smještaj ili organizirano stanovanje - osobe starije životne dobi	Smještaj u domu 19

21 Socijalni plan Varaždinske županije za razdoblje 2014.-2020.

NAZIV USTANOVE	USLUGA	BROJ KORISNIKA USLUGE
Dom Vuković	Smještaj ili organizirano stanovanje - osobe starije životne dobi	Smještaj u domu 10
Dom za odrasle osobe Bistričak	Smještaj ili organizirano stanovanje - odrasle osobe s mentalnim oštećenjem i ovisnici	Organizirano stanovanje 16 Dom socijalne skrbi 200
Dom za odrasle Jalžabet	Smještaj ili organizirano stanovanje - odrasle osobe s mentalnim oštećenjem	Organizirano stanovanje 5 Dom socijalne skrbi 101
Dom za starije i nemoćne osobe Dom Sv. Ane	Smještaj ili organizirano stanovanje - osobe starije životne dobi	82
Dom za starije i nemoćne osobe Matija	Smještaj ili organizirano stanovanje - osobe starije životne dobi	Smještaj u domu 85
	Pomoć u kući koja uključuje organiziranje prehrane - osobe starije životne dobi	51
Dom za starije i nemoćne osobe Varaždin	Boravak - osobe starije životne dobi	9
	Smještaj ili organizirano stanovanje - osobe starije životne dobi	Smještaj u domu 360
Dom za starije i nemoćne osobe Iris	Smještaj ili organizirano stanovanje - osobe starije životne dobi	Smještaj u domu 19
Društvo Crvenog križa Varaždinske županije	Pomoć u kući koja ne uključuje organiziranje prehrane - osobe starije životne dobi	67
Društvo osoba s invaliditetom Varaždin	Psihosocijalna podrška - odrasle osobe s invaliditetom	32
	Pomoć u kući - osobe s invaliditetom	2
	Pomoć u kući koja ne uključuje organiziranje prehrane - osobe starije životne dobi	58
	Usluga osobne asistencije - osobe s invaliditetom	25
	Specijalizirani prijevoz i pratnja - odrasle osobe s invaliditetom	87
Hrvatski Crveni križ Gradsko društvo Crvenog križa Varaždin	Pomoć u kući koja ne uključuje organiziranje prehrane - osobe starije životne dobi	1
	Usluga osobne asistencije - osobe s invaliditetom	3
	Organizirani prijevoz i pratnja - starije i nemoćne osobe	181
	Pučka kuhinja i/ili dostava pripremljenih gotovih obroka - Građani u prehrambenoj deprivaciji	2
	Posudionica i servisiranje ortopedskih i medicinskih pomagala - osobe u riziku od siromaštva sa kroničnim bolestima	241
Hrvatski Crveni križ Gradsko društvo Crvenog križa Ludbreg	Psihosocijalna podrška - osobe starije životne dobi	35
	Psihosocijalno savjetovanje - osobe starije životne dobi	35
	Pomoć u kući koja ne uključuje organiziranje prehrane - osobe starije životne dobi	133
	Stanovanje u vlastitom domu uz intenzivnu i kontinuiranu podršku - osobe starije životne dobi	133
	Posudionica i servisiranje ortopedskih i medicinskih pomagala	Ne znaju točan broj korisnika

NAZIV USTANOVE	USLUGA	BROJ KORISNIKA USLUGE
Hrvatski Crveni križ Gradsko društvo Crvenog križa Ivanec	Psihosocijalna podrška - osobe starije životne dobi	48
	Pomoć u kući - osobe s invaliditetom	48
	Pomoć u kući koja uključuje organiziranje prehrane - osobe starije životne dobi	42
	Stanovanje u vlastitom domu uz intenzivnu i kontinuiranu podršku - osobe starije životne dobi	157
	Socijalna samoposluga i/ili dostava/podjela namirnica - odrasli građani	574
	Njega u kući - osobe starije životne dobi	48
	Posudionica i servisiranje ortopedskih i medicinskih pomagala - osobe u riziku od siromaštva sa kroničnim bolestima	7
	Podrška u zapošljavanju - Građani u teškoj materijalnoj i socijalnoj deprivaciji	8
Naš dom 365, Organizacijska jedinica Dom Dragica	Smještaj ili organizirano stanovanje - osobe starije životne dobi	Smještaj u domu 20
Obiteljski dom za starije i nemoćne osobe, vl. Gabrijela Kosanović	Smještaj ili organizirano stanovanje - osobe starije životne dobi	Smještaj u domu 7
Obiteljski dom za stare i nemoćne Jamnik	Smještaj ili organizirano stanovanje - osobe starije životne dobi	Smještaj kod fizičke osobe ili udomiteljske obitelji 19
Obiteljski dom Jelenski	Boravak - osobe starije životne dobi	15
Obiteljski dom Liber	Smještaj ili organizirano stanovanje - osobe starije životne dobi	Smještaj u domu 20
Obiteljski dom Milja - dom za starije i nemoćne osobe	Smještaj ili organizirano stanovanje - osobe starije životne dobi	Smještaj u domu 20
Obiteljski dom Sanja	Smještaj ili organizirano stanovanje - osobe starije životne dobi	Smještaj u domu 17
Obiteljski dom Seketin	Smještaj ili organizirano stanovanje - odrasle osobe s mentalnim oštećenjem i ovisnici	Smještaj u domu 20
Obiteljski dom Smiljan	Smještaj ili organizirano stanovanje - odrasle osobe s mentalnim oštećenjem i ovisnici	20
Obiteljski broj Smiraj	Smještaj ili organizirano stanovanje - osobe starije životne dobi	Smještaj u domu 20
Obiteljski dom Sveti Florijan	Smještaj ili organizirano stanovanje - osobe s invaliditetom	Kod fizičke osobe 20
Obiteljski dom Sveti Vinko	Smještaj ili organizirano stanovanje - osobe starije životne dobi	20
Obiteljski dom Sveta Rita	Smještaj ili organizirano stanovanje - osobe starije životne dobi	Smještaj kod fizičke osobe ili udomiteljske obitelji 11
Obiteljski dom Sveti Antun	Boravak - osobe starije životne dobi	20
Obiteljski dom Zlatne godine	Smještaj ili organizirano stanovanje - osobe starije životne dobi	5
Obiteljski dom Željka Ljubić	Smještaj ili organizirano stanovanje - osobe starije životne dobi	Smještaj kod fizičke osobe ili udomiteljske obitelji 20
Općina Petrijanec	Pomoć u kući - osobe s invaliditetom	5
	Pomoć u kući koja ne uključuje organiziranje prehrane - osobe starije životne dobi	66
»Sunce« Varaždin udruga za osobe s intelektualnim oštećenjem	Boravak - odrasle osobe s mentalnim oštećenjima i ovisnici	11
	Smještaj - odrasle osobe s mentalnim oštećenjima i ovisnici	Organizirano stanovanje 3

NAZIV USTANOVE	USLUGA	BROJ KORISNIKA USLUGE
Sveta Rozalija j.d.o.o.	Boravak - osobe starije životne dobi	20
Udruga udomitelja »Nada« Ivanec	Smještaj ili organizirano stanovanje - osobe starije životne dobi	Kod fizičke ili udomiteljske obitelji 19
Udruga žena Bednja	Socijalna samoposluga i/ili dostava/podjela namirnica - građani u prehrambenoj deprivaciji	37
	Posudionica i servisiranje ortopedskih i medicinskih pomagala - Osobe u riziku od siromaštva sa kroničnim bolestima	3

Izvor: Socijalni plan Varaždinske županije 2024.-2026.

4.3. Cjeloživotno učenje

Cjeloživotno učenje odnosi se na svaku aktivnost učenja tijekom cijelog života s ciljem unaprjeđenja znanja, vještina i kompetencija u okviru osobnog, građanskog, društvenog ili profesionalnog djelovanja pojedinca.

U odgojno-obrazovnim ustanovama na području Varaždinske županije pruža se obrazovanje za više od 60 obrazovnih područja i niz programa u redovitom procesu, jednako tako za obrazovanje i osposobljavanje odraslih koje u prosjeku pohađa 200-tinjak polaznika. U okviru cjeloživotnog učenja izdvaja se djelatnost Pučkog otvorenih učilišta Varaždin, Novi Marof, Ludbreg i Ivanec (obrazovanje odraslih, razni tečajevi, strani jezici, osposobljavanja, usavršavanja, prekvalifikacije i sl.), čije programe godišnje pohađa oko stotinjak polaznika (pojedinačno). Pučko otvoreno učilište Varaždin organizira programe namijenjene umirovljenicima i to osnovni tečaj informatike, tečaj engleskog i njemačkog jezika. Na području županije prisutan je i veći broj privatnih škola za informatiku i strane jezike. Osim njih programe prekvalifikacije provode srednje škole (Srednja strukovna škola Varaždin, Srednja škola »Arboretum Opeka«, Medicinska škola Varaždin, Gospodarska škola Varaždin, Elektrostrojarska škola Varaždin, Strojarska i prometna škola Varaždin, Graditeljska, prirodoslovna i rudarska škola), druga učilišta, škole i ustanove za obrazovanje odraslih te fakulteti (FOI, Sveučilište Sjever).²²

Socijalnim planom Varaždinske županije 2024.-2026. prepoznata je potreba za dodatnim poticanjem uključivanja starijih dobnih skupina u programe osposobljavanja.

Naime, osobe starije životne dobi često su nedovoljno uključene u proces cjeloživotnog učenja, a kao jedan od eventualnih razloga zbog kojega osobe starije životne dobi ne sudjeluju dovoljno u procesu cjeloživotnog učenja nameće se i nedovoljna ponuda edukativnih programa i radionica u koje se osobe starije životne dobi mogu uključiti.

Prema brojnim javno dostupnim publikacijama i istraživanjima uključivanje osoba starije životne dobi u edukativne programe pozitivno djeluje na kvalitetu njihovog fizičkog i mentalnog zdravlja, kao i na bolju socijalizaciju osoba starije životne dobi. Stjecanje novih vještina i bavljenje kreativnim hobijima rezultira kvalitetnijim i aktivnijim načinom života te pridonosi većem zadovoljstvu i povećanju samopouzdanja osoba starije životne dobi.

4.4. Društveni život, kvaliteta života i civilno društvo

Jedna od osnovnih zadaća lokalne zajednice je osigurati aktivnosti i programe koji pružaju svojim stanovnicima mogućnosti za kvalitetan, aktivan, zdrav i bogat **društveni život**, a posebice je to važno za stanovnike treće životne dobi. Umirovljenici su neiscrpan društveni kapital lokalne zajednice. Kapital je njihovo iskustvo, znanje, ljubav prema svom mjestu i vrijeme. Vrlo je važno osigurati osobama treće životne dobi da u tom razdoblju u životu nađu svoje mjesto za daljnji osobni razvoj i prenošenje svojih iskustava.

Naime, usamljenost osoba starije životne dobi jedan je od najčešćih i najvećih problema današnjih zajednica, a razne studije često pokazuju da je usamljenost često uzrok pogoršanja zdravlja i porasta smrtnosti kod osoba starije životne dobi. U Sloveniji se primjerice razvijaju učinkoviti suvremeni programi prevencije usamljenosti, odnosno grupe za kvalitetno starenje i međugeneracijsku društvenost temeljene na volontiranju.

Usamljenost se definira kao izrazito neugodno emocionalno stanje koje nastaje kada se osoba osjeća odbačenom ili neshvaćenom od drugih te joj nedostaje društvo za socijalne aktivnosti i emocionalnu intimnost, što je važan problem u starijoj životnoj dobi i značajan je javnozdravstveni izazov.²³

U 2020. godini provedeno je istraživanje u sklopu u presječnog istraživanja socijalne i emocionalne usamljenosti osoba starije životne dobi u sjevernoj Hrvatskoj čiji je cilj bio istražiti socijalnu i emocionalnu usamljenost ispitanika starije životne dobi (onih u instituciji i onih koji žive u svojim kućama) te utvrditi povezanost usamljenosti sa sociodemografskim značajkama. Rezultati istraživanja pokazali su kako su obje skupine ispitanika usamljene te da se pojava usamljenosti razlikuje s obzirom na njihove sociodemografske značajke. Nadalje, dokazana je

²² Plan razvoja Varaždinske županije za razdoblje od 2021.-2027. godine

²³ Presječno istraživanje socijalne i emocionalne usamljenosti osoba starije životne dobi u sjevernoj Hrvatskoj, M. Neuberg, I. Kosir, T. Meštrović, R. Ribić, T. Cikač

povezanost doživljava usamljenosti osoba starije životne dobi i njihovog mjesta stanovanja, češće su zahvaćene ženske osobe, a ispitanici iznad 85 godina života pokazali su veću razinu usamljenosti.

Nadalje, utvrđeno je kako je socijalna usamljenost i osamljenost u obitelji znatno češća kod starijih osoba koje žive u vlastitim domaćinstvima, dok je emocionalna usamljenost češća kod starijih osoba smještenih u domu. Što se tiče obrazovanja, osobe sa završenom srednjom školom imaju manji osjećaj usamljenosti u odnosu na osobe sa završenom osnovnom školom, a socijalna, emocionalna i ukupna osamljenost je intenzivnija kod osoba koje su u braku u odnosu na one izvan braka. Pokazalo se da čak i nedostatak tjelesne aktivnosti može doprinijeti osjećaju socijalne i ukupne usamljenosti osoba starije životne dobi, kao i na osjećaj osamljenosti u obitelji. S druge strane, zanimljivo je kako ispitanici koji češće posjećuju liječnika opće medicine imaju jače izražen osjećaj usamljenosti u ljubavi, kao i ukupni osjećaj usamljenosti.

Dodatno, istraživanje provedeno 2018. godine²⁴ pokazalo je da su medicinske sestre kao zdravstveni profesionalci koji su najčešće prvi u kontaktu sa osobom starije dobi nezamjenjive u skrbi za osobe starije životne dobi te kao promotori zdravih obrazaca života. Osobama starije životne dobi koje žive u domovima za starije i nemoćne treba omogućiti ravnopravno sudjelovanje u zdravstvenoj skrbi kako bi sačuvali vlastitu autonomiju i dostojanstvo. Medicinske sestre ključna su karika kod osoba starije životne dobi koji žive u svojim domovima jer povezuju iste sa lokalnom zajednicom, potiču različite oblike preventivnih (mjerjenje razine šećera u krvi, krvnog tlaka i edukacija o važnosti preventivnih pregleda) ili rekreativnih aktivnosti u okruženju osoba starije životne dobi s ciljem očuvanja njihovih funkcionalnih sposobnosti. Međugeneracijska povezanost je također jedna od važnih tema kada govorimo o problemu socijalne izolacije i usamljenosti među osobama starije životne dobi.

Civilni sektor značajno pridonosi zaštiti prava starijih sugrađana te promiče interese osoba starije životne dobi s ciljem poboljšanja kvalitete života i osiguravanja dostojanstvene starosti. Organizacije koje okupljaju osobe starije životne dobi, organiziraju njihovo slobodno vrijeme i pomažu u prevladavanju svakodnevnih poteškoća u funkcioniranju pridonose kvaliteti života osoba starije životne dobi. Organizacije civilnog društva su kapital zajednice jer one najbolje prepoznaju potrebe svojih sugrađana i najbrže mogu pokrenuti aktivnosti u zadovoljavanju tih potreba. Organizacije civilnog društva su i pružatelji socijalnih usluga i time utječu na smanjenje broja korisnika kojima ta usluga nije osigurana sustavno.

Varaždinska županija prepoznala je potrebu da kroz svoje djelovanje doprinese jačanju civilnog društva. Osnovala je savjetodavna tijela Županijske skupštine koja svojim djelovanjem promiču i podižu razinu svijesti građana o značaju i mogućnostima promicanja društvenih promjena u društvu, u područjima svojeg djelovanja. U Varaždinskoj županiji djeluje 746 udruga koje pokrivaju širok spektar djelatnosti; humanitarnu, socijalnu, zdravstvenu, ekološku i sportsku djelatnost, okupljanje i zaštitu djece, mladeži i obitelji, okupljanje i zaštitu žena te udruge Domovinskog rata. Najaktivnije udruge na području Županije su u sportskim, kulturnim, tehničkim, zdravstvenim i socijalnim područjima.

Udruge umirovljenika na području Varaždinske županije, kao jedni od naj aktivnih organizacija civilnog društva usmjerenih na osobe treće životne dobi, pružaju niz aktivnosti s ciljem okupljanja, pomoći i svojim članovima. Pružaju informacije vezane uz zdravstveno i mirovinsko osiguranje, a u suradnji s nadležnim tijelima mogu predložiti mjere za poboljšanje materijalnog i društvenog položaja umirovljenika. Razvijaju suradnju s drugim udrugama i Sindikatom umirovljenika Hrvatske, aktivno rade na razvijanju kulturnog, rekreativnog i zabavnog života svojih članova te organiziraju niz aktivnosti vezanih uz rekreaciju, zdravlje i kreativno stvaralaštvo svojih članova.

Neke od tih aktivnosti uključuju redovne koordinacije, sjednice, skupštine, tribine, umirovljeničke kajkavijade, ali i obilježavanja 50 i 60 godina braka umirovljenika i sportskih susreta. Savez Udruga umirovljenika i osoba starije životne dobi Varaždinske županije djeluje već više od 20 godine, okuplja 32 udruge i ima 7.500 članova. Županija financijski pomaže njihove programe, odnosno plan rada Saveza udruga umirovljenika i osoba starije životne dobi Varaždinske županije.

Osim udruga umirovljenika na području Varaždinske županije djeluje velik broj organizacija poput kulturnih, sportskih i udruga žena, humanitarnih udruga, vatrogasnih udruga, organizacije Crveni križ, Caritas i dr. koje su posebno posvećene osobama starije životne dobi u lokalnoj zajednici. Djelovanje ovih organizacija za kvalitetno starenje sustavno podržava većina jedinica lokalne samouprave kao i Varaždinska županija. Na području Varaždinske županije djeluje ukupno 61 udruga čije je djelovanje usmjereno na umirovljenike i/ili osobe treće životne dobi kao ciljne skupine prema Registru udruga RH.

Jedinice lokalne samouprave na području Varaždinske županije već dugi niz godina potpomažu rad svojih udruga umirovljenika sufinanciranjem njihovih programa, organizacijom različitih događanja usmjerenih upravo osobama starije životne dobi, ali i dodjelom jednokratnih pomoći.

Također, svake se godine obilježava Međunarodni dan osoba starije životne dobi u okviru kojeg se kroz cijeli tjedan održavaju prigodna događanja i druženja umirovljenika.

Osiguranje **kvalitete života** osoba starije životne dobi od iznimnog je društvenog i socijalnog značaja. U Varaždinskoj županiji je u prosincu 2024. godine provedeno istraživanje kvalitete života slabije pokretnih stanovnika starije dobi Varaždinske županije.²⁵ Rezultati istraživanja ukazali su na složenu sliku kvalitete života starijih osoba s prebivalištem u Varaždinskoj županiji, a koje su znatno ograničene pokretljivosti. Prosječna ocjena kvalitete života od 2,8, uz medijan od 3, sugerira percepciju kvalitete života koja se generalno može opisati kao solidna,

²⁴ Does an impaired capacity for self-care impact the prevalence of social and emotional loneliness among elderly people?, Irena Canjuga Danica Železnik Marijana Neuberg, Marija Božicevic Tina Cikac, 2018.

²⁵ Analiza istraživanja kvalitete života slabije pokretnih stanovnika starije dobi Varaždinske županije, Izv. prof. dr. sc. Marijana Neuberg, izv. prof. dr. sc. Tomislav Meštrović, 2025. godina

ali u istraživanju se vidi tendencija prema nižim ocjenama. U usporedbi s prethodnim istraživanjem koje je rađeno na pokretnoj populaciji, u kojem je prosječna ocjena iznosila 3,4 uz medijan 3, vidljivo je da se percepcija kvalitete života među ovom populacijom niža. Ova razlika u ocjeni kvalitete života može odražavati promjene u životnim okolnostima, uz manjak resursa prilagođenih starijim osobama s ograničenom pokretljivošću. U ovom istraživanju, financijski izazovi su također često su istaknuti kao ključan problem, pri čemu većina ispitanika navodi poteškoće s uštedom ili osiguravanjem osnovnih životnih potreba, poput redovite konzumacije voća i ribe.

Posebnu pozornost treba posvetiti činjenici da osobe s ograničenom pokretljivošću imaju smanjene mogućnosti sudjelovanja u društvenim aktivnostima, što dodatno negativno utječe na njihovu percepciju kvalitete života. Zdravstveni izazovi također su snažan čimbenik, pri čemu veliki broj ispitanika izražava poteškoće u održavanju neovisnosti i tjelesne aktivnosti. Nadalje, njihova percepcija ograničenog pristupa prometnim vezama i slabije prilagodba javnih usluga dodatno pogoršavaju situaciju.

Unatoč ovim izazovima, određeni pozitivni aspekti također su identificirani. Zadovoljstvo životnim uvjetima u vlastitom domu visoko je ocijenjeno, kao i osjećaj sigurnosti u mjestu stanovanja. Ovi rezultati ukazuju na važnost stvaranja stabilnog i sigurnog okruženja za starije osobe, što može djelomično kompenzirati negativne utjecaje drugih čimbenika, a što je posljedično dobro prepoznati i kod formiranja javnih politika.

U svakom slučaju, prosječna ocjena kvalitete života naglašava potrebu za specifičnim intervencijama koje bi bile usmjerene na ključne izazove identificirane u ovom istraživanju, s naglaskom na slabije pokretnu stariju populaciju. Povećanje dostupnosti zdravstvenih i socijalnih usluga, organizacija društvenih aktivnosti prilagođenih osobama s ograničenom pokretljivošću te financijska podrška najranjivijim skupinama mogli bi značajno poboljšati kvalitetu života ove populacije. Ovi preliminarni rezultati pružaju snažnu osnovu za oblikovanje budućih politika i programa podrške starijim osobama.

4.5. Ljudska prava i sigurnost

Za zaštitu prava osoba starije životne dobi na razini Vijeća Europe dva su dokumenta koja imaju obvezujuću ulogu: Konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda iz 1950. godine i Europska socijalna povelja iz 1961. godine. Iz navedenih dokumenata za starije su osobe iznimno važne odredbe o pravu na život, o zabrani mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja i one o pravu na poštovanje privatnog i obiteljskog života.

U Republici Hrvatskoj ljudska prava svakog pojedinca propisana su Ustavom Republike Hrvatske, međunarodnim ugovorima kojih je Republika Hrvatska stranka te temeljnim zakonima.

Osobe starije životne dobi susreću se sa raznim situacijama u kojima može doći do povrede njihovih prava. Jedna od čestih tema jesu ugovori o doživotnom i dosmrtnom uzdržavanju.

Prema podacima Ministarstva pravosuđa i uprave, u 2022. je na razini RH pred sudovima sklopljen 1.231 ugovor o doživotnom i dosmrtnom uzdržavanju, dok je prema podacima HJK u 2022. pred javnim bilježnicima sklopljeno 1.604 ugovora o dosmrtnom uzdržavanju i 4.855 ugovora o doživotnom uzdržavanju, dakle sveukupno 7.690 ugovora o uzdržavanju. Prema istraživanju Pučke pravobraniteljice iz 2019. godine, čak 63% ispitanika koji su razmišljali o sklapanju ugovora o dosmrtnom uzdržavanju nikome se nije obratilo za dodatne informacije. Stoga smatraju da je potrebno o ovim ugovorima bolje informirati građane, osobito osobe starije životne dobi, primjerice ciljanim kampanjama. Pri tome je osobito važno detaljnije unaprijed upoznati one koji se odluče na sklapanje ugovora o pravima i obvezama i mogućim posljedicama, putem pravne pomoći. Na taj način i dalje je sklapanje na volji osoba koje odlučuju sklopiti ugovor, no osigurava se da u većoj mjeri osobe budu informirane.

Podaci o obiteljskom nasilju, tako i podaci o nasilju nad osobama starije životne dobi na razini RH, objavljuju se jednom godišnje u formi izvješća za prethodnu godinu koje sastavlja Povjerenstvo za praćenje i unaprjeđenje rada tijela kaznenog i prekršajnog postupka te izvršavanje sankcija vezanih za zaštitu od nasilja u obitelji. U Izvješću Povjerenstva za 2021. sadržana su samo dva podatka koja se konkretno odnose na osobe starije životne dobi - podatak da su u evidencijama MRMSOSP-a zabilježena 255 slučajeva zanemarivanja potreba osobe starije životne dobi te podatak MPU iz objedinjene evidencije sudova o prekršajnim djelima nasilja u obitelji u kojem se spominju 834 žrtve nasilja u obitelji starije životne dobi.

Podaci Povjerenstva pokazuju veliki porast broja osoba starije životne dobi žrtva nasilja u obitelji u odnosu na 2020. godinu. Naime, 2021. godine je prema navedenim podacima MPU bilo 834 žrtve starije životne dobi, što je 165,6% više nego 2020. godine, kada ih je bilo 314. Nedostaje i sustavno praćenje trendova vezanih uz nasilje nad osobama starije životne dobi ne samo u obitelji, već i institucionalno, u domovima. Istraživanje Zaklade »Zajednički put« pokazuje da i korisnici i djelatnici domova za stare i nemoćne rijetko percipiraju nasilje.

Ageizam je pojam koji označava diskriminaciju osobe na temelju godina života. Ageizam može biti usmjeren prema bilo kojoj dobnoj skupini, ali je najčešće usmjeren prema osobama starije životne dobi. Ageizam bitno utječe na interakciju osoba starije životne dobi, njihovo ponašanje, ali i njihov položaj u društvu.

Prema istraživanju Centra za razvoj neprofitnih organizacija u suradnji s Pravnim fakultetom pod nazivom »Akcijski orijentirano istraživanje o nasilju nad osobama starije životne dobi na području sjeverne Hrvatske« iz 2018. godine diskriminacija osoba starije životne dobi prisutna je na tržištu rada, pristupu zdravstvenoj zaštiti i uslugama socijalne skrbi, a osobama starije životne dobi je otežan pristup informacijama, dobrima i uslugama te im je često nedostupna i zdravstvena zaštita i socijalne usluge. Nadalje, osobe starije životne dobi smatraju da ih društvo često smatra teretom te ih se podcjenjuje i ismijava, uz napomenu kako su međugeneracijski odnosi prije bili drugačiji kada su stariji uživali veće poštovanje.

Zlostavljanje i zanemarivanje starijih osoba može se definirati kao odbijanje ili neispunjavanje obveze njegovatelja da zadovolji potrebe starije osobe kako bi ih kaznili ili povrijedili. Prema rezultatima istraživanja provedenog na temu zlostavljanja i zanemarivanja osoba starije životne dobi²⁶ u 2019. godini u kojem je sudjelovao 171 njegovatelj i 245 osoba starije životne dobi u stacionarnim ustanovama, štićenici i njegovatelji imaju različita gledišta kada je u pitanju percepcija zlostavljanja/zanemarivanja osoba starije životne dobi. Rezultati istraživanja pokazali su da su njegovatelji skloni prepoznati nepotrebne ili neprikladne medicinske postupke/postupke skrbi kao pokazatelje zlostavljanja i zanemarivanja starijih osoba, dok štićenici ističu odnošenje osobnih stvari i neprimjeren fizički kontakt. Gledajući vrstu ustanove štićenici su češće prijavljivali zlostavljanje/zanemarivanje u jedinicama produženog liječenja (21,4%), u usporedbi sa županijskim domovima za starije i nemoćne (11,4%) i privatnim domovima (12,1%). Slično tome, njegovatelji su češće prijavili zlostavljanje/zanemarivanje u jedinicama produženog liječenja (75,4%), u usporedbi s županijskim domovima za starije i nemoćne (24,6%) i privatnim domovima (0%). Rad u smjenama također je bio značajan pokazatelj. Naime, medicinsko osoblje jutarnje smjene češće je percipiralo zlostavljanje/zanemarivanje. Ovo je istraživanje pokazalo da štićenici i njegovatelji imaju različita gledišta kada je u pitanju percepcija zlostavljanja/zanemarivanja osoba starije životne dobi. Uzimajući u obzir porast broja osoba starije dobi u svijetu rezultati ovog istraživanja naglašavaju potrebu za dodatnim istraživanjima usmjerenim na identificiranje optimalnog pristupa prevenciji zlostavljanja i pomoći žrtvama zlostavljanja i zanemarivanja u ustanovama.

U 2020. godini provedeno je istraživanje o tematici zlostavljanja i zanemarivanja starijih osoba u zdravstvenim ustanovama iz perspektive medicinskih sestara u Hrvatskoj.²⁷ Zlostavljanje/zanemarivanje starijih osoba primijetilo je 13,8% do 57,4% medicinskih sestara, ovisno o vrsti incidenta. Najzastupljeniji opaženi incidenti bili su ignoriranje poziva osobe starije životne dobi (57,4%), vikanje na osobu starije životne dobi u bijesu (41,1%) i prisilno hranjenje osobe starije životne dobi (34,5%), dok su najmanje zastupljeni incidenti uskraćivanja hrane ili neke privilegije kao oblik kazne (13,8%). Ispitanici muškog spola izvijestili su da su opažali različite oblike zlostavljanja znatno češće nego njihove kolegice, bez statistički značajnih razlika u dobi. Nadalje, zlostavljanje osoba starije životne dobi puno je češće uočeno u domovima za starije i nemoćne osobe nego u stacionarnim ustanovama. Ova studija potvrdila je da zanemarivanje i zlostavljanje starijih osoba predstavlja rastući javnozdravstveni problem i stavlja naglasak na njegovu percepciju. Potrebna je stoga sustavna i kontinuirana edukacija svih zdravstvenih djelatnika o prevenciji, prepoznavanju i odgovoru na takvo zlostavljanje, s ciljem poboljšanja kvalitete života ove ranjive skupine.

Istraživanje provedeno 2023. godine o zlostavljanju osoba starije životne dobi u RH²⁸ imalo je za cilj istražiti percepcije i stavove opće populacije u Republici Hrvatskoj o zlostavljanju osoba starije životne dobi. Istraživanje je obuhvatilo 822 ispitanika u dobi od 18 do 64 godine koji su aktivno sudjelovali na društvenim mrežama. Među većinom ispitane populacije uočeno je prevladavajuće neutralno stajalište o pripisivanju odgovornosti samim osobama starije životne dobi za svako loše postupanje s kojima se suočavaju. Kada su suočeni sa scenarijima koji ilustriraju nasilno ponašanje prema osobama starije životne dobi, sudionici su pokazali nijansirano prepoznavanje različitih oblika zlostavljanja, s izuzetkom financijskog zlostavljanja, gdje je većina sudionika navela da nije bilo zlostavljanja ili da je moguće zlostavljanje. Ovi nalazi naglašavaju potrebu za pojačanim javnim edukacijskim inicijativama o različitim pojavnim oblicima zlostavljanja i zanemarivanja unutar zajednice osoba starije životne dobi u Republici Hrvatskoj. Uz to, postoji hitna potreba za savjetodavnim uslugama usmjerenim na poticanje dubljeg razumijevanja jedinstvenih potreba osoba starije životne dobi i temeljnih čimbenika koji pridonose nasilnom ponašanju. Navedenim mjerama može se ojačati društvena svijest i mehanizmi podrške, njegujući kulturu poštovanja, empatije i zaštite za osobe starije životne dobi.

4.6. Infrastruktura i prijevoz

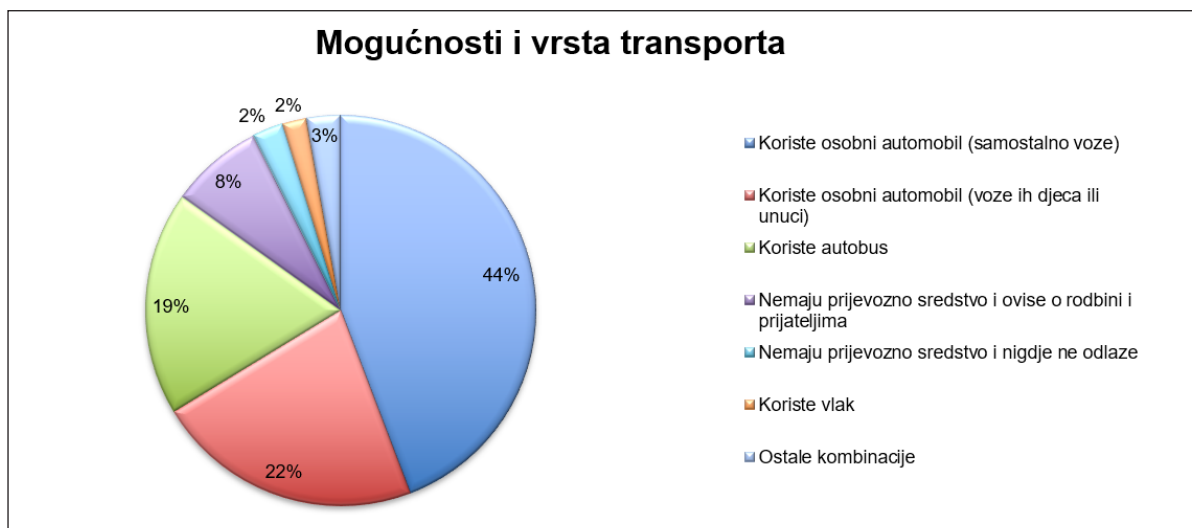
Na području Varaždinske županije u posljednjih nekoliko godina, prisutan je trend ukidanja autobusnih linija, najviše zbog nerentabilnosti i neodrživosti postojećeg sustava prijevoza. Isti se temelji na prijevoznim dozvolama. Primjena ovakvog sustava javnog linijskog cestovnog prijevoza putnika rezultirala je smanjenjem kvalitete usluge tog prijevoza kako zbog neadekvatnog sustava financiranja, tako i zbog nedovoljnog broja polazaka i neadekvatne informiranosti građana. Sve je to rezultiralo nezainteresiranošću građana za korištenje javnog linijskog prijevoza putnika. Autobusni prijevoz organiziran je kao županijski, međužupanijski, međunarodni te posebni linijski (ugovorni) prijevoz. Županijskim linijama povezuju se sva veća administrativna te gospodarska središta u Županiji s okolnim općinama. Izražena je nedovoljna povezanost središta s rubnim dijelovima županije zbog vrlo malog broja ili čak nepostojanja autobusnih linija te nedostupnosti javnog prijevoza lokalnom stanovništvu zbog visokih cijena prijevoznih karata.

Kao što je vidljivo iz rezultata istraživanja o kvaliteti života osoba starije životne dobi, većina koristi osobni automobil ili autobus. Prometnu povezanost s većim središtima na području županije ispitanici su ocijenili su sa ocjenom od 3,17.

26 Contrasting vantage points between caregivers and residents on the perception of elder abuse and neglect during long-term care, Marijana Neuberg, Tomislav Meštrović, Rosana Ribić, Marin Šubarić, Irena Canjuga & Goran Kozina, 2019.

27 Abuse and neglect of older people in health facilities from the perspective of nursing professionals: A cross-sectional study from Croatia, Marijana Neuberg PhD, Veronika Pudmej Ešegović MSc, Mateja Križaj MSc, Tina Cikač MSc, Tomislav Meštrović MD, PhD, MPH, 2022.

28 A Nationwide Exploration of Knowledge and Attitudes toward the Abuse of Older Individuals: A Cross-Sectional Study among the General Population of the Republic of Croatia by Dino Skupnjak, Marijana Neuberg, Sonja Obranić and Tomislav Meštrović, 2024.

Izvor: *Kvaliteta života osoba starije životne dobi u Varaždinskoj županiji - preliminarni rezultati istraživanja, izv.prof.dr.sc. Marijana Neuberg, izv.prof.dr.sc. Tomislav Meštrovic, Odjel za sestrinstvo, Sveučilište Sjever*

Planom razvoja Varaždinske županije za razdoblje 2021.-2027. posebno je naglašena nedostatna mobilnost i pristupačnost socijalno osjetljivih skupina u aktivnostima svakodnevnog življenja zbog neosigurane usluge javnog prijevoza za deprivirana područja te neprilagođenosti infrastrukture.

Master planom integriranog prijevoza putnika planira se spajanje svih urbanih i ruralnih područja putem kvalitetne mreže linija uz kvalitetne vozne redove i niže cijene prijevoza, a što bi rezultiralo boljom dostupnosti i većim brojem putnika koji koriste javni prijevoz.

Na području Varaždinske županije Hrvatski Crveni križ Gradsko društvo Crvenog križa Varaždin provodi već treći projekt »Pelamo se?« 3 kojeg financira Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike. U sklopu projekta provodi se usluga besplatnog prijevoza za osobe starije od 65 godina na području Varaždina i varaždinskog prstena. Mogućnost besplatnog prijevoza imaju osobe starije od 65 godina koje žive na području Varaždina ili okolnih 10 općina (Beretinec, Cestica, Jalžabet, Gornji Kneginec, Petrijanec, Sveti Ilija, Sračinec, Trnovec Bartolovečki, Vidovec i Vinica). Usluga prijevoza u sklopu ovog programa je socijalna usluga namijenjena isključivo starijim osobama u potrebi koje si same ne mogu priuštiti ili organizirati prijevoz na njima važna mjesta kao na primjer odlazak liječniku, na terapiju, u crkvu, u posjet rodbini i slično. Usluga ne podrazumijeva pratnju korisnika, ona se može organizirati ukoliko korisnik za nju ima realnu potrebu (teže se kreće i sl.) te ukoliko je korisnik nikako ne može sam organizirati. Korisnik je obavezan pratnju unaprijed dogovoriti prilikom rezervacije termina.

Navedeni projekt primjer je dobre prakse budući je dobro prihvaćen kod osoba starije životne dobi. Potrebno je poticati razvoj ovakvih projekata i u drugim područjima Varaždinske županije te generalno poticati uspostavljanje javnog prijevoza u područjima gdje je on trenutno nedostupan te poboljšati pristupačnost i prilagodbu prijevoza osobama starije životne dobi. Dodatno, predlaže se uvođenje subvencioniranih cijena karata za osobe starije životne dobi, te implementacija fleksibilnih ruta i prilagodljivih rasporeda koji bi omogućili starijima lakši pristup ključnim uslugama, poput zdravstvenih ustanova, trgovina i društvenih centara. Takve promjene potiču mobilnost osoba starije životne dobi, omogućavaju veću neovisnost i podižu razinu njihove uključenosti u društvenu zajednicu.

4.7. Digitalna pismenost i informiranost

Informacijska i komunikacijska tehnologija je krovni pojam koji pokriva sve komunikacijske uređaje ili aplikacije koje uključuju radio, televiziju, mobilni telefon, računalo, mrežu softver i hardver, satelitski sustavi itd., kao i razne usluge i aplikacije povezane s njima, kao što su video konferencije i učenje na daljinu. Ova vrsta tehnologije može poslužiti kao pomoć u skrbi osoba starije životne dobi.

Uz pomoć novih tehnologija, ljudi koji bi inače bili ovisni o pomoći drugih mogu duže održavati neovisnost unatoč fizičkim preprekama. Tijekom epidemije pokazalo se još više nego prije koliko su moderne mogućnosti korisne u području starenja: komunikacija na daljinu (npr. video komunikacija s rodbinom, prijateljima i interesnim skupinama, društvene mreže, društveni alarmi), kupnja i dogovaranje medicinskih i financijskih usluga; e-zdravstvo, e-banka, e-uprava; pomagala za samostaliji i sigurniji život u starosti (pametni hladnjaci, štednjaci, kamere, detektori pada i sl.). Uvjet za korištenje ove tehnologije je svakako odgovarajuća edukacija, tako da je učenje o načinima korištenja komunikacijskih tehnologija prepoznato kao prioritet u mnogim zemljama.

Trendovi pokazuju da svaka sljedeća generacija starijih sve bolje vlada novim tehnologijama i željna je tih znanja. Redovito praćenje i razvoj ovog područja važno je za razvoj cijele zajednice.

WHO predlaže neke smjernice za uspostavu učinkovitog informacijskog sustava koji uključuje sve dobne skupine. Kao primjeri navodi se prezentacija informacija na mjestima gdje se osobe starije životne dobi često

susreću (pošta, vjerski objekti, domovi kulture i sl.), obavještanje socijalno izoliranih osoba starije životne dobi telefonom ili kućnom posjetom, osiguranje dostupnosti računala povezana s internetom besplatno ili uz simboličnu naknadu su javni u javnim prostorima (knjižnice, društveni centri). Za usvajanje novih tehnologija, predlažu se prilagođeni tečajevi koji su fizički dostupni osobama starije životne dobi.

Varaždinska županija je u 2024. godini započela s pilot projektom koji obuhvaća provedbu programa edukativnih radionica pod nazivom »Razvoj digitalne pismenosti za umirovljenike i ranjive skupine«. Prve četiri edukativne radionice je za više od 50 umirovljenika u prosincu 2024. godine organizirao »Europski talent centar Hrvatska«, ustanova za obrazovanje odraslih koju je osnovala Varaždinska županija. Neke od tema radionica bile su kako pretraživati informacije na internetu i koristiti portal e-građani, kako poslati i primati e-maile, koristiti usluge e-bankarstva ili različite društvene mreže. S obzirom na zadovoljstvo i interes sudionika provedba ovog programa planira se nastaviti i provoditi na cijelom području Varaždinske županije.

5. Razvojni ciljevi i mjere za provedbu Strategije

Strategija za unapređenje kvalitete života osoba starije životne dobi u sklopu projekta »Varaždinska županija - prijatelj zlatne dobi« za razdoblje 2024. - 2030. usmjerena je na unapređenje provedbe javnih politika na području skrbi za osobe starije životne dobi u Varaždinskoj županiji.

Analiza trenutnog stanja ukazala je na značajnu potrebu za unapređenjem usluga u zdravstvenoj i socijalnoj skrbi te snažnijeg promicanja aktivnog starenja i društvene uključenosti. Povećanje informiranosti i digitalne pismenosti osoba starije životne dobi olakšat će njihovu komunikaciju i pristup informacijama. Potrebno je ulagati i u unapređenje infrastrukture i pristupačnosti zgrada i javnih površina osobama starije životne dobi, osigurati pristupačan javni prijevoz te osigurati njihovu bolju sigurnost u prometu. Osiguranjem bolje međusektorske povezanosti dionika koji pružaju skrb osobama starije životne dobi omogućava se proširenje i poboljšanje usluga i skrb usmjerenih na njihove potrebe. Dodatna podrška kod zapošljavanja omogućit će stvaranje novih prilika za osobe starije životne dobi koje žele i mogu dalje sudjelovati na tržištu rada.

Prilikom definiranja ciljeva i mjera za provedbu Strategije osigurana je strateška usklađenost s ključnim razvojnim dokumentima na europskoj, nacionalnoj i regionalnoj razini uključujući Nacionalnu razvojnu strategiju RH do 2030., Nacionalni plan razvoja socijalnih usluga za razdoblje od 2021. do 2027., Plan razvoja Varaždinske županije za razdoblje od 2021.-2027. te operativnim programima u sklopu Višegodišnjeg financijskog okvira EU 2021.-2027.

Cilj provedbe Strategije je stvaranje boljih uvjeta za kvalitetan život i dostojanstveno starenje osoba starije životne dobi u Varaždinskoj županiji.

5.1. Pregled ciljeva, mjera, pokazatelja i aktivnosti

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA				
Cilj 1: Osigurati bolju zdravstvenu skrb za osobe starije životne dobi				
Mjera	Pokazatelj uspješnosti provedbe	Aktivnosti	Nositelji/sunositelji aktivnosti	Izvori financiranja
Poboljšanje kvalitete gerijatrijske skrbi	Formiran Odjel gerijatrije u Općoj bolnici Varaždin Broj specijaliziranih gerijatrije	Pokretanje aktivnosti na formiranju Odjela gerijatrije u Općoj bolnici Varaždin Poticanje raspisivanja specijalizacije gerijatrije	Varaždinska županija, Opća bolnica Varaždin	Proračun Varaždinske županije, državni proračun
Unapređenje zdravstvenih programa za starije osobe	Broj novih preventivnih pregleda Broj korisnika preventivnih pregleda u domovima za starije osobe	Osigurati organizirane preventivne preglede za osobe starije životne dobi u domovima za starije osobe Osigurati redovite i kontrolne zdravstvene preglede za osobe starije životne dobi Poticati uvođenje preventivnih programa za karcinom pluća	Varaždinska županija, zdravstvene ustanove, domovi za starije osobe, jedinice lokalne samouprave	Proračun Varaždinske županije i jedinica lokalne samouprave
Praćenje kroničnih bolesti osoba starije životne dobi	Broj osoba uključenih u edukacije Broj organiziranih javnih tribina	Edukacija osoba starije životne dobi vezano uz kontrolu faktora rizika kroničnih bolesti (individualno ili u manjim grupama) Organizacija javnih tribina (osigurati sudjelovanje specijalista interne medicine, kardiologa, endokrinologa)	Dom zdravlja, Zavod za javno zdravstvo Varaždinske županije, liječnici obiteljske medicine, Centar za zdravstvenu metriku Sveučilišta Sjever	EU fondovi (ESF+), proračuni županije i lokalnih jedinica

Unapređenje mentalnog zdravlja starijih osoba	Broj osoba uključenih u programe dnevnog boravka Broj održanih radionica i savjetovaništa	Organizacija dnevnih boravaka za osobe s demencijom (uz osiguranje prijevoza) Organizacija radionica i savjetovaništa za jačanje mentalnog zdravlja Uključivanje obrazovnih i zdravstvenih ustanova u osnaživanje socijalnih usluga	Domovi za starije osobe, zdravstvene ustanove, obrazovne ustanove	EU fondovi (ESF+), proračuni županije i lokalnih jedinica
Unaprjeđenje palijativne skrbi	Broj novih mobilnih timova Broj organiziranih edukativnih aktivnosti Broj psihologa uključenih u zdravstvene timove Broj pružanih socijalnih usluga osobama starije dobi koje imaju potrebu za palijativnom skrbi	Uvođenje novih mobilnih palijativnih timova Edukacija zdravstvenih profesionalaca koji se bave palijativnom skrbi Uključivanje psihologa u bolnički palijativni tim, mobilne palijativne timove te timove Domova zdravlja Edukativne aktivnosti za javnost Uspostava Nacionalnog centra palijativne skrbi	Zdravstvene ustanove, visokoobrazovne ustanove (edukacija), socijalne ustanove, civilno društvo-volonteri	EU fondovi (ESF+), proračuni županije i lokalnih jedinica

SOCIJALNA SKRB**Cilj 2: Osigurati dostupnost i pristupačnost socijalnih usluga osobama starije životne dobi**

Mjera	Pokazatelj uspješnosti provedbe	Aktivnosti	Nositelji/sunositelji aktivnosti	Izvori financiranja
Povećanje kapaciteta smještaja i skrbi za starije osobe te kapaciteta za socijalne usluge	Broj korisnika koji koriste usluge	Dodatne aktivnosti za korisnike usluga domova za starije i nemoćne (odlazak u kazalište, knjižnicu i slična druženja) Razviti i proširiti smještajne kapacitete za starije osobe u ruralnim područjima Povećati broj usluga kućne njege i pomoći u kući	Pružatelji socijalnih usluga (Domovi za starije i nemoćne osobe), predstavnici JL(R)S, udruge	EU fondovi (ESF+), proračuni županije i lokalnih jedinica, privatna ulaganja
Razvoj inovativnih socijalnih usluga	Broj implementiranih usluga Broj korisnika usluga Broj osnovanih centara Broj korisnika uključenih u programe Centra	Razvijanje novih oblika usluga kroz uključivanje korisnika socijalne skrbi (suradnja korisnika socijalnih usluga s područnim uredima Hrvatskog zavoda za socijalni rad s ciljem osnaživanja i informiranja korisnika koji nisu poznati sa svojim pravima) Razvijanje usluge predaha od pružanja njege (primjer Alzheimer cafe - mogućnost predaha i međusobnog osnaživanja za članove obitelji) Osnivanje Centra podrške Varaždinske županije Osnivanje Centra za pomoć u kući Varaždinske županije	Varaždinska županija, JLS, udruge, Područni uredi Hrvatskog zavoda za socijalni rad, DCK Varaždinske županije, Gradska društva Crvenog križa	Proračun Varaždinske županije i JLS-ova te državni proračun, ESF+, donacije, javno privatna partnerstva
Povećanje obuhvata i dostupnosti socijalnih usluga za pojedine skupine korisnika	Broj korisnika koji koriste mobilne socijalne usluge	Organiziranje volontera unutar osnovnih i srednjih škola za posjete starijima i nemoćnima u ruralnim područjima Organiziranje terenskih timova koji će pružati usluge i savjetovanje u udaljenim područjima Provođenje informativnih kampanja i radionica za povećanje svijesti o dostupnim uslugama	DCK Varaždinske županije, Gradska društva Crvenog križa, osnovne i srednje škole i visokoobrazovne ustanove, Područni uredi Hrvatskog zavoda za socijalni rad, lokalne jedinice, nevladine organizacije	JLRS proračuni, ESF+, donacije

Pružanje psihološke podrške	Broj organiziranih radionica i grupnih terapija	Organizirati redovite radionice i grupne terapije za emocionalnu i psihološku podršku starijima, posebno onima koji žive sami ili su izgubili voljene osobe	DCK Varaždinske županije, Gradska društva Crvenog križa, nevladine organizacije, zdravstvene ustanove	JLRS proračuni, ESF+, donacije
-----------------------------	---	---	---	--------------------------------

CJELOŽIVOTNO UČENJE, DIGITALNA PISMENOST I INFORMIRANOST**Cilj 3: Povećanje broja starijih osoba uključenih u programe cjeloživotnog učenja**

Mjera	Pokazatelj uspješnosti provedbe	Aktivnosti	Nositelji/sunositelji aktivnosti	Izvori financiranja
Razvoj i promocija novih programa cjeloživotnog učenja za osobe starije životne dobi	Broj održanih edukativnih tečajeva i radionica namijenjenih osobama starije dobi Broj sudionika na održanim aktivnostima	Uvođenje međugeneracijskih programa (primjer programa u kojima starije osobe mogu podijeliti svoje znanje i vještine s mlađim generacijama, primjer pilot aktivnosti Sveučilišta Sjever - povezivanje učenika srednjih škola i studenata putem platforme za razmjenu znanja) Provedba informativne kampanje za poticanje uključivanja osoba starije životne dobi u programe cjeloživotnog učenja Organizacija besplatnih edukativnih tečajeva i radionica te prilagođenih programa za osobe starije životne dobi u ruralnim područjima Uspostava informacijskog centra za osobe starije životne dobi gdje mogu dobiti informacije o dostupnim uslugama, programima i podršci	Varaždinska županija, jedinice lokalne samouprave, Pučko otvoreno učilište, obrazovne institucije domovi za starije osobe, udruge	Proračun Varaždinske županije i JLS-ova te, državni proračun, EU fondovi

Cilj 4: Povećanje digitalne pismenosti osoba starije životne dobi

Mjera:	Pokazatelj uspješnosti provedbe	Aktivnosti	Nositelji/sunositelji aktivnosti:	Izvori financiranja
Promicanje i korištenje informatičko-komunikacijske tehnologije kod osoba starije životne dobi	Broj održanih informatičkih radionica i tečajeva / broj korisnika Broj lokacija s osiguranom dostupnošću računala za osobe starije životne dobi	Poticanje bolje prezentacije informacija na mjestima gdje se stariji ljudi često susreću (pošta, vjerski objekti, domovi kulture i sl.) Osiguranje dostupnosti računala povezana s internetom besplatno ili uz simboličnu naknadu u javnim u javnim prostorima (knjižnice, društveni centri) Organizacija informatičkih radionica i tečajeva prilagođenih osobama starije životne dobi Prilagođavanje digitalnih platformi te pružanje podrške pri korištenju tehnologije za osobe starije životne dobi	Varaždinska županija, jedinice lokalne samouprave, udruge domovi za starije osobe, obrazovne ustanove	Proračun Varaždinske županije i JLS-ova te, državni proračun, EU fondovi

DRUŠTVENI ŽIVOT, KVALITETA ŽIVOTA, CIVILNO DRUŠTVO, LJUDSKA PRAVA I SIGURNOST				
Cilj 5: Aktivno uključivanje osoba starije životne dobi u društvo s ciljem smanjenja socijalne izolacije i usamljenosti među osobama starije životne dobi				
Mjera:	Pokazatelj uspješnosti provedbe	Aktivnosti	Nositelji/sunositelji aktivnosti:	Izvori financiranja
Organiziranje društvenih programa i aktivnosti za osobe starije dobi prilagođene njihovim potrebama i interesima	Broj održanih aktivnosti namijenjenih osobama starije životne dobi Broj uključenih osoba starije životne dobi u aktivnosti	Organizacija programa druženja i volontiranja za osobe starije životne dobi Organizacija rekreativnih, kreativnih, kulturnih i sličnih aktivnosti sukladno interesima osoba starije životne dobi (primjer plesnih i književnih večeri, izleta i sl.) Osiguravanje povoljnijih cijene ulaznica za kulturne (i slične) sadržaje u ustanovama u nadležnosti Varaždinske županije (i JLS-a)	Varaždinska županija, jedinice lokalne samouprave, udruge domovi za starije osobe, obrazovne institucije	Proračun Varaždinske županije i JLS-ova te, državni proračun, EU fondovi
Jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva koje rade sa osobama starije životne dobi	Broj educiranih članova organizacija civilnog društva Osigurana financijska sredstva za jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva	Edukacija za članove organizacija civilnog društva koje rade sa starijim osobama, Osiguranje financijske podrške organizacija civilnog društva Umrežavanje organizacija civilnog društva Provedba programa pomoći »Umirovljenik za umirovljenika« - uspostava mreže volontera u udrugama umirovljenika	Varaždinska županija, jedinice lokalne samouprave, obrazovne ustanove, udruge	Proračun Varaždinske županije i JLS-ova te, državni proračun, EU fondovi
Promoviranje aktivnog starenja	Broj organiziranih događanja Broj diseminiranih publikacija i promotivnih materijala Broj uključenih osoba starije životne dobi u aktivnosti	Obilježavanje datuma koji su vezani za osobe starije životne dobi Organizacija manifestacija s ciljem promocije aktivnog i zdravog starenja Informiranje osoba starije životne dobi izdavanjem i diseminacijom publikacija i različitih promotivnih materijala Organizirati besplatna financijska savjetovanja za starije osobe, kako bi ih se informiralo o dostupnim potporama, mirovinama, subvencijama i drugim pogodnostima	Varaždinska županija, jedinice lokalne samouprave, udruge domovi za starije osobe, obrazovne institucije	Proračun Varaždinske županije i JLS-ova te, državni proračun, EU fondovi
Cilj 6: Informiranje i podizanje razine svijesti o pravima osoba starije životne dobi te sprečavanje diskriminacije i nasilja nad osobama starije životne dobi				
Mjera:	Pokazatelj uspješnosti provedbe	Aktivnosti	Nositelji/sunositelji aktivnosti:	Izvori financiranja
Uspostava jasnih mehanizama prijavu i rješavanje slučajeva diskriminacije i nasilja nad osobama starije životne dobi	Uspostavljen protokol za prijavu i rješavanje slučajeva diskriminacije i nasilja nad osobama starije životne dobi	Izrada i provođenje protokola za postupanje u slučajevima nasilja nad osobama starije životne dobi (definiranje koraka za postupanje, utvrđivanje nadležnih i odgovornih institucija, uspostava kontakt telefona) Pružanje informacija o načinima postupanja u slučajevima kada se dogodi nasilje (izrada i postavljanje plakata na lokacijama okupljanja osoba starije životne dobi, autobusna stajališta, ordinacije obiteljske medicine, trgovine i sl.)	Obrazovne institucije, zdravstveni sektor, lokalne jedinice, nevladine organizacije	Proračun Varaždinske županije i JLS-ova te, državni proračun, EU fondovi

<p>Informiranje i podizanje razine svijesti o pravima i potrebama osoba starije životne dobi</p>	<p>Broj održanih javnih tribina i sličnih aktivnosti s ciljem senzibilizacije javnosti o temi zaštite osoba starije životne dobi od svih oblika nasilja</p> <p>Broj izdanih publikacija i promotivnih materijala namijenjenih osobama starije životne dobi</p> <p>Broj sufinanciranih organizacija civilnog društva koje programski djeluju u korist osoba starije životne dobi</p> <p>Broj održanih edukacija o ljudskim pravima osoba starije životne dobi za zaposlenike domova za starije osobe</p>	<p>Omogućiti osobama starije životne dobi pristup informacijama o njihovim pravima i mogućnosti zaštite tih prava</p> <p>Izdavanje publikacija i drugih promotivnih materijala u cilju bolje informiranosti osoba starije životne dobi o njihovim pravima</p> <p>Organizacija javnih tribina i sličnih aktivnosti s ciljem senzibilizacije javnosti o temi zaštite prava osoba starije životne dobi</p> <p>Osiguranje financijske potpore organizacijama civilnog društva koje programski djeluju u korist osoba starije životne dobi</p> <p>Organizacija edukacije o ljudskim pravima osoba starije životne dobi za zaposlenike domova za starije osobe</p>	<p>Varaždinska županija, jedinice lokalne samouprave, udruge domovi za starije osobe</p>	<p>Proračun Varaždinske županije i JLS-ova te, državni proračun, EU fondovi</p>
--	---	--	--	---

PRISTUPAČNOST INFRASTRUKTURE I JAVNOG PRIJEVOZA

Cilj 1: Osiguranje sigurne mobilnosti osoba starije životne dobi radi poboljšavanja kvalitete njihova života i što dužeg ostanka u vlastitom domu

Mjera:	Pokazatelj uspješnosti provedbe	Aktivnosti	Nositelji/sunositelji aktivnosti:	Izvori financiranja
<p>Osiguranje pristupačnog prijevoza za osobe starije životne dobi</p>	<p>Broj novih usluga prijevoza / prilagođenih vozila</p> <p>Broj subvencioniranih karata</p> <p>Broj projekata osiguranja besplatnog prijevoza za osobe starije životne dobi</p>	<p>Uspostavljanje javnog prijevoza u područjima gdje je on trenutno nedostupan</p> <p>Implementacija fleksibilnih ruta i prilagodljivih rasporeda koji bi omogućili starijima lakši pristup ključnim uslugama, poput zdravstvenih ustanova, trgovina i društvenih centara</p> <p>Poticati uvođenje vozila prilagođenih osobama sa smanjenom pokretljivošću (primjeri su vozila s niskim podom i širokim vratima, što omogućuje lakše ukrcavanje i iskrcavanje)</p> <p>Poticanje uvođenja subvencioniranih cijena karata za starije osobe</p> <p>Poticanje provedbe projekata osiguranja besplatnog prijevoza za osobe starije životne dobi (primjer projekta »Pelamo se« DCK Varaždinske županije)</p>	<p>Varaždinska županija, jedinice lokalne samouprave, DCK Varaždinske županije</p>	<p>Proračun Varaždinske županije i JLS-ova te, državni proračun, EU fondovi</p>
<p>Osiguranje pristupačnosti javnih površina i sigurnosti u prometu za osobe starije životne dobi</p>	<p>Broj prilagođenih javnih površina i zgrada</p> <p>Broj postavljene prometne signalizacije</p>	<p>Osigurati pristupačnost javnih površina i zgrada starijim osobama, uključujući prilagođene pješačke prijelaze, klupe, rampe i javne sanitarije</p> <p>Poticanje programa sufinanciranja ugradnje liftova u višestambenim zgradama</p> <p>Povećati sigurnost u prometu u naseljima, posebice u blizini stambenih naselja, zdravstvenih i društvenih centara, s fokusom na bolju signalizaciju i prilagođavanje brzine</p>	<p>Varaždinska županija, jedinice lokalne samouprave, Županijska uprava za ceste</p>	<p>Proračun Varaždinske županije i JLS-ova te, državni proračun, EU fondovi</p>

6. Praćenje i evaluacija Strategije

Varaždinska županija u suradnji s Koordinacijskim odborom »Varaždinska županija - prijatelj zlatne dobi« kontinuirano će pratiti uspješnost provedbe postavljenih ciljeva i mjera za njihovo ostvarivanje. U tu će se svrhu prikupljati, analizirati i obrađivati podaci o ostvarenju unaprijed određenih pokazatelja uspješnosti provedbe kojima se prati napredak u ostvarenju mjera.

O napretku u realizaciji postavljenih ciljeva i izazovima u realizaciji, nositelj izrade Varaždinska županija, izrađivat će godišnja izvješća o napretku u provedbi Strategije.

Za koordinativnu ulogu u provedbi Strategije na razini Varaždinske županije zadužena je Varaždinska županija u suradnji s Koordinacijskim odborom »Varaždinska županija - prijatelj zlatne dobi«. Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu skrb i hrvatske branitelje Varaždinske županije u suradnji s Koordinacijskim odborom »Varaždinska županija - prijatelj zlatne dobi« povezuje sve nositelje koji su uključeni u pružanje skrbi za osobe starije životne dobi te prati provedbu Strategije.

Ukoliko se pojedine mjere i/ili aktivnosti planirane ovom Strategijom, uslijed promijenjenih okolnosti koje bi nastupile u tijeku provedbe Strategije, ne bi mogle provesti ili se ukaže potreba da je iste potrebno prilagoditi novonastalim okolnostima, isto će se usuglašavati zajedničkim konzultacijama između predstavnika resornih tijela i organizacija uključenih u rad Koordinacijskog odbora »Varaždinska županija - prijatelj zlatne dobi«.

Prilog 1. Procjena kapaciteta pružatelja socijalnih usluga za održivi razvoj kvalitetnih socijalnih usluga izrađena u okviru Socijalnog plana Varaždinske županije 2024.-2026.

Područni ured Ivanec Hrvatskog zavoda za socijalni rad ističe kako sve usluge socijalne skrbi na području njihove nadležnosti mogu biti osigurane kroz postojeću mrežu socijalnih usluga, a ne postoje korisničke skupine kojima se te usluge ne mogu pružiti. Također, nisu zabilježili situacije u kojima bi realizacija usluga bila onemogućena zbog nedostatka financijskih sredstava ili drugih razloga.

Međutim, naglašavaju značajan nedostatak smještajnih kapaciteta za sve korisničke skupine. Posebno ističu problematiku kriznih situacija, poput hitnih mjera izdvajanja djece ili potrebe za smještajem starijih i bolesnih osoba nakon otpusta iz bolnice bez prethodne najave. Takve situacije često zahtijevaju brza i fleksibilna rješenja, a postojeći kapaciteti nisu dostatni.

U svom radu se ne bave provedbom preventivnih programa, ali vjeruju kako bi informiranje javnosti i edukacije mogle značajno unaprijediti socijalnu skrb na području njihove nadležnosti. Također ističu potrebu za jačanjem stručnih i organizacijskih kapaciteta kako bi bolje odgovorili na potrebe na terenu. Stručna usavršavanja smatraju ključnima za unapređenje svakodnevnog rada te ističu kako im omogućuju kvalitetnije odgovaranje na izazove s kojima se susreću u praksi.

Hrvatski zavod za socijalni rad, Područni ured Ludbreg, identificirao je nekoliko ključnih izazova u pružanju socijalnih usluga na području njihove nadležnosti. Jedan od najvećih problema jest nedostatak smještajnih kapaciteta za psihički bolesne odrasle osobe, što godišnje pogađa približno pet korisnika. Također, posebno su ugrožene skupine poput osoba s intelektualnim i mentalnim poteškoćama, beskućnika i osoba kojima je potrebna palijativna skrb, za koje trenutno ne postoji adekvatan smještaj.

Dodatni izazovi vezani su uz umirovljenike samce, osobito one s malim mirovinama i lošim stambenim uvjetima, koji zahtijevaju povećanu podršku. Osim toga, u slučajevima obiteljskog nasilja, počinitelji kojima je izrečena zabrana približavanja često nemaju osiguran alternativni smještaj, što dodatno komplicira krizne situacije, osobito kada su te osobe suočene s ozbiljnim zdravstvenim problemima.

Stručni radnici Područnog ureda Ludbreg naglašavaju da u tjednu mogu posvetiti samo oko jednog sata preventivnim programima, uglavnom kroz savjetovanja s korisnicima i upućivanje na programe koje provode Obiteljski centri i udruge. Smatraju da bi bolja povezanost s udrugama koje provode preventivne programe značajno unaprijedila kvalitetu socijalnih usluga.

Potreba za povećanjem stručnih kapaciteta istaknuta je kao jedan od ključnih prioriteta, dok se stručna usavršavanja smatraju nužnima za kvalitetnije odgovaranje na izazove u praksi. Unatoč prepoznatim izazovima, ured ističe kako sve usluge koje trenutno pružaju korisnicima mogu biti realizirane, pri čemu ne nailaze na prepreke u vidu financijskih ili drugih ograničenja.

Zaključno, Područni ured Ludbreg identificira povećanje smještajnih kapaciteta, osobito za najranjivije skupine, kao ključno za unapređenje socijalne skrbi. Jačanje stručnih timova i proširenje preventivnih programa ključni su koraci prema pružanju kvalitetnije podrške korisnicima.

Hrvatski zavod za socijalni rad, Područni ured Novi Marof, identificirao je ključne izazove u pružanju socijalnih usluga na području Varaždinske županije. Iako osnovne usluge pokrivaju mnoge potrebe korisnika, određene skupine i specifične usluge ostaju nedovoljno zastupljene, što stvara značajne izazove u svakodnevnom radu.

Jedan od glavnih problema odnosi se na nedostatak usluge pomoći u kući za starije i nemoćne osobe te osobe s invaliditetom. Iako im je osigurana usluga organiziranja prehrane, poput pripreme i dostave obroka, nisu dostupne usluge održavanja osobne higijene, obavljanja kućanskih poslova i drugih svakodnevnih potreba.

Uz to, beskućnici i ovisnici su korisničke skupine kojima trenutačno nije moguće osigurati odgovarajuće usluge unutar mreže socijalne skrbi.

Dodatni izazovi uključuju nedostatak pružatelja usluga u županiji, što ograničava dostupnost ključnih oblika skrbi poput organiziranog prijevoza za umirovljenike, smještajnih kapaciteta za beskućnike, dnevnih i poludnevnih boravaka za osobe starije životne dobi, osobe s invaliditetom te djecu osnovnoškolske dobi s problemima u ponašanju. Ove usluge su ključne za kvalitetnu podršku ranjivim skupinama, ali trenutno nisu dostatno razvijene.

Na terenu se dodatno susreću s problemima realizacije smještaja u kriznim situacijama zbog ograničenih kapaciteta, što otežava hitno zbrinjavanje korisnika. Također, samačka staračka kućanstva u prometno izoliranim područjima suočena su s ozbiljnim izazovima zbog nedostupnosti osnovnih usluga i prijevoza do obližnjih gradova. Osim toga, hrvatski branitelji često odbijaju koristiti socijalne usluge jer ne vide sebe kao dio tog sustava, što dodatno otežava njihovu integraciju u postojeći sustav podrške.

Rješavanje ovih problema zahtijeva povećanje broja pružatelja socijalnih usluga, osnivanje mobilnih timova za rad s različitim korisničkim skupinama te razvoj kapaciteta za smještaj i dnevne boravke. Mobilni timovi, u suradnji sa zdravstvenim sustavom i sustavom socijalne skrbi, omogućili bi bolju podršku korisnicima, osobito onima u ruralnim područjima. Preventivni programi, premda se trenutno ne provode, mogli bi igrati ključnu ulogu u podizanju svijesti korisnika i jačanju njihove otpornosti na izazove suvremenog života.

Osim toga, ističe se potreba za jačanjem stručnih i organizacijskih kapaciteta, kao i za intenziviranjem međuresorne suradnje između svih dionika uključenih u pružanje socijalnih usluga. Stručna usavršavanja prepoznata su kao važan alat za unapređenje rada stručnih radnika i poboljšanje kvalitete socijalne skrbi.

Zaključno, rješavanje ovih izazova zahtijeva sustavan pristup, povećanje resursa i razvoj inovativnih usluga koje će odgovoriti na specifične potrebe korisničkih skupina. Time bi se značajno unaprijedila dostupnost i kvaliteta socijalne skrbi na području Varaždinske županije, osobito za najranjivije korisnike.

Dom Smiljan pruža smještaj za psihički bolesne odrasle osobe. Tijekom intervjua s korisnicima ustanovljeno je da ih je teško uključiti u komunikaciju jer često ne razumiju ili ne znaju izraziti svoje potrebe. Prema njihovim odgovorima, čini se da su zadovoljni osnovnim uvjetima u domu i ne iznose dodatne zahtjeve, što može ukazivati na ograničenu svijest o potencijalnim potrebama ili pravima.

Korisnici sudjeluju u radnoj terapiji, kojoj prisustvuju svi koji žele i mogu, što doprinosi njihovoj svakodnevnoj aktivnosti i uključenosti. Međutim, ističu jedan od glavnih problema: nedovoljnu komunikaciju i posjete od strane njihovih socijalnih radnika (voditelja slučaja) ili socijalnih radnika skrbnika po službenoj dužnosti. Ova situacija ukazuje na manjak suradnje s nadležnim Područnim uredom Hrvatskog zavoda za socijalni rad.

Korisnici dobivaju jednokratne naknade dva puta godišnje za osnovne potrebe poput odjeće i obuće. No, iznosi ovih naknada ovise o diskrecijskoj procjeni socijalnih radnika, što može dovesti do nejednakosti među korisnicima. Ova praksa naglašava potrebu za jasnijim standardima i boljom suradnjom između doma i nadležnih institucija.

Dom Lekić smješta osobe starije životne dobi, koje su tijekom intervjua izrazile zadovoljstvo pruženim uslugama. Smatraju da dom prepoznaje njihove potrebe i nastoji im osigurati kvalitetne uvjete života. Korisnici ne verbaliziraju dodatne potrebe, što može ukazivati na njihovo zadovoljstvo smještajem ili na ograničenu svijest o mogućim poboljšanjima.

Unatoč općem zadovoljstvu, korisnici prepoznaju manjak čistačica i njegovateljica kao značajan izazov. To može utjecati na kvalitetu usluge i svakodnevnu skrb, posebno u ustanovama s većim brojem korisnika.

Privatni domovi poput Doma Lekić djeluju prema vlastitim pravilima, cijenama i uslugama, što korisnicima omogućuje određeni izbor, ali istovremeno uvjetuje dostupnost smještaja financijskim mogućnostima. Unatoč tome, dom nastoji pružiti što bolje uvjete, što korisnici prepoznaju u cijene.

U oba doma korisnici izražavaju zadovoljstvo osnovnim uvjetima i uslugama, ali identificirani su i ključni izazovi:

1. Dom Smiljan:

- Potrebno je osigurati bolju suradnju s Hrvatskim zavodom za socijalni rad i češće posjete socijalnih radnika kako bi se korisnicima pružila adekvatnija podrška.
- Praksa diskrecijske procjene visine jednokratnih naknada mogla bi se standardizirati radi pravednije raspodjele sredstava.

2. Dom Lekić:

- Manjak čistačica i njegovateljica zahtijeva dodatno zapošljavanje kako bi se osigurala adekvatna skrb za sve korisnike.
- Potrebno je kontinuirano prilagođavanje usluga s obzirom na specifične potrebe korisnika.

Unatoč postojećim izazovima, oba doma nastoje svojim korisnicima osigurati kvalitetne uvjete i skrb, što korisnici prepoznaju u cijene. Međutim, dodatna ulaganja u osoblje, standardizaciju usluga i poboljšanje suradnje s vanjskim institucijama mogla bi značajno unaprijediti kvalitetu života njihovih korisnika.

Obiteljski dom Jamnik

Korisnici se osjećaju kao da su dio obitelji, što doprinosi njihovom zadovoljstvu i osjećaju pripadnosti. Općina je aktivno angažirana u pružanju podrške korisnicima. Županija nije pokazala značajniji angažman. Centar za

socijalnu skrb trebao bi biti više uključen u aktivnosti i pružanje podrške. Najveći problem s kojim se korisnici suočavaju je nedostatak financijskih sredstava, što direktno utječe na njihovu kvalitetu života i mogućnost bolje skrbi. Korisnici su generalno zadovoljni uvjetima života. Posebno uživaju u aktivnostima vezanima uz vrtlarstvo i brigu o životinjama. Korisnicima su dostupne razne aktivnosti poput lova i pećanja. Sudjeluju i u zajedničkim aktivnostima u lokalnoj zajednici, kao što su posjete djece i velečasnog, što dodatno doprinosi osjećaju uključenosti i zadovoljstva. Veći angažman Centra za socijalnu skrb i dodatna financijska podrška bili bi ključni za unapređenje uvjeta i zadovoljstva korisnika.

Caritasov dom za starije sv. Ivan Krstitelj

Intervjuirano je sedam korisnika, a u razgovoru je sudjelovala i njegovateljica. Korisnici su izrazili zadovoljstvo životom u domu i istaknuli raznolikost sadržaja koji im je na raspolaganju. Svakodnevno sudjeluju u organiziranim vježbama, imaju pristup raznim sadržajima poput misa, zboru i satova glume. Posebno uživaju u radu u vrtu, što doprinosi njihovom zadovoljstvu i osjećaju ispunjenosti. Njihove su osnovne potrebe u potpunosti zadovoljene, a dom se trudi prilagoditi aktivnosti individualnim interesima i afinitetima korisnika, čime kontinuirano radi na poboljšanju kvalitete njihova života.

Dom prima velik broj upita za smještaj, kako putem Zavoda za socijalni rad, tako i privatnih zahtjeva. Međutim, prekapacitiranost doma, koja odražava općeniti nedostatak mjesta u sektoru, predstavlja izazov. Ovo stanje dodatno otežava realizaciju hitnih smještaja, dok zaposlenici često rade pod pritiskom zbog preopterećenosti.

Osim povećanja kapaciteta smještaja, istaknuta je i potreba za proširenjem kapaciteta sanitetskog prijevoza, što bi značajno unaprijedilo usluge i olakšalo svakodnevno funkcioniranje doma. Unatoč tim izazovima, dom ostaje posvećen kontinuiranom unapređenju kvalitete života svojih korisnika.

Centar za rehabilitaciju Varaždin - Dom Lekić

Korisnici Doma Lekić, osobe s invaliditetom smještene u organiziranoj stambenoj zajednici, suočavaju se s nizom izazova koji otežavaju njihovu svakodnevnicu. Među najvećim problemima ističu se nedostatak osoblja, neprilagođena gradska infrastruktura, jezične barijere, dugo čekanje na medicinske preglede te nedostatak prilagođenog prijevoza.

Korisnici naglašavaju potrebu za osiguravanjem osobnih asistenata, psiholoških terapija te angažmanom medicinskih sestara i njegovatelja. Poboljšanje mobilnosti kroz nabavu prilagođenih vozila i veća uključenost lokalne zajednice ključni su za povećanje njihove socijalne uključenosti. Financijski problemi, osobito vezani uz nadoplatu lijekova, dodatno opterećuju ovu skupinu.

Preventivni programi koji uključuju sport i društvene aktivnosti te mjere za zapošljavanje korisnika prepoznati su kao prioriteti za njihovu bolju integraciju u društvo.

Dom za starije i nemoćne osobe »Dom sv. Ane«

Korisnici Doma sv. Ane izrazili su zadovoljstvo životom u zajednici i raznovrsnim aktivnostima poput zajedničkih vježbi, šaha, ručnog rada i binga. Istaknuli su važnost organiziranog prijevoza na medicinske preglede, koji značajno olakšava pristup zdravstvenim uslugama. Također, naglašavaju kvalitetan odnos s osobljem i stručnu podršku, uključujući usluge fizioterapeuta, koji pridonose njihovoj psihofizičkoj dobrobiti.

Posebno cijene mogućnost zajedničkog smještaja bračnih parova, što im omogućuje očuvanje obiteljskih veza. Smatraju da lokalna zajednica prepoznaje njihove potrebe i aktivno podržava njihove aktivnosti.

Dom za starije i nemoćne osobe Varaždin

Korisnici Doma Varaždin također su izrazili visoko zadovoljstvo dostupnim uslugama, ističući profesionalnost osoblja i raznovrsnost sadržaja koji pridonose kvaliteti života. Zaposlenici su opisani kao ljubazni, komunikativni i uvijek spremni pomoći, a korisnici se aktivno uključuju u aktivnosti koje omogućuju njihovu veću socijalnu uključenost.

Lokalna zajednica prepoznaje potrebe korisnika doma, a organizirano vježbanje i druge aktivnosti doprinose njihovom zdravlju i osjećaju ispunjenosti.

Dom zdravlja Varaždinske županije - Palijativna skrb

Gospođa Nataša Dumbović, univ. mag.med.techn., koja je koordinator za palijativnu skrb u Varaždinskoj županiji ukazuje na ključne izazove u pružanju palijativne skrbi koja osim zdravstvene domene obuhvaća socijalnu, psihološku i duhovnu domenu skrbi. Ključni izazovi su nedostatak prioritarnog uključivanja socijalnih usluga kod korisnika s potrebom za palijativnom skrb, osobito na ruralnim područjima s naglaskom na bolje povezivanje zdravstvenog i socijalnog sustava te izrade plana skrbi za svakog pacijenta pri otpustu iz bolnice, uključivanjem bolničkih socijalnih radnika i procjenom socijalne problematike. Ujedno je važan daljnji razvoj Centra za koordinaciju palijativne skrbi/koordinatora za palijativnu skrb kao centra za informiranje o pravima i osiguravanja brze pomoći kako korisnici ne bi osjećali izgubljeni u sustavu. Posebno je važna senzibilizacija javnosti o razvoju suosjećajnih zajednica s naglaskom na palijativnu skrb.

15.

Na temelju članka 241. stavka 4. Zakona o socijalnoj skrbi («Narodne novine», broj 18/22., 46/22., 119/22. i 71/23.), članka 33. točke 34. Statuta Varaždinske županije («Službeni vjesnik Varaždinske županije», broj 14/18., 7/20., 65/20. - pročišćeni tekst i 11/21.), članka 56. Poslovnika o radu Županijske skupštine Varaždinske županije («Službeni vjesnik Varaždinske županije», broj 26/18., 7/20., 65/20. - pročišćeni tekst i 11/21.), Županijska skupština Varaždinske županije na sjednici održanoj 20. ožujka 2025. godine donosi

ZAKLJUČAK

**o donošenju Socijalnog plana
Varaždinske županije 2024. - 2026.**

I.

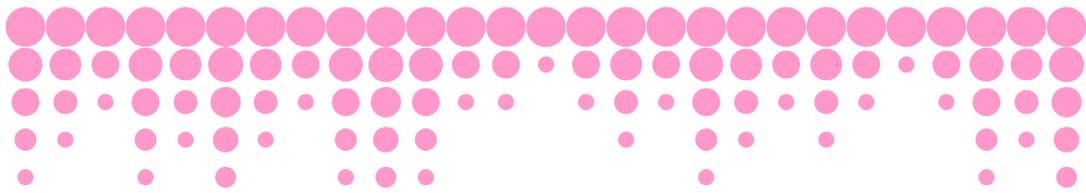
Županijska skupština donosi Socijalni plan Varaždinske županije 2024. - 2026.

II.

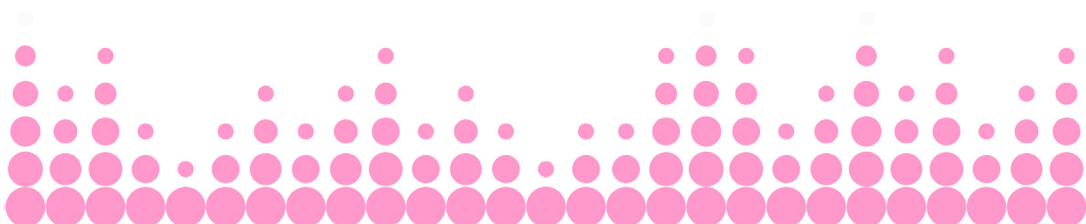
Socijalni plan Varaždinske županije 2024. - 2026. prilog je i sastavni dio ovog Zaključka.

KLASA: 550-08/23-01/5
URBROJ: 2186-01/1-25-115
Varaždin, 20. ožujka 2025.

**Predsjednik Županijske skupštine
dr. sc. Josip Križanić, v.r.**

**SOCIJALNI PLAN
VARAŽDINSKE ŽUPANIJE
2024. - 2026.**

Projekt: Socijalni plan Varaždinske županije 2024. – 2026.
Broj ugovora: SF.3.4.08.01.0011
Ukupna vrijednost projekta: 64.680.32 EUR
EU sufinanciranje 90% iz Europskog socijalnog fonda: 58.212,29 EUR

ESF+
**Učinkoviti
ljudski
potencijali**

**Sufinancira
Europska unija**

**VARAŽDINSKA
ŽUPANIJA**

Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije. Ni Europska unija ni Europska komisija ne mogu se smatrati odgovornima za njih. Sadržaj materijala isključiva je odgovornost Varaždinske županije.

IMPRESSUM

NOSITELJ IZRADE:

Varaždinska županija, Franjevački trg 7, Varaždin

PREDLAGATELJ:

Savjet za socijalnu skrb Varaždinske županije

TEHNIČKE I METODOLOŠKE SMJERNICE ZA IZRADU:

Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike

IZRAĐIVAČI:

EURO PROJEKT SCRIPTUM d.o.o., Ulica Ivana Banjavčića 13, 10000, Zagreb

PRO-MAP d.o.o., Krasno 203b, 53274 Krasno

PROJEKTNI TIM:

Antonija Bekić

Sara Ćosić

Matija Fuček

Mirela Glavaš

Sanja Helfrih

Ramona Karuza

Jurica Petrić

Anamaria Šimunković

LEKTOR:

Ariana Razum Čipčić, profesor hrvatskog jezika

Usklađenost socijalnog plana s nacionalnim zakonodavstvom:

- Zakon o socijalnoj skrbi (»Narodne novine«, broj 18/22, 46/22, 119/22, 71/23, 156/23)
- Pravilnik o jedinstvenoj metodologiji za procjenu potreba (»Narodne novine«, broj 90/23)
- Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030.
- Nacionalni plan razvoja socijalnih usluga za razdoblje 2021.-2027.
- Akcijski plan za razvoj socijalnih usluga
- Plan razvoja Varaždinske županije 2021.-2027.
- Nacionalni plan borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti 2021.-2027.
- Nacionalni plan za razvoj sustava socijalne zaštite 2021.-2027.
- Nacionalni plan za starije osobe 2023.-2027.
- Nacionalni plan oporavka i otpornosti (NPOO)
- Strategija obrazovanja odraslih 2021.-2027.
- Nacionalni plan za zapošljavanje osoba s invaliditetom
- Strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom 2021.-2027.
- Nacionalno izvješće o siromaštvu za 2023. godinu (DZS)
- Izvještaj »Osobe s invaliditetom u Republici Hrvatskoj - stanje 2024.« (DZS)
- Mjesečni statistički bilten Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (listopad 2024.)

SADRŽAJ

1. UVOD	1630
1.1. Svrha i opseg socijalnog plana	1630
1.2. Misija i vizija	1631
2. SOCIOEKONOMSKA I DEMOGRAFSKA STRUKTURA STANOVNIŠTVA	1632
2.1. Opći podaci o županiji	1632
2.2. Demografska struktura	1633
2.3. Socioekonomski pokazatelji	1634
2.4. Gospodarska aktivnost i tržište rada	1636
2.5. Obrazovanje.....	1637
3. PROCJENA POTREBA U ŽUPANIJI: PROCJENA DOSTUPNOSTI SOCIJALNIH USLUGA I PROCJENA KAPACITETA PRUŽATELJA SOCIJALNIH USLUGA.....	1638
3.1. Analiza prikupljenih podataka	1638
3.1.1. Dostupnost socijalnih usluga za djecu u riziku	1640
3.1.2. Procjena dostupnosti socijalnih usluga za građane u dobi 20. - 64. godine.....	1647
3.1.3. Procjena dostupnosti socijalnih usluga za izbjeglice i pripadnike romske nacionalne manjine.....	1660
3.1.4. Dostupnost socijalnih usluga za osobe starije životne dobi	1662
3.1.5. Zaključak o trenutačnoj dostupnosti socijalnih usluga	1666
3.2. Procjena kapaciteta pružatelja socijalnih usluga za održivi razvoj kvalitetnih socijalnih usluga.....	1666
3.2.1. Procjena kapaciteta korisnika socijalnih usluga	1668
4. CILJEVI, MJERE I AKTIVNOSTI	1676
5. PRAĆENJE I EVALUACIJA SOCIJALNOG PLANA VARAŽDINSKE ŽUPANIJE	1679
POPIS TABLICA	1680
PRIOLOG 1. SWOT ANALIZA.....	1681

1. UVOD**1.1. Svrha i opseg socijalnog plana**

Socijalni plan Varaždinske županije temelji se na nacionalnim i lokalnim strateškim dokumentima, uključujući Nacionalnu razvojnu strategiju Republike Hrvatske do 2030., Nacionalni plan razvoja socijalnih uslu-

ga za razdoblje 2021.-2027., Akcijski plan za razvoj socijalnih usluga te Plan razvoja Varaždinske županije 2021.-2027.

Izrada ovog plana sufinancirana je iz **Europskog socijalnog fonda plus** kroz program »**Učinkoviti ljudski potencijali 2021.-2027.**« s općim ciljem povećanja dostupnosti i ravnomjernog regionalnog razvoja socijalnih usluga u Republici Hrvatskoj. Specifični ciljevi projekta uključuju podršku jedinicama područne (regionalne) samouprave u izradi županijskih socijalnih planova te osnaživanje stručnjaka za socijalno planiranje, provedbu i praćenje tih planova.

Projekt »Socijalni plan Varaždinske županije 2024.-2026.«, broj ugovora SF.3.4.08.01.0011, ima ukupnu vrijednost od 64.680,32 EUR, od čega je 90%, odnosno 58.212,29 EUR, sufinancirano sredstvima Europskog socijalnog fonda. Ciljne skupine projekta uključuju jedinice područne (regionalne) samouprave te članove savjeta za socijalnu skrb i djelatnike uključenih institucija.

Analiza potreba i kapaciteta pružatelja usluga provedena je u skladu s **Pravilnikom o jedinstvenoj metodologiji za procjenu potreba (»Narodne novine«, broj 90/23)**.

Za procjenu su korišteni sljedeći obrasci:

- **Obrazac 1:** Popis izvora statističkih podataka za procjenu socijalnih rizika u populaciji
- **Obrazac 2:** Procjena broja građana u riziku
- **Obrazac 3:** Upitnik za pružatelje socijalnih usluga
- **Obrazac 4:** Upitnik za područne urede Hrvatskog zavoda za socijalni rad o broju korisnika socijalnih usluga
- **Obrazac 6:** Anketni upitnik za jedinice lokalne i regionalne (područne) samouprave odnosno Grad Zagreb.

Prikupljeni podaci analizirani su i uneseni u **Obrazac 5: Procjena potreba za socijalnim uslugama u jedinicama regionalne (područne) samouprave** koji čini sastavni dio ovog dokumenta i detaljno je razrađen u poglavlju *Procjena potreba u županiji: Procjena dostupnosti socijalnih usluga i procjena kapaciteta pružatelja socijalnih usluga*.

Proces prikupljanja podataka za izradu socijalnog plana proveden je u skladu s Pravilnikom o jedinstvenoj metodologiji za procjenu potreba (»Narodne novine«, broj 90/23) te uz korištenje strukturiranog *Obrasca 8: Protokol za intervju/fokusne grupe s predstavnicima korisničkih skupina*. Intervjui i fokusne grupe omogućili su dubinsku analizu potreba korisnika i identificiranje ključnih izazova, potreba i prijedloga za unapređenje socijalnih usluga.

Protokol intervjua obuhvaćao je sljedeća pitanja:

1. Koju korisničku skupinu predstavljate?
2. S kojim se izazovima susrećete kao korisnička skupina ili član obitelji?
3. Koje socijalne usluge su najpotrebnije Vašoj korisničkoj skupini?
4. Prepoznaje li lokalna zajednica potrebe Vaše korisničke skupine?
5. Koje sustave treba uključiti za učinkovitije ostvarivanje prava Vaše korisničke skupine?
6. Jesu li potrebne inovativne usluge izvan okvira Zakona o socijalnoj skrbi?
7. Postoje li usluge koje nije moguće realizirati zbog nedostatka financijskih sredstava ili drugih razloga?
8. Sudjelujete li u preventivnim programima i kako ih ocjenjujete?
9. Kako preventivni programi mogu unaprijediti socijalnu skrb?
10. Na koji način bi se mogli unaprijediti Vaši kapaciteti za suradnju s dionicima u zajednici?

Tijekom procesa održano je 52 intervjua s korisnicima socijalnih usluga uključujući osobe s invaliditetom, djecu s teškoćama u razvoju, beskućnike, udomitelje, starije osobe, te žene - žrtve obiteljskog nasilja.

Cilj ovih analiza je unaprijediti dostupnost i kvalitetu socijalnih usluga, posebno za ranjive skupine, te osigurati ravnomjernu raspodjelu resursa i prilagođavanje usluga specifičnim potrebama stanovništva Varaždinske županije.

1.2. Misija i vizija

Misija

»Etiketa ti kaže što ne možeš, inkluzija ti pokazuje što možeš!«

Misija socijalnog plana Varaždinske županije temelji se na snazi inkluzije koja ne prepoznaje ograničenja već prilike za ostvarenje potencijala svakog pojedinca. Plan teži razviti održiv, inkluzivan i pristupačan sustav socijalne skrbi koji ravnopravno i pravovremeno odgovara na specifične potrebe svih stanovnika. Poseban naglasak

stavlja se na podršku ranjivim skupinama - djeci, starijim osobama, osobama s invaliditetom i beskućnicima - kako bi se kroz pružanje kvalitetnih socijalnih usluga osnažili pojedinci, smanjile nejednakosti i unaprijedila kvaliteta života. Participativan pristup i suradnja svih dionika omogućit će da inkluzija postane stvarna snaga lokalne zajednice.

Vizija

Vizija je stvoriti socijalni sustav Varaždinske županije koji postaje primjer uspješne integracije inkluzivnih vrijednosti u svakodnevni život zajednice. Sustav mora biti fleksibilan, pravovremen i prilagođen specifičnostima korisnika, pri čemu osigurava dostupnost, transparentnost i optimalnu raspodjelu resursa. Inkluzija, kao temeljni princip, vodi unapređenju zajednice kroz osnaživanje pojedinaca, stručnjaka i organizacija. Vizija se ostvaruje u zajednici koja prepoznaje potencijale svojih članova, a solidarnost i društvena odgovornost postaju pokretači održivog razvoja.

2. SOCIOEKONOMSKA I DEMOGRAFSKA STRUKTURA STANOVNIŠTVA

2.1. Opći podaci o županiji

Varaždinska županija smještena je na sjeveru Hrvatske i prostire se na 1.261,29 km², što čini 2,23% ukupne površine Hrvatske. Županija zauzima strateški značajnu lokaciju jer graniči s Republikom Slovenijom na sjeverozapadu, Međimurskom županijom na sjeveroistoku, Koprivničko-križevačkom županijom na jugoistoku, Zagrebačkom županijom na jugu te Krapinsko-zagorskom županijom na jugozapadu. Blizina granica Republike Mađarske i Republike Austrije dodatno doprinosi njenom prometnom i geopolitičkom značaju. Županija se ističe kao važno prometno čvorište zahvaljujući križanju dvaju značajnih prometnih koridora, što omogućuje lakši pristup domaćim i međunarodnim tržištima.

Prema popisu stanovništva iz 2021. godine Varaždinska županija ima 159.487 stanovnika što predstavlja 4,12% ukupnog broja stanovnika Hrvatske. Najveći grad je Varaždin s 43.782 stanovnika, dok se ostatak stanovništva raspoređuje između još pet gradova i 22 općine. Županija bilježi prosječnu gustoću naseljenosti od 126,43 stanovnika/km², što je znatno iznad nacionalnog prosjeka (68,41 stanovnika/km²).

Gradovi u Varaždinskoj županiji

Varaždinska županija ima šest gradova koji zajedno čine administrativna i gospodarska središta regije:

Varaždin (43.782 stanovnika) - Najveći grad i administrativno središte županije. Udio osoba starijih od 65 godina iznosi 23%, a socijalni korisnici čine 8% stanovništva (više od 3500 korisnika sustava socijalne skrbi).

- **Ivanec (12.785 stanovnika)** - Drugi po veličini grad, s padom stanovništva od 7,1% u posljednjem desetljeću. Socijalni korisnici čine oko 7% stanovništva.
- **Lepoglava (6973 stanovnika)** - Grad s najvećim padom stanovništva od 15,85%. Udio socijalnih korisnika iznosi 9%, s naglaskom na programe rehabilitacije i pomoći.
- **Ludbreg (8519 stanovnika)** - Jedini grad koji bilježi blagi porast broja stanovnika (0,5%). Socijalni korisnici čine oko 6% stanovništva.
- **Novi Marof (11.872 stanovnika)** - Bilježi pad stanovništva od 10,4%, uz visok postotak starijih osoba. Socijalni korisnici čine 8% populacije.
- **Varaždinske Toplice (5551 stanovnik)** - Grad poznat po zdravstvenom turizmu, s padom stanovništva od 12,8%. Socijalni korisnici čine 7% stanovništva.

Općine u Varaždinskoj županiji

Varaždinska županija obuhvaća 22 općine s različitim demografskim i socijalnim karakteristikama. Najveće općine prema broju stanovnika su:

Gornji Kneginec (5356 stanovnika) - Bilježi blagi rast stanovništva (1,2%), uz udio socijalnih korisnika od 6%.

- **Trnovec Bartolovečki (4800 stanovnika)** - S padom stanovništva od 4%, socijalni korisnici čine više od 9% populacije.
- **Sračinec (3791 stanovnik)** - Pad broja stanovnika iznosi 2,5%, dok socijalni korisnici čine 7% populacije.
- **Maruševac (2845 stanovnika)** - Općina bilježi pad od 8%, s udjelom socijalnih korisnika od 8%.

Manje općine, poput **Velikog Bukovca** i **Beretinca**, suočavaju se s izraženim demografskim izazovima, uključujući veći udio starijeg stanovništva i visok postotak socijalnih korisnika (preko 10%).

Slika 1: Karta Varaždinske županije

Izvor: Prostorni plan Varaždinske županije

2.2. Demografska struktura

Starosna struktura i demografsko starenje

Demografsko starenje jedno je od ključnih obilježja Varaždinske županije što potvrđuju podaci Državnog zavoda za statistiku (DZS). U razdoblju od 2011. do 2021. broj osoba starijih od 60 godina povećao se za 4901, dok se broj mladih osoba ispod 20 godina smanjio za 6934. Prosječna starost stanovništva kontinuirano raste što stvara dodatni pritisak na radno sposobnu populaciju, mirovinske fondove i socijalne sustave. Intervjui s predstavnicima lokalnih socijalnih usluga ukazuju na povećanu potrebu za proširenjem kapaciteta centara za dnevnu skrb, domova za starije osobe i programa kućne njege.

Pravilnik o minimalnim uvjetima za pružanje socijalnih usluga obvezuje lokalne zajednice na pružanje osnovnih i specijaliziranih usluga za starije osobe, no financijski i infrastrukturni kapaciteti u mnogim dijelovima županije, osobito ruralnim, još uvijek nisu dovoljni za odgovaranje na rastuće potrebe.

Migracije

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku (DZS) Varaždinska županija u 2023. godini bilježi pozitivan migracijski saldo s 567 više doseljenih nego odseljenih osoba iz inozemstva što djelomično ublažava dugogodišnji negativni demografski trend. Unatoč tome iseljavanje mladih i radno sposobnih osoba i dalje predstavlja izazov.

Prosječna mjesečna neto plaća zaposlenih kod poduzetnika u županiji iznosila je 925 eura što je rast od 10,8% u odnosu na 2022. godinu (835 eura), ali i dalje je 10,1% ispod državnog prosjeka. Županija time zadržava 12. mjesto u Hrvatskoj po visini prosječnih plaća.

Povezanost gospodarske strukture i demografskih izazova

Varaždinska županija suočava se s izazovima vezanim uz gospodarsku strukturu koja je dominantno orijentirana na radno intenzivne i nisko akumulativne industrijske grane. Ovakva struktura ima izravan utjecaj na visinu plaća i atraktivnost tržišta rada. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku prosječna mjesečna neto plaća u Varaždinskoj županiji u prvom tromjesečju 2024. godine iznosila je 1186 eura, što je 85 eura manje od nacionalnog prosjeka od 1271 eura.

Nepovoljni uvjeti rada i života pridonose iseljavanju radno sposobnog stanovništva, što dodatno smanjuje dostupnu radnu snagu i negativno utječe na gospodarski rast i socijalnu stabilnost županije. Povezanost gospodarske strukture i demografskih izazova istaknuta je i ranije, kada su niske plaće dovele 20% stanovnika Varaždinske županije na rub siromaštva (2015.), što potvrđuje potrebu za hitnim mjerama za poboljšanje životnih uvjeta.

Razvojni sporazum za sjever Hrvatske iz 2021. godine, vrijedan 15,2 milijarde kuna i potpisan u Varaždinskoj županiji, osigurava okvir za zelenu i digitalnu tranziciju te transformaciju gospodarstva. Cilj sporazuma je jačanje konkurentnosti i održivi razvoj regije što bi moglo značajno pridonijeti privlačenju investicija u sektore s većom dodanom vrijednošću i osigurati tranziciju lokalnog gospodarstva prema održivijim modelima.

Manje atraktivni uvjeti rada i života pridonose iseljavanju čime se dodatno smanjuje dostupna radna snaga, a što negativno utječe na gospodarski rast i socijalnu stabilnost županije.

Socijalne usluge i infrastruktura

Porast udjela starijeg stanovništva u Varaždinskoj županiji dodatno povećava potražnju za socijalnim i zdravstvenim uslugama poput dugotrajne skrbi, kućne njege i mobilnih timova. Trenutačni kapaciteti ne odgovaraju potrebama, osobito u ruralnim područjima što potvrđuju intervjui sa socijalnim radnicima. Potrebe korisnika postaju sve izraženije, dok dostupnost usluga u tim zajednicama ostaje ograničena.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku udio osoba starijih od 65 godina u Varaždinskoj županiji iznosi 20,5%, što je nešto niže od državnog prosjeka od 22,9%. Unatoč relativno povoljnijim demografskim pokazateljima u usporedbi s nacionalnim prosjekom, izazovi vezani uz dostupnost usluga za starije osobe ostaju značajni.

Pravilnik o socijalnim uslugama i Nacionalni plan za razvoj socijalnih usluga prepoznaju važnost decentralizacije i prilagodbe usluga specifičnim potrebama lokalnih zajednica. Međutim, primjena tih mjera često nailazi na poteškoće zbog financijskih ograničenja što otežava usklađivanje kapaciteta s rastućim potrebama starijeg stanovništva.

Preporuke za djelovanje

- 1. Poticanje razvoja industrija veće dodane vrijednosti** kroz strateške investicije i porezne poticaje kako bi se povećale plaće i zadržalo radno sposobno stanovništvo.
- 2. Jačanje socijalnih usluga i infrastrukture** osobito u ruralnim sredinama kroz dodatna ulaganja u centre za dnevnu skrb, mobilne timove i kućnu njegu.
- 3. Uvođenje mjera za zadržavanje mladih i povratnika** uključujući subvencije za stanovanje, zapošljavanje i obrazovanje.
- 4. Razvoj politika aktivnog starenja** kroz povećanje dostupnosti programa za starije osobe i modernizaciju usluga sukladno Pravilniku o minimalnim uvjetima za pružanje socijalnih usluga.
- 5. Suradnja između lokalnih vlasti, poslodavaca i obrazovnih institucija** kako bi se povezale potrebe tržišta rada s lokalnim obrazovnim kapacitetima, osobito u sektorima visokih tehnologija i inovacija.

2.3. Socioekonomski pokazatelji

Socijalno uključivanje

Varaždinska županija ima razvijen sustav socijalne skrbi koji se temelji na nacionalnom okviru definiranom u Zakonu o socijalnoj skrbi (»Narodne novine«, broj 18/22) i Nacionalnom planu razvoja socijalnih usluga 2021.-2027. Ovi dokumenti naglašavaju važnost osiguravanja socijalnih usluga za ranjive skupine uključujući osobe s invaliditetom, starije osobe, djecu, obitelji u kriznim situacijama i beskućnike.

Na području Varaždinske županije djeluju četiri područna ureda Hrvatskog zavoda za socijalni rad, za koja je nadležna Županijska služba Varaždinske županije, koja ujedno djeluje kao središnji ured za koordinaciju i nadzor svih aktivnosti socijalnih službi u županiji:

- **Područni ured Ivanec**

Obuhvaća područje:

- gradovi: Ivanec i Lepoglava
- općine: Bednja, Donja Voća, Klenovnik i Maruševac

- **Područni ured Novi Marof**

Obuhvaća područje:

- gradovi: Novi Marof i Varaždinske Toplice
- općine: Ljubešćica, Hum Breznički, Breznica i Visoko

- **Područni ured Ludbreg**

Obuhvaća područje:

- grad: Ludbreg
- općine: Donji Martijanec, Mali Bukovec, Veliki Bukovec i Sveti Đurđ

• Područni ured Varaždin

- Područni ured Varaždin, kao sjedište županijske službe, obuhvaća grad Varaždin i djeluje kao centralni ured za koordinaciju i nadzor svih aktivnosti socijalnih službi u županiji.

Područni uredi provode sljedeće usluge:

- osnovne usluge socijalne pomoći, uključujući financijsku podršku
- smještaj u socijalnim ustanovama
- psihološku i pravnu pomoć
- programe zapošljavanja i obrazovanja za povećanje socijalne uključenosti.

Ova mreža usluga omogućuje pristup potrebama korisnika čime se doprinosi smanjenju socijalne isključenosti što je prioritet i Nacionalnog plana borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti 2021.-2027.

Invalidnost

Prema podacima iz izvještaja **Osobe s invaliditetom u Republici Hrvatskoj - stanje 2024. (DZS)** u Varaždinskoj županiji registrirano je **24.188 osoba s invaliditetom** što čini **14,6% ukupnog stanovništva**, znatno više od nacionalnog prosjeka od oko 11%. Ovaj podatak jasno ukazuje na potrebu za dodatnim ulaganjima u osiguranje pristupačnih i kvalitetnih socijalnih i zdravstvenih usluga za ovu populaciju.

U okviru **Nacionalnog plana za zapošljavanje osoba s invaliditetom i Strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom 2021.-2027.** identificirane su ključne mjere koje uključuju prilagodbu tržišta rada kroz financijske poticaje poslodavcima, razvoj specijaliziranih obrazovnih programa te osiguranje rehabilitacijskih i prilagođenih zdravstvenih usluga. Posebnu pažnju zahtijeva činjenica da **46% osoba s invaliditetom** pripada radno sposobnoj populaciji (20-64 godine), dok djeca čine **11% populacije osoba s invaliditetom**. To naglašava potrebu za programima usmjerenim na djecu poput osiguravanja asistenata u nastavi, specijaliziranih obrazovnih programa i zdravstvene skrbi.

Zaposlenost osoba s invaliditetom

Na dan 31. listopada 2024. godine, prema evidenciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje Područni ured Varaždin, registrirano je 298 nezaposlenih osoba s invaliditetom. Prema spolu, nezaposlene čine 131 muškarac i 167 žena, što ukazuje na veću zastupljenost žena među nezaposlenima te potrebu za rodno osjetljivim mjerama zapošljavanja. Razina obrazovanja nezaposlenih osoba pokazuje da najveći broj ima završenu srednju školu do 3 godine te za KV i VKV radnike (151 osoba), dok je broj nezaposlenih sa završenom osnovnom školom 67 osoba. S druge strane, samo 12 osoba s višom stručnom spremom i fakultetskim obrazovanjem je nezaposleno što ukazuje na potrebu za jačanjem programa osposobljavanja i stvaranjem prilika za visokokvalificirane radnike s invaliditetom.

Dobna struktura nezaposlenih ukazuje na koncentraciju u skupini od 20 do 39 godina s ukupno 116 osoba, dok starije dobne skupine također bilježe značajan udio, posebno dobna skupina od 55 do 59 godina s 41 osobom.

U razdoblju od 2021. do listopada 2024. godine, prema evidenciji Područnog ureda Varaždin, zaposlena je ukupno 551 osoba s invaliditetom.

Najzastupljenija kategorija su osobe s kombiniranim smetnjama s ukupno 279 zaposlenih, što ukazuje na učinkovitost mjera usmjerenih prema ovoj skupini. Slijede osobe s tjelesnim invaliditetom (74 zaposlenih) i osobe s intelektualnim poteškoćama (79 zaposlenih). Manje zastupljene skupine uključuju osobe s kroničnim bolestima (57 zaposlenih), oštećenjem sluha (19 zaposlenih), oštećenjem vida (17 zaposlenih), dok su najmanje zastupljene osobe s glasovno-govornim poremećajima (11 zaposlenih). Vidljiv je napredak u 2024. godini s povećanjem broja zaposlenih u većini kategorija što ukazuje na uspjeh specifičnih politika zapošljavanja. Podaci jasno ukazuju na napredak u zapošljavanju osoba s invaliditetom u Varaždinskoj županiji, ali i na potrebu za daljnjim poboljšanjem prilika za određene skupine, posebice žene, mlade i visokoobrazovane radnike.

Preporučuje se:

- daljnje jačanje programa profesionalne integracije i prekvalifikacije, posebno za osobe sa srednjoškolskim obrazovanjem
- razvoj specifičnih mjera podrške za skupine s nižim stopama zaposlenosti
- poput osoba s glasovno-govornim poremećajima ili oštećenjima vida i sluha
- povećanje ulaganja u tehnologije asistivnih uređaja te prilagodbu radnih mjesta
- provođenje kampanja za podizanje svijesti poslodavaca o prednostima zapošljavanja osoba s invaliditetom.

Osobe u riziku od siromaštva

Prema Nacionalnom izvješću o siromaštvu za 2023. godinu (DZS), 1,27% stanovništva Varaždinske županije koristilo je socijalnu pomoć što je ispod nacionalnog prosjeka od 1,4%. Međutim, ranjive skupine poput djece, starijih osoba, beskućnika i osoba s invaliditetom i dalje su u znatnom riziku od siromaštva.

Nacionalni plan razvoja sustava socijalne zaštite 2021.-2027. predlaže mjere za suzbijanje siromaštva uključujući:

- povećanje dostupnosti socijalnih usluga u ruralnim područjima
- ulaganja u obrazovne programe za djecu iz obitelji u nepovoljnom položaju
- razvoj integriranih usluga za starije osobe, poput kućne njege i mobilnih timova.

U Varaždinskoj županiji djeca u nepovoljnom socijalnom položaju često imaju ograničen pristup obrazovanju što dugoročno može utjecati na njihovu socijalnu uključenost. Starije osobe, koje čine značajan dio populacije, ovise o socijalnim transferima, a njihova ograničena mobilnost i niži prihodi dodatno povećavaju rizik od siromaštva.

Usporedba s nacionalnim razinama

Udio osoba s invaliditetom u Varaždinskoj županiji (14,6%) premašuje nacionalni prosjek (oko 11%).

- Udio korisnika socijalne pomoći (1,27%) nešto je niži od nacionalnog prosjeka (1,4%), no socijalne potrebe starijih i invalidnih osoba su značajno izraženije.
- Potrebna su dodatna ulaganja u programe socijalne skrbi kako bi se uskladile potrebe ruralnih i urbanih područja.

2.4. Gospodarska aktivnost i tržište rada

Gospodarska aktivnost

Varaždinska županija suočava se s negativnim demografskim trendovima uključujući starenje stanovništva i iseljavanje mladih, što direktno utječe na gospodarstvo. Prema Mjesečnom statističkom biltenu HZZ-a (listopad 2024.) stopa nezaposlenosti u županiji iznosi 3,1%, što je znatno niže od državnog prosjeka od 4,8%. Međutim, unatoč niskoj nezaposlenosti problem je u nepovoljnoj kvalifikacijskoj i dobnoj strukturi nezaposlenih osoba.

Više od polovice nezaposlenih osoba (50,3%) starije je od 45 godina, dok 29,7% čine osobe bez završene osnovne škole ili samo sa završenom osnovnom školom. Ovi podaci naglašavaju važnost razvoja programa za osposobljavanje, prekvalifikaciju i stjecanje novih vještina, posebno u područjima novih tehnologija, zelenih i digitalnih vještina te mikro kvalifikacija.

Obrazovanje i osposobljavanje

Prema Nacionalnom planu oporavka i otpornosti (NPOO) i Strategiji obrazovanja odraslih 2021.-2027. ključno je povećati ulaganja u obrazovne programe koji prate zahtjeve tržišta rada. Uvođenje novih kurikuluma prilagođenih tehnološkim promjenama, posebno u zelenim industrijama i digitalnim tehnologijama, prioritet je za Varaždinsku županiju. Programi za stjecanje mikro kvalifikacija i djelomičnih kvalifikacija trebali bi obuhvatiti radno aktivnu populaciju uključujući nezaposlene i zaposlenike koji žele unaprijediti svoje vještine.

U Varaždinskoj je županiji ključna potreba za dodatnim ulaganjima u obrazovanje i osposobljavanje stjecanjem znanja i vještina u skladu s novim tehnologijama, osobito u području zelenih i digitalnih vještina koje su tražene na tržištu rada. Posebno je važno osigurati osposobljavanje radne snage kroz programe za stjecanje mikro kvalifikacija i djelomičnih kvalifikacija. Uvođenje novih nastavnih planova i programa prilagođenih potrebama poslodavaca u pojedinim strukovnim sektorima, kao i poticanje obrazovanja odraslih zaposlenika, ključno je za povećanje zaposlenosti i konkurentnosti radne snage na lokalnom tržištu rada.

Podaci Hrvatskog zavoda za zapošljavanje Područni ured Varaždin, ukazuju na kontinuirani rast interesa za obrazovne programe. U 2024. godini obrađeno je ukupno 418 zahtjeva sa 117 korisnika u fazi »Obrazovanje u tijeku« i 97 korisnika koji su završili obrazovanje. Vidljiv je i rast interesa za specijalizirane programe poput dijanostike i servisiranja električnih i hibridnih vozila te grafičkog dizajna - specijalizacije za digitalno izdavaštvo. Posebno su istaknute digitalne i zelene vještine s ukupno 137 korisnika uključenih u digitalne programe i 67 korisnika u zelenim programima tijekom 2024. godine.

Međutim, potrebno je dodatno poticati uključivanje starijih dobnih skupina i muškaraca, budući da žene čine većinu korisnika (2024. godine: 137 žena naspram 114 muškaraca), dok mlađe dobne skupine od 25 do 34 godine dominiraju u sudjelovanju. Posebna pažnja treba se posvetiti uključivanju starijih dobnih skupina i osoba s nižim obrazovnim kvalifikacijama u programe osposobljavanja.

Suradnja obrazovnih institucija i poslodavaca ključna je za usklađivanje ponude i potražnje na tržištu rada. Varaždinska županija mora ulagati u inovativne obrazovne projekte koji omogućuju fleksibilno učenje i stjecanje kvalifikacija relevantnih za lokalno gospodarstvo.

Aktivne politike zapošljavanja

Hrvatski zavod za zapošljavanje od 2011. godine provodi mjeru »Potpora za samozapošljavanje«. U Varaždinskoj je županiji tijekom prvih deset mjeseci 2024. dodijeljeno 198 potpora za samozapošljavanje, uključujući 37 potpora kroz program »Biram Hrvatsku« koji je usmjeren na povratak iseljenih državljana RH. Ova mjera značajno doprinosi razvoju poduzetništva i smanjenju nezaposlenosti.

Unatoč niskoj stopi nezaposlenosti problemi povezani s kvalifikacijama i demografskim strukturama zahtijevaju dodatna ulaganja u:

- prekvalifikaciju i osposobljavanje radne snage
- poticaje za mlade poduzetnike i povratnike
- razvoj industrija s višom dodanom vrijednošću.

Podrška malim i srednjim poduzećima

Mala i srednja poduzeća (MSP) ključna su za regionalni razvoj, a Varaždinska županija treba osigurati poticaje za MSP-ove uključujući porezne olakšice i financijsku podršku za digitalizaciju i modernizaciju. Start-up inicijative mogu privući mlade stručnjake i potaknuti inovacije.

Mirovinski sustav i starije osobe

Starenje populacije povećava pritisak na mirovinski sustav. Omjer umirovljenika i radno sposobnih osoba sve je nepovoljniji. Prema Nacionalnom planu za starije osobe 2023.-2027. važno je poticati aktivno starenje, omogućiti zapošljavanje starijih osoba te proširiti usluge socijalne skrbi za starije.

Potrebni su:

- programi za zapošljavanje starijih osoba
- volonterske aktivnosti koje uključuju stariju populaciju
- razvoj integriranih usluga za dugotrajnu skrb uključujući kućnu njegu i dnevne boravke.

Preporuke

1. Obrazovanje i osposobljavanje:

- razvoj programa u skladu s potrebama tržišta rada uključujući zelene i digitalne industrije
- uvođenje mikro kvalifikacija i djelomičnih kvalifikacija za radnu snagu
- suradnja između obrazovnih institucija i lokalnih poduzeća.

2. Podrška poduzetništvu:

- povećanje potpora za samozapošljavanje i razvoj start-upova
- fokus na privlačenje investicija u sektore visoke dodane vrijednosti.

3. Socijalne politike:

- ulaganja u socijalnu infrastrukturu za starije osobe
- poticanje aktivnog starenja kroz volontiranje i zapošljavanje.

4. Povećanje atraktivnosti županije:

- razvoj lokalne infrastrukture i poticanje povratka mladih obitelji
- inicijative za zadržavanje radno sposobnih stanovnika kroz poboljšanje životnih i radnih uvjeta.

Razvijanjem inovativnih politika u obrazovanju, poduzetništvu i socijalnoj skrbi Varaždinska županija može osigurati dugoročni održivi gospodarski razvoj.

2.5. Obrazovanje

Obrazovni sustav Varaždinske županije obuhvaća širok spektar obrazovnih institucija, od predškolskih ustanova do visokoškolskih institucija, te kontinuirano ulaže u poboljšanje kvalitete obrazovanja i proširenje pristupa obrazovnim uslugama. Županija prepoznaje obrazovanje kao ključni temelj za osobni i društveni razvoj, s posebnim naglaskom na inkluzivnost i prilagodbu obrazovnih usluga specifičnim potrebama stanovništva.

Predškolski odgoj i obrazovanje

Varaždinska županija trenutačno ima 44 dječja vrtića koji pružaju predškolski odgoj za djecu od prve godine života do polaska u školu. Rast broja upisane djece posljedica je ulaganja u infrastrukturu i modernizaciju vrtića čime se osigurava kvalitetniji odgoj i obrazovanje u ranom djetinjstvu. Međutim, značajan broj privatnih vrtića ukazuje na potrebu povećanja kapaciteta javnih vrtića kako bi se smanjio financijski teret roditelja i osigurao ravnopravan pristup obrazovanju.

Grad Varaždin sufinancira troškove vrtića smanjujući ekonomsku cijenu vrtića na 117 eura za roditelje, dok preostali dio troškova od 283 eura pokriva Grad. Otvaranje novih državnih vrtića dodatno bi unaprijedilo dostupnost i osiguralo kvalitetniji pristup obrazovnim uslugama u ranom djetinjstvu.

Osnovnoškolsko obrazovanje

Varaždinska županija ima 33 matične osnovne škole i 30 područnih škola osiguravajući time široku dostupnost osnovnog obrazovanja za djecu u ruralnim i urbanim područjima. Osnovne škole nude dodatne obrazovne programe, aktivnosti te individualizirane pristupe za djecu s posebnim potrebama uključujući asistente u nastavi i specijalizirane odjele. Ovaj inkluzivni pristup omogućuje svakom djetetu ravnopravan pristup obrazovanju.

Srednjoškolsko obrazovanje

Varaždinska županija ima 13 srednjih škola uključujući gimnazije, strukovne škole i škole s posebnim programima. Županija se ističe obrazovnim programima za deficitarna zanimanja kao što su turizam, ugostiteljstvo i građevinarstvo koji su prilagođeni potrebama tržišta rada. Poseban naglasak stavljen je na suradnju s lokalnim poslodavcima kako bi učenicima omogućili praksu i izravnu povezanost s industrijama koje nude brže zapošljavanje.

Osim deficitarnih zanimanja škole nude programe poput informatike, elektrotehnike, poljoprivrede i zdravstva čime se osigurava raznovrsnost obrazovnih opcija. Upisna politika srednjih škola i politika stipendiranja oslanjaju se na Preporuke Hrvatskog zavoda za zapošljavanje koje ističu deficitarna zanimanja i omogućuju prilagodbu obrazovnih programa specifičnim potrebama lokalnog tržišta rada.

Visoko obrazovanje

Varaždinska županija ponosi se svojim visokoškolskim ustanovama među kojima se ističu Fakultet organizacije i informatike (FOI), Geotehnički fakultet i Sveučilište Sjever.

Sveučilište Sjever nudi studentske programe koji obuhvaćaju tehnička, društvena i umjetnička područja te se ističe suradnjom s gospodarstvom i industrijama na lokalnoj razini. Poseban naglasak stavljen je na programe povezane s digitalizacijom, kreativnim industrijama i održivim razvojem čime izravno doprinosi rastu konkurentnosti na tržištu rada.

- Fakultet organizacije i informatike (FOI) specijaliziran je za područje informatičkih znanosti i poslovnog informatičkog menadžmenta te nudi programe prilagođene tehnološkim trendovima.
- Geotehnički fakultet nudi programe usmjerene prema održivom razvoju, građevinskoj industriji i zaštiti okoliša podržavajući specifične potrebe regije.

Visokoškolske ustanove kontinuirano unapređuju svoje obrazovne programe, infrastrukturu i uvjete studiranja te surađuju s industrijama kako bi studentima omogućile lakši prijelaz na tržište rada.

Stipendije

Prema Preporukama za upisnu politiku i politiku stipendiranja, koje godišnje donosi Hrvatski zavod za zapošljavanje, Varaždinska županija usmjerava stipendije prema učenicima i studentima u tri kategorije: za uspješnost, za slabiji socio-ekonomski status te za deficitarna zanimanja od posebnog interesa za županiju. Učenici primaju 65 eura mjesečno, dok studenti dobivaju 130 eura mjesečno tijekom svih 12 mjeseci u godini, što značajno doprinosi njihovom obrazovnom putu i motivaciji za nastavak školovanja. Ova mjera predstavlja ključni instrument podrške učenicima i studentima te doprinosi razvoju obrazovanja i gospodarstva na regionalnoj razini.

3. PROCJENA POTREBA U ŽUPANIJI: PROCJENA DOSTUPNOSTI SOCIJALNIH USLUGA I PROCJENA KAPACITETA PRUŽATELJA SOCIJALNIH USLUGA

3.1. Analiza prikupljenih podataka

Prema Planu razvoja Varaždinske županije za razdoblje 2021.-2027. postoji razvijena mreža socijalnih ustanova, pružatelja usluga i organizacija civilnog društva koje podržavaju socijalno osjetljive skupine. Na području županije djeluju četiri područna ureda Hrvatskog zavoda za socijalnu skrb sa sjedištima u Varaždinu, Ivancu, Novom Marofu i Ludbregu, koji pružaju naknade kao što su zajamčena minimalna naknada, inkluzivni dodatak, jednokratna naknada, naknada za ugroženog kupca energenata i dr. Također, u županiji se nalazi osam domova za starije i nemoćne osobe od kojih je jedan u županijskom vlasništvu, a ostali su u privatnom.

Mreža malih obiteljskih domova također je razvijena, s kapacitetima do 20 kreveta za starije osobe i odrasle s mentalnim oštećenjima. Unatoč postojećim kapacitetima identificiran je problem nedovoljne dostupnosti smještaja za starije osobe, posebno one s narušenim zdravstvenim stanjem što ukazuje na potrebu za povećanjem kapaciteta i razvojem rehabilitacijskih usluga te dugotrajne skrbi.

Osobe s invaliditetom čine 14,6% stanovništva županije, a podržava ih niz ustanova, udruga i drugih pružatelja usluga. Postoje dva doma za odrasle osobe s mentalnim oštećenjima i brojne udruge koje nude podršku osobama s različitim vrstama invaliditeta. Uočena je potreba za dodatnim osposobljavanjem i zapošljavanjem ove populacije s naglaskom na njihovu bolju integraciju u zajednicu.

Za djecu i mlade s poremećajima u ponašanju brine Centar za pružanje usluga u zajednici Ivanec koji je jedina takva ustanova u županiji. Udomiteljstvo je razvijeno za djecu bez adekvatne roditeljske skrbi, no podrška mladima koji izlaze iz sustava udomiteljstva i dalje je nedovoljna, osobito u području stambenog zbrinjavanja i programa integracije u zajednicu.

Podrška beskućnicima osigurana je kroz prenočište u Varaždinu s kapacitetom za 25-30 osoba, dok socijalna samoposluga pruža mjesečnu pomoć za 240-250 kućanstava. Prepoznata je potreba za daljnjim razvojem resursa i boljom integracijom ovih skupina u zajednicu.

Općenito, naglašava se potreba za deinstitucionalizacijom i razvojem izvaninstitucionalnih usluga s fokusom na integraciju korisnika u zajednicu. Potrebno je povećati kapacitete za pružanje skrbi starijima, osobama s invaliditetom te djeci i mladima, uz suradnju svih dionika uključujući organizacije civilnog društva.

Analiza potreba i kapaciteta pružatelja usluga provedena je u skladu s Pravilnikom o jedinstvenoj metodologiji za procjenu potreba (»Narodne novine«, broj 90/23). Za analizu socijalnih usluga i potreba u Varaždinskoj županiji korišteni su podaci iz standardiziranih obrazaca (Obrazac 1-6). Ovi podaci prikupljeni su iz različitih izvora uključujući područne urede socijalne skrbi, policiju, zavod za javno zdravstvo te pružatelje socijalnih usluga.

Za procjenu su korišteni sljedeći obrasci:

- **Obrazac 1:** Popis izvora statističkih podataka za procjenu socijalnih rizika u populaciji
Obrazac 1 ispunjavali su područni uredi Hrvatskog zavoda za socijalni rad, Zavod za javno zdravstvo Varaždinske županije, Policijska uprava županije te Obiteljski centar.
- **Obrazac 2:** Procjena broja građana u riziku
Obrazac 2 ispunjavali su područni uredi Hrvatskog zavoda za socijalni rad, Zavod za javno zdravstvo Varaždinske županije i Obiteljski centar.
- **Obrazac 3:** Upitnik za pružatelje socijalnih usluga
Obrazac 3 ispunjavali su sljedeći pružatelji socijalnih usluga: Dom za odrasle osobe Jalžabet, Centar za pružanje usluga u zajednici Ivanec, Caritasov dom za starije i nemoćne osobe »Sv. Ivan Krstitelj«, Dom socijalne skrbi za starije i nemoćne osobe Varaždin, Dom za psihički oboljele odrasle osobe Bistričak, Dom za starije i nemoćne osobe Varaždin, Dom za žrtve obiteljskog nasilja »Utočište sv. Nikola«, Centar za rehabilitaciju Varaždin, Dom za starije osobe »Mea Vita« (Željka Ljubić), Dom za starije i nemoćne osobe »Matija«, Dom za starije i nemoćne osobe sv. Ane, Dom »Smiljan«, Dom »Mraz«, Obiteljski dom »Jelenski«, Obiteljski dom »Jamnik«, Obiteljski dom za starije »Levanić«, Obiteljski dom za starije osobe (Gabrijela Kosanović), Obiteljski dom za starije »Sveti Vinko«, Dom za starije i nemoćne osobe »Novi život«, Obiteljski dom za starije »SMIRAJ«, Obiteljski dom »Sv. Florijan«, Općina Petrijanec, Hrvatski Crveni križ Gradsko društvo Crvenog križa Varaždin, Hrvatski Crveni križ - zajednica udruga, Društvo Crvenog križa Varaždinske županije, Hrvatski Crveni križ Gradsko društvo Crvenog križa Ivanec, Sveta Rozalija j.d.o.o., Dom za starije osobe »Sv. Josip«, Udruga »Novi put« Varaždin, Udruga za osobe s intelektualnim oštećenjem »Sunce« Varaždin, Obiteljski dom za starije osobe »Zlatne godine«, Obiteljski dom »Seke-tin«, Udruga za podršku osobama s mentalnim oštećenjima »Ježeva kućica«, Obiteljski dom »Sveta Rita« Varaždin, Obiteljski dom za starije »Milja«, Obiteljski dom »Sveti Antun«, »Žipka« Udruga udomitelja za djecu i mlade Varaždinske županije, Udruga za skrb o starijim i nemoćnim osobama »Bolji dom«, Ludbreško sunce, Udruga za osobe s invaliditetom, Udruga za ranu intervenciju Varaždinske županije, Opća bolnica Varaždin, »Život i radost« Udruga za djecu s teškoćama i osobe s invaliditetom, Udruga žena Bednja, Buryen clothing d.o.o., Udruga za unaprjeđenje kvalitete života Varaždinske županije - »Vitaplus«, Dom za starije i teško bolesne osobe »Ljuba Voda«, Centar za pružanje usluga u zajednici Varaždin, Društvo multiple skleroze Varaždinske županije, Biskupijski Caritas, Naš dom 365 d.o.o., Dom Šebrek d.o.o., Centar za odgoj i obrazovanje »Tomislav Špoljar«, Obiteljski dom za starije -Tatjana Liber, Obiteljski dom za starije - Sanja Liber, Lo-mat - uslužni obrt, Dom Vuković j.d.o.o., Dom »Greda« d.o.o., Hrvatski Crveni križ Gradsko društvo Crvenog križa Ludbreg, Dom za starije osobe »Iris«, Udruga slijepih Varaždinske županije, Udruga gluhoslijepih osoba Varaždinske županije, Društvo osoba s invaliditetom Varaždin, Ben d.o.o, Udruga savjetovališta »Uz tebe sam«, Udruga specijalne policije »Roda«, Udruga »Nada« Ivanec, Ivanečko sunce, Udruga gluhih i nagluhih grada Varaždina i Varaždinske županije.
- **Obrazac 4:** Upitnik za područne urede Hrvatskog zavoda za socijalni rad o broju korisnika socijalnih usluga
Obrazac 4 ispunjavali su područni uredi Hrvatskog zavoda za socijalni rad te Obiteljski centar.
- **Obrazac 6:** Anketni upitnik za jedinice lokalne i regionalne (područne) samouprave, odnosno Grad Zagreb
Obrazac 6 ispunjavale su jedinice lokalne samouprave: Ivanec, Lepoglava, Ludbreg, Novi Marof, Varaždin, Varaždinske Toplice, Bednja, Breznica, Breznički Hum, Beretinec, Cestica, Donja Voća, Gornji Kneginec, Jalžabet, Klenovnik, Ljubeščica, Mali Bukovec, Martijanec, Maruševac, Petrijanec, Sračinec, Sveti Đurđ, Sveti Ilija, Trnovec Bartolovečki, Veliki Bukovec, Vidovec, Vinica i Visoko.
- **Obrazac 5** predstavlja kumulativni prikaz prikupljenih informacija.
Obrazac 5. sadrži podatke o:

- broju građana u riziku u jedinici područne (regionalne) samouprave razvrstane prema socijalnim uslugama za djecu i mlade, za građane u dobi od 20 do 64 godine i za starije osobe
- postotku građana u riziku u potrebi za socijalnom uslugom prema socijalnim uslugama za djecu i mlade, za građane u dobi od 20 do 64 godine i za starije osobe
- očekivanom broju korisnika (u potrebi za socijalnom uslugom) prema socijalnim uslugama za djecu i mlade, za građane u dobi od 20 do 64 godine i za starije osobe
- postojećem broju korisnika usluga prema socijalnim uslugama za djecu i mlade, za građane u dobi od 20 do 64 godine i za starije osobe
- razlici između broja očekivanog i postojećeg broja korisnika prema socijalnim uslugama za djecu i mlade, za građane u dobi od 20 do 64 godine i za starije osobe.

3.1.1. Dostupnost socijalnih usluga za djecu u riziku

DJECA S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU

Socijalne usluge predviđene Zakonom o socijalnoj skrbi

Na području Varaždinske županije živi 3166 djece s teškoćama u razvoju. Za ovu djecu potrebno je osigurati različite socijalne usluge prilagođene njihovim specifičnim potrebama.

Rana razvojna podrška (0-3 godine): Usluga je potrebna za 13% ukupnog broja djece s teškoćama u razvoju, što iznosi oko 412 djece. Trenutačno niti jedno dijete ne koristi ovu uslugu, iako se procjenjuje da bi u Varaždinskoj županiji ranu razvojnu podršku trebalo primati 412 djece u dobi od 0 do 3 godine. Ovaj podatak jasno ukazuje na značajan broj djece koja su u potrebi za ovakvom vrstom podrške.

Rana razvojna podrška (4-7 godina): Predviđena je za 5,85% djece s teškoćama što iznosi 185 djece. Trenutačno uslugu koristi 39 djece, što znači da 146 djece u toj dobnoj skupini ostaje bez potrebne podrške.

Psihosocijalna podrška: Potrebna za 12,66% djece u županiji što predstavlja 401 dijete. Trenutačno uslugu koristi 1175 djece. Ovi podaci ukazuju na to da Varaždinska županija ulaže značajne napore kako bi osigurala dostupnost psihološke pomoći i podrške daleko većem broju djece nego što je procijenjena potreba.

Usluga boravka: Potrebna za 1,91% djece s teškoćama što predstavlja 61 dijete. Trenutačno tu uslugu koristi 35 djece, dok 26 njih ostaje izvan sustava podrške.

Smještaj ili organizirano stanovanje: Potrebno za 1,06% djece što iznosi 34 djece. Broj djece koji koristi tu uslugu je 30, od toga je 3 u udomiteljskim obiteljima te 1 u organiziranom stanovanju. Četvero djece ostaje u potrebi za ovom uslugom.

Pomoć pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja: Potrebna za 3,83% djece što predstavlja 121 dijete. Trenutačno ovu uslugu ne koristi niti jedno dijete što ukazuje na potrebu za daljnjim unaprjeđenjem sustava podrške kako bi se osiguralo da sva djeca imaju jednake mogućnosti za uključivanje u odgojno-obrazovne programe.

Druge inovativne i projektno financirane usluge

Prilagođeni prijevoz: Potreban za 2,77% djece, odnosno 88 djece, dok trenutačnih korisnika nema što ukazuje na veliki manjak.

Privremeni njegovatelj i podrška roditeljima njegovateljima

Usluge privremenog njegovatelja i podrške roditeljima njegovateljima procjenjuju se potrebnima za 6,8% djece, odnosno 215 djece u Varaždinskoj županiji. Trenutačno ove usluge nisu u primjeni.

Razvoj i dostupnost ovih usluga u budućnosti omogućili bi kvalitetniju podršku roditeljima njegovateljima, olakšali njihove svakodnevne obveze te unaprijedili kvalitetu života djece i njihovih obitelji.

Socijalne usluge u suradnji s drugim sustavima

Logopedska terapija: Potrebna za 11,6% djece, odnosno 257 djece, dok trenutačni broj korisnika iznosi 895. Važno je i dalje osiguravati dovoljan broj stručnjaka kako bi se kontinuirano odgovaralo na potrebe sve većeg broja djece i kako bi im se pružila pravovremena podrška. Usluga pokriva veliki broj djece, ali i dalje je potreba za stručnjacima velika s obzirom na manjak logopeda.

Pružanje specifičnih usluga i analiza terapeuta

Na području Varaždinske županije Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Varaždinske Toplice pruža različite terapijske usluge djeci s teškoćama. Vrste usluga uključuju edukacijskog rehabilitatora, logopeda, radnog terapeuta, fizioterapeuta i psihologa.

Tablica 1: Podaci Specijalne bolnice Varaždinske Toplice o ranoj intervenciji

ŽUPANIJA	BROJ DJECE S TEŠKOĆAMA	USTANOVA KOJA PRUŽA USLUGU (naziv i sjedište)	NAČIN PRUŽANJA USLUGE	USLUGA MROSP / MIZ	BROJ KORISNIKA	BROJ TERAPEUTA
Varaždinska	200	Specijalna bolnica za med. reh. Varaždinske Toplice	Ugovor MIZ (HZZO) /ugovor MROSP	Edukacijski rehabilitator	100	1
				Logoped	104	1
				Radni terapeut	82	1
				Fizioterapeut	200	6
				Psiholog	132	1

Izvor: Varaždinska županija, Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu skrb, civilno društvo i hrvatske branitelje

Analiza ukazuje na značajne nedostatke u pružanju potrebnih socijalnih i zdravstvenih usluga djeci s teškoćama u razvoju u Varaždinskoj županiji. Postoji veliki jaz između broja djece koja trebaju usluge i onih koja ih trenutačno koriste. Poseban naglasak je potreban na povećanju kapaciteta za logopedске terapije, ranu razvojnu podršku, kao i usluge podrške roditeljima i privremene njegovateljje. Ovi podaci jasno ukazuju na nužnu potrebu za širenjem dostupnih resursa i povećanjem broja stručnog osoblja kako bi se osigurala kvaliteta života djece s teškoćama u razvoju i njihovih obitelji.

Pomoćnici u nastavi: Potrebni za 6,6% djece (209 djece). Trenutačno su osigurani za 250 djece u osnovnim i srednjim školama.

DJECA BEZ ODGOVARAJUĆE SOCIJALNE SKRBI I ČIJA SE PRAVA KRŠE

Socijalne usluge predviđene Zakonom o socijalnoj skrbi

Prema dostavljenim podacima u Varaždinskoj je županiji evidentirano 1149 djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi čija su prava ugrožena. Analiza potreba ukazuje na značajan nedostatak kapaciteta za pružanje ključnih usluga.

Usluga smještaja predviđena je za 23,91% djece čija su prava ugrožena, što čini 275 djece prema procjeni i izrečenim mjerama smještaja izvan obitelji. Ova usluga uključuje smještaj djece u domovima, udomiteljskim obiteljima, organiziranom stanovanju i kod drugih pružatelja usluga. Aktualni podaci pokazuju da niti jedno dijete trenutačno ne koristi ovu uslugu što ukazuje na potrebu za daljnjim razmatranjem i prilagodbom sustava kako bi se odgovarajuća podrška osigurala za djecu u ovim situacijama.

Prema procjenama usluga boravka potrebna je za 17,5% djece čija su prava ugrožena, odnosno za 201 dijete, a odnosi se na djecu u dobi od 7 do 14 godina čiji roditelji imaju izrečenu mjeru stručne pomoći ili intenzivne pomoći. Procjenjuje se da je 50% djece iz ove skupine motivirano za korištenje ove usluge. Trenutačno nijedno dijete ne koristi uslugu boravka što ukazuje na potrebu za razvojem programa poput dnevnih centara ili specijaliziranih ustanova za pružanje ove vrste podrške.

DJECA ČIJE JE MENTALNO ZDRAVLJE UGROŽENO

Socijalne usluge predviđene Zakonom o socijalnoj skrbi

Prema dostavljenim podacima u Varaždinskoj se županiji 469 djece suočava s ugroženim mentalnim zdravljem. Od tog broja 70% djece ima potencijalnu priliku ostvariti pristup sljedećim uslugama:

savjetovanje za sve kategorije djece i mladih

- psihosocijalno savjetovanje za sve kategorije djece i mladih
- psihosocijalna podrška, isključujući djecu s teškoćama u razvoju i djecu s problemima u ponašanju.

Procjenjuje se da bi ove usluge trebale obuhvatiti 328 djece, a trenutačno ovu uslugu koristi 44 djece što znači da će još 284 djece imati potrebu za savjetovanjem.

Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi - usluge koje su osigurane u zdravstvenom sektoru

Procjenjuje se da bi za 1173 djece trebalo osigurati sljedeće programe:

- Psihoedukativni i preventivni programi za mlade
- Programi podrške i prevencije usmjereni na suzbijanje ovisnosti među mladima.

Trenutačno ove usluge koristi 533 djece, dok 640 djece nema pristup potrebnim programima.

Primjer dobre prakse u Varaždinskoj županiji

U studenom 2023. godine pri Medicinskoj školi Varaždin otvoren je **Centar za mentalno zdravlje djece i mladih Varaždinske županije**, prvi takve vrste u obrazovnoj ustanovi u Hrvatskoj. Cilj Centra je pružiti pravovremenu podršku, zaštitu i skrb o mentalnom zdravlju djece i mladih.

Centar nudi usluge savjetovanja, psihodijagnostike, tretmana i psihoterapijske podrške, kao i edukaciju stručnih suradnika te psihoedukaciju roditelja. Ovaj model predstavlja značajan iskorak u podršci mentalnom zdravlju mladih u lokalnoj zajednici.

DJECA U RIZIKU OD SIROMAŠTVA I SOCIJALNE ISKLJUČENOSTI

Socijalne usluge predviđene Zakonom o socijalnoj skrbi

Prema procjenama 1484 djece u Varaždinskoj županiji živi u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti. Planirano je uvođenje socijalnog mentorstva za djecu čije su obitelji korisnici zajamčene minimalne naknade (ZMN) s ciljem obuhvata 10% djece iz ove skupine, odnosno 148 djece. Međutim, trenutačno nijedno dijete ne koristi ovu uslugu što ukazuje na potpuni nedostatak socijalnog mentorstva za najugroženije skupine.

Ovakvo stanje zahtijeva hitnu intervenciju i sustavnu implementaciju programa kako bi se osigurala odgovarajuća podrška djeci u riziku. Dugoročno, uvođenje socijalnog mentorstva moglo bi značajno doprinijeti smanjenju rizika od socijalne isključenosti i prekida obrazovanja, čime bi se poboljšala kvaliteta života ove djece i unaprijedio razvoj zajednice.

Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi

U Varaždinskoj županiji 1484 djece suočava se s rizikom od siromaštva i socijalne isključenosti. Razvoj inovativnih i projektno financiranih usluga u sustavu socijalne skrbi obuhvaća ključne programe za smanjenje rizika, no trenutačni podaci ukazuju na značajan jaz između potreba i dostupnosti usluga.

Info centar za mlade planiran je za 50% djece u riziku, što iznosi 742 djece, no trenutačno nijedno dijete ne koristi ovu uslugu. **Socijalizacijske i razvojne aktivnosti** predviđene su za 27% djece u riziku, odnosno 401 dijete, dok je trenutačni obuhvat 199 djece. **Pomoć i podrška u obrazovanju** potrebna je za 40 % djece u riziku (594 djece), a usluge trenutačno koristi 116 djece. **Rana prevencija siromaštva i integrirana podrška** predviđena je za 7% djece u riziku (104 djece), no trenutačno nema korisnika ove usluge.

Ovi podaci jasno ukazuju na potrebu za povećanjem dostupnosti i kvalitetom postojećih usluga. Kako bi se smanjio rizik od siromaštva i socijalne isključenosti, prioritetne mjere uključuju osnivanje Info centra za mlade, proširenje socijalizacijskih i razvojnih aktivnosti, sustavno osiguravanje pomoći u obrazovanju te razvoj integriranih programa rane prevencije. Povećanjem ulaganja i kapaciteta moguće je osigurati pravovremenu i odgovarajuću podršku djeci i njihovim obiteljima čime se značajno doprinosi smanjenju rizika od socijalne isključenosti i unapređenju kvalitete života.

DJECA I MLADI S PROBLEMIMA U PONAŠANJU

Socijalne usluge predviđene Zakonom o socijalnoj skrbi

U Varaždinskoj županiji evidentirano je 207 djece i mladih s problemima u ponašanju. Prema Zakonu o socijalnoj skrbi za ovu skupinu predviđene su usluge smještaja ili organiziranog stanovanja, boravka te psihosocijalne podrške s ciljem pružanja odgovarajuće skrbi i podrške.

Trenutačno stanje usluga

Smještaj ili organizirano stanovanje potrebni su za 6% djece i mladih s problemima u ponašanju, odnosno oko 12 korisnika. Trenutačno ovu uslugu koristi 28 djece od čega je 27 smješteno u dom, a jedno dijete u udomiteljsku obitelj.

Boravak je procijenjen kao potreban za 30% djece i mladih što iznosi oko 62 korisnika. Trenutačno ovu uslugu koristi 22 djece što ukazuje na potrebu za povećanjem kapaciteta kako bi se obuhvatili svi korisnici u potrebi.

Psihosocijalna podrška procijenjena je kao potrebna za 20% djece i mladih, odnosno za oko 41 korisnika. Međutim, trenutačno je evidentiran samo jedan korisnik ove usluge što ukazuje na znatan jaz između potreba i trenutačnih mogućnosti pružanja usluge.

Primjeri dobre prakse

Obnova Centra za pružanje usluga u zajednici Ivanec predstavlja važan korak u poboljšanju sustava skrbi za djecu i mlade. Centar ima kapacitet za smještaj 40 djece bez roditeljske skrbi s odjelima prilagođenima za djecu od 3 do 7 godina te za djecu stariju od 7 godina. Ovaj projekt značajno doprinosi smanjenju broja djece bez osigurane skrbi te pruža sigurno i kvalitetno okruženje za najugroženije.

Investicija Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike u obnovu glavnog objekta Centra iznosila je gotovo milijun eura, uz dodatnih 80 tisuća eura za nabavu opreme i namještaja. Ova obnova ne samo da podiže standard skrbi, nego i omogućuje daljnje širenje socijalnih usluga za djecu u potrebi.

Podaci ukazuju na potrebu za daljnjim povećanjem kapaciteta i dostupnosti usluga boravka i psihosocijalne podrške kako bi se obuhvatila sva djeca i mladi u potrebi. Nastavak ulaganja u infrastrukturu i razvoj usluga ključan je za osiguravanje odgovarajuće skrbi te unaprjeđenje kvalitete života ove ranjive skupine.

Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi za djecu i mlade

U Varaždinskoj županiji identificirana je potreba za uvođenjem dodatnih inovativnih usluga za djecu i mlade s problemima u ponašanju. Identificirane su tri ključne socijalne usluge potrebne za djecu i mlade s problemima u ponašanju:

- **individualni socijalno-pedagoški ili savjetodavni rad** procijenjen je kao potreban za 15% djece, odnosno 31 korisnika, dok ovu uslugu trenutačno koristi 57 djece što ukazuje na kapacitet za daljnji razvoj
- **grupna i vršnjačka podrška** potrebna je za 20% djece (41 korisnika), no trenutačno je nedostupna
- **mentorstvo** je također procijenjeno kao potrebno za 20% djece (21 korisnika), ali se trenutačno ne provodi.

Ove usluge ključne su za pružanje podrške djeci i mladima u riziku, a njihova implementacija omogućila bi bolju socijalnu integraciju i razvoj. Prioritetni koraci uključuju osiguranje financiranja, podizanje svijesti u lokalnoj zajednici te suradnju stručnjaka iz različitih sektora. Razvoj ovih usluga smanjio bi jaz između potreba i dostupnosti pružajući djeci i mladima priliku za kvalitetniji život i integraciju.

DJECA I MLADI U ALTERNATIVNIM OBLICIMA SKRBI IZVAN OBITELJI

Socijalne usluge predviđene Zakonom o socijalnoj skrbi

Na području Varaždinske županije nalazi se 47 djece i mladih u alternativnim oblicima skrbi izvan obitelji. Zakon o socijalnoj skrbi predviđa nekoliko ključnih usluga za ovu skupinu uključujući smještaj ili organizirano stanovanje i socijalno mentorstvo. Trenutačno stanje i procjene potreba prikazane su u nastavku. Procjenjuje se da je usluga smještaja ili organiziranog stanovanja do 26. godine potrebna za 50% djece i mladih usmjerenih na alternativnu skrb i nakon punoljetnosti.

Ukupan broj djece i mladih koji koriste uslugu smještaja ili organiziranog stanovanja je 126, od toga je 106 djece i mladih u udomiteljskoj obitelji dok je 20 djece i mladih kod drugih pružatelja usluge.

Procjenjuje se da je usluga socijalnog mentorstva radi prestanka usluge smještaja potrebna za 50% djece i mladih usmjerenih na alternativnu skrb i nakon punoljetnost. Trenutačno ovu uslugu koristi 3 djece.

Prioritetne mjere:

razvoj i implementacija programa socijalnog mentorstva: Pružiti kontinuiranu podršku mladima u tranziciji prema samostalnom životu.

- jačanje međusektorske suradnje: Koordinirati aktivnosti između centara za socijalnu skrb, lokalnih vlasti i nevladinih organizacija kako bi se osigurala dostupnost potrebnih resursa.
- praćenje i evaluacija: Usvojiti sustav redovitog praćenja korisnika koji izlaze iz skrbi kako bi se pravovremeno identificirali i riješili izazovi u procesu osamostaljivanja.

Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi

Procjenjuje se da je usluga stambenog zbrinjavanja mladih u kriznim situacijama potrebna za 25% djece i mladih usmjerenih na alternativnu skrb i nakon punoljetnosti. Na području Varaždinske županije trenutačno niti jedno dijete ili mlada osoba ne koristi ovu uslugu, iako je procijenjeni broj korisnika 12. Postoji hitna potreba za uspostavom usluge stambenog zbrinjavanja mladih u kriznim situacijama kako bi se smanjila razlika od 12 korisnika između potreba i postojećih kapaciteta.

Tablica 2: Procjena potreba za socijalnim uslugama za djecu u riziku 0 - 19 god. te djecu i mlade 0 - 24 god.

BROJ DJECE U RIZIKU U ŽUPANIJI	% DJECE U POTREBI ZA SOCIJALNIM USLUGAMA	Broj djece u županiji u potrebi za socijalnom uslugom (očekivani broj korisnika)	Postojeći broj djece u županiji koja koriste navedenu uslugu	Razlika između broja djece u potrebi te broja djece koja sada koriste uslugu
BROJ DJECE U ŽUPANIJI S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU (DSTUR)	SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI			

BROJ DJECE U RIZIKU U ŽUPANIJI	% DJECE U POTREBI ZA SOCIJALNIM USLUGAMA	Broj djece u županiji u potrebi za socijalnom uslugom (očekivani broj korisnika)	Postojeći broj djece u županiji koja koriste navedenu uslugu	Razlika između broja djece u potrebi te broja djece koja sada koriste uslugu
	Rana razvojna podrška 0 - 3 g.: 13% DSTUR Obuhvaćeno je 70% djece s teškoćama u dobi 0 - 3 godine	412	0	412
	Rana razvojna podrška 47 g.: 5,85% DSTUR Obuhvaćeno je 30% djece s teškoćama u dobi 4 - 7 godina	185	39	146
	Psihosocijalna podrška djetetu ili obitelji djeteta s teškoćama u razvoju 8 - 18 g.: 12,66% DSTUR DSTUR u sustavu socijalne skrbi u dobi 7 - 18 bez djece u smještaju i boravku	401	1175	774
	Boravak: 1,91% DSTUR Nastoji se nacionalno udvostručiti postojeći broj djece u boravku	61	35	26
	Smještaj ili organizirano stanovanje: 1,06% DSTUR Na temelju postojećih smještajnih kapaciteta	34	Djeca u domu Djeca u udomiteljskoj obitelji 3 Djeca u organizirano m stanovanju 1 Djeca kod drugih pružatelja	30
	Pomoć pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja: 3,83% DSTUR Usluga je primjerena pri upisu u OŠ	121	0	121
DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI				
	Prilagođeni prijevoz: 2,77% DSTUR Prema broju djece u RH s tjelesnim oštećenjem	88	0	88
	Privremeni negovatelj u obitelji radi predaha od skrbi za 6,8% DSTUR Prema broju roditelja negovatelja u sustavu	215	0	215
	Grupni ili individualni oblici podrške roditeljima negovateljima 6,8% DSTUR Prema broju roditelja negovatelja u sustavu	215	0	215
SOCIJALNE USLUGE U SURADNJI S DRUGIM SUSTAVIMA				
	Logopedska terapija: 11,6% DSTUR % djece u dobi od 0 do 7 godina s oštećenjem govorno-glasovne komunikacije	257	895	638

BROJ DJECE U RIZIKU U ŽUPANIJI	% DJECE U POTREBI ZA SOCIJALNIM USLUGAMA	Broj djece u županiji u potrebi za socijalnom uslugom (očekivani broj korisnika)	Postojeći broj djece u županiji koja koriste navedenu uslugu	Razlika između broja djece u potrebi te broja djece koja sada koriste uslugu
	Pomoćnik u nastavi/stručni komunikacijski posrednik 6,6% DSTUR Prema trenutačnom broju djece koja koriste uslugu	209	250	41
BROJ DJECE U ŽUPANIJI BEZ ODGOVARAJUĆE RODITELJSKE SKRBI I ČIJA SE PRAVA KRŠE	SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI			
	Smještaj (u kriznim situacijama ili u drugim slučajevima) 23,91% djece čija se prava krše Prema trenutačnom broju djece za koju je izrečena mjera o stanovanju izvan obitelji	275	Djeca u domu Djeca u udomiteljskoj obitelji Djeca u organiziranom stanovanju Djeca kod drugih pružatelja	275
	Boravak 17,5% djece čija su prava prekršena Za djecu čiji roditelji imaju mjeru stručne pomoći ili intenzivne stručne pomoći u dobi od 7 do 14 g. gdje je 50% djece motivirano za uslugu	201	0	201
BROJ DJECE U ŽUPANIJI ČIJE JE MENTALNO ZDRAVLJE UGROŽENO	SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI			
	70% djece čije je mentalno zdravlje ugroženo ostvaruje ukupno sljedeće usluge koje se mogu zbrojiti: - savjetovanje (za sve kategorije djece i mladih) - psihosocijalno savjetovanje (za sve kategorije djece i mladih) psihosocijalna podrška koju su ostvarila djeca (ne uključuje djecu s teškoćama u razvoju i djecu s problemima u ponašanju). *** Ukoliko se dio potreba ostvaruje kroz zdravstveni sektor, može se ovdje navesti	328	44	284
	DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI USLUGE KOJE SU OSIGURANE U ZDRAVSTVENOM SEKTORU			
	250% trenutačnog broja djece čije je mentalno zdravlje ugroženo ukupno za programe: Psihoedukativni i preventivni programi za mlade Programi podrške i preventivni programi za mlade radi suzbijanja ovisnosti	1173	533	640

BROJ DJECE U RIZIKU U ŽUPANIJU	% DJECE U POTREBI ZA SOCIJALNIM USLUGAMA	Broj djece u županiji u potrebi za socijalnom uslugom (očekivani broj korisnika)	Postojeći broj djece u županiji koja koriste navedenu uslugu	Razlika između broja djece u potrebi te broja djece koja sada koriste uslugu
DJECA U RIZIKU OD SIROMAŠTVA I SOCIJALNE ISKLJUČENOSTI	SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI			
	Socijalno mentorstvo djetetu korisniku zajamčene minimalne naknade 10% djece u riziku od siromaštva, a čije obitelji su primatelji ZMN-a.	148	0	148
	DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI			
	Info centar za mlade dostupan za barem 50% djece u riziku od siromaštva	742	0	742
	Socijalizacijske i razvojne aktivnosti za djecu 27% djece u riziku od siromaštva	401	199	202
	Pomoć i podrška u obrazovanju za djecu u riziku od siromaštva 40% djece u riziku od siromaštva	594	116	478
	Međusektorski program rane prevencije siromaštva i integrirana podrška djetetu u siromaštvu 7% djece u riziku od siromaštva	104	0	104
DJECA I MLADI S PROBLEMIMA U PONAŠANJU	SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI			
	Smještaj ili organizirano stanovanje (krizni, radi provedbe psihosocijalnog tretmana ili drugi oblik smještaja): 6% djece s problemima u ponašanju	12	Djeca u domu 27 Djeca u udomiteljskoj obitelji 1 Djeca u organiziranom stanovanju Djeca kod drugih pružatelja	16
	Boravak 30% sve djece i mladih s problemima u ponašanju	62	22	40
	Psihosocijalna podrška (specifično za djecu i mlade s PUP-om radi provedbe psihosocijalnog tretmana) 20% sve djece i mladih s problemima u ponašanju	41	1	40
	DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI			
	Individualni socijalno - pedagoški ili savjetodavni rad 15% sve djece i mladih s problemima u ponašanju	31	57	26
	Grupna i vršnjačka podrška 20% sve djece i mladih s problemima u ponašanju	41	0	41
	Mentorstvo za mlade s PUP-om 10% sve djece i mladih s problemima u ponašanju	21	0	21

BROJ DJECE U RIZIKU U ŽUPANIJI	% DJECE U POTREBI ZA SOCIJALNIM USLUGAMA	Broj djece u županiji u potrebi za socijalnom uslugom (očekivani broj korisnika)	Postojeći broj djece u županiji koja koriste navedenu uslugu	Razlika između broja djece u potrebi te broja djece koja sada koriste uslugu
DJECA I MLADI U ALTERNATIVNIM OBLICIMA SKRBI IZVAN OBITELJI	SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI			
	Smještaj ili organizirano stanovanje do 26. godine 50% djece i mladih usmjereno je na alternativnu skrb i nakon punoljetnosti	24	Djeca i mladi u domu Djeca i mladi u udomiteljskoj obitelji 106 Djeca i mladi u organiziranom stanovanju Djeca i mladi kod drugih pružatelja 20	102
	Socijalno mentorstvo radi prestanka usluge smještaja 50% djece i mladih usmjereno je na alternativnu skrb i nakon punoljetnosti	24	3	21
DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI				
	Stambeno zbrinjavanje mladih u kriznim situacijama 25% djece i mladih usmjereno je na alternativnu skrb i nakon punoljetnosti	12	0	12
DJECA I MLADI U KRIZNIM SITUACIJAMA (MALOLJETNIČKA TRUDNOĆA, DJECA BEZ PRATNJE I ŽRTVE TRGOVANJA LJUDIMA)	Smještaj ili organizirano stanovanje 100% djece bez pratnje/djeca žrtve trgovanja ljudima 20% maloljetne trudnice		Djeca i mladi u domu Djeca i mladi u udomiteljskoj obitelji Djeca i mladi u organiziranom stanovanju Djeca i mladi kod drugih pružatelja	

3.1.2. Procjena dostupnosti socijalnih usluga za građane u dobi 20. - 64. godine

Prema procjeni Državnog zavoda za statistiku sredinom 2023. godine Varaždinska županija imala je ukupno 158.554 stanovnika. Obradom dostavljenih obrazaca utvrđeno je da u dobnoj skupini od 20. do 64. godine živi 95.923 građana, što čini otprilike 60,5% ukupne populacije županije.

RIZICI POVEZANI S OBITELJSKIM ODNOSIMA I RODITELJSTVOM-OPĆA PREVENCIJA

Druge inovativne i projektne financirane usluge iz sustava socijalne skrbi

Prema procjenama 0,7% građana u dobi od 20. do 64. godine u Varaždinskoj županiji (ukupno 95.923 građana) ima potrebu za uslugama podrške i pomoći tijekom tranzicije u roditeljstvo, kao i za grupnu podršku roditeljima s malom djecom.

To obuhvaća individualne, grupne i psihoedukativne programe poput škola za roditelje. Trenutačno niti jedan korisnik ne koristi ove usluge što ističe razliku između stvarnih potreba i trenutačne dostupnosti. S obzirom na

očekivani broj od 672 korisnika postoji jasna potreba za proširenjem kapaciteta i osiguravanjem veće dostupnosti ovih važnih usluga roditeljima u Varaždinskoj županiji.

SAVJETOVANJE I PODRŠKA OBITELJIMA

Socijalne usluge predviđene Zakonom o socijalnoj skrbi

Podaci ukazuju na značajan nedostatak dostupnih usluga savjetovanja i psihosocijalne podrške za građane u Varaždinskoj županiji. Procjene potreba i trenutna kapaciteta otkrivaju velike razlike između korisnika u potrebi i onih koji trenutačno koriste usluge.

Procjenjuje se da 1,85% građana u dobi od 20. do 64. godine ima potrebu za uslugom savjetovanja za odrasle osobe što predstavlja očekivanih 1775 korisnika. Trenutačno, međutim, niti jedna osoba ne koristi ovu uslugu, što ukazuje na razliku od 1775 korisnika između procijenjene potrebe i stvarnog broja korisnika. Ovaj podatak naglašava razliku između potrebe u zajednici i dostupnosti ili pristupačnosti ove vrste podrške.

Procjenjuje se da 2,34 % građana u dobi od 20. do 64. godine ima potrebu za psihosocijalnim savjetovanjem (individualnim, grupnim ili obiteljskim) te obiteljskom medijacijom nevezanom uz razvod braka. Trenutačno ovu uslugu koriste 64 osobe što ukazuje na potrebu za povećanjem dostupnosti i podizanjem svijesti o važnosti ovakvih oblika podrške u zajednici.

Procjenjuje se da 1,53% građana u dobi od 20. do 64. godine treba psihosocijalnu podršku zbog obiteljskih i drugih rizika (bolest, siromaštvo, ovisnosti, invaliditet i dr.). Trenutačno, prema dostupnim podacima, 2 su korisnika ove usluge, a postoji potreba za 1468 korisnika.

Procjenjuje se da 0,3% građana u dobi od 20. do 64. godine ima potrebu za uslugom psihosocijalnog tretmana radi prevencije nasilničkog ponašanja. Iako se procjenjuje da 288 osoba ima potrebu za ovom uslugom, trenutačno je koristi 26 korisnika što i dalje ukazuje na potpuni nesrazmjer između prepoznate potrebe i stvarnog korištenja usluge. Ovo upućuje na mogućnosti za unapređenje dostupnosti i informiranosti o usluzi unutar zajednice.

NASILJE U OBITELJI

Socijalne usluge predviđene Zakonom o socijalnoj skrbi

Prema izračunu u Varaždinskoj su županiji evidentirane 173 osobe koje su žrtve obiteljskog nasilja. Procjenjuje se da 20% žrtava, odnosno 35 osoba, ima potrebu za uslugom smještaja. Trenutačno ovu uslugu koristi 32 korisnika što ukazuje na razliku od tri osobe kojima je potrebna usluga, ali je ne koriste. Ovi podaci naglašavaju potrebu za daljnjim prilagođavanjem kapaciteta kako bi se osiguralo da sve osobe s utvrđenom potrebom imaju pristup smještaju.

Dom za žrtve obiteljskog nasilja »Utočište sv. Nikola« pruža siguran smještaj i podršku za majke s djecom, s kapacitetom do 17 osoba. O korisnicima brinu dvije socijalne radnice koje su dostupne 24 sata dnevno.

Druge inovativne i projektne financirane usluge iz sustava socijalne skrbi

U Varaždinskoj se županiji uočava značajan manjak u dostupnosti ključnih usluga podrške za žrtve obiteljskog nasilja. Procjene pokazuju da potrebe korisnika znatno nadmašuju trenutačne kapacitete. Iako su dostupne određene usluge, poput SOS telefona, savjetovališta i smještaja, trenutačni resursi nisu dostatni za sve žrtve što ukazuje na potrebu za razvojem i prilagodbom sustava podrške.

Prema procjenama SOS telefon za žrtve nasilja potreban je za 519 korisnika, dok trenutačno nema korisnika ove usluge. Preporučuje se osigurati kontinuiranu dostupnost linije uz podizanje svijesti o njoj namjeni i dostupnosti. Pravna pomoć, potrebna za 260 korisnika, trenutačno nije dostupna. Preporučuje se uspostava programa besplatne pravne pomoći uz suradnju s lokalnim pravnicima i pravnim klinikama.

Podrška u zapošljavanju i stjecanju kvalifikacija procjenjuje se potrebom za 87 korisnika, dok trenutačnih korisnika nema. Preporučuje se razviti suradnju s lokalnim poslodavcima i obrazovnim institucijama kako bi se omogućile prilike za obuke i zapošljavanje, uz informiranje potencijalnih korisnika i zajednice o prednostima ove usluge.

Unapređenje postojećih usluga i razvoj novih programa dodatno bi osnažili postojeće aktivnosti Kluba žena Varaždin, Udruge za podršku žrtvama i svjedocima te Doma za žrtve obiteljskog nasilja »Utočište sveti Nikola« čime bi se omogućila sveobuhvatnija podrška žrtvama i odgovarajući odgovor na njihove potrebe.

KRIZNI DOGAĐAJI

Socijalne usluge predviđene Zakonom o socijalnoj skrbi

Procjenjuje se da je u Varaždinskoj županiji potrebno osigurati 15 smještajnih jedinica u svrhu osiguravanja smještaja ili organiziranog stanovanja za majke s djecom, dok trenutačnih 20 korisnika pokazuje da je usluga

smještaja već implementirana. Kako bi se dodatno zadovoljile potrebe, preporučuje se proširenje smještajnih kapaciteta kroz prilagodbu postojećih prostora ili izgradnju novih objekata. Uz smještaj preporučuje se osiguranje psihosocijalne podrške i edukativnih programa za majke te jačanje suradnje s nevladinim organizacijama. Ove mjere omogućile bi kvalitetniju podršku majkama i djeci te pridonijele njihovom oporavku i integraciji u zajednicu.

Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi

Za krizne situacije poput prirodnih katastrofa ili drugih hitnih događaja koji zahtijevaju privremeno stambeno zbrinjavanje većeg broja obitelji, trenutno ne postoje specijalizirani smještajni kapaciteti u Varaždinskoj županiji. Prema dostupnim podacima procjenjuje se da je potrebno osigurati 15 smještajnih jedinica za takve svrhe, no trenutno nema korisnika koji koriste takvu uslugu.

U slučaju potrebe za smještajem u kriznim situacijama lokalne vlasti i nadležne institucije obično koriste sportske dvorane, školske objekte ili druge javne prostore kao privremena rješenja. Također, surađuju s humanitarnim organizacijama poput Crvenog križa kako bi osigurali osnovne potrebe za pogođene građane.

RIZICI POVEZANI SA SIROMAŠTVOM

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku (DZS) stopa rizika od siromaštva u Hrvatskoj za 2023. godinu iznosila je 19,3%. Iako DZS ne objavljuje detaljne podatke o stopi rizika od siromaštva na razini pojedinih županija, dostupne su procjene za šire regije.

Varaždinska županija pripada regiji Sjeverna Hrvatska za koju je stopa rizika od siromaštva u 2023. godini iznosila 17,7%. Na temelju dostupnih podataka i obrađenih obrazaca procjenjuje se da je u Varaždinskoj županiji 1847 građana u teškoj materijalnoj i socijalnoj deprivaciji.

Ova procjena naglašava potrebu za sustavnim praćenjem siromaštva i razvijanjem socijalnih politika koje će omogućiti učinkovitu podršku građanima u najtežim socijalnim i ekonomskim uvjetima.

GRAĐANI U TEŠKOJ MATERIJALNOJ I SOCIJALNOJ DEPRIVACIJI

Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi i drugih sustava (zdravstvo, pravosuđe i zapošljavanje)

Procjene pokazuju značajnu potrebu za dodatnim uslugama podrške građanima u teškoj materijalnoj i socijalnoj deprivaciji u Varaždinskoj županiji. Trenutačni kapaciteti nisu dostatni za zadovoljenje stvarnih potreba što naglašava nužnost proširenja postojećih programa i razvoja novih oblika podrške.

Podrška u zapošljavanju potrebna je za 924 građana, dok trenutno ovu uslugu koristi 8 korisnika.

Besplatna pravna pomoć procijenjena je kao potrebna za 554 građana, no trenutno nema korisnika ove usluge.

Posudionica i servisiranje ortopedskih i medicinskih pomagala potrebna je za 185 građana, dok je broj korisnika koji trenutno koriste ovu uslugu 251 što ukazuje na dobru dostupnost ove usluge.

Primjer dobre prakse

Gradsko društvo Crvenog križa Varaždin (GDCK Varaždin) kontinuirano unapređuje svoju posudionicu ortopedskih pomagala kako bi odgovorilo na potrebe građana. Posudionica nudi širok raspon opreme uključujući medicinske krevete, invalidska kolica, hodalice, toaletne stolice, štake. Ova oprema dostupna je svim stanovnicima područja djelovanja GDCK Varaždin i posuđuje se prema potrebi što predstavlja značajan doprinos lokalnoj zajednici.

Razvoj dodatnih programa podrške i unapređenje postojećih usluga ključni su za pružanje sveobuhvatne pomoći građanima u najugroženijim skupinama.

SOCIJALNO ISKLJUČENI KORISNICI ZAJAMČENE MINIMALNE NAKNADE

Socijalne usluge predviđene Zakonom o socijalnoj skrbi

Trenutno ovu uslugu koristi 64 korisnika, no postoji potreba za dodatnih 418 korisnika. U Varaždinskoj županiji evidentirana su 482 korisnika zajamčene minimalne naknade (ZMN) koji su u riziku od socijalne isključenosti. S obzirom na važnost usluge socijalnog mentorstva u procesu ponovnog uključivanja ovih osoba u društvo, procjenjuje se da bi svi radno sposobni nezaposleni korisnici ZMN-a trebali imati pristup ovoj usluzi.

Prepoznato je da trenutni obuhvat usluge socijalnog mentorstva u Varaždinskoj županiji ne odgovara na potrebe svih 482 korisnika zajamčene minimalne naknade. Usluga je posebno značajna za osobe koje su izašle iz ustanova, penalnog sustava te za one koje su suočene s rizikom socijalne isključenosti. Stoga se preporučuje daljnji razvoj i širenje usluge u skladu s utvrđenim potrebama.

GRAĐANI U PREHRAMBENOJ DEPRIVACIJI

Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi za građane u prehrambenoj deprivaciji

Procjenjuje se da u Varaždinskoj županiji 3244 korisnika živi u prehrambenoj deprivaciji, dok trenutačne usluge poput socijalnih samoposluga i pučkih kuhinja ne zadovoljavaju sve potrebe. Za socijalne samoposluge i distribuciju namirnica procijenjena potreba iznosi 1622 korisnika, dok uslugu koristi 611 korisnika što ostavlja razliku od 1011 korisnika. Preporučuje se širenje mreže socijalnih samoposluga u ruralnim područjima i uvođenje mobilnih dostava za starije i nemoćne korisnike.

Pučke kuhinje i dostava gotovih obroka potrebni su za 1622 korisnika, dok uslugu koristi 222 korisnika, uz razliku od 1400 korisnika. Preporučuje se povećanje kapaciteta postojećih kuhinja, otvaranje novih te organizacija dostave obroka za korisnike u udaljenim područjima. Proširenjem ovih usluga omogućilo bi se bolje zadovoljavanje potreba korisnika suočenih s prehrambenom nesigurnošću te smanjila njihova socijalna isključenost.

GRAĐANI U RIZIKU OD BESKUĆNIŠTVA

Socijalne usluge predviđene Zakonom o socijalnoj skrbi

Procjenjuje se da je u Varaždinskoj županiji 79 korisnika u riziku od beskućništva. Od toga je za 60% (oko 47 korisnika) potrebno osigurati smještaj ili organizirano stanovanje. Smještaj obuhvaća prenoćišta, prihvatilišta, domove socijalne skrbi, organizirano stanovanje te smještaj kod fizičkih ili udomiteljskih obitelji. Trenutačno smještaj koristi 31 korisnik, svi u prenoćištu, što znači da je potrebno osigurati dodatni smještaj za 16 korisnika.

Za 60% korisnika u riziku od beskućništva potrebno je osigurati i uslugu boravka. Trenutačno je koristi 19 korisnika, no procjenjuje se da će uslugu trebati 16 korisnika što predstavlja višak od tri korisnika u odnosu na procjene.

Ovi podaci ukazuju na potrebu prilagodbe kapaciteta smještajnih i boravišnih socijalnih usluga kako bi se osigurala adekvatna podrška korisnicima u riziku od beskućništva.

Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi

Dnevni centar za podršku i informiranje

Procjenjuje se da bi uslugu dnevnog centra trebalo osigurati za 200% korisnika u riziku od beskućništva, odnosno za 158 korisnika. Trenutačno nitko ne koristi ovu uslugu što ukazuje na potpuni nedostatak podrške za sve procijenjene korisnike. Dnevni centri igraju ključnu ulogu u pružanju informacija, savjetovanja, psihosocijalne podrške te edukacije i osnaživanja korisnika radi njihove integracije u društvo i tržište rada. Preporučuje se uspostava ovakvih centara kao dio šire podrške korisnicima.

Stambeno zbrinjavanje

Za 30% korisnika u riziku od beskućništva potrebno je osigurati stambeno zbrinjavanje što uključuje 24 korisnika. Trenutačno nitko ne koristi ovu uslugu što ukazuje na potpuni nedostatak kapaciteta. Preporučuje se razvoj programa stambenog zbrinjavanja koji uključuju socijalne stanove, subvencionirano stanovanje ili modele poput »Housing First« s ciljem pružanja stabilnog stanovanja kao temelja za daljnju podršku korisnicima.

RIZICI U PODRUČJU MENTALNOG ZDRAVLJA GRAĐANI S RIZICIMA MENTALNOG ZDRAVLJA

Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi - usluge koje se ostvaruju kroz zdravstveni sektor

Rizici u području mentalnog zdravlja

Procjenjuje se da 11.799 građana Varaždinske županije u dobi od 20. do 64. godine ima povećan rizik od problema s mentalnim zdravljem, no trenutačno nema dostupnih usluga koje bi odgovorile na njihove potrebe.

Univerzalna prevencija

Ova usluga mogla bi obuhvatiti svih 11.799 građana pružajući edukaciju, promociju zdravih stilova života i destigmatizaciju problema mentalnog zdravlja. Trenutačno nema korisnika ove usluge.

Selektivna prevencija

Procijenjeno je da bi uslugu selektivne prevencije moglo koristiti 4720 građana s naglaskom na ranjive skupine poput mladih, nezaposlenih i osoba s kroničnim bolestima. Trenutačno ova usluga nije dostupna.

Indicirana prevencija

Za 1180 građana s visokim rizikom od ozbiljnih mentalnih poremećaja preporučuje se razvoj individualiziranih intervencija kroz suradnju socijalnih i zdravstvenih službi. Trenutačno nema korisnika ove usluge.

Podaci ukazuju na potrebu za uspostavom univerzalne, selektivne i indicirane prevencije s naglaskom na suradnji socijalnog i zdravstvenog sektora radi osiguravanja podrške građanima s rizicima mentalnog zdravlja.

GRAĐANI SA ZNAČAJNIJIM TEŠKOĆAMA MENTALNOG ZDRAVLJA

Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi - usluge koje se ostvaruju kroz zdravstveni sektor

Procjenjuje se da 719 građana Varaždinske županije u dobi od 20. do 64. godine ima značajnije teškoće mentalnog zdravlja, no trenutačno ne postoje usluge koje bi odgovorile na njihove potrebe.

Socijalno uključivanje

Procjenjuje se da 60% ove skupine (431 osoba) treba programe socijalnog uključivanja u zajednicu. Trenutačno nema korisnika ove vrste usluga. Preporučuje se razvoj programa koji uključuju integraciju u društvo, razvoj socijalnih vještina i uključenost kroz strukturirane aktivnosti.

Kreativne, rekreativne i socijalizacijske aktivnosti

Za 20% građana (144 osobe) potrebne su aktivnosti za kvalitetno provođenje slobodnog vremena. Trenutačno nema korisnika, a ovakve aktivnosti imaju potencijal poboljšati mentalno zdravlje i poticati društvenu integraciju.

Grupna podrška i vršnjačka potpora

Grupna podrška i vršnjačka potpora potrebne su za 20% građana (144 osobe). Trenutačno nema korisnika što ukazuje na potrebu za stvaranjem prostora za dijeljenje iskustava i međusobnu podršku.

Podrška za članove obitelji

Za 20% članova obitelji (144 osobe) preporučuje se organiziranje grupa podrške. Ove grupe mogle bi olakšati komunikaciju, razumijevanje i pružanje adekvatne podrške unutar obitelji.

Krizne intervencije i prva psihološka pomoć

Za 15% građana (108 osoba) potrebne su krizne intervencije i prva psihološka pomoć u trenucima akutnih kriza. Trenutačno nema korisnika ovih usluga što dodatno ističe potrebu za njihovim uvođenjem.

Podaci ukazuju na značajan deficit u uslugama za građane sa značajnijim teškoćama mentalnog zdravlja u Varaždinskoj županiji. Preporučuje se razvoj programa socijalnog uključivanja, organizacija kreativnih i rekreativnih aktivnosti, pružanje grupne podrške, kriznih intervencija i podrške članovima obitelji.

GRAĐANI SUOČENI S OVISNOSTIMA O ALKOHOLU, DROGAMA I KOCKI

Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi - usluge koje se ostvaruju kroz zdravstveni sektor

Rizik od patološkog kockanja

Procjenjuje se da 384 građana ima rizik od patološkog kockanja. Trenutačno terapijsku podršku koristi 8 osoba, a dodatnih 376 građana trebalo bi uključiti u programe podrške.

Ovisnosti o psihoaktivnim tvarima

Za 393 građana s duševnim poremećajima i poremećajima ponašanja uzrokovanim psihoaktivnim tvarima potrebna je podrška. Trenutačno je 148 korisnika uključeno u programe smanjenja štete, no dodatnih 245 osoba ostaje bez potrebnih usluga. U terapijske grupe za ovisnike o drogi trenutačno nije uključen nijedan korisnik, iako potreba obuhvaća 275 osoba.

Ovisnost o alkoholu

Evidentirano je 322 građana kojima je potrebna podrška zbog poremećaja uzrokovanih konzumacijom alkohola. Trenutačno je 105 korisnika uključeno u terapijske grupe, dok je za 217 građana potrebno osigurati dodatnu pomoć.

Analiza i trendovi ovisnosti

- **Ovisnost o drogama:** Tijekom 2023. godine liječene su 174 osobe zbog ovisnosti o drogama od čega 152 zbog opioida. Od posljedica ovisnosti umrlo je 12 osoba što je porast u odnosu na 8 smrtnih slučajeva u 2022. Varaždinska županija ima najveći broj liječenih ovisnika u regiji.
- **Ovisnost o alkoholu:** Procjenjuje se da Hrvatska ima 200.000-240.000 alkoholičara. U Varaždinskoj županiji ambulantni tretman pruža Zavod za javno zdravstvo u suradnji s Udrugom »Hrabrost« koja organizira terapijske grupe za pacijente i njihove obitelji.
- **Ovisnost o duhanu:** Gotovo trećina odraslih u Hrvatskoj puši, a godišnje umire 9000 osoba zbog povezanih bolesti. ZZJZ Varaždinske županije provodi program »Škola NEpušenja« pružajući pomoć u prestanku pušenja kroz radionice i podršku.
- **Ovisnost o kockanju:** Procjenjuje se da 50.000-100.000 osoba u Hrvatskoj pati od ovisnosti o kockanju. ZZJZ Varaždinske županije organizira grupe podrške za održavanje apstinencije i psihosocijalnu stabilnost.

Podaci ukazuju na značajan nedostatak u dostupnosti usluga za građane suočene s ovisnostima. Preporučuje se povećanje dostupnosti terapijskih grupa, programa smanjenja štete i podrške za održavanje apstinencije. Naglasak je na daljnjem razvoju inovativnih programa i suradnji socijalnog i zdravstvenog sektora kako bi se odgovorilo na potrebe ove ranjive skupine.

ODRASLE OSOBE S MENTALNIM OŠTEĆENJEM I OVISNICI

Socijalne usluge predviđene Zakonom o socijalnoj skrbi

U Varaždinskoj županiji živi 617 odraslih osoba pod skrbništvom uključujući osobe s mentalnim oštećenjem i ovisnike. Dostupni podaci ukazuju na značajne manjkavosti u pružanju socijalnih usluga predviđenih Zakonom o socijalnoj skrbi što ističe potrebu za poboljšanjem podrške ovoj ranjivoj skupini.

Pandemija COVID-19 pridonijela je globalnom porastu depresije (27,6%) i anksioznosti (25,6%), a slični trendovi primijećeni su i u Varaždinskoj županiji. Ambulanta za mentalno zdravlje bilježi povećanje broja pacijenata s problemima mentalnog zdravlja sa 645 u 2019. na 997 u 2023. Istovremeno, broj liječenih zbog ovisnosti smanjio se s 222 na 169.

Ovi podaci naglašavaju potrebu za razvojem preventivnih i terapijskih programa s posebnim naglaskom na mentalno zdravlje i sprječavanje ovisnosti. Povećanje suradnje između zdravstvenih ustanova i lokalnih zajednica može osigurati bolju podršku osobama pod skrbništvom i ostalim ranjivim skupinama.

Usluga smještaja i organiziranog stanovanja

Procjenjuje se da je za 30% odraslih osoba pod skrbništvom potrebno osigurati uslugu smještaja (krizni, radi provođenja rehabilitacijskih programa, u drugim slučajevima) ili organiziranog stanovanja. Očekivani broj korisnika iznosi 185, dok trenutačno uslugu koristi 459 korisnika: organizirano stanovanje 68 korisnika, dom socijalne skrbi 381 korisnik, udruga/vjerske zajednica 5, kod fizičke osobe ili udomiteljske obitelji 5 korisnika.

Usluga boravka

Za 20% odraslih osoba pod skrbništvom potrebno je osigurati uslugu boravka pri čemu je očekivani broj korisnika 123. Trenutačno ovu uslugu koristi 12 korisnika. Ovaj manjak upućuje na nedostatak razvijenih programa dnevnog boravka koji bi mogli pridonijeti socijalnoj uključenosti i rehabilitaciji korisnika.

Usluge socijalnog mentorstva i psihosocijalne podrške

Procjenjuje se da je za 15% odraslih osoba pod skrbništvom potrebna usluga socijalnog mentorstva, psihosocijalne podrške ili vođenja slučaja (case management) iz zdravstvenog sustava. Očekivani broj korisnika je 93, a uslugu trenutačno koristi 12 korisnika.

RIZICI POVEZANI S INVALIDITETOM

OSOBE S INVALIDITETOM U SUSTAVU SOCIJALNE SKRBI U DOBI 18 - 65 GODINA (BEZ KORISNIKA S MENTALNIM OŠTEĆENJIMA)

Socijalne usluge predviđene Zakonom o socijalnoj skrbi

U Varaždinskoj županiji živi 6240 osoba s invaliditetom evidentiranih u sustavu socijalne skrbi u dobi od 18 do 65 godina (bez korisnika s mentalnim oštećenjima). Analiza podataka ukazuje na značajne manjkavosti u pružanju ključnih socijalnih usluga koje su predviđene zakonom o socijalnoj skrbi, a koje bi trebale osigurati kvalitetniju podršku i integraciju osoba s invaliditetom.

Smještaj i organizirano stanovanje

Smještaj i organizirano stanovanje ključni su za one koji se nalaze u kriznim situacijama ili trebaju dugoročne rehabilitacijske programe. Procjenjuje se da je usluga smještaja ili organiziranog stanovanja potrebna za 6%

osoba s invaliditetom, odnosno za 374 osobe. Trenutačno ovu uslugu koriste 323 osobe: organizirano stanovanje 53 korisnika, dom socijalne skrbi 208 korisnika, udruga/vjerska zajednica 25 korisnika, kod fizičke osobe ili udomiteljske obitelji 37 korisnika.

Usluga boravka

Boravak omogućuje socijalnu uključenost, strukturirane dnevne aktivnosti i rehabilitaciju čime se značajno poboljšava kvaliteta života korisnika. Očekuje se da bi 8% osoba s invaliditetom, odnosno 499 korisnika, trebalo koristiti uslugu boravka. Trenutačno ovu uslugu koristi 47 korisnika.

Pomoć u kući

Usluga pomoći u kući potrebna je za 8% osoba s invaliditetom što iznosi 499 očekivanih korisnika. Trenutačno ovu uslugu koristi 133 korisnika. Pomoć u kući ključna je za održavanje neovisnosti osoba s invaliditetom u vlastitom domu i osiguravanje osnovnih životnih potreba.

Psihosocijalna podrška i terapijske usluge

Psihosocijalna podrška i druge terapijske usluge poput radne terapije, terapijskog jahanja ili terapija potpomognutih životinjama potrebne su za 40% osoba s invaliditetom što iznosi 2496 očekivanih korisnika. Trenutačno psihosocijalnu podršku koristi 333 korisnika, dok usluge socijalnog mentorstva i druge terapijske ili rehabilitacijske usluge nemaju niti jednog korisnika. To predstavlja manjak od čak 2163 korisnika što ukazuje na ozbiljan nedostatak dostupnih terapijskih usluga.

OSOBE S INVALIDITETOM U SUSTAVU SOCIJALNE SKRBI U DOBI 18 - 65 GODINA (BEZ KORISNIKA S MENTALNIM OŠTEĆENJIMA)

Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi

U Varaždinskoj županiji značajan broj osoba s invaliditetom evidentiranih u sustavu socijalne skrbi nema pristup ključnim inovativnim i projektno financiranim uslugama koje bi im omogućile bolju kvalitetu života i veću socijalnu uključenost. Prema dostupnim podacima postoje značajne razlike između potreba i trenutačno dostupnih usluga.

Specijalizirani prijevoz i pratnja

Procjenjuje se da bi 50% osoba s invaliditetom u sustavu socijalne skrbi trebalo koristiti uslugu specijaliziranog prijevoza i pratnje. Očekivani broj korisnika iznosi 3120, a ovu uslugu trenutačno koristi 96 korisnika, što znači da 3024 korisnika ostaje bez podrške. Ova usluga ključna je za osiguravanje mobilnosti i socijalne integracije osoba s invaliditetom, osobito u ruralnim područjima i za pristup zdravstvenim i socijalnim uslugama.

Dojavni sustav u krizama

Također, za 50% osoba s invaliditetom potrebno je osigurati uslugu dojavnog sustava u krizama koja bi omogućila brzo reagiranje u hitnim situacijama. Očekivani broj korisnika je 3120, dok je trenutačno 9 korisnika. Uvođenje dojavnog sustava bilo bi ključno za sigurnost i samostalnost osoba s invaliditetom, posebno onih koji žive sami.

Cjelodnevna skrb i njega u kući

Procjenjuje se da 3% osoba s invaliditetom, odnosno 187 osoba, treba uslugu cjelodnevne skrbi i njega u kući. Trenutačno nitko ne koristi ovu uslugu što ukazuje na nedostatak podrške za osobe koje zbog težine invaliditeta trebaju stalnu njegu u vlastitom domu.

Privremeni negovatelj u obitelji

Za 10% osoba s invaliditetom u sustavu socijalne skrbi, što čini 624 osobe, potrebna je usluga privremenog negovatelja u obitelji. Međutim, niti jedna osoba trenutačno ne koristi ovu vrstu usluge. Ova usluga bila bi od velike važnosti za odmor obitelji i negovatelja te bi osigurala privremenu podršku u situacijama kada obitelji nisu u mogućnosti pružiti skrb.

OSOBE S INVALIDITETOM U SUSTAVU SOCIJALNE SKRBI U DOBI 18 - 65 GODINA (BEZ KORISNIKA S MENTALNIM OŠTEĆENJIMA)

Usluga osobne asistencije

Usluga osobne asistencije ključna je za omogućavanje većeg stupnja neovisnosti osobama s invaliditetom. Asistencija pomaže korisnicima u svakodnevnim aktivnostima kao što su osobna higijena, kretanje, prehrana i komunikacija te im omogućuje veću uključenost u društvene aktivnosti, obrazovanje i tržište rada.

Procjenjuje se da bi 2,5% svih osoba Varaždinske županije s invaliditetom u sustavu socijalne skrbi trebalo imati pristup usluzi osobne asistencije. Očekivani broj korisnika ove socijalne usluge iznosi 359, a uslugu trenutačno koristi 346 osoba: osobnog asistenta koristi 145 korisnika, komunikacijskog posrednika koristi 122 korisnika, videćeg pratitelja koristi 79 korisnika.

OSOBE S INVALIDITETOM U SUSTAVU SOCIJALNE SKRBI U DOBI 18 - 65 GODINA (BEZ KORISNIKA S MENTALNIM OŠTEĆENJIMA)

Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi ili sektora rada i zapošljavanja

Procjenjuje se da bi uslugu pomoći i podrške u stjecanju kvalifikacija i zapošljavanju trebalo osigurati za 10% osoba s invaliditetom evidentiranih u sustavu socijalne skrbi što u Varaždinskoj županiji iznosi 624 osobe. Trenutačno niti jedna osoba ne koristi ovu vrstu podrške što ukazuje na ozbiljan manjak u pružanju ključnih usluga za profesionalnu integraciju osoba s invaliditetom.

NEZAPOSLENE OSOBE S INTELEKTUALNIM TEŠKOĆAMA U RADNO AKTIVNOJ DOBI

Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi ili sektora rada i zapošljavanja

Procjenjuje se da broj nezaposlenih osoba s intelektualnim teškoćama u Varaždinskoj županiji u radno aktivnoj dobi iznosi 86 osoba. Usluga radnog asistenta procijenjena je kao potrebna za 30% tih osoba, odnosno za 26 korisnika. Međutim, trenutačno nitko ne koristi ovu uslugu što ukazuje na značajan manjak podrške za ovu skupinu u njihovom uključivanju u radnu sredinu.

EDUKACIJE ZA PRUŽATELJE USLUGA

Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi ili sektora rada i zapošljavanja

U Varaždinskoj županiji potrebno je uvesti uslugu tečajeva znakovnog jezika te bi na godišnjoj razini trebalo biti uključeno barem 10 novih stručnjaka.

Tablica 3: Procjena potreba za socijalnim uslugama za građane u riziku u dobi 20. - 64. godine

BROJ GRAĐANA U DOBI 20. - 64. GODINE U RIZIKU U ŽUPANIJI	% GRAĐANA U DOBI 20. - 64. GODINE U POTREBI ZA SOCIJALNOM USLUGOM	Broj građana u dobi 20. - 64. godine u županiji u potrebi za socijalnom uslugom (očekivani broj korisnika)	Postojeći broj građana u dobi 20. - 64. godine u županiji koji koriste navedenu uslugu	Razlika između broja građana u potrebi te broja građana koji sada koriste uslugu
RIZICI POVEZANI S OBITELJSKIM ODNOSIMA I RODITELJSTVOM				
OPĆA PREVENCIJA	DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI			
	0,7% građana u dobi 20. - 64. godine za sljedeće dvije usluge: Podrška i pomoć tijekom tranzicije u roditeljstvo (individualni, grupni i psihoedukativni programi) Grupe podrške roditeljima s malom djecom (škola za roditelje i drugo)	672	0	672
SAVJETOVANJE I PODRŠKA OBITELJIMA	SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI			
	Savjetovanje za odrasle osobe do 64. godine 1,85% građana 20. - 64. godine	1775	0	1775
	Psihosocijalno savjetovanje za odrasle osobe do 64. godine (individualno, grupno ili obiteljsko) 2,34% građana 20. - 64. godine	2245	64	2181

BROJ GRAĐANA U DOBI 20. - 64. GODINE U RIZIKU U ŽUPANIJI	% GRAĐANA U DOBI 20. - 64. GODINE U POTREBI ZA SOCIJALNOM USLUGOM	Broj građana u dobi 20. - 64. godine u županiji u potrebi za socijalnom uslugom (očekivani broj korisnika)	Postojeći broj građana u dobi 20. - 64. godine u županiji koji koriste navedenu uslugu	Razlika između broja građana u potrebi te broja građana koji sada koriste uslugu
	Psihosocijalna podrška obiteljima zbog obiteljskih i drugih rizika (bolest, siromaštvo, ovisnosti, invaliditet i drugo) 1,53% građana 20. - 64. godine	1468	2	1466
	Psihosocijalni tretman radi prevencije nasilničkog ponašanja 0,3% populacije u dobi 20. - 64. godine	288	26	262
NASILJE U OBITELJI	SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI			
	Smještaj 20% trenutačnog broja žrtava nasilja	35	32	3
	DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI			
	SOS telefon za žrtve nasilja 300% trenutačnog broja žrtava nasilja	519	0	519
	Besplatna primarna/sekundarna pravna pomoć 150% trenutačnog broja žrtava nasilja	260	0	260
	Pomoć i podrška u stjecanju kvalifikacija i zapošljavanju 50% trenutačnog broja žrtava nasilja	87	0	87
KRIZNI DOGAĐAJI	SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI			
	Smještaj ili organizirano stanovanje za majke s djecom 1 smještajni kapacitet na 10 000 stanovnika	15	20	5
	DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI			
	Privremeno stambeno zbrinjavanje obitelji pogođenih krizama i katastrofama 1 stambena jedinica na 10 000 stanovnika	15	0	15
	RIZICI POVEZANI SA SIROMAŠTVOM			
GRAĐANI U TEŠKOJ MATERIJALNOJ I SOCIJALNOJ DEPRIVACIJI	DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI I DRUGIH SUSTAVA (ZDRAVSTVO, PRAVOSUĐE I ZAPOŠLJAVANJE)			
	Podrška u zapošljavanju 50% građana u teškoj materijalnoj deprivaciji	924	8	916
	Besplatna pravna pomoć 30% građana u teškoj materijalnoj deprivaciji	554	0	554

BROJ GRAĐANA U DOBI 20. - 64. GODINE U RIZIKU U ŽUPANIJI	% GRAĐANA U DOBI 20. - 64. GODINE U POTREBI ZA SOCIJALNOM USLUGOM	Broj građana u dobi 20. - 64. godine u županiji u potrebi za socijalnom uslugom (očekivani broj korisnika)	Postojeći broj građana u dobi 20. - 64. godine u županiji koji koriste navedenu uslugu	Razlika između broja građana u potrebi te broja građana koji sada koriste uslugu
	Posudionica i servisiranje ortopedskih i medicinskih pomagala 10% građana u teškoj materijalnoj deprivaciji	185	251	66
SOCIJALNO ISKLJUČENI KORISNICI ZAJAMČENE MINIMALNE NAKNADE	SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI			
	Socijalno mentorstvo za odrasle primatelje ZMN-a, osobe koje izlaze iz ustanova ili penalnog sustava ili druge osobe u riziku od socijalne isključenosti 100% radno sposobnih nezaposlenih primatelja ZMN-a	482	64	418
GRAĐANI U PREHRAMBENOJ DEPRIVACIJI	DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI			
	Socijalna samoposluga i/ili dostava/ podjela namirnica 50% građana u prehrambenoj deprivaciji	1622	611	1011
	Pučka kuhinja i/ili dostava pripremljenih gotovih obroka (koji nisu obuhvaćeni uslugom pomoći u kući) 50% građana u prehrambenoj deprivaciji	1622	222	1400
GRAĐANI U RIZIKU OD BESKUĆNIŠTVA	SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI			
	Smještaj ili organizirano stanovanje 60% građana u riziku od beskućništva	47	Od toga Prenočište 31 Prihvatilište U domu socijalne skrbi Organizirano stanovanje Kod fizičke osobe ili udomiteljske obitelji	16
	Boravak 20% građana u riziku od beskućništva	16	19	3
	DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI			
	Dnevni centar za podršku i informiranje 200% građana u riziku od beskućništva	158	0	158
	Stambeno zbrinjavanje osoba u riziku od beskućništva 30% građana u riziku od beskućništva	24	0	24

BROJ GRAĐANA U DOBI 20. - 64. GODINE U RIZIKU U ŽUPANIJI	% GRAĐANA U DOBI 20. - 64. GODINE U POTREBI ZA SOCIJALNOM USLUGOM	Broj građana u dobi 20. - 64. godine u županiji u potrebi za socijalnom uslugom (očekivani broj korisnika)	Postojeći broj građana u dobi 20. - 64. godine u županiji koji koriste navedenu uslugu	Razlika između broja građana u potrebi te broja građana koji sada koriste uslugu
RIZICI U PODRUČJU MENTALNOG ZDRAVLJA				
GRAĐANI S RIZICIMA MENTALNOG ZDRAVLJA	DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI USLUGE KOJE SE OSTVARUJU KROZ ZDRAVSTVENI SEKTOR			
	Univerzalna prevencija 100% građana s teškoćama mentalnog zdravlja	11799	0	11799
	Selektivna prevencija 40% građana s teškoćama mentalnog zdravlja	4720	0	4720
	Indicirana prevencija 10% građana s teškoćama mentalnog zdravlja	1180	0	1180
GRAĐANI SA ZNAČAJNIJIM TEŠKOĆAMA MENTALNOG ZDRAVLJA	DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI USLUGE KOJE SE OSTVARUJU KROZ ZDRAVSTVENI SEKTOR			
	Programi socijalnog uključivanja ovisnika i osoba s teškoćama mentalnog zdravlja u zajednici 60% građana sa značajnijim teškoćama mentalnog zdravlja	431	0	431
	Organizirane kreativne, rekreativne i socijalizacijske aktivnosti strukturiranog provođenja slobodnog vremena 20% građana sa značajnijim teškoćama mentalnog zdravlja	144	0	144
	Grupe podrške i vršnjačka podrška za osobe s teškoćama mentalnog zdravlja 20% građana sa značajnijim teškoćama mentalnog zdravlja	144	0	144
	Grupe podrške za članove obitelji osoba s teškoćama mentalnog zdravlja 20% građana sa značajnijim teškoćama mentalnog zdravlja	144	0	144
	Krizne intervencije i prva psihološka pomoć 15% građana sa značajnijim teškoćama mentalnog zdravlja	108	0	108
GRAĐANI SUOČENI S OVISNOSTIMA O ALKOHOLU, DROGAMA I KOCKI	DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI USLUGE KOJE SE OSTVARUJU KROZ ZDRAVSTVENI SEKTOR			
Broj građana koji imaju rizik patološkog kockanja	Terapijske grupe/klubovi za ovisnike o kockanju 20% građana koji imaju rizik patološkog kockanja	384	8	376

BROJ GRAĐANA U DOBI 20. - 64. GODINE U RIZIKU U ŽUPANIJI	% GRAĐANA U DOBI 20. - 64. GODINE U POTREBI ZA SOCIJALNOM USLUGOM	Broj građana u dobi 20. - 64. godine u županiji u potrebi za socijalnom uslugom (očekivani broj korisnika)	Postojeći broj građana u dobi 20. - 64. godine u županiji koji koriste navedenu uslugu	Razlika između broja građana u potrebi te broja građana koji sada koriste uslugu
Broj građana s duševnim poremećajima i	Programi smanjenja štete za ovisnike (<i>harm reduction</i>) 100% građana s duševnim poremećajima i poremećajima ponašanja uzrokovanim psihoaktivnim tvarima	393	148	245
	Terapijske grupe/klubovi za ovisnike o drogi 70% građana s duševnim poremećajima i poremećajima ponašanja uzrokovanim psihoaktivnim tvarima	275	0	275
Broj građana s duševnim poremećajima i poremećajima ponašanja uzrokovanim uzimanjem alkohola	Terapijske grupe/klubovi za ovisnike o alkoholu 70% građana s duševnim poremećajima i poremećajima ponašanja uzrokovanim uzimanjem alkohola	322	105	217
ODRASLE OSOBE S MENTALNIM OŠTEĆENJEM I OVISNICI	SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI			
	Smještaj (krizni, radi provođenja rehabilitacijskih programa, u drugim slučajevima) ili organizirano stanovanje 30% odraslih osoba pod skrbništvom	185	Organizirano stanovanje 68 Dom socijalne skrbi 381 Udruga/vjerska zajednica 5 Kod fizičke osobe ili udomiteljske obitelji 5	274
	Boravak 20% odraslih osoba pod skrbništvom	123	12	111
	Socijalno mentorstvo ili psihosocijalna podrška odrasloj osobi s mentalnim oštećenjem po Zakonu o socijalnoj skrbi ili Vođenje slučaja (<i>case management</i>) iz zdravstvenog sustava 15% odraslih osoba pod skrbništvom	93	12	81
RIZICI POVEZANI S INVALIDITETOM				
OSOBE S INVALIDITETOM U SUSTAVU SOCIJALNE SKRBI U DOBI 18 - 65 godina (bez korisnika s mentalnim oštećenjem)	SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI			

BROJ GRAĐANA U DOBI 20. - 64. GODINE U RIZIKU U ŽUPANIJI	% GRAĐANA U DOBI 20. - 64. GODINE U POTREBI ZA SOCIJALNOM USLUGOM	Broj građana u dobi 20. - 64. godine u županiji u potrebi za socijalnom uslugom (očekivani broj korisnika)	Postojeći broj građana u dobi 20. - 64. godine u županiji koji koriste navedenu uslugu	Razlika između broja građana u potrebi te broja građana koji sada koriste uslugu
	Smještaj (krizni, radi provođenja rehabilitacijskih programa, u drugim slučajevima) ili organizirano stanovanje 6% osoba s invaliditetom u sustavu socijalne skrbi	374	Organizirano stanovanje 53 Dom socijalne skrbi 208 Udruga/vjerska zajednica 25 Kod fizičke osobe ili udomiteljske obitelji 37	51
	Boravak 8% osoba s invaliditetom u sustavu socijalne skrbi	499	47	452
	Pomoć u kući 8% osoba s invaliditetom u dobi 18 - 65 godina u sustavu socijalne skrbi	499	Koliko je ukupno korisnika pomoći u kući 85 Koliko korisnika ima organiziranje prehrane u sklopu usluge 48	414
	Psihosocijalna podrška odrasloj osobi s invaliditetom ili socijalno mentorstvo po Zakonu o socijalnoj skrbi ili druge terapijske i rehabilitacijske usluge koje se pružaju projektno kroz sustav socijalne skrbi ili u sektoru zdravstva (primjerice terapijsko jačanje, terapije potpomognute životinjama, radna terapija, druge terapijske usluge) 40% osoba s invaliditetom u dobi 18 - 65 godina u sustavu socijalne skrbi	2496	Broj korisnika psihosocijalne podrške osoba s invaliditetom 333 Broj korisnika usluge socijalnog mentorstva Druge terapijske/rehabilitacijske usluge	2163
DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI				
	Specijalizirani prijevoz i pratnja 50% osoba s invaliditetom u dobi 18 - 65 godina u sustavu socijalne skrbi	3120	96	3024
	Dojavni sustavi u krizama 50% osoba s invaliditetom u dobi 18 - 65 godina u sustavu socijalne skrbi	3120	9	3111
	Cjelodnevna skrb i njega u kući 3% osoba s invaliditetom u dobi 18 - 65 godina u sustavu socijalne skrbi	187	0	187
	Privremeni negovatelj u obitelji 10% osoba s invaliditetom u dobi 18 - 65 godina u sustavu socijalne skrbi	624	0	624

BROJ GRAĐANA U DOBI 20. - 64. GODINE U RIZIKU U ŽUPANIJI	% GRAĐANA U DOBI 20. - 64. GODINE U POTREBI ZA SOCIJALNOM USLUGOM	Broj građana u dobi 20. - 64. godine u županiji u potrebi za socijalnom uslugom (očekivani broj korisnika)	Postojeći broj građana u dobi 20. - 64. godine u županiji koji koriste navedenu uslugu	Razlika između broja građana u potrebi te broja građana koji sada koriste uslugu
USLUGA OSOBNE ASISTENCIJE				
	USLUGA OSOBNE ASISTENCIJE 2,5% svih osoba s invaliditetom prema podacima ŽZJZ-a	359	Broj korisnika koji ima uslugu: Osobnog asistenta 145 Komunikacijskog posrednika 122 Videćeg pratitelja 79	13
DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI ILI SEKTORA RADA I ZAPOŠLJAVANJA				
	Pomoć i podrška u stjecanju kvalifikacija i zapošljavanju 10% osoba s invaliditetom u dobi od 18 do 65 godina u sustavu socijalne skrbi	624	0	624
NEZAPOSLENE OSOBE S INTELEKTUALNIM TEŠKOĆAMA U RADNO AKTIVNOJ DOBI	Radni asistent OSI 30% osoba s intelektualnim teškoćama u radno aktivnoj dobi u sustavu socijalne skrbi	26	0	26
EDUKACIJE ZA PRUŽATELJE USLUGA	Tečajevi znakovnog jezika Godišnje uključivanje barem 10 novih stručnjaka	0		

3.1.3. Procjena dostupnosti socijalnih usluga za izbjeglice i pripadnike romske nacionalne manjine

PRIPADNICI ROMSKE NACIONALNE MANJINE

Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi ili sektora obrazovanja

Prema podacima Popisa stanovništva 2021. godine u Varaždinskoj županiji živi 1101 osoba koja se izjašnjava kao pripadnik romske nacionalne manjine. Za ovu zajednicu predviđene su dvije ključne usluge za prevladavanje komunikacijskih barijera:

1. romski pomagač u pripremi za školu, predškolu i nastavu
2. prevoditelj romskog jezika.

Procjenjuje se da bi ove usluge koristilo 10% pripadnika romske nacionalne manjine, odnosno 110 osoba. Trenutačno niti jedna osoba ne koristi ove usluge što ukazuje na potrebu za njihovim uvođenjem i osiguravanjem dostupnosti.

IZBJEGLICE I OSOBE POD MEĐUNARODNOM ZAŠTITOM

Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi ili sektora rada i zapošljavanja

Nakon početka sukoba u Ukrajini Varaždinska županija prihvatila je 661 osobu iz Ukrajine pri čemu su im pružene osnovne socijalne usluge.

Koordinator integracije

Usluga koordinatora integracije predviđena je za 50% izbjeglica i osoba pod međunarodnom zaštitom, odnosno za 331 osobu. Trenutačno nema korisnika ove usluge što ukazuje na potrebu za njenim uspostavljanjem.

Usluge za prevladavanje jezičnih barijera

Predviđeno je da usluge prevođenja i tečajevi jezika budu dostupni 661 korisniku. Do sada je 25 korisnika koristilo usluge prevođenja, a 25 sudjelovalo u tečajevima hrvatskog jezika.

Podrška interkulturalnih medijatora

Ova usluga predviđena je za 30% korisnika, odnosno 198 osoba. Trenutačno nema korisnika što ukazuje na potrebu za boljom promocijom, prilagodbom i dostupnošću usluge. Također je potrebno osigurati edukaciju i superviziju interkulturalnih medijatora, iako nije poznat trenutačni broj dostupnih medijatora.

Druge usluge

- **Besplatna pravna pomoć:** Usluga je planirana za 300 korisnika, no trenutačno se ne pruža.
- **Kulturalno osjetljivo udomiteljstvo:** Županija ima 22 udomitelja s dostatnim kapacitetima za ovu uslugu što premašuje očekivani broj korisnika.

Podaci ukazuju na potrebu za uspostavom i boljom promocijom usluga poput koordinatora integracije, podrške interkulturalnih medijatora te prevladavanja jezičnih barijera. Uvođenje programa besplatne pravne pomoći moglo bi značajno unaprijediti podršku izbjeglicama, dok postojeći kapaciteti za kulturalno osjetljivo udomiteljstvo mogu biti osnova za razvoj dodatnih programa podrške.

Tablica 4: Procjena potreba za socijalnim uslugama za izbjeglice i pripadnike romske nacionalne manjine

BROJ IZBJEGLICA I PRIPADNIKA ROMSKE NACIONALNE MANJINE U ŽUPANIJI	% IZBJEGLICA I PRIPADNIKA ROMSKE NACIONALNE MANJINE U POTREBI ZA SOCIJALNIM USLUGAMA	Broj izbjeglica i pripadnika romske nacionalne manjine u potrebi za socijalnom uslugom (očekivani broj korisnika)	Postojeći broj izbjeglica i pripadnika romske nacionalne manjine koji koriste navedenu uslugu	Razlika između broja izbjeglica i pripadnika romske nacionalne manjine u potrebi te broja građana koji sada koriste uslugu
DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI ILI SEKTORA OBRAZOVANJA				
BROJ PRIPADNIKA ROMSKE NACIONALNE MANJINE U ŽUPANIJI	Usluge za prevladavanje komunikacijskih barijera: Romski pomagač u pripremi za školu, predškolu i nastavu Prevoditelj romskog jezika 10% romske populacije	110	Broj korisnika romskog pomagača Broj korisnika prevoditelja romskog jezika	110
DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI ILI SEKTORA RADA I ZAPOŠLJAVANJA				
IZBJEGLICE I OSOBE POD MEĐUNARODNOM ZAŠTITOM	Koordinator integracije 50% izbjeglica i osoba pod međunarodnom zaštitom	331	0	331
	Usluge za prevladavanje jezičnih barijera 100% izbjeglica i osoba pod međunarodnom zaštitom	661	Prevođenje i tumačenje 25 Tečajevi hrvatskog jezika 25	611
	Podrška interkulturalnih medijatora 30% izbjeglica i osoba pod međunarodnom zaštitom	198	Broj korisnika 0 Broj interkulturalnih medijatora 0	198
	Edukacija i supervizija interkulturalnih medijatora 100% interkulturalnih medijatora	0	0	0
DRUGE USLUGE	Besplatna pravna pomoć Županija razvija kapacitete na način da na 50 000 stanovnika ima kapacitet za: 100 korisnika besplatne pravne pomoći	300	0	300

BROJ IZBJEGLICA I PRIPADNIKA ROMSKE NACIONALNE MANJINE U ŽUPANIJI	% IZBJEGLICA I PRIPADNIKA ROMSKE NACIONALNE MANJINE U POTREBI ZA SOCIJALNIM USLUGAMA	Broj izbjeglica i pripadnika romske nacionalne manjine u potrebi za socijalnom uslugom (očekivani broj korisnika)	Postojeći broj izbjeglica i pripadnika romske nacionalne manjine koji koriste navedenu uslugu	Razlika između broja izbjeglica i pripadnika romske nacionalne manjine u potrebi te broja građana koji sada koriste uslugu
	Udomiteljstvo u skladu s etničkim, jezičnim, kulturnim i vjerskim podrijetlom djeteta Dvije udomiteljske obitelji s kapacitetom za kulturalno osjetljivo udomiteljstvo	2	22	20

3.1.4. Dostupnost socijalnih usluga za osobe starije životne dobi

STARIJE OSOBE SNIŽENIH FUNKCIONALNIH SPOSOBNOSTI

Socijalne usluge predviđene Zakonom o socijalnoj skrbi

U Varaždinskoj županiji žive 2122 starije osobe sniženih funkcionalnih sposobnosti za koje su predviđene određene socijalne usluge temeljem Zakona o socijalnoj skrbi. Usluga pomoći u kući, koja uključuje organiziranje prehrane, predviđena je za 615 osoba, ali je trenutačno koristi 73 korisnika što ukazuje na veliku potrebu.

Uslugu pomoći u kući bez organiziranja prehrane, koja je također predviđena za 615 osoba, koristi 325 korisnika.

Istovremeno, usluge smještaja ili organiziranog stanovanja pokazuju značajan porast broja korisnika u odnosu na očekivanja. Predviđeni broj korisnika iznosi 785, a uslugu smještaja koristi 1438 korisnika: smještaj u domu 1289 korisnika; smještaj kod fizičke osobe ili udomiteljske obitelji 149 korisnika. Varaždinska županija ima jako dobru mrežu socijalnih usluga za starije osobe, ali su i dalje zbog sociodemografskih potreba liste čekanja za domove velike te je potreba sve veća.

Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi

U Varaždinskoj županiji usluga organiziranog prijevoza i pratnje predviđena je za 615 starijih osoba sniženih funkcionalnih sposobnosti, a trenutačno je koristi 181 korisnik. Alarmni dojavni sustav, poput SOS narukvica predviđen je za 870 osoba, no trenutačno ga nitko ne koristi što predstavlja ozbiljan manjak u implementaciji ove usluge. Stanovanje u vlastitom domu uz intenzivnu i kontinuiranu podršku predviđeno je za 170 osoba, no koristi ga 548 korisnika što ukazuje na veću potražnju od procijenjene.

Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi, druge usluge iz sektora zdravstva

Usluga njege u kući predviđena je za 29% ukupnog broja starijih osoba sniženih funkcionalnih sposobnosti. Očekivani broj korisnika usluge iznosi 615. Broj korisnika koji trenutačno koriste uslugu je 48.

STARIJE OSOBE NARUŠENA MENTALNOG ZDRAVLJA

Socijalne usluge predviđene Zakonom o socijalnoj skrbi

U Varaždinskoj županiji živi 19.263 starijih osoba narušenog mentalnog zdravlja. Razlika između očekivanog broja korisnika usluge boravka (5779) i trenutačnog broja korisnika (79) iznosi 5700 osoba što ukazuje na značajnu neusklađenost između predviđenih potreba i trenutačne dostupnosti usluge. Kod usluge savjetovanja ili psihosocijalne podrške razlika između očekivanih 3853 korisnika i trenutačnih 318 korisnika (savjetovanje: 9 korisnika, psihosocijalno savjetovanje: 46 korisnika; psihosocijalna podrška za odraslu osobu starije dobi: 263 korisnika) iznosi 3770 osoba što dodatno potvrđuje ozbiljan nedostatak pristupa ovim ključnim uslugama za starije osobe s narušenim mentalnim zdravljem.

Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi ili kroz sektor civilnog društva

U Varaždinskoj županiji usluga kluba ili centra za druženje starijih osoba, predviđena za 50% osoba s teškoćama mentalnog zdravlja koje su motivirane za sudjelovanje, ima očekivani broj od 9632 korisnika. Trenutačno, međutim, nitko ne koristi ovu uslugu. Ovi podaci pokazuju potrebu za dodatno jačanje i osnaživanje pružatelja socijalnih usluga kako bi se ova usluga implementirala.

STARIJE OSOBE OBOLJELE OD DEMENCIJE

Druge usluge iz sektora zdravstva

U Varaždinskoj županiji živi 670 starijih osoba oboljelih od demencije. Kontinuirana njega u kući predviđena je za 30% oboljelih, odnosno za 201 osobu. Trenutačno niti jedna osoba ne koristi ovu uslugu.

Preporučuje se uspostava usluge kontinuirane njege u kući za osobe oboljele od demencije kako bi se osigurala primjerena podrška ovoj skupini i njihovim obiteljima te unaprijedila kvaliteta skrbi.

STARIJE OSOBE KOJE IMAJU NJEGOVATELJE KOJIMA JE POTREBNA PODRŠKA

Socijalne usluge predviđene Zakonom o socijalnoj skrbi

Procjenjuje se da u Varaždinskoj županiji žive 424 osobe koje imaju negovatelje kojima je potrebna podrška. Usluga savjetovanja obitelji, psihosocijalnog savjetovanja i psihosocijalne podrške predviđena je za 100% korisnika, odnosno za njih 424. Trenutačno uslugu koriste 3 korisnika.

Preporučuje se razvoj i provedba usluge kako bi se osigurala potrebna podrška negovateljima, čime bi se unaprijedila njihova kvaliteta života i olakšala skrb za starije osobe.

STARIJE OSOBE KOJE IMAJU NJEGOVATELJE KOJIMA JE POTREBNA PODRŠKA

Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi

U Varaždinskoj županiji usluga privremenog ili povremenog smještaja radi predaha od skrbi predviđena je za 30% starijih osoba s negovateljima, što iznosi 127 korisnika. Trenutačno ovu uslugu ne koristi niti jedna osoba.

Usluga privremene njege u kući radi predaha od skrbi predviđena je za isti postotak korisnika, odnosno za 297 osoba, no niti jedna osoba ne koristi ovu uslugu.

Ovi podaci ukazuju na potpunu odsutnost predviđenih usluga koje su ključne za podršku negovateljima i njihovo rasterećenje. Preporučuje se uspostava i prilagodba ovih usluga kako bi se odgovorilo na potrebe negovatelja i unaprijedila kvaliteta skrbi za starije osobe.

TERMINALNO BOLESNE OSOBE

Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi, druge usluge

Od formalnog uspostavljanja palijativne skrbi 2016. godine u Varaždinskoj županiji pomoć je pružena za oko 4500 korisnika i njihovih obitelji, dok se godišnje prosječno skrbi za 450 korisnika. Na dan 31. kolovoza 2023. u Županijski registar palijativne skrbi bilo je upisano 455 korisnika koji su primali skrb kod kuće, uz 10-15 hospitaliziranih. Procjenjuje se da godišnje palijativnu skrb treba 940 korisnika što ukazuje na rastuće potrebe posebno s obzirom na starenje stanovništva.

Ključni izazovi

Brza linija za ostvarivanje prava: Potrebno je omogućiti korisnicima prioritetno ostvarivanje socijalnih prava kako bi se izbjegla kašnjenja uzrokovana administrativnim procedurama.

- **Koordinacija usluga:** Svaka služba treba imati zaduženu osobu za kontakt radi brze organizacije usluga poput psihosocijalne podrške, pomoći u kući, posudionice pomagala i specifičnih usluga za djecu.
- **Financiranje:** Trebalo bi ispitati različite izvore financiranja kako bi se osigurala besplatna palijativna skrb za korisnike i njihove obitelji.
- **Podrška obiteljima:** Palijativna skrb obuhvaća i članove obitelji pružajući im psihološku i praktičnu podršku.

Vizija za budućnost

1. **Nacionalni centar palijativne skrbi:** Kao središnje mjesto za koordinaciju i razvoj usluga.
2. **Proširenje specijaliziranih usluga:** Uključujući Nacionalni centar za respiratorne bolesti i proširenje kapaciteta Spinalnog centra u Varaždinskim Toplicama.
3. **Lokalni socijalni fond:** Preporučuje se uspostava fonda za dodatnu podršku palijativnim korisnicima i njihovim obiteljima.

Palijativna skrb ključna je za očuvanje dostojanstva terminalno oboljelih korisnika, a njezin daljnji razvoj zahtijeva međuresornu suradnju i istraživanje održivih financijskih modela za osiguravanje dostupnosti.

Tablica 5: Procjena potreba za socijalnim uslugama za starije osobe

BROJ STARIJIH OSOBA U RIZIKU U ŽUPANIJI	% STARIJIH OSOBA U RIZIKU U POTREBI ZA SOCIJALNIM USLUGAMA	Broj starijih osoba u riziku u potrebi za socijalnom uslugom (očekivani broj korisnika)	Postojeći broj starijih osoba u riziku koje koriste navedenu uslugu	Razlika između broja starijih osoba u potrebi te broja starijih osoba koje sada koriste uslugu
STARIJE OSOBE SNIŽENIH FUNKCIONALNIH SPOSOBNOSTI	SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI			
	Pomoć u kući koja uključuje organiziranje prehrane 29% starijih osoba sniženih funkcionalnih sposobnosti	615	73	542
	Pomoć u kući koja ne uključuje organiziranje prehrane 29% starijih osoba sniženih funkcionalnih sposobnosti	615	325	290
	Smještaj (krizni ili u drugim okolnostima) ili organizirano stanovanje za starije osobe 37% starijih osoba sniženih funkcionalnih sposobnosti	785	Smještaj u domu 1289 Smještaj koji organizira vjerska zajednica/udruga Smještaj kod fizičke osobe ili udomiteljske obitelji 149 Organizirano stanovanje	653
	DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI			
	Organizirani prijevoz i pratnja za starije i nemoćne osobe 29% starijih osoba sniženih funkcionalnih sposobnosti	615	181	434
	Alarmni dojavni sustav za starije osobe (npr. SOS narukvice) 41% starijih osoba sniženih funkcionalnih sposobnosti	870	0	870
	Stanovanje u vlastitom domu uz intenzivnu i kontinuiranu podršku 8% starijih osoba sniženih funkcionalnih sposobnosti	170	548	378
	DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI			
	DRUGE USLUGE IZ SEKTORA ZDRAVSTVA			
	Njega u kući 29% starijih osoba sniženih funkcionalnih sposobnosti	615	48	567
STARIJE OSOBE NARUŠENA MENTALNOG ZDRAVLJA	SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI			
	Boravak 30% starijih osoba s teškoćama mentalnog zdravlja motiviranih za uslugu	5779	94	5685

BROJ STARIJIH OSOBA U RIZIKU U ŽUPANIJI	% STARIJIH OSOBA U RIZIKU U POTREBI ZA SOCIJALNIM USLUGAMA	Broj starijih osoba u riziku u potrebi za socijalnom uslugom (očekivani broj korisnika)	Postojeći broj starijih osoba u riziku koje koriste navedenu uslugu	Razlika između broja starijih osoba u potrebi te broja starijih osoba koje sada koriste uslugu
	Savjetovanje, psihosocijalno savjetovanje ili psihosocijalna podrška za odraslu osobu starije dobi 20% starijih osoba s teškoćama mentalnog zdravlja motiviranih za uslugu	3853	Savjetovanje 9 Psihosocijalno savjetovanje 46 Psihosocijalna podrška za odraslu osobu starije dobi 263	3535
DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI ILI KROZ SEKTOR CIVILNOG DRUŠTVA				
	Klub/centar za druženje starijih osoba 50% starijih osoba s teškoćama mentalnog zdravlja motiviranih za uslugu	9632	0	9632
STARIJE OSOBE OBOLJELE OD DEMENCIJE	DRUGE USLUGE IZ SEKTORA ZDRAVSTVA			
	Kontinuirana njega u kući za oboljele od demencije 30% starijih oboljelih od demencije	201	0	201
BROJ STARIJIH OSOBA KOJE IMAJU NJEGOVATELJA KOJIMA JE POTREBNA PODRŠKA	SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI			
	Savjetovanje obitelji, psihosocijalno savjetovanje obitelji ili psihosocijalna podrška članovima obitelji starije osobe 100% starijih osoba koje imaju negovatelja/skrbnika kojima je potrebna podrška	424	Savjetovanje 3 Psihosocijalno savjetovanje Psihosocijalna podrška	421
DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI				
	Privremeni/povremeni smještaj radi predaha od skrbi 30% starijih osoba koje imaju negovatelja/skrbnika kojima je potrebna podrška	127	0	127
	Usluga privremene njege u kući radi predaha od skrbi 70% starijih osoba koje imaju negovatelja/skrbnika kojima je potrebna podrška	297	0	297
DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI				
DRUGE USLUGE IZ SEKTORA ZDRAVSTVA				
TERMINALNO BOLESNE OSOBE	Palijativna skrb u kući 80% korisnika u potrebi za palijativnom skrbi			
	Stacionarna palijativna skrb 20% korisnika u potrebi za palijativnom skrbi			

3.1.5. Zaključak o trenutačnoj dostupnosti socijalnih usluga

Analiza stanja dostupnosti socijalnih usluga u Varaždinskoj županiji ukazuje na razvijenu mrežu koja uključuje brojne primjere dobre prakse, ali i prostor za daljnji razvoj i prilagodbu potrebama korisnika.

Djeca u riziku od 0 do 19 godina

Za djecu s teškoćama u razvoju, djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi te djecu u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti posebno su prepoznati kvalitetni programi poput onih Centra za mentalno zdravlje djece i mladih te pomoćnika u nastavi. Međutim, dodatna pažnja potrebna je razvoju rane intervencije, privremenog smještaja i socijalnog mentorstva kako bi se osigurala pravovremena podrška i uključivanje svih ranjivih skupina.

Građani u riziku u dobi od 20. do 64. godine

Za odrasle osobe prepoznate su potrebe za jačanjem programa savjetovanja, psihosocijalne podrške i integracijskih usluga za obitelji, osobe s invaliditetom te građane u riziku od siromaštva. Postojeći napori, poput suradnje Zavoda za javno zdravstvo na prevenciji ovisnosti i mentalnih problema, predstavljaju dobru osnovu za daljnje širenje kapaciteta i prilagodbu specifičnim potrebama korisnika.

Izbjeglice i pripadnici romske nacionalne manjine

Pripadnici romske zajednice i izbjeglice imaju na raspolaganju određene inicijative, no prepoznata je potreba za dodatnim uslugama poput jezične podrške, interkulturalnih medijatora i programa socijalne integracije. Primjeri dobre prakse uključuju postojeće kapacitete za kulturalno osjetljivo udomiteljstvo koji se mogu dalje razvijati za potrebe specifičnih skupina.

Osobe starije životne dobi

Starije osobe imaju pristup raznolikim uslugama uključujući razvijene kapacitete za smještaj u domovima i stanovanje uz podršku. Istaknuta su područja za daljnji razvoj poput pomoći u kući, organiziranog prijevoza te podrške njegovateljima. Palijativna skrb, koja uključuje usluge za terminalno bolesne osobe i njihove obitelji, dobro je razvijena, no potrebna je bolja koordinacija i širenje usluga.

Preporuke:

- **unaprjeđenje postojećih usluga:** Daljnje jačanje dobro razvijenih programa, poput mentalnog zdravlja djece, pomoći u kući i palijativne skrbi kako bi se omogućila veća obuhvatnost korisnika.
- **razvoj novih usluga:** Uspostava dodatnih programa socijalnog mentorstva, privremenog smještaja i podrške njegovateljima te inovativnih programa za izbjeglice i pripadnike romske zajednice.
- **suradnja među sektorima:** Jačanje koordinacije između socijalnog, zdravstvenog i obrazovnog sektora kako bi se osigurala sveobuhvatna podrška korisnicima.
- **edukacija i informiranje:** Povećanje ulaganja u edukaciju stručnog kadra te informiranje korisnika o postojećim uslugama.
- **razvoj infrastrukture:** Usmjeravanje sredstava na širenje kapaciteta za usluge pomoći u kući, privremene njege i specijalizirane programe za starije osobe i osobe s invaliditetom.

Varaždinska županija pokazuje značajan potencijal za daljnje unaprjeđenje socijalnih usluga temeljen na postojećim primjerima dobre prakse i osnaženom pristupu potrebama svih korisnika. Sustavnim razvojem i boljom koordinacijom mogu se osigurati održivi modeli podrške i unaprijediti kvaliteta života svih ranjivih skupina.

3.2. Procjena kapaciteta pružatelja socijalnih usluga za održivi razvoj kvalitetnih socijalnih usluga

Predstavnici Obiteljskog centra ističu kako su usluge socijalne skrbi na području Varaždinske županije dobro pokrivene za sve korisničke skupine. Osim njihova rada važnu ulogu imaju i mnoge udruge koje pružaju podršku različitim skupinama korisnika. Također, nisu upoznati s postojanjem usluga koje se ne mogu osigurati kroz mrežu socijalnih usluga niti s korisničkim skupinama kojima se usluge ne mogu pružiti. Nadalje, nisu zabilježili slučajeve nemogućnosti realizacije usluga zbog nedostatka financijskih sredstava ili iz drugih razloga.

Obiteljski centar ne provodi terenski rad osim prilikom organizacije radionica što znači da se izravno ne susreću s izazovima na terenu ili u kriznim situacijama koje bi zahtijevale drugačiju zakonsku regulativu. Međutim, polovicu radnog vremena posvećuju preventivnim programima koji su ključni za sprječavanje neprihvatljivih oblika ponašanja. Kroz radionice obuhvaćaju raznolike korisničke skupine uključujući djecu, mlade, roditelje te pripadnike romske populacije za koju su osmislili poseban program. Informacije o svim programima dostupne su na njihovoj web stranici i društvenim mrežama.

Unatoč kvaliteti postojećih programa djelatnici Obiteljskog centra ističu potrebu za jačanjem stručnih i organizacijskih kapaciteta. Veći broj stručnjaka omogućio bi pružanje šireg spektra usluga i bolje odgovaranje na potrebe korisnika. Također, naglašavaju važnost stručnih usavršavanja koja smatraju nužnima za praćenje svjetskih trendova i osiguranje kvalitete usluga. Bez kontinuiranih edukacija, kažu, ne bi mogli adekvatno odgovoriti na izazove koje donosi rad s korisnicima.

Područni ured Hrvatskog zavoda za socijalni rad Varaždin suočava se s nizom izazova u pružanju socijalnih usluga na svom području. Iako postoji pružatelj usluge pomoći u kući u vidu organiziranja prehrane, nedostaju pružatelji koji bi korisnicima mogli pružati i dodatne usluge poput obavljanja kućanskih poslova, održavanja osobne higijene te zadovoljavanja drugih svakodnevnih potreba, sukladno zakonu. Osim toga, korisnicima koji imaju dovoljno vlastitih sredstava za plaćanje ovakvih usluga ne omogućava se privatno ugovaranje.

Također, ne postoje odgovarajuće usluge za maloljetne počinitelje kaznenih i prekršajnih djela poput psihosocijalne podrške uz dnevni boravak, upućivanja u dnevne centre ili osiguravanja kratkotrajnog smještaja za djecu i mlade zatečene u skitnji, bijegu od kuće ili samovoljnom udaljavanju iz odgojnih ustanova. Problem je i nedostatak žurnog smještaja za djecu zbog otežavajućih životnih okolnosti u obitelji. Usto, na području Varaždina ne postoji institucija koja bi pružala uslugu psihosocijalne podrške.

Najveći izazov na Odjelu za odrasle predstavlja osiguravanje smještaja za ovisnike, osobe s intelektualnim teškoćama i mentalnim oštećenjima, kao i za one s kombinacijom tih dijagnoza zbog nedostatka smještajnih kapaciteta ili pružatelja usluga. Također, istaknuto je kako trenutačno nedostaju pružatelji usluga poludnevnog i dnevnog boravka za starije i nemoćne osobe, dementne, kao i osobe s intelektualnim i mentalnim oštećenjima.

Problem na terenu dodatno se pogoršava zbog korisnika koji žive sami i nisu u stanju brinuti se o sebi poput dementnih osoba, ovisnika i osoba s mentalnim ili intelektualnim oštećenjima. Kod ovakvih slučajeva nužna je bolja suradnja sa zdravstvenim ustanovama osobito u smislu osiguravanja privremenog zadržavanja korisnika na bolničkom liječenju dok se ne pronađe odgovarajući smještaj. Također, značajan je problem rad s djecom i mladima romske nacionalnosti budući da velik dio stanovništva živi u nepovoljnim socioekonomskim uvjetima što otežava savjetodavni rad. Primjetan je porast problema mentalnog zdravlja kod djece i mladih uključujući konzumaciju opojnih sredstava.

U kriznim situacijama problem bi se mogao riješiti zakonskom regulacijom kojom bi ustanove bile obavezne osigurati slobodna mjesta za krizni smještaj. Trenutačno ova mogućnost postoji samo teoretski, ali nije primjenjiva u praksi zbog popunjenih kapaciteta. Također, smatra se da je potrebna bolja zakonska regulacija međuresorne suradnje osobito sa zdravstvenim sustavom. Nadalje, predloženo je da se izmjenom Statuta i Pravilnika Centra za pružanje usluga u zajednici Varaždin omogući provedba socijalnih usluga i izvršavanje sudskih odgojnih mjera za djecu i mlade s poremećajima u ponašanju.

Preventivni programi prepoznati su kao važan alat za smanjenje opterećenja sustava socijalne skrbi. Smatra se da bi njihova implementacija pomogla spriječiti da korisnici uopće postanu dio sustava, a kod postojećih korisnika smanjila bi se složenost problema. Naglašava se potreba za raznim savjetovalištima za mlade i preventivnim programima usmjerenim na djecu i mlade uključujući pripadnike romske nacionalne manjine. Istaknuta je potreba za jačanjem stručnih i organizacijskih kapaciteta, a stručno usavršavanje ocjenjuje se korisnim za unapređenje rada.

Hrvatski zavod za socijalni rad, Područni ured Ivanec pruža sve usluge socijalne skrbi kroz postojeću mrežu socijalnih usluga na svom području pri čemu ne postoje korisničke skupine kojima se te usluge ne mogu osigurati. Također, nisu zabilježene situacije u kojima realizacija usluga nije bila moguća zbog financijskih ili drugih razloga.

Međutim, ukazuju na značajan nedostatak smještajnih kapaciteta za sve korisničke skupine što predstavlja poseban izazov u kriznim situacijama. To uključuje hitne mjere izdvajanja djece te potrebu za smještajem starijih i bolesnih osoba nakon otpusta iz bolnice bez prethodne najave. Takve situacije zahtijevaju brza i fleksibilna rješenja koja trenutačno postojeći kapaciteti ne mogu zadovoljiti.

Područni ured provodi informiranje javnosti i edukacije smatrajući ih ključnima za unaprjeđenje socijalne skrbi u okviru svog djelovanja. Preventiva se mora provoditi te se provodi putem savjetodavnog rada, tim više što bi zbog objektivnih razloga problemi bili još brojniji.

Kroz savjetodavni rad radi se na jačanju obiteljskih odnosa i dobrosusjedske pomoći kako bi se smanjila potreba za priznavanjem socijalne usluge smještaja, izdvajanja djece iz primarnih obitelji i dr., a vezano uz prijašnje navode o ograničenim smještajnim kapacitetima.

Također, naglašavaju potrebu za jačanjem stručnih i organizacijskih kapaciteta kako bi bolje odgovarali na potrebe na terenu pri čemu stručna usavršavanja značajno doprinose unaprjeđenju svakodnevnog rada i kvalitetnijem rješavanju izazova u praksi.

Hrvatski zavod za socijalni rad, Područni ured Ludbreg identificirao je nekoliko ključnih izazova u pružanju socijalnih usluga na području njihove nadležnosti. Jedan od najvećih problema jest nedostatak smještajnih kapaciteta za psihički bolesne odrasle osobe što godišnje pogađa približno pet korisnika. Također, posebno su ugrožene skupine poput osoba s intelektualnim i mentalnim poteškoćama, beskućnika i osoba kojima je potrebna palijativna skrb, za koje trenutačno ne postoji odgovarajući smještaj.

Dodatni izazovi vezani su uz umirovljenike samce, osobito one s malim mirovinama i lošim stambenim uvjetima koji zahtijevaju povećanu podršku. Osim toga, u slučajevima obiteljskog nasilja počinitelji, kojima je izrečena zabrana približavanja, često nemaju osiguran alternativni smještaj što dodatno komplicira krizne situacije osobito kada su te osobe suočene s ozbiljnim zdravstvenim problemima.

Stručni radnici Područnog ureda Ludbreg naglašavaju da u tjednu mogu posvetiti samo oko jednog sata preventivnim programima, uglavnom kroz savjetovanja s korisnicima i upućivanje na programe koje provode obiteljski centri i udruge. Smatraju da bi bolja povezanost s udrugama koje provode preventivne programe značajno unaprijedila kvalitetu socijalnih usluga.

Potreba za povećanjem stručnih kapaciteta istaknuta je kao jedan od ključnih prioriteta, a stručna se usavršavanja smatraju nužnima za kvalitetnije odgovaranje na izazove u praksi. Unatoč prepoznatim izazovima ured ističe kako sve usluge koje trenutačno pružaju korisnicima mogu biti realizirane, pri čemu ne nailaze na prepreke u vidu financijskih ili drugih ograničenja.

Zaključno, Područni ured Ludbreg identificira povećanje smještajnih kapaciteta osobito za najranjivije skupine kao ključno za unapređenje socijalne skrbi. Jačanje stručnih timova i proširenje preventivnih programa ključni su koraci prema pružanju kvalitetnije podrške korisnicima.

Hrvatski zavod za socijalni rad, Područni ured Novi Marof identificirao je ključne izazove u pružanju socijalnih usluga na području Varaždinske županije. Iako osnovne usluge pokrivaju mnoge potrebe korisnika, određene skupine i specifične usluge ostaju nedovoljno zastupljene što stvara značajne izazove u svakodnevnom radu.

Jedan od glavnih problema odnosi se na nedostatak usluge pomoći u kući za starije i nemoćne osobe te osobe s invaliditetom. Iako im je osigurana usluga organiziranja prehrane poput pripreme i dostave obroka, nisu dostupne usluge održavanja osobne higijene, obavljanja kućanskih poslova i drugih svakodnevnih potreba. Uz to, beskućnici i ovisnici su korisničke skupine kojima trenutačno nije moguće osigurati odgovarajuće usluge unutar mreže socijalne skrbi.

Dodatni izazovi uključuju nedostatak pružatelja usluga u županiji što ograničava dostupnost ključnih oblika skrbi poput organiziranog prijevoza za umirovljenike, smještajnih kapaciteta za beskućnike, dnevnih i poludnevnih boravaka za starije osobe, osobe s invaliditetom te djecu osnovnoškolske dobi s problemima u ponašanju. Ove usluge su ključne za kvalitetnu podršku ranjivim skupinama, ali trenutačno nisu dostatno razvijene.

Na terenu se dodatno susreću s problemima realizacije smještaja u kriznim situacijama zbog ograničenih kapaciteta što otežava hitno zbrinjavanje korisnika. Također, samačka staračka kućanstva u prometno izoliranim područjima suočena su s ozbiljnim izazovima zbog nedostupnosti osnovnih usluga i prijevoza do obližnjih gradova. Osim toga, hrvatski branitelji često odbijaju koristiti socijalne usluge jer ne vide sebe kao dio tog sustava što dodatno otežava njihovu integraciju u postojeći sustav podrške.

Rješavanje ovih problema zahtijeva povećanje broja pružatelja socijalnih usluga, osnivanje mobilnih timova za rad s različitim korisničkim skupinama te razvoj kapaciteta za smještaj i dnevne boravke. Mobilni timovi, u suradnji sa zdravstvenim sustavom i sustavom socijalne skrbi, omogućili bi bolju podršku korisnicima osobito onima u ruralnim područjima. Preventivni programi, premda se trenutačno ne provode, mogli bi igrati ključnu ulogu u podizanju svijesti korisnika i jačanju njihove otpornosti na izazove suvremenog života.

Osim toga, ističe se potreba za jačanjem stručnih i organizacijskih kapaciteta kao i za intenziviranjem međuresorne suradnje između svih dionika uključenih u pružanje socijalnih usluga. Stručna usavršavanja prepoznata su kao važan alat za unapređenje rada stručnih radnika i poboljšanje kvalitete socijalne skrbi.

Zaključno, rješavanje ovih izazova zahtijeva sustavan pristup, povećanje resursa i razvoj inovativnih usluga koje će odgovoriti na specifične potrebe korisničkih skupina. Time bi se značajno unaprijedila dostupnost i kvaliteta socijalne skrbi na području Varaždinske županije osobito za najranjivije korisnike.

3.2.1. Procjena kapaciteta korisnika socijalnih usluga

U sklopu izrade **Socijalnog plana Varaždinske županije za razdoblje 2024. - 2026.** provedeni su intervjui s ukupno **52 korisnika** socijalnih usluga. Cilj ove aktivnosti bio je razumjeti potrebe, iskustva i izazove korisnika te osigurati da planiranje i razvoj socijalnih usluga budu usklađeni s realnim potrebama zajednice.

Popis pružatelja socijalnih usluga i broj intervjuiranih korisnika:

- Dom za žrtve obiteljskog nasilja »Utočište sv. Nikola«, Varaždin - 1 korisnik
- Društvo multiple skleroze, Varaždin - 4 korisnika
- Dom za starije i nemoćne osobe, Varaždin - 5 korisnika
- Udruga »Novi put« Varaždin - 2 korisnika
- Caritasov dom za starije i nemoćne »Sv. Ivan Krstitelj« - 6 korisnika
- Dom za starije i nemoćne »Dom sv. Ane« - 6 korisnika
- Dom zdravlja Varaždinske županije - 1 korisnik
- Udruga za ranu intervenciju Varaždinske županije - 3 korisnika

- Obiteljski dom Jamnik - 3 korisnika
- Dom socijalne skrbi za starije i nemoćne osobe - Dom Lekić - 6 korisnika
- ZIPKA - Udruga udomitelja Varaždinske županije - 2 korisnika
- Dom Smiljan - 10 korisnika
- Centar za rehabilitaciju Varaždin - Dom Lekić - 3 korisnika.

Roditelji djece korisnika **Udruge za ranu intervenciju Varaždinske županije** u intervjuima su istaknuli ključne izazove i potrebe u skrbi za djecu s razvojnim teškoćama ukazujući na nedostatke sustava i mogućnosti za unapređenje podrške i inkluzije u zajednici.

Djeca, korisnici Udruge, suočavaju se s razvojnim teškoćama uključujući kašnjenje u komunikaciji, poteškoće u socijalnoj interakciji, s problemima senzorne integracije te nemogućnosti prepoznavanja opasnosti. Ove poteškoće često izazivaju nerazumijevanje i nedostatak empatije u okolini što dodatno opterećuje obitelji. Roditelji su naveli da koriste razne terapije poput radne terapije, logopedskih usluga i senzorne integracije, no kapaciteti Udruge i javnog sustava nisu dostatni zbog čega su često prisiljeni oslanjati se na privatne usluge što predstavlja financijski teret.

Roditelji su istaknuli da obrazovne ustanove poput vrtića i škola ne pridaju dovoljno pažnje djeci s teškoćama. Naglasili su da asistenti i odgajatelji često nisu dovoljno uključeni u aktivnosti integracije čime se otežava sudjelovanje djece u grupnim aktivnostima i svakodnevnim zajedničkim zadacima. Smatraju da bi povećanjem angažmana osoblja i organizacijom zajedničkih aktivnosti za djecu sa i bez teškoća moglo doći do poboljšanja inkluzije i razumijevanja.

Posebno su istaknuli potrebu za boljom dostupnošću specijaliziranih usluga u Varaždinskoj županiji poput senzorne sobe, neurofeedback terapije te usluga neuropedijatra i psihologa. Trenutačno su obitelji prisiljene tražiti takve usluge u Zagrebu što predstavlja dodatno opterećenje. Također, mnogi roditelji zbog financijskih ograničenja ne mogu priuštiti djeci potrebne terapije što dodatno ističe potrebu za financijskom podrškom obiteljima djece s teškoćama.

Roditelji su naglasili važnost edukacije i senzibilizacije zajednice kako bi se povećalo razumijevanje i empatija prema djeci s teškoćama u razvoju. Predložili su dodatne aktivnosti poput jahanja i plivanja koje bi mogle biti subvencionirane kako bi bile dostupne širem krugu korisnika. Također su istaknuli potrebu za jačanjem preventivnih programa i boljim informiranjem roditelja o dostupnim uslugama i terapijama.

Roditelji smatraju da je potrebno dodatno jačanje stručnih i organizacijskih kapaciteta kako bi se proširila dostupnost i kvaliteta usluga. Kontinuirana stručna usavršavanja i bolja međusektorska suradnja prepoznate su kao ključne za unaprjeđenje sustava podrške. Unatoč izazovima roditelji izražavaju zadovoljstvo suradnjom s Udrugom za ranu intervenciju, posebno u segmentima komunikacije i povezanosti sa socijalnim i zdravstvenim sustavom.

Korisnici **Društva multiple skleroze Varaždinske županije**, odrasle osobe oboljele od ove bolesti, prepoznaju značajnu ulogu Udruge u njihovom svakodnevnom životu. Ističu kako im Udruga pruža brojne usluge uključujući osobnu asistenciju, sudjelovanje u kreativnim radionicama i predavanjima te pristup specijalistima poput neurologa, fizijatra i ginekologa. Uz to, korisnici naglašavaju važnost pomoći domaćica koje dolaze u njihove domove i olakšavaju svakodnevne aktivnosti. Posebno pohvaljuju rad mobilnog tima koji pruža podršku novim i postojećim korisnicima kroz informiranje i razgovore. Također, ističu financijsku podršku Grada i Županije te njihovu osvjешtenost o potrebama osoba oboljelih od multiple skleroze.

Unatoč ovoj podršci korisnici Društva suočavaju se s nizom izazova koji otežavaju kvalitetu njihovog života i funkcioniranje Udruge:

- **prostor za Udrugu:** Postojeći prostor smatraju skućenim i nedostatnim te ističu potrebu za proširenjem ili preseljenjem u odgovarajući prostor.
- **pravna podrška:** Naglašavaju važnost osnivanja pravne službe na razini Županije koja bi bila dostupna svim udrugama i pružala pomoć u rješavanju pravnih pitanja.
- **pristupačnost i mobilnost:** Osobe u kolicima suočavaju se s otežanim pristupom javnim ustanovama. Također, navode potrebu za organiziranim prijevozom na liječničke preglede i kod specijalista.
- **zdravstveni sustav i školstvo:** Smatraju kako je potrebno poboljšati zdravstveni sustav te uvesti volontiranje kroz školske programe kako bi se povećala svijest o potrebama osoba s invaliditetom.
- **osvjешtavanje zajednice:** Predlažu kampanje za upoznavanje javnosti s preprekama i poteškoćama s kojima se oboljeli suočavaju kako bi se povećala empatija i razumijevanje.
- **infrastruktura za osobe s invaliditetom:** Ističu potrebu za izgradnjom sadržaja poput igrališta i bazena koji bi bili pristupačni osobama s invaliditetom.
- **topli obrok i asistenti:** Izrazili su potrebu za omogućavanjem toplih obroka te rješavanjem problema nedostatka osobnih asistenata.
- **preventivni programi:** Naglašavaju važnost edukacija o zdravom načinu života uključujući prevenciju ovisnosti (šećer, alkohol, pušenje) i promicanje higijene sna.
- **jačanje kapaciteta:** Smatraju da je potrebno zaposliti više ljudi u Udruzi i Županiji radi pisanja i provođenja projekata koji bi osigurali sredstva iz fondova Europske unije za poboljšanje života osoba s invaliditetom.

- **Vijeće za osobe s invaliditetom:** Predlažu osnivanje Vijeća pri Županiji koje bi zastupalo interese osoba s invaliditetom prilikom izrade financijskih planova.

Korisnici Društva multiple skleroze naglašavaju potrebu za poboljšanjem uvjeta koji bi im omogućili veću neovisnost, bolju integraciju u zajednicu i kvalitetniji život. Unatoč postojećoj podršci potrebno je ulaganje u infrastrukturu, resurse i programe kako bi se osigurala sveobuhvatna pomoć osobama oboljelima od multiple skleroze.

Dom Smiljan pruža smještaj za psihički bolesne odrasle osobe. Tijekom intervjua s korisnicima ustanovljeno je da ih je teško uključiti u komunikaciju jer često ne razumiju ili ne znaju izraziti svoje potrebe. Prema njihovim odgovorima čini se da su zadovoljni osnovnim uvjetima u domu i ne iznose dodatne zahtjeve što može ukazivati na ograničenu svijest o potencijalnim potrebama ili pravima.

Korisnici sudjeluju u radnoj terapiji, kojoj prisustvuju svi koji žele i mogu, što doprinosi njihovoj svakodnevnoj aktivnosti i uključenosti. Međutim, ističu jedan od glavnih problema: nedovoljnu komunikaciju i posjete od strane njihovih socijalnih radnika (voditelja slučaja) ili socijalnih radnika skrbnika po službenoj dužnosti. Ova situacija ukazuje na manjak suradnje s nadležnim Područnim uredom Hrvatskog zavoda za socijalni rad.

Korisnici dobivaju jednokratne naknade dva puta godišnje za osnovne potrebe poput odjeće i obuće. No, iznosi ovih naknada ovise o diskrecijskoj procjeni socijalnih radnika što može dovesti do nejednakosti među korisnicima. Ova praksa naglašava potrebu za jasnijim standardima i boljom suradnjom između doma i nadležnih institucija.

Dom Lekić smješta starije osobe koje su tijekom intervjua izrazile zadovoljstvo pruženim uslugama. Smatraju da dom prepoznaje njihove potrebe i nastoji im osigurati kvalitetne uvjete života. Korisnici ne verbaliziraju dodatne potrebe što može ukazivati na njihovo zadovoljstvo smještajem ili na ograničenu svijest o mogućim poboljšanjima.

Unatoč općem zadovoljstvu korisnici prepoznaju manjak čistačica i njegovateljica kao značajan izazov. To može utjecati na kvalitetu usluge i svakodnevnu skrb, posebno u ustanovama s većim brojem korisnika.

Privatni domovi, poput Doma Lekić, djeluju prema vlastitim pravilima, cijenama i uslugama što korisnicima omogućuje određeni izbor, ali istovremeno uvjetuje dostupnost smještaja financijskim mogućnostima. Unatoč tome dom nastoji pružiti što bolje uvjete što korisnici prepoznaju i cijene.

U oba doma korisnici izražavaju zadovoljstvo osnovnim uvjetima i uslugama, ali identificirani su i ključni izazovi:

1. Dom Smiljan:

- potrebno je osigurati bolju suradnju s Hrvatskim zavodom za socijalni rad i češće posjete socijalnih radnika kako bi se korisnicima pružila adekvatnija podrška
- praksa diskrecijske procjene visine jednokratnih naknada mogla bi se standardizirati radi pravednije raspodjele sredstava.

2. Dom Lekić:

- manjak čistačica i njegovateljica zahtijeva dodatno zapošljavanje kako bi se osigurala odgovarajuća skrb za sve korisnike
- potrebno je kontinuirano prilagođavanje usluga s obzirom na specifične potrebe korisnika.

Unatoč postojećim izazovima oba doma nastoje svojim korisnicima osigurati kvalitetne uvjete i skrb, što korisnici prepoznaju i cijene. Međutim, dodatna ulaganja u osoblje, standardizacija usluga i poboljšanje suradnje s vanjskim institucijama mogla bi značajno unaprijediti kvalitetu života njihovih korisnika.

Obiteljski dom Jamnik

Korisnici se osjećaju kao da su dio obitelji što doprinosi njihovom zadovoljstvu i osjećaju pripadnosti. Općina je aktivno angažirana u pružanju podrške korisnicima. Županija nije pokazala značajniji angažman. Područni ured Hrvatskog zavoda za socijalni rad trebao bi biti uključeniji u aktivnosti i pružanje podrške. Najveći problem s kojim se korisnici suočavaju je nedostatak financijskih sredstava što direktno utječe na njihovu kvalitetu života i mogućnost bolje skrbi. Korisnici su generalno zadovoljni uvjetima života. Posebno uživaju u aktivnostima vezanim uz vrtlarstvo i brigu o životinjama. Korisnicima su dostupne razne aktivnosti poput lova i pecanja. Sudjeluju i u zajedničkim aktivnostima u lokalnoj zajednici kao što su posjete djece i velečasnog što dodatno doprinosi osjećaju uključenosti i zadovoljstva. Veći angažman Centra za socijalnu skrb i dodatna financijska podrška bili bi ključni za unapređenje uvjeta i zadovoljstva korisnika.

Caritasov dom za starije »Sv. Ivan Krstitelj«

Intervjuirano je sedam korisnika, a u razgovoru je sudjelovala i njegovateljica. Korisnici su izrazili zadovoljstvo životom u domu i istaknuli raznolikost sadržaja koji im je na raspolaganju. Svakodnevno sudjeluju u organiziranim vježbama, imaju pristup raznim sadržajima poput misa, zбора i satova glume. Posebno uživaju u radu u vrtu što doprinosi njihovom zadovoljstvu i osjećaju ispunjenosti. Njihove su osnovne potrebe u potpunosti zadovoljene, a dom se trudi prilagoditi aktivnosti individualnim interesima i afinitetima korisnika čime kontinuirano radi na poboljšanju kvalitete njihova života.

Dom prima velik broj upita za smještaj, kako putem Zavoda za socijalni rad, tako i privatnih zahtjeva. Međutim, prekapacitiranost doma, koja odražava općeniti nedostatak mjesta u sektoru, predstavlja izazov. Ovo stanje dodatno otežava realizaciju hitnih smještaja, dok zaposlenici često rade pod pritiskom zbog preopterećenosti.

Osim povećanja kapaciteta smještaja istaknuta je i potreba za proširenjem kapaciteta sanitetskog prijevoza što bi značajno unaprijedilo usluge i olakšalo svakodnevno funkcioniranje doma. Unatoč tim izazovima dom ostaje posvećen kontinuiranom unapređenju kvalitete života svojih korisnika.

Udruga »Novi put«, Dom za žrtve obiteljskog nasilja i Udruga udomitelja pružaju ključnu podršku osjetljivim skupinama, no intervjui s korisnicima ukazuju na izazove i potrebe koje je potrebno adresirati kako bi se poboljšala kvaliteta usluga i života korisnika.

Udruga »Novi put« - beskućnici

Korisnici Udruge »Novi put«, beskućnici, izrazili su zadovoljstvo osnovnim uslugama koje im se pružaju uključujući smještaj, odjeću i obuću te mogućnost održavanja osobne higijene. Navode da im Udruga osigurava sve osnovne potrebe, no ističu problem nedostatka novčanih sredstava što otežava njihovu svakodnevnicu. Korisnici ostvaruju pravo na zajamčenu minimalnu naknadu i povremeno na jednokratnu novčanu pomoć, ovisno o potrebi i procjeni.

Dom za žrtve obiteljskog nasilja

Korisnice Doma za žrtve obiteljskog nasilja suočavaju se s izazovom napuštanja vlastitog doma kako bi pro našle sigurno utočište. Iako im Dom pruža nužne uvjete, ističu potrebu za boljom informiranosti o svojim pravima i mogućnostima. Posebno naglašavaju važnost dobivanja pravovremenih informacija o puštanju nasilnika na slobodu što trenutno osigurava Ministarstvo pravosuđa putem specijaliziranih odjela. Osim toga, žrtvama je potrebna kontinuirana psihosocijalna podrška kako bi se lakše nosile s emocionalnim i praktičnim posljedicama nasilja.

Udruga udomitelja

Udruga udomitelja podržava djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi i odrasle osobe smještene u udomiteljskim obiteljima.

Korisnici i udomitelji ukazuju na nekoliko ključnih problema:

- teškoće u obrazovnim i zdravstvenim ustanovama: Djeca u udomiteljskim obiteljima često nailaze na nerazumijevanje u vrtićima i školama te se suočavaju s izazovima u pristupu zdravstvenim uslugama poput logopeda, psihologa i savjetnika zbog dugih čekanja.
- nedostatak sustavne podrške udomiteljima: Udomitelji se oslanjaju na međusobnu podršku, no sustavna pomoć izostaje. Postoji potreba za boljom međuresornom suradnjom između pravosuđa, socijalne skrbi, zdravstva i školstva.
- smanjenje broja udomitelja: Istovremeni porast broja korisnika i smanjenje broja udomitelja zahtijeva promicanje udomiteljstva kroz sustavne kampanje i bolju suradnju udruga s Hrvatskim zavodom za socijalni rad.
- potreba za odmorom udomitelja: Zbog iscrpljenosti i zdravstvenih problema udomiteljima je potreban sustav koji bi im omogućio privremeni odmor od skrbi.

Korisnici ovih udruga prepoznaju značaj pružene podrške, no ističu potrebe koje nadilaze osnovne usluge. Ključni prioriteti uključuju:

- povećanje financijske potpore za beskućnike
- bolju informiranost i podršku za žrtve obiteljskog nasilja
- unapređenje sustava podrške udomiteljima kroz jačanje međuresorne suradnje, osiguranje boljeg pristupa obrazovnim i zdravstvenim uslugama te promoviranje udomiteljstva.

Sustavni pristup i bolja koordinacija između različitih institucija ključni su za poboljšanje kvalitete života ovih osjetljivih skupina i održivost usluga koje koriste.

Centar za rehabilitaciju Varaždin - Dom Lekić

Korisnici Doma Lekić, osobe s invaliditetom, smještene u organiziranoj stambenoj zajednici suočavaju se s nizom izazova koji otežavaju njihovu svakodnevnicu. Među najvećim problemima ističu se nedostatak osoblja, neprilagođena gradska infrastruktura, jezične barijere, dugo čekanje na medicinske preglede te nedostatak prilagođenog prijevoza.

Korisnici naglašavaju potrebu za osiguravanjem osobnih asistenata, psiholoških terapija te angažmanom medicinskih sestara i njegovatelja. Poboljšanje mobilnosti kroz nabavu prilagođenih vozila i veća uključenost lokalne zajednice ključni su za povećanje njihove socijalne uključenosti. Financijski problemi, osobito vezani uz nadoplatu lijekova, dodatno opterećuju ovu skupinu.

Preventivni programi koji uključuju sport i društvene aktivnosti te mjere za zapošljavanje korisnika prepoznati su kao prioriteti za njihovu bolju integraciju u društvo.

Dom za starije i nemoćne osobe »Dom sv. Ane«

Korisnici Doma sv. Ane izrazili su zadovoljstvo životom u zajednici i raznovrsnim aktivnostima poput zajedničkih vježbi, šaha, ručnog rada i binga. Istaknuli su važnost organiziranog prijevoza na medicinske preglede koji značajno olakšava pristup zdravstvenim uslugama. Također, naglašavaju kvalitetan odnos s osobljem i stručnu podršku uključujući usluge fizioterapeuta koji pridonose njihovoj psihofizičkoj dobrobiti.

Posebno cijene mogućnost zajedničkog smještaja bračnih parova što im omogućuje očuvanje obiteljskih veza. Smatraju da lokalna zajednica prepoznaje njihove potrebe i aktivno podržava njihove aktivnosti.

Dom za starije i nemoćne osobe Varaždin

Korisnici Doma Varaždin također su izrazili visoko zadovoljstvo dostupnim uslugama ističući profesionalnost osoblja i raznovrsnost sadržaja koji pridonose kvaliteti života. Zaposlenici su opisani kao ljubazni, komunikativni i uvijek spremni pomoći, a korisnici se aktivno uključuju u aktivnosti koje omogućuju njihovu veću socijalnu uključenost.

Lokalna zajednica prepoznaje potrebe korisnika doma, a organizirano vježbanje i druge aktivnosti doprinose njihovom zdravlju i osjećaju ispunjenosti.

Dom zdravlja Varaždinske županije - palijativna skrb

Gospođa Nataša Dumbović, koja radi s korisnicima palijativne skrbi, ukazala je na ključne izazove osobito u ruralnim područjima. Istaknula je nedostatak zdravstvenih i socijalnih resursa te probleme samačkog stanovništva koje nema obiteljsku podršku.

Naglasila je potrebu za uspostavom savjetovališta za palijativne bolesnike radi informiranja o njihovim pravima i osiguravanja brze pomoći. Ruralna područja suočena su s posebnim izazovima u osiguravanju prehrane i pružanju osnovnih usluga što dodatno pogoršava nedostatak osoblja i interesa za rad u sektoru palijativne skrbi.

Preventivni programi fokusirani na najčešće bolesti i uzroke smrti te edukacija građana o pomoći palijativnim bolesnicima ključni su za unaprjeđenje sustava. Gospođa Dumbović naglašava važnost boljeg povezivanja zdravstvenog i socijalnog sustava te osiguravanja barem jedne patronažne sestre za obiteljske domove.

Tablica 6: Popis pružatelja socijalnih usluga na području Varaždinske županije

NAZIV USTANOVE	USLUGA	BROJ KORISNIKA USLUGE
Ben d.o.o. - Dom Benko	Boravak - starije osobe	30
Caritas Varaždinske biskupije	Pučka kuhinja i/ili dostava pripremljenih gotovih obroka (koji nisu obuhvaćeni uslugom pomoć u kući)	220
Caritasov dom za starije i nemoćne osobe »Sv. Ivan Krstitelj«, Ivanec	Smještaj ili organizirano stanovanje - starije osobe	Smještaj u domu 120
Centar za odgoj i obrazovanje »Tomislav Špoljar«	Boravak - djeca s teškoćama u razvoju	20
Centar za pružanje usluga u zajednici, Ivanec	Smještaj ili organizirano stanovanje - djeca i mladi s problemima u ponašanju	Djeca u domu 26
	Smještaj ili organizirano stanovanje - Djeca i mladi u kriznim situacijama	Djeca i mladi u domu 19
Centar za pružanje usluga u zajednici, Varaždin	Boravak - djeca i mladi s problemima u ponašanju	11
	Boravak - osobe s invaliditetom	13
	Specijalizirani prijevoz i pratnja - osobe s invaliditetom	9
Centar za rehabilitaciju, Varaždin	Smještaj ili organizirano stanovanje - osobe s invaliditetom	Organizirano stanovanje 33 Dom socijalne skrbi 91
Dom Greda d.o.o.	Smještaj - starije i teško bolesne odrasle osobe	14
Obiteljski dom za starije i nemoćne »Levanić«	Smještaj ili organizirano stanovanje - starije osobe	Smještaj u domu 20
Dom za starije i teško bolesne osobe »Ljuba Voda«	Smještaj ili organizirano stanovanje - starije osobe	Smještaj u domu 60
Dom Mraz d.o.o.	Smještaj ili organizirano stanovanje - odrasle osobe s mentalnim oštećenjem i ovisnici	49
Dom »Novi život«	Smještaj ili organizirano stanovanje - starije osobe	Smještaj u domu 69

NAZIV USTANOVE	USLUGA	BROJ KORISNIKA USLUGE
Dom socijalne skrbi za starije i nemoćne osobe, Varaždin	Smještaj ili organizirano stanovanje - starije osobe	Smještaj u domu 138
Dom za starije i nemoćne osobe »Sv. Josip«	Smještaj ili organizirano stanovanje - starije osobe	Smještaj u domu 18
Dom sv. Terezije	Smještaj ili organizirano stanovanje - starije osobe	Smještaj u domu 19
Dom »Vuković«	Smještaj ili organizirano stanovanje - starije osobe	Smještaj u domu 10
Dom za odrasle osobe »Bistričak«	Smještaj ili organizirano stanovanje - odrasle osobe s mentalnim oštećenjem i ovisnici	Organizirano stanovanje 16 Dom socijalne skrbi 200
Dom za odrasle Jalžabet	Smještaj ili organizirano stanovanje - odrasle osobe s mentalnim oštećenjem	Organizirano stanovanje 5 Dom socijalne skrbi 101
Dom za starije i nemoćne osobe - Dom sv. Ane	Smještaj ili organizirano stanovanje - starije osobe	82
Dom za starije i nemoćne osobe »Matija«	Smještaj ili organizirano stanovanje - starije osobe	Smještaj u domu 85
	Pomoć u kući koja uključuje organiziranje prehrane - starije osobe	51
Dom za starije i nemoćne osobe, Varaždin	Boravak - starije osobe	9
	Smještaj ili organizirano stanovanje - starije osobe	Smještaj u domu 360
Dom za starije i nemoćne osobe »Iris«	Smještaj ili organizirano stanovanje - starije osobe	Smještaj u domu 19
Dom za žrtve obiteljskog nasilja »Utočište sveti Nikola«	Smještaj - žrtve nasilja u obitelji	1
Društvo Crvenog križa Varaždinske županije	Pomoć u kući koja ne uključuje organiziranje prehrane - starije osobe	67
Društvo multiple skleroze Varaždinske županije	Psihosocijalna podrška - odrasle osobe s invaliditetom	300
	Usluga osobne asistencije - odrasle osobe s invaliditetom	Osobni asistent 25
Društvo osoba s invaliditetom, Varaždin	Psihosocijalna podrška - odrasle osobe s invaliditetom	32
	Pomoć u kući - osobe s invaliditetom	2
	Pomoć u kući koja ne uključuje organiziranje prehrane - starije osobe	58
	Usluga osobne asistencije - osobe s invaliditetom	25
	Specijalizirani prijevoz i pratnja - odrasle osobe s invaliditetom	87
	Pomoćnik u nastavi/stručni komunikacijski posrednik - DSTR	23
Hrvatski Crveni križ Gradsko društvo Crvenog križa Varaždin	Pomoć u kući koja ne uključuje organiziranje prehrane - starije osobe	1
	Usluga osobne asistencije - osobe s invaliditetom	3
	Organizirani prijevoz i pratnja - starije i nemoćne osobe	181
	Pučka kuhinja i/ili dostava pripremljenih gotovih obroka -	2
	Građani u prehrambenoj deprivaciji	
	Posudionica i servisiranje ortopedskih i medicinskih pomagala - osobe u riziku od siromaštva s kroničnim bolestima	241
	Usluge za prevladavanje jezičnih barijera - izbjeglice i osobe pod međunarodnom zaštitom	Prevođenje i tumačenje 25 Tečajevi hrvatskog jezika 25

NAZIV USTANOVE	USLUGA	BROJ KORISNIKA USLUGE
Hrvatski Crveni križ Gradsko društvo Crvenog križa Ludbreg	Psihosocijalna podrška - starije osobe	35
	Psihosocijalno savjetovanje - starije osobe	35
	Pomoć u kući koja ne uključuje organiziranje prehrane - starije osobe	133
	Stanovanje u vlastitom domu uz intenzivnu i kontinuiranu podršku - starije osobe	133
	Posudionica i servisiranje ortopedskih i medicinskih pomagala	Ne znaju točan broj korisnika
Hrvatski Crveni križ Gradsko društvo Crvenog križa Ivanec	Psihosocijalna podrška - starije osobe	48
	Pomoć u kući - osobe s invaliditetom	48
	Pomoć u kući koja uključuje organiziranje prehrane - starije osobe	42
	Stanovanje u vlastitom domu uz intenzivnu i kontinuiranu podršku - starije osobe	157
	Pomoć i podrška u obrazovanju za djecu u riziku od siromaštva	116
	Socijalna samoposluga i/ili dostava/podjela namirnica - odrasli građani	574
	Njega u kući - starije osobe	48
	Posudionica i servisiranje ortopedskih i medicinskih pomagala - osobe u riziku od siromaštva s kroničnim bolestima	7
	Podrška u zapošljavanju - građani u teškoj materijalnoj i socijalnoj deprivaciji	8
Hrvatski savez gluhih i nagluhih	Usluga osobne asistencije - osobe s invaliditetom	Komunikacijski posrednik 44
»Ludbreško sunce« - Udruga za osobe s invaliditetom	Boravak - DSTR	15
	Boravak - osobe s invaliditetom	15
	Smještaj ili organizirano stanovanje - osobe s invaliditetom	Udruga/vjerska zajednica 25
	Usluga osobne asistencije - osobe s invaliditetom	Osobni asistent 13
Naš dom 365, Organizacijska jedinica Dom »Dragica«	Smještaj ili organizirano stanovanje - starije osobe	Smještaj u domu 20
Obiteljski dom za starije i nemoćne osobe, vl. Gabrijela Kosanović	Smještaj ili organizirano stanovanje - starije osobe	Smještaj u domu 7
Obiteljski dom za stare i nemoćne »Jamnik«	Smještaj ili organizirano stanovanje - starije osobe	Smještaj kod fizičke osobe ili udomiteljske obitelji 19
Obiteljski dom »Jelenski«	Boravak - starije osobe	15
Obiteljski dom »Liber«	Smještaj ili organizirano stanovanje - starije osobe	Smještaj u domu 20
Obiteljski dom »Milja« - dom za starije i nemoćne osobe	Smještaj ili organizirano stanovanje - starije osobe	Smještaj u domu 20
Obiteljski dom »Sanja«	Smještaj ili organizirano stanovanje - starije osobe	Smještaj u domu 17
Obiteljski dom »Seketin«	Smještaj ili organizirano stanovanje - odrasle osobe s mentalnim oštećenjem i ovisnici	Smještaj u domu 20
Obiteljski dom »Smiljan«	Smještaj ili organizirano stanovanje - odrasle osobe s mentalnim oštećenjem i ovisnici	20
Obiteljski broj »Smiraj«	Smještaj ili organizirano stanovanje - starije osobe	Smještaj u domu 20

NAZIV USTANOVE	USLUGA	BROJ KORISNIKA USLUGE
Obiteljski dom »Sveti Florijan«	Smještaj ili organizirano stanovanje - osobe s invaliditetom	Kod fizičke osobe 20
Obiteljski dom »Sveti Vinko«	Smještaj ili organizirano stanovanje - starije osobe	20
Obiteljski dom »Sveta Rita«	Smještaj ili organizirano stanovanje - starije osobe	Smještaj kod fizičke osobe ili udomiteljske obitelji 11
Obiteljski dom »Sveti Antun«	Boravak - starije osobe	20
Obiteljski dom »Zlatne godine«	Smještaj ili organizirano stanovanje - starije osobe	5
Obiteljski dom Željka Ljubić	Smještaj ili organizirano stanovanje - starije osobe	Smještaj kod fizičke osobe ili udomiteljske obitelji 20
Općina Petrijanec	Pomoć u kući - osobe s invaliditetom	5
	Pomoć u kući koja ne uključuje organiziranje prehrane - starije osobe	66
Udruga za osobe s intelektualnim oštećenjem »Sunce«, Varaždin	Boravak - odrasle osobe s mentalnim oštećenjima i ovisnici	11
	Smještaj - odrasle osobe s mentalnim oštećenjima i ovisnici	Organizirano stanovanje 3
Sveta Rozalija j.d.o.o.	Boravak - starije osobe	20
Udruga gluhih i nagluhih grada Varaždina i Varaždinske županije	Logopedska terapija - DSTR	10
Udruga gluhoslijepih osoba Varaždinske županije	Usluga osobne asistencije - osobe s invaliditetom	Komunikacijski posrednik 24
Udruga »Novi put«	Boravak - građani u riziku od beskućništva	19
	Smještaj ili organizirano stanovanje - beskućnici	Prenočište 16
Udruga savjetovališta »Uz tebe sam«	Psihosocijalna podrška djetetu ili obitelji djeteta s teškoćama u razvoju	114 (39 djece i 75 roditelja)
	Usluga osobne asistencije - osobe s invaliditetom	Osobni asistent 4
	Logopedska terapija - DSTR	15
	<i>Program podrške prevencije vršnjačkog nasilja</i>	359
Udruga slijepih Varaždinske županije, Varaždin	Usluga osobne asistencije - osobe s invaliditetom	Videćeg pratitelja 47
Udruga udomitelja »Nada«, Ivanec	Smještaj ili organizirano stanovanje do 26. godine - djeca i mladi u alternativnim oblicima skrbi izvan obitelji	25
	Smještaj ili organizirano stanovanje - starije osobe	Kod fizičke ili udomiteljske obitelji 19
	Dodatan rad s udomiteljima za udomiteljstvo u skladu s etničkim, jezičnim, kulturnim i vjerskim podrijetlom djeteta	15 udomiteljskih obitelji
	Edukacije i supervizije za udomitelje	15
	Kvalitetno provođenje slobodnog vremena	25
	Individualna pomoć u učenju djeci s teškoćama	8
	Radionice za mlade kao priprema za osamostaljenje	8
	Mentorstvo za mlade	3

NAZIV USTANOVE	USLUGA	BROJ KORISNIKA USLUGE
Udruga za ranu intervenciju Varaždinske županije	Rana razvojna podrška 4 - 7 godina - DSTR	39
	Psihosocijalna podrška djetetu ili obitelji djeteta s teškoćama u razvoju	8
Udruga žena Bednja	Socijalna samoposluga i/ili dostava/podjela namirnica - građani u prehrambenoj deprivaciji	37
	Posudionica i servisiranje ortopedskih i medicinskih pomagala - osobe u riziku od siromaštva sa kroničnim bolestima	3
	NE PRUŽA USLUGE	0
»ZIPKA« Udruga udomitelja za djecu i mlade Varaždinske županije	Smještaj ili organizirano stanovanje do 26. godine - djeca i mladi u alternativnim oblicima skrbi izvan obitelji	Djeca i mladi u organiziranom stanovanju: 1
	Smještaj ili organizirano stanovanje za majke/roditelja s djecom - majke/roditelji s djecom u kriznoj situaciji	5
	Pomoćnik u nastavi/stručni komunikacijski posrednik - DSTR	27
	Mentorstvo za mlade	5
	Edukativno-socijalizacijske radionice za djecu	199
	Edukativno-socijalizacijske radionice za djecu i mlade s teškoćama u razvoju	10
	Radionice organiziranog provođenja slobodnog vremena	77
	Grupe podrške za udomitelje	19
	Supervizija za udomitelje	9
	Edukativne radionice za udomitelje	18
	Kreativne radionice	24
	Grupe podrške za udomitelje	6
	Pomoć u učenju	25
Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Varaždinske Toplice	Edukacijski rehabilitator	100
	Logoped	104
	Radni terapeut	82
	Fizioterapeut	200
Opća bolnica Varaždin	Psiholog	132
	Logoped	766
	Fizioterapeut	696
	Psiholog	921

4. CILJEVI, MJERE I AKTIVNOSTI

Socijalni plan Varaždinske županije za razdoblje 2024. - 2026. godine usmjeren je na jačanje postojeće mreže socijalnih usluga, povećanje kapaciteta te prilagodbu specifičnim potrebama korisnika. Analiza trenutačne dostupnosti ukazuje na potrebu za unaprjeđenjem pristupačnosti, razvojem inovativnih usluga i boljom podrškom ranjivim skupinama.

Plan je usklađen s ključnim strateškim dokumentima na nacionalnoj i europskoj razini uključujući Nacionalni plan razvoja socijalnih usluga, Strategiju borbe protiv siromaštva i socijalne uključenosti te Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2021. - 2027. Korištenjem sredstava Europskog socijalnog fonda plus (ESF+) i usklađivanjem s Kohezijskom politikom EU osigurava se dugoročna održivost i kvaliteta socijalnih usluga.

Cilj implementacije plana je stvaranje inkluzivnog i pravednog sustava socijalne skrbi koji će učinkovito odgovarati na potrebe različitih skupina stanovništva uključujući starije osobe, djecu i mlade, osobe s invaliditetom

i marginalizirane skupine. Ključni prioriteti uključuju povećanje smještajnih kapaciteta za najranjivije skupine, razvoj inovativnih usluga poput mobilnih timova i savjetovališta te proširenje usluga u ruralnim područjima.

Ciljevi i mjere povezane s planom

Cilj 1: Povećanje kapaciteta za socijalne usluge s najvećim jazom između potreba i ponude

- **Mjera 1:** Provođenje dodatnih aktivnosti za korisnike usluga domova za starije i nemoćne osobe.
- **Mjera 2:** Revitalizacija postojećih senzornih soba s ciljem unaprjeđenja kvalitete života korisnika.

Cilj 2: Razvoj inovativnih socijalnih usluga

- **Mjera 1:** Razvijanje novih oblika usluga kroz uključivanje korisnika socijalne skrbi.
- **Mjera 2:** Razvijanje usluge predaha od pružanja njege.
- **Mjera 3:** Osnivanje Centra podrške Varaždinske županije kao nove socijalne usluge za unaprjeđenje socijalne uključenosti.
- **Mjera 4:** Osnivanje Centra za pomoć u kući Varaždinske županije usmjerenog na pružanje personalizirane pomoći korisnicima u njihovim domovima.

Cilj 3: Povećanje obuhvata i dostupnosti socijalnih usluga za pojedine skupine korisnika

- **Mjera:** Povećanje dostupnosti socijalnih usluga u ruralnim područjima. Organiziranje mobilnih timova i volonterskih aktivnosti s ciljem približavanja socijalnih usluga korisnicima u izoliranim područjima.

Naglasak na dugoročne projekte

Poseban naglasak stavljen je na projekte **Osnivanje Centra podrške Varaždinske županije** i **Centar za pomoć u kući Varaždinske županije** koji će se uvrstiti u Akcijski plan. Za ove projekte redovito će se pratiti natječajni za dodjelu bespovratnih sredstava, prvenstveno kroz ESF+ i druge europske ili nacionalne izvore financiranja. Cilj je razvijati međuzupanijsku suradnju, osigurati održivost modela socijalnih usluga te povećati socijalnu uključenost svih korisnika.

Uvođenjem i razvojem ovih projekata planira se intenzivirati suradnja s drugim županijama, razmjenjivati dobre prakse i stvarati mrežu pružatelja inovativnih socijalnih usluga.

Kvantifikacija i pojašnjenje ciljeva, mjera i aktivnosti vezanih uz pružanje socijalnih usluga u Varaždinskoj županiji u razdoblju 2024. - 2026.

Tablica 7: Cilj 1: Povećanje kapaciteta za socijalne usluge s najvećim jazom između potreba i ponude

Pokazatelj ostvarenosti cilja:				
Početna vrijednost 2024. godine: 10				
Ciljna vrijednost 2026. godine: 130				
Razlika: 120				
Mjera:	Indikator realizacije mjere:	Aktivnosti	Nositelji/sunositelj i aktivnosti:	Izvori financiranja
Dodatne aktivnosti za korisnike usluga domova za starije i nemoćne	Broj korisnika koji koriste mjere	Svaki dom treba dati 1 pokretnog korisnika za odlazak u kazalište, knjižnicu i slična druženja s ciljem uključivanja i senzibiliziranja zajednice i korisnika domova, očekivani broj korisnika je 100	Pružatelji socijalnih usluga (domovi za starije i nemoćne osobe), predstavnici JL(R)S, udruge	EU fondovi (ESF+), proračuni županije i lokalnih jedinica, donacije
Revitalizacija postojećih senzornih soba		Uključivanje djece iz rane prevencije i roditelja kroz pružanje usluga djeci i omogućavanje roditeljima predaha od brige za dijete 2 sata tjedno, očekivani broj djece je 10, kao i 20 roditelja		

Tablica 8: Cilj 2: Razvoj inovativnih socijalnih usluga

Cilj 2: Razvoj inovativnih socijalnih usluga				
Pokazatelj ostvarenosti cilja:				
Početna vrijednost 2024. godine: 0				
Ciljna vrijednost 2026. godine: 300				
Razlika: 300				
Mjera:	Indikator realizacije mjere:	Aktivnosti:	Nositelji/sunositelji aktivnosti:	Izvori financiranja:
Razvijanje novih oblika usluga kroz uključivanje korisnika socijalne skrbi	Broj implementiranih usluga	Suradnja korisnika socijalnih usluga s područnim uredima Hrvatskog zavoda za socijalni rad s ciljem osnaživanja i informiranja korisnika koji nisu upoznati sa svojim pravima, očekivani broj korisnika po svakoj godini je 12	Udruge, JLRS, područni uredi Hrvatskog zavoda za socijalni rad, roditelji i korisnici	Proračuni JLRS, donacije, ESF+
Razvijanje usluge predaha od pružanja njege	Broj korisnika usluga	Pozitivan primjer je Alzheimer caffe, po uzoru na to roditeljima će se jednom mjesečno organizirati u JLRS - ovima mogućnost predaha i međusobnog osnaživanja u trajanju od 2 sata, očekivani broj roditelja je 30		
Osnivanje Centra podrške Varaždinske županije	Broj osnovanih centara (1 do kraja 2026. god.) Broj korisnika uključenih u programe Centra (100 do 2026. god.)	<ol style="list-style-type: none"> 1. priprema i planiranje: Izrada projektne dokumentacije, osiguranje financiranja i tehničke pripreme. 2. osnivanje centra: Uspostava infrastrukture za rad Centra podrške uz podršku lokalnih partnera. 3. programi edukacije: Organizacija radionica za korisnike i stručnjake uključujući emocionalnu podršku i osnaživanje. 4. suradnja s dionicima: Jačanje mreže dionika i promocija socijalnih usluga u zajednici. 5. praćenje i evaluacija: Redovita evaluacija učinka programa na korisnike i zajednicu. 	Varaždinska županija, JLS, gradska društva Crvenog križa, udruge	ESF+, proračun Varaždinske županije i JLS-ova te državni proračun
Osnivanje Centra za pomoć u kući Varaždinske županije	Broj osnovanih centara (1 do kraja 2024. god.) Broj korisnika (200 do kraja 2026. god.) Broj dodatnih financijskih izvora (minimalno 3 do kraja 2026. god.)	Razvoj i uspostava Centra za pomoć u kući Aktivnosti: <ol style="list-style-type: none"> 1. izrada projektne dokumentacije za osnivanje Centra (do sredine 2024.god.) 2. uređenje prostora i opremanje Centra (do kraja 2024.god.) 3. zapošljavanje stručnog osoblja (socijalni radnici, njegovatelji, kuhari, vozači) 4. edukacija osoblja za rad s korisnicima i OSI. 	Varaždinska županija, JLS, gradska društva Crvenog križa, udruge	ESF+, proračun Varaždinske županije i JLS-ova te državni proračun, javno privatna partnerstva

		<p>Pružanje socijalnih usluga kroz Centar Aktivnosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. organizacija dostave toplih obroka (procjena: 100 korisnika do 2026.god.) 2. osiguranje osobne njege za korisnike koji žive sami ili u izoliranim područjima (50 korisnika) 3. organizacija psihosocijalne podrške i radionica (30 korisnika godišnje) 4. suradnja s volonterima i lokalnim udrugama za proširenje usluga (10 volontera godišnje). <p>Održavanje održivosti Centra Aktivnosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. priprema prijava na natječajne za ESF+ i nacionalne programe 2. razvoj modela suradnje s lokalnim JLRS-ovima i udrugama 3. kampanje za uključivanje donatora i sponzora. 		
--	--	--	--	--

Tablica 9: Cilj 3: Povećanje obuhvata i dostupnosti socijalnih usluga za pojedine skupine korisnika

Cilj 3: Povećanje obuhvata i dostupnosti socijalnih usluga za pojedine skupine korisnika				
Pokazatelj ostvarenosti cilja:				
Početna vrijednost 2024. godine: 0				
Ciljna vrijednost 2026. godine: 20				
Razlika: 20				
Mjera:	Indikator realizacije mjere:	Aktivnosti:	Nositelji/sunositelji i aktivnosti:	Izvori financiranja:
Povećanje dostupnosti socijalnih usluga u ruralnim područjima	Broj korisnika koji koriste mobilne socijalne usluge	Organiziranje volontera unutar osnovnih i srednjih škola, očekivani broj djece koja bi se uključila u posjete starijima i nemoćnima u ruralnim područjima je 10	Područni uredi Hrvatskog zavoda za socijalni rad, gradska društva Crvenog križa, osnovne i srednje škole	JLRS proračuni, ESF+, donacije
		Organiziranje terenskih timova koji će pružati usluge i savjetovanje u udaljenim područjima, očekivani broj timova je po područnim uredima i GD CK županije 4		
		Provođenje informativnih kampanja i radionica za povećanje svijesti o dostupnim uslugama, očekivani broj kampanja je 1 godišnje		

5. PRAĆENJE I EVALUACIJA SOCIJALNOG PLANA VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

Praćenje i evaluacija Socijalnog plana Varaždinske županije ključni su za uspješnu implementaciju ciljeva i mjera te za transparentno upravljanje resursima. Ovi procesi omogućuju kontinuirano praćenje napretka, prilagodbu strategija prema stvarnim potrebama zajednice i unaprjeđenje sustava socijalnih usluga. Poseban naglasak stavljen je na povećanje kapaciteta usluga, razvoj inovativnih oblika skrbi i poboljšanje dostupnosti u ruralnim područjima.

Metodologija praćenja i vrednovanja temelji se na jasnim smjernicama koje uključuju učestalost procjene, mjerljive pokazatelje, alate za vrednovanje te angažman vanjskih stručnjaka.

- Učestalost procjene:
 - **godišnje vrednovanje** osigurava kontinuirano praćenje provedbe mjera i prilagodbu aktivnosti
 - **trogodišnje vrednovanje** omogućuje procjenu dugoročnih rezultata i učinkovitosti provedbe Socijalnog plana.
- **Mjerljivi pokazatelji** uključuju:
 - broj korisnika uključenih u socijalne usluge
 - geografsku pokrivenost usluga, s naglaskom na ruralna područja
 - učinkovitost korištenja financijskih resursa
 - zadovoljstvo korisnika i pružatelja usluga.
- Alati za vrednovanje:
 - kvantitativne metode poput anketa i statističkih analiza pružaju objektivne podatke o korištenju i učinkovitosti usluga
 - kvalitativni pristupi, uključujući intervjuje i fokus grupe, pružaju dublji uvid u iskustva korisnika i pružatelja usluga.

Akcijски planovi za svaku godinu obuhvaćenu socijalnim planom izrađivat će se kako bi se detaljno operacionalizirale aktivnosti i mjere definirane Socijalnim planom. Planovi će omogućiti:

- identifikaciju koraka i aktivnosti potrebnih za provedbu mjera
- jasno definiranje nadležnosti, resursa i ključnih pokazatelja uspješnosti.

Praćenje provedbe Socijalnog plana provodit će Varaždinska županija uz podršku Savjeta za socijalnu skrb Varaždinske županije. Aktivnosti uključuju godišnje prikupljanje podataka o pruženim uslugama, koordinaciju s dionicima putem sastanaka i radionica te praćenje dostupnosti usluga s naglaskom na ruralna područja. Informacije o provedbi bit će javno dostupne na službenim internetskim stranicama Varaždinske županije.

Vrednovanje Socijalnog plana obuhvaća unutarnju i vanjsku procjenu:

- **godišnje vrednovanje** uključuje analizu opsega pruženih usluga, ocjenu kvalitete i zadovoljstva korisnika te procjenu napretka prema indikacijama definiranim Akcijskim planovima
- **trogodišnje vrednovanje (ex-post evaluacija)** procjenjuje postignuća svih ciljeva i rezultata plana, učinkovitost implementiranih mjera te kapacitete pružatelja usluga. Vanjska evaluacija provodit će se u suradnji s nezavisnim stručnjacima.

Revizija Socijalnog plana moguća je u slučaju promjena zakonodavnog okvira, izvanrednih okolnosti poput pandemija ili ekonomskih kriza te promjena potreba korisnika. Cilj revizije je osigurati da plan ostane relevantan i prilagođen stvarnim potrebama zajednice.

Ovaj sustavni pristup praćenju i evaluaciji omogućit će transparentnu provedbu, optimizaciju resursa i unaprjeđenje socijalnih usluga u Varaždinskoj županiji. Sustavna evaluacija rezultata poslužit će kao temelj za daljnji razvoj i izgradnju pravednijeg i inkluzivnijeg društva.

POPIS TABLICA

Tablica 1: Podaci Specijalne bolnice Varaždinske Toplice o ranoj intervenciji	1641
Tablica 2: Procjena potreba za socijalnim uslugama za djecu u riziku 0 - 19 god. te djecu i mlade 0 - 24 god	1643
Tablica 3: Procjena potreba za socijalnim uslugama za građane u riziku u dobi 20. - 64. godine	1654
Tablica 4: Procjena potreba za socijalnim uslugama za izbjeglice i pripadnike romske nacionalne manjine	1661
Tablica 5: Procjena potreba za socijalnim uslugama za starije osobe	1664
Tablica 6: Popis pružatelja socijalnih usluga na području Varaždinske županije	1672
Tablica 7: Cilj 1: Povećanje kapaciteta za socijalne usluge s najvećim jazom između potreba i ponude	1677
Tablica 8: Cilj 2: Razvoj inovativnih socijalnih usluga	1678
Tablica 9: Cilj 3: Povećanje obuhvata i dostupnosti socijalnih usluga za pojedine skupine korisnika	1679

PRILOG 1. SWOT ANALIZA

Snage (Strengths)	Slabosti (Weaknesses)
<p><u>Razvijen obrazovni sustav</u> Županija ima široku mrežu obrazovnih institucija, uključujući 44 dječja vrtića, 33 matične osnovne škole i 30 područnih škola. Srednje škole i visokoškolske ustanove, poput Fakulteta organizacije i informatike (FOI), Geotehničkog fakulteta te Sveučilišta Sjever, nude kvalitetno obrazovanje i prilagođene programe prema potrebama tržišta rada, osobito u deficitarnim zanimanjima (turizam, ugostiteljstvo, građevinarstvo).</p> <p><u>Povećana socijalna uključenost</u> Županija posjeduje razvijenu mrežu socijalnih usluga za ranjive skupine, uključujući socijalnu skrb, službe za osobe s invaliditetom i djecu s posebnim potrebama te podupire inicijative za inkluziju socijalno osjetljivih osoba u društvo.</p> <p><u>Provedba socijalnog plana</u> Sustavno praćenje i evaluacija socijalnog plana omogućuju ostvarivanje specifičnih ciljeva, osiguravajući transparentnost i odgovornost u upravljanju socijalnim resursima i uslugama.</p> <p><u>Suradnja s EU i međunarodnim institucijama</u> Varaždinska županija koristi sredstva Europske unije za razvoj socijalnih i obrazovnih usluga, što omogućuje dodatna ulaganja u infrastrukturu i socijalnu podršku.</p>	<p><u>Demografski izazovi</u> Starenje stanovništva i iseljavanje mladih uzrokuje manjak radne snage, što negativno utječe na gospodarski razvoj i održivost socijalnih programa. Osobe starije životne dobi imaju povećane zdravstvene potrebe te veću potrebu za socijalnom skrbi.</p> <p><u>Manjak specifičnih podataka za evaluaciju</u> Aplikacija SocSkrb, iako pruža korisne podatke, nije optimizirana za specifične potrebe izrade socijalnog plana, što zahtijeva ručno prikupljanje podataka, povećavajući rizik od netočnosti i nereprezentativnosti.</p> <p><u>Visoka ovisnost o socijalnoj pomoći</u> Iako je korištenje socijalne pomoći u županiji niže od nacionalnog prosjeka, broj korisnika i dalje upućuje na rizik od siromaštva, osobito među starijim osobama i djecom iz socijalno ugroženih obitelji.</p> <p><u>Nedostatak adekvatne infrastrukture u ruralnim područjima</u> Dostupnost socijalnih i zdravstvenih usluga u ruralnim područjima često je ograničena, što može otežati pružanje potrebne pomoći i socijalnih usluga stanovnicima udaljenih naselja.</p>
Prilike (Opportunities)	Prijetnje (Threats)
<p><u>Razvoj socijalnih usluga i infrastrukture u ruralnim područjima</u> Potrebno je ulagati u mobilne socijalne usluge, digitalizaciju i infrastrukturu u ruralnim područjima kako bi se omogućile bolje usluge ranjivim skupinama te smanjile razlike između urbanih i ruralnih sredina.</p> <p><u>Poticanje obrazovnih inicijativa u deficitarnim zanimanjima</u> Razvoj programa za obrazovanje u deficitarnim zanimanjima, osobito u sektoru socijalne skrbi, može pomoći u rješavanju problema manjka kvalificiranog osoblja.</p> <p><u>Suradnja s nevladinim sektorima i donatorima</u> Postojeća mreža socijalnih usluga pruža mogućnost dodatne suradnje s nevladinim organizacijama i međunarodnim donatorima, što bi omogućilo bolju implementaciju socijalnih programa i povećanje financijskih resursa.</p> <p><u>Digitalizacija i modernizacija sustava praćenja socijalnih usluga</u> Razvoj i unaprjeđenje postojećih aplikacija za prikupljanje podataka (poput aplikacije SocSkrb) omogućilo bi učinkovitije praćenje korisnika i bolje izvještavanje, smanjujući administrativne prepreke te poboljšavajući kvalitetu usluga.</p> <p><u>EU sredstva za razvoj socijalnih i obrazovnih programa</u> Varaždinska županija može koristiti EU fondove za financiranje socijalnih i obrazovnih inicijativa, uključujući projekte obrazovanja za deficitarna zanimanja, razvoj infrastrukture za socijalnu skrb te inovacije u zdravstvenim uslugama. Korištenje EU sredstava može ubrzati provedbu socijalnih i obrazovnih reformi.</p> <p><u>Integracija privatnih pružatelja usluga</u> Uključivanje privatnog sektora kroz javno-privatna partnerstva (JPP) može doprinijeti povećanju kapaciteta usluga i smanjenju administrativnih troškova. Privatni pružatelji usluga mogu unijeti nove modele rada, inovacije i veću fleksibilnost u pružanju podrške, čime bi sustav postao učinkovitiji i prilagođeniji potrebama korisnika.</p>	<p><u>Nastavak negativnih demografskih trendova</u> Ako se nastave trendovi starenja stanovništva i iseljavanja mladih, povećat će se socijalne i zdravstvene potrebe, dok će se istovremeno smanjiti broj radno sposobnih osoba, čime se povećava opterećenje socijalnih i zdravstvenih sustava.</p> <p><u>Nejednaka dostupnost socijalnih usluga</u> Razlike u dostupnosti socijalnih usluga između urbanih i ruralnih područja mogu dovesti do socijalne isključenosti, dok će niska dostupnost specijaliziranih usluga u manjim naseljima povećati socijalnu nejednakost.</p> <p><u>Financijska ograničenja</u> Iako županija može koristiti sredstva iz EU fondova, financijska ograničenja mogu usporiti provedbu planiranih socijalnih i obrazovnih programa, osobito u kontekstu smanjenja nacionalnih i lokalnih proračuna.</p> <p><u>Povećanje broja korisnika socijalnih usluga</u> Rast broja korisnika socijalnih usluga, uzrokovan starenjem stanovništva i drugim socijalnim izazovima, mogao bi dovesti do preopterećenja sustava i smanjenja kvalitete usluga.</p>

16.

Na temelju članka 18. stavka 1. Zakona o proračunu («Narodne novine», broj 144/21.), članka 33. točke 19. Statuta Varaždinske županije («Službeni vjesnik Varaždinske županije», broj 14/18., 7/20., 65/20. - pročišćeni tekst i 11/21.) te članka 56. Poslovnika o radu Županijske skupštine («Službeni vjesnik Varaždinske županije», broj 26/18., 7/20., 65/20. - pročišćeni tekst i 11/21.), Županijska skupština Varaždinske županije, na sjednici održanoj 20. ožujka 2025. godine, donosi

ODLUKU**o izmjenama i dopunama
Odluke o izvršavanju Proračuna
Varaždinske županije za 2025. godinu****Članak 1.**

U Odluci o izvršavanju Proračuna Varaždinske županije za 2025. godinu («Službeni vjesnik Varaždinske županije», broj 104/24.), u članku 26. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

»Iznos danih jamstava u 2025. godini može iznositi najviše 3.757.500,00 eura.«

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu prvog dana od dana objave u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 400-01/24-01/5
URBROJ: 2186-01/1-25-18
Varaždin, 20. ožujka 2025.

**Predsjednik Županijske skupštine
dr. sc. Josip Križanić, v.r.**

17.

Na temelju članka 58. Zakona o ustanovama («Narodne novine», broj 76/93., 29/97., 47/99., 35/08., 127/19. i 151/22.), članka 33. točke 4. Statuta Varaždinske županije («Službeni vjesnik Varaždinske županije», broj 14/18., 7/20., 65/20. - pročišćeni tekst i 11/21.) i članka 56. Poslovnika o radu Županijske skupštine Varaždinske županije («Službeni vjesnik Varaždinske županije», broj 26/18., 7/20., 65/20. - pročišćeni tekst i 11/21.) Županijska skupština Varaždinske županije na sjednici održanoj 20. ožujka 2025. godine donosi

ZAKLJUČAK**o davanju suglasnosti na odluke upravnih
vijeća Dom zdravlja Varaždinske županije
i Ljekarne Varaždinske županije o stjecanju
nekretnina i prava služnosti****I.**

Županijska skupština Varaždinske županije izdaje suglasnost na:

- Odluku o stjecanju nekretnina, KLASA: 007-04/25-01/2, URBROJ: 2186-1-26-02-25-3, koju

je Upravno vijeće Ljekarne Varaždinske županije donijelo 24. veljače 2025. godine i

- Odluku o stjecanju nekretnina, KLASA: 025-01/25-01/3, URBROJ: 2186-1-28-10-25-3, koju je Upravno vijeće Doma zdravlja Varaždinske županije donijelo 24. veljače 2025. godine.

II.

Odluke upravnih vijeća iz točke I. priložene su i čine sastavni dio ovog Zaključka.

III.

Ovaj Zaključak objavit će se u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 510-03/23-01/14
URBROJ: 2186-01/1-25-8
Varaždin, 20. ožujka 2025.

**Predsjednik Županijske skupštine
dr. sc. Josip Križanić, v.r.**

18.

Na temelju odredbi članka 85. stavka 2. Zakona o prostornom uređenju («Narodne novine», broj 153/13., 65/17., 114/18., 39/19., 98/19., 67/23.) i odredbe članka 33. točke 4. i 26. Statuta Varaždinske županije («Službeni vjesnik Varaždinske županije», broj 14/18., 7/20., 65/20. - pročišćeni tekst i 11/21.) i članka 56. Poslovnika o radu Županijske skupštine («Službeni vjesnik Varaždinske županije», broj 26/18., 7/20., 65/20. - pročišćeni tekst, 11/21.), Županijska skupština Varaždinske županije na sjednici održanoj 20. ožujka 2025. godine, donosi

ZAKLJUČAK**o prihvaćanju Izvješća o zaključcima stručne
analize zaprimljene inicijative u svrhu
utvrđivanja osnovanosti pokretanja postupka
za izradu i donošenje Urbanističkog plana
uređenja »Hotel i sportsko-rekreacijska
namjena u Trakošćanu«****I.**

Županijska skupština Varaždinske županije prihvaća Izvješće o zaključcima stručne analize zaprimljene inicijative u svrhu utvrđivanja osnovanosti pokretanja postupka za izradu i donošenje Urbanističkog plana uređenja »Hotel i sportsko-rekreacijska namjena u Trakošćanu«.

II.

Županijska skupština Varaždinske županije na temelju Izvješća iz točke I. ovog Zaključka utvrđuje osnovanost pokretanja postupka za izradu i donošenje Urbanističkog plana uređenja »Hotel i sportsko-rekreacijska namjena u Trakošćanu«.

III.

U cilju pokretanja postupka izrade Urbanističkog plana uređenja »Hotel i sportsko-rekreacijska namjena u Trakošćanu« potrebno je provesti propisane prethodne postupke te predložiti Županijskoj skupštini Varaždinske županije Odluku o izradi Urbanističkog plana uređenja »Hotel i sportsko-rekreacijska namjena u Trakošćanu« za donošenje.

Za provedbu aktivnosti iz prethodnog stavka ove točke Zaključka, Županijska skupština Varaždinske županije zadužuje Upravni odjel za prostorno uređenje i graditeljstvo Varaždinske županije i Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije, te druga tijela Varaždinske županije sukladno Zakonu o prostornom uređenju i drugim relevantnim propisima.

IV.

Ovaj Zaključak i Izvješće o zaključcima stručne analize zaprimljene inicijative u svrhu utvrđivanja osnovanosti pokretanja postupka za izradu i donošenje Urbanističkog plana uređenja »Hotel i sportsko-rekreacijska namjena u Trakošćanu« objavljuje se u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«, a stupa na snagu osmog dana od dana objave.

KLASA: 350-01/25-01/3
URBROJ: 2186-01/1-25-3
Varaždin, 20. ožujka 2025.

**Predsjednik Županijske skupštine
dr. sc. Josip Križanić, v.r.**

Na temelju odredbi članka 85. stavka 2. Zakona o prostornom uređenju (»Narodne novine«, broj 153/13., 65/17., 114/18., 39/19., 98/19., 67/23.) i odredbi članka 60. stavka 1. točke 24. i 31. Statuta Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 14/18., 7/20., 65/20. - pročišćeni tekst i 11/21.), župan Varaždinske županije podnosi Županijskoj skupštini Varaždinske županije

I Z V J E Š Ć E (1/25)**o zaključcima stručne analize zaprimljene
inicijative u svrhu utvrđivanja osnovanosti
pokretanja postupka izrade i donošenja
Urbanističkog plana uređenja »Hotel
i sportsko-rekreacijska namjena
u Trakošćanu«**

Člankom 85. stavkom 1. Zakona o prostornom uređenju (»Narodne novine«, broj 153/13., 65/17., 114/18., 39/19., 98/19. i 67/23. - dalje u tekstu: Zakon) propisano je da izradu prostornog plana lokalne i područne (regionalne) razine, kao i njegovih izmjena i dopuna može inicirati svatko, a člankom 85. stavkom 2. Zakona da je župan, gradonačelnik, odnosno načelnik općine dužan najmanje jednom u kalendarskoj godini izvijestiti predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne), odnosno lokalne samouprave o zaključ-

cima stručne analize zaprimljenih inicijativa, u svrhu utvrđivanja osnovanosti pokretanja postupka za izradu i donošenje prostornog plana, odnosno njegovih izmjena i dopuna.

Varaždinska županija je krajem 2024. godine zaprimila inicijativu Hotela Trakošćan d.o.o., Trg žrtava fašizma 6, 10000 Zagreb (koji je u sastavu PSH - PREMIUM STAR HOTELS GROUP) za izradu Urbanističkog plana uređenja - UPU 2 Trakošćan za izdvojeno građevinsko područje izvan naselja županijskog značaja, gospodarske namjene - ugostiteljsko-turističke: hotel i sportsko rekreacijske namjene, u Trakošćanu (Općina Bednja). Podnositelj inicijative je naveo da je spreman financirati izradu Urbanističkog plana uređenja (dalje u tekstu: UPU) u cijelosti.

O zaprimljenoj inicijativi provedena je stručna analiza od strane Zavoda za prostorno uređenje Varaždinske županije, a u svrhu utvrđivanja osnovanosti pokretanja postupka za izradu i donošenje predmetnog UPU-a. Stručna analiza je u privitku ovog Izvješća.

Slijedom navedenog, župan Varaždinske županije podnosi ovo Izvješće o zaključcima stručne analize zaprimljene inicijative u svrhu utvrđivanja osnovanosti pokretanja postupka za izradu i donošenje Urbanističkog plana uređenja »Hotel i sportsko-rekreacijska namjena u Trakošćanu«.

Stručnom analizom je utvrđeno i zaključeno sljedeće:

- Podnositelj inicijative Hotel Trakošćan d.o.o. je vlasnik cjelokupnog područja obuhvata planiranog UPU-a (čkb. 8720/1, 8720/2, 8720/3, 8720/6, 8720/7, 8720/8 (dio), 8720/9, 8720/10, 8720/11, 8720/12, 8720/13, 8720/14, 8721, 8730, 8733/28, 8733/29, 8733/30, 8733/31; sve k.o. Trakošćan).
- Radi unaprjeđenja i proširenja svoje ponude Hotel Trakošćan d.o.o. ima želju i namjeru pristupiti izgradnji vanjskog bazena i sunčališta povezanog sa SPA zonom uz njenu rekonstrukciju unutar postojećeg hotela, te izgradnji i uređenju posebne atrakcije u vidu vanjskog dječjeg igrališta (kao interaktivni mali grad).
- Prostornim planom Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 8/00., 29/06., 16/09., 96/21., 20/24. i 34/24. - pročišćeni tekst - dalje u tekstu: PPŽ) predmetno područje koje je u vlasništvu Hotela Trakošćan d.o.o. je planirano kao izdvojeno građevinsko područje izvan naselja županijskog značaja, gospodarske namjene - ugostiteljsko-turističke: Hotel Trakošćan i sportsko-rekreacijske namjene Trakošćan sa sekundarnom ugostiteljsko-turističkom namjenom - kamp (Trakošćan, Općina Bednja).
- Za navedeno izdvojeno građevinsko područje PPŽ-om je propisana obveza izrade UPU-a županijskog značaja za navedene namjene (UPU - 2), za čiju izradu su PPŽ-om propisane smjernice. Kako je PPŽ-om utvrđen županijski značaj UPU-a, propisani postupci za njegovu izradu i donošenje su u nadležnosti tijela Varaždinske županije.

- S obzirom na propisanu obvezu izrade UPU-a, te zakonske odredbe, za gradnju i uređenje potrebnih sadržaja unutar navedenog područja obuhvata UPU-a, osobito u neizgrađenom dijelu tog područja, potrebno je prethodno izraditi i donijeti UPU temeljem kojeg će se moći izdavati propisani akti za gradnju građevina i uređenje prostora.
- Stoga je cilj da se izradom UPU-a prostor detaljnije razradi prema namjenama, uključivo površine javne namjene, te propišu uvjeti uređenja i korištenja prostora, odnosno provedbe za moguće zahvate u obuhvatu UPU-a (građevinske zahvate, kako rekonstrukcije postojećeg hotela uz eventualnu nadogradnju, tako i gradnje potrebnih sadržaja kao što su bazen, dječje igralište kao interaktivni mali grad, te drugih potrebnih pratećih sadržaja). Isto tako, UPU-om je potrebno obuhvatiti i mogućnost izgradnje, te propisivanje uvjeta za izgradnju drugih sadržaja omogućenih PPŽ-om, kao što su ostali potrebni sportsko-rekreacijski sadržaji, izgradnja/uređenje manjeg kampa kao sekundarne namjene, apartmanskog naselja i dr.

Kroz postupak izrade UPU-a »Hotel i sportsko-rekreacijska namjena u Trakošćanu« potrebno je u skladu s važećim propisima i pravilima struke analizirati i utvrditi sve potrebne stručne parametre za pojedine elemente UPU-a.

- Iako bi se neke od namjera investitora potencijalno mogle izvesti i bez donošenja UPU- (rekonstrukcija unutar postojeće građevine), u konzultaciji s nadležnim upravnim tijelom za provođenje prostornih planova Varaždinske županije, utvrđeno je da se za cjelokupno predviđene zahvate ne bi mogli izdati akti za građenje bez izrađenog UPU-a. Ujedno, postojanjem UPU-a otvaraju se mogućnosti za ostale potencijalne i buduće namjere i potrebe investitora, te realizaciju svih ostalih PPŽ-om omogućenih sadržaja (sportsko-rekreacijskih sadržaja, manjeg kampa, apartmanskog naselja i dr.).
- Slijedom svega analiziranog, prema **zaključcima stručne analize utvrđeno je da je navedena inicijativa za izradu UPU-a »Hotel i sportsko-rekreacijska namjena u Trakošćanu« smisljena i utemeljena, te da se pokretanje izrade predmetnog UPU-a može smatrati osnovanim.**

Ukoliko Županijska skupština Varaždinske županije utvrdi osnovanost pokretanja postupka izrade UPU-a »Hotel i sportsko-rekreacijska namjena u Trakošćanu« provest će se propisani prethodni postupci te potom predložiti Županijskoj skupštini donošenje Odluke o izradi UPU-a »Hotel i sportsko-rekreacijska namjena u Trakošćanu«.

Kroz postupak izrade UPU-a »Hotel i sportsko-rekreacijska namjena u Trakošćanu« će se u skladu s važećim propisima i pravilima struke analizirati i utvrditi svi potrebni stručni parametri za pojedine elemente UPU-a.

U prilogu ovog Izvješća je Stručna analiza zaprimljene inicijative u svrhu utvrđivanja osnovanosti pokretanja postupka za izradu i donošenje Urbanističkog plana uređenja »Hotel i sportsko-rekreacijska namjena u Trakošćanu« koja čini sastavni dio Izvješća, a koja nije predmet objave u službenom glasilu.

KLASA: 350-01/25-01/3
URBROJ: 2186-02/1-25-1
Varaždin, 11. ožujka 2025.

ŽUPAN
Anđelko Stričak, v.r.

19.

Na temelju odredbe članka 15. Zakona o izvlaštenju i određivanju naknade (»Narodne novine«, broj 74/14., 69/17. i 98/19.), članka 33. točke 4. Statuta Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 14/18., 7/20., 65/20. - pročišćeni tekst i 11/21.) i članka 56. Poslovnika o radu Županijske skupštine (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 26/18., 7/20., 65/20. - pročišćeni tekst i 11/21.), Županijska skupština Varaždinske županije, na sjednici održanoj 20. ožujka 2025. godine, donosi

ZAKLJUČAK

o davanju pozitivnog mišljenja korisniku izvlaštenja trgovačkom društvu Galdi Mineral d.o.o. radi podnošenja prijedloga za utvrđivanje interesa Republike Hrvatske

I.

Daje se pozitivno mišljenje na prijedlog trgovačkog društva Galdi Mineral d.o.o., Vinogradska ulica 20a, 42223 Varaždinske Toplice, OIB:05359898093, kao korisnika izvlaštenja, da se Vladi Republike Hrvatske uputi prijedlog radi utvrđivanja interesa Republike Hrvatske za izvođenje radova na eksploatacijskom polju »Turnišće« na nekretnini označenoj kao:

- č.k.br. 6505 ORANICA RAKOVICA sa 2654 m², površina unutar eksploatacijskog polja 2.180,85 m², upisana u zk.ul.br. 10535, k.o. Varaždin II. Kao vlasnik i posjednik predmetne nekretnine upisan je Habulan Miljenko, Graberje 23, Varaždin,

temeljem I. izmjene i dopune Lokacijske dozvole izdane od Varaždinske županije, Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša, Sjedište Varaždin, KLASA: UP/I-350-05/18-01/000003, URBROJ: 2186/1-06/5-18-0009, od 11. travnja 2018. godine, pravomoćne i izvršne dana 5. rujna 2019. godine, Lokacijske dozvole izdane od Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine, Uprava za prostorno uređenje i dozvole državnog značaja, Sektor lokacijskih dozvola i investicija KLASA: UP/I-350-05/24-01/000058, URBROJ: 531-08-2-1-24-0017, od 26. kolovoza 2024. godine te novog Rješenja o utvrđivanju eksploatacijskog polja pijeska i šljunka »Turnišće« KLASA: UP/I-310-01/24-03/238, URBROJ: 526-06-2-1-1-24-1, od 18. rujna 2024. godine.

II.

Konstatira se da je Općinsko vijeće Općine Sračinec na sjednici održanoj dana 23. prosinca 2024. godine donijelo Zaključak o davanju pozitivnog mišljenja korisniku izvlaštenja trgovačkom društvu Galdi Mineral d.o.o. radi podnošenja Vladi Republike Hrvatske prijedloga za utvrđivanje interesa Republike Hrvatske, KLASA: 943-01/24-01/1, URBROJ: 2186-7-02/1-24-2.

III.

Ovaj Zaključak objavit će se u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 302-03/25-01/1
URBROJ: 2186-01/1-25-3
Varaždin, 20. ožujka 2025.

Predsjednik Županijske skupštine
dr. sc. Josip Križanić, v.r.

20.

Na temelju odredaba članka 118. i 119. Zakona o sudovima (»Narodne novine«, broj 28/13., 33/15., 82/15., 82/16., 67/18., 126/19., 130/20., 21/22., 60/22., 16/23., 155/23. i 36/24.), članka 2. točke XI. Zakona o područjima i sjedištima sudova (»Narodne novine«, broj 67/18. i 21/22.), a u vezi s člankom 77. stavkom 2. točkom 5. Zakona o Državnom sudbenom vijeću (»Narodne novine«, broj 116/10., 57/11., 130/11., 13/13., 28/23., 82/15., 67/18., 126/19., 80/22., 16/23., 83/23. i 155/23.) i članka 33. točke 34. Statuta Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 14/18., 7/20., 65/20. - pročišćeni tekst i 11/21.),

Županijska skupština Varaždinske županije, na sjednici održanoj 20. ožujka 2025. godine, donosi

RJEŠENJE**o razrješenju i imenovanju sudaca porotnika
Županijskog suda u Varaždinu**

I.

Razrješuje se dužnosti suca porotnika Županijskog suda u Varaždinu sudac porotnik JOSIP HERENT, imenovan Rješenjem o imenovanju sudaca porotnika Županijskog suda u Varaždinu (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 77/21., 96/21., 69/22., 86/24 i 104/24.).

II.

Za sutkinju porotnicu Županijskog suda u Varaždinu imenuje se MANUELA MALTARIĆ.

III.

Sutkinja porotnica iz točke II. ovoga Rješenja imenuje se na vrijeme od četiri godine, nakon čega može biti ponovno imenovana.

IV.

Ovo Rješenje objavit će se u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 029-02/24-01/13
URBROJ: 2186-01/1-25-27
Varaždin, 20. ožujka 2025.

Predsjednik Županijske skupštine
dr. sc. Josip Križanić, v.r.

AKTI ŽUPANA**27.**

Na temelju članka 48. točke 6. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi Zakona o lokalnoj i područnoj (»Narodne novine«, broj 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 36/09, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 123/17, 98/19 i 144/20), članka 60. stavka 1. točke 6. Statuta Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 14/18, 7/20, 65/20 - pročišćeni tekst i 11/21) i članka 26. Društvenog ugovora Piškornica d.o.o. - potpuni tekst - od 17.05.2018., OU-115/18-4, župan Varaždinske županije donosi

ODLUKU**o prijedlogu za izbor predstavnika
Varaždinske županije u Nadzorni odbor
»Piškornica« d.o.o.**

I.

U Nadzorni odbor »Piškornica« d.o.o. regionalni centar za gospodarenje otpadom sjeverozapadne Hrvatske, za predstavnika Varaždinske županije,

predlaže se izabrati **MARIJANA KOVAČA**, umjesto **IGNACA LONČARA**.

II.

Ova Odluka objavit će se u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 119-01/17-01/20
URBROJ: 2186-02/1-25-10
Varaždin, 21. ožujka 2025.

ŽUPAN

Anđelko Stričak, v.r.

28.

Na temelju članka 4. stavka 3. Zakona o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (»Narodne novine«, broj 86/08, 61/11, 4/18 i 112/19), članka 60. stavka 1. točka 2. Statuta

Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 14/18, 7/20, 65/20 - pročišćeni tekst, 11/21) i članka 1. stavka 2. Odluke o ustrojstvu i djelokrugu upravnih tijela (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 82/19, 96/2, 63/23 i 20/24), na prijedlog pročelnika Upravnog odjela za gospodarstvo i europske poslove, župan donosi

P R A V I L N I K
o izmjenama i dopunama
Pravilnika o unutarnjem redu Upravnog odjela
za gospodarstvo i europske poslove

Članak 1.

U Pravilniku o unutarnjem redu Upravnog odjela za gospodarstvo i europske poslove (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 73/24 - dalje u tekstu: Pravilnik) u članku 4. stavku 1. točka 16. mijenja se i glasi:

- »16. Stručni suradnik za upravne poslove u gospodarstvu i prometu«

Članak 2.

U glavi VII. OPISI RADNIH MJESTA kod Opisa poslova radnog mjesta VIŠI STRUČNI SURADNIK ZA RAZVOJNE PROGRAME I PROMET (15) pod Zadatak 1. dodaju se sljedeći poslovi:

- »- vodi i obavlja administrativne poslove vezane uz rad ciljanih povjerenstava i radnih tijela iz djelokruga Odjela,

- izrada akata oko očitovanja na izmjene i dopune prostorno-planskih dokumenata iz djelokruga Odjela«.

Kod navedenog radnog mjesta VIŠI STRUČNI SURADNIK ZA RAZVOJNE PROGRAME I PROMET (15) kod Opisa razine standardnih mjerila za klasifikaciju radnog mjesta u rubrici Stupanj suradnje s drugim tijelima i komunikacije sa strankama briše se sljedeći tekst:

- »- stalna suradnja sa širim krugom dionika u područjima obrane, civilne zaštite i vatrogastva«.

Članak 3.

U glavi VII. OPISI RADNIH MJESTA radno mjesto Stručni suradnik u području prometa (16), mijenja se i glasi:

1. Osnovni podaci o radnom mjestu

Naziv radnog mjesta i broj radnog mjesta u Pravilniku o unutarnjem redu

STRUČNI SURADNIK ZA UPRAVNE POSLOVE U GOSPODARSTVU I PROMETU (16)

Kategorija radnog mjesta: III.

Potkategorija radnog mjesta: stručni suradnik

Klasifikacijski rang radnog mjesta: 8.

2. Opis poslova radnog mjesta:

Zadatak 1:	50%
<ul style="list-style-type: none"> • vođenje prvostupanjskog upravnog postupka te rješavanje u upravnim stvarima iz područja obrtništva <ul style="list-style-type: none"> - upisi obrta u Obrtni registar te upisi promjena u Obrtnom registru - izdavanje odobrenja za obavljanje domaće radinosti i sporednog zanimanja - upisi u Obrtni registar pravnih osoba koje obavljaju djelatnost na obrtnički način • vođenje prvostupanjskog upravnog postupka te rješavanje u upravnim stvarima iz područja ugostiteljstva <ul style="list-style-type: none"> - utvrđivanje ispunjavanja minimalnih uvjeta ugostiteljskih objekata koji se ne kategoriziraju - izdavanje odobrenja za pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu i na OPG-u - utvrđivanje ispunjavanja minimalnih uvjeta i uvjeta za kategoriju ugostiteljskih objekata - izdavanje rješenja o odjavi/prestanku obavljanja ugostiteljske djelatnosti • vođenje prvostupanjskog upravnog postupka te rješavanje u upravnim stvarima iz područja trgovine <ul style="list-style-type: none"> - utvrđivanje ispunjavanja minimalnih tehničkih i drugih uvjeta za obavljanje djelatnosti trgovine 	

Zadatak 2:	20%
<ul style="list-style-type: none"> • vođenje prvostupanjskog upravnog postupka te rješavanje u upravnim stvarima iz područja prometa <ul style="list-style-type: none"> - izdavanje znaka pristupačnosti - izdavanje prijave prijevoza za vlastite potrebe tereta/osoba u unutarnjem cestovnom prometu, izdavanje licencije za obavljanje javnog prijevoza tereta/putnika u unutarnjem cestovnom prometu - izdavanje licencije za obavljanje posebnih oblika prijevoza putnika u unutarnjem cestovnom prometu - izdavanje licencije za autotaksi prijevoz - izdavanje licencija za obavljanje agencijske djelatnosti u cestovnom prijevozu - izdavanje licencija za obavljanje djelatnosti pružanja kolodvorskih usluga na autobusnim i teretnim kolodvorima - izdavanje rješenja o promjeni upravitelja prijevoza u unutarnjem cestovnom prometu - izdavanje rješenja o promjeni osobe odgovorne za obavljanje kolodvorske djelatnosti - provođenje promjena kod izdanih licencija u unutarnjem cestovnom prometu (s naslova povećanja, smanjenja, zamjene, izdavanja duplikata te ukidanja svih vrsta licencija s područja nadležnosti) 	

Zadatak 3:	10%
<ul style="list-style-type: none"> • rad sa strankama • stručna pomoć korisnicima u postupcima iz upravnih područja u nadležnosti vođenje i ažuriranje propisanih upisnika i evidencija <ul style="list-style-type: none"> - Obrtni registar - upisnici iz područja ugostiteljstva - upisnici iz područja prometa - upisnik turističkih vodiča • izdavanje izvadaka, potvrda te uvjerenja iz službenih evidencija • izdavanje EU potvrda za obrtnike • izdavanje prethodnih suglasnosti za prometnu signalizaciju • vođenje i rješavanje u prvostupanjskom upravnom postupku izdavanja odobrenja za pružanje usluga turističkog vodiča vođenje i rješavanje u prvostupanjskom upravnom postupku utvrđivanja ispunjavanja uvjeta za obavljanje pogrebničke djelatnosti 	

Zadatak 4:	20%
<ul style="list-style-type: none"> - obavljanje upravnih i stručnih poslove iz područja cestovnog prometa i to: <ul style="list-style-type: none"> • sudjeluje u ostvarivanju prometne povezanosti gradova i općina na području Županije, sudjeluje u izradi analiza, izvješća i procjena iz područja prometa • surađuje u organizaciji županijskog linijskog prijevoza putnika u cestovnom prometu, izrađuje akte na izvršavanju propisa • obavlja poslove oko usklađivanja voznih redova županijskih linijskih prijevoznika • vodi postupak i rješava u upravnom postupku u prvom stupnju o dozvolama za obavljanje linijskog/posebno cestovnog prijevoza putnika, sukladno zakonu • osigurava pristup informacijama iz područja prometa i vodi propisane upisnike - provedba i sudjelovanje u međužupanijskim projektima iz područja (integriranog) prometa i projektima sufinanciranim iz sredstava EU i ostalih međunarodnih i nacionalnih fondova, - izvršni stručni poslovi oko ravnomjerne izgradnje i održavanja županijskih i lokalnih cesta na području Županije, sudjeluje u propisanim postupcima - sudjelovanje u izradi dokumenata iz obavljanje stručnih poslova za radna tijela iz tog djelokruga - sudjelovanje u izradi prijedloga godišnjeg plana rada iz nadležnosti - izrada izvješća o radu te ostalih izvješća iz upravnih područja u nadležnosti - obavlja i druge poslove po nalogu pročelnika i nadređenog službenika, sukladno propisima te općim i pojedinačnim aktima županijskih tijela 	

Opis razine standardnih mjerila za klasifikaciju radnog mjesta

<u>Potrebno stručno znanje</u>
<ul style="list-style-type: none"> - sveučilišni prvostupnik ili prvostupnik tehničke ili društvene struke, najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima za koje se traži stručno znanje sveučilišnog prvostupnika ili prvostupnika iste struke, poznavanje jednog stranog jezika u govoru i pismu, poznavanje rada na računalu, državni ispit,

<u>Složenost poslova</u>
<ul style="list-style-type: none"> - stupanj složenosti poslova uključuje stalne složenije izvršne upravne i stručne poslove unutar Odjela kao i povremene tipizirane organizacijske poslove izvan Odjela, postupci i metode rada koje se primjenjuju su više razine složenosti, traženi osobni doprinosi službenika (kreativnost) doprinosi poboljšanju stanja u području iz djelokruga Odjela, a opseg poslova radnog mjesta i potrebna dinamika izvršenja omogućuju uglavnom uobičajen ritam izvršenja uz povremena povećanja tog opsega

<u>Samostalnost u radu</u>
<ul style="list-style-type: none"> - stupanj samostalnosti je srednje razine, jer se zadaci uglavnom obavljaju u skladu s općim i specifičnim uputama pročelnika i uz češći nadzor nad obavljanjem poslova radnog mjesta

Stupanj suradnje s drugim tijelima i komunikacije sa strankama

- stalna stručna komunikacija unutar Odjela (radni sastanci, kolegiji) i po potrebi izvan Odjela unutar županijske strukture
- redovita suradnja s resornim ministarstvima, državnim tijelima i tijelima lokalne i područne samouprave, ustanovama i pravnim osobama uključenima u djelatnost prometa, prijevoza,
- povremeno primanje stranaka u okviru provedbe radnji u postupcima izdavanja dozvola
- kontakti pridonose efikasnosti izvršavanja poslova Odjela, a komunikacija podrazumijeva pružanje savjeta i razmjenu informacija

Stupanj odgovornosti i utjecaj na donošenje odluka

- odgovornost uključuje odgovornost za materijalne resurse s kojima službenik radi, zakonitost i pravilnu primjenu metoda i postupaka rada
- uključuje i odgovornost za prijedloge odluka
- poslovi radnog mjesta imaju utjecaj na provedbu programskih ciljeva Odjela

Broj izvršitelja: 1**Članak 4.**

Ovaj Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutarnjem redu Upravnog odjela za gospodarstvo i europske poslove stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 024-04/24-01/4
URBROJ: 2186-02/1-25-2
Varaždin, 21. ožujka 2025.

ŽUPAN
Andelko Stričak, v.r.

»Službeni vjesnik Varaždinske županije«

Službeno glasilo Županije, gradova i općina Varaždinske županije. Izdaje: Varaždinska županija, 42000 Varaždin, Franjevački trg 7. Telefon (042) 390-554. Odgovorna urednica za akte Varaždinske županije: pročelnica Upravnog odjela za poslove Skupštine i župana Renata Skoko, a odgovorni urednik za akte gradova i općina: direktor tvrtke izvršitelja usluge Glasila d.o.o. Saša Juić. Tehnički uređuje, priprema i tiska: GLASILA d.o.o., 44250 Petrinja, Dragutina Careka 2/1, tel: (044) 815-138 i (044) 813-979, www.glasila.hr, e-mail: glasila@glasila.hr. Svi brojevi »Službenog vjesnika Varaždinske županije«, od 2000. godine, objavljeni su na web stranici: www.glasila.hr.